

ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พุทธศักราช ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖

ที่ รล ๐๐๐๔.๒/๑๙๙๘๖

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาต

เรียน นายวิสิฐ ตันตีสุนทร

เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

อ้างถึง หนังสือที่ กบข. ๕๐๔๒/๓๖๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๔๙๓ - ๒๕๔๘ ตามสำเนาที่แนบไป ไปเผยแพร่ในทีวีดีและลงพิมพ์ในหนังสือ “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓ - ๒๕๔๘” เพื่อมอบแก่ห้องสมุดทั่วประเทศ จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และเพื่อจำหน่าย จำนวน ๕,๐๐๐ ชุด ราคาชุดละ ๕,๐๐๐ บาท โดยจะนำรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทูลเกล้า ฯ ถวาย โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

พระราชทานพระบรมราชานุญาต

วิสิฐ ตันตีสุนทร

(นายประสพโชค อ่อนกอ)

ผู้ช่วยราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองข่าว

โทร. ๐๒ ๒๒๐ ๗๒๐๐ ต่อ ๓๔๐๒

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐ ๗๓๒๒

คำนำ

ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างหาที่สุดมิได้ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จึงได้ดำเนินการจัดพิมพ์ชุดหนังสือและดีวีดี “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓-๒๕๔๘” จำนวน ๒,๑๔๒ องค์กรขึ้น เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ และเผยแพร่พระอัจฉริยภาพแห่งพระองค์ท่านให้ปรากฏยั่งยืนอยู่ตราบนานเท่านาน โดยพิจารณาเห็นว่าพระราชดำรัสและพระบรมราชาบาทที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่บุคคลต่างหมู่เหล่า ต่างคณะ ในโอกาสต่างกัน ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่ามีความงดงามในด้านสาระภาษา อีกทั้งยังเปี่ยมด้วยคุณค่าด้านประวัติศาสตร์ ที่เหล่าพสกนิกรชาวไทยทุกคนควรน้อมนำไปยึดถือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองส่วนรวม และประเทศชาติสืบไป

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ดำเนินการจัดพิมพ์ชุดหนังสือและดีวีดีดังกล่าว ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๔.๒/๑๙๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือชุดพิเศษ “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓-๒๕๔๘” ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงสมดังเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พุทธศักราช ๒๕๕๐

สารบัญ

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๕๑๕

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๕๑๖

หน้า

๙-๒๒๖

๒๒๗-๔๑๗

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่ นักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่^(๒)

ณ ภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่

วันอังคาร ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๕

วันนี้ที่ได้เชิญท่านทั้งหลายมาร่วมพบปะกันในที่นี้ ก็มีเหตุผลที่ง่ายตายคือ เราผ่านไปผ่านมาหน้าแควมหาวิทยาลัยบ่อย ๆ แล้วก็ได้เห็นว่าคุณนักศึกษาพร้อมทั้งคุณอาจารย์ก็ได้เสี่ยงอันตรายที่จะถูกรถชน มาชุมนุมทุกครั้งตามโอกาสและตามเวลาที่เหมาะสม เวลาไม่มีการเรียน แต่บางทีสังเกตดูว่าเวลาที่มีการเรียนก็อาจได้พบเหมือนกันแต่ข้อสำคัญก็คือเพราะว่าทุกคนก็ได้มีความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เมื่อคนเรามีความเอาใจใส่ซึ่งกันและกันแล้วก็ควรจะมีความที่จะได้พบปะกันให้ใกล้ชิด ให้ได้มีโอกาสพูดหรือได้แลกเปลี่ยนความเห็นกันบ้าง ทั้งทางผู้ที่เป็นหัวหน้าของฝ่ายนักศึกษาทั้งหลายก็ได้ขอโอวาทให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ อันนี้ก็เป็นอย่างที่อยากเหมือนกันที่จะให้คำแนะนำ เพราะว่าแต่ละคนก็ศึกษาในแขนงต่าง ๆ กัน มีวัยและมีเพศต่างกัน แต่ก็จะมีที่พูดเป็นกลาง ๆ ได้ว่า ผู้ที่เป็นนักศึกษาอยู่ในวัยที่กำลังมีความคิดมาก สิ่งที่เป็นข้อพิสูจน์อย่างหนึ่งว่ามีการคิดมากก็คือการเข้ามหาวิทยาลัยในชีวิต แต่ละคนเกิดขึ้นมากก็ต้องเรียนรู้มาตลอดตั้งแต่เกิด เรียนรู้ที่จะรู้จักหาที่จักดำรงชีวิตได้ ตอนแรก ส่วนมากก็มีพ่อแม่ได้สอนให้เดิน ให้พูด ให้ใช้อุปกรณ์ที่เกิดมาพร้อมกับตัวคือมือของตัวเองให้หยิบของได้ และที่จะช่วยชีวิตของตัวเองเป็นเบื้องต้น ขึ้นต่อมาก็ได้เข้าโรงเรียน ได้เล่าเรียนเกี่ยวข้องกับวิชาต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในชีวิต เมื่อถึงอายุชั้นหนึ่ง แล้วผ่านโรงเรียนมาจากชั้นอนุบาลก่อน แล้วจึงประถมศึกษา มัธยมศึกษา แล้วก็มาถึงทางแยกอย่างหนึ่งคือว่าหลังจากมัธยมศึกษาแล้ว ก็สามารถที่จะไปทำงานทำการที่จะเลี้ยงชีพตนเองได้ทางหนึ่ง แต่ผู้ที่มีความรู้ยังไม่พอ อยากจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อที่จะฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ก็พยายามที่จะเข้ามหาวิทยาลัยฉะนั้นทุกคนที่ได้เข้ามหาวิทยาลัยก็จำเป็นต้องมีความหมายในชีวิตว่าจำเป็นต้องมีความรู้เพิ่มเติมเพื่อดำรงชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ มีอีกข้อหนึ่งที่สำคัญคือการเข้ามหาวิทยาลัยนี้ก็ไม่ใช่ง่าย เพราะว่าสถานศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัยก็จำกัดอยู่ ไม่ใช่ทุกคนที่มีบรรณาณาที่จะเข้ามหาวิทยาลัยจะสามารถเข้าได้ ทางหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าได้ก็คือไปขยันหมั่นเพียรสอบไล่ให้ดี และพยายามที่จะสอบเข้า ซึ่งกันเข้าให้ได้ที่เรียน และข้อนี้ก็เป็นอย่างหนึ่งที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ลงยังบริเวณสระเก็บน้ำภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิมลราชกานต์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นักศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๑,๘๖๒ คน ฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราชาโฆวาทและรับพระราชทานเลี้ยงอาหารว่าง

นำคิดว่า คนไหนที่เข้ามหาวิทยาลัยได้ก็ได้พึ่งตัวเองแล้ว ได้พึ่งความสามารถของตน และมีโชคที่ดีได้เข้ามหาวิทยาลัย เป็นโอกาสที่จะสร้างสรรค์ให้ตนเองมีความรู้ ความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่งเพิ่มเติม จนกระทั่งถ้าเรียนดี ๆ และถ้ามีความหมั่นเพียร อดทน ก็ผ่านอุปสรรคต่าง ๆ คือชั้นต่าง ๆ ของการเรียนในมหาวิทยาลัย การสอบ สอบไล่ได้ดี และได้รับสิ่งที่เป็นข้อพิสูจน์ว่าได้ผ่านมหาวิทยาลัยและได้เรียนด้วยความเรียบร้อย คือปริญญาบัตร หรือประกาศนียบัตร สำหรับให้ได้บรรลุถึงจุดหมายเหล่านี้ ก็ต้องมีความอดทนและมีความตั้งใจอยู่ตลอด ไม่ละสักเวลาเดียวหรือวินาทีเดียว จะต้องตั้งใจทำเช่นนั้น การเข้าและการเรียนในมหาวิทยาลัยก็มีความมุ่งหมายที่จะสะสมความรู้เพื่อสร้างความรู้ของตน สำหรับนักศึกษาทั่ว ๆ ไปทั่วโลกก็คงจะเป็นเช่นนั้น แต่เกิดมีความคิดขึ้นมาอย่างหนึ่งว่า นักศึกษามีหน้าที่ต่าง ๆ คือชื่อว่านักศึกษาต้องมีหน้าที่ อันนี้ก็ความจริง อย่างที่กล่าวไว้ว่านักศึกษาอยู่ในวัยที่มีความคิด นักศึกษามีพลัง แต่ว่าโดยมากนักศึกษาที่ทั่วโลกพูดถึงว่ามีพลังนั้น เราไม่ทราบว่ามีพลังอะไร ส่วนมากเป็นพลังที่ทำให้เห็นมีข่าวว่าจะทำให้เกิดความหายนะมากกว่าความพัฒนา อันนี้เป็นปัญหาทางหนึ่ง ที่ทุกคนที่อยู่ในวัยศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยจะต้องเผชิญ คนเขามาบอกว่านักศึกษามีพลัง ต้องไปทำโน่นทำนี่ อันนี้ขอให้ทุกคนที่กำลังศึกษาได้หยุดพิจารณาสักครู่ก็อาจพอทราบ การที่จะชักจูงให้ทำอะไรขอให้พิจารณาก่อนว่า ที่ชักจูงนั้นมีสาระหรือไม่ ข้อนี้เป็นข้อที่เมื่อก็ขอแนวทาง คือใครมาบอกว่านักศึกษามีพลัง ต้องยอมรับว่ามีพลัง เมื่อมีพลังแล้วให้ใช้พลังนั้นในทางที่พัฒนา ไม่ใช่ในทางที่หายนะ ก็จะเป็นทางที่ดีที่สุดสำหรับบ้านเมืองและตนเอง ที่จะทำให้ตนเองมีความเจริญรุ่งเรืองได้ต่อไป จุดสำคัญหัวใจของการเป็นนักศึกษาคือฝึกฝนให้ตนเองมีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ไม่ให้ใครมาชักจูงในทางที่เราพิจารณาได้แล้วว่าผิด ถ้าทำแค่นี้แล้วก็พอใจ และนับว่าได้ทำหน้าที่ของนักศึกษาโดยสมบูรณ์แล้ว เพราะว่าถ้าพิจารณาถูกต้องทุกสิ่งทุกอย่างก็มาพร้อมกัน คือความขยันหมั่นเพียร ความตั้งใจ การปฏิบัติสิ่งที่เป็นไปในทางพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองของส่วนรวม ชื่อเสียงดีของมหาวิทยาลัย ชื่อเสียงดีของท้องถิ่นของตน ของประเทศของตน ถ้าทำเช่นนี้แล้วก็ไม่มีอะไรที่จะต้องมาแนะนำเพิ่มเติม

ถ้าฟังคำพูดนี้ ก็อาจเสียใจว่าขอให้พูดแล้วก็พูดแค่นี้ อยากให้พูดมากกว่า ให้ลึกซึ้ง แต่ว่าไม่มีทางที่จะพูดให้มากกว่านี้ เพราะว่าความลึกซึ้งไม่ใช่อยู่ที่คนอื่นพูด ความลึกซึ้งต้องอยู่ในสมองของแต่ละคน แต่ขุดลงไป ความคิดของตัวเอง พิจารณาตัวให้ดีแล้ว ก็จะพบคำตอบของปัญหาทุกอย่าง ก็ไม่มีอะไรอื่นที่ได้มาพิจารณา มีแค่นี้ และ

สมควรแก่เวลาที่จะมายุติการพูดในทางที่จะเป็นที่เรียกว่าโอวาท แต่ว่าการยุติโอวาทนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่ายุติการพิจารณาของแต่ละคน การพิจารณาของแต่ละคนจะต้องต่อไปจนแก่จนเฒ่าจนตาย

เหตุผลอีกอย่างหนึ่งที่ได้ให้ท่านทั้งหลายมาชุมนุมก็เพราะว่า นอกจากที่เห็นผ่านไปมาด้วยความเร็ว อาจเป็นสูงบ้างต่ำบ้าง ส่วนมากก็คงไม่ทราบว่าเป็นใครใครในรถด้วยเพราะว่านั่งกันไม่ถูกระเบียบ ในรถที่ผ่านไปก็มี พลขับ พลขับเป็นร้อยโทหนึ่งข้างคนขับ นั่งหน้ารถก็เป็นพันเอก และนั่งท้ายรถเป็นพลวิฑู พลวิฑูนี้ อย่างแต่งกายวันนี้ ไม่ใช่เป็นพลวิฑูในกองทัพบก กองทัพอากาศ หรือตำรวจ ชุดนี้ไม่ใช่ชุดทหารหรือตำรวจ แต่เป็นชุดจะว่าพลเรือนก็ไม่ใช่พลเรือน เป็นชุดอะไรก็ไม่ทราบ คงสงสัยว่าทำไมแต่งชุดนี้มา และมีเครื่องหมายเสียด้วย ถ้ามีใครมีสายตาที่ดี ๆ อาจอ่านตัวหนังสือบนนี้ได้ ถ้าอ่านตัวหนังสือบนนี้ ก็จะเข้าใจว่าชุดนี้คืออะไร แต่ว่าอาจเห็นตัวหนังสือยาก รูปเครื่องหมายนี้ก็เห็นหัววัว หัววัวนี้อาจไปนึกว่าเป็นเครื่องหมายของแต่ก่อนนี้ “พระราชวัง” รถที่จะเข้าวังจะต้องมีหน้าวัวทุกคัน คล้าย ๆ เป็นบัตรเข้าวังได้ หน้าวัวก็เป็นเครื่องหมายของพระราชวัง แต่หน้าวัวอันนี้ซึ่งลอกแบบมาจากหน้าวัวพระราชวัง ไม่ใช่หน้าวัวพระราชวัง ชุดนี้เรียกว่าชุดชื่อวัว (เสียงฮา) เป็นชุดชื่อวัวสำหรับช่วยเหลือประชาชน ก็ถ้าเรียกชุดนี้ว่าชุดพัฒนาก็ได้ แล้วก็เพิ่งใส่ชุดนี้ครบถ้วนในวันนี้เองเป็นวันแรก คือเสื้อและกึ่งกางเกง รองเท้า วันก่อน ๆ นี้ไปขอยืมรองเท้าจากทางทหารบ้าง ตำรวจบ้าง หรือทางนักกีฬาบ้าง ใส่แล้วก็ไม่ใช่ชุดแต่วันนี้ใส่ชุดครบถ้วนบริบูรณ์ ขาดแต่หมวก ไม่ได้ใส่หมวก เพราะวันนี้เป็นวันคล้าย ๆ ว่าเป็นอุทยานสโมสร เขาไม่ใส่หมวกกัน (เสียงหัวเราะ) ก็นี่ที่หัวรถก็เพราะว่ามองดูว่ามีใครใส่หมวกคนหนึ่ง (เสียงหัวเราะ) นี่ต้องชี้แจงอธิบายว่ามีชุดรูปแบบ ที่ใส่หมวกและใส่ชุดที่ดูจะเป็นชุดจะบุกคอยอินทนนท์ที่อากาศหนาวเย็นมากก็เพราะว่าเป็นหวัด แล้วก็ถ้าใครจะเรียกร้องให้พูดไมโครโฟนนี้ ทางด้านผู้ที่ควบคุมไมโครโฟนจะต้องบิดปุ่มไปในทางให้เสียงแหลมขึ้นไป (เสียงหัวเราะ) เพราะว่าถ้าหันปุ่มไปทางเสียงทุ้มก็จะได้ยินแต่เสียงอู้อี้ อันนี้ก็กลายเป็นพูดเรื่องหมวก มาพูดถึงเรื่องสำคัญชุดชื่อวัวนี้ทำไมเป็นชื่อวัว ยังไม่ได้อธิบายให้ฟัง และคงสงสัยด้วยว่าทำไมชื่อวัว และทำไมเป็นชุดชื่อวัว เมื่อต้นปีที่แล้วมีวาทภัยทางภาคอีสานและก็มีพายุ มีฟ้าผ่า ทำให้ชาวบ้านได้รับความเสียหาย ฟ้าผ่าลงมาที่บ้าน ทำให้คนได้รับอันตรายถึงชีวิตก็มี และวัวที่เขาเลี้ยงใช้งานซึ่งเป็นการทำมาหากินของเขาก็ได้ตายลงไป จึงได้ให้ผู้ที่ไปช่วยเหลือเขา คือ ทางราชประชานุเคราะห์ไปปฏิบัติการ

แล้วก็เมื่อออกไป ทางราชประชานุเคราะห์เขาก็มีเครื่องแบบ แต่ว่าผู้ที่ส่งไปก็บังเอิญเป็นตำรวจและอดีตตำรวจ ถ้าเครื่องแบบตำรวจไป ก็กลายเป็นเจ้าหน้าที่ เลยคิดขึ้นมาว่า ควรจะมีเครื่องแบบอะไรที่สะดวกสบายและเหมาะสม ผู้นั้นก็เลยคิดค้นเครื่องแบบชุดนี้ และพัฒนาขึ้นมาจนกระทั่งเป็นมีรูปปัจจุบันนี้ ลงท้ายก็เลยบอกว่าชุดนี้คือชุดชื่อวัว และมีเครื่องแบบวัวอยู่บนนี้ เครื่องหมายที่เขียนไว้บนนี้ก็คือ “เราไม่ละทิ้งประชาชน” ใส่ชุดเครื่องแบบนี้จึงไม่มีใครว่าได้ เราก็มั่นใจประชาชน และก็พัฒนาไปเรื่อย เราแต่งเครื่องแบบนี้มาให้ท่านดูทุกคน ก็คือมาโยงอีกทีกับ ผู้ที่เป็นนักศึกษาและผู้ที่มีสนใจในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ทราบว่าจุดหมายสำคัญปลายทางก็คือเราต้องไม่ ละทิ้งประชาชน เราได้มีโอกาสศึกษาวิชาการต่อไป หรือในปัจจุบันกำลังศึกษาวิชาการ ก็ไม่ละทิ้งประชาชน เราต้อง ช่วยอยู่เสมอ ดังที่คณะนักศึกษาหลายคณะได้ไปช่วยประชาชนได้หลายครั้งหลายคราวแล้ว ก็เป็นทางที่ถูก ไม่ใช่ทาง ที่ผิด และไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะต้องชักจูงเคี้ยวเชิญให้ทำ เพราะทำอยู่แล้ว จึงไม่ได้อยู่ในส่วนของโอวาทที่ขอร้อง แต่ขอ ชมเชยว่าการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติกรต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชน ก็เป็นสิ่งที่เหมาะสม ในการเตรียมกาย เตรียมใจ ที่จะปฏิบัติงานของตนต่อไปในชีวิตอนาคต การพัฒนานี้ก็เป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรือง และความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองนี้เป็นทางเดียวที่จะทำให้บ้านเมืองเรารอดไปได้เป็นเอกราช และมีความ ก้าวหน้าเจริญ มีความมั่นคงในชาติบ้านเมือง และในแต่ละบุคคลด้วย อันนี้ก็กลับมาที่เดิมแล้ว ก็ขอยุติการพูด ถ้าจะมีข้อสงสัยใดก็ขอให้เรียก และอาจมาชี้แจงให้ทราบตามคำถามที่จะมีต่อไป ถ้าอยากให้ตอบคำถาม อันนี้ไม่ใช่ ว่าจะเปิดเพรสคอนเฟอเรนซ์ แต่ว่าบางคนอาจมีอะไรที่จะมาคุยกันได้ แล้วก็ท้าวว่าพูดแต่ผู้เดียว อยากออกความคิด อะไรบ้าง หรือจะเห็นว่าควรที่จะสัมมนาทั้งนี้เชิญ

ตอนนี้ก็ขอยุติ และถ้าพูดมากจะหิวกัน วันนี้เตรียมอาหารให้เลี้ยงให้ทั่วถึง หวังว่าพอ ถ้าไม่พอก็ร้องขึ้นมา อาจไปหาจากที่อื่นมาได้อีก ถ้าไม่หมดก็โกรธเหมือนกัน เพราะหมายความว่าไม่รับเชิญ ต่อไปนี้ก็เป็นการ แยกย้ายไปทำมาหากินกันตามร้านต่าง ๆ แล้วก็พบกันใหม่อีกต่อไปในโอกาสหลัง หมายความว่าอีกสัก ๑๕ นาที.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันศุกร์ ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานให้ก้าวหน้าไปได้มาก ทั้งในด้านบริหารและด้านวิชาการ นับว่าเป็นประโยชน์แก่การศึกษาโดยส่วนรวมของชาติอย่างสำคัญ

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และแก่บัณฑิตทั้งปวง ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยสำคัญ ที่เปิดทางให้บุคคลสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ความชำนาญ ในวิทยาการอันกว้างขวางลึกซึ้ง ซึ่งจะนำมาสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นความเจริญ ให้แก่ตนและสังคมได้ โดยไม่มีเขตจำกัด ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นนี้จึงนับเป็นคนสำคัญ เป็นความหวังของชาติที่จะเป็นต้นคิดและเป็นผู้ผู้นำ นำพางานของชาติทุกสาขา และนำพาประชาชนทุกเหล่าทุกคน ให้ก้าวไปสู่ความเจริญ ความเป็นอิสระ และความผาสุกมั่นคง

บัณฑิตทุกคนจงทราบตระหนักในฐานะหน้าที่และความสำคัญของตน ๆ ที่มีอยู่ตั้งนี้แล้วตั้งใจ ตั้งความเพียร ที่จะใช้กำลังความคิดสติปัญญา พร้อมทั้งความรอบคอบประกอบด้วยเหตุผล ให้บังเกิดประโยชน์แก่ตนแก่ส่วนรวม ให้สมกับที่ได้รับคามยกย่องสนับสนุนจากประชาชนทั้งชาติเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต สามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมได้โดยสมบูรณ์ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์^(๒)

และเหรียญราชรุจิแก่ข้าราชการ

ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์

วันพุธ ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๑๕

ในโอกาสที่ได้มอบเหรียญรัตนาภรณ์และราชรุจิแก่ท่านทั้งหลาย ขอถือโอกาสขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ทั้งนอกหน้าที่ ทั้งเหนือหน้าที่ เพื่อให้กิจการต่างๆ ได้ลุล่วงไปโดยเรียบร้อย

การที่ท่านทั้งหลาย ได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งก็ทำให้มีความสำเร็จในกิจการ ขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานต่อไปในหน้าที่เพื่อให้งานซึ่งแต่ละคนมีภาระที่จะต้องทำ ราบรื่นและสำเร็จ เป็นผลประโยชน์แก่ส่วนรวม แก่งานแก่ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง ในกรณีนี้ก็ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายให้พร้อมสมบูรณ์ที่จะปฏิบัติงาน ทั้งมีความเข้มแข็งที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ ขอท่านทั้งหลายจงประสบแต่ความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรือง มีอนามัยทั้งกายทั้งใจเข้มแข็ง แข็งแรงตลอดไป.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ออก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ จำนวน ๑๓๑ คน และเหรียญราชรุจิ จำนวน ๓๐ คน

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานกาชาด

ณ สวนอัมพร พระราชวังดุสิต

วันศุกร์ ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานกาชาดอีกวาระหนึ่งในวันนี้ และมีความพอใจอย่างยิ่ง ในผลงานที่ สภากาชาดไทยได้ปฏิบัติไปในรอบปีที่แล้ว

แม้ในปัจจุบันงานของสภากาชาดไทยเพิ่มขึ้นและขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง สภากาชาดไทย ก็สามารถปฏิบัติการทุกอย่างให้สำเร็จไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่อเหตุการ์ณและความต้องการของมหาชน ซึ่งนับว่าเป็นผลดีแก่ชาติบ้านเมืองและส่วนรวมอย่างสำคัญ การที่สามารถปฏิบัติได้ดังนี้ เป็นด้วยบรรดาผู้บริหาร พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทุกชั้น มีความเข้าใจอันตระหนักแน่ชัดถึงหน้าที่และเจตนารมณ์อันสูงของสภากาชาด จึงได้ร่วมมือกันทำงานด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความตั้งใจดี และด้วยความพร้อมเพรียง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สมควรที่จะได้รับความยกย่องสนับสนุนอย่างแท้จริง

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานกาชาดประจำปี ๒๕๑๕ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วย ความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ตามความมุ่งหมายทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเลี้ยงคณะกรรมการอำนวยการ

จัดงานกาชาด ปี ๒๕๑๔^(๒)

ณ อาคารสร้างใหม่สวนอัมพร

วันศุกร์ ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๕

ขอถือโอกาสนี้ ที่ท่านทั้งหลายได้มาร่วมชุมนุมกัน ณ ที่นี้ ขอบใจทุกท่านที่ได้อุทิศทุนกิจการของ สภากาชาดไทย ทั้งในฐานะผู้อุปการะ ผู้อุทิศทุน ทั้งเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติการเพื่อให้อุดมคติของกาชาดได้บรรลุผล ถ้าไม่ ได้มีการสนับสนุนจากทุกฝ่าย สภากาชาดจะไม่สามารถที่จะปฏิบัติงานได้ตามจุดประสงค์

ตามผลงานซึ่งอุปนายกรับรายงานก็มีหลายด้านหลายอย่าง ทั้งในด้านวิชาการและในด้านปฏิบัติ ซึ่งล้วน แต่เป็นผลดีสำหรับส่วนรวมสำหรับความผาสุกและมั่นคงของประชาชนจะขอยกตัวอย่างด้านหนึ่งว่า การปฏิบัติของ สภากาชาดไทยได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ก็คือในด้านบรรเทาสาธารณภัย เมื่อมีเหตุการณ์ที่ใด สภากาชาดได้ส่ง หน่วยออกไปช่วยบรรเทาทุกข์ทั้งในด้านกาแพทย์และในด้านกาสงเคราะห์ทุกครั้งไป และที่สำคัญที่สุดได้ออกไป ทันท่วงที คือหมายความว่ามีความเดือดร้อนที่ไหน ได้นำความช่วยเหลือไปโดยเร็ว โดยที่ให้ผู้ประสบภัยนั้นไม่ทัน ที่จะเดือดร้อนเกินไป เพราะทั้งช่วงเวลานานเกินไป เพื่อการนี้ ก็จะต้องใช้งบประมาณใช้จ่ายมาก ทั้งจะต้องมี เจ้าหน้าที่พร้อมอยู่เสมอ การที่มีผู้สนับสนุนให้งานกาชาดประจำปี ได้สามารถหารายได้เพื่อจุนเจือค่าใช้จ่ายนี้ ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนเช่นนี้ ทางสภากาชาดจะไม่สามารถที่จะดำเนินงานอันเป็น ประโยชน์แก่บ้านเมืองได้ ประโยชน์ที่ได้จากการบรรเทาทุกข์โดยเร็วโดยจับพลันนั้นมีมากมาย ข้อแรกก็คือ ตามอุดมคติของสภากาชาดต้องช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกยาก ก็ได้ทำหน้าที่ไปข้อหนึ่ง ในด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ของบ้านเมือง ก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคงได้ โดยทำให้ผู้ที่ประสบความทุกข์นั้นได้รับการบรรเทา โดยเร็ว ไม่ต้องหันไปหาผู้ที่จะเป็นตัวทำให้เกิดความเดือดร้อนยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ทำให้เกิดความสามัคคีขึ้นได้ ฉะนั้นงานที่สภากาชาดดำเนินมาก็นับว่าได้ช่วยทั้งในด้านมนุษยธรรม ทั้งในด้านความมั่นคงของบ้านเมือง จึงเป็นงานที่สำคัญ และเป็นงานที่จะต้องสนับสนุนยิ่งขึ้นตลอดไป

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดงานกาชาด ประจำปี ๒๕๑๔ ณ พลับพลา ลานพระบรมรูปทรงม้า เสร็จแล้วเสด็จ ฯ ยังอาคารสร้างใหม่สวนอัมพร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะกรรมการอำนวยการอำนวยการ งานกาชาดและผู้แทนกระทรวงทบวงกรม บริษัท และห้างร้านเฝ้า ฯ และรับพระราชทานเลี้ยงน้ำชา ในโอกาสนี้มีผู้มีจิตศรัทธาเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลด้วย

จึงขอถือโอกาสนี้ขอบใจผู้ที่ได้สนับสนุนและผู้ที่ได้ปฏิบัติสละแรงของตัว เพื่อให้กิจการด้านต่าง ๆ ของ สภากาชาดได้ลุล่วงสามารถเป็นประโยชน์ ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความดีงาม ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ มีกำลังตั้งใจทั้งกาย เพื่อที่จะพบความสำเร็จในงานทุกด้านของท่าน ขอความเจริญรุ่งเรืองจงมีแก่ท่านทั้งหลาย
ทั่วทุกคน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะนายทหารซึ่งได้รับพระราชทานประดับยศนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ประกอบพิธีประดับยศแก่ท่านทั้งหลายที่เป็นนายทหารชั้นนายพล

การที่ได้เลื่อนยศจนถึงได้เป็นยศนายพลก็นับว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่ได้รับยศ และเป็นความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นสำหรับผู้ที่ได้รับยศเช่นเดียวกัน เพราะยศยิ่งสูงก็ยิ่งมีหน้าที่กว้างขวาง มีความรับผิดชอบมากได้เป็นที่พึ่งเลี้ยงของผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ในขณะนี้ท่านก็มีความรับผิดชอบมากขึ้นตามลำดับ เพราะว่าการทหารกลายเป็นสถาบันอย่างหนึ่ง ซึ่งกลายเป็นสถาบันทางการเมือง ถ้าตามความจริง ทหารมีหน้าที่ป้องกันประเทศด้วยอาวุธ เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง แต่เวลานี้ ที่กลายเป็นสถาบันและถูกโจมตี ก็เพราะว่าการทหารเป็นอาวุธในทางป้องกันประเทศและเป็นทางการเมืองด้วย ถ้าทหารทำตัวดี ถ้าทหารทำตัวอย่างที่ดีงามและปฏิบัติตนด้วยความเข้มแข็ง ก็เป็นการป้องกันประเทศในตัว ท่านจึงได้รับภาระยิ่งหนักขึ้น ฉะนั้นท่านทั้งหลายต้องพยายามที่จะร่วมกันทำงานด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความประณีต ด้วยวิชาการที่ถูกต้อง และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้รักษาบ้านเมืองโดยทุกวิถีทาง ทั้งในหน้าที่ของทหารโดยตรง ทั้งในหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกของสถาบัน ซึ่งเป็นที่พึ่งของบ้านเมือง

ในการนี้ก็ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจที่พร้อมสมบูรณ์ เพื่อที่จะให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ความลำบากยากเย็นต่าง ๆ ทั้งในหน้าที่ส่วนราชการ และทั้งในหน้าที่ส่วนตัวที่มีต่อประเทศ ขอท่านทั้งหลายจงมีความพิจารณาที่รอบคอบ มีความตั้งใจที่มุ่งมั่น เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เพื่อให้บ้านเมืองสามารถรอดพ้นจากอันตรายทั้งปวง ขอท่านทั้งหลายจงประสบแต่ความเจริญ ความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ออกทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหาร ซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล จำนวน ๓๓ คน

พระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ

แก่ผู้บริจาคเงินบำรุงสภาอากาศไทย^(๒)

ณ อาคารสร้างใหม่ สวนอัมพร พระราชวังดุสิต

วันอังคาร ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้ช่วยพรและได้มาในงานในคืนนี้ การที่ท่านได้ร่วมกุศล ในสภาอากาศไทยนั้น นับว่าเป็นนิมิตที่ดีงาม และแม้จะไม่มีรัฐบาลปกครองประเทศเดี๋ยวนี้ ก็นับว่าท่านได้ร่วมในงานการของชาติ และแสดงให้เห็นว่าถ้าทุกคนร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้งานของบ้านเมืองก้าวหน้าได้ เพราะสภาอากาศไทยนี้มีใช่เป็นองค์การที่จะช่วยในทางอนามัยเท่านั้นเอง เป็นองค์การที่จะช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความสุขและมีความมั่นคงได้ด้วย การที่ท่านทั้งหลายมีสามัคคีสมานฉันท์ร่วมกันส่งเสริมงานอากาศ ก็เป็นการช่วยบ้านเมืองที่ตนอาศัย ถ้าเป็นเช่นนี้ ก็จะทำให้บ้านเมืองของเราก้าวหน้าได้

ทุกคนในชาติไม่ว่าจะมีอาชีพหรือหน้าที่ใดก็ต้องช่วยกันเช่นนี้ เพราะว่าไม่ใช่หน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดที่จะรักษาบ้านเมือง เป็นหน้าที่ของทุกคน จึงยินดีที่ท่านเข้าใจในความคิดนี้อย่างซาบซึ้ง และขอให้ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพของท่านด้วยความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าของธุรกิจการงานของท่าน ทั้งขอให้ช่วยกันสามัคคีกันส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง ความเรียบร้อยของสังคม และความรุ่งเรืองของส่วนรวม ขอให้ทุกท่านสามารถที่จะปฏิบัติงานการต่าง ๆ ในอาชีพของท่านและในหน้าที่ของท่าน รวมทั้งหน้าที่ที่จะส่งเสริมความสามัคคี ส่งเสริมความปรองดองร่วมมือกันเพื่อสร้างบ้านเมืองให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ขอทุกท่านจงมีกำลังกายกำลังใจพร้อมมูลสมบูรณทุกประการ และขอให้ทุกท่านจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง

ณ บัดนี้ ขอให้ทุกท่านนึกถึงความก้าวหน้ามีความสุขมั่นคงปลอดภัยของบ้านเมืองที่ท่านอาศัยทุกคน และจงดีมีให้แก่บ้านเมืองไทย.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปในงานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ผู้บริจาคเงินบำรุงสภาอากาศไทย

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ชั้นสายสะพายแก่ข้าราชการ^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย และขอให้ถือว่าอิสริยาภรณ์นี้เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานมาด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความตั้งใจ จนกระทั่งเป็นผู้ที่ควรยกย่อง และแต่ละท่านได้ปฏิบัติงานในสาขาที่เชี่ยวชาญของท่านและได้ทำประโยชน์มากมาย

การที่จะทำประโยชน์แก่งานของตัวนั้น ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่เป็นทางพัฒนาแก่อาชีพหรือแก่หน่วยงานของตน แต่ต้องคิดถึงว่าในปัจจุบันนี้ งานของแต่ละคนก็ต้องพัวพันกันอย่างมาก และถ้าถึงขั้นผู้ใหญ่เหมือนที่ท่านเป็นผู้แล้ว ก็ต้องนึกถึงว่า งานของตัวในสาขาของตัวเองจะเจริญได้ ก็ต้องประสานกับงานในสาขาอื่น ๆ จึงจะทำให้งานของส่วนรวมเป็นปึกแผ่นและก้าวหน้า การได้สายสะพายนี้ก็เป็นที่เกียรติทั้งความรับผิดชอบในตัว เพราะว่าผู้ที่ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรตินี้ มีคนส่วนมากนับถือว่าเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ แต่บางทีก็เป็นทางที่จะทำให้คนนึกนินทาได้เหมือนกัน เพราะบอกว่าพวกที่ใส่สายสะพายสีเขียว ๆ แดง ๆ เดินกันว่อน ทำให้เขาอาจรำคาญหมั่นไส้ ความรำคาญหมั่นไส้นี้อาจมีมูลก็ได้ แต่ว่าถ้าทุกคนที่ได้รับมีจิตใจที่มั่นคงแข็งแรง มั่นใจในตัวเองว่าได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งจริง ๆ มิได้ย่อท้อต่ออุปสรรค จนกระทั่งได้มาเป็นผู้ที่ได้รับการเชิดชู ก็ไม่ต้องเดือดร้อน ฉะนั้น ขอให้ถือว่าการได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรตินี้ จะยิ่งทำให้ทุกคนเข้มแข็ง แข็งแรงในกิจการ ในงานของบ้านเมืองของส่วนรวม

ตามธรรมดาในการปกครองบ้านเมือง มีรัฐบาล รัฐบาลก็เป็นผู้ที่รักษารัฐ คือเป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญ ไม่ใช่ว่าเมื่อมีรัฐบาลแล้ว บ้านเมืองจะเจริญได้ แต่ว่าต้องอาศัยผู้ที่ทำหน้าที่และสำนึกถึงงานในหน้าที่ ร่วมมือกันเพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองซึ่งเป็นของเราทุกคน ฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่ทั้งหลาย ไม่ใช่เพราะว่ารัฐบาลท่านสั่งว่าจะต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ทุกคนมีหน้าที่ต่อบ้านเมืองและต่อตัวเองที่จะทำด้วยความ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก และมงกุฎไทย แก่ข้าราชการ จำนวน ๑๘๘ คน เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๑๕

เข้มแข็ง ด้วยความถูกต้องหลักวิชาและซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ซึ่งมี得有รัฐบาล ก็ยิ่งสำคัญมากขึ้นที่ทุกคนมีหน้าที่แล้วจะต้องทำหน้าที่ของตนและต่อบ้านเมือง เพื่อให้ส่วนรวมก้าวหน้า เพื่อให้ส่วนรวมมั่นคง เพราะว่าประเทศไทยมีไช้ของรัฐบาลหรือของคณะปฏิวัติ ประเทศไทยเป็นของคนไทยทุกคน และยังมีความรู้ ความสามารถ มีตำแหน่ง มีโอกาสที่จะทำงาน และมีโอกาสที่จะร่วมมือกันแล้ว ก็ต้องทำมิฉะนั้น บ้านเมืองล่มจม และเราไม่มีที่อยู่อาศัย เราก็มองใจว่าทุกคนมีเกียรติในตัวและในประเทศ มีความทวงแทนในสิ่งที่เป็นของเรามาตั้งแต่เดิม ถือว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ดี เป็นประเทศที่มีประวัติเก่าแก่ เราเป็นคนไทยด้วยกัน ต้องรักษา การรักษาสำหรับแต่ละคนก็มีหน้าที่หรือมีฐานะเท่ากัน เมื่อมีฐานะต่างกันก็ทำตามฐานะของตัวเอง แต่ท่านทั้งหลายผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงนี้อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติได้ เพราะว่าเป็นผู้ใหญ่ทั้งในวัย ทั้งในหน้าที่ราชการ ทั้งในคุณวุฒิ จึงขอร้องให้ท่านทั้งหลายพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของตนให้เข้มแข็งที่สุด และตามหน้าที่ต่อบ้านเมืองด้วย หมายถึงต้องสามัคคีกัน ประองคองกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ชิงดี ชิงการได้ หรือชิงเด่นกัน ให้ร่วมกันทำงานในงานของที่เป็นส่วนรวม ไม่ใช่ของใครอื่น เป็นของตนเอง

ขอให้ทุกท่านจงมีสติปัญญากำลังใจในทางจิตใจและมีกำลังใจในทางกายให้สมบูรณ์เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานนี้ มิฉะนั้นเราก็ล่มจมกันทุกคน ขอให้ทุกท่านมีความสำเร็จในกิจการทั้งหลายที่ปฏิบัติที่ดีที่ชอบที่สร้างสรรคให้จงตลอดไป ขอท่านทั้งหลายจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ

และโรงเรียนนายเรืออากาศ

ณ บริเวณสนามในกระทรวงกลาโหม

วันศุกร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับนายทหารใหม่ทุกคน ที่ได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาและได้รับเกียรติเป็นนายทหารแห่งกองทัพไทย

มีความคิดอย่างผิวเผินเกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ว่า ทหารเป็นผู้กระหายสงคราม เป็นผู้ที่มีอำนาจ และใช้อำนาจกดขี่ข่มเหงผู้อื่น ความคิดเช่นนี้ ถึงจะห่างไกลจากความเป็นจริงเพียงไรก็ตาม อาจทำให้บังเกิดความเข้าใจผิด และความริ้วรานกันได้อย่างมาก ทหารทุกคน โดยเฉพาะนายทหาร จะต้องรับฟังด้วยความหนักแน่น และต้องใช้เหตุผลพิจารณาทำความเข้าใจในความเป็นทหารของตนให้เห็นโดยถ่องแท้ ว่าทหารเป็นผู้มีหน้าที่และมีความรับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันประเทศ พร้อมทั้งรักษาความเป็นปรกติเรียบร้อยในบ้านเมือง ให้ประชาชนในชาติอยู่ได้ด้วยความสงบและมั่นคง เพื่อจะได้สามารถสร้างสรรค์ ความเจริญต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้ แต่ละคนในที่นี้ล้วนได้รับการศึกษาและฝึกหัดอบรมมาเป็นอย่างดีแล้ว ทั้งในทางวิชาการและในการใช้ความคิด จะต้องใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่โดยเต็มกำลัง ทำหน้าที่ของตน ๆ ให้เที่ยงตรงสมบูรณ์ ให้บังเกิดผลเป็นคุณเป็นประโยชน์โดยประจักษ์แจ้ง ความคิดความเข้าใจที่ถูกต้องจักได้เกิดมีตามมาในที่สุด

ขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกคนได้เป็นกำลังจรรโลงประเทศชาติต่อไป ให้ประสบความสำเร็จทุกประการในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่นายบุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นำครู และนักเรียนโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลามจากภาคใต้

เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

วันจันทร์ ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าดีใจที่ได้พบกับครูและนักเรียนจากจังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูลอีกครั้งหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทั้ง ๑๖ โรงเรียน และขอชมเชยที่ต่างได้พยายามทำงานอย่างเข้มแข็งได้ผลดีถึงขนาด

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสำเร็จ ความสุข ความเจริญทั้งปวง ทั้งของตนเองและของส่วนรวม ผู้ที่เป็นครูจะต้องถือเป็นหน้าที่อันดับแรก ที่จะต้องให้การศึกษา คือสั่งสอนอบรมอนุชน ให้ได้ผลแท้จริงทั้งในด้านวิชาความรู้ทั้งในด้านจิตใจและความประพฤติ ทั้งต้องคิดว่า งานที่แต่ละคนกำลังทำอยู่นี้ คือความเป็นความตายของประเทศ เพราะอนุชนที่มีความรู้มีความดีเท่านั้น ที่จะรักษาชาติบ้านเมืองไว้ได้

ผู้ที่เป็นนักเรียนนั้น ต้องจำใส่ใจว่า ไม่มีสิ่งใดที่จะช่วยเราได้ยิ่งกว่าวิชาความรู้ จะต้องรีบขวนขวายดัดตนไว้ ในเมื่อกำลังมีโอกาสขณะเมื่อยังเยาว์วัยอยู่นี้ สำหรับความสุขสบาย ความเป็นหลักฐานของตัวในวันข้างหน้า

การที่เข้ามาประชุมสัมมนาในพระนครนั้น วัตถุประสงค์ยิ่งใหญ่ก็คือการปรึกษาหารือกันในการจัดโรงเรียนจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาบ้านเมืองในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณอย่างยิ่ง ขอให้ร่วมมือร่วมใจประชุมกันให้ได้ผลจริง ๆ ขอให้กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และกล้าซักถามในสิ่งที่ข้องใจสงสัย โดยถือว่าความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแจ่มกระจ่างนั้น จะช่วยให้ปฏิบัติงานได้โดยสะดวกใจ และจะสัมฤทธิ์ผลที่สมบูรณ์

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้การประชุมสำเร็จผลตามความมุ่งหมาย ขอให้คณะครู นักเรียนพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคนมีความสุขทั้งด้วยกายและด้วยใจ มีพลานามัยอันสมบูรณ์สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ให้เกิดความมั่นคง และความก้าวหน้าแก่ตนเอง แก่จังหวัดและแก่ประเทศชาติได้ สมความตั้งใจทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๑๕

ก่อนอื่นขอให้ทุกคนได้นั่งและเผล่หน้าขึ้นมา (เสียงฮา) เพื่อที่จะลดความตลกเศร้าและดึงเครียดตามคำขอของนายกสโมสร ผู้ที่หาที่นั่งได้ก็ขอให้นั่ง แล้วผู้ที่ไม่ได้ก็ยืนอยู่ได้

ตามที่นายกสโมสรได้กล่าวต้อนรับนั้นก็เป็นที่พอใจ ที่ทำให้รู้สึกว่า การเยี่ยมชมนี้จะไม่ตลกเศร้าหนัก ความจริงการเยี่ยมชมราษฎรตลอดจนเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองและประชาชนชาวไทยเผ่าต่าง ๆ นั้น ก็ไม่ต่างกับการมาเยี่ยมประชาชนชาวไทยเผ่าธรรมศาสตร์นัก (เสียงฮา) ก็ต้องมีการตลกเศร้าบ้าง และอาจเสี่ยงต่อภัยอันตรายบ้าง แต่ก็ไม่ทอดทิ้งและทำให้ทุกคนได้นั่งและลุกขึ้นตามสบายนั้นเพื่อลดความตลกเศร้า เพราะว่าเป็นนโยบายประหยัด สมัยนี้เราต้องใช้นโยบายประหยัด ใครที่ไม่ให้ตลกเศร้าก็ควรจะได้นั่งได้

ในนายกสโมสรกล่าวถึงก็มีความ...ขอเท้าความไปถึงว่า การไปเยี่ยมราษฎรที่ไหนก็ตาม ก็มีการต้อนรับอย่างดี จะยกตัวอย่างอย่างที่ไปอำเภอดงหลวง สุดเหนือบนภูเขาก็ได้ไปเยี่ยมชาวไทยเผ่ามูเซอ และได้ไปแห่งหนึ่งซึ่งผู้ใหญ่บ้านเขาชื่อจะโม่ แล้วก็หมู่บ้านนั้นก็อยู่เลยขึ้นไปถึงบนภูเขา ซึ่งมีอีกบ้านหนึ่งผู้ใหญ่บ้านชื่อจะหลู การต้อนรับของจะโม่และจะหลูนั้นก็เปรียบเทียบเสมือนการต้อนรับของนายกของเผ่าธรรมศาสตร์ คือมีการจัดตระเตรียม ไม่ใช่เป็นทางการ เป็นอย่างกันเองเช่นเดียวกัน เช่นที่ไปเยี่ยมที่บ้านของจะหลูจะโม่ขึ้นไปด้วย ก็เดินไปสองชั่วโมง แบบเขา แบบเราถ้าจะเดินก็คงใช้เวลาสักสองเท่าเขาขึ้นไป แล้วขึ้นไปมีการแสดง มีการรำ และฟ้อนกระจุย คราวนี้ที่มาเยี่ยมชาวธรรมศาสตร์นี้ ก็มีการแสดงเหมือนกัน แต่ฟ้อนอาจไม่กระจุย ฟ้อนอาจโหม่งฝ่ายดนตรีที่แสดง จนกระทั่งไม่รู้ทางไปทางไหน และเพลงอาจเข้าปากก็ได้ แต่ที่สำคัญครั้งนั้น จะโม่ได้มาบอกว่าทำไมคราวนี้ไม่ไปเยี่ยมบ้านของจะโม่เลย เขามาร้องฎีกาอย่างใกล้ชิด และเข้ามาบอกว่าเขาเตรียมที่จะต้อนรับอย่างเต็มที่ทำไมไม่ไป ต่อว่าต่อขานอย่างดุเดือด ก็นับว่าเป็นกันเองอย่างมาก ลงท้ายวันหลังก็เลยต้องไป เลยไปเยี่ยมจะโม่ที่บ้าน เขาก็เชิญเข้าไปที่บ้านของเขา และก็เลี้ยงตามอัธยาศัยและโมตรี ต่อไปก็ได้ไปเยี่ยมบ้านของจะหลู เขามีการแสดงฟ้อนรำตามประเพณีเขา และต่อจากนั้นบอกว่าให้ไปเยี่ยมบ้านเขา ที่บ้านเขาเขาก็ได้ตระเตรียมอาหาร

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นการส่วนพระองค์

เรียบร้อยทุกอย่าง และเชิญให้รับประทานโดยที่ไม่มีภาระเกณฑ์ใด ๆ ก็หมายความว่าเขาเห็นว่าไปเยี่ยมเขา เขาก็ต้อนรับด้วยความยินดี ในครั้งนั้นก็ไปเป็นส่วนตัวแท้ ๆ ไม่มีกำหนดการอะไร เขาก็ยังเตรียมอาหารให้ และต่อจากนั้นก็ไปตรวจตราดูโครงการต่าง ๆ ที่ได้ช่วยเหลือ ก็ได้เห็นโครงการที่เรากำลังไปช่วยในด้านกิจกรรมและสัตว์บาลทั้งในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่นในด้านการศึกษา ก็พยายามที่จะให้เขาได้ก้าวหน้าด้วยการช่วยเหลือแนะนำของเรา

มาครั้งนี้ที่ธรรมศาสตร์ นายก็ได้แจ้งแล้วว่ามีการนำสิ่งของ... ก็ยังนำมาไม่ได้เพราะยังไม่เสร็จ แต่ว่าก็มีข่าวแล้วว่า จะสร้างหอพักหรือปรับปรุงอาคารที่มีอยู่ให้เป็นหอพัก ชั้นแรกข้อแรกที่จะต้องขอแจ้งให้ทุกคนทราบ ก็ต้องระมัดระวังอย่างหนึ่ง คือว่าทำไมสร้างหอพักให้นักศึกษาธรรมศาสตร์ ที่อื่นทำไมไม่สร้าง เดี่ยวจะเกิดอะอะกัน ก็มีเหตุผล เหตุผลว่าที่สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ส่วนมากเขาก็มีที่พักเพียงพอสมควรอยู่แล้ว ส่วนธรรมศาสตร์ไม่มีเลย จึงเห็นว่าสำหรับมหาวิทยาลัยนี้ควรที่จะจัดหา จึงได้ตั้งโครงการขึ้นมา และได้มีกรรมการอันประกอบด้วย อาจารย์สัญญา อาจารย์ศักดิ์ อธิการบดี... และหม่อมหลวงทวีสันต์ นายพูนเพิ่ม ซึ่งจะเป็นผู้ที่ดำเนินกิจการนี้ เพื่อที่จะให้สำเร็จลุล่วง ที่ทางสำหรับชั้นแรกนี้ก็อยู่แถวสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการแล้ว คือการสร้างรั้วสร้างกำแพง ก็เป็นขั้นแรก รั้วกำแพงนั้นจะเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่าถ้าไม่มีรั้วกำแพง การเข้าออกและการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ ก็จะไม่บรรลุผล จึงได้ดำเนินการตามความเร่งด่วนอันดับแรกเสร็จแล้ว เดี่ยวนี้ก็กำลังซ่อมสร้างอาคารที่มีอยู่ และจะพร้อมที่จะต้อนรับผู้ที่จะไปพักอาศัยในประมาณเดือนมิถุนายน ก็หวังว่าจะเสร็จจะเรียบร้อย จะรับได้ประมาณ ๘๐ คน เปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่ทั้งหมดนี้ก็อาจเป็นจำนวนน้อย แต่เป็นขั้นแรกที่จะดำเนิน จะทำให้ต้อนรับได้ทั้งหมดก็ไม่ได้ เพราะว่าบางคนก็มีที่พักแล้วก็ไม่จำเป็นต้องไปอาศัยการอยู่หอพัก และที่ที่ไม่มีพอ สำหรับการตัดแปลงซ่อมสร้างอาคารนี้มีเงินอยู่ในวงเงินสำหรับปัจจุบันนี้สองล้านบาท ซึ่งก็เป็นเงินที่ไม่ใช่น้อย เงินสองล้านบาทนี้เป็นเงินที่ได้มาจากการบริจาคในคราวงานรัชดาภิเษก ซึ่งจะนำมาปฏิบัติในงานนี้ประมาณ ๒ ล้านบาท เงินนี้ สำหรับต่อไปก็ต้องเพิ่มขึ้น เพราะว่าจะต้องขยายกิจการสำหรับให้ครบโครงการให้ได้รับมากขึ้น ได้รับผู้ที่จะไปพักอาศัยได้มากขึ้น ก็ต้องเข้าใจว่าการใช้หอพักนี้จะต้องมีภูมิเกณฑ์ ซึ่งจะได้ดำเนินการให้เรียบร้อย สำหรับการสร้างซึ่งอยู่ในวงเงินสองล้านบาทนี้ ก็อยู่ในความควบคุมของกรรมการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ว่ามานึกดูสมัยนี้การซ่อมสร้างอะไรมันไม่ค่อยเรียบร้อย แล้วก็รู้สึกว่าการทำทั้งหลายก็สงสัยอยู่เสมอ ซึ่งก็มีข้อพิสูจน์ว่าข้อสงสัยของท่านทั้งหลายก็มีมูลเหมือนกัน มันล้มครืนลงมาเป็นระนาว บางทีก็เพราะ

เหตุว่าแบบแปลนไม่ดีก็ได้ หรือเปลี่ยนแบบแปลนส่วนหนึ่งแล้วก็อีกแบบหนึ่งไม่ได้เปลี่ยน ก็ทำให้ไม่เรียบร้อย หรือบางที่แบบแปลนต้องใช้เงินสองล้านบาทไป แต่ว่าแทนที่จะไปซื้อปูนซีเมนต์หรือเหล็ก กลายเป็นไปซื้ออย่างอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องก็เป็นได้ แต่สำหรับกิจการนี้กิจกรรมการทั้งหลายที่ควบคุมนี้ก็เป็นผู้มีเกียรติทุกคน ก็หวังว่าจะไม่มีเรื่องราว (เสียงฮา) ไต ๆ แล้วเชื่อว่าก็คงไม่มี แต่ว่าเพื่อขจัดความสงสัย ก็ขอเสนอว่าถ้าทางสโมสรมักศึกษาจะเลือกผู้แทนจะเลือกผู้ที่จะไปร่วมการก่อสร้างก็ไม่ขัดข้อง แต่ว่าก็สงสัยอยู่เหมือนกัน ไม่ทราบว่ามีผู้ที่ได้รับเลือกจากสโมสรจะเป็นที่ถูกต้องของท่านทั้งหลายหรือไม่อันนี้ก็ขอฝากเอาไว้ว่าถ้าเกิดความคิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะให้มีการควบคุมการก่อสร้างจากนักศึกษาที่ว่าไม่ขัดข้อง แต่ว่าผู้ที่เป็นผู้แทนที่จะดูแลการก่อสร้างนี้ ก็ขอให้ปรองดองกัน สามัคคีกันเลือกเฟ้นคนไหนที่ทุกคนไว้วางใจ เดี่ยวจะหาว่าการเลือกตั้งไม่เรียบร้อย แต่อย่างไรก็ขอให้ทราบว่าจะไม่ขัดข้องในการที่จะให้มีผู้ไปสังเกตการณ์ในการสร้างไม่ให้เกิดปัญหาใด ๆ ไม่ให้เกิดการลงมาชั้นล่างโดยไม่ต้องการ

ต่อไปในข้อที่นายกสโมสรกล่าวต่อมาก็เป็นเรื่องที่ใจความสำคัญมีว่าขอโอวาทและขอพร ขอวงเล็บนิดหน่อยว่า สังเกตเกี่ยวข้องกับดนตรีนี้ ได้กล่าวเพียงแต่ว่าได้นางดนตรี อส. มาบรรเลง ถ้าเขามีโอกาสที่จะบรรเลงเขาก็จะบรรเลงได้ แต่ว่าถ้ามีคนอื่นมาพูดมากเกินไปไม่มีเวลาบรรเลงเขาก็ไม่สามารถที่จะบรรเลง (เสียงฮา) วงดนตรี อส. นี้ พร้อมเสมอที่จะบรรเลงเมื่อมีโอกาสที่จะใช้ไมโครโฟนได้ แต่ว่าในเรื่องที่ได้ขอโอวาทและขอพรนั้นขอพูดถึงพรก่อน ไม่ใช่ให้พร พูดถึงพรว่า การพูดทั้งหลาย ที่กำลังพูดอยู่นี้ถือเป็นเรื่องก็ได้ ถ้าแต่ละคนรับไปแล้วไปพิจารณาดูว่าเป็นสิ่งที่เป็นมงคลและไตร่ตรองแล้ว ก็จะช่วยให้แต่ละคนมีความสามารถที่จะทำกิจการใดตามความประสงค์ ซึ่งส่วนมากก็ประสงค์ที่จะเรียนและประสงค์ที่จะได้เรียนสำเร็จเพื่อที่จะได้ปฏิบัติกิจการตามความต้องการของตน ฉะนั้น เรื่องพรนี้ถ้าอยากรับพรก็รับไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่บัดนี้ไปจนจบรายการ คำใดที่ถือว่าเป็นพรก็จงรับว่าเป็นพร ส่วนโอวาทนั้นความจริงก็เช่นเดียวกัน เวลาพูดออกไปอาจมีคำใดหรือประโยคใดที่เป็นความหมายในด้านเป็นโอวาท ก็ขอให้ทุกคน ซึ่งแต่ละคนก็มีสมองและมีการพิจารณาที่ดี รับไว้เป็นส่วน ๆ เอาไปพิจารณาและถือว่าโอวาท ดังนี้ ก็ไม่จำเป็นที่จะให้โอวาทหรือจะให้พรนัก เพราะว่าทั้งหมดนี้ก็ถือว่าเป็นโอวาทและเป็นพรสำหรับเรื่องคำที่นายกได้กล่าวนั้น ก็มีข้อสำคัญว่าขอโอวาทเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและเพื่อที่จะให้แต่ละคนเป็นคนดีจริง ๆ ไม่ใช่ดีเก๊ ๆ (เสียงฮา) ดีจริง ๆ สำหรับประเทศชาติ คำขอนี้จะลำบากมาก ทั้งก็ยังไม่ทราบว่าจะจริงหรือขอเล่น ๆ คือว่าหลายปีมาแล้ว ๖ – ๗ ปีแล้ว ที่ได้ชุมนุมกันแบบนี้เป็นครั้งแรก ไม่ใช่ ณ ที่นี้แต่อยู่ที่

เวทีสวนอัมพร ก็เคยพูดเกี่ยวข้องกับโอวาทเหมือนกันว่า บางทีคนอาจคัดค้านก็ได้ คนที่ฟังใครพูดอะไร ในจิตใจก็ต้องเกิดคัดค้านอยู่เสมอ ถ้าคัดค้านก็เชิญคัดค้านได้ เพราะว่าคำพูดหรือความคิดใด ๆ ของคนใดคนหนึ่งอาจไม่ต้องการความประสงค์หรือไม่ตรงกับความคิดของคนอื่น ๆ ฉะนั้นก็ขอแจ้งแถลงในโอกาสนี้เหมือนกันว่า โอวาทหรือคำพูดใด ๆ ที่พูดออกไปไม่ได้บอกว่าเป็นคำพูดที่จะต้องรับฟังทั้งดุ้นทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็เอาไปปฏิบัติทันทีโดยไม่ได้พิจารณา ที่พูดนี้ก็เป็นการแสดงความคิดเห็นที่ถือว่าอาจเป็นประโยชน์ได้ ถ้าผู้ฟังถือว่าเป็นประโยชน์ก็ขอให้เอาไว้พิจารณาแล้วก็วางเสีย ไม่ต้องไปปฏิบัติก็ได้ อันนี้ก็เพื่อที่จะจัดความเข้าใจผิดว่า ทุกคำพูดทุกความคิดที่ออกมาอาจไม่ใช่ความคิดที่อาจจะปฏิบัติได้ทั้งนั้น การที่มาขอโอวาทเพื่อเป็นแนวทางในชีวิตและเพื่อให้เป็นคนดีจริง ๆ ของชาตินั้น ก็แล้วแต่คนที่ฟังแล้วแต่คนที่จะไปพิจารณาและไปปฏิบัติให้พบแนวทางชีวิตและให้พบสิ่งที่จะทำให้เป็นดีจริง ๆ ของชาติได้

แนวของชีวิตนี้ ถ้าพูดตามตรงแล้ว แต่ละคนก็มีแนวของชีวิตของตนเองและแตกต่างกับผู้อื่น ฉะนั้นการที่จะมารวมทั้งหมดแล้วบอกว่าแนวชีวิตคืออย่างนี้ ก็พูดยาก เพราะแต่ละคนก็มีทางของตัวเอง มีหน้าที่ของตัวเอง และมีนิสัยใจคอความเป็นอยู่ของตัวเองแต่ถ้าพูดรวม ๆ แล้วเราก็จะดูได้ว่า แนวทางชีวิตของทุกคนก็มีว่า เกิดมาแล้วจะต้องฝึกฝนตนเองทั้งกายทั้งใจ เพื่อที่จะสามารถมีชีวิตอยู่ได้ นั้นเป็นขั้นแรก ขั้นต่อไปเมื่อฝึกฝนตนเองพอสมควรแล้ว หมายถึงว่าได้ฝึกหัดตัวแล้วก็ได้เรียนรู้วิชาต่าง ๆ แล้ว ก็ต้องไปปฏิบัติ ในการปฏิบัตินั้นก็จะต้องใช้ความตั้งใจจริง ความซื่อตรง และการพิจารณาที่รอบคอบ แนวต่อไป แนวสุดท้ายขั้นที่สามก็คือตาย คือเกิดมาแล้ว เรียนรู้ ฝึกฝน ฝนฝ่ออุปสรรคต่าง ๆ ปฏิบัติการตามหน้าที่ และตาย ตายนี้หมายถึงว่า ถ้าอยากให้เป็นการดี ก็ต้องตายสบาย แต่ละคนก็ต้องการตายสบาย หมายความว่าตายสบายใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มา อันนี้ ทั้งหมดนี้ก็เป็นเรื่องของชีวิตและแนวทางชีวิตกว้าง ๆ แต่ก็คงเข้าใจ ที่ทุกคนได้มอบหมายให้นายกลสมิสรมาขอแนวทางชีวิต ก็อาจเป็นเพราะว่าในสมัยปัจจุบันในระยะนี้รู้สึกว่าการชีวิตออกจะปั่นป่วนมีปัญหามาก ๆ เกิดขึ้นมาอยู่ในสมองของแต่ละคนอยู่เสมอจึงทำให้แต่ละคนสงสัยว่าควรจะปฏิบัติกันอย่างไรดี จึงขอแนวทางที่จะปฏิบัติในชีวิต ปัญหาต่าง ๆ ก็มีจริง ๆ แล้วก็เท่าที่ได้ สดับรับฟังปัญหา มา อย่างเฉพาะของชาวธรรมศาสตร์ ก็มีปัญหาว่า อยากทราบว่ามันศึกษาได้ปฏิบัติตนร่วนวายที่ไหนบ้าง แล้วใครเป็นคนปฏิบัติตนร่วนวาย นี้ก็ได้ถามขึ้นมาแล้ว แล้วก็ไม่ทราบว่าได้คำตอบที่พอใจหรือไม่ ปัญหาอย่างอื่นต่อไปที่ได้เห็นก็มีปัญหาเรื่องสภาพที่อยู่ไปแล้ว แล้วก็เรื่องการปกครอง คือการปกครองอย่างประชาธิปไตย

นี่ก็เป็นปัญหาอันหนึ่งที่เกิดขึ้น ในเรื่องสองเรื่องนี้ หัวข้อสองข้อที่ได้เห็นก็รู้ดีว่านักศึกษาคงมีความปั่นป่วนในหัวใจ เพราะว่าเมื่อไม่นานมานี้ก็เห็น ขอดพูดตรง ๆ เข้าไปถึงเรื่องเลยว่าได้เห็นว่ามีการไปวางพวงพริดและไวท์ทูกซ์ แต่ว่าที่จะบอกตรง ๆ คือว่ายังไม่เข้าใจนักว่าจะเข้าใจถูกหรือผิด การวางพวงพริดและไวท์ทูกซ์นั้นทำกันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ซึ่งได้สร้างขึ้นมาสําหรับเป็นการไว้อาลัยประชาธิปไตยนั่นเอง คือส่วนมากเขาตั้งอนุสาวรีย์ที่ไหนก็เขาตั้งเอาไว้สําหรับไว้อาลัยแก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว หรือสิ่งใดที่อยากระลึกถึงแต่ไม่มีอยู่ จึงได้ตั้งอนุสาวรีย์ขึ้นมา การไปวางพวงพริดที่อนุสาวรีย์ก็เป็นกรณีหรือเป็นการน้อมระลึกถึงประชาธิปไตย (เสียงหัวเราะ) อันนี้ก็เข้าใจเข้าใจผู้ที่ไปวางพวงพริดคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าจะทำ แต่ไม่เข้าใจทำไมสร้างขึ้นมา สร้างอนุสาวรีย์ขึ้นมาตั้งแต่แรก แต่การไปวางพวงพริดครั้งนั้น ก็ได้ไปวางให้แก่ประชาธิปไตย ด้วยความอาลัยรักก็ไปวาง แต่ว่าในเวลาเดียวกันก็ไปวางพวงพริดแก่ สส. คือแก่ผู้ที่อยู่ในสภา และเดี๋ยวนี้ก็ไม่อยู่แล้ว ไม่ทราบว่าจะอาลัยพวก สส. มากหรืออย่างไรจึงไปวางพวงพริด คือข้อนี้หมายถึงว่าไปวางพวงพริดพร้อมกันทั้งประชาธิปไตยซึ่งอาลัยรักมากและวางพวงพริดให้แก่ สส. พร้อมกัน ก็ไม่ทราบว่าจะจิตใจของผู้ที่วางนั้นมีสภาพจิตใจเหมือนกันหรือไม่ในการวางแต่ละพวงพริด แต่อันนี้ก็ปัญหาที่เกิดขึ้นในสมองของผู้พูดเอง ก็ได้เห็นว่าเมื่อผู้พูดมีปัญหานั้นมาจากปัญหาที่มาจากพฤติกรรมที่ผู้ฟังได้ทำนั้น ก็เกิดปั่นป่วนหัวใจเหมือนกัน เรื่องประชาธิปไตยและเรื่องของ สส. นั้น ก็จะพูดต่อไปได้เป็นเวลานานจนกระทั่งไม่มีสิ้นสุดว่าอย่างไร แต่ขอพูดถึงว่ามีปัญหาอื่น ๆ ด้วยที่ทุกคนก็มีอยู่ในความคิด คือปัญหาเรื่องความมั่นคงของประเทศ สภาพของเศรษฐกิจ ของการศึกษา เรื่องของปัญหาต่าง ๆ ของบ้านเมือง และส่วนตัว ทั้งหมดนี้ถ้าจะบอกแนวทางให้ก็จะลำบาก แต่สรุปได้ว่าทุกปัญหา ตั้งแต่การปกครองจนกระทั่งเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของแต่ละคน ผ่านตลอดมาทางการศึกษาและคอร์ปชั่น ก็เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่มันต่อโยงกัน เชื่อมโยงกัน ถ้าแก้ไขทุกปัญหาเหล่านี้พร้อม ๆ กัน ก็จะได้มาซึ่งประชาธิปไตยที่แท้จริง ซึ่งเป็นปัญหาอันหนึ่งด้วย ทั้งนี้ก็ขอยกตัวอย่างอันหนึ่งซึ่งกำลังปฏิบัติอยู่ และจะเริ่มจริง ๆ เป็นปฐมฤกษ์ในระยะเวลาอีกห้าวันข้างหน้า คือโครงการทำนวมงคลนี้ก็เป็นโครงการที่ดูออกจะปลื้มก่อกองเหลือเกิน แต่ว่าจะเห็นได้ว่ามันโยงไปถึงประชาธิปไตย โยงไปถึงเศรษฐกิจ โยงไปถึงการศึกษา โยงไปถึงวิชาการและการปกครองทั้งหมด ปัญหาเดิมมีอยู่ว่า มีการส่งเสริมให้เลี้ยงโคนมไว้แถวราชบุรี เมื่อเลี้ยงโคนมแล้วก็มีปัญหาว่าจะต้องส่งเสริมการผลิตให้ดี เมื่อส่งเสริมการผลิตให้ดีแล้วก็เกิดปัญหาเรื่องการตลาดในผลิตภัณฑ์นั้น ก็มีความยุ่งยากเกิดขึ้นหลายอย่างเช่นเมื่อส่งเสริมแล้วผลิตผลมากเกินไปไม่ทราบจะไปขายที่ไหน ประชาชนที่ลงทุนมากก็เกิดท้อสิน จะทำอย่างไรสําหรับให้สามารถที่จะให้เอาทุนคืนและมีความร่ำรวยขึ้น

มาได้ ถ้าประชาชนเหล่านั้นได้ลงทุนแล้ว แล้วก็ขาดทุนยับเยิน ก็จะทำให้เกิดปัญหามากมาย ตลอดจนเกิดความยุ่งยากในบ้านเมือง อาจเกิดผู้ก่อการร้ายขึ้นมาก็ได้ ฉะนั้นก็ต้องหาทางที่จะขจัดความยุ่งยากที่จะมาที่บ้านเมืองในที่สุด ก็ได้คิดพิจารณาทำโครงการให้กิจการตั้งแต่ต้น จนถึงการทำตลาดเป็นไปโดยเรียบร้อย จึงได้นึกถึงสร้างโรงงานนมผงหนองโพขึ้นมา การที่พวกกสิกรแต่ละคนได้มีฝูงวัวให้มากขึ้นก็ต้องได้รับความรู้ทางวิชาการทางกรมปศุสัตว์ ก็ได้ไปช่วยและได้ส่งเสริมขึ้นมา เมื่อถึงการขายทางกรมปศุสัตว์ก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร แล้วก็ไม่สามารถที่จะส่งเสริมต่อไป เมื่อไม่สามารถส่งเสริมต่อไปก็ทำให้การเลี้ยงโคนมกิจการนี้ก็ต้องล้มเหลวไป จึงได้นึกถึงว่าถ้าหากว่าสามารถที่จะนำผลผลิตมาขายได้ก็จะดี แต่ว่าโดยมากการทำตลาดต้องใช้เวลาช้านาน แล้วก็ตามทางเศรษฐกิจ ผู้ที่เรียนเศรษฐกิจก็ทราบดีว่าการทำตลาดนี้เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าหาทางที่จะแปรรูปผลผลิตนั้นให้คงทนอยู่นานกว่า ก็ทำตลาดได้ง่ายกว่า จึงได้ทำโรงงานนมผงขึ้นมาเป็นตัวอย่างครั้งแรกในสวนจิตรลดา และต่อมาเมื่อปัญหาทางเทคนิคเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ไปสร้างโรงใหญ่ ซึ่งจะต้องลงทุนเป็นจำนวนมากเหมือนกัน ซึ่งถ้าเราจะไปเอาจากกสิกร ก็ไม่ได้ จึงได้มีผู้บริจาคและช่วยกันบริจาคเงินเป็นจำนวนกว่าสองล้านบาท ให้ทำกิจการขึ้นมา วิธีการก็คือผู้ผลิตนมสด ถ้าไม่สามารถที่จะไปขาย ก็มาขายให้โรงงานซึ่งตั้งขึ้นมาเป็นรูปบริษัท และโรงงานก็จะมาแปรรูปและทำตลาดให้ แต่ถ้าทำเช่นนี้ต่อไปก็จะเกิดความยุ่งยาก เพราะว่าบริษัทก็เป็นนายทุน และผู้ผลิตก็จะกลายเป็นกรรมกรไป จึงได้ตั้งหลักไว้ว่า ผู้ที่นำนมมาให้ทางโรงงานมาแปรรูป จะได้รับการจดชื่อไว้ แล้วเงินที่เป็นกำไรของทางบริษัทนั้นก็จะมาตั้งเป็นกองทุน เมื่อกองทุนนั้นใหญ่ขึ้นและการลงทุนเท่ากับได้ชักทุนออกมาแล้ว ก็จะเป็นกองทุนที่ใหญ่ที่จะใช้สำหรับช่วยผู้ที่นำวัตถุดิบมาให้แก่โรงงาน การที่ทำเช่นนี้ก็ทำในรูปคล้าย ๆ ว่าสหกรณ์ แต่ว่าทำไม่ไปปัจจุบันนี้ เวลานี้เป็นบริษัท แต่เมื่อบริษัทได้ชักทุนเรียบร้อยในรูปที่มาตั้งเป็นกองทุนสำหรับการศึกษาของผู้ที่ผลิตนั้นแล้ว และผู้ผลิตสามารถที่จะมีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มสหกรณ์แล้วก็จะโอนกิจการทั้งหมดนี้ให้แก่ผู้ผลิต ผู้ผลิตก็จะเป็นเจ้าของโรงงานและเป็นทั้งผู้ผลิตทั้งผู้ค้าและผู้แปรรูปในเวลาเดียวกันโครงการนี้จึงนับว่าเป็นตัวอย่างอย่างหนึ่งที่จะให้ได้ตั้งรากฐานของการอาชีพของประชาชนในเวลาเดียวกันก็จะช่วยในปัญหาทั้งเศรษฐกิจและการศึกษา คือเงินรายได้ของบริษัทนั้น ก็จะไปใช้ในทางไปส่งเสริมการศึกษา และทั้งเป็นการช่วยส่งเสริมการปกครองเป็นประชาธิปไตยด้วย เพราะว่าผู้ผลิตนั้นรวมกลุ่มเข้าไปโดยที่มีการเลือกตั้งประธานกรรมการของกลุ่มของเขา และเป็นผู้ดำเนินการเองเมื่อโรงงานเป็นของเขาต่อไปโดยบริษัทถอนตัวออกเท่ากับสหกรณ์เหล่านั้นตั้งขึ้นมาเป็นบริษัท คือเป็นบริษัทสหกรณ์ขึ้นมา เขาก็จะได้รับความรู้และความชำนาญเพื่อที่จะมาปกครอง

ตนเอง และในที่สุดก็จะกลายเป็นกลุ่มคนที่ปกครองตนเองได้ด้วยหลักการของประชาธิปไตย คือการเลือกเฟ้นผู้ที่สามารถมาบริหารงานของตนเอง ก็เป็นประชาธิปไตยในทางมีขอบเขตของผู้ที่เป็นกสิกร และเป็นผู้ที่จะเป็นอุตสาหกรรมในทางอุตสาหกรรม ผลิตนหมก็จะทำให้ประชาชนเหล่านั้นมีความรู้ในทางการปกครองไม่ใช่น้อย ถ้าไปทำดังนี้และอาจในเรื่องอื่นในภาคต่าง ๆ ก็จะทำให้คนที่ประชาชนมีความรู้ในทางการปกครองตนเอง และประชาธิปไตยก็จะมาเอง อันนี้ก็เป็นอย่างที่ยกขึ้นมา โครงการอื่น ๆ ก็มีที่กำลังดำเนินอยู่เป็นในรูปหมู่บ้านสหกรณ์ ทั้งลงไปได้หน่อยลงไปอำเภอชะอำก็มี และที่อื่นก็กำลังปฏิบัติการเป็นตัวอย่าง เกี่ยวข้องกับเรื่องของ การปกครองก็จะมาเองถ้าแพร่ไปทั่วประเทศ เช่นในปัจจุบันนี้ก็กำลังคิดที่จะตั้งหมู่บ้านสหกรณ์ทางจังหวัดภาคเหนือ ทั้งคิดวิธีจะปฏิบัติเช่นเดียวกับผลิตนหมกับผลิตนหมเกี่ยวข้องกับพอทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาคใต้ก็เกี่ยวข้องกับผลิตนหมในวิธีเดียวกัน สร้างให้เป็นสหกรณ์และให้ปกครองกันเอง ฉะนั้นการที่จะแก้ปัญหาประชาธิปไตยหรือการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยแก่ประชาชนนั้น ก็ต้องปฏิบัติตั้งแต่รากฐานขึ้นมา ไม่ใช่ที่จะทำตั้งแต่ข้างบนเท่านั้นเอง ที่พูดทั้งหมดนี้ก็อาจเป็นสิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ทุกคนเกิดความคิดในทางแนวความคิดที่จะมีที่จะต้องทำต่อไปในอนาคต เมื่อมีความรู้ แล้วได้ออกไปทำงาน ทำการตามความรู้ที่มี และพยายามทำหน้าที่ ถ้าสามารถที่จะมีความรู้ที่แน่นแฟ้นและมีความตั้งใจและความคิดพิจารณาที่ดี ก็เชื่อได้ว่าแต่ละคนก็คงจะได้เป็นคนดีจริง ๆ ของชาติได้ในอนาคต หรือแม้จะในปัจจุบันก็คงเป็นอยู่ได้ ถ้าใช้ความรู้ที่มีและใช้ความตั้งใจจริง

ในเรื่องที่พูดไว้ตั้งแต่ต้นว่ามีแนวชีวิตเป็นสามอย่างคือ ฝึกฝนตนเอง เมื่อมีหน้าที่ปฏิบัติด้วยความจริงใจ และในที่สุดตายสายนั่น ความจริงโดยเฉพาะสองอย่างแรกมันก็จะปนกัน กำลังเรียนก็ต้องทำแบบฝึกหัด และเมื่อปฏิบัติหน้าที่ก็ต้องเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น ทั้งหมดนี้ก็ขอให้ถือว่าเป็นการสนองตามคำขอของนายทสโมสร์ที่จะขอโอวาทเพื่อชี้ทางในชีวิต และให้สามารถที่จะเป็นคนดีจริง ๆ ของชาติ แต่ว่าที่พูดทั้งหมดอาจจะปะปนและสับสน ก็ด้วยเหตุว่าชีวิตนั้นทั้งหมดสับสน แล้วก็ทั้งในความสับสนนี้เราก็จะต้องแหวกว่ายไปให้ได้ โดยที่ทุกคนช่วยกันคิดช่วยกันทำและพิจารณาโดยรอบคอบแล้วปฏิบัติด้วยความซื่อตรง ด้วยความมีความรู้และฉลาด ก็ขอให้รับทั้งหมดนี้และให้ไปพิจารณาด้วยตนเองและแปรสภาพจากวัตถุดิบ ซึ่งเป็นคำพูดที่พูดออกไปนี้ ไปเป็นผลผลิตที่มีประโยชน์ โดยการแปรสภาพผลวัตถุดิบนี้ด้วยสมองของแต่ละคน และปฏิบัติให้เป็นผลดีแก่ตนเองและต่อบ้านเมือง ก็จบโอวาทตามสมัยใหม่ คือแบบสมัยเก่า โอวาทนั้นเป็นโอวาทสำเร็จรูป แบบสมัยเก่าที่เคยตำหนิติเตียนโดยมากกว่าผู้ใหญ่มา

สั่งผู้เยาว์วัยกว่าบอกผู้ใหญ่ว่าต้องทำอย่างนี้ ๆ มีหลักเกณฑ์และทำนอกคอกไม่ได้ โอิวาทแบบเก่านั้นก็ถูกโจมตีจนแหลกแล้วก็บอกว่าทำอย่างนั้นไม่ได้ เพราะว่าทำให้โอวาทนั้นมันเป็นการกดขี่ กดหัว ทำให้ผู้รับโอวาทนั้นเป็นทาส เป็นผู้ที่ไม่มีความคิดริเริ่มใด ๆ แล้วต่อไปก็ไม่สามารถเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ได้ ก็อาจจริง จึงได้ให้โอวาทแบบนี้ให้โอวาทแบบใหม่ ถ้าพูดแบบอเมริกันก็เป็น “ดู อิท ยั้ว เซลฟ์” โอิวาทก็คือพูด ๆ ไปแล้วให้ท่านทั้งหลายไปต่อเอาเองที่บ้าน ถ้าต่อดีก็ออกมาเป็นโอวาทที่สวยงาม ถ้าต่อไม่ดีก็อาจออกมาเป็นโอวาทที่บูด ๆ เบี้ยว ๆ ก็ได้แต่ก็อย่างไรก็ได้ให้ชิ้นส่วนต่าง ๆ ไปแล้ว แล้วก็แบบแปลนพอสมควร อาจไปปะติดปะต่อกลายเป็นโอวาทที่น่าฟังก็ได้ และเมื่อเป็นโอวาทที่น่าฟังแล้ว ก็เอาไปปฏิบัติใช้ให้เป็นประโยชน์ให้ดี ก็พอใจแล้ว โอิวาทสมัยใหม่ ความจริงผู้รับโอวาทต้องไปให้โอวาทแก่ตัวเองต่อไปแล้วแต่ความสามารถของแต่ละคน ก็ขอฝากความคิดเหล่านี้ไว้ให้ไปพิจารณาเมื่อหมดโอวาทแล้ว ก็ถึงเรื่องพร ก็ให้พรอยู่ในตัวแล้ว อาจต้องให้พรอีกตามประเพณีที่เคยบอกว่าให้พรเวลาจบรายการ แต่ว่าก็ขอถือว่าทั้งหมดนี้เป็นพรให้ทุกคนสามารถที่จะรับโอวาทไปตัดแปลงให้เป็นประโยชน์แก่ตัว ให้สามารถที่จะทำทุกอย่างที่มีความปรารถนา

ต่อไปนี้เป็นเรื่องรายการของวงดนตรี อส. ซึ่งวันนี้มีความกังวลอย่างยิ่ง ตอนแรกก็กังวลว่าไม่สามารถที่จะปฏิบัติการได้ เพราะว่ากุญแจสำคัญสำหรับในที่นี้คือโฆษก (เสียงหัวเราะ) ถ้าไม่มีโฆษกวงดนตรีนี้เขาก็เล่นไม่ได้ เพราะว่าวงดนตรีนี้ถ้ามีคำขอก็เล่น ถ้าไม่มีคำขอก็นั่งเฉย ถือว่าประหัตดี แล้วก็เรื่องโฆษกนั้นก็เกิดเป็นปัญหาขึ้นมา นึกว่าโฆษกไปต่างประเทศ แท้จริงก็อยู่ที่นี้เอง แต่ไม่ค่อยสมประกอบนัก (เสียงฮา) มีส่วนเกิน (เสียงฮา) ไม่ได้ขาด ก็หวังว่าส่วนเกินนั้นก็จะไม่ต้องใช้ในเร็ว ๆ นี้ แล้วก็ระเบียบร้อยในไม่ช้า สำหรับวันนี้ก็คงต้องแสดงตนเป็นผู้ที่ได้ผ่านการศึกษา แต่ว่าไม่ทราบว่าจะมีความคิดอะไรในสมองแล้วก็ขอแจ้งว่าพร้อมเสมอที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ที่จะมี โดยที่โฆษกผู้นี้เวลาอัปปากที่ไรก็ต้องมีคำถามเสมอ มีปัญหาเสมอ ก็หวังว่าปัญหาไม่หนักเกินไป เพราะว่าจะทำให้ร่างกายทรุดโทรมไปก็ได้ โดยมากเวลาพูดที่ไม่โครโฟนโฆษกผู้นี้ก็เรียกบ่อย ต้องเอามือมากุมไว้ข้างหน้าทุกที (เสียงฮา) เมื่อกุมหน้าแล้วก็เอียงไปทางไมโครโฟน แล้วก็พูดปัญหาแล้วหันมามองหน้า (เสียงฮา) ก็ตอนนั้นการกุมมือของตนเองนะ ไม่ใช่กุมมือคนอื่น (เสียงฮา) ก็อาจลำบากหน่อย คำถามปัญหาต่าง ๆ ก็อาจลำบาก แล้วหันหน้ามาก็อาจทำให้ไม่เหมือนเดิม แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ถ้ารายการนี้ดำเนินไปโดยความเรียบร้อยก็ต้องสรุปว่ามือไม่สำคัญ แต่ว่าที่ร่วมกุมมือนั้นนะไม่ทราบว่าจะไปทำอะไรใคร (เสียงฮา) โดยมากเท่าที่เห็น ถ้าเกิด

เรื่องอะไร มันหัวแตกมากกว่ามือแตก (เสียงฮา) เมื่อก็ถามว่าเป็นอะไร (เสียงฮา) แต่ว่าปรากฏว่าม้ามืด (เสียงฮา) ไม่รู้ไปทำท่าไหนม้ามืดไปได้ (เสียงฮา) ยังดีม้ามืดเหยียบเอา (เสียงฮา) อย่างไรก็ตาม ก็ได้เกิดปัญหาว่าโฆษกน่าจะอยู่หรือไม่อยู่ก็ไม่ทราบ แล้วก็ได้ปรึกษาหารือกันเขาบอกว่ายังมีอีกโฆษกหนึ่ง คนนี้ไม่เป็นไร คนนี้ไม่อยู่ก็ช่าง ก็มีอีกโฆษก ก็รู้สึกว่าทารุณ ความคิดว่าไม่มีโฆษกตัวสำคัญนี้มันก็เหวี่ยงไปเลย แต่อย่างไรก็ตามทุกสิ่งทุกอย่างก็เรียบร้อย มีโฆษกที่พูดถึง ที่จริงยังไม่ได้ออกชื่อออกเสียงอะไรเลย ก็รู้แล้วว่าเป็นใคร หมายความว่าโฆษกคนนี้มีชื่อเสียงโด่งดังมาก (เสียงฮา) ก็ถึงเวลาที่จะเชิญโฆษกมาทำให้รายการดำเนินไปได้ ก็ขอให้รายการดำเนินไปโดยเรียบร้อย นี่ให้ศิลปินให้พรแก่ตัวเองนะ (เสียงฮา) เพราะว่าตัวถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของรายการ แล้วก็รายการจะไปดีหรือไม่ดีก็ยังไม่ทราบ ก็ต้องสวดมนต์ ภาวนาให้พรตัวเอง อันนี้ไม่ใช่ให้พรกับผู้อื่น ให้กับตัวเองแล้วก็กับวงดนตรี และโฆษกและผู้ที่เกี่ยวข้องในรายการนี้ ให้สามารถดำเนินเรื่องโดยปลอดภัย ไม่มีภัยอันตรายใดๆ และเชิญ ขอเชิญโฆษกมาปฏิบัติหน้าที่ด้วยประสิทธิภาพสูงที่สุดที่จะทำได้ ก็แรงม้ามืดทราบ (เสียงฮา) นี่ทั้งหมดนี้ก็พูดเพิ่มเติมมาเรื่อยๆ จะได้เกิดปัญหามากขึ้นในสมองของโฆษก โฆษกจะได้มาพูดได้มาก ๆ แล้วก็เมื่อพูดมาก ๆ แล้วผู้ที่บรรเลงดนตรีก็นั่งสบาย (เสียงฮา) ไม่ต้องออกแรงเลย โฆษกเรื่อยเรื่อยไป (เสียงฮา) แล้วก็ส่วนโฆษกที่เคยมาอีกท่านหนึ่ง ก็จะได้มีเวลาที่จะคิด แล้วก็มาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ส่วนเรื่อง...ลืมบอกว่าตอนที่นึกว่าโฆษกผู้พระเอกนี้ไม่อยู่นั้น ก็จะทำทางรับสมัครโฆษกอื่น ๆ ขึ้นมา แต่เมื่อความจริงโฆษกนี้มาแล้ว ก็อาจจะไม่จำเป็นที่จะรับสมัคร แต่ใครจะอยากมาเป็นโฆษกก็เชิญได้ทั้งนั้น เพราะว่ามาที่นี้เราก็มีความต้องการและตั้งใจที่จะให้เสรีประชาธิปไตย ใครจะขึ้นมาพูดและทะเลาะที่ไม่ใครโพนอะไรก็ได้ทั้งนั้น เชิญตามสบาย แต่ว่าต้องขอบอกว่าถ้าใครขึ้นมาพูดและทะเลาะก็ไม่รับรองเหมือนกัน คนอื่นที่ฟังแล้วก็อาจขึ้นมาได้เหมือนกัน มาตีหัวให้ทะเลาะเหมือนกัน (เสียงฮา) คือประชาธิปไตยอย่างเสรีแท้ ๆ ก็คืออย่างนั้น พูดอะไรก็ได้ทะเลาะก็ได้ ตีหัวทะเลก็ได้ (เสียงฮา) ก็ขอเชิญ เชิญก็ครั้งแล้วไม่ทราบ (เสียงฮา) ไม่ทราบว่าเชิญก็ครั้ง รู้สึกว่าจะต้องโหล่นให้มากกว่าอีก ก็ยังพอคล่องแคล่ว (เสียงฮา) คือรู้สึกว่าครั้งนี้มาพบดูรู้สึกว่าโฆษกผอมลง (เสียงหัวเราะ) อาจเพราะว่าเจ็บปวดมากเลยทำให้ผอมลง มีความทุกข์ทรมานมาก แต่ก็ขอเชิญเดินข้างหน้าอีกนิดหนึ่งจะได้ทันเวลา เข้าขึ้นมา ตอนนี้ก็มอบหน้าที่ให้โฆษก ก็รู้สึกว่าคล่องแคล่วดีแล้ว (เสียงฮา) แล้วก็จะได้ดำเนินเรื่องต่อไป ก็ขอให้เริ่มรายการได้เวลานี้ (เสียงปรบมือ)

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เมื่อยุติแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพรแก่นักศึกษา)

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ ผู้ชนะเลิศ และรองชนะเลิศ
ในการแข่งขันกอล์ฟ ชิงถ้วยพระราชทาน ประจำปี ๒๕๑๔^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจทางการรถไฟที่ได้จัดการแข่งขันและได้นำเงินมาเพื่อการกุศลเช่นปีก่อน ๆ นี้ ขอแสดงความยินดีแก่ผู้ที่ได้รับรางวัล ซึ่งอาจช้าน้อย นอกจากได้รับรางวัลแล้วก็ต้องแข่งต่อไป ก็นับว่าทางการรถไฟและผู้ที่แข่งขันก็ได้ส่งเสริมกีฬาอย่างดี เป็นทางที่จะส่งเสริมให้นักกอล์ฟมีความสามารถดี ทั้งมีความสามารถที่จะไปแข่งขันกับนานาชาติ ในขณะนี้ขอให้ทุก ๆ คนทั้งทางฝ่ายผู้จัดและผู้เล่นกีฬาได้ฝึกฝนตนเอง ได้ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นจะเป็นประโยชน์สำหรับการกีฬาและสำหรับบ้านเมืองในทางกีฬา

ขอทุกคนมีความเจริญก้าวหน้าทุกประการ มีพลังทั้งกายทั้งใจแข็งแรง เพื่อที่จะทำหน้าที่ทุกด้านให้สำเร็จ ให้มีความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจำลอง ณะโสภณ รองผู้ว่าการ ด้านกิจการเดินรถและขนส่งการรถไฟแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการดำเนินการสนามกอล์ฟหลวง หัวหินและเจ้าหน้าที่ พร้อมด้วยผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และของการรถไฟ ฯ ประจำปี ๒๕๑๔ ที่หัวหิน รวม ๒๓ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล ในโอกาสนี้ รองผู้ว่าการด้านกิจการเดินรถ ฯ ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินค่าสมัครในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะผู้จัดงานวิ่งการกุศล
และกรรมการขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ได้จัดงานกุศล และได้นำเงินมาเพื่อได้ใช้จ่ายในทางการกุศล

ที่ท่านได้กล่าวถึงประโยชน์และข้อที่น่าสนใจในการบริหารร่างกายเพื่อให้อวัยวะหัวใจ และการที่ท่านด้านวิจัยต่างๆ ว่ามีผลที่น่าพอใจต่าง ๆ นั้น มีข้อสงสัยอยู่มาก เพราะเหตุว่าในประการสุดท้ายที่บอกว่า ผลบุญที่ได้ประกอบขึ้นมา จะมาเป็นกุศลที่จะได้รับแก่ผู้อื่นนั้น ออกจะไม่ค่อยถูกต้องนัก ผลบุญจะได้แก่ท่านผู้ทำกรรมดีเท่านั้นเอง ไม่ได้แก่ผู้อื่น ใครที่วิ่ง แล้วได้บริหารร่างกาย ก็ได้ประกันให้ตัวเองว่ามีกำลังแข็งแรง และขจัดโรคหัวใจที่มีอยู่หรือที่จะมีมาในอนาคตแก่ตนเอง นับว่าเป็นผลบุญที่ดี แต่ผลบุญที่ต่อจากนั้นก็อาจจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนโดยมีความแข็งแรงได้ต่อไป อันนี้เป็นผลบุญที่จะสะท้อนแก่ผู้อื่นได้ ในเรื่องที่ว่าอย่างหนึ่งว่าผู้ที่มีทางที่จะเป็นโรคหัวใจส่วนหนึ่ง และเข้าใจว่าเป็นส่วนสำคัญเหมือนกัน คือผู้ที่ตั้งเครียด ผู้ที่มีหน้าที่หนักในการความรับผิดชอบ จะมีทางที่จะมีโรคหัวใจได้ อันนี้ก็คงเป็นความจริง แต่ว่าผู้ที่มีความรับผิดชอบมากนั้น ส่วนมากก็เป็นผู้ที่มีปัญญาและสามารถที่จะเข้าใจดี จึงขอคัดค้านในการแพร่ความรู้เช่นนี้ เพราะว่าการที่จะลงทุนแรงมากเพื่อที่จะให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงประโยชน์ของกีฬา โดยเฉพาะการวิ่งอย่างหนึ่งที่ได้ปฏิบัติมานั้น ผู้ที่มีปัญญาย่อมจะเข้าใจได้ง่ายและผู้ที่มีปัญญาและมีความตั้งเครียดนี้ก็จะได้ผล ส่วนที่ผู้ที่เข้าใจยาก ก็ไม่มีความตั้งเครียด และไม่มี ความจำเป็นที่จะบริหารร่างกายนอกเหนือจากที่ตนทำ จึงขอคัดค้านเล็กน้อยในเรื่องที่จะลงทุนลงแรงมากนัก ในเรื่องที่จะส่งเสริมวิชาต่อไป มีเรื่องราวอีกมากที่ควรจะคิด เพราะว่าผู้ที่มีปัญญาเท่านั้นจะสามารถที่จะเรียนรู้และสร้างคุณประโยชน์โดยง่าย ไม่จำเป็นที่จะลงทุนมากนัก อีกประการหนึ่งที่ว่ามีผู้ที่คล้อยตามแต่ว่าเป็นจุดประสงค์คนละอย่างนั้น ก็เป็นผลกรรมอย่างหนึ่งของการสร้างหรือตั้งใจที่จะทำตัวอย่าง คือวิธีการของผู้อื่นนั้น เป็นการมทรสพมากกว่าเป็นวิทยาศาสตร์กีฬา จึงจะไม่ได้ผลตามความต้องการของคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาพร้อมด้วย คณะผู้จัดงานวิ่งการกุศล และกรรมการขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๙ คน ฝ่า ๖ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินซึ่งได้รับบริจาคในการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ก็ขอฝากความคิดเหล่านี้ให้แก่ท่านทั้งหลาย มิใช่ว่าจะตำหนิติเตียน แต่ว่าในเมื่อมีกิจการใด ๆ แล้ว ก็ขอให้พิจารณาและนึกแก้ไขปรับปรุงในด้านจิตวิทยาให้มากขึ้นจึงจะเป็นประโยชน์สำหรับส่วนรวมโดยแท้จริง อย่างไรก็ตาม ที่ท่านทั้งหลายมีความริเริ่มที่จะจัดงานใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ ก็เป็นประโยชน์แน่ ด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ และด้วยวิชาหลักที่แน่นแฟ้น ก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้น ก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้ใช้วิชาและใช้ความพิจารณา ด้วยความซื่อตรง ด้วยความตั้งใจบริสุทธิ์ ทำกิจการใด ๆ ต่อไปเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสังคม ขอท่านทั้งหลายจงมีความสำเร็จในกิจการที่ตั้งใจที่จะทำ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จงมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของทุก ๆ ท่าน และมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดงานปีใหม่ ๒๕๑๕
ขององค์การนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่เหล่านิสิตเกษตรได้นำเงินมาเพื่อเป็นประโยชน์ในทางสาธารณะ

งานสร้างสรรค์ในงานปีใหม่นี้ก็นับว่าได้ประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับทุกคนแล้วที่ได้พบปะกัน และยังเป็นโอกาสให้มีความสุขร่าเริงร่วมกันเพื่อความสามัคคี อันนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญมาก เป็นความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างหมู่คณะและผู้ที่กำลังศึกษาหาความรู้ ที่ว่าไม่สามารถที่จะไปบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมได้เพราะกำลังอยู่ในการศึกษา นั้น ไม่เป็นความจริง การที่จะทำประโยชน์ได้มาก ในขณะที่เรียนหนังสือ ก็มีอยู่ถม คือ ทุกคนที่มีโอกาสเข้ามาเรียนในสถาบันการศึกษานี้ ก็นับว่าทำประโยชน์ชิ้นหนึ่งแล้ว เป็นประโยชน์แก่ตนเองที่จะมีความรู้ความสามารถจะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนต่อไปได้ อันนี้ก็เป็นประโยชน์ตามวัยและตามที่มีโอกาสเท่าที่ได้เรียน ประโยชน์ชิ้นต่อไป เมื่อได้เข้ามาเรียนในสถาบันการศึกษาที่ได้จัดไว้เรียบร้อยแล้ว มีสถานที่และมีเจ้าหน้าที่พร้อมครุบาอาจารย์ แล้วก็ มีหน้าที่ที่จะเรียนด้วยความขะมักเขม้น ก็เป็นประโยชน์ทั้งกับตัวเองและสำหรับส่วนรวม เพราะแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยนี้มีความตั้งใจมาก นับว่าจะเป็นประโยชน์ในด้านเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนอื่น ๆ และแก่ประชาชนทั่วไป ว่าเมืองไทยมีผู้ที่ตั้งใจสะสมความรู้และมีความประพฤติปฏิบัติที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น นี้ก็เป็นประโยชน์ชิ้นหนึ่งแล้วที่ทำได้ในขณะที่เรียน

ในปัจจุบันนี้มีการวิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอว่า ผู้ที่เป็นนักศึกษาเป็นกำลังแก่ประเทศชาติบ้านเมือง แก่โลก ข้อนี้เป็นความจริง เพราะพวกที่ศึกษาหมายถึงผู้ที่สนใจในความรู้ และความรู้นี้จะนำมาสู่ความเจริญรุ่งเรืองของโลกได้ ฉะนั้นผู้ที่ปฏิบัติในหน้าที่นี้ นี้ถือว่าเป็นหน้าที่ จึงต้องพยายามด้วยความสามารถเต็มที่ในเชิงการเรียน นอกจากนี้เมื่อผู้ที่เป็นผู้ศึกษา และโดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตน เป็นตัวอย่างในการวางตัว เป็นมนุษย์ที่มีความสามารถ เป็นมนุษย์ที่น่านับถือ จึงเป็นความสำคัญเป็นทวีคูณ เพราะว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายระพี สาคริก รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำคณะกรรมการจัดงานปีใหม่ ๒๕๑๕ ขององค์การนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานปีใหม่ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๑๕ ที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

ทุกคนก็ย่อมมองว่านักศึกษาจะทำอะไร ผู้ที่ไม่มีโอกาสที่จะศึกษาหรือไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษา เขาก็นับถือ เมื่อมีความนับถือแล้ว เราทำอะไร เราก็มีความรับผิดชอบ เพราะว่าถ้าทำสิ่งที่ดีที่งามที่สมเหตุสมผล ก็ทำให้ผู้อื่นเกิดความคิดในทางที่ดี แม้จะไม่ใช่นักศึกษาหรือไม่ได้ผ่านการศึกษา ก็นับว่านักศึกษาเป็นเป้าหมายอย่างหนึ่งของประชาชน นับเป็นผู้นำให้ประชาชนไปสู่ทางที่ดีมีระเบียบ มีความหวัง ฉะนั้นหน้าที่ของนักศึกษาในตัวเองก็มีความสำคัญไม่ใช่น้อย และถ้าปรารถนาที่จะทำดีต่อบ้านเมือง ก็ทำดีในข้อนี้ เพราะว่าจะเป็นทางที่จะนำประชาชนสู่ความเจริญได้ เมื่อเป็นเป้าหมายในฐานะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อหมู่ประชาชนในประเทศชาติ ก็เป็นเป้าหมายในการโจมตีเหมือนกัน

หน้าที่ของนักศึกษาจึงมีเพิ่มขึ้นมาอีก คือการต่อต้าน ต่อต้านการยุแหย่ต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดผลร้าย และการยุแหย่ต่าง ๆ นี้จะมาในรูปแบบต่าง ๆ นานา ในด้านหนึ่งก็อาจเป็นการโจมตีตรง ๆ คือมาโจมตีทำให้ไม่สามารถที่จะเรียน มาโจมตีทำให้ไม่สามารถที่จะวางตัวที่ดี และโจมตีทางอ้อม คือมาเยินยอให้ล้มตัว มาเยินยอให้บอกว่าเรามีพลัง เราต้องเป็นจ้าวโลก ซึ่งเกิดมีพฤติการณ์มาแล้ว โดยเฉพาะในต่างประเทศ มีไซในเมืองไทย แต่ว่าเมื่อเกิดในต่างประเทศแล้ว คนไทยเราอาจมีความรู้สึกอย่างหนึ่งว่าน้อยหน้าเขา จะต้องทำตัวเป็นเป้าหมายบ้าง ก็อาจทำให้เกิดปั่นป่วนได้ ในขณะที่นักศึกษาในเมืองไทยยังมีสมองที่แจ่มใส ที่มีเหตุผล ก็เชื่อว่า ถ้ารักษาความมีเหตุผล ความมีเกียรติในสถาบันการศึกษา ก็จะทำให้มีชัยชนะที่ยิ่งใหญ่กว่าชัยชนะใด ๆ ด้วยความนับถือที่แท้จริงโดยปราศจากการคล้อยตามความยุแหย่ต่าง ๆ ทั้งในด้านความประพฤติทั้งในด้านทำลายความตั้งใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งถ้ารักษาด้วยความตั้งใจ ด้วยความอดทน จะได้ทำประโยชน์อย่างที่เราปรารถนาที่จะทำในเมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้ทำเต็มที่และด้วยความสามารถจริง ๆ ที่กล่าวเช่นนี้ก็ด้วยผลว่าเป็นห่วงนักศึกษาและผู้สนใจในการเรียน ว่าเป็นอยู่ในฐานะที่ลำบาก เพราะว่าเต็มไปด้วยความยุ่งยาก การล่อลวงและการยุแหย่คล้าย ๆ ว่าเป็นบุคคลที่กำลังอยู่ในที่ทุกคนเพิ่งเล็งทั้งในทางดีทางเลว จึงขอร้องให้ทุกคนประกอบด้วยปัญญาที่เฉียบแหลมจริง ๆ ด้วยความตั้งใจเข้มแข็ง แข็งแกร่งที่จะต่อสู้ ทั้งในด้านหลักวิชา คือการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยาก ทั้งในการต่อสู้กับตนเองในความเหนื่อย ในความท้อถอย คือบางทีก็อาจมีความไม่ได้อยู่ในตัว บอกว่าซีเกียงเสียดีกว่าที่จะทำงาน เราต้องเข้มแข็ง ต้องตั้งใจที่จะต่อสู้ศัตรูทั้ง

ภายนอกภายใน เพื่อที่จะให้สำเร็จตามจุดประสงค์ของการเป็นนักศึกษา เพื่ออนาคตของตัว เพื่ออนาคตของบ้านเมือง

ขอทุกคนจงมีกำลังทั้งในทางความเพียรที่จะเรียนรู้วิชาความรู้ ในความกล้าหาญที่จะต่อต้านในสิ่งที่ล่อลวงที่ชักนำไปให้อาจไปในทางที่ทำลายตัวเอง ทั้งขอให้ทุกคนมีกำลังทั้งใจทั้งกายที่จะสามารถสำเร็จในการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตัวเองและต่อส่วนรวมในอนาคต ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา เพื่อเป็นมงคลแก่ตัวเอง เป็นมงคลแก่สถาบัน และเป็นมงคลแก่บ้านเมือง ขอจงประสบแต่ความดีความงามความสำเร็จทุกประการ.

เปลี่ยนไป และสังคมของโลกเปลี่ยนไป จึงทำให้ดูเหมือนกฎหมายชราภาพ การที่ได้บอกว่ากฎหมายชราภาพ จึงเห็นว่าอาจมีมูลความจริงเพราะว่าเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงในสังคม ก็จะต้องเปลี่ยนคำ เปลี่ยนกฎเกณฑ์บางอย่าง หรือบทลงโทษ แต่ว่าถ้าพูดถึงหลักทั่ว ๆ ไปของกฎหมาย กฎหมายนั้นก็จะเป็นสิ่งที่บังคับให้คนที่อยู่เป็นหมู่เป็นคณะ ที่อยู่เป็นบ้านเมือง เป็นสังคม ให้อยู่เย็นเป็นสุขโดยที่ไม่เบียดเบียนกัน ข้อนี้ไม่ได้เปลี่ยนแปลง อยู่ที่วิธีการเท่านั้นเอง นี่ข้อหนึ่ง อีกข้อหนึ่ง กฎหมายที่วางเป็นรากฐานที่วางเป็นกฎเกณฑ์นั้น กฎเกณฑ์อาจไม่เปลี่ยนแปลง แต่การปฏิบัติเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าเครื่องครัดในวิชากฎหมายอย่างสำหรับในด้านตุลาการ ก็ต้องบอกว่ากฎหมายไม่มีหน้าที่จับ มีแต่หน้าที่จะพิจารณาว่าถูกหรือผิด และเมื่อมีพิจารณาว่าถูกหรือผิดแล้วก็ให้วางลงโทษ ฉะนั้นที่จะชราภาพก็อยู่ที่ การลงโทษเท่านั้นเอง การลงโทษอาจไม่สอดคล้องกับอาชญากรรมที่ได้ประกอบขึ้นมา โดยเฉพาะเช่นการลงโทษ โดยการปรับเงิน ค่าของเงินก็เปลี่ยนแปลง ถ้าเวลาผ่านไปเงินตราก็อาจเปลี่ยนราคาไป แต่ก่อนนี้มี ๕ สตางค์ก็ รู้สึกว่ารวยแล้ว เดียวนี้มี ๑๐ บาท ก็ยังทำอะไรไม่ค่อยได้ อันนี้ก็สภาพ ไม่ใช่เรื่องของกฎหมาย แต่เป็นเรื่อง ของเศรษฐกิจหรือการคลัง อันนี้ในด้านการลงโทษแต่ในด้านปราบปรามอย่างอื่นให้อาชญากรรมลดลงไป ก็อยู่ที่ ความสามารถของฝ่ายปราบปรามคือฝ่ายตำรวจ การที่จะให้สามารถที่จะจับผู้ร้ายมาลงโทษก็อยู่ที่ตำรวจ ไม่ได้อยู่ที่ คณะตุลาการหรือทางกฎหมาย ถ้าพูดถึงตำรวจ ก็ยังมีเรื่องราวของทางการเมืองหรือทางสภาพของสังคม ซึ่งก็ไม่ได้ อยู่เรื่องนิติศาสตร์เลย ฉะนั้นการที่ได้อภิปรายว่ากฎหมายชราภาพนั้นก็ครบถ้วนแล้วก็ความคิดที่วิพากษ์ วิจารณ์ว่ามีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นเพราะว่ากฎหมายชราภาพ จึงเป็นปัญหาที่ไม่ครบถ้วน และไม่สามารถที่จะปฏิบัติ เป็นผลใด ๆ เลย เพราะว่าคดีไม่ครบ จึงต้องถือว่าคดีนี้หรือการอภิปรายนี้ก็ไม่เกิดผลใด ๆ

พูดถึงในด้านกฎหมายว่าชราภาพหรือไม่ชราภาพ ก็สรุปได้ว่าพูดไม่ได้ว่าชราหรือไม่ชรา ในด้าน อาชญากรรมอาชญากรนั้นก้าวหน้าหรือไม่ ก็คงก้าวหน้าไปตามสภาพของวิทยาศาสตร์และความรู้สึกที่ได้ถ่ายทอด มาในหมู่อาชญากร ซึ่งก็เข้าใจว่าพัฒนาขึ้น เพราะว่าแต่ก่อนนี้ใช้กำลังกายของตัวหรือใช้อาวุธที่ไม่ทันสมัย มาเดี๋ยว นี้อาวุธทันสมัยมาก และอาวุธในทางที่ประกอบด้วยตนเอง ด้วยวัตถุที่มีอยู่ในท้องตลาดก็สะดวกขึ้นมาก จึงเห็นว่า วิชาการของอาชญากรรมหรือฝ่ายอาชญากรก็คงก้าวหน้าจริง ๆ เพราะว่ามีความสะดวกสบาย วัสดุก่อสร้าง วัตถุระเบิดต่าง ๆ ก็มีมากขึ้น ทั้งมีสื่อมวลชน มีวิทยาทานทางวิทยุและโทรทัศน์อย่างมากมาย ที่จะแสดงวิทยากร อาชญากรได้มากขึ้น จึงสรุปได้เหมือนกันว่าอาชญากรเขาก้าวหน้า แต่ถ้าบอกว่าอาชญากรเขาก้าวหน้า ในเวลา

เดียวกันก็พูดได้ว่ากฎหมายล้าหลังลงไป หรือตามศัพท์ว่าชราภาพลงไปได้ รวมความแล้วก็ที่อภิปรายนั้น ก็ขอให้ถือว่าเป็นความรู้และเป็นความสนุกสนานในการลัษมเอง แต่ว่าถ้าดูในด้านวิชาที่ท่านทั้งหลายเรียนอยู่ก็ออกจะข้างคู่มาก เป็นเรื่องของความสนุกสนาน และเป็นเรื่องของการเอาใจการวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนทั่ว ๆ ไป เท่านั้นเอง มิได้เป็นการอภิปรายหรือการค้นคว้าในหลักวิชาแท้ ๆ อย่างไรก็ตาม ที่ได้ตั้งได้ทำการอภิปรายก็คงได้เป็นประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดสำหรับลัษมเองแก่ผู้ที่ได้ไปฟังและผู้ที่ได้ปฏิบัติในการอภิปราย ก็ขอให้ได้รับประโยชน์ที่สูงที่สุดในการจัดงานนี้ ว่าความรู้สิ่งใหม่ที่ได้จากอภิปรายนั้นก็รับมาไว้พิจารณาได้ และขอให้พิจารณาในเรื่องว่า เมื่อนักศึกษาเมื่อร่วมเป็นผู้ที่ศึกษาในวิชานี้ ให้ความความครบถ้วนของการอภิปราย และขอให้เกิดอภิปรายในสมองของแต่ละคนว่าปัญหานี้มีจริง เพียงแต่อาจไม่ได้แสดงออกมาด้วยคำพูดที่ถูกต้อง แต่ปัญหาสำคัญมีอยู่ ว่ากฎหมายมีความสำคัญสำหรับบ้านเมืองเพื่อที่จะรักษาความมีระเบียบเรียบร้อย และเราจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้สำเร็จผลตามจุดประสงค์นี้ คือจุดประสงค์ของวิชากฎหมาย ในเวลาที่เรียนอยู่ก็ต้องสนใจในข้อนี้เป็นอย่างเป็นเป้าหมายอันสำคัญ สิ่งใดที่ได้ฟังมาเห็นว่าเป็นหลักวิชา ก็ขอให้มาพิจารณาดูว่าเป็นประโยชน์อย่างไร

ขอให้ทุกคนชะม้กเขม้กในการค้นหาความรู้ในเมื่อมีโอกาสที่ได้เรียน และเป็นทางที่จะเพิ่มเสริมสร้างความรู้ให้แก่ตัวเป็นพลังอันสำคัญ และขอให้ใช้ความพิจารณาที่รอบคอบในการปฏิบัติวางตัวในปัจจุบัน เมื่อได้สำเร็จการศึกษาออกทำหน้าที่ตามวิชาที่ได้เรียนรู้อมา ก็ขอให้รักษาจิตใจที่จะชอบค้นคว้า จิตใจที่จะชอบพิจารณาวิจารณ์ วิจัยในตัวเองว่าจุดหมายของชีวิตมีอะไร จะทำให้บ้านเมืองและส่วนรวมได้รับประโยชน์อย่างยั้งจากแต่ละคน ซึ่งเป็นกำลังแท้ ๆ เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองมีชื่อเสียง มีความเรียบร้อยมั่นคง ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จที่ดี และสิ่งใดที่ประสงค์ที่ดีที่เหมาะที่สมที่พัฒนา ขอจงประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งนั้น ขอให้ทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

เนื่องในการเสด็จ ฯ ทรงเปิดงานแสดงสินค้าไทย ครั้งที่ ๖

ณ พระราชอุทยานสราญรมย์

วันศุกร์ ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานแสดงสินค้าไทย ซึ่งหอการค้าไทยจัดขึ้นอีกครั้งหนึ่งในโอกาสนี้

การที่ท่านทั้งหลาย ผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในเศรษฐกิจและการค้าของประเทศได้พยายามดำเนินนโยบาย และปฏิบัติโดยวิธีการต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมสินค้าและการค้าของคนไทย เพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของ บ้านเมืองและของประชาชนให้สูงขึ้นและมั่นคงขึ้น นั้น เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่ง ความพยายามดังกล่าว ได้ บังเกิดผลดีเป็นที่น่าชื่นชมแล้วหลายประการ นับว่าท่านทั้งหลายมีแนวทางที่ดีเป็นพื้นฐานอยู่ ถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกัน ดำเนินงานต่อไปโดยพร้อมถูกต้องตามหลักวิชา ด้วยความคิดวิญญ์อันละเอียดรอบคอบ มุ่งที่จะมองให้เห็นถึง สถานการณ์อันนานไกล เชื่อแน่ว่าสินค้าของเราที่ผลิตขึ้น จะมีคุณภาพที่ได้มาตรฐานและมีปริมาณที่แน่นอน สม่่าเสมอ เพียงพอและเหมาะสมสำหรับตลาดทั้งในประเทศทั้งนอกประเทศ และจะสามารถยกฐานะเศรษฐกิจของ ชาติขึ้นได้แท้จริงตามความมุ่งหวัง

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานแสดงสินค้าไทยครั้งที่ ๖ ณ บัดนี้ ขอให้ท่านดำเนินลุล่วงไปด้วย ความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ พลโท สายหยุด เกิดผล
ผู้บังคับศูนย์อำนวยการและประสานงาน
กองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ และคณะ^(๒)
ณ สวนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างดียิ่ง ไปช่วยให้เจ้าหน้าที่ของเรา ทั้งพลเรือนทั้งตำรวจทหาร ที่ได้ปฏิบัติการณ์อยู่ในภูมิภาคให้รู้สึกว่ามีกำลังใจ อันนี้เป็นหน้าที่ที่ท่านได้ไปปฏิบัติเพื่อช่วยเจ้าหน้าที่เหล่านั้นด้วยความตั้งใจและมีกำลังใจดี นับว่าได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อีกส่วนหนึ่งได้นำเงินที่พ่อค้าประชาชนได้บริจาคมาเพื่อช่วยทางราชการขายแดนก็นับว่าเป็นกุศล เงินนี้จะนำไปใช้ในทางที่ประสงค์ คือช่วยเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจและพลเรือน เพื่อให้สามารถที่จะบรรเทาความเดือดร้อนกับผู้ที่ปฏิบัติงานเช่นนี้

แต่ว่าการที่จะช่วยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภูมิภาคนี้ก็ได้หลายทาง จึงขอบอกว่าเงินที่ได้นี้จะไปปฏิบัติในหลาย ๆ ทาง ทั้งโดยตรงทั้งทางอ้อม โดยตรงคือการไปช่วยผู้ที่ปฏิบัติงาน ทำให้งานเขาเบา ทั้งส่งเสบียงและช่วยเหลือในด้านสวัสดิการต่าง ๆ ในสนาม อีกข้อหนึ่งก็เพื่อช่วยสวัสดิการต่อ เมื่อมีการบาดเจ็บหรือตาย ทั้งจะช่วยในด้านอื่นด้วย แต่การช่วยนั้นก็มิทางอ้อมอีกด้วยเหมือนกัน คือส่งเสบียงไปให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ชายแดนสำหรับบริโภคเอง และทั้งสำหรับนำไปช่วยกับประชาชนที่อยู่ในท้องที่ ข้อนี้ก็เป็นการช่วยเจ้าหน้าที่ของเราให้ทำหน้าที่ได้ดีขึ้น คือการไปช่วยประชาชน จะทำให้ประชาชนร่วมมือกับทางฝ่ายราชการได้ดี จึงว่าการบริจาคเงินสำหรับช่วยเจ้าหน้าที่นี้ อาจนึกว่าไม่ถูกเป้าหมายนักก็ได้ โดยที่ได้นำสิ่งบริโภคอุปโภคไปให้ประชาชนด้วย แต่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยราชการเหมือนกัน นอกจากนี้ก็มีการจัดสรรหาเครื่องมือทั้งในด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ และในด้านอุปกรณ์ในการรักษาพยาบาล ซึ่งในวันนี้เองก็ได้ส่งอุปกรณ์ไปส่งไปที่โรงพยาบาลและที่สถานีอนามัยนาแก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท สายหยุด เกิดผล ผู้บังคับศูนย์อำนวยการและประสานงานกองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ นำนายสนธิ เอกชัย หัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ พร้อมด้วยคณะนักดนตรี และนักร้องแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน รวม ๔๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้ จากผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันบริจาคในการนำดนตรีและนักร้องแผ่นเสียงทองคำพระราชทานไปกล่อมขวัญทหารตำรวจชายแดนในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศระหว่างเทศกาลปีใหม่ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เพื่อราชการทหารและตำรวจตระเวนชายแดน

และสถานีนอนามัยธาตุนม จังหวัดนครพนม โดยที่มินายแพทย์นำไปและไปชี้แจงที่สถานีนอนามัยเหล่านั้น เพิ่งออกไปเมื่อเช้านี้เวลา ๗ นาฬิกา อุปกรณ์เหล่านั้นก็ต้องใช้เงินจากที่ผู้บริจาคเป็นส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติหน้าที่ไปกล่อมขวัญไปให้กำลังใจกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานป้องกันประเทศ ก็เป็นส่วนกุศลที่สูง ทั้งได้นำเงินที่บริจาคมา ก็เป็นการช่วยบ้านเมืองเพื่อความมั่นคง นับว่าได้ทำกุศลอีกอย่างหนึ่ง ด้วยความตั้งใจเช่นนี้ว่าทุกคนมีหน้าที่เพื่อประเทศชาติ ก็เชื่อได้ว่าบ้านเมืองจะรอดพ้นจากอันตรายใด ๆ ที่มีมาก และจะมีความเจริญก้าวหน้าสามัคคีกลมเกลียวกันได้

ขอขอบใจและอนุโมทนาที่ทุกคนได้มีจิตใจเผื่อแผ่ทั้งในด้านชาติบ้านเมือง ทั้งในด้านประชากร แสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองของเราไม่มีทางที่จะล่มจมได้ เพราะว่าทุกคนไม่ว่ามีหน้าที่ใด มีอาชีพใด ก็สำนึกในชาติบ้านเมือง และในความสามัคคี ก็ขอขอบใจทุกคนที่เสียสละเวลา สละแรงของตัว เพื่อที่จะมาทำให้เกิดความสามัคคีของชาติระหว่างประชาชน และทั้งให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่นคงแข็งแรงเป็นสุข ขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทุกประการ มีความสำเร็จทุกประการ มีความมั่นคงในชีวิตและในอาชีพ มีแต่ความเจริญก้าวหน้าทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๕

ในปีนี้จะไม่ให้เสียเวลาที่จะเรียกขานใครต่อใครให้นั่งลงตามคณะ หรือวิทยาลัยหรืออาชีพ หรือฐานะ ก็ขอให้ทุกคนลงนั่งพร้อมกันรวดเดียว ที่ไม่ให้แยกเป็นรายวิทยาลัยหรือรายอาชีพก็เพราะว่าปีนี้ก็มาช้าเป็นเวลา ๖ วันกับ ๑๕ นาที (เสียงหัวเราะ) เลยต้องรวบรัดหน่อย

เป็นโอกาสที่ได้มาพบกับผู้ที่เป็นนิสิต นักศึกษาทั้ง ๘ วิทยาลัย ก็เข้าใจว่ามีผู้แทนของทุกแห่ง ณ ที่นี้ รวมทั้งศิษย์เก่า คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของที่เราวมเรียกกันว่าเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีนี้จะไม่พูดถึงการยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย เพราะว่ายังไม่แน่นอน เดี่ยวจะเสียหน้า (เสียงฮา) ปีที่แล้วได้พูดถึงเรื่องนี้มากมาย แล้วลงท้ายก็ยังมีเวลาที่จะปฏิบัติกรใด ๆ ที่จะเปลี่ยนฐานะ แต่ว่าได้ยินมาแว่ว ๆ ว่าจะเปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัย และส่วนชื่อ เมื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว ก็คงเป็นเรื่องที่จะตามมา แต่ว่ายัง ตอนนี้อย่าทราบว่าจะเป็นอย่างไรจึงขอไม่พูดถึง และที่ท่านประธานสภาวิทยาลัยได้กล่าวขอโอวาท ก็ขอโอวาทจาก ไม่ทราบว่ามีใคร ไม่ได้เจาะจง (เสียงฮา) จึงมิได้เตรียมโอวาทมา ความจริงทุก ๆ ปี ก็ไม่ได้เตรียม ปีนี้ก็ถือว่าเสียไม่ได้เตรียม ก็ขอออกตัวไม่ได้เตรียมอีกปีหนึ่ง แต่ว่าถ้าอยากจะได้โอวาท ความจริงก็ได้มีโอวาทตั้งสองโอวาทอยู่ในกระเป๋านี้ เขียนเอาไว้แล้ว เขียนเอาไว้แล้วและปฏิบัติแล้ว คือโอวาทสองโอวาทที่เรียบร้อยตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ แล้วก็เสร็จไปในวันอังคารที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ แต่ที่เอามาเพราะว่าเข้าใจว่าบางคนก็ไม่ค่อยได้ยินแล้ว บางคนได้ยินแล้วก็อาจลืมแล้ว บางคนที่ยังไม่ได้ยินก็ถือโอกาสประหยัดและขอถือเป็นโอวาทตามที่ได้ขอมมา และเพื่อประหยัดเวลายิ่งขึ้นก็จะขออ่านเฉพาะส่วนเดียว ไม่ใช้ส่วนที่บอกว่า มีความยินดีอะไรพวกนี้ ก็เรื่องความยินดีก็ต้องบอกว่ามาและมีความยินดีมา เพราะว่าถ้าบอกว่าข้าพเจ้ามีความยินดียินร้าย.....(เสียงฮา) ที่จะมาเยี่ยมท่านทั้งหลาย ก็รู้สึกที่ท่านทั้งหลายจะต้องบอกว่าถ้ามีความยินดีร้ายอย่ามาดีกว่า แต่ปีนี้ก็มา จึงมาด้วยความยินดีที่นี้จะอ่านตอนที่เห็นสาระนี้และก็จะได้ถือว่าเป็นโอวาท “การให้การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิด ขึ้นต้นก็ต้องสอนให้รู้จักใช้อวัยวะและประสาทส่วนต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัดจนสามารถใช้อวัยวะและประสาทส่วนนั้น ๆ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร เป็นการส่วนพระองค์ ตามคำอัญเชิญเสด็จ ฯ ของอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา.

ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้” ข้อนี้ก็เป็นขั้นแรกของการศึกษา ท่านทั้งหลายที่มาอยู่ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้งผู้ที่เป็นนักศึกษา ทั้งครูอาจารย์ ผู้สังเกตการณ์ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ก็เกี่ยวข้องกับการศึกษา แต่โดยมากไม่ได้คำนึงถึงว่าการศึกษาริเริ่มตั้งแต่เกิด การเกิดอาจไม่ใช่เรื่องของวิทยาลัยหรือเรื่องของโรงเรียน แต่ก็เกี่ยวพันโดยตรงกับการศึกษาอย่างที่คาดไม่ถึง คือเด็กที่เกิดมาอาจมีสติปัญญา แต่ก็ต้องฝึกสอน สติปัญญาที่มีอยู่ก็คือหาอาหาร ซึ่งจะมียู่ตลอดจนโตจนตายคือทุกคนจะต้องหาอาหาร ถึงใช้คำว่าทำมาหากินเพื่อที่จะเลี้ยงชีพตัวเองให้ปลอดที่นี้การหาอาหารโดยมากก็เป็นสติปัญญาของเด็ก เกิดมาใหม่ก็หาอาหาร แต่ต่อจากนั้น เพื่อที่จะให้หาอาหารได้สะดวกขึ้น ก็ต้องรู้จักใช้มือ ใช้ตา ที่จะไปหยิบของที่เป็นอาหารมากิน เพื่อที่จะเลี้ยงตัวให้เติบโตมีแรงแข็งแรง อันนี้ก็เรียกว่าเป็นการศึกษาเบื้องต้น

เมื่อสามารถทำกิจวัตรของตัวเองได้แล้ว ถัดมาก็ต้องสอนให้รู้จักทำการต่าง ๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการให้ได้มากขึ้น เพื่อทำให้ชีวิตมีความสะดวกมีความสุข การให้การศึกษาระดับนี้แก่การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่วชำนาญและสามารถในการปฏิบัติ ประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพเลี้ยงตัว ตอนนั้นก็รู้สึกไปรวดเร็วมาก ตอนแรกก็มิว่าใช้ร่างกายให้คล่องแคล่วก็ต้องหัดเดินเวลาโตขึ้นก็ต้องหัดเดิน หัดใช้วิธีวิ่งในทางกายไปหยิบของ เดินไปให้ไปถึงที่หมายนี่ก็เป็นการหัดการเรียนเหมือนกัน รวมอยู่ในการศึกษา แต่โดยมากการศึกษาระดับนี้ก็เป็นหน้าที่ของพ่อของแม่ ที่จะสอนให้เดินได้คล่องแคล่ว ไม่เกิดอันตรายขึ้นต่อมานี้ ที่บอกว่าสำหรับประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ ก็หมายถึงว่าเป็นการอ่านหนังสือได้เขียนหนังสือได้ จะทำให้ชีวิตของตัวเองมีความสุข มีความสามารถที่จะหาสิ่งของที่เป็นประโยชน์แก่ตัวมากขึ้น ต่อไปก็เป็นเรื่องของวิชาการ หมายถึงว่าเมื่ออ่านหนังสือเขียนหนังสือได้แล้ว ก็ต้องมีวิชาความรู้เกี่ยวข้องกับการทำมาหาเลี้ยงชีพของตัวเอง ประกอบอาชีพประกอบต่อไปเรื่อย

การให้การศึกษาระดับขั้นหนึ่งคือ การสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไป พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญา และหาหลักการของชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญทั้งทางกายและทางความคิด อันนี้เป็นขั้นสุดท้ายหรือขั้นสูงของการศึกษา มีวิชาความรู้ในด้านวิทยาการต่าง ๆ ก็สามารถที่จะทำมาหากิน แต่ว่าก็ต้องมีความรู้ในทางไม่ใช่วิทยาการและอาชีพเท่านั้นเอง ต้องมีความรู้ในทางการคิดใช้ปัญญาใช้การพิจารณาที่รอบคอบด้วย ความรู้ขั้นนั้นแม้จะดูคล้าย ๆ กับเป็นความรู้ที่ไม่ใช่สำหรับมาประกอบอาชีพแท้ ๆ แต่ทุกคนก็ต้องการที่จะใช้สมองที่จะหาความเจริญในทางจิตใจเพื่อทำอะไร ๆ ที่เป็นที่พอใจ เป็นที่อึ้งใจได้ อันนี้เป็น

ตอนสำคัญที่จะมาพูดวันนี้ เมื่อทำงานด้านการศึกษา จึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ และได้รับความยกย่องเป็นอย่างสูงตลอดมาในฐานะที่เป็นผู้ให้ชีวิตจิตใจตลอดจนความเจริญทุกอย่างแก่อนุชน โอวาทก็มีเท่านี้ ก็เป็นสิ่งที่ทุกคนน่าจะรู้ เพราะว่าทุกคนที่เข้ามาในวิทยาลัยเพื่อหาความรู้ก็คงทราบดีว่าเข้ามาทำไม

ที่มาอ่านอีกครั้งหนึ่งพร้อมด้วยการวิจารณ์เล็กน้อย ก็เพราะว่ารู้สึกว่าการศึกษานี้สำหรับผู้ที่มิอาชีพในทางการศึกษา จะเป็นวิชาเฉพาะมากเกินไปหน่อย ทราฐ์ไม่ว่าผู้ที่ทำหน้าที่ในทางการศึกษามีหน้าที่ที่กว้างขวางมาก และไม่ใช่มิหน้าที่ที่กว้างขวางมากเท่านั้นเอง แต่ละบุคคลก็อยู่ในข่ายของผู้ที่มีหน้าที่ในการศึกษาอย่างกว้างเหมือนกัน แม้แต่ผู้ที่ไม่ได้เข้ามาในวิทยาลัยนี้ ก็มีหน้าที่ในด้านการศึกษาเหมือนกัน เช่นบิดามารดาที่ต้องสอนลูกให้สามารถที่จะฝึกฝนตนเองให้ก้าวหน้าได้ ผู้ที่มีหน้าที่ในทางอื่น ไม่เป็นครู ก็มีหน้าที่ที่จะทำให้ผู้อื่นมีความรู้เพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นกำลังสำหรับชีวิตของผู้ที่ได้รับความรู้นั้นไป เมื่อแจกจ่ายความรู้ออกไปให้มาก เป็นทางทำให้ทุกคนมีความมั่นคงมีความสะดวกในการครองชีพของตนมากขึ้น จึงทำให้เห็นว่าการศึกษานี้ ถ้าดูกว้าง ๆ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งทำให้รู้ว่าผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในทางการศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญมากแก่ชีวิตของมนุษย์ทั่ว ๆ ไป และถ้าโดยเฉพาะสำหรับบ้านเมือง ก็เป็นผู้ที่สร้างความมั่นคงของบ้านเมืองได้ด้วยความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานหน้าที่ของตน ความสำคัญนี้ก็มิมากและก็คงตระหนักอยู่แล้วขอให้ตระหนักด้วยว่าจะต้องพยายามที่จะหาวิธีที่จะส่งสอนอนุชนทั้งในด้านวิชาการทั้งในด้านความรู้เบื้องต้น เพื่อให้สามารถที่จะมีชีวิตต่อไปได้ จึงขอร้องให้สนใจเกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้ ตั้งแต่ความรู้เบื้องต้นขึ้นก่อนอนุบาล จนกระทั่งเป็นความรู้ขั้นประถม ขั้นมัธยม ขั้นอุดมศึกษา และขั้นค้นคว้าอย่างสูง และทุกความรู้มีความสำคัญทั้งนั้น ไม่ยิ่งหย่อนกัน

อีกข้อหนึ่งเมื่อพูดถึงความสำคัญของการศึกษาแล้ว เมื่อมานึกดูว่า การศึกษาเป็นรากฐานของความมั่นคงและผาสุกของประเทศชาติ ก็กลับมาคิดอีกอย่างหนึ่งว่า ที่บ้านเมืองจะมีความมั่นคงได้ ทุกคนแม้จะไม่ใช่ครูก็ต้องช่วยกันในด้านการศึกษานี้ อีกอย่างหนึ่ง ทุกคนแม้จะเป็นฝ่ายการศึกษา ก็ต้องมีหน้าที่ที่จะหนุนบำรุงให้บ้านเมืองมีความมั่นคง ก็ความคิดอันนี้เกิดขึ้นมาจากวันที่ไปวัดพระศรีมหาธาตุ ไปเฝ้าศพเจ้าหน้าที่ผู้เสียชีวิตในการป้องกันประเทศชาติ โดยมากเราก็นึกถึงว่า เจ้าหน้าที่ที่เสียชีวิตในการป้องกันประเทศชาตินั้นก็คงเป็นทหารหรือตำรวจ ได้ดูในรายงานก็ได้เห็นว่าผู้เสียชีวิตในการช่วยเพื่อให้ความมั่นคงในประเทศชาตินั้น ในจำนวนผู้เสียชีวิตทกร้อยเกือบเจ็ดร้อยคนที่ได้ทำพิธีเผาศพในวันนั้น เป็นพลเรือนเกือบ ๓๐๐ คน คือมีจำนวน ๒๕๗ คน ซึ่งมีหน้าที่ต่าง ๆ กัน ไม่ใช่มีหน้าที่ป้องกันประเทศโดยตรง แต่มีหน้าที่ทางการสร้างบ้านเมือง

ในทางการปกครองบ้านเมือง ในการช่วยในด้านการศึกษาของบ้านเมือง ก็หมายความว่าผู้ที่ต้องเสียสละชีวิตเพื่อประเทศชาติไม่ใช่เฉพาะทหาร เป็นคนทุกคนที่มีหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรุ่งเรืองแก่บ้านเมือง ก็ต้องเสียสละชีวิตฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บ้านเมืองสามารถคงอยู่และเจริญก้าวหน้าได้ แม้จะมีการแทรกแซงในทางที่ไม่ดี ในทางที่จะทำให้บ้านเมืองล้มเหลวไปด้วยเหตุใดก็ตาม ก็หมายความว่าทุกคนเรามีหน้าที่ที่จะตายเพื่อชาติ ในเรื่องตายเพื่อชาตินี้ ไม่ใช่ชักชวนทุกคนให้ออกไปที่ที่เขายิงกัน การตายเพื่อชาตินี้ยังมีอยู่อีกนอกจากถูกระเบิดหรือถูกอาวุธทำให้เสียชีวิต อาจจะต้องทั้งเป็นก็มี คือถ้าทำหน้าที่แล้ว แล้วก็ถูกชักชวนให้คิดไปในทางที่ไม่ได้เป็นผลประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือแม้จะของตนเอง ปลอบให้จิตใจของตัวเองไขว่ไขว่ไป ก็ทำให้เป็นการตายทั้งเป็น เพราะว่าการเป็นเช่นอยู่ในสภาพนั้นเท่ากับเป็นทาสของความคิดของคนอื่น ไม่ได้เป็นเจ้าของของตนเอง ก็เท่ากับตายไป อันนี้จึงมาพิจารณาดูเห็นว่าทำไมผู้ที่ต้องตายในการป้องกันประเทศก็จึงมีทุกฝ่ายทั้งทหารตำรวจพลเรือน ฉะนั้น ต้องดูว่าอันตรายมาจากทางไหน และอันตรายได้แก่ผู้ใด สำหรับในด้านอันตรายทางกายผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในที่คับขันย่อมจะมีหวังตายมากกว่า แต่การตายทั้งเป็นอย่างที่ว่า อย่างที่กล่าวเมื่อกี้ ไม่ต้องไปไหน อยู่ที่ไหนก็ตาม มีอันตรายในทางที่ถูกฆ่าทั้งเป็นได้ทั้งนั้น ก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณาว่าอันตรายมาจากทางไหน อาวุธที่ตัวจะใช้ และเกราะที่ตัวจะใช้กำบังก็คือความรู้และปัญญา ความคิดพิจารณา เหตุผลที่มีอยู่

จะเป็นเกราะกำบังทำให้แต่ละคนสามารถผ่านพ้นอุปสรรค และสามารถผ่านพ้นอันตรายจากการรุกรานที่จะทำให้เราตายทั้งเป็น ที่ได้พูดไปทั้งหมดนี้เพราะว่าต่อเนื่องกันมาจากผู้ที่มีหน้าที่ในการศึกษา มีหน้าที่ที่จะป้องกันบ้านเมือง ที่จะสร้างสรรค์บ้านเมืองและผู้ป้องกันบ้านเมือง สร้างสรรค์บ้านเมือง ก็จะต้องพบอุปสรรคและอันตราย จึงทำให้นึกถึงว่าถ้าทุกคนรู้จักป้องกันตัวให้ดี ก็เท่ากับป้องกันบ้านเมืองและส่วนรวมให้เจริญรุ่งเรือง แต่ละคนก็สามารถจะมีชีวิตที่เจริญ ตอนนี้ก็ถึงว่าได้ให้โอวาทที่ชักมาจากกระเป๋านั้นเป็นโอวาท ส่วนที่พูดหลังจากที่พูดที่อ่านนั้นก็ขอให้ถือเป็นการวิจารณ์ เป็นการวิจัยโอวาทว่าแปลว่าอะไร ไม่ใช่ตัวโอวาท และวันนี้ก็ขอพูดเพียงแค่นี้ ซึ่งก็นับว่าอาจสั้นหน่อย แต่ว่าก็บอกได้เพื่อขอประหยัดเวลา เพราะว่าเคยบอกว่ามาเยี่ยมมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้ประหยัดมาก มาทีเดียวก็เยี่ยมตั้ง ๘ สถาบัน วันนี้มาช้า ๑๕ นาทีก็เท่ากับมาช้า ๒ ชั่วโมง ก็ขาดทุนไปแยะก็ขอเพียงแต่พูดแค่นี้ และต่อไปคงมีโอกาสพูดอีก เพราะว่ามีคนยั่วให้พูด (เสียงฮา) และคนยั่วให้พูดนั้นก็ได้ยินว่าเพิ่มขึ้นมาอีกดอกหนึ่ง (เสียงฮา) ก็ไม่ทราบที่นี้เขาเป็นอย่างไร ใครจะมาพูดต้องเป็นดอกไม้ทั้งนั้น (เสียงฮา)

แต่ว่าเมื่อเป็นดอกไม้ก็ชื่นชม ทำให้สดชื่นดี แล้วก็ในที่นี้รู้สึกว่าจะชื่นกันมาก เพราะว่าท่านผู้ใหญ่ต่าง ๆ ก็เป็นผู้ที่
น่ารักน่าเอ็นดูทั้งนั้น (เสียงฮา) โดยเฉพาะท่านรองปลัดก็รู้สึกว่ายิ้มแย้มแจ่มใสดี ต้องเอาใจทุกครั้งทีพบ เพราะเหตุ
ว่าท่านผู้นี้มีสุขภาพจิตที่อ่อนแอ (เสียงฮา)

สุขภาพจิตหรือสุขภาพทั่ว ๆ ไป ของคนไม่เหมือนกัน แล้วแต่คน บางคนมีความเข้มแข็ง มีโรคใด ๆ มา
รุกรานก็ไม่เป็นไร เช่นไม่เคยเป็นหวัดเลย ไปอยู่กับผู้ที่เป็นหวัดทั้งบ้านก็ไม่เคยเป็นหวัดเลย ไม่ใช่เพราะคิดยา
ป้องกันหรืออะไร บางคนก็ไม่ต้องอะไรมากเดี๋ยวก็เป็นหวัดหรือเป็นโรคอะไรต่าง ๆ งอมแงม สุขภาพจิตนั้นก็เป็
นอย่างหนึ่ง บางคนอ่อนไหวต่อสุขภาพจิต เอ้อ ... ไม่ใช่สุขภาพนะ ... อ่อนไหวต่อความ ... จะว่าเพื่อนก็จะหนัก
กันไปหน่อย (เสียงฮา) ... แต่ว่าคือวันไหวต่อสิ่งแวดล้อมมาก และอาจค้นคว้ามากเกินไปรู้มากเกินไป มีอะไรมา
กระทบหนึ่งสุขภาพก็เสื่อมลงไป ทุกครั้งที่พบจึงต้องหยอดยาให้ จะคิดยาก็ไม่บังอาจที่จะคิด ก็หยอดให้หรือให้ยา
เพื่อที่จะให้สุขภาพจิตแข็งแรงตามปกติ การคิดยารักษาป้องกันโรคต่าง ๆ ก็ยังหาไม่พบ จึงต้องหยอดยาให้
เป็นครั้งเป็นคราว พบที่โรก็พยายามให้ด้วยความเอ็นดู (เสียงฮา) และในการหยอดยานี้ ความจริงส่วนหนึ่งของ
การหยอดยาเป็นยากลางบ้าน ไม่ใช่ยาตำราหลวง เป็นยาจะว่าฝีบอกก็ได้ (เสียงหัวเราะ) ส่วนผสมของยานี้เป็น
ส่วนหนึ่ง ไม่ใช่ทั้งหมด ก็คือลูกยอ (เสียงฮา) ต้องไปหาลูกยอจากในป่าแล้วก็เตรียมมาผสมกับสิ่งอื่น สิ่งอื่นนี้ก็
ขอปิดเป็นความลับก่อน เพราะว่าไม่อย่างนั้นอาจารย์จะแย่ จะไม่สามารถมีอาชีพต่อไป ก็ป้อนให้ผู้ที่มีความอ่อนไหว
สุขภาพจิตจึงดีอันนี้เป็นตำราอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าไปดูรายการโทรทัศน์บางทีก็ได้ตำรายาต่าง ๆ มาจากรายการโทรทัศน์
ก็อันนี้เป็นรายการไม่ใช่โทรทัศน์ แม้จะมีโทรทัศน์ภายในแต่ก็เป็นรายการพิเศษจึงต้องให้ตำรายาฝีบอกเล็กน้อย

นี่ เวลานี้ก็ผ่านไปอีก ๕ นาที เมื่อก็บอกว่าประหยัดก็ขอประหยัด ขอเชิญดอกไม้ที่จะมาแสดงอภินิหาร
ต่าง ๆ (เสียงฮา ... เสียงปรบมือ) ที่ต้องเชิญมาเพราะว่ากลัวเสียเหลี่ยม ในกำหนดการไม่ต้องเชิญ ถ้าหมดโอวาท
เมื่อไรก็จะวิ่ง หรือจะ ... วิ่งอาจไม่แหลมซ้อย ... เดินมาอย่างแหลมซ้อยและมายืดไมโครโฟน และตั้งตัวเป็นโมฆิกา
(เสียงฮา) แล้วก็ยังมีสองแรงแล้วก็ต้องระวังมาก นี่ก็ถึงว่าต้องไวลายไว้เหลี่ยมนิดหน่อย จึงขอเชิญท่านดอกไม้
ทั้งสองออกมาแสดงตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งและแหลมซ้อย (เสียงฮา เสียงปรบมือ)

(ต่อจากนี้เป็นการบรรเลงดนตรี)

ที่จริงรายการนี้ก็เห็นว่ามียหลายรสหลายชาติ รสของแต่ละคนก็คงต่างกัน ก็คงได้รับฟัง รับชม ฟังดู และ

สังเกตการณ์ได้อย่างดียิ่ง เข้าใจว่ารายการนี้มีสิ่งหนึ่งที่จะต้องมีส่วนสังเกต คือรายการนี้จัดทำทางนี้ดี มีวงของ
อส. แล้วก็วงของทางวิทยาลัย ซึ่งไม่ทราบว่าจะถ่อมตัวหรือเปล่าว่าไม่กล้าไปที่ไหน อาจเป็นเรื่องของความถ่อมตัว
ก็ได้ แต่ที่จริงฟังดูแล้วก็น่ารักดี แล้วก็น่ารักทั้งผู้พูดและผู้ปฏิบัติที่ได้มาแสดงร่วมกัน ก็ทำให้เกิดความปรองดอง
สามัคคีกันดี ทั้งแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยนี้แม้จะอยู่หลายแห่งหลายแหล่งหลายหน ก็ยังมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้
ก็หวังและขอให้รักษาความอันหนึ่งอันเดียนี้ไว้เพื่อประโยชน์ของแต่ละคน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เพราะว่าที่
แสดงมาวันนี้ก็เข้ามาร่วมสนุกกันได้ร่วมกันทำงานได้ ร่วมกันสร้างชาติได้ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม วันนี้ต้องจบ
แล้วเพราะพรุ่งนี้ต้องไป ความจริงก็ไม่ได้จบเร็วกว่าปรกติเท่าไร เพราะว่าตอนนั้นกลับไปบ้านก็ไม่ได้ดูทีวีก็ไม่ทราบว่
ไปที่ไหน แต่พรุ่งนี้ขอแกลงว่าจะไปอุดร แล้วก็ถึงต้องลาทางนี้จะได้ไปพักผ่อน ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวตามัวตาลายไม่เห็น
อะไรเลย

พรุ่งนี้ไปอุดร แล้วก็จะไปดูกิจการต่าง ๆ ของลูกเสืออาสาสมัครทางเขต ๔ โนน แล้วก็ต่อจากนั้นวันรุ่งขึ้น
ก็จะไปดูสิ่งที่ไม่ใช่ตัวเราเสียแล้ว เป็นของที่ผ่านมานานแล้ว เพราะว่าเจ็ดพันปี ก็จะไปเยี่ยมโครงกระดูกที่บ้านเชียง
ก็จะดูว่าเป็นอย่างไร แล้วโครงกระดูกนั้นในสมัยที่ยังมีชีวิตอยู่ก็ได้สร้างหม้อไหต่าง ๆ ไว้ในสมัยโบราณ ก็น่าดู
นอกจากนั้นก็ได้ฟังมาด้วยว่า มาสมัยใหม่ที่ที่บ้านแถวนั้นก็ยังทำหม้อไหแบบเมื่อเจ็ดพันปี จึงอยากจะไปดู หลังจาก
นั้นวันรุ่งขึ้นก็มาทางชัยภูมิ จะมาเยี่ยมหมู่บ้านที่อยู่ใกล้อำเภอเมือง ที่ถูกไฟไหม้เมื่อสักสองอาทิตย์มานี้ ก็ไปเยี่ยม
พวกประชาชนที่อาจเดือดร้อนในครั้งนั้น เวลาไฟไหม้ก็ได้มีเจ้าหน้าที่ไปช่วยเหลือ ตอนนั้นก็ไปดูว่าเรียบร้อยอย่างไร
ที่จริงก็มีหลายแห่งที่เขาเดือดร้อนในบ้านเมืองไทยนี้ เราก็ต้องไปบ้าง แล้วก็มีคนอาสาสมัครไปช่วยทุกครั้ง
เมื่อทราบข่าวก็มีคนไปช่วย ต่อจากนั้นก็กลับมาจังหวัดขอนแก่น มาที่เขื่อนน้ำพรม ซึ่งได้ข่าวว่าจะเป็นเขื่อนจึ ...
เอ๊ย ... เขื่อนจุฬาภรณ์ เพราะว่าเขาขอชื่อ ก็มีเขื่อนใหญ่ ๆ เล็ก ๆ ก็แล้วแต่ขนาด ก็บอกว่าเขื่อนนี้ก็ได้ใหญ่เกิน
ไปไม่ได้เล็กเกินไป ก็เลยเหมาะสมที่จะให้คุณจึเป็นเจ้าของ (เสียงฮา ...) ก็แล้วแต่ขนาด ถ้าเขื่อนยังมี ที่แรกนึกว่า
จะเอาเขื่อนในสวนจิตรมีเขื่อนอันหนึ่งสูง ๑ เมตร แล้วก็ไม่ทราบว่าจะน่าได้สักกี่ลูกบาศก์เมตร ที่แรก ก็ชื่อว่า
“เขื่อนสิริกิต” (เสียงฮา) ตอนนั้นเขาแย่งชื่อไปทำที่เขื่อนทางโน้นนะ ทางอุดรติดดี ซึ่งใหญ่โตมโหฬารสมพระเกียรติ
แล้ว ก็เลยต้องเลื่อนมาจนกระทั่งก็นึกว่าจะให้ชื่อว่าเขื่อนจึ เพราะว่าก็ดูน่าเอ็นดูดี ตอนนั้นเขาบอกว่าแย่งชื่อไปอีก
แล้ว ก็ต้องไปตรวจตราดูที่เขื่อนน้ำพรมสักหน่อย แล้วก็ไปที่นั่นก็เพราะหิวอาหาร ต้องรับประทานอาหารกลางวัน
ที่ไหนสักแห่งหนึ่ง ก็เลยไปที่นั่น ทางไฟฟ้าฝ่ายผลิตเขาก็เลี้ยงดูดีตอนที่ไปขอนแก่นจนกระทั่งได้เพลงไทยเขี้ยวมา

คราวนี้ไปที่เขื่อนน้ำพรมก็ไม่ทราบว่าจะได้เพลงอะไร จะได้ไทยซิดหรือไทยอะไรมาก็ไม่รู้ อาจมีได้ เสร็จแล้วก็กลับมาที่ขอนแก่น ขึ้นเครื่องบินกลับกรุงเทพ ก็หมายความว่าพรุ่งนี้ลาไปสักสองสามวัน ไปตระเวนแถวโน้น วันที่ ๒๒ ก็พักผ่อนนิดหน่อยเท่าที่จะทำได้ แล้ววันที่ ๒๓ ก็ไปดูที่อยู่ยา ต่อไป หลังจากนั้นก็จะมีการ ... นอกจากงานอื่น ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ... มีการรับแขกเมือง คือประธานาธิบดีอินเดียจะมาในวันที่ ๒๗ ก็ถือโอกาสนี้โฆษณาให้พรรคพวกช่วยยืมหน่วยในการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ซึ่งเป็นประโยชน์ เพราะว่าทำให้มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับอินเดีย ซึ่งเป็นประโยชน์ของบ้านเมืองไทยที่จะมีสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศในโลกนี้ ก็ขอชักชวนทุกคนให้ไปต้อนรับในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งทางราชการเขาก็ได้ประกาศแล้ว นับว่าได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมเหมือนกัน ทั้งอาจสนุกด้วยเพราะว่ามีขบวนยาวมาก ก็ดูไปแล้วก็เชียร์ไป เป็นการเชียร์ส่วนรวม เป็นการเชียร์สัมพันธ์ไมตรี เป็นการเชียร์ที่ที่บ้านเมืองไทยเรามีเพื่อนในโลก ก็ขอให้ทุกคนช่วยกันในงานนี้

พูดเสียยืดยาวในเรื่องของจะไปไหน ๆ พรุ่งนี้มะรินนี้ ก็มาถึงเรื่องที่ว่าจะให้พรที่จริงที่ได้พูดทั้งหมดนี้ถ้าเอาไปพิจารณาเอาไปคิดให้ดีก็เป็นพรได้ทั้งนั้น เพราะเหตุว่าพรนั้นอยู่ในสมองของแต่ละคน คือถ้าแต่ละคนมีความตั้งใจแน่วแน่ แล้วมีความบริสุทธิ์ใจความแน่วแน่นั้นและความบริสุทธิ์ใจนั้นจะคุ้มครอง ทั้งช่วยให้มีความสำเร็จพรที่ขอโดยมากก็ขอไว้สำหรับพวกที่ศึกษาอยู่ที่จะต้องสอบ ให้สำเร็จในการสอบ แต่ถ้าทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีที่เหมาะสมคือเรียนด้วยความขะมักเขม้น และทำทุกอย่างด้วยความสุจริตใจ ความสำเร็จ ต้องมาแน่ แต่ถ้าพูดถึงพรที่เรียกว่าสิ่งที่เราไม่ทราบจะมีอยู่เบื้องบนหรือมีเทวดามีผู้วิเศษอะไร ก็อาจมีได้ ถึงว่าก็ขอให้ทุกคนตั้งจิตอาราธนาพรให้ตัวเองด้วยตนเอง อาราธนาจากสิ่งที่จะศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้มาคุ้มครอง ก็ขอให้ทุกคนมีความคิดดีใจ ๆ มีความตั้งใจที่บริสุทธิ์ใจ ๆ มีความหวังดี ที่เป็นมงคลทั้งหลาย ขอให้ความเป็นมงคลนี้ ความบริสุทธิ์นี้ได้คุ้มครองและนำไปให้สิ่งที่ตนจะทำนั้นให้มีความสำเร็จ ให้มีความก้าวหน้า ให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ และให้มีความมั่นคงในตัว มีความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ ก็ขอให้พรนี้สำเร็จเป็นสิ่งที่จะทำให้เจริญกันทุกคน

ตอนนี้รายการก็ยังไม่เสร็จ สิมไป สิมปิดประปอง ... อ้า สิมปิดรายการ รายการเวลาเปิดก็เปิดประตูให้ใครเข้าออกได้ แล้วก็วันนี้ยังไม่ได้ปิด ก็ขอปิดรายการ

โฆษก้าทำผิดนะ คือว่าพูดมาดื้อ ๆ ว่าจะปิดรายการ ยังไม่ได้ปรึกษาว่าจะปิดหรือไม่ปิด แต่ว่าตอนนี้ก็ปรึกษาหารือกันแล้ว ก็จะไม่ปิดกระปองเสียที ก่อนที่จะปิดก็ต้องชมเชยโฆษก้าที่แยมออกมา แล้วก็อุตสำหรับบริจาค

ก็แสดงว่าแก่มาก ไม่อย่างนั้นไม่รู้ ถ้าไม่บอกว่าบริจาคในโอกาสที่ครบเกษียณไป นี่ก็ไม่รู้ ถ้าไม่รู้ก็ไม่สบายใจ แต่ที่มาเกิดรู้ว่า เอ๊ะก็แก่ห็นะ (เสียงฮา) อันนี้ก็ป็นข้อพิสูจน์อย่างแน่แน่ว่า ถ้าเรารู้ว่าแล้วว่า ถึงปลดเกษียณแล้ว ก็หมายความว่าต้องเป็นคนแก่ ถ้าเราไม่รู้เราก็ไม่ทราบว่าเป็นคนแก่ อันนี้พิสูจน์ว่าชิตนั้นไม่ใช่ว่าเป็นคนแก่ ชิตนี้เป็นคนสาว แต่ว่าอยู่ที่ถ้าเราไม่มีอคติ ตอนนี้มีอคติแล้วเพราะมาบอกว่าปลดเกษียณแล้ว ถ้าไม่มีอคติ หรือไม่รู้ ... เข้าลืมเสีย เราก็ไม่ทราบว่ายอายุเท่าไร เมื่อไม่ทราบอายุเท่าไรเราก็ไม่บอกว่าแก่ อันนี้จะแสดงให้เห็นว่าคนเรา มนุษย์เรานั้นนะมีอคติมาก แล้วก็เมื่อมีอคติแล้วบางทีก็ไม่ดี แต่ที่อุตสาห์บอกว่าถึงเกษียณแล้ว ก็หมายความว่ามีความบริสุทธิ์ใจ เพราะตัวไม่มีอคติว่าอายุ ๖๐ ก็ไม่ได้หมายความว่าแก่ แต่ว่าตามข้อเท็จจริงเขาปลดเกษียณแล้ว ทางราชการเขาไม่เอาแล้ว (เสียงฮา) แต่ลงท้ายทางราชการเขาก็เอาเงินมาให้ นี่ก็แปลกดีเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตามนี้เป็นวงเล็บนิดหน่อย

ขอบใจ แล้วก็ขอบใจโฆษกโฆษิกาที่ยังไม่ได้แย้ม ก็แย้มนิดหน่อยแล้วค่อยยังชั่วหน่อย แล้วก็บอกว่าจะเสียงดัง ต่อไปนี้เห็นว่าการจะเสียงดังมาก ก็แล้วแต่กาลเทศะ แล้วแต่โอกาส การพูดเสียงดังนี้ ถ้าถึงเวลา เราก็ต้องพูดเสียงดังหนักแน่น บางเวลาที่ต้องกระซิบกระซาบ (เสียงปรบมือ) ก็อยู่ที่ว่าแล้วแต่โอกาสที่เหมาะสม เพราะเดี๋ยวมั้งจะไปตะโกนที่โน่นที่นี้ แล้วก็อ้างว่าโปรดเกล้า ๆ ให้ตะโกน อย่างนี้ก็เดือดร้อนมาก (เสียงฮา ... ปรบมือ) จะนั้นก็ให้โอวาทเป็นส่วนตัวเป็นรายบุคคลว่า การเสียงดังก็แล้วแต่โอกาส แล้วแต่กาลเทศะ บางทีก็ต้องเสียงดังมากสำหรับเห็ดลูกศิษย์อะไรนั้นนะก็ต้องดูเดียด แต่ว่ากับหมอกก็ต้องนิ่มนวล (เสียงฮา) วันนี่ที่จริงก็เคราะห์ดียังไม่ได้ปิดรายการ ถ้าปิดรายการจะไม่มีโอกาส แล้วก็เดือดร้อนทั้งปี อย่างน้อย ๓๖๕ วัน ก็ต้องขอบใจที่โผล่ออกมา แล้วก็แย้มออกมาแล้ว เป็นทางหนึ่งที่ทำให้รายการนี้ครึกครื้นสนุกสนานได้ และวันนี่ทุกคนก็ได้แสดงทั้งข้างบนทั้งข้างล่างทั้งข้างหลังทั้งข้าง ๆ ก็ทั้งสองข้าง (เสียงฮา) ก็ขอบใจทุกฝ่ายทุกด้านทั้งข้างบนข้างนี้ ข้างบนทางนี้ ข้าง ๆ ข้างนอกทุกคนที่ได้ร่วมมือกันทำให้เกิดความเรียบร้อย แล้วก็ขอบใจล่วงหน้าที่เขาเงินมาให้ (เสียงฮา) คือจะไม่ขอบใจอีก ก็ต้องทวง (เสียงปรบมือ) เงินนั้นนะก็ทราบดีแล้วว่าไม่ไปไหน มาเป็นทุนสำหรับการศึกษาช่วยเหลือพวกกันเอง แล้วนอกจากนั้นก็ขอบใจในสิ่งของที่เอามาให้เป็นที่ระลึก (เสียงปรบมือ) ที่นี้ได้ทำการบ้านมาดีนะ ได้อ่านกำหนดการว่าตอนนี้อนั้นมีอะไร ก็รู้ว่าทราบว่าเขาจะเอาเงิน ... อ้า ... ท่านประธานนี้ ท่านประธานแฮร์แมนใหญ่นี้ก็บอกไว้ตั้งแต่ต้นว่ารายการขอโอวาททั้งหมด แล้วก็ให้ทรงดนตรี แล้วก็ให้หลังที่จะเอาเงินมาให้ (เสียงฮา) เอาของที่ระลึกมาให้ ก็จำเอาไว้ ทั้งได้ฟังแล้วก็ทั้งได้อ่านในกำหนดการ ซึ่งวันนี่ไม่ได้พกเอา

พกเอาแต่โอวาทมา ก็รู้สึกแข็งแรงมีความจำออกจะดี คราวก่อนนี้เดินออกมาจากที่โน่นจะมาพูดอะไร ... เดินจากโน่นมาถึงนี้ลืมหมดแล้ว แต่คราวนี้ไม่ลืม

ก็ขอขอบใจทั้งที่ได้ปฏิบัติมาและที่จะปฏิบัติต่อไป เพื่อที่จะไม่ต้องลุกขึ้นมาขอบใจอีกที แล้วก็หลังจากนั้นเมื่อได้รับเงินสำหรับการกุศลสำหรับช่วยการศึกษาทั้งสิ่งของที่ระลึกแล้ว ก็จะไปเลย (เสียงฮา ... ประบมือ) แต่ก็ให้โอกาสให้ข้างล่างนี้แสดงอีกนิดหนึ่งเพราะว่าถ้าไม่บอกว่าให้โอกาสแสดงอีกนิดหนึ่ง เดียวเขา ... เวลาเสร็จการอันนี้ก็จะวิ่งออกไปทางนี้ ... ทางนี้จะไม่มีการแสดง ก็เข้าใจว่าโปรแกรมจะต้องมีนิดหน่อย ตอนท้ายการแสดงนิดหนึ่ง แล้วก็ในการแสดงนั้นก็ต้องมีเวลาที่จะเก็บเครื่องมือ ก็แสดงไปได้ เพื่อที่จะเป็นโอกาสที่มีเวลาเก็บเครื่องมือ ถ้าทิ้งไว้ที่นี้แหละแหละ (เสียงฮา) เพราะว่าเครื่องมือมันเก่า มันเกือบจะหลุดเป็นชิ้น ๆ แล้ว ต้องเก็บรวบรวมเอาไว้ให้ดี ๆ ที่นี้ก็หมดเรื่องหมดราวปิดรายการได้ แล้วก็เริ่มรายการปิดรายการ เตรียมตัวตรงนี้ทำพิธีปิด.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์
แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก
ณ สโมสรทหารบก

วันศุกร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

การที่ท่านทั้งหลายได้เข้ารับการอบรมในวิทยาลัยการทัพบก ให้ความรู้รอบรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงของประเทศอย่างกว้างขวาง ย่อมเป็นประโยชน์ยิ่งแก่การปฏิบัติงานของท่าน เพราะจุดหมายสำคัญของการรักษาความมั่นคงของบ้านเมืองนั้น อยู่ที่การทำให้ประชาชนสามารถปกครองรักษาถิ่นฐานของตนเองได้ โดยมีสวัสดิภาพและอิสรภาพเต็มที่ ในการนี้ ทางราชการมีหน้าที่อันจำเป็นที่สุด ที่จะต้องพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสงบและปลอดภัย ทั้งจะต้องช่วยเหลือสนับสนุนโดยทางวิชาการ ทั้งด้านเทคนิคและด้านเศรษฐกิจสังคม เพื่อให้เขาช่วยตัวเองและพัฒนาตัวเองได้ ในการอาชีพ การครองชีพ และการอยู่ร่วมกันโดยสามัคคีธรรม ขอให้ทุกท่านพยายามใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ ให้เป็นประโยชน์ช่วยเหลือประชาชนตามหลักการที่ได้กล่าวแล้วให้มากที่สุด เมื่อประชาชนสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาท้องถิ่นที่อยู่ให้เจริญขึ้นได้แล้ว บ้านเมืองของเราก็จะมีความมั่นคงและปลอดภัยอย่างแท้จริง

ขออวยพรให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติงานให้บังเกิดผลดีแก่บ้านเมืองได้สมความปรารถนา และขอให้ผู้มาร่วมพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในโอกาสวันปิดภาคเรียนของโรงเรียนจิตรลดา

ปีการศึกษา ๒๕๑๔^(๒)

ณ ศาลาภกาภิรมย์ พระราชวังดุสิต

วันเสาร์ ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๔

ในวันนี้เป็นวันที่น่ายินดี และโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มีความสำเร็จรับประกาศนียบัตร ก็น่าชื่นชมมาก เพราะหมายความว่า การเรียนได้ผลดี ทั้งน่าชื่นชมที่ได้ทราบรายงานจากครูใหญ่ว่ากิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนนี้ก้าวหน้า มีนักเรียนถึงสองร้อยกว่าคนแล้ว ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ และการเรียนที่ก้าวหน้าดี ทั้งนี้ก็เป็นสิ่งที่เราทุกคน ทั้งนักเรียนทั้งครูอาจารย์ ทั้งผู้ปกครอง ควรมีความยินดีอย่างยิ่งที่เห็นว่ากิจการของโรงเรียนเป็นประโยชน์

ในรายงานนั้น ก็ได้แสดงสิ่งที่ดีที่ก้าวหน้าทั้งนั้น แต่ก็ต้องมาพิจารณาอยู่เสมอว่าถ้าจะให้มีความดี มีความสำเร็จ ก็ต้องมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงและทำให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เช่นสำหรับนักเรียนทุกคน ก็ไม่ใช่เฉพาะผู้ที่ได้รับรางวัลเท่านั้นเอง ที่อยู่ในที่นี้ ผู้ที่เรียนแล้วผลการเรียนอาจไม่ถึงขนาดที่จะน่ายินดีนักก็มี ฉะนั้นในวันนี้ก็ต้องขอให้ทุกคน ทั้งตัวนักเรียนเอง ครูอาจารย์ และผู้ปกครองได้พิจารณาว่าจะทำอย่างไรดีสำหรับที่จะทำให้ผลนั้นสมบูรณ์เต็มที่ ให้เป็นตามที่มีจุดประสงค์ที่สร้างและตั้งโรงเรียนนี้

จุดประสงค์การตั้งโรงเรียนและมีการรับนักเรียนอยู่ในโรงเรียนนี้ ก็เพื่อที่จะให้ความรู้แก่เยาวชนที่จะต้องเตรียมตัวเพื่อที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งจะมีความน่าประหลาดในชีวิต ความรู้ในวิชาการเป็นสิ่งที่จะทำให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ และทำให้เป็นคนที่มีเกียรติ เป็นคนที่สามารถ เป็นคนที่จะมีความพอใจได้ในตัวว่าทำประโยชน์แก่ตนเอง และแก่ส่วนรวม นอกจากวิชาความรู้ก็ต้องฝึกฝนในสิ่งที่ตัวจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับสังคม สอดคล้องกับสมัย และสอดคล้องกับศีลธรรมที่ดีงาม ถ้าได้ทั้งวิชาการ ทั้งความรู้รอบตัวและความรู้ในชีวิต ก็จะทำให้เป็นคนที่ครบคน ที่จะภูมิใจได้ หน้าที่ที่จะทำนี้ก็จะตกอยู่ที่ทั้งสามฝ่าย ทั้งตัวนักเรียน ทั้งครูอาจารย์ที่จะสั่งสอน ทั้งผู้ปกครองที่จะต้องบ่มนิสัยเอาใจใส่กับลูกหลานของตัว ฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนจงพยายามพิจารณาหาทางที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในงานวันปิดภาคการศึกษา ปี ๒๕๑๔ และงานออกร้านการฝีมือของโรงเรียนจิตรลดา บริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานประกาศนียบัตร รางวัล และพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นักเรียน

จะทำให้เกิดผลดังกล่าว อยากจะยกตัวอย่างเล็กน้อย เมื่อกี้เองพูดถึงความคิดริเริ่ม สมัยนี้ทางการศึกษาพยายามที่จะสั่งสอนหรือที่จะสนับสนุนในทางที่จะให้เด็กมีความคิดริเริ่มอย่างมาก จึงหาวิธีต่าง ๆ ที่จะมาทำให้เกิดความคิดริเริ่ม ความคิดริเริ่มนี้เป็นสิ่งที่ดี ในคำนี้ก็แสดงให้เห็นอยู่ในตัวว่าแปลว่าอะไร เป็นความคิดของตนเองที่จะเริ่มทำอะไรขึ้น แต่ว่าไม่ได้บอกไว้ว่าเริ่มทำอะไรนั้นเป็นสิ่งใด หมายถึงความคิดริเริ่มที่จะทำสิ่งที่จะเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์สำหรับตัวเองสำหรับสังคมหรือไม่ แต่ว่าในคำนี้ “ริเริ่มและความคิด” ก็มีเพียงแต่ว่าเป็นเบื้องต้น หมายความว่าสั่งสอนให้ทุกคนมีความคิดที่จะเริ่มสิ่งใดด้วยตนเอง แต่ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดต้องไม่ลืม อย่าไปเพ้ออย่าไปหลงในความคิดริเริ่มนี้ สิ่งสำคัญที่สุดเวลาริเริ่มอะไรแล้วต้องให้ต่อเนื่องต่อไป ต้องทำต่อไปจนสำเร็จ ข้อนี้เป็นข้อสำคัญ ความคิดริเริ่มจะมีคุณค่าได้ ในความคิดริเริ่ม ส่วนมากก็ลืม ทั้งนักเรียน ทั้งครู ทั้งผู้ปกครอง คงลืมนำเมื่อมีความคิดริเริ่มแล้ว ต้องมีความคิดที่จะทำต่อด้วยความระมัดระวัง ด้วยความอดทน ด้วยความขยัน และหาความสำเร็จที่ตนปรารถนา มิใช่ว่าเพียงแต่ริเริ่มแล้วก็ทิ้งขว้าง ที่พูดเช่นนี้เพราะว่าเมื่อก่อนตรีของ นับอกว่าจะแสดงเพื่อที่จะส่งเสริมความคิดริเริ่มของเด็ก ถ้าจะแสดงเพื่อความคิดริเริ่มของเด็ก ก็หมายความว่าเครื่องดนตรีนี้น่าจะสร้างเอง แต่ก็ปรากฏว่าไม่ใช่เช่นนั้น ก็ไปหามาจากที่ไหนไม่ทราบ ไม่ได้สร้างเอง ตามที่รายงานว่าส่วนมากเป็นเครื่องดนตรีที่ทำด้วยไม้ ด้วนับแล้วจำนวนที่ทำด้วยไม้มีประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ นอกจากนั้นเป็นเครื่องดนตรีที่ทำด้วยสิ่งอื่น มีโลหะเป็นต้น และด้วยหนังสัตว์เป็นต่อไป ก็หมายความว่าพูดว่าทำดนตรีเช่นนี้เพื่อความคิดริเริ่มจะได้ผลอย่างมากสุด ๖๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่ามีอย่างว่าเครื่องดนตรีส่วนมากเป็นไม้ แต่ว่าเป็นไม้เพียง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นจิตใจหรือวิธีคิดที่จะนำมาปฏิบัติในโรงเรียนนี้ ก็ขอให้ได้พิจารณาโดยรอบคอบและให้เป็นประโยชน์จริง ๆ แก่ชีวิตของผู้ที่เป็นนักเรียนและต่อไปจะเป็นผู้ใหญ่ จะเป็นผู้ที่ต้องนับว่ามีความสำคัญในสังคมในประเทศชาติ ให้ทุกคนทั้งสามฝ่ายระมัดระวังในตัวเองและในชีวิต ทั้งในทางฝึกฝนตนให้เป็นคนที่มีความคิดทั้งริเริ่ม ทั้งความคิดที่ดี ที่ขยันหมั่นเพียรเพื่อความสำเร็จ ขอให้ทุกคน ทั้งผู้ที่มีความสำเร็จอย่างดีในการเรียน ทั้งผู้ที่กำลังเรียน พยายามให้ก้าวหน้าขึ้น ขอให้มีความตั้งใจให้สามารถที่จะถึงเป้าหมายคือการเรียนสำเร็จ และหาความรู้ความสามารถใส่ตัว ที่จะชมเชยในเหล่านักเรียนเป็นพิเศษ ก็ขอชมเชยผู้ที่มีความก้าวหน้าในปีนี้ หมายถึงว่าผู้ที่ได้รับรางวัลนี้เป็นผู้ที่ระมัดระวัง แม้นจะเรียนไม่ติดนักก็ได้ก้าวหน้าขึ้นมา มีความก้าวหน้าเป็นพิเศษ เปรียบเทียบ

เมื่อต้นปีมาถึงปลายปีได้ผลดีขึ้น ก็น่าชมเชย เพราะว่าแสดงให้เห็นว่าเอาใจใส่ในการทำงานการเรียน และมีความอดทนมีความเพียรพยายาม ก็ขอให้ทุกคนทั้งหมดมีจิตใจเข้มแข็งสามารถที่จะเรียนต่อไปและได้รับความสำเร็จ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่ชีวิตอนาคต

ขออวยพรให้ทั้งนักเรียนทั้งครูอาจารย์ ทั้งผู้ปกครองทั้งหลายประสบแต่ความเจริญ สิ่งใดที่ประสงค์ที่ดีที่งามที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและแก่ส่วนรวมจงสำเร็จสมความปรารถนา ให้มีความสุขความสบายทั่วกันทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี
ที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ประจำปี ๒๕๑๔

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ณ โอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมกับนายตำรวจใหม่ทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา และจะได้เข้ารับตำแหน่งหน้าที่อันมีเกียรติในราชการต่อไป

เป็นที่รับทราบกันอยู่แล้ว ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน การรักษาความสงบและความมั่นคงของประเทศและประชาชน มีปัญหาใหญ่และซับซ้อนอย่างยิ่งเกิดแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากบ้านเมืองของเรากำลังถูกแทรกซึมบ่อนทำลายและคุกคามโดยอิทธิพลภายนอกประเทศอยู่อย่างหนัก ดังนั้นก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงาน แต่ละคนจะต้องเข้าใจว่า ตนเองได้ตกลงตัดสินใจแล้วว่า จะรับเอาภาระอันยากยิ่งมาเป็นหน้าที่ และจะต้องทำหน้าที่นี้ให้สำเร็จ จะปล่อยให้พลาดพลั้งไม่ได้ ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ เพราะจะเป็นอันตรายถึงความเป็นความตายของชาติไทย

สำหรับผู้เป็นตำรวจ การต่อต้านการแทรกซึมบ่อนทำลายต่าง ๆ ไม่มีวิธีการใดสำคัญและจำเป็นเท่ากับการรักษาความเที่ยงธรรมและความสุจริตที่ใด เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองรักษาความสุจริตยุติธรรมไว้ได้ ที่นั่น การยุ่งก่อกรวนทำได้ยากที่สุด แต่ถ้าที่ใดเจ้าหน้าที่ไม่เที่ยงธรรม การก่อการร้ายจะทำได้ง่ายตาย จะลุกลามรวดเร็ว และจะแก้ไขได้ยากที่สุด

ขอจงมีความตั้งใจและมั่นใจในหน้าที่ จงใช้ความรู้ ความฉลาด และความสุจริตรอบคอบให้เกิดประโยชน์แก่การปฏิบัติงานให้มากที่สุด จงกล้าหาญที่จะต่อสู้กับคนชั่ว ความชั่ว และสิ่งล่อใจทุกอย่าง จงยึดมั่นและภูมิใจที่จะรักษาความสุจริตและความยุติธรรมแล้วทุกคนจะเอาชนะอุปสรรคขวากหนามในการทำงานได้โดยปลอดภัย

ขออวยพรให้นายตำรวจใหม่มีความสุขและความเจริญมั่นคงในชีวิต และขอให้ผู้ที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเยาวชนชายหญิงจากท้องถิ่นทุรกันดาร
ในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ รวม ๒๓ จังหวัด^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ายินดีมากที่ได้เห็นเยาวชนทั้งชายหญิงได้มาชุมนุมอีกครั้งหนึ่งที่นครหลวง ประโยชน์ที่ได้จากการชุมนุมนี้ ทางกองอำนวยการก็ได้แจ้งแล้ว นับว่ามีมากในด้านสามัคคีจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าทุกคนมาจากแห่งต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศไทย ได้มาชุมนุมกัน สามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเล่าสู่กันให้ฟังเกี่ยวข้องกับชีวิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะแสดงให้เห็นว่าจะอยู่เหนือ ได้ ตะวันออกเฉียงเหนือ หรือกลางก็ตามเราก็มีความคิดใกล้เคียงกัน คือเราอยากที่จะทำให้บ้านเมืองของเรามีความเจริญมีความก้าวหน้าพร้อมกัน เพื่อที่จะให้บ้านเมืองของเรานั้นมีความแข็งแกร่งและอยู่ร่วมกันเป็นประเทศที่มั่นคง และเป็นที่อยู่อาศัยที่น่าสบาย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านความสามัคคีสำหรับในด้านความรู้ต่าง ๆ ก็เข้าใจว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากสำหรับทุกคน เพราะว่าแต่ละแห่งแต่ละภาคแต่ละส่วนของประเทศก็มีความแตกต่างอยู่เหมือนกัน ฉะนั้นการที่ได้สามารถที่จะมาพบปะกันและมาเห็นความเจริญในด้านต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งที่จะทำให้แต่ละคน มีความรู้เพิ่มเติมขึ้น เมื่อมีความรู้เพิ่มเติมแล้วก็จะเข้าใจในจุดประสงค์ของการมีประเทศและเป็นชาติไทยของเราอย่างซาบซึ้งว่า ถ้าร่วมกันเอากำลังทั้งหมดทุกภาคของประเทศมาผนึกกัน ก็จะทำให้บ้านเมืองก้าวหน้าได้ ด้วยความรู้นี้จะทำให้บ้านเมืองของเราเจริญได้ การที่ได้มาพบปะกับบุคคลสำคัญต่าง ๆ ก็คงเป็นประโยชน์เหมือนกัน ทั้งสำหรับเยาวชน ทั้งสำหรับผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ เพราะว่าเยาวชนก็ได้เห็นว่าผู้ใหญ่ที่พยายามที่จะทำให้ชีวิตของประชาชนทั่ว ๆ ไป มีความเจริญรุ่งเรือง ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ใหญ่ก็มีเหมือนกัน เพราะว่าผู้ใหญ่สามารถที่จะถามที่จะเรียนรู้จากผู้ที่มาเยี่ยมว่ามีความคิดเห็นอย่างไร ฉะนั้นการชุมนุมของเยาวชนก็

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ กองอำนวยการกลาง รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ นำเยาวชนชายหญิงจากท้องถิ่น ทุรกันดารในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ รวม ๒๓ จังหวัด พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่ รวม ๔๕๗ คน ซึ่งเดินทางประชุม ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๑๕ ฝ่า ๙ ในโอกาสนี้ เยาวชนจากจังหวัดต่าง ๆ บางจังหวัด ได้ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึกแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย

เชื่อว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อเป็นประโยชน์อย่างยิ่งอย่างนี้ และเป็นความสำคัญเช่นนี้ ก็เกิดความรับผิดชอบ
ขึ้น คือทุกคนที่มาประชุมทั้งผู้ที่มาจากภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และผู้ที่อยู่ในส่วน
กลางต่างมีความรับผิดชอบเกิดขึ้น ที่จะทำตามความรู้ที่ได้ขึ้นมา เพื่อให้เกิดผลในความรู้ ความรับผิดชอบนี้มีอย่าง
มากและมีความลำบากอยู่ เพราะว่าการที่ได้มาชุมชนไม่กี่วันนี้ ได้มาเห็นสิ่งของต่าง ๆ ได้มาพบปะคนมากมาย
และเท่ากับได้สะสมความรู้ภายในไม่กี่วันนี้ ความรับผิดชอบมีอยู่แต่ละคน ๆ มีอยู่ที่จะต้องจดจำอย่างถูกต้อง และ
พยายามที่จะนำไปคิดพิจารณาให้ดี ที่ว่าคิดพิจารณานี้ หมายความว่าที่จดจำเอาไว้วันนั้นเป็นคล้าย ๆ กับว่า ความรู้
เป็นขึ้น ๆ ความรู้เหล่านี้จะต้องนำไปคิด ต้องไปดูว่าขึ้นส่วนต่าง ๆ นี้โยงกันอย่างไร และจะเป็นประโยชน์อย่างไร
ฉะนั้นทุกคนที่มาจากไหนก็ตาม เมื่อได้ความรู้ขึ้นมา ต้องมาพิจารณา มาพินิจพิเคราะห์ว่าความรู้ต่าง ๆ ที่ได้ จะ
เป็นประโยชน์อย่างไร และจะนำไปใช้ให้ตนเองให้ท้องถิ่นของตนและบ้านเมืองมีความรุดหน้าก้าวหน้ามั่นคงได้
อย่างไร อันนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้ที่มาชุมนุม ความจริงไม่ใช่ความรับผิดชอบของผู้ที่มาชุมนุมโดยเฉพาะ เป็น
ความรับผิดชอบของทุกคนในชาติ คือแต่ละคน ๆ ก็เป็นบุคคลคนหนึ่งเท่านั้นเอง แต่ว่าถ้าช่วยกันทำ สามัคคีกัน
และนำความรู้ความสามารถช่วยผนึกกำลังกัน ก็จะทำให้ส่วนรวมคือชาติบ้านเมืองและก้าวหน้าได้ ในแนวนี้ก็ขอให้
ไปคิด ขอให้นำความรู้ไปคิดและไปทำให้ให้เป็นประโยชน์เพื่อความมั่นคง ความมั่นคงของประเทศชาติจะเกิดขึ้น
มาได้ก็โดยที่บุคคลแต่ละคนช่วยกันสร้าง ความมั่นคงนั้นจึงจะเป็นความมั่นคงของส่วนรวม ในมุขกลับ ถ้าความ
มั่นคงของส่วนรวมมีขึ้น ก็ทำให้แต่ละคนมีบ้านเมืองที่อยู่อาศัยที่เข้มแข็ง ที่มั่นคง และที่ปลอดภัย ความมั่นคง
ปลอดภัยของส่วนรวมนั้นก็ทำให้แต่ละคนได้รับประโยชน์ ก็ขอให้ไปคิดให้ดี และช่วยกันในหมู่ผู้ที่ชุมนุมกันที่นี้
และพยายามไปเล่าให้พ่อแม่พี่น้องในท้องถิ่นของตนฟังว่าได้มาเห็นอะไร เพื่อที่จะให้ความรู้ที่ได้จากการชุมนุมครั้งนี้
เป็นประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น และถ้ามีอะไรดีที่จะนำไปใช้ ก็ขอให้ไปเล่าให้พี่น้องทางบ้านฟัง และช่วยกันสร้าง
ความเจริญของบ้าน ของท้องถิ่นของตน ก็ขอให้ทุกคนได้พยายามสร้างตนเองให้แข็งแรง และนำความรู้ไปใช้เป็น
ประโยชน์ ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๑๐ แล้ว ที่มีการจัดชุมนุมในพระนคร นับว่าชุดนี้เป็นชุดที่พิเศษอยู่เพราะเป็นครั้งที่
๑๐ นับว่าเป็นมงคลอย่างยิ่ง

ขอให้ทุกคนได้รับประโยชน์จากการชุมนุมครั้งนี้ มีกำลังแข็งแรงจิตใจเข้มแข็งที่จะปฏิบัติงานที่มีอยู่ในอนาคตของตน ขอให้กลับไปในท้องถิ่นของตนโดยปลอดภัย และให้ได้ทำประโยชน์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง ขออวยพรให้ทุกคน ทั้งเยาวชนทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้จัดงานชุมนุมครั้งนี้ ได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงจิตใจเข้มแข็งและสามัคคีกลมเกลียวกัน มีสิ่งใดที่จะประสงค์ที่จะทำที่เป็นสิ่งที่ดีที่งามที่สร้างสรรค์ก็ขอให้สำเร็จทุกประการ ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตร

แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ณ ทอประชุมกิตติขจร ในบริเวณโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วันเสาร์ ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อีกรุ่นหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วยในการที่ได้รับความสำเร็จ และได้รับเกียรติเป็นนายทหารแห่งกองทัพไทย

คนทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับการศึกษาดี ย่อมตั้งใจปรารถนาที่จะสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่บ้านเมือง ท่านทั้งหลายได้ผ่านการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยมาแล้วจนสำเร็จและกำลังจะออกไปปฏิบัติการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญ นับว่าเป็นผู้มีโอกาสอันดียิ่ง ที่จะได้ทำสิ่งที่เป็นความประสงค์ของท่าน เพราะหน้าที่ของทหารก็คือการสร้างเสริมและรักษาความมั่นคงของประเทศ ส่วนการที่จะทำให้สำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องเป็นสำคัญ

การจรรโลงประเทศเป็นงานของส่วนรวม ไม่อยู่ในวิสัยที่บุคคลจะกระทำสำเร็จได้โดยลำพังตนเอง บุคคลจะทำการนี้ได้ ก็โดยปลูกฝังและส่งเสริมความร่วมมือในชาติให้เกิดทวีขึ้น นายทหารแต่ละคนได้รับการฝึกหัดอบรมให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดสติปัญญา พร้อมมูลอยู่แล้ว ต้องพยายามนำเอาคุณสมบัติทุกอย่างที่มีอยู่นั้นออกมาใช้ทั้งในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงาน คือรักษาเกียรติ รักษาวินัยและความเข้มแข็งที่เที่ยงตรงของท่านไว้ให้สมกับที่เป็นผู้บังคับบัญชาทหาร ทำการงานทุกอย่างด้วยความอุตสาหะพยายามและด้วยความคิดพิจารณา มุ่งเอาผลเลิศเป็นที่ตั้ง เมื่อการประพฤติปฏิบัติดีของท่านปรากฏเป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป ก็จะเป็นเหตุบังเอิญทำให้เขาเกิดความศรัทธาเลื่อมใส และจะน้อมนำให้เข้ามาร่วมมือด้วย ช่วยเสริมจุดประสงค์ในการธำรงเสถียรภาพและความเจริญวัฒนาของบ้านเมืองให้สำเร็จได้ในที่สุด

ข้าพเจ้าขอฝากความคิดทั้งนี้ไว้ สำหรับนายทหารใหม่ได้นำไปพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตและในหน้าที่ ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าทุกประการ และมีความสุขความสวัสดิ์ทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ศูนย์พัฒนาไทย - อิสราเอล

ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี^(๒)

วันศุกร์ ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีมากที่บัดนี้หมู่บ้านตัวอย่างนี้ได้เป็นสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นี้ ก็จะต้องให้เข้าใจว่าเป็นวิธีหนึ่ง มีการร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มเป็นก้อนเพื่อที่จะให้ได้ผลในการพัฒนาความเป็นอยู่ของตน และอยู่ร่วมกัน ก็ให้มีแรงมาก คือร่วมแรงมาเพื่อการอาชีพให้เจริญงอกงาม ซึ่งเป็นสหกรณ์ในรูปเอกชนประสงค์นั้น ก็ยิ่งจะได้ผลดี แต่ต้องเข้าใจมากขึ้น แล้วก็ต้องมีความอดทน ความขยัน แล้วก็ความสามัคคี คือว่าทุกคนที่อยู่ในที่นี้ก็ช่วยกัน ไม่เบียดเบียนกัน คนไหนที่เดือดร้อนก็ต้องช่วยเหลือ

ความจริงหมู่บ้านหุบตะพงนี้ก็เจริญเติบโตขึ้นมาเป็นลำดับ ไม่ใช่ตั้งแต่เป็นสหกรณ์เท่านั้นเอง เจริญขึ้นตั้งแต่ตั้งมาเป็นหมู่บ้านตัวอย่างของโครงการไทยอิสราเอลและก่อนนั้น ก่อนที่จะมาเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ก็ได้ฝึกเป็นกลุ่มชาวสวนผักมาเป็นเวลานาน การฝึกนี้ก็นับว่าได้ผลดี เพราะว่าทำให้ทุกคนสามารถที่จะประกอบอาชีพด้วยความรู้ด้วยความตั้งใจร่วมกันได้ ก็ต้องรักษาความดีนี้ คือการร่วมมือระหว่างสมาชิก ให้ดียิ่งขึ้น พวกเราทั้งหลายนี้ก็มีโชคดี ที่เมื่อตั้งมาเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ได้รับความช่วยเหลือจากโครงการไทย - อิสราเอล ซึ่งถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือก็คงตั้งตัวไม่อยู่ เพราะว่าที่ที่ตั้ง หมู่บ้านก็เป็นในที่ค่อนข้างแร้นแค้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ประธานกรรมการได้กล่าวก็เรื่องปัญหาเรื่องน้ำ จึงได้รับความช่วยเหลือและอุปการะจากโครงการและจากผู้ที่มาช่วยเหลืออย่างมากมาย มีปัญหาใด ๆ ก็มีผู้ที่มาขจัดปิดเป่าความเดือดร้อนไปให้อยู่ได้ต่อไป ก็ต้องนึกถึงว่าพวกเราโชคดี และจะทำทุกสิ่งอย่างเพื่อรักษาโชคนี้ให้มียุติตลอดไป ถ้าทำได้ก็หมายความว่าสมาชิกทุกคนของสหกรณ์ทุกคนทุกคนจะสร้างสหกรณ์ให้เจริญเติบโตได้

สหกรณ์นี้ก็มียุติประสงค์ก็หลายด้าน ดังชื่อที่วอเนกประสงค์ หมายความว่าไม่ใช่ว่าประสงค์อย่างเดียว มีหลายประสงค์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของตัวก็เป็นความประสงค์ของสหกรณ์ อันแรกก็คือการประกอบอาชีพ สหกรณ์นี้มาร่วมมือกันเพื่อที่จะให้ทุกคนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา ไปทรงเยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่าง ในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่หุบตะพง และทรงเยี่ยมสมาชิกกลุ่มชาวไร่ผัก (ไร่ล่าง) ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ของสมาชิกทั้งหลายส่วนใหญ่ก็เป็นการเพาะปลูก ก็ได้ความรู้ในการเพาะปลูกที่ดีวิธีที่ถูกต้องถูกหลักของ การเกษตร ต่อมาก็มักมีการร่วมมือในด้านการตลาด คือเราปลูกอะไรแล้วเราจะต้องหาทางที่จะระบาย ตลาดเพื่อ ที่จะได้รายได้กลับมาเป็นเงินที่จะมาใช้จ่ายด้วย ต่อมาก็มักมีโครงการร้านค้า ซึ่งหมายถึงว่าสหกรณ์ คือส่วนรวม ได้ไป จัดหาสิ่งของที่จำเป็น เช่น ที่ได้กล่าวไว้เรื่องปุ๋ย เรื่องสิ่งบริโภคมาจำหน่าย เพื่อที่จะซื้อได้ในราคาที่ไม่แพงและมี คุณภาพดี โครงการร้านค้านี้จะจัดไม่ได้ถ้าไม่รวมกลุ่มกัน ไม่ได้ช่วยกัน และไม่มีควมไว้วางใจกัน ต่อมาก็มักมีเรื่อง ของความเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไป ความปลอดภัยของกลุ่ม ถ้าร่วมกันมีความสามัคคีจริง ๆ ก็จะสามารถที่จะรักษาความ ปลอดภัยในหมู่บ้าน และไม่เกิดความเดือดร้อน ในด้านการผลิตเพื่อการทำอาชีพนอกจากการเพาะปลูกนั้น ก็มีเรื่อง ของการทำที่เรียกว่าอุตสาหกรรมในครัวเรือน นำเอาผลิตผลที่ตัวได้ปลูกมาทำให้เป็นสิ่งที่มียุทธประโยชน์ยิ่งขึ้น หรือ อย่างผลิตผลทางสวน ถ้ามีมากเกินไป หรือขายไม่ออก ก็เก็บเอาไว้เพื่อที่จะใช้ในวินต่อไป หรือสำหรับจำหน่ายก็ได้ ฉะนั้นก็ต้องพิจารณาในเรื่องการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน ในการใช้ความรู้ของตัว และหาความรู้เพื่อที่จะทำให้ สิ่งที่ตัวผลิตมีค่าต่อไป ในเรื่องปัญหาที่ว่าสำคัญคือเรื่องน้ำ ก็เป็นที่สำคัญจริง เพราะว่าถ้าขาดแคลนน้ำ การเพาะปลูกการดำเนินอาชีพและความเป็นอยู่ก็จะเดือดร้อน ในด้านนี้ก็ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากทาง กรมชลประทานและจากบริษัทห้างร้านที่ได้เอื้อเพื่อให้เครื่องสูบน้ำ และช่วยในด้านค่าใช้จ่ายอยู่บ้างแล้ว แต่ว่าวิธีที่ จะแก้ไขปัญหานี้พวกเราเองก็ต้องชวนช่วยเหมือนกัน มีทางหนึ่งที่จะทำให้ปัญหาเรื่องนี้อาจเพลาลงไปได้ และอาจจะทำให้สามารถทำให้มีน้ำในบริเวณนี้มากขึ้น ก็มีโดยวิธีปลูกต้นไม้ การปลูกต้นไม้ จะเป็นต้นไม้ใดก็ได้ แต่ก็ต้องปลูกและรักษาทุบารุงไว้ตอนแรก ฉะนั้นถ้าสามารถที่จะวางโครงการปลูกต้นไม้ในบริเวณโครงการนี้ ในบริเวณหมู่บ้าน และที่ใกล้เคียง อาจทำให้ฝนได้ลงมาได้มากกว่าที่เป็นอยู่ และเมื่อฝนลงมาอาจเก็บน้ำได้ดีกว่า จะบรรเทาปัญหาเรื่องน้ำที่ขาดแคลนนี้ได้ ก็ได้สังเกตว่า ในที่นี้ เวลาที่อื่นฝนตก ก็มักจะไม่มาตกที่นี่ เมฆผ่านไป แต่ว่าถ้าหาวิธีที่จะทำให้เมฆนี้ตกลงมาเป็นน้ำ ก็มีวิธีอย่างที่เราเห็นแล้ว ใช้เครื่องบินมาโปรยวัตถุเคมี และทำให้เป็น ฝนเทียมก็ทำได้ แต่วิธีนั้นเป็นวิธีที่ใช้เป็นการแก้ขัดและสิ้นเปลืองมาก ทำที่หนึ่งก็สิ้นเป็นหมื่น และอาจแก้ปัญหาได้ แต่เพียงชั่วคราว แต่ว่าวิธีที่จะทำโดยปลูกต้นไม้ก็คงจะมีผลคล้าย ๆ กัน การทำฝนเทียมนั้นตามหลักวิชาก็ต้องทำ ความเย็น หมายความว่าเอาเครื่องบินมาโปรยวัตถุเคมีและน้ำแข็งแห้งที่มีความเย็นจัด ทำให้เกิดจุดเย็น และทำให้ เมฆฝนหรือความชื้นที่อยู่ในอากาศมารวมกลุ่ม และตกลงมาในที่ที่ต้องการ การปลูกต้นไม้ก็จะมีปฏิกิริยาคล้าย ๆ กัน

คือถ้าปลูกไว้มากให้พอเพียง ลมที่ผ่านมาก็มีความชื้นก็จะถูกดูดมาทางต้นไม้ ก็ถูกต้นไม้ทำให้มีความเย็น ฉะนั้นการปลูกต้นไม้จะได้ผลในทางที่จะนำฝนให้ลงมามากขึ้น ซึ่งได้พิสูจน์ในที่อื่นแล้ว ฉะนั้นถ้าร่วมมือกันปลูกต้นไม้โดยถามท่านผู้รู้ว่าจะควรปลูกต้นอะไร และปลูกอย่างไรเพื่อให้ได้ผล ในเวลาสัก ๓ - ๔ ปีข้างหน้าก็อาจได้ผลมากขึ้นที่พูดอย่างนี้ก็เพราะจะทำให้เกิดความคิดว่า ปัญหาแม้จะหนัก แม้จะลำบากก็มีทางที่จะขจัดได้และผ่านอุปสรรคนั้นไปได้ ทำให้เกิดความเจริญได้ แต่ต้องมีความเพียรเป็นเบื้องต้น มีความรู้วิชา ความรู้ที่ต้องมีและต้องพร้อม ทุกคนต้องพยายามเตรียมจิตใจที่จะรับความรู้เพื่อปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติแล้วก็ต้องปฏิบัติด้วยความอดทน เพราะว่าการปฏิบัติใดๆ ไม่ใช่เราทำวันนี้พรุ่งนี้ได้ผล ต้องใช้เวลานาน ต้องมีความอดทนนี้ เพราะว่าถ้าเราปลูกต้นไม้ก็ไม่ใช่ว่าพรุ่งนี้จะขึ้นหรือแม้จะปีหน้า ต้องคอยหลายปีจึงจะได้ผล ถ้าทุกคนเตรียมใจ มีคุณสมบัติในตัวที่พร้อมที่จะรับความรู้ มีความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ก็จะทำให้ชีวิตของแต่ละคนมีความก้าวหน้า ความสบายยิ่งขึ้น ก็ขอยกตัวอย่างเรื่องน้ำนี้เป็นตัวอย่าง ๆ เดียว เพราะว่าปัญหาที่ใหญ่ และเป็นเรื่องที่อยู่ในจิตใจของทุกคน ในด้านอื่น ๆ ก็ต้องพิจารณาเหมือนกัน เช่นในการที่จะเพาะปลูกสิ่งใดที่จะได้ผลดี วิธีที่จะติดต่อตลาดที่จะให้ได้ผลได้รายได้ดี ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็ปัญหาทั้งนั้น รวมทั้งการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี ด้วยความปลอดภัยก็เป็นปัญหาเหมือนกัน

ขอให้ทุกคนมีกำลังใจเข้มแข็ง มีจิตใจที่แน่วแน่ มีปัญญาที่เฉียบแหลมเพื่อที่จะรับความรู้ใหม่ ๆ และมาปฏิบัติเพื่อความเจริญของหมู่คณะ และสำคัญที่สุดก็ขอให้มีความสามัคคี คือเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของหมู่คณะของตนเอง ของหมู่บ้าน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อตัวเอง เป็นผลดีต่อบ้านเมือง เพราะว่าเมื่อใดมีความเข้มแข็งมีความสามัคคี ก็จะทำให้บ้านเมืองมีพลังยิ่งขึ้นเมื่อนั้น เมื่อบ้านเมืองมีพลังยิ่งขึ้น ก็สามารถที่จะทำให้พวกเราเองมีความปลอดภัยและมีความก้าวหน้าในที่สุด ก็ขอให้ทุกคนขยันหมั่นเพียร เกลี้ยวงสาธิต มีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อที่จะมีความก้าวหน้าและปลอดภัย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครู และนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล^(๒)

ณ ศาลาเรียง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๕

วันนี้เป็นวันที่น่ายินดีและตื่นเต้นสำหรับทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนไกลกังวล เพราะว่าได้เห็นประจักษ์ของงานที่ได้ทำมาตลอดปี สำหรับนักเรียน ก็เป็นผลที่ได้เล่าเรียนมาด้วยความพยายาม และสำหรับคณะครู ก็เป็นผลของการสอนที่ตั้งใจจะให้ความรู้แก่ผู้ที่เป็นลูกศิษย์

ที่ว่าเป็นที่น่ายินดีเมื่อเห็นผลของการทำงานของโรงเรียนไกลกังวลนี้ ก็เพราะว่าได้เห็นว่าเป็นโรงเรียนนี้ได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ทั้งนักเรียนทั้งครูได้ประกอบกิจกรรมที่ได้สร้างให้ผู้ที่เป็เด็กมีความรู้ขึ้นมา การนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับบ้านเมืองส่วนรวม เพราะว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติ และแต่ละคน ถ้ามีความรู้ดีหมายความว่ามีความประพฤติ มีความรู้ในทางวิชาการและในการปฏิบัติตนวางตัวให้เป็นพลเมืองดี ก็สร้างเสริมให้บ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรืองได้ในอนาคต เมื่อประชาชนมีความรู้ก็ทำให้สามารถที่จะร่วมกันทำงานเพื่อสร้างให้สังคมมีความเจริญรุ่งเรืองได้ และบุคคลแต่ละคนก็มีความก้าวหน้าได้ในการสร้างบ้านเมืองให้เจริญด้วยความรู้นี้ก็ขอให้ระลึกอยู่ตั้งแต่เยาว์ว่าวิชาความรู้ คือความรู้ที่ได้เรียนมานั้น ก็มีประโยชน์ ถ้าเอาไปใช้ในทางที่ดีที่ชอบในการที่จะใช้ความรู้ในทางที่ดีที่ชอบนั้น ก็จะต้องฝึกฝนตนให้รู้จักสิ่งที่ดีที่ชอบที่สุจริต ฉะนั้นในการเรียน ก็ขอให้พยายามเพื่อที่จะได้ผลดีขึ้นทุกปี และทั้งคิดพิจารณาโดยดีว่าจะนำความรู้นี้ไปใช้อย่างไร สำหรับคณะครู ก็ขอให้พยายามที่จะสั่งสอนหลักวิชาให้มากที่สุด รวมทั้งวิธีที่จะให้หลักวิชาในทางที่เป็นทางสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นส่วนรวมและแต่ละคนมีความเจริญรุ่งเรืองได้

ขอให้ทุกคน ทั้งนักเรียนทั้งครู มีความเพียรพยายาม มีความอดทน มีความตั้งใจที่จะเอาความรู้ใส่ตัว โดยเฉพาะครูให้พยายามที่จะฝึกสอนให้ลูกศิษย์ได้มีความรู้ ขอให้ทุกคนมีกำลังกายกำลังใจแข็งแรงสมบูรณ์ ให้ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนอย่างเหมาะสมและอย่างมีความก้าวหน้า ขอจงมีความเจริญและความสำเร็จทุกประการ สมตามที่ได้มุ่งหมาย.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระบรมราโชวาทให้อาจารย์ ครู และนักเรียนโรงเรียนไกลกังวล ฝ่า ฯ และพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลประเภทการเรียนดี นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนดีประจำปี กับพระราชทานเสมาพระปรมาภิไธยย่อแก่อาจารย์โรงเรียนวังไกลกังวลด้วย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นายทหารซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ประดับยศสำหรับนายทหารชั้นนายพลวันนี้ และชื่นชมกับท่านทั้งหลายที่ได้รับเกียรติ

นายทหารทั้งหลายก็ย่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่อย่างยิ่ง และโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่เป็นนายพลก็เพิ่มความรับผิดชอบในการบังคับบัญชาและในการทำตัวอย่างที่ดีแก่ทหารทั้งหลาย ตลอดจนประชาชนที่ได้ฟังเล็งในความประพฤติปฏิบัติของนายทหารชั้นผู้ใหญ่ในสมัยปัจจุบันนี้ทหารมีหน้าที่หลายด้าน โดยตรงคือการป้องกันความปลอดภัยของบ้านเมืองโดยวิธีต่าง ๆ ทั้งในด้านการรบและการสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนด้วยหลักวิชาต่าง ๆ จึงนับเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งขึ้นทุกวัน และเพื่อการนี้ หลักวิชาทหารและหลักวิชาในการบังคับบัญชาก็เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด นอกจากนั้นการวางตัว การทำชื่อเสียงแก่ทหารก็ย่อมเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองเป็นปึกแผ่นมีความสามัคคี และความรอดพ้นจากอันตรายทั้งหลาย ฉะนั้นก็ขอให้ทุกท่านได้บากบั่นพยายามที่จะทำงานตามหน้าที่และบังคับบัญชาให้มีความยุติธรรมและสุจริต ใช้หลักวิชาในทางที่ถูกต้อง เพื่อสร้างให้กองทัพไทยมีความแข็งแกร่ง มีชื่อเสียงที่ดีเป็นที่น่านับถือ และเป็นผลดีแก่บ้านเมือง ทำให้บ้านเมืองพัฒนาก้าวหน้ามั่นคงได้ ขอให้ท่านมีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตใจก้าวหน้า มีความกล้าหาญที่จะปฏิบัติหน้าที่ ทั้งขอให้สร้างกายสมบูรณ์เพื่อความสัมฤทธิ์ผลแห่งงานที่จะสร้างความมั่นคงแก่บ้านเมือง

ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความดีงาม ชื่อเสียงที่ดีทุกคน ขอจงประสบแต่ความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศ แก่นายทหาร ซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการและสมาชิกสโมสรไลออนส์ขอนแก่น^(๒)

ณ ศาลาศิวลาสัย สวนจิตรลดา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจสมาชิกไลออนส์ขอนแก่น ที่ได้ให้เครื่องหมายซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีและความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานที่ได้ตั้งไว้ให้แก่ตัว และขอขอบใจที่ได้จัดหาเงินเพื่อที่จะสมทบในการซื้อเครื่องบินสำหรับกิจการพัฒนาและทำลายหมอก

ที่ได้ดำริที่จะซื้อเครื่องบินลำนี้ก็เพราะว่าการทำฝนเทียมอยู่ในขั้นทดลอง และในระยะนี้ได้ทดลองอย่างเป็นจริงเป็นจัง และดูจะได้ผลดี จึงต้องขยายกิจการ โดยการทำลายหมอกเป็นสิ่งที่ใกล้เคียง หรือเรียกว่าเป็นกิจการเหมือนกับการทำฝนเทียม จึงต้องมาใช้ในการกิจการนี้ด้วย ที่จริงก็เป็นการวิจัยและทดลองเพื่อที่จะให้ประสิทธิภาพมากขึ้น และโดยการทำลายหมอกนี้ก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับช่วยเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจที่อยู่ในท้องที่ทุรกันดารและต้องการความช่วยเหลือ แต่ขัดอยู่ที่มีหมอก ทำให้การช่วยเหลือนั้นไม่เรียบร้อย จึงได้พิจารณาใช้เครื่องบินที่มีหน้าที่ทำฝนเทียมไปทดลอง เมื่อได้เครื่องบินพิเศษขึ้นมาสำหรับการค้นคว้าและปฏิบัติ ก็จะเป็นการสะดวก ทางจังหวัดชลบุรีได้รวบรวมเงินมาจำนวนหนึ่งแล้วแต่ยังไม่พอ ทางสมาคมไร่ฮ้อยเขต ๗ ก็ได้ให้เครื่องบินมาแล้วหนึ่งลำ และเมื่อวานขึ้นนี้ได้มอบเงินอีกจำนวนหกแสนกว่าบาท เพื่อสมทบในการซื้อเครื่องบินลำใหม่นี้ จึงเข้าใจว่าตามที่ชาวขอนแก่นได้รวบรวมเงินมาช่วยก็จะเพียงพอในที่สุดสำหรับซื้อเครื่องบินลำใหม่ ซึ่งในปัจจุบันนี้ทางบริษัทที่ได้สั่งเข้ามาก็ได้เอื้อเฟื้อมอบเครื่องบินมาแล้ว และได้ปฏิบัติการอยู่แล้ว

การปฏิบัติฝนเทียมและทำลายหมอกนี้เป็นสิ่งที่มหัศจรรย์และเป็นสิ่งใหม่ ต้องค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ด้านวิชาการ ก็ได้ค้นคว้ามาตั้งแต่ได้ความรู้มาจากต่างประเทศว่าจะดัดแปลงให้อากาศเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างไรมีความชื้นพอสมควรในอากาศ จะสามารถรวบรวมความชื้นนั้นทำให้ตกลงมาเป็นฝนตามเป้าหมายที่ต้องการได้ ชื่อนี้ทางต่างประเทศหลายประเทศได้ทดลอง และได้ตั้งขึ้นเป็นบริษัทสำหรับทำฝนเทียมนี้ แต่บริษัทต่าง ๆ ทั่ว ๆ ไปส่วนมากได้ประสบความสำเร็จลำบากเย็น เพราะบริษัทจะต้องรับจ้างจากผู้ที่เป็นเกษตรกรใหญ่ ๆ ให้ทำฝนตกลงตามเป้าหมาย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบุรี พรหมลักขโณ นายกลสโมสรไลออนส์ ขอนแก่น นำคณะกรรมการสมาชิกของสโมสรไลออนส์ขอนแก่น และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงิน จำนวน ๗๕ คน ฝ่า ๙ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน เพื่อสมทบทุนซื้อเครื่องบินทำฝนเทียม

และบางทีทำฝนแล้วมันเกิดไปตกในที่ที่ไม่ใช่ที่เป้าหมาย ก็ไม่ได้เงินค่าจ้างทำฝน หรือบางทีก็ถูกฟ้องด้วยซ้ำ เพราะ
ว่าไปตกในที่ที่เขาไม่ต้องการฝน ฉะนั้นกิจการฝนเทียมจึงถูกโจมตีหนัก และเมื่อในประเทศไทยได้ทำฝนเทียมขึ้นมา
ก็มีผู้ที่โจมตีว่า แม้ฝรั่งก็ทำไม่ได้ ทำไมในเมืองไทยจึงทำได้ ข้อนี้ก็ยิ่งทำให้ต้องพยายามค้นคว้า เพราะว่ามีกรณี
เรา จึงสนับสนุนกิจการฝนเทียมนี้ ให้ทำต่อไป

แต่ว่ากิจการฝนเทียมของไทยเราไม่เหมือนกับของต่างประเทศ เพราะไม่ได้ตั้งเป็นบริษัท เป็นกิจการของ
ทางราชการและกึ่งราชการ ดังที่เห็นว่าประชาชนได้สนับสนุนทั้งทางหน่วยราชการและประชาชนได้สนับสนุนการ
ทำฝนเทียม โดยให้ความร่วมมือทั้งในทางวิชาการและในทางทรัพย์ เพื่อสำหรับให้กิจการนี้ดำเนินไป ทั้งให้เงินเพื่อ
ซื้อเครื่องบินทั้งให้อุปกรณ์และวัสดุเคมีที่จะมาทำต่อไป กิจการของฝนเทียมในเมืองไทยก็นับว่าประสบผลสำเร็จพอ
สมควร เพราะว่าวิธีทำไม่เหมือนกับต่างประเทศ ไม่ได้ตั้งเป็นบริษัท และได้สำรวจเป็นท้องที่ที่เป็นอำเภอ เป็น
จังหวัด หรือเป็นที่เขตที่จะทำ ไม่ใช่เป็นที่ของเอกชนหรือเป็นเขตจำกัด จึงเป็นผลดี ได้เห็นว่าน่าภูมิใจ แสดงให้เห็น
ว่าวิธีปฏิบัติของเรานั้นก็จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายทางปกครอง และฝ่ายประชาชน
รวมทั้งฝ่ายกสิกรที่ได้รับผลจากฝนเทียมนี้อย่างแน่นแฟ้น โดยไม่นึกถึงการเอาเปรียบเอาไรด์กัน ก็ขอร้องให้ทุกท่าน
ซึ่งมีหน้าที่ต่าง ๆ กัน ได้ช่วยร่วมมือในกิจการนี้ ให้คำแนะนำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการ และส่วนรวม
ของเราจะได้รับประโยชน์อันยิ่งใหญ่จากการทำฝนเทียม การดำเนินคดีอย่างหนึ่งที่ได้รับทราบ คือว่าฝนเทียมนี้
ราคาแพง แต่ถ้าคิดดูแล้ว ทำอย่างมีประสิทธิภาพก็นับว่าราคาถูกกว่าที่จะทำให้พืชผลเสียหายไปหมด การทำ
ฝนเทียมสำหรับปัจจุบันนี้ปรากฏว่า จะเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติประมาณวันละหมื่นบาท แต่ถ้าปฏิบัติวันละหมื่นบาท
เป็นเวลาว่าสักสิบวันแล้วได้ช่วยพืชผลที่ปลูกไว้ไม่ให้เสียหาย ก็คงคุ้มค่า เพราะว่าพืชผลที่ปลูกเอาไว้จะมีมูลค่าเป็นล้าน ๆ
บาท ฉะนั้นการที่ทุกคนพยายามช่วยและส่งเสริมกิจการฝนเทียมนี้ ก็นับว่าเป็นคุณต่อส่วนรวมอย่างยิ่ง ก็ขอขอบใจ
ทุกท่านและขอขอบใจทุกคนที่ได้สละเงินด้วยความสมัครใจช่วยกิจการนี้ให้ก้าวหน้า สามารถที่จะค้นคว้า สามารถที่
จะทำให้มีผลสำเร็จ นอกจากนี้เรื่องทำลายหมอกก็ได้ดำเนินไปการทดลองก็เริ่มได้ผลดีพอสมควร แล้วต่อไปคงได้
ผลสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติยิ่งขึ้น

ขอให้ทุกท่านที่มีจิตใจแน่วแน่ที่จะช่วยในส่วนรวมจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองมีสิ่งใดที่ประสงค์ให้สำเร็จ
ตามประสงค์ ขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั่วทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ สมาชิกชาวสวนผลไม้จังหวัดระยอง^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๕

ดีใจมากที่ได้พบกับท่านทั้งหลาย และพอใจมากเหมือนกันที่ได้ทราบว่า การช่วยฝนเทียมครั้งนี้เป็นผลสำเร็จอย่างดีมาก คือว่าตอนแรกต้นไม้ต่าง ๆ ที่มีอยู่แห้งเข้าไปทุกที แต่พอได้ฝนก็ตั้งตัวขึ้นมาเป็นส่วนใหญ่ และขอบอกว่าเป็นการดี ที่ทางผู้ที่เดือดร้อนพิจารณาเห็นว่าถ้าได้ฝนจะช่วยไม่ให้ล้มจม และส่งหนังสือมาบอกโดยเร็ว จึงได้ปฏิบัติได้ทันการ

การทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่สมควรที่จะทำ เพราะว่าถ้าเราทำมาหากินอย่างไร และมีทางที่จะทำให้การทำมาหากินบรรลุผลโดยดี ก็ต้องทำทุกวิถีทาง การที่ได้ขอม่า และได้ส่งคณะฝนเทียมไปนั้น ก็เป็นกิจการที่ลำบากไม่น้อย เพราะว่าต้องการให้เร็วด้วย จึงต้องให้ติดต่อโดยด่วน แล้วทั้งไม่ทราบด้วยว่าที่ไหนต้องการฝน และตรงไหนมีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศเป็นอย่างไร คือถ้าไม่ทราบข้อมูลเหล่านี้ ก็ไม่สามารถที่จะปฏิบัติการเหมือนกัน จึงต้องติดต่อกับทางราชการคือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ข้าราชการอำเภอทุกฝ่าย เพื่อที่จะให้ประสานงาน และทั้งทางสมาคมชาวสวนก็ให้ความร่วมมือได้เต็มที่ คราวที่ปฏิบัติการที่อำเภอแกลง จังหวัดระยองครั้งนี้ ก็นับว่าเป็นการปฏิบัติที่มีผลดีมากสำหรับคณะฝนเทียม เพราะว่าทุกคนให้ความร่วมมืออย่างดี ทำให้ผลดีขึ้นมา

การทำฝนเทียมนี้ก็เป็นการอย่างหนึ่งที่น่าเอาความชื้นของในอากาศให้มารวมจุดและก็บังคับให้ตกลงมาเป็นฝน การทำนั้น ก็ต้องใช้เครื่องบินและใช้น้ำยาเคมีเพื่อที่จะให้รวมตัวตกลงไป การใช้เครื่องบินและเจ้าหน้าที่ทั้งใช้วัตถุเคมีต่าง ๆ นี้ก็ต้องสิ้นเปลืองที่เฉลี่ยแล้วก็ต้องสิ้นเปลืองวันละหมื่นบาททั้งหมด เงินที่มาใช้ในการทำฝนเทียมนี้ ส่วนหนึ่งก็เป็นเงินของทางราชการของทางกระทรวงเกษตร ส่วนหนึ่งเป็นเงินที่มีผู้บริจาคให้ เช่น วัสดุต่าง ๆ ที่มาใช้เป็นเคมีสำหรับช่วยให้ฝนลงมา ก็ได้มาจากผู้บริจาคเป็นส่วนหนึ่ง ฉะนั้นที่ได้รับฝนเทียมในคราวนี้ ไม่ใช่ส่งไปเฉย ๆ แต่ว่าต้องรับความร่วมมือจากหลายฝ่ายทั้งทางราชการทั้งทางเอกชนได้ช่วยกัน นี่ก็เป็นจิตใจของคนไทย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุวิทย์ ปาลสุทธิ นายสมาคมชาวสวนผลไม้ จังหวัดระยอง จำนวน ๑๘๖ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายผลไม้ต่าง ๆ ในกรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานฝนเทียมแก่บรรดาชาวเกษตรกร จังหวัดระยอง

ทั้งประเทศที่จะช่วยกันที่ไทม์คนเดือดร้อนก็ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนนั้น ที่ท่านทั้งหลายมาในวันนี้ ก็ตั้งใจ ที่มีโอกาสที่จะแจ้งให้ทราบว่าคนไทยเราถ้าอยู่ด้วยความสามัคคี ที่ไทม์มีความเดือดร้อนก็ไปช่วย คนไทม์เดือดร้อนก็เชื่อว่าได้รับการช่วยเหลือจากผู้ที่เป็นเพื่อนร่วมชาติ ข้อนี้เป็นหลักของการเป็นอยู่ของคนไทย ก็ขอให้ระลึกอยู่เสมอ คนไทยเราจะได้อยู่กันได้อย่างมีความสุข ด้วยความก้าวหน้า ด้วยความปลอดภัย

ขอให้ทุกคนที่มานี้ ที่อุตสาหกรรม นำผลไม้ซึ่งเป็นผลผลิตของตนมาให้เป็นน้ำใจ จงมีความเข้มแข็ง รักษาความสามัคคีอย่างดี ช่วยกันสร้างเสริมให้มีความเจริญ ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ที่จะปฏิบัติงานของตนให้เจริญก้าวหน้า และช่วยกันสร้างสรรค์ความเจริญของหมู่คณะ ของอำเภอ ของจังหวัด และของประเทศชาติ ให้คงอยู่เป็นที่อาศัยเป็นที่ร่มเย็น คือสามัคคีของประเทศชาติของประชาชนในทั้งชาติที่ช่วยกันนี้เป็นการร่วมเย็น ก็ขอให้รักษาความสามัคคีนี้ให้ดี ขอให้จงมีความเจริญรุ่งเรือง ประสบแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ และมีกำลังทั้งกายทั้งใจสมบูรณ์ เพื่อให้ประสบสิ่งที่สำเร็จทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจกรรมการราชกรีฑาสโมสร ที่ได้นำเงินมาสนับสนุนในการศึกษาสมทบในทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ทั้งนี้ นับว่าเป็นบุญคุณอย่างยิ่งสำหรับมูลนิธิอานันทมหิดล ซึ่งจะได้สามารถนำไปช่วยในการศึกษาชั้นสูงต่อไป เพื่อว่านักศึกษาที่สำเร็จจักได้แสดงความสามารถในการเรียนเพื่อที่จะนำความรู้มาช่วยพัฒนาบ้านเมือง อันนี้ มูลนิธิอานันทมหิดล จึงตั้งขึ้นและช่วยเหลือตามเห็นสมควร และมีทุนอยู่จำนวนมากพอที่จะสนับสนุนฐานะนักศึกษาเช่นนี้ มูลนิธิไม่สามารถที่จะดำเนินงานอย่างกว้างขวางถ้ามิได้มีการบริจาคอยู่ประจำเพราะว่าการส่งนักศึกษาเพื่อเรียนในวิชาการชั้นสูง จะต้องสิ้นเปลืองทรัพย์มิใช่น้อย

ขอขอบใจทุกท่าน และขอแสดงความยินดีว่าทุกท่านได้มีส่วนในด้านการศึกษา เพื่อสร้างเสริมให้บ้านเมือง มีความเจริญ ขอให้ทุกท่านได้ประสบแต่ความก้าวหน้า มีความสำเร็จทุกประการที่พึงประสงค์ และให้มีกำลังกาย กำลังใจ แข็งแรง เข้มแข็ง ไม่เจ็บไม่ไข้ มีความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชโองการให้ พลตำรวจเอก จำรัส มั่นตุ๊กานนท์ ประธานกรรมการอำนวยการทั่วไปแห่งราชกรีฑาสโมสร พร้อมด้วยคณะกรรมการ ๗ รวม ๑๕ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งม้าซึ่งด้วยพระราชทานเนื่องในวันจักรี เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๕ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดละครการกุศล
เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

—————

การแสดงละคร การป้องกันประเทศ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสามอย่าง ซึ่งอาจคนละทางกัน
ทั้งนั้น แต่ว่าก็ขอมาทำให้สัมพันธ์กันโดยที่ทางอาจารย์และนิสิตของมหาวิทยาลัยก็ได้แสดงละคร และได้สามารถ
ช่วยประเทศชาติและผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อช่วยประเทศชาติ ก็นับเป็นการทำงานที่ดีได้

ในการที่ช่วยชาติ ต้องระลึกว่า ผู้ที่เป็นอาจารย์และผู้ศึกษาในด้านเกษตรศาสตร์ก็มีหน้าที่เหมือน ทั้งใน
ด้านการช่วยให้บ้านเมืองมีความปึกแผ่นและช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่มีความก้าวหน้า มีความปลอดภัย คือการที่ประเทศ
ชาติจะมีความมั่นคงได้ ก็ต้องอาศัยการช่วยเหลือให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข มีความก้าวหน้า ซึ่งการเกษตรและ
ความรู้วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวพันกับเกษตรศาสตร์จะสามารถช่วยให้บ้านเมืองมีความเป็นปึกแผ่นได้ เพราะสามารถ
จะช่วยเหลือประชาชนให้มีความเจริญได้ ฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้บริจาคเงินโดยที่ได้แสดงละคร
นั้น ก็นับว่าเป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลเหมือนกัน และการแสดงละครก็เป็นการเล่นให้ระลึกถึงวันที่สถาปนา
มหาวิทยาลัย ทั้งสามอย่างจึงมีความสำคัญอย่างแน่แท้

ก็ขอขอบใจที่คณะอาจารย์และนักศึกษาได้แสดงละคร เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เป็นการเล่นถึงสถาบัน
การศึกษา ทั้งได้หาเงินสำหรับช่วยในด้านช่วยผู้ปฏิบัติงานที่ป้องกันราชอาณาจักร ขอขอบใจทุกท่านที่ได้ปฏิบัติ
การเช่นนี้ และทั้งถือโอกาสขอบใจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่นี้ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อสร้างความ
ปึกแผ่นของมหาวิทยาลัย ให้มหาวิทยาลัยสามารถทำประโยชน์สมตามความประสงค์ ขอให้ทั้งอาจารย์และนิสิตของ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ ที่ได้ตั้งเป็นหน้าที่เอาไว้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขอจงมี
กำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อให้ประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งที่ได้ตั้งเอาไว้ที่เป็นสิ่งที่ดีงาม และประสบแต่ความ
เจริญรุ่งเรืองทุก ๆ คน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ทรงนำคณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดละครการกุศลทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ฝ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินและสิ่งของโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทาง
ตำรวจและเหล่าอาสาสมัครที่กำลังปฏิบัติภารกิจป้องกันประเทศชาติ

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “วันนิติศาสตร์” มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^(๒)

ประจำปี ๒๕๑๔

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่คณะกรรมการนิติศาสตร์ที่ได้จัดงาน “วันนิติศาสตร์” สำหรับพบปะกัน ในโอกาสที่นึกถึงว่าผู้ที่ศึกษาและผู้ที่ไม่ได้ทำหน้าที่ในทางนิติศาสตร์ได้พบปะกัน และทั้งได้นำเงินที่เป็นรายได้จากงานนั้นมามอบให้เป็นทุนสำหรับเป็นทุนธรรมศาสตร์ในมูลนิธิอานันทมหิดล

การที่ท่านมีความรู้ในด้านนิติศาสตร์ก็เป็นทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองเพราะว่าบ้านเมืองจะต้องมีการปกครองที่มีความเรียบร้อยเรียบร้อย และเพื่อให้มีระเบียบเรียบร้อย ก็ต้องใช้หลักวิชาที่แท้จริงมาจัด การที่มีความรู้นี้นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด จึงได้ตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมา และเมื่อมีมหาวิทยาลัยขึ้นมาแล้วก็ต้องมีทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาชั้นสูง ๆ ต่อไป ซึ่งมูลนิธิอานันทมหิดลก็พยายามที่จะจัดหาทุน และมาให้ทุนแก่ผู้ที่ศึกษาในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ที่มีความสามารถที่จะได้เรียน ได้หาความรู้เพิ่มเติมเท่าที่จะทำได้ แล้วนำความรู้มาช่วยบ้านเมือง เพื่อให้บ้านเมืองปกครองอยู่ดี อยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งข้อนี้ก็ประสบผลสำเร็จมาหลายประการแล้ว เพราะว่าผู้ที่ได้ศึกษาสำเร็จได้กลับมาทำประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ตามสาขาวิชาที่ตนได้เรียนมา นับว่าเป็นผลสำเร็จที่น่ายินดี ที่ท่านทั้งหลายคิดถึงและช่วยส่งเสริมให้มูลนิธิเจริญยิ่งขึ้น ถือว่าท่านได้มีส่วนในการพัฒนาบ้านเมืองในทางนี้ เพราะคนที่มีความรู้ความสามารถช่วยบ้านเมืองให้เจริญ

ในด้านกฎหมายของบ้านเมือง ก็เคยกล่าวอยู่เสมอว่าจะทำบ้านเมืองเจริญ ก็ต้องมีระเบียบ ก็ต้องมีวิชา เพื่อที่จะมาตั้งระเบียบให้ดี และการตั้งระเบียบนั้นก็มีความสำคัญอยู่ ก็ได้ให้นำวิชาที่มีอยู่ ที่ได้เรียนรู้มาจากแหล่งการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศทั้งนอกประเทศมา และมาดูสถานการณ์มาดูสภาพการของความเป็นอยู่ของบ้านเมืองแล้วนำความรู้มาผสมผสานกับความจริง จึงจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองโดยแท้จริง ในข้อนี้ก็ขอให้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายประภาส ณ อยุธยา นายคณะกรรมการจัดงานวันนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๔ จำนวน ๒๗ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล สาขาธรรมศาสตร์

ท่านนำไปศึกษาต่อไป และลองคิดดูว่าจะทำอย่างไรเพื่อที่จะให้หลักวิชาที่ท่านมีอยู่มาเป็นประโยชน์ในทางความเป็นจริงของบ้านเมืองให้จงได้ จึงขอฝากความคิดเอาไว้อีกทีในโอกาสนี้ เพื่อท่านได้น้อมจิตระลึกถึงว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ก็ขอให้ระลึกด้วยว่าหลักการปฏิบัติก็เป็นสิ่งสำคัญเหมือนกัน

ขอขอบใจท่านที่ได้นำเงินมา และขอให้ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองทุก ๆ ท่าน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ได้ตั้งขึ้นมาเป็นเวลาสิบปีแล้ว และได้ตั้งจุดประสงค์กว้าง ๆ ไว้ว่าจะช่วยผู้ที่ประสบสาธารณภัยต่าง ๆ หมายถึงวาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย และภัยต่าง ๆ ที่เอาจวตภัยไว้ข้างต้นเพราะว่าได้เริ่มด้วยการสงเคราะห์วาตภัยที่ภาคใต้ และได้ตั้งรากฐานขึ้นมา ตั้งระเบียบการขึ้นมา ก็เป็นมาตามที่มาของเหตุการณ์และได้เพิ่มเติมต่อมา การที่ระเบียบต่าง ๆ ของมูลนิธิอาจปะปะหน่อย อาจไม่เป็นระเบียบนักก็เพราะว่าค่อย ๆ เพิ่มเติมเข้ามาเรื่อย ๆ จนกระทั่งทุกวันนี้ ฉะนั้นจุดประสงค์หรือกิจการของมูลนิธิที่ได้ปฏิบัติมาก็อาจไม่เข้าเกณฑ์หรือไม่เข้าระเบียบนัก เช่นตามรายงาน ก็มีทั้งสิ่งที่ได้ช่วยตามจุดประสงค์ที่เข้าจุดประสงค์โดยแท้ ทั้งสิ่งที่ไม่เข้าจุดประสงค์นัก แม้จะเป็นการช่วยเหลือประชาชนหรือช่วยเหลือคนอื่นที่ประสบความทุกข์ยาก แต่ก็ได้ไม่ได้เข้าในกฎเกณฑ์หรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่นเรื่องทุนการศึกษาสำหรับผู้ที่ยากจน เดิมให้แก่นักเรียน ๕๖ คน ที่ทางภาคใต้ เพราะเหตุว่าเด็กพวกนั้นถูกวาตภัย และบิดามารดาผู้ปกครองต้องตายไป เป็นกำพร้า ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสำหรับช่วยพวกเด็กที่เขาไร้ที่พึ่งที่อาศัย จึงได้ตั้งทุนส่วนหนึ่งเป็นทุนการสร้างสถานศึกษาและให้เด็กพวกนี้ศึกษา ถ้าพูดถึงการช่วยเด็กที่ไร้ที่พึ่งที่พึ่งอื่น ๆ ก็ไม่ใช่เรื่องของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์นัก แต่อย่างไรก็ตามถ้าปฏิบัติไปแล้วก็เป็นบุญกุศลซึ่งควรที่จะทำ แต่ก็ควรจะมีองค์การอื่นหรือเป็นมูลนิธิอื่นหรือส่วนราชการอื่นที่รับงานนี้ไปได้ ส่วนเรื่องที่ว่าอาสาสมัครไปช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เจ็บป่วยนั้น ก็เป็นบุญกุศลอย่างสูง เพราะว่าคนเหล่านั้นเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อความปลอดภัยของบ้านเมือง แต่มีได้ประสบภัยธรรมชาติ เพราะพวกที่ไปช่วยนั้นก็ประสบภัยการเมือง และภัยในสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาก็มิได้เข้าในกฎเกณฑ์ของมูลนิธิ หากว่าการทำนั้นก็ก็เป็นบุญกุศลเป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความเป็นปึกแผ่น และให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติก็มีกำลังใจแต่ก็ไม่ใช่หน้าที่ของราชประชานุเคราะห์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการบริหารของมูลนิธิชุดใหม่ กรรมการฝ่ายต่าง ๆ และกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการศิษย์เก่าเซนต์คาเรล และคณะกรรมการยูวสมาคมแห่งประเทศไทย สาขาบางกอกใหญ่ รวม ๑๒๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

หน้าที่โดยตรงของราชประชานุเคราะห์คือช่วยผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติไร้ที่พึ่ง และต้องทำด้วยความร่วมมือกับองค์การของทางราชการและองค์การกุศลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการนี้ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าสรุปอย่างที่ได้รายงานจำนวนครอบครัวและบุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือ ก็อาจไม่ตรงนัก เพราะเข้าใจว่ามีจำนวนบุคคลรับการช่วยเหลือมากกว่าจำนวนที่ได้กล่าวเป็นจำนวนไม่น้อย เหตุที่มีการปฏิบัติซึ่งการอิงมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ด้วยโดยอาจไม่ได้เข้าอยู่ในรายงาน และไม่ได้รายงานขึ้นมา เช่นที่ได้รายงานว่ามีกรให้ของไปตามเขตชายแดนต่าง ๆ แต่ละแห่งจำนวนไม่ใช่น้อย ได้นำไปช่วยผู้ประสบภัยแต่ไม่ได้รายงานมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเป็นเรื่องเป็นราวว่าได้ช่วยกี่ครอบครัว ไม่ได้เข้าในบัญชีของการปฏิบัติของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ส่วนของที่ได้รับบริจาคที่ ๓๕ ตัน ก็อาจดูเป็นจำนวนมาก แต่ว่าการได้ไปช่วยเหลือจริง ๆ นั้นเป็นร้อย ๆ ตัน และเพื่อเป็นตัวอย่าง สิ่งของที่ได้ส่งไป ณ ค่ายตำรวจชายแดนเขตหนึ่ง ๆ คือหมายความว่าเขตหนึ่ง ๆ อย่างเขต ๕ ครั้งหนึ่งได้ส่งไปจำนวนถ้านับเป็นตันก็เป็น ๔๐ ตัน ครั้งเดียวเป็น ๔๐ ตัน ไม่ใช่ทั้งปี แล้วก็ส่งไปเขต ๙ ที่สงขลาเมื่อไม่กี่วันนี้ ก็บรรจุรถตู้ได้ ๓ รถตู้ของรถไฟ ก็ไม่ทราบว่ามีกี่ตัน ต้องถามผู้ที่อยู่รถไฟ (กรรมการกราบบังคมทูล ๑๒ ตันครึ่งพระพุทธรูปเจ้าคะ) ๑๒ ตันครึ่ง ก็หมายความว่า เป็น ๓๗ ตันครึ่ง ได้ ๓๗ ตันครึ่งถ้านับคร่าว ๆ ก็มากกว่าที่ได้รับบริจาคทั้งปี ๓๕ ตัน เขตต่าง ๆ มี ๔ เขต ทั้งตำรวจพลร่มด้วยเป็น ๙ จุดแต่ละแห่งก็ได้รับจำนวน ๓๐ ถึง ๔๐ ตัน ไม่ใช่สำหรับทั้งปี บางที่ส่งแล้วก็ต้องส่งเพิ่มเติมไปอีก หมายความว่าสถิติต่าง ๆ ที่ได้กล่าวในรายงานก็อาจคลาดเคลื่อน แต่คลาดเคลื่อนในทางที่นับต่ำลงไป หมายความว่ากิจการด้านราชประชานุเคราะห์ก็เจริญรุ่งเรืองดี แต่ก็หมายถึงว่าการจัดการของมูลนิธิโดยที่เราทำมา ก็ทำปะปะ ค่อย ๆ ทำ ค่อย ๆ เติม ปะติดปะต่อกันมาเรื่อย จึงไม่มีระเบียบนัก อาจต้องพยายามที่จะทำให้มีระเบียบมากขึ้น ดังที่ได้แผนการของประเทศฟิลิปปินส์มา เขาตั้งเป็นศูนย์ควบคุมภัยธรรมชาติแห่งชาติขึ้นมา ซึ่งความจริงดูแล้วก็เหมือนที่เราปฏิบัตินี้เอง แต่เขาทำเป็นเรื่องเป็นราวและทางราชการเขารับรู้ เขาตั้งเป็นสำนักงานใหญ่ แล้วสำนักงานใหญ่ก็บังคับบัญชาลงไปสำนักงานเขต สำนักงานเขตก็ส่งลงไปสำนักงานจังหวัด สำนักงานจังหวัดก็บังคับบัญชาลงไปสำนักงานเทศบาล ส่วนวิธีที่ปฏิบัติก็มีประธานกรรมการ แล้วก็ลงไปเป็นทางธุรการ ทางปฏิบัติการทางวางแผน ทางประชาสัมพันธ์ และมีทางข้อมูลต่าง ๆ และมีคอมพิวเตอร์ด้วย ส่วนอีกทางก็มีมูลนิธิต่าง ๆ ของเอกชนและองค์การของรัฐบาล เช่นอย่างประชาสงเคราะห์และ

มีกาชาด ทางส่วนช่วยเหลือต่างประเทศเขาทำเป็นเรื่องเป็นราว ทำเป็นหนังสือสวยมาก แล้วก็วิธีปฏิบัติ อันนี้เราก็ทำอยู่แล้วแต่ไม่ได้ประมวลไว้ ก็ควรจะประมวลขึ้นมาว่าเราบังคับบัญชากันอย่างไร ติดต่อกับส่วนราชการส่วนอื่นอย่างไร เพื่อที่จะไม่ให้เข้าใจผิด และเพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ สามารถที่จะร่วมมือโดยเต็มที่ ไม่ใช่ต้องทำแบบกันเอง แต่ว่าตามความจริงส่วนราชการต่าง ๆ ที่ได้ยกตัวอย่างขึ้นมาเช่นกองทัพอากาศและกองบินตำรวจซึ่งได้ให้พาหนะทางอากาศ ก็ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีที่สุด เข้าใจว่าดีกว่าที่เขาตกลงแบบของฟิลิปปินส์นี้ด้วยซ้ำ เพราะว่าเพียงแต่บอกไปก็ยินดีส่ง ยินดีหาพาหนะให้ทันที หรือทัน่วงที ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์มาก ในด้านอื่น ๆ คือในด้านติดต่อในด้านการช่างหรือพาหนะต่าง ๆ ทางราชประชานุเคราะห์ก็ติดต่อได้เรียบร้อยดี แต่ว่าการติดต่อของเราออกจะเป็นวิธีที่ไม่เป็นทางการมากนัก ซึ่งก็นับว่ารวดเร็ว หากแต่ต้องอาศัยตัวบุคคลเป็นสำคัญ ส่วนสิ่งของที่เขาจัดการนี้ก็เป็นการอาศัยกลไก เราต้องหวังกลไกมากขึ้น มากกว่าที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ เพราะเดี๋ยวนี้เราอาศัยบุคคล ถ้าบุคคลที่ติดต่อคล่องแคล่วไม่อยู่หรือป่วยหรือไปราชการต่างประเทศ การติดต่อนั้นจะชะงัก หรือการติดต่อนั้นอาจไม่สะดวกนัก เพราะบางคนที่ได้ติดต่อกับผู้ที่รับการติดต่ออาจไม่เข้าใจกันหรือเข้าใจผิดกันเราก็อาจติดขัด การติดขัดทำให้เสียต่อกิจการของราชประชานุเคราะห์ซึ่งต้องการความรวดเร็วและคล่องแคล่ว จึงต้องมีระเบียบการมากขึ้น ในด้านการติดตามความช่วยเหลือก็เช่นเดียวกัน ถ้ามีสาธารณภัยที่ไหนแห่งหนึ่ง ข้อแรกจะต้องช่วยทันทีคือในวันนั้นเอง ถ้าไม่ทันทีในวันนั้นเองก็ลำบาก เพราะคนเราต้องมีอาหารใส่ท้องทุกวัน ต้องมีที่อาศัย ถ้าขาดไปก็หิวแล้วก็ไม่มีแรง และโดยที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ก็มีความทุกข์

ถึงตอนนี้ก็มีเรื่องของเหตุการณ์ซึ่งไม่ใช่वादภัย ไม่ใช่สาธารณภัยธรรมชาติ แต่ว่าเป็นภัยทางด้านความมั่นคงของประเทศชาติ คนที่หิวคนที่ไม่สบาย ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่ไม่ใช่ฝ่ายราชการหรือไม่ใช่ฝ่ายภักดีต่อประเทศ ก็กลับกลายเป็นผู้ก่อการร้ายได้ เราจึงต้องไปช่วยทันที เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะไปช่วยทันที เพื่อให้ผู้ที่ประสบภัยมีความอุ่นใจและมีความภักดีต่อประเทศชาติ ในด้านนี้ก็มีความสำคัญที่แน่นอนเพราะว่าเป็นเรื่องที่ประสบมาด้วยตนเองว่า ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือแม้จะไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยก็รู้สึกถึงคุณของส่วนรวมของประเทศชาติ ที่ระยองเกิดไฟไหม้ และในทันใดภายใน ๒๔ ชั่วโมงนั้นได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการและจาก

มูลนิธิ แม้จะทางมูลนิธิไม่สามารถที่จะไปให้อะไรมาก ไม่สามารถสร้างบ้านหรือสร้างร้านให้โดยครบสมบูรณ์ เขาก็ระลึกถึงและมาพบมาบอกว่าขอขอบใจที่ได้มีการช่วยเหลือไปทันที ทำให้มีกำลังใจ แม้การช่วยเหลือนั้น พูดตรง ๆ จะเป็นข้าฝงหรือมีน้อย แต่ว่าอย่างน้อยทำให้มีกำลังใจที่จะทำงาน ที่จะสร้างตัวเองขึ้นมา เพราะรู้ว่ามีคนอื่นเขาเอาใจใส่ ไม่ได้ถูกทอดทิ้ง ผู้ที่มาพูดนั้นเป็นพ่อค้าที่ไม่ใช่ร่ำรวยนัก เขาบอกว่าบัดนี้ได้ตั้งตัวขึ้นมาใหม่แล้ว ไม่เดือดร้อนแล้ว เพราะมีกำลังใจ ฉะนั้นการที่จะช่วยเหลือทันทีก็เป็นสิ่งที่สำคัญ

ขึ้นไปผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนทางสาธารณสุขก็ต้องตั้งตัว ถ้ายกตัวอย่างในด้านกลีกร เมื่อถูกพายุหรือถูกน้ำท่วมไป ตอนแรกเบื้องต้นต้องหาที่พักที่พังก้าบ้านช่องเสียไป ต้องหาเครื่องมือเครื่องใช้และหาข้าวใส่ท้อง ขึ้นต้นก็ต้องเอาข้าวและสิ่งของอุปกรณ์ ที่จะไปทำที่พักที่พังก้าและอุปกรณ์การทำครัวไปให้เพื่อให้มีอาหารและมีเสื้อผ้าใส่ คือหมายถึงว่ามีจุดปัจจัยนั่นเอง ต่อไปเมื่อมีพอสมควรแล้ว ต้องให้เขามีข้าวใส่ปากใส่ท้องตลอดไป ก็หมายความว่าอาชีพของเขาต้องได้รับการสงเคราะห์ จึงต้องหาทางที่จะให้ที่ดินที่เขาเพาะปลูกได้ตามสภาพเดิม เราก็ต้องอาศัยทางผู้ช่วยสาธารณสุขและทั้งผู้ช่วยในด้านกลีกรวมและทางด้านชลประทาน อันนี้ก็ใช้เวลาานสำหรับการเพาะปลูกอย่างรวดเร็วที่สุดก็สามเดือน ในระหว่างนั้นก็ช่วยเหลือเขาพอสมควรเพื่อที่จะให้เขาสามารถที่จะอยู่ได้ อันนี้ก็เป็นการช่วยเหลือระยะยาวต่อไป

ในตำราของฟิลิปปินส์นี้เขาก็มีตัวอย่างที่จะแสดงให้เห็นว่าการช่วยเหลือเป็นขั้น ๆ จะใช้เวลาานเท่าไร กำหนดไว้เป็นเดือน ๆ โดยมากใช้เวลาอย่างตามตัวอย่างต่าง ๆ นี้ สำหรับระยะต้นก็ประมาณ ๔ เดือนถึง ๖ เดือน แล้วต่อไปยังมีการสร้างอะไรที่จะต้องเป็นเวลานาน ในด้านการศึกษาเขามีว่าต้องซ่อมแซมโรงเรียนให้ทันเวลาที่จะสอน ก็อย่างที่เรทำได้ทำแล้ว เรื่องของการศึกษาด้านการศึกษาของมูลนิธินี้ก็คือส่งเสริมให้สามารถกลับสู่สภาพเดิมให้สอนได้ในโรงเรียน เรื่องให้ทุนก็อาจทำ บางกรณีก็ควรจะให้อยู่ในอุปถัมภ์ของมูลนิธิ

ก็ถ้าสรุปผลงานของมูลนิธิใน ๑๐ ปีนี้ ก็นับว่าเป็นการทดลองที่ดี และได้รวมผู้ที่มีจิตใจกุศลที่สามารถที่จะช่วยในกิจการนี้มาอยู่ในองค์กรของเราได้ดีแล้ว ทั้งกรรมการฝ่ายกรรมการบริหารทั้งกรรมการที่ปรึกษาก็ได้

อยู่ในที่นี้ และผู้ที่ไม่ได้อยู่ในที่นี้ที่อย่างน้อยก็มาทำงานในชื่อของราชประชานุเคราะห์ ควรจะพยายามที่จะแบ่งงานให้ดีขึ้นให้มากขึ้น การแบ่งงานที่สำคัญที่ได้ทำอยู่แล้วก็เรื่องให้ทางจังหวัดแต่ละจังหวัดมีกรรมการของมูลนิธิ นั่นก็เหมาะสมแล้ว แต่การดำเนินงานก็ต้องให้มีระเบียบให้เรียบร้อย ถึงจะทำงานได้ ยิ่งในด้านผู้ที่เป็นส่วนราชการหรือองค์การของราชการหรือองค์การของเอกชนก็ยังคงมีการประสานให้มากขึ้น ที่พูดถึงก็มีกองทัพอากาศ ตำรวจ ทหารกองบิน ทั้งทางหลวง ทั้งดับเพลิงบรรเทาสาธารณภัย แต่นอกจากนี้ก็มีองค์การหรือส่วนราชการอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้กล่าวหรือไม่มีความสัมพันธ์พอ โดยเฉพาะอย่างกองทัพบกในต่างจังหวัดก็มี เมื่อมีสาธารณภัย ทางกองทัพบกก็ได้ออกไปช่วยด้วยทุนสงเคราะห์พัฒนาของกองทัพบก ได้ออกไปช่วยแต่ก็ไม่มี การสัมพันธ์กับทางฝ่ายราชประชานุเคราะห์พอ คนจึงไม่ทราบ แต่ทุกครั้งที่มีภัยเกิดขึ้นก็ได้ออกไป แต่ก็ไม่ได้รายงานว่ามีหน่วยราชการไปช่วย จึงควรมีการสัมพันธ์และก็มี การติดต่อมากขึ้น แบ่งงานให้ทั่วถึงทั้งประเทศ แต่ไม่ใช่ว่าราชประชานุเคราะห์จะยึดอำนาจ หรือจะกลัวกันว่าราชประชานุเคราะห์จะยึดอำนาจปกครองประเทศ ไม่ใช่อย่างนั้นราชประชานุเคราะห์ก็เป็นฝ่ายที่จะบริการหน่วยราชการอยู่ เพื่อที่จะช่วยกันส่งเสริมสงเคราะห์ประชาชนที่ประสบความเดือดร้อน ให้แรงที่ได้ให้แก่ประชาชนสัมพันธ์กันดีและประสิทธิผลที่ดีที่สุด ก็การจัดการในขั้นนี้ก็ต้องวางระเบียบการให้แน่ชัดขึ้น และชักชวนหน่วยที่ช่วยประชาชนในทางสงเคราะห์และพัฒนาให้ร่วมมือยิ่งขึ้น ให้ได้ผลยิ่งขึ้น แล้วก็จะได้ผลเต็มที่ตามจุดประสงค์ของราชประชานุเคราะห์ ผู้ใดประสบภัยจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งไม่ได้ถูกประสบ วันหนึ่งผู้ที่ไม่โดนประสบภัยอาจประสบภัย ผู้ที่ได้ประสบภัยมาแล้วอาจกลับมาช่วยก็ได้ เป็นการช่วย ซึ่งกันและกันเพื่อความปึกแผ่นของบ้านเมืองความปลอดภัยของประชาชน และในที่สุด ก็เป็นความสงบความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองเป็นส่วนรวม

สำหรับเรื่องวิธีการจัดการของฟิลิปปินส์นี้ก็มอบให้ไปดู แล้วขอคืนด้วย ให้ไปดูเป็นแนวทางที่จะมาตั้งของเรา ที่จะทำโครงการนี้อย่างนี้ ให้เป็นเรื่องเป็นราวมีประโยชน์สองอย่าง อย่างหนึ่งเราจะปฏิบัติงานได้ดีขึ้น คล่องแคล่วขึ้น เข้าใจกันดีขึ้น แล้วอีกข้อหนึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ เป็นการเรียกว่าเป็นการแทรกข่าวออกไปให้คนอื่นเขาเห็นว่าเราทำเหมือนกัน คือเป็นการอวดนิดหน่อย คนเราต้องการเอาหน้า คนที่ทำงานทุกคน แม้จะทำได้ด้วยความเสียสละก็ต้องการเอาหน้า ถ้าเราทำสมุดอย่างนี้ให้ขึ้นมาได้ พิมพ์ขึ้นมาแล้วพิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษด้วย

ก็จะมีความพอใจว่ามีคนอ่านของเรา เราก็อาจแจกจ่ายแยกต่างประเทศได้ด้วยก็ได้ เป็นการแบ่งนิดหน่อยว่าเราทำได้เหมือนกันโดยที่เป็นความคิดของกลุ่ม ทุกคนร่วมแรงกันมาทำ ไม่ใช่เราไม่มี เรามีแล้ว แต่ว่าไม่ได้ลงเป็นลายลักษณ์อักษร เลยสู้เขาไม่ได้ ใครมาถามว่ามีไหม เราก็บอกว่ามีราชประชานุเคราะห์ ทำอย่างไรก็เล่าให้ฟังอย่างนั้นก็กระท่อนกระแท่น แต่ถ้าเรามีอะไรคล้าย ๆ แผนการณ์ของเขา เราแสดงวิธีการที่เราไปช่วยเช่นน้ำท่วมหนองคายว่าทำอะไร ทำเป็นกราฟเป็นอะไรเหมือนในนี้ ก็ดูก็ไม่หยอก เราก็รู้สึกว่ามันใจได้ เราจึงออกมาว่ามีท่านนายพลอะไร ๆ มาทำ นี่เป็นผลงานของมูลนิธิ ทุกคนในประเทศไทยร่วมมือกับมูลนิธินี้ เขาก็จะรู้สึก เออศรัทธาและลงท้ายจะได้มีความร่วมมือดีขึ้น ทั้งชาวต่างประเทศก็อาจเห็นความดีและอาจมีการช่วยเหลือโดยเร็วมากขึ้นเหมือนกัน อันนี้ก็เหมือนข้อสังเกตที่ขอฝากเอาไว้แก่ท่านทั้งหลายในที่นี้ก็ต้องขอขอบใจผู้ที่บริจาคสำหรับกิจการของมูลนิธิ ซึ่งก็จะทำให้มูลนิธิสามารถที่จะปฏิบัติงานด้วยประสิทธิภาพ และเข้าใจว่าต่อไปก็อาจจอต่านที่บริจาคได้ว่า เราได้ทำอะไร เพราะเดี๋ยวนี้เอกสารอะไรต่าง ๆ แท้ ๆ ที่จะแสดงผลงานก็ยังไม่จะมีแจกก็ไม่สามารถที่จะบอกว่าผลงานของมูลนิธิมีอย่างไรในรอบปีได้ ก็จะได้แจกแก่ผู้บริจาคได้ว่าได้บริจาคในกิจการที่ทำไมเป็นผลต่อส่วนรวมจึงขอมอบให้คุณหลวง เงินที่ท่านทั้งหลายได้บริจาค เดี่ยวนี้เวลาก็ล่วงไปอีกมากแล้ว ก็ขอให้ทุกคนได้พยายามปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ อย่างที่ท่านก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นประโยชน์จริง ๆ และถ้าประมวลการปฏิบัติขึ้นมาก็คงน่าดูน่าฟังไม่น้อย การปฏิบัติงานของมูลนิธิได้ทำมากแต่ยังไม่มีความเป็นเรื่องเป็นราว จึงทำให้เป็นดูยากว่าทำอะไร ในเรื่องการปฏิบัติขอเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งว่ามีสิ่งที่น่าสนใจ ถ้ามูลนิธิมีคนมารับข่าว อย่างโครงการของฟิลิปปินส์นี้เขามีศูนย์รวมข่าว ซึ่งได้ข่าวมาแล้วแจกจ่ายไปองค์กรต่าง ๆ ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง แบบของเขาเมื่อได้รับข่าวแล้ว มีเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิออกไปสำรวจ ถ้ารู้สึกว่ามั่นคงแข็งแรงมาก ไปสำรวจแล้วสั่งทันที ไม่ใช่ ๕ พันบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้นเอง แต่มีเงินติดตัวไป สั่งและติดต่อมาทางส่วนกลางให้ส่งของไป หรือให้ชื่อของในท้องที่ หรืออย่างไร ก็ช่วยเหลือได้เร็วกว่า และการติดตามผู้นั้นก็ออกไปติดตามตลอดเวลา ก็ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปโดยดีมาก แต่เจ้าหน้าที่ที่ออกไปนั้นรับผิดชอบอย่างยิ่ง ไม่ใช่เงินเท่านั้นเอง แต่ว่าทั้งชื่อเสียง ทั้งการปฏิบัติของมูลนิธิ อยู่ในมือของคนเดียว ต้องมีคล้าย ๆ ผู้ตรวจการออกไป คือนอกจากจะอาศัยแรงงานทางราชการ บางทีแรงงานทางราชการผ่านหลายส่วนราชการจึงเข้า ไม่ใช่ตำแหน่งติดเทียบกระทรวงมหาดไทย แต่ว่าตามที่ปรากฏ

มาก็เป็นเช่นนั้น มีความเดือดร้อนที่ไหนดใช้เวลาหลายวันกว่าจะมาถึง เพราะว่ารายงานจะตามมาทีหลัง แล้วบางทีก็ไม่ตาม เพราะว่าต้องผ่านหลายกรมกอง อันนี้ถ้ามีคนไปดูทันทีง่ายขึ้น แล้วก็สามารถที่จะประสานงานได้ดีมากกว่า ส่วนผู้ที่ไปนี้ ก็ต้องเป็นคนที่มีความรู้ที่จะติดต่อสิ่งการได้ ซึ่งก็ทาง่าย ถ้าไม่ง่าย ทุกคนที่จะไปในที่นั้นต้องมีเวลาต้องเป็นคนที่มีความแข็งแรงพอ แล้วก็อดทนมาก เพราะว่าที่ไปนั้นก็เหน็ดเหนื่อยหนักมาก ต้องสามารถที่จะติดต่อทุกคน อันนี้ก็เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะต้องพยายามปรับปรุง

ที่นี้ก็ขอรวบรัด เพราะว่าถ้าจะพูดกันเรื่อยไปก็คงมีปัญหาอีกมากมายที่จะต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ก็มีข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่ง ก็เรื่องสำนักงานที่ทำการของมูลนิธิเคยอยากจะทำที่ทำงานทำการของมูลนิธิซึ่งสิ้นเปลืองเงินมากเคยคัดค้านมาหลายครั้งแล้ว จึงต้องอาศัยท่านอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์เจียดที่ให้ แล้วก็เมื่อกิจการขยายขึ้นไปก็มีผู้ที่ช่วยพอดี แต่ว่าเราไม่ต้องการที่ทำการเป็นตึกราชประชานุเคราะห์ หรือเป็นแม้จะหอประชุมราชประชานุเคราะห์ เราไปอาศัยที่ไหน ๆ ก็ยังได้เพราะว่างานของเราไม่ใช่สิ่งที่จะแสดงว่ามีตึกราชประชานุเคราะห์ แต่มีการแสดงว่าได้ปฏิบัติ แต่ละคนก็ทำได้ที่บ้านก็ทำได้ ถ้าที่ไหนบ้านคนไหนมีที่ว่างก็เอาของไปไว้ได้ หรือใช้โทรศัพท์ที่บ้านก็ได้ อันนี้ก็เป็นอย่างหนึ่ง จนกระทั่งอาจมีประชาชนที่เขาสงสารในมูลนิธิ ก็อาจจะสร้างให้ โดยเขาส่งให้ ไม่ใช่เอาเงินมาให้แล้วให้เราสร้าง เราให้เขาส่งให้ อาจสร้างตึกหรือที่ทำการอะไรขึ้นมา หรือว่าให้มาทั้งตึกก็อาจรับได้ทั้งนั้น แต่ว่าการที่จะให้มูลนิธิสร้างเองก็รู้สึกไม่ได้ เรื่องที่ทำการทำงานคับแคบนี้ ถ้าจะตำหนิประธานกรรมการหรืออะไรก็อย่าไปตำหนิ ขอให้มาตำหนิผู้อุปถัมภ์รายการ เอื้อผู้ว่าการมูลนิธิดีกว่า

ณ บัดนี้ก็ขอเลิกประชุม และขอให้ทุกคนที่ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเสียสละ ได้รับความชอบใจของทุกฝ่าย ได้รับความชอบใจของประชาชนที่ได้ถูกวาดภัย แล้วก็เจ้าหน้าที่ของเราได้ปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย ทำให้เขาหมดทุกข์หรือบรรเทาทุกข์ ก็ขอให้ขอบใจเขาทุกคนที่ปฏิบัติงานดีที่แล้ว ก็ขอให้พรให้ทุกคนมีความแข็งแรง ให้สามารถที่ปฏิบัติตามจุดประสงค์ของตนได้จงทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา คณะลูกเสือแห่งชาติ
ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันเสาร์ ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามของลูกเสือในโอกาสอันสำคัญนี้ ทั้งมีความ
พอใจที่ได้ทราบรายงานว่า คณะลูกเสือมีความตั้งใจและความเพียรพยายามตลอดมา ที่จะดำเนินงานให้ก้าวหน้า
และเป็นประโยชน์

งานของลูกเสือ กล่าวโดยแก่นแท้ คือการฝึกฝนลูกเสือให้มีความสามารถที่จะช่วยตนเอง และให้มีใจสุจริต
กว้างขวางที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อให้ลูกเสือได้เติบโตขึ้นเป็นกำลังสร้างและดำรงสังคมหรือส่วนร่วม
ให้เรียบร้อยเป็นปรกติสุข ยั่งยืนอยู่สืบไปจึงกล่าวได้ว่า กิจการลูกเสือมีส่วนสำคัญยิ่งในการรักษาความมั่นคงของ
ชาติบ้านเมือง และคณะลูกเสือได้ทราบตระหนักในหลักความจริงว่า บุคคลกับส่วนรวมมีความเกี่ยวพันกันเป็น
อันหนึ่งอันเดียว ไม่อาจแยกออกจากกันได้ เพราะบุคคลผู้เป็นส่วนร่วม และส่วนรวมก็เป็นที่ยึดของบุคคล
ดังนั้น ในการที่จะดำเนินงานต่าง ๆ ต่อไป จะเป็นในด้านอบรมลูกเสือก็ตาม ในด้านอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
ก็ตาม ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายทุกคนควรจะได้ยึดหลักการอันแท้จริงของลูกเสือโดยมั่นคง เพื่องานของท่าน จักได้
สัมฤทธิ์ผลเป็นคุณประโยชน์แก่อนุชนและประเทศชาติ ตรงตามอุดมคติและความมุ่งประสงค์

สำหรับลูกเสือนั้น ขอให้เข้าใจว่า การที่สมัครเข้ามาเป็นลูกเสือ มิใช่เป็นการเหนื่อยยากและเสียเวลาเปล่า
แต่แต่ละคนจะได้รับผลตอบแทนที่ล้ำค่า ทั้งในวันนี้และวันหน้า ขอให้ระลึกไว้เสมอว่า ลูกเสือฝึกฝนตนเองให้เคร่งครัด
เข้มแข็งเพียงใด จะเติบโตเป็นคนที่ดีที่สามารถเพียงนั้น ลูกเสือทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้นเพียงใด ก็จะได้
ประโยชน์ต่าง ๆ ตอบแทนมากขึ้นเพียงนั้น

ข้าพเจ้าขออวยพรให้งานของคณะลูกเสือแห่งชาติดำเนินไปด้วยดี และสำเร็จประโยชน์สมความมุ่งหมาย
ทุกประการ ขอให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนทุกท่านที่มาประชุมอยู่ ณ ที่นี้ ประสบความสุขความเจริญ
ทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพุธ ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

เป็นโอกาสอย่างยิ่ง ที่ได้พบกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งเป็นผู้แทนจังหวัดต่าง ๆ พร้อมกับได้มอบเหรียญลูกเสือสดุดี แก่ผู้ที่ได้อุปการและได้ทำประโยชน์เกื้อกูลกิจการลูกเสือ ขอขอบใจในไมตรีจิตของท่านทั้งหลายที่มีอยู่ต่อข้าพเจ้า และขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติในครั้งนี้ทุกคน

เมื่อวันก่อน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ชุมนุมของคณะลูกเสือว่า การลูกเสือมีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างความมั่นคงของบ้านเมือง เพราะเป็นงานที่มุ่งจะสร้างคนดี และสร้างสังคมให้เรียบร้อยเป็นปึกแผ่น จึงได้ขอให้ผู้มีส่วนร่วมในกิจการลูกเสือทุกฝ่ายทุกคน ยึดหลักการอันเป็นแก่นแท้ไว้โดยมั่นคง ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้ก็เพราะได้มองเห็นว่า การฝึกหัดอบรมตามแบบอย่างอันถูกต้องครบถ้วนของลูกเสือ นั้น เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการที่จะทำให้เยาวชนมีความเข้มแข็งและสุจริต มีความรู้ความคิดและวินัยที่ดี สามารถเป็นที่พึ่งของตนเองของผู้อื่นได้โดยแท้จริง ในส่วนผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ นั้น ถ้าต่างได้นำเอาแบบวิธีการที่ใช้ฝึกสอนบังคับบัญชาลูกเสือ มาใช้แก่ตนเองด้วยแล้ว ก็จะทำให้เข้าใจถึงความเป็นลูกเสือและเล็งเห็นคุณค่าของลูกเสือได้แน่นอน จะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ในบังคับบัญชา ช่วยให้ฝึกสอนอบรมสะดวกง่ายดาย ทั้งได้ผลแน่นอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้ประโยชน์ในด้านลูกเสือโดยตรงดังกล่าวนี้ ผู้ใดก็ตามที่น้อมนำเอาวิธีการของลูกเสือไปใช้ในกิจการงานอื่น ๆ ย่อมจะได้ประโยชน์กว้างขวางออกไปด้วยกันทั้งนั้น เพราะงานการต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะอำนวยผลให้ได้เต็มตามความประสงค์ ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดว่า การลูกเสือมีประโยชน์อันยิ่งใหญ่ เป็นปัจจัยในการสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคง และการจรรโลงชาติบ้านเมืองอย่างสำคัญ

ท่านทั้งปวงได้ชื่อว่ามีชื่อเสียงในกิจการของลูกเสือ และได้ร่วมกันดำเนินงานลูกเสือมาจนประจักษ์ผลที่น่าชื่นชมแล้ว ขอให้พร้อมแรงพร้อมใจกันดำเนินงานอันมีคุณค่าและมีความสำคัญนี้ต่อไป เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของเยาวชนของประเทศตลอดทั้งมนุษยชาติทั้งมวล

ขออานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งปวง ให้เจริญด้วยพรทั้งสี่ประการ สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ ให้บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่กิจการลูกเสือยิ่ง ๆ ขึ้น

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
กรรมการสโมสรลูกเสือกรุงเทพ กรรมการสโมสรลูกเสือธนบุรี
ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้อุปการะสโมสรลูกเสือ ผู้บังคับบัญชารอจรรยาชายแดน
และลูกเสือชาวเขา
ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพุธ ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ที่ลูกเสือสำรองจากกองกำกับการตำรวจชายแดนเขตต่าง ๆ ได้รับโอกาสให้เข้ามาร่วมงานวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ และได้มาศึกษาสิ่งต่าง ๆ ในพระนคร ตามที่ทางการลูกเสือจัดให้ได้ดู

สิ่งที่ลูกเสือได้พบได้เห็นและได้ปฏิบัติ ตลอดเวลาที่อยู่ในนครหลวงนี้มีค่าสูงมาก เพราะทำให้ได้ทราบสิ่งที่ไม่เคยทราบ ได้เห็นสิ่งที่ยังไม่เคยเห็น ได้พบปะพูดคุยกันได้และอยู่กับคนอื่นเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะช่วยให้ลูกเสือมีความเข้าใจในตัวเองและบ้านเมืองชัดเจนกว้างขวางขึ้น จะช่วยให้เห็นว่าคนเราจะอยู่คนเดียวไม่ได้ เราจำเป็นต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ต้องช่วยเหลือกันและกัน และต้องทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคีกลมเกลียว จึงจะมีความเจริญและมั่นคง เมื่อลูกเสือกลับไปถึงบ้านแล้ว ขอให้พยายามปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามที่ได้เรียนรู้และเข้าใจนี้ พร้อมทั้งตั้งใจให้มั่นคง ที่จะสร้างความเจริญและความสุขให้แก่ตนเองให้จงได้

ขอชมเชยเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ฝ่ายที่ได้ร่วมมือกันอุปถัมภ์บำรุงลูกเสือกองนี้ ฝ่ายตำรวจชายแดนนั้น ได้อุทิศสภากาชาดตั้งโรงเรียนและตั้งกองลูกเสือขึ้นสำหรับสงเคราะห์อนุเคราะห์เด็กในถิ่นทุรกันดาร ได้นำหลักการและวิธีการของลูกเสือมาใช้แก่ประชาชนในเขตปฏิบัติการ ฝึกหัดอบรมประชาชนให้รู้จักช่วยตนเอง รู้จักอยู่ร่วมกัน ปกป้องกัน บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน นับว่าได้นำเอากิจการลูกเสือไปปฏิบัติเป็นประโยชน์ระดับชาติอีกด้านหนึ่ง สำหรับสโมสรลูกเสือและผู้อุปการะทุกฝ่ายทุกคน ก็ได้เอาใจใส่ดูแลทั่วถึงทุกอย่างทำให้การรับรองและการศึกษาของลูกเสือสำรองเป็นไปโดยสะดวกและราบรื่น ตลอดเวลาที่อยู่ในนครหลวงนี้

โอกาสนี้ ข้าพเจ้าขออภัยกับท่านทั้งหลายในจุดสำคัญของการลูกเสืออีกครั้งหนึ่งว่าการลูกเสือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้คนเป็นคนที่มีค่า สามารถที่จะอยู่ร่วมกันและร่วมมือกันได้เสมอ โดยไม่จำกัดเพศวัยและถิ่นที่เกิด และขออวยพรให้ทุกคนมีสุขภาพอนามัยอันสมบูรณ์ มีความปลอดภัย ประสบความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งสิ่งที่พึงประสงค์ทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการของสมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจสมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทยที่ได้จัดงานสาธารณกุศล และทั้งได้นำเงินมาเพื่อช่วยกันสร้าง
สาธารณุกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

สาธารณุกรรมนี้ก็มีจุดประสงค์ที่จะรวบรวมความรู้ต่าง ๆ สำหรับให้เยาวชนในบ้านเมืองของเราได้ทราบถึง
วิชาการทุก ๆ ด้าน และให้ทราบว่าวิชาการในด้านต่าง ๆ นี้มีความสัมพันธ์กัน แต่สาธารณุกรรมนี้เป็นงานที่ใหญ่ และ
ต้องการความรู้จากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ต่าง ๆ ที่จะสร้างขึ้น และนอกจากนี้ก็ยังต้องการใช้ทุนสร้างอีกไม่น้อย
สำหรับงานนี้ ฉะนั้น การที่ท่านทั้งหลายช่วยในการนี้ด้วย ก็นับว่าช่วยให้งานเพื่อการศึกษาของประเทศชาติเจริญ
ก้าวหน้าขึ้น ซึ่งจะทำให้อนุชนรุ่นหลังมีความรู้ในวิชาการ มีความรู้ในความเป็นอยู่และการวางตัวในอนาคตด้วย
ก็ขออนุโมทนาในจิตใจกุศลที่ท่านทั้งหลายได้มี ขอให้ทุกท่านจงประสบแต่ความดีงาม ความเจริญรุ่งเรืองทุก
ประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทให้นายประเวทย์ วิชชุประภา นายกสมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทยนำ
คณะกรรมการของสมาคม ฯ และผู้แทนองค์กรคาทอลิก จำนวน ๒๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้าง
สาธารณุกรรมสำหรับเด็กไทย

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจทางไทยทีวี ช่อง ๓ ที่ได้นำเงินเพื่อการกุศลครั้งนี้มาร่วมสร้างสาธารณกุศล

การที่ได้มีจิตกุศลที่จะสร้างความดีทางการบุญการกุศลดังกล่าว ก็เป็นประโยชน์มากอย่างหนึ่งแก่ส่วนรวมเท่าที่พยายามทำรายการต่าง ๆ ในกิจกรรมทางทีวีเพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ ให้ได้รับข่าว ให้ได้รับความบันเทิง ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งอยู่แล้ว การที่ได้จัดงานที่จะให้มีรายได้ขึ้นมาเพื่อทำการกุศลนั้น ก็นับว่าเป็นงานนอกเหนือจากหน้าที่และภาระงานของไทยทีวี ช่อง ๓ นี้ และก็เป็นงานที่สำเร็จขึ้นมา การที่ได้นำเงินมาเพื่อการกุศลนี้ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างในเมืองไทยนี้จะอยู่ได้ก็ด้วยความเอื้อเพื่อและเมตตาซึ่งกันและกัน การที่คนไทยเรามีความสามัคคีและมีความเอื้อเพื่อซึ่งกันและกันมาแต่โบราณกาล นับว่าเป็นคุณสมบัติของบ้านเมือง ที่ทำให้เราอยู่กันมาตลอด สมัยก่อนที่อยู่ได้เพราะเราเอื้อเพื่อซึ่งกันและกันไม่ได้เบียดเบียนกัน มาสมัยนี้เขาก็ว่ากันว่าเบียดเบียนกันมากขึ้นทุกที เพราะว่าเรารับเอาวิธีการเป็นอยู่ของต่างประเทศเข้ามาใช้มาก ก็คงเป็นความจริง แต่ทว่าความจริง ความรู้สึกซึ่งซึ่งกันและกันยังไม่หายไป ดังที่ท่านได้นำเงินมาเพื่อช่วยการกุศล ก็แสดงให้เห็นว่าจิตใจเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน ไม่หายไปจากคนไทย

ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้ตั้งไว้แก่ตัว ขอให้ดำเนินกิจการโทรทัศน์ช่อง ๓ โดยมีความตั้งใจเข้มแข็งและระมัดระวัง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม ขอขอบใจเจ้าหน้าที่ทุกคนที่มีความตั้งใจดีเช่นนี้ ให้มีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อให้ดำเนินกิจการตามนโยบายได้ตามความตั้งใจอันแน่วแน่ต่อไป ขอให้ทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงได้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายเจตนา สิริสิงห์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง ๓ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสถานี ๙ จำนวน ๑๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่ได้รับรวบรวมไว้จากรายการ “รับรางวัล” ครั้งที่ ๒ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตร

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่บัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวิชาการ ดำเนินก้าวหน้ามาอย่างน่าพอใจ ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษาในครั้งนี้อย่างทุกคน

ข้าพเจ้าคิดว่า บัณฑิตทั้งปวงต่างมีความหวังและความปรารถนา ที่จะได้รับโอกาสให้เข้าร่วมงานบ้านเมืองในสาขาใดสาขาหนึ่ง ตามที่ได้อุทิศสละเล่าเรียนมา ในยามที่ประเทศชาติของเรากำลังพัฒนาในกิจการทุกด้านเช่นนี้ โอกาสย่อมมีสำหรับท่านเสมอ จึงไม่เป็นปัญหาอย่างไร ในข้อที่จะไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ ข้อที่จะเกิดเป็นปัญหาขึ้นได้นั้นอยู่ที่ว่า เมื่อได้เข้าปฏิบัติงานแล้ว ท่านอาจมีความรู้สึกที่ไม่สามารถจะใช้วิชาความรู้ได้เต็มที่ แล้วเกิดรู้สึกท้อถอย เข้าใจผิดแตกแยกกับผู้อื่น ซึ่งที่สุดจะกลายเป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปโดยราบรื่นได้ แต่ละคนจึงควรจะได้เตรียมตัวป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ไว้ เบื้องต้นจะต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างว่า การงานที่เข้าไปทำนั้น เป็นงานที่มีโครงการดำเนินต่อเนื่องกันมาแล้ว ตัวท่านเป็นผู้ที่จะเข้าไปร่วมเสริมกำลังงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นจะต้องศึกษางานที่จะทำให้ทราบโดยตลอดก่อน ว่ามีวัตถุประสงค์และโครงการเป็นอย่างไร มีระเบียบวิธีการปฏิบัติวางไว้อย่างไรด้วยเหตุผลอะไร เมื่อศึกษาพื้นฐานของงานให้เห็นโดยถ่องแท้แล้ว ท่านก็จะทราบได้อย่างถูกต้องแน่นอนว่าควรที่จะเสริมกำลังงาน ณ จุดใด โดยวิธีใด ทำให้สามารถใช้วิชาความรู้ พร้อมทั้งความคิดสติปัญญาได้เต็มภาคภูมิ ขอให้ท่านนำคำพูดของข้าพเจ้าไปพิจารณาให้เข้าใจโดยตลอด แล้วเพียรพยายามปฏิบัติงานทุกอย่างด้วยความตั้งใจ มั่นใจ และบริสุทธิ์ใจ เชื่อว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตการงานได้สมปรารถนา

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความสุขความสวัสดิ์ มีความเจริญงอกงามในธรรมที่ดีทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ นายจันทร์ อินลุมพท กำนันน้ำปลีก

อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์^(๒)

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕

บัดนี้ข้าพเจ้าขอพูดสองสามคำเป็นส่วนตัวกับกำนันว่า เป็นที่น่ายินดีมากที่มหาวิทยาลัยได้ให้ปริญญา กิตติมศักดิ์แก่กำนัน เพราะว่ากำนันได้ปฏิบัติงานมาเป็นประโยชน์แก่ตำบล ได้อาศัยหลักวิชาที่สูงที่สุด คือได้ ปฏิบัติด้วยเหตุผลและหลักเมตตา จึงนำให้ตำบลของกำนันมีความเจริญ และประชาชนที่อยู่ในตำบลนั้นมีความ ก้าวหน้าได้

ที่ได้รับปริญญานี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาในวันนี้ เพราะว่ากำนันได้รับปริญญา เพราะปฏิบัติงานมาแล้วด้วยดี ส่วนผู้ที่ได้รับปริญญาในวันนี้ส่วนใหญ่ ก็ได้รับเพราะได้เล่าเรียนมาสำเร็จ ยังไม่ได้ ปฏิบัติงานมากมายนัก จะต้องพิสูจน์ตนเองในอนาคต จึงเป็นที่น่ายินดีที่มีคนอย่างกำนัน และขอให้กำนันมีอายุ ยืนนาน มีความแข็งแรงสมบูรณ์ เพื่อที่จะเป็นตัวอย่างและเป็นกำลังของบ้านเมืองต่อไป ทั้งเป็นตัวอย่างให้ทุกคน ที่ปฏิบัติงานในด้านการปกครองและในด้านพัฒนาต่าง ๆ ทุกคน ทั้งบัณฑิตและทั้งผู้ที่กำลังทำงานกำลังเรียนอยู่ เดียวนี้ ถือเป็นหลักตัวอย่างที่จะปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง ขอให้กำนันประสบความสำเร็จรุ่งเรือง ทุกประการ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรารถนาที่ดีที่งามขอให้สำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี การศึกษา ๒๕๑๔ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และพระราชทานปริญญาบัตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แก่ นายจันทร์ อินลุมพท

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตร

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันศุกร์ ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จทุกคน

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บัณฑิตในที่ประชุมนี้เป็นใจความว่า บัณฑิตมีโอกาสอันงดงามรอท่าอยู่ที่จะได้เข้าไปเสริมกำลังในการพัฒนางานสาขาต่าง ๆ ของชาติและได้ขอให้ทุกคนสำคัญว่า การทำงานนั้น คือการเข้าไปเสริมกำลังงานที่ดำเนินอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นจะต้องศึกษาพื้นฐานโครงการให้ทราบกระจ่างก่อน จึงจะสามารถนำความรู้ความคิดที่มีอยู่ไปใช้ได้อย่างเต็มที่ และสามารถกำจัดปัญหาความเข้าใจผิดทั้งในบุคคลทั้งในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ในการพัฒนาบ้านเมือง ให้หมดสิ้นไปได้

ข้าพเจ้าใคร่กล่าวเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายว่า งานทุกอย่าง ยิ่งเป็นงานในระดับชาติ จำเป็นที่ต้องมีโครงการอันแน่นอนสำหรับปฏิบัติดำเนินการ และโดยปกติโครงการต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นนั้น จะต้องอาศัยพื้นฐานวิธีการ และวิชาการเป็นส่วนประกอบที่สำคัญพื้นฐานหมายความว่า วัตถุประสงค์ กำลังทุน กำลังบุคคล พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ทุกอย่าง วิธีการนั้น ได้แก่การวางรูปงาน กำหนดระยะดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอน ให้เกี่ยวโยงต่อเนื่องกัน รวมถึงระเบียบปฏิบัติทั้งในตัวบุคคลทั้งในธุรการทั้งหมดส่วนวิชาการ ได้แก่หลักความรู้ที่ถูกต้องแท้จริงในงานนั้น ๆ ซึ่งนำมาปฏิบัติส่งเสริมพื้นฐานและวิธีการ ให้ได้ผลที่สมบูรณ์แน่นอน เช่นนำมาปฏิบัติเพื่อให้การใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร และบุคคลมีประสิทธิภาพมากที่สุด หรือนำมาเป็นหลักการในการกำหนดแนวทางขั้นต้นของงานให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงตรง หากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็ใช้เป็นหลักเทียบเคียงตัดสินว่าควรจะเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางใด

การที่จะเข้าไปร่วมงานใดก็ตาม เมื่อศึกษาสิ่งเหล่านี้ให้ทราบชัดโดยตลอดแล้วทุกคนจะสามารถปฏิบัติธุระหน้าที่ที่ทั้งปวงให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกและราบรื่น จึงขอให้บัณฑิตนำไปคิดพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติงานสำหรับสร้างตัวสร้างความสำเร็จอันคงของประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้ประสบแต่ความสุขความสวัสดิ มีความสำเร็จรุ่งเรืองในหน้าที่การงานสำเร็จในสิ่งควรปรารถนาทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่นุกรรมการแผนกกีฬากอล์ฟทหารอากาศ

ผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศ

ในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน ครั้งที่ ๗ ประจำปี ๒๕๑๕^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอชื่นชมกับคณะกรรมการที่จัดการแข่งขันกอล์ฟเป็นประจำ และจัดการทุกสิ่งทุกอย่างด้วยสามารถเรียบร้อยดี เป็นการส่งเสริมกีฬากอล์ฟเชื่อมสามัคคี และแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัล แม้จะได้มอบรางวัลล่าช้าอีกครั้งหนึ่ง ก็ถือว่าเป็นการสุดยอด

ขอให้ทุกฝ่ายสามารถที่จะปฏิบัติงานมีผลดี และมีความสำเร็จในงานการทุกด้าน มีความเจริญรุ่งเรืองทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงได้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ เสนาธิการทหารอากาศนำคณะอนุกรรมการแผนกกีฬากอล์ฟทหารอากาศ พร้อมด้วยผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานครั้งที่ ๗ ประจำปี ๒๕๑๕ รวม ๑๖ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานมหกรรมดนตรี

ของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย

สาขาดุสิต^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ยุวสมาคมดุสิตได้จัดงานขึ้นมาเพื่อเจตนาที่จะรวบรวมเงินสำหรับสร้างกุศล อย่างที่ได้รายงานกันว่ามียุวพรศ มีความยุ่งยากบางประการ ซึ่งก็ผ่านพ้นไปได้ และเกี่ยวข้องกับเจตนาที่จะทำบุญ เจตนาที่จะทำอะไรที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ประโยชน์ในการจัดงานนี้ก็มิใช่ประโยชน์สองด้าน ที่เห็นได้ชัดก็คือการส่งเสริมดนตรีและความก้าวหน้า ด้านการแสดงดนตรีอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งก็มีประโยชน์ในทางสามัคคีของเหล่าสมาชิกที่มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มีผลในทางที่เกื้อกูลส่วนรวม ทั้งสองอย่างนี้ก็นับว่าเป็นงานที่ได้ทำมาด้วยดีมีประโยชน์

เรื่องของยุวสมาคมที่ได้ตั้งขึ้นมาและมารวบรวมสมาชิก ก็มีจุดประสงค์ที่จะให้พลังของคนที่อยู่ในวัยหนุ่มแข็งแรง ที่ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวมนอกจากหน้าที่ที่มีอยู่ในอาชีพการงานของแต่ละคน ในข้อนี้ก็นับว่าเป็นจุดประสงค์ที่ดีที่ถูกต้องของยุวสมาคม เพราะที่บ้านเมืองนั้น ท่านก็ทราบทั่ว ทั้งสังคมและประชาชนของประเทศหนึ่ง ๆ ย่อมประกอบด้วยคนที่มีอาชีพต่าง ๆ กัน ก็ต้องมีการผนึกกำลังเพื่อให้สังคมหรือประเทศมีกำลังแข็งแรง ซึ่งจะทำให้ไม่ต่างคนต่างทำตามแนวของตัวเอง เพราะว่าอาจมีการกระทบกระทั่งในทางผลประโยชน์ หรือไม่สามัคคีที่จะผนึกกำลังช่วยกันอย่างแข็งแรงก็ได้ ฉะนั้นจุดมุ่งหมายของสมาคมก็มีอยู่ที่ว่าจะรวบรวมผู้ที่มีอาชีพ หรือมีแนวความคิด มีความสามารถต่าง ๆ กันมาช่วยกัน เพื่อจะสร้างสังคมและประเทศให้แข็งแรง และโดยที่มีชื่อว่ายุวสมาคม ก็เป็นความปรารถนาของผู้ที่ยังนับว่าเยาว์ เปรียบเทียบกับผู้ที่เป็นผู้เฒ่า ผู้เยาว์ที่มีความรู้ ที่มีความคิดย่อมต้องสร้างบ้านเมือง เพราะว่าจะต้องอยู่อีกนาน ผู้เฒ่าท่านได้สร้างมาแล้วและตามความคิดของท่านก็หวังไว้ว่าจะทิ้งไว้ให้ลูกหลานได้มีความเจริญ ผู้เยาว์จึงมีหน้าที่ที่จะสร้างสำหรับตัวเอง โดยเฉพาะให้สามารถที่จะมีอนาคตที่แจ่มใส ที่ปลอดภัย ที่มั่นคง ฉะนั้นการที่มีจิตใจมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ต่อส่วนรวมนั้น ก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว และนับว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่จะทำ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุรินทร์ ภักตร์เจริญ ประธานจัดงานมหกรรมดนตรีของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย สาขาดุสิต นำคณะกรรมการจัดงาน ๙ พร้อมด้วยกรรมการที่ปรึกษา ๒๓ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วิธีการที่จะทำนั้นก็ยังมีมากหลาย แต่ขั้นแรกก็คือความสามัคคีเพื่อจะสามารถที่จะผนึกกำลังในกิจการที่ทำมาหลายด้านก็นับว่าล้วนเป็นกิจกรรมที่จะผนึกกำลังนี้ขึ้นมา ถ้าจะพูดถึงคำแนะนำที่จะให้ปฏิบัติ ก็ให้ปฏิบัติเช่นนี้ต่อไป โดยช่วยกันคิดช่วยกันพิจารณาว่าบ้านเมืองอะไร ส่วนรวมคืออะไร หรือถ้าไม่นึกถึงบ้านเมือง ก็ให้นึกถึงมวลมนุษยชาติทั้งหลายที่อยู่ในโลกนี้ว่าต้องการอะไรเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชีวิต และพยายามที่จะให้ปัจจัยเหล่านั้นเกิดขึ้น จะได้ทำประโยชน์ตามที่ เป็นหน้าที่ของมนุษย์และพลเมืองของประเทศ ก็ขอให้สมาชิกทุกท่านได้มุ่งมั่นที่จะพิจารณาวิธีการที่จะช่วยส่วนรวมให้มีความผาสุกความปลอดภัยและมีความมั่นคง จะได้ทำหน้าที่ของยุวสมาคมหรือว่าสมาชิกของยุวสมาคมอย่างเต็มที่

เงินที่ได้รวบรวมมาให้ อยู่ในชื่อว่าเป็นเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามอัธยาศัย ก็เป็นคำที่กว้างมาก ขอรับรองว่าเงินที่ได้รวบรวมมานี้ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อย จะได้พยายามนำไปใช้ในทางที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ที่ได้ใช้เงินประเภทนี้ ก็ให้ไปช่วยผู้ประสบภัยธรรมชาติก็มี เช่นเมื่อเร็ว ๆ นี้ที่อุตรดิตถ์ใหญ่ ได้ส่งสิ่งของและเจ้าหน้าที่ไปในทันทีที่เกิดอัคคีภัยในคืนวันที่ ๘ ต่อวันที่ ๙ และเพลิงได้สงบตอนเช้ามืด เวลาเช้าวันนั้นก็มีเจ้าหน้าที่ที่สังกัดเกี่ยวข้องกับด้านช่วยเหลือประชาชนได้นำสิ่งของไปทันทีในเช้าวันนั้น ของเหล่านั้นเป็นสิ่งของที่ได้ฝากเอาไว้ที่กองกำกับชายแดนตำรวจชายแดนที่อุตรดิตถ์เอง แต่ของนั้นก็ยังไม่พอ ในคืนวันที่ ๙ ได้ส่งไปอีก ๒ คันรถ และวันรุ่งขึ้นวันที่ ๑๐ ได้ส่งไปอีก ๖ คันรถ การที่ส่งของไป ไม่ได้นึกถึงว่าจะเอาเงินจากที่ไหนถึงว่าต้องมีเงินก้อนที่กันเอาไว้สำหรับช่วยเหลือประชาชน โดยที่ไม่ได้บอกมาก่อนนี้สำหรับช่วย ก้อนนี้ไปอุตรดิตถ์หรือก้อนนี้สำหรับช่วยที่ไทน์ แต่ว่าต้องมีเป็นตามอัธยาศัยดังนี้ ก็ได้สามารถที่จะส่งของไปโดยทันทีก่อนหน่วยอื่นด้วยซ้ำไป นี่เป็นตัวอย่างอย่างหนึ่งที่จะใช้เงินที่เรียกว่าตามอัธยาศัยและนอกจากนี้ก็ยังมี เช่นไปต่างจังหวัด ไปเห็นคนที่ไม่สบาย ก็ต้องช่วยในทางร่างกาย แม้เขาจะไม่ได้ขอก็ต้องช่วย ก็ได้จัดการเช่นให้ไปโรงพยาบาลจังหวัด ถ้าไม่สามารถจะนำมาในพระนครหลวงเพื่อที่บำบัดรักษา รวมทั้งเบี้ยเลี้ยงสำหรับให้เขาสามารถที่จะอยู่และเดินทางกลับไปภูมิลำเนา ส่วนมากเมื่อใช้เงินไม่ได้นึกถึงประเภท แต่ว่าถ้ามีเงินประเภทโดยเสด็จพระราชกุศลที่ว่านี้ก็ใช้

มีกิจการมากมายได้ใช้เงินที่เรียกว่าตามอัธยาศัยนี้ เพราะว่าไม่ทราบว่าจะใช้เงินที่จะเรียกว่าอะไร เพราะว่าไม่มี
มูลนิธิหรือไม่มีกองทุนอื่น จึงขอแจ้งให้ทราบว่าเงินที่ได้นำมาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงของสมาชิกหรือสมาคมคุณ
จะใช้ในทางเป็นประโยชน์เกื้อกูล เมตตากรุณาประชาชนโดยส่วนรวมและโดยส่วนบุคคล ก็นับว่าท่านได้ร่วมใน
การกุศลที่เป็นการที่เรียกว่าเป็นการแผ่เมตตา การหวังดี และกรุณา การแผ่ให้ผู้อื่นได้รับผลก็เรียกว่าเป็นกุศลกรรม
ที่ท่านได้ทำ จึงขออนุโมทนาและขอบใจทุกท่าน ขอให้แรงคุณนี้ทำให้ทุกคนมีความคิดที่ดี สามารถที่จะพิจารณา
และปฏิบัติในสิ่งที่สร้างสรรค์ ในสิ่งที่จะเป็นการทำบุญแท้ ๆ และการทำบุญนี้จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จยิ่งทำให้
คิดดี ยิ่งทำให้คิดถูก และเมื่อคิดดีคิดถูกแล้ว จะยิ่งทำให้มีความสำเร็จ ประสบสิ่งที่ตั้งมียิ่งขึ้น ก็ขอให้รักษา
ความคิดนี้ไว้ และปฏิบัติตามแนว เพื่อความผาสุกของแต่ละบุคคลแต่ละท่านและของส่วนรวม ขอจงประสบแต่สิ่งที
เจริญที่งามมีความสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดงาน “ฉัตรมงคลรำลึก” ปี ๒๕๑๔^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่สมาชิกสโมสรไลออนส์ทั่วประเทศที่ได้จัดงานฉัตรมงคลรำลึก เพื่อที่จะช่วยในการกุศลและตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานี้ โดยเฉพาะเรื่องของการจัดงานฉัตรมงคลรำลึกในปีนี้ ก็ขอขอบใจที่ได้ให้พร และได้สนับสนุนมาเป็นครั้งที่ ๕ แล้ว นับว่าเป็นกำลังใจอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะต้องขอบใจก็คือที่สโมสรไลออนส์ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือให้ส่วนรวมมีความก้าวหน้า และได้สอดส่องให้ได้เห็นการทำงานของสมาชิกไลออนส์เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ในเรื่องสาธารณูปการสำหรับเยาวชนไลออนส์ได้สนับสนุนมาตั้งแต่ต้นก็นับว่าเป็นกำลังใจที่จะทำ แต่ก็ต้องแจ้งว่างานในการสร้างสาธารณูปการนี้ค่อนข้างจะยุ่งยากและละเอียดมาก จึงยังไม่ีผลที่ประจักษ์มาให้เห็น แต่จุดประสงค์ก็ยังคงเดิม คือสร้างเป็นสาธารณูปการเพื่อที่จะให้เยาวชนและผู้ใหญ่ด้วยได้มีโอกาสที่จะหาความรู้ ซึ่งทำเป็นขั้น ๆ สำหรับทุกชั้น ตั้งแต่เด็กถึงผู้ที่มีอายุมากขึ้นไปก็จะได้ประโยชน์จากสาธารณูปการนี้ เหตุที่มุ่งในจุดประสงค์นี้ จึงทำให้ทำงานยากและจะต้องทำด้วยความละเอียด แต่ก็ต้องเร่งให้ทำให้สำเร็จเพื่อประโยชน์ดังที่เคยได้แจ้งไว้แล้ว ในส่วนที่สมาชิกไลออนส์ทั่วประเทศได้ปฏิบัติมา ก็นับว่าได้ทำด้วยเจตนาที่จะช่วยให้ส่วนรวมของเรามีความก้าวหน้าและมีความผาสุก ซึ่งก็นับว่าเป็นงานที่น่าชมอย่างยิ่ง

ในปัจจุบันนี้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์อยู่มากว่า การปกครองประเทศหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างจะหนักและไม่ก้าวหน้าตามที่นึกว่าควร อาจเป็นความจริง และเป็นที่หนักใจของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่มีความหวังดีต่อประเทศชาติและผู้ที่มีความรู้ แต่สำหรับข้อนี้ก็ขอผู้ที่มีความรู้และผู้ที่มีความตั้งใจแน่วแน่เพื่อส่วนรวมเพื่อให้บ้านเมืองมีความปึกแผ่นทั้งนี้ย่อมาเพียงท้อใจ เพราะว่าถ้าท้อใจแล้วความมุ่งหมายที่จะสร้างบ้านเมืองก็ไม่บรรลุผลแน่นอน ถ้าเพียงแต่บอกว่าฝ่ายปกครองบ้านเมืองไม่เอาใจใส่ หรือเอาใจใส่ไม่พอ หรือไม่สมารถที่จะปฏิบัติเท่านั้นเอง ก็จะทำให้ล้มเหลวแน่นอน แต่ถ้าแต่ละคนที่เกิดความสงสัยขึ้นมา พยายามคิดให้ลึกและพยายามที่จะหาทางแก้ไข แม้จะนึกว่าตัวไม่ได้อยู่ในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือฐานะที่จะช่วยบ้านเมือง ก็ให้หาจนได้ว่ามีทางที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ประธานกรรมการจัดงานวันฉัตรมงคลรำลึก ปี ๒๕๑๔ นำคณะกรรมการจัดงาน ฯ และ ผู้มีจิตศรัทธา จำนวน ๒๗ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนจัดทำสาธารณูปการสำหรับเยาวชนไทย

จะช่วยบ้านเมืองด้วยความคิดที่เฉียบแหลมและด้วยความกล้าหาญ หรือด้วยความกล้าที่จะแสดงความคิด เพราะ
ว่าความคิดที่ดีนี้ไม่น่าจะเป็นภัยทั้งที่ดูจะเป็นภัยก็ได้ ถ้าคิดรอบคอบดีแล้ว ไม่เป็นภัยแก่ตัวและจะสามารถที่จะทำ
ประโยชน์จริง ๆ แต่บางทีก็บอกว่าไม่ใช่หน้าที่ คำว่าบอกไม่ใช่หน้าที่นี่เป็นการเลี่ยง เป็นการไม่ถูกต้องตามหลักของ
พลเมืองดีหลักของผู้ที่ร่วมในชาติ ถ้าหวังดีต่อชาติ หวังดีต่อส่วนรวม ต้องกล้าที่จะทำอะไรที่ถูกต้อง เพราะความดี
นั้นย่อมต้องชนะ ฉะนั้นก็ขอร้องให้แต่ละท่านที่มีความรู้ ได้ใช้ความรู้ ไม่ใช่กลัวไปทำสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในหน้าที่
โดยตรงแล้วจะหาว่าเป็นคนที่แกล้งแฉง หรือจะเป็นคนที่ไม่บริสุทธิ์ แต่ว่าเราต้องทำเพราะหลักของประเทศไทยนี้เอง
ประเทศไทยไม่เหมือนประเทศอื่น เราอยู่มาเป็นเวลานานแล้วด้วยการปกครองหรือการวางตัวอย่างไม่เหมือนกับคน
อื่น คือทุกคนมีสิทธิ์ แม้จะถามกำหนดันจันทร์ว่าเมืองไทยประชาธิปไตยหรือเปล่า กำหนดันจันทร์ก็หัวร่อ เพราะว่ากำหนดัน
จันทร์ทราบดีว่าประชาธิปไตย ถ้าเราปฏิบัติด้วยความกล้าทำและเกิดความเมตตาอย่างกำหนดันทำ ก็มีผล ไม่ใช่หน้าที่
ที่กะเอาไว้ อย่างกำหนดันไม่ได้มีหน้าที่ ที่จะทำวุ่นวายที่จะให้มีไฟฟ้าหรือประปาแก่หมู่บ้านหรือตำบล มีหน้าที่ที่จะ
ปกครองธรรมดา แต่ว่ากำหนดันจันทร์กล้าที่จะจัดให้ลูกบ้านมีความเจริญยิ่งกว่าที่กำหนดันจะทำตามปรกติคือคำว่า
กำหนดันสำหรับทั่ว ๆ ไปก็บอกว่าเป็นคนอาจไม่ก้าวหน้า แล้วก็การศึกษาเทียบประถมสี่ แต่ว่าทำด้วยความกล้า ด้วย
ความตั้งใจ ด้วยความขยัน และโดยเฉพาะด้วยความเมตตาต่อผู้ที่อยู่ในตำบลนั้น ก็บันดาลให้สามารถนำตำบลของ
ตนสู่ความเจริญ แม้จะทำสิ่งใดที่อาจออกหน้ามากไปหน่อย ฉะนั้นผู้ที่มีความรู้ยิ่งกว่าและมีตำแหน่งยิ่งกว่า ก็ควรที่
จะทำอะไรด้วยการใช้ความคิดริเริ่ม บางทีก็ฟันฝ่าอุปสรรคหรืออันตรายที่มีคนจะขัดขวาง แต่การขัดขวางของผู้อื่น
นั้นนะเป็นการดีหรือเปล่า การขวางของผู้อื่นนั้นก็นับว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี แล้วก็ผู้ที่ขวางนั้น ลงท้ายเมื่อทราบว่าผู้ที่ทำดี
ด้วยจิตใจบริสุทธิ์ ผู้ที่ขวางนั้นเองก็จะไม่กล้าที่จะขวาง แต่ถ้าต่างคนต่างหุดหู่แล้วไม่ทำเพราะว่ากลัวจะโดนขวาง
ลงท้ายก็ไม่ได้อะไร แล้วก็หุดหู่ยิ่งขึ้นไป ฉะนั้นก็ขอร้องให้สมาชิกโลออนส์ปฏิบัติต่อไปอย่างที่เคยปฏิบัติมา ทำด้วย
ความสุจริต ด้วยความตั้งใจที่ดี และด้วยความกล้าที่จะทำเผชิญความขวางของผู้อื่นก็ยิ่งได้ แต่ว่าเราต้องไม่ทำด้วย
เจตนาที่หาประโยชน์แก่ตัว หากแต่มีเจตนาที่จะทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งในที่สุดเราก็ได้ประโยชน์ เพราะว่าถ้า
ส่วนรวมมีความก้าวหน้าแข็งแรงมั่นคง ทุกคนก็ได้รับประโยชน์ ตัวบุคคลที่ทำได้รับประโยชน์ ผู้ที่เคยขวางอยู่ก็ได้
ประโยชน์เหมือนกัน เราจึงต้องฟันฝ่าอุปสรรคต่อไปเพื่อสร้างบ้านเมือง แม้ตำราฝรั่งเขาจะบอกว่าสร้างบ้านเมือง
เดี่ยวนี้ไม่ได้ ก็ยอมให้เขาขวางเรา แล้วลงท้ายเขาก็จะเห็นผล อย่างประเทศไทยนี้เป็นเวลานานหลายปีมาแล้ว

สิบปีมาแล้ว ฝรั่งเศสถามข้าพเจ้าว่าทำไมเป็นพระเจ้าแผ่นดิน แล้วก็ทำไมสนับสนุนประชาธิปไตย มันไม่ขัดกันหรือ ก็ต้องตอบว่าพระเจ้าแผ่นดินในเมืองไทยเป็นหลักประกันของประชาธิปไตย เขาก็ไม่เข้าใจเพราะว่าตำราของเขามัน ขวางอยู่ แต่ว่าเราก็ลองปฏิบัติต่อไปเรื่อย ๆ ถึงแม้ว่าตำราฝรั่งเศสจะขวาง เราก็ต้องปฏิบัติไปเรื่อยดังที่ได้ปฏิบัติมาทุก วันนี้ อาจก้าวก่ายในหน้าที่ของคนอื่นก็ยังไม่ทำ แต่ถ้าทำอยู่คนเดียวทำไม่ได้ ต้องทำทุกคน ยอมให้เขาขวาง ยอมให้ ผิดตำรา แต่ว่าไม่ผิดยุติธรรม

ก็ขอให้ทุกท่านและสมาชิกไลออนส์พยายามทำในสิ่งที่ดีที่ชอบ ด้วยความรู้ในทางวิชาการ และความรู้ใน ทางธรรมะ เพื่อให้บ้านเมืองของเรารอดพ้นจากอันตรายที่มีอยู่เดี๋ยวนี้ คืออันตรายจากผู้ที่จะมาคุกคามเราจาก ภายนอก จากลัทธิอื่น และจากความเกียจคร้านหรือความกลัวในตัวเราเอง ก็ขอให้ผ่านพ้นอุปสรรคโดยดี เพื่อให้ตัว ท่านเอง เพื่อให้ตัวเราเอง เพื่อให้บ้านเมืองส่วนรวมผ่านพ้นอุปสรรค และมีประเทศที่อยู่โดยมีเกียรติโดยมีอิสระ มีความมั่นคง ขอให้ทุกท่านสำเร็จในกิจการทุกประการที่ทำด้วยความเจตนาที่ดีที่ชอบ ที่ได้พิจารณารอบคอบแล้ว ของงมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญนี้ทั่วทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกรุ่นหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินมาในรอบปีที่แล้วขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาทุกคน

ไม่เป็นการจำเป็นอันใด ที่จะต้องชี้แจงแก่บัณฑิตทั้งหลายถึงความจำเป็นที่เราจะต้องพัฒนาประเทศ และถึงหน้าที่ของท่านที่ผูกพันอยู่ในการนั้น เพราะเชื่อว่าแต่ละคนได้คิดเห็นด้วยตนเองแล้ว สิ่งสำคัญที่ข้าพเจ้าตั้งใจจะนำมาพูดกับท่านในโอกาสนี้ คือ หลักการที่ทุกคนจะพึงถือปฏิบัติในการที่จะเข้าร่วมดำเนินงานของชาติต่อไป

การพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดความเจริญมั่นคงแก่ส่วนรวมทั้งชาติได้แท้จริงนั้น จะต้องอาศัยหลักวิชาอันถูกต้อง และต้องกระทำพร้อมกันไปทุก ๆ ด้านด้วย เพราะความเป็นไปทุกอย่างในบ้านเมือง มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงถึงกันหมด เพียงแต่จะทำงานด้านเกษตรกร ซึ่งโดยหลักใหญ่ได้แก่การกลีกรรรมและสัตวบาล อย่างน้อยที่สุดก็จะต้องอาศัยวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์สหกรณ์เข้าช่วยด้วยทุกคนซึ่งเป็นผู้ที่จะใช้วิชาการในการพัฒนาบ้านเมืองต่อไป ควรทราบให้ถ่องแท่ว่าในการนั้นจำเป็นที่สุดที่จะต้องใช้วิชาการทำงานร่วมกันให้ประสานสอดคล้องทุกฝ่าย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สอนวิชาการมากมายหลายสาขา สำหรับให้นำมาใช้ประกอบกันในงานของชาติ นิสิตนักศึกษาทุกคนควรจะารู้จักรวมกันและร่วมงานกัน ตั้งแต่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะแบ่งแยกกัน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ทั้งสิ้น และเมื่อสำเร็จจากมหาวิทยาลัยไปแล้วก็ต้องร่วมมือร่วมงานกัน ทั้งต้องประสานงานกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป งานทุกด้านจึงจะดำเนินลุล่วงไปได้โดยราบรื่น ทุกคนจึงจะมีความมั่นคงมีความผาสุกได้ ขอให้บัณฑิตนำหลักการทั้งนี้ไปพิจารณาโดยถี่ถ้วนรอบคอบให้ทราบตระหนัก จักได้ปฏิบัติตนปฏิบัติงานได้โดยถูกต้อง ให้เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสำเร็จ และความเจริญก้าวหน้าในชีวิตและขอให้ผู้ที่มาร่วมประชุมที่ในพิธีนี้ มีความสวัสดีโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ พลตำรวจตรี หม่อมราชวงศ์ เจตจันทร์ ประวิตร และคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ได้นำเพลงและแผ่นเสียงมาให้ ขอบใจที่ได้จัดทำเพลง และขอบใจทางกองตำรวจดับเพลิงและ
ทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เป็นการให้กำลังใจอย่างสูงที่ได้ประพันธ์เพลงจัดเพลงเช่นนี้ขึ้นมา ซึ่งจะนับว่าเป็นสิ่งมงคล
และนับว่าเป็นสิ่งที่แปลกสำหรับคนไทยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เป็นประชาชนและราชบัลลังก์มีอย่างใกล้ชิดเช่นนี้
เข้าใจว่าเป็นกำลังใจสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับความเป็นอยู่ของบ้านเมือง คือความสามัคคี แสดงถึงความผาสุกของ
พลเมืองในประเทศ ที่อาจจะสร้างความสามัคคีให้มีความสุขได้

สามัคคีระหว่างคณะต่าง ๆ และบุคคลต่าง ๆ อาชีพต่างกัน ทำให้มีความร่วมมือร่วมแรงในด้านต่าง ๆ
ทุกวิถีทาง ทำให้เกิดความกันเองในบ้านเมือง และทำให้เกิดกำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติทุกฝ่ายทุกชั้นทุกแห่งในประเทศ
จึงขอขอบใจที่ท่านได้แสดงออกด้วยความรู้สึกและความปรารถนาดีต่อเราตลอดเวลา ทั้งขอให้ทุกท่านที่เกี่ยวข้อง
ได้สามารถปฏิบัติงานการด้วยความสำเร็จทุกประการ มีกำลังใจกำลังใจแข็งแรง และประสบแต่ความดีงามให้
ความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจตรี หม่อมราชวงศ์ เจตจันทร์ ประวิตร พร้อมด้วยคณะ ซึ่งมี
นายนารด ถาวรบุตร ผู้ประพันธ์เพลงและผู้ประพันธ์คำร้อง พร้อมด้วยนักร้อง ชาย-หญิง ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๓ ผู้ควบคุม
จุลศรียาญค์และโยธวาทิตของกองทัพเรือ รวม ๒๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายแผ่นเสียงและโน้ตเพลง “สมเด็จพระราชินี” และ “มาร์ช
วีรราชภรณ์” จำนวน ๑๙ ชุด

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้แทนบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด

และผู้แทนธนาคารกรุงเทพ จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจเจ้าหน้าที่ไทยโทรทัศน์และธนาคารกรุงเทพ ผู้ช่วยเหลืออุปถัมภ์รายการและนำเงินเพื่อสมทบในการช่วยเหลือชาวเขาในด้านเกษตร

ที่ได้ไปถ่ายภาพยนตร์เพื่อการเผยแพร่ทางโทรทัศน์นั้น ผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่และผู้ที่ได้ไปพบเห็นก็คงเข้าใจแล้วว่าโครงการช่วยเหลือชาวเขามีเหตุผลอันใด อย่างไร และทำกันอย่างไร ก็ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ได้พยายามทำมาเพื่อที่จะช่วยเหลือให้ถึงประชาชนจริง ๆ ไม่ใช่ว่าชาวเขาเท่านั้นเอง แต่ว่าชาวล่างก็ด้วย เพราะว่าการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ที่ไหนก็ตาม จะเป็นทางที่จะให้บ้านเมืองมีความเจริญ มีความเป็นปึกแผ่น มีสามัคคีได้ จึงได้จัดโครงการเช่นนี้ และท่านได้เห็นแล้วว่ามิได้ช่วยเฉพาะชาวเขา เป็นการช่วยเป็นส่วนรวมเป็นภูมิภาคไปเลย เพื่อที่จะให้เกิดความเป็นปึกแผ่นในภูมิภาคนั้น ให้เป็นทางที่จะให้ประชาชนสามารถที่จะอยู่กินได้โดยมีพอกินมีพอที่จะอยู่ การที่ประชาชนมีพอกินมีพอที่จะอยู่ ก็ทำให้เกิดความสงบขึ้น เกิดความมั่นคงขึ้น การที่ได้ตั้งโครงการนี้ก็สำหรับช่วยเพื่อนมนุษย์ส่วนหนึ่ง และเป็นการช่วยส่วนรวม เพื่อให้บ้านเมืองคงอยู่ได้ ฉะนั้นโครงการนี้ก็กว้างขวางมาก การใช้จ่ายบางทีก็ต้องใช้มากเหมือนกัน แต่ถ้าดูในแง่บัญชี ก็คงเห็นว่า การใช้จ่ายไม่ได้มากมายนัก เพราะว่ามิได้มีผู้ช่วยบริจาคสิ่งของและช่วยโดยตรง โดยที่ไม่ได้มีการผ่านเป็นงบประมาณหรือบัญชีใด ๆ ช่วยด้วยกาย ช่วยด้วยแรงงาน จึงทำให้งานในคราวนี้ลุล่วงไปด้วยดี โดยที่ดูเหมือนว่าไม่มีการใช้จ่ายมากนัก

การที่ได้ให้เงินมาสมทบเพื่อช่วยเหลือในโครงการนี้ก็เช่นเดียวกัน ขอชี้แจงว่าการใช้จ่ายบางทีอาจเห็นว่าเป็นวิธีการที่ไม่ถูกระเบียบราชการต่าง ๆ แต่ก็ขอรับรองว่า การที่ท่านได้นำเงินมา จะไม่ได้ใช้ในทางที่ผิด และ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายวิสิทธิ์ อ่ำไพวร ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ นำผู้แทนบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด และผู้แทนของธนาคารกรุงเทพ จำกัด จำนวน ๑๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการเกษตรชาวเขา ในพระบรมราชานุเคราะห์

ทุกบาททุกสตางค์จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยแท้ ไม่ได้ไปใช้ในทางเป็นค่าใช้จ่ายนอกเหนือกว่านี้ มีตัวอย่างที่วิธีใช้ที่ผิดระเบียบ ก็ขอยกตัวอย่าง ๆ เดียว คือบางที่ประชาชนในท้องถิ่นที่ไม่มีข้าวรับประทาน ถ้าทำฎระเบียบ ก็จะต้องขออนุญาตและทำบัญชี แต่ว่ามิได้ทำอย่างนั้น เอาเงินที่เป็นเงินค่าใช้จ่ายนี้ไปซื้อข้าวและก็ส่งไปให้เลย ไม่มีใบรับจากประชาชน ไม่มีอะไรเลย สิ่งของหรือข้าวก็ถึงประชาชน แต่ก็ถ้าจะมาลงบัญชีก็ลงลำบากเหมือนกัน ฉะนั้นก็ขออนุญาตท่านทั้งหลายที่จะใช้เงินตามวิธีการนี้ต่อไป ขอแต่ให้ไว้เท่านั้น

ขออนุโมทนาที่ท่านได้สละแรงกายแรงใจและทรัพย์เพื่อช่วยเหลือส่งเสริมกิจการนี้ ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จรุ่งเรือง มีความสำเร็จและความปลอดภัยในงานการทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจสมาคมหนังสือพิมพ์ที่ได้จัดรายการ และได้นำเงินมาสำหรับช่วยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการในภูมิภาคเพื่อป้องกันความเป็นเอกราชของบ้านเมือง

การที่ได้จัดงานเป็นการฉลองสมาคมก็เป็นสิ่งที่นับว่าได้ผลดี เพราะว่าทำให้เหล่าสมาชิกทั้งหลายได้มีความสามัคคี และได้แสดงออกซึ่งความสามัคคีให้ประชาชนเห็นประโยชน์นี้เป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่สูงมาก และอาจทัดเทียมกับเงินรายได้ที่ได้มา ถ้าได้ช่วยกันทำงานเพื่อหารายได้สำหรับช่วยเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องเสียสละความสุขความสบายเพื่อป้องกันประเทศนั้นก็เป็ทางสำคัญที่สุดทางหนึ่งสำหรับหนังสือพิมพ์ แต่นักหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ทั้งหลายผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวกับการแสดงความคิดเห็นแก่ประชาชน มีหน้าที่สำคัญอีกทางหนึ่ง คือทำให้เกิดความเข้าใจอันดีขึ้นในประเทศ ระหว่างประชาชนทั้งหลาย และเสนอข่าวให้ประชาชนทราบ การนี้ ถ้าเสนอข่าวและเสนอบทความที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์ ก็เท่ากับสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงของบ้านเมือง ฉะนั้นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์จึงมีมากและสำคัญ เขาว่าว่าหนังสือพิมพ์เป็นกำลังของบ้านเมือง ถ้าหากว่าใช้กำลังในทางที่ดีก็จะทำให้บ้านเมืองไปในทางที่ดี แต่ถ้าใช้กำลังในทางที่เรียกว่าไม่ดี ก็จะทำให้บ้านเมืองเป็นไปในทางที่ไม่ดี คือเสื่อม กำลังที่ไม่ดีนั้นจะมาพูดก็ยากที่จะบ่งว่าเป็นอะไรบ้าง แต่ส่วนมากเรามองเห็นได้ว่า สิ่งที่ทำไ้ด ๆ ถ้าหากว่ามีเจตนาเพื่อสร้างสรรค์ก็จะเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้ามีเจตนาสร้างสรรค์แต่เฉพาะบุคคลหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะมีต่อส่วนอื่น ก็เข้าใจว่าจะเรียกได้ว่าเป็นการกระทำในทางที่ไม่ดี ฉะนั้น เมื่อมีพลังนี้ในหนังสือพิมพ์จึงต้องระมัดระวังและต้องใช้ความพิถีพิถันที่ที่ดี และต้องมีสิ่งทีเรียกว่าความเสียสละบ้างเพื่อส่วนรวม

การที่ขอให้ทำเพื่อส่วนรวมนี้ ก็ไม่ใช่ว่าแต่ละคนจะต้องสละทุกอย่างให้เหลือแต่ตัวล่อนจ้อนเพื่อสิ่งทีเรียกว่าส่วนรวม มีใช้อย่างนั้น แต่หมายว่าสละสิ่งใดทีสละได้ เพื่อที่จะให้ส่วนรวมอยู่ได้ โดยจุดประสงค์ทีจะส่วนบุคคลอยู่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามทีได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาลให้นายจรูญ กวานนท์ นายกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคมฯ และผู้ร่วมทุนรายใหญ่ จำนวน ๑๙ คน ฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยทหารและตำรวจชายแดน

ได้เหมือนกัน เพราะว่าถ้าส่วนรวมอยู่ไม่ได้ ส่วนบุคคลก็อยู่ลำบาก นอกจากจะเป็นผู้ที่เอาตัวรอดโดยแท้ และลงท้ายผู้ที่เอาตัวรอดเหล่านั้นก็จะนับว่าเอาตัวไม่รอด เพราะว่าไม่มีเกียรติไม่มีความภูมิใจในตัว ฉะนั้นก็ขอร้องให้สมาชิกทั้งหลายพยายามที่จะพินิจพิเคราะห์ในการกระทำในการเสนอข่าวเสนอบทความ ให้เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ เป็นไปในทางที่จะทำให้ส่วนรวมเป็นปึกแผ่น ให้ส่วนรวมมีความเจริญก้าวหน้า มีสิ่งที่ดีงาม และในการนี้ ก็ขอให้ทุกท่านจงมีกำลังใจ คือกำลังใจก็ต้องมีอยู่เหมือนกัน แต่กำลังใจนี้ ถ้าไม่มีกำลังใจ ก็จะไม่เกิดประโยชน์ จึงขอให้กำลังใจที่จะสู้ในสิ่งที่จะก่อให้เกิดเป็นความเดือดร้อนแก่ส่วนรวม และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งตามอุดมคติที่ควรจะวางเอาไว้สำหรับหนังสือพิมพ์ ที่ย้ำในเรื่องอุดมคติของหนังสือพิมพ์ก็เพราะว่าบางที่คิดผิดเพราะเห็นต่างประเทศเขาทำ มีใช้อำนาจหนังสือพิมพ์ในทางที่ถ้าเรามาพิจารณาแล้วก็ไม่ดี แต่ว่าโดยที่เราเป็นนักหนังสือพิมพ์หรือเป็นชาวหนังสือพิมพ์ก็เลยต้องทำ เพราะว่าฝรั่งเขาทำ เขาบอกว่า หนังสือพิมพ์ต้องมีอำนาจ เราก็ต้องบอกว่าหนังสือพิมพ์ต้องมีอำนาจ การที่ทำตามที่เขาดังเอาไว้ว่าหนังสือพิมพ์มีอำนาจ จะทำทุกอย่างยึดอำนาจได้ แล้วเราจะยึดอำนาจบ้าง ก็เป็นความคิดที่ไม่ค่อยจะถูก แต่ว่าถ้าอำนาจนั้นใช้ในทางที่ดี ซึ่งอาจไม่ถูกตำราของฝรั่ง ก็จงทำไป ฉะนั้นก็ขอให้มีความคิดพิจารณาที่รอบคอบสมเหตุสมผล ไม่ใช่เพราะว่าเขาทำกันอย่างนั้นจึงต้องทำ ต้องทำเพราะเหตุที่เราพิจารณาเห็นแล้วว่าสมเหตุสมผล เพราะเป็นสิ่งที่เจริญที่ดีงามจึงทำ

ขอให้ท่านมีกำลังใจที่จะสู้ในสิ่งที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี หรือโคมลอยขอให้กำลังใจเข้มแข็งเพื่อการนี้ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือส่วนรวม ช่วยเหลือตัวท่านเองให้อยู่ในประเทศที่มีชื่อเสียง อยู่ในประเทศที่มีความเจริญแบบไทยของเรา และเป็นไทยแท้ ก็ขอให้ประสบความสำเร็จทุกประการในสิ่งที่ดีที่งาม มีความเจริญรุ่งเรืองมีกำลังใจกำลังใจสมบูรณ์ทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “รักไม่รู้โรย”^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เป็นที่ชื่นใจที่ได้เห็นท่านทั้งหลายได้ร่วมกันจัดงาน คือสมาคมต่าง ๆ ได้ร่วมแรงกันจัดงานเพื่อการกุศล และให้ชื่อว่า “รักไม่รู้โรย” ซึ่งมีความหมายมาก การที่ได้จัดงานกุศลก็นับว่าเป็นกุศลแล้ว เพราะเจตนาเป็นกุศล การที่ได้ร่วมแรงกันหลายสมาคมก็เป็นกุศลอีกอย่าง เพราะว่าส่งเสริมความสามัคคี การที่ได้ให้ชื่อว่ารักไม่รู้โรยก็เป็นกุศล เพราะว่าทำให้คิดถึงในสิ่งที่ดีที่งามและไม่โรย คือเป็นสิ่งที่ถาวร ที่ได้ทำทั้งหมดนี้ก็นับว่าเป็นกุศลขึ้นมาแล้ว ที่ได้รวบรวมเงินมาสำหรับช่วยเหลือผู้ที่ยากจนประเทศนั้นก็เป็นกุศลอย่างหนึ่ง

การที่เราทำกุศลก็หมายความว่าทำสิ่งที่ดีที่งามและจะได้ผลแก่ตนเองและแก่หมู่คณะ ได้ผลในทางที่จะทำให้เรามีความสุขความเจริญ มีจิตใจผ่องใส ในกรณีที่ช่วยเหลือผู้ที่ยากจนประเทศนั้น เราได้รับผลในความสุขที่เราจะมีได้ เพราะว่าประเทศชาติเรามีความปลอดภัย ฉะนั้นการที่ได้รวบรวมเงินมาช่วยเหลือผู้ที่ยากจนนั้นก็เป็นสิ่งที่นับว่าดีและเป็นประโยชน์ ผู้ที่ยากจนในประเทศ เรียกว่าชายแดนบางทีก็ไม่ถูก เพราะว่าการทำงานที่รักษาความมั่นคงของประเทศ ก็ปฏิบัติทั่วทั้งราชอาณาจักร และการปฏิบัตินั้นหนัก มีความลำบากยากเย็นหลายอย่าง ถ้าผู้ที่มีจิตใจที่จะช่วยเหลือ ได้ช่วยเหลือด้วยทรัพย์ ด้วยกำลัง ด้วยกำลังใจให้ ก็เป็นการช่วยเหลือที่ดี ช่วยเหลือทางทรัพย์นี้ก็ขอแจ้งให้ทราบว่านำไปใช้ในทางหลายทาง ทางหนึ่งก็นำสิ่งของไปเพื่อที่จะเป็นกำลังใจ เป็นเสบียง เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานสะดวกขึ้นส่วนหนึ่ง เป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ที่ยากจนหรือเสียหายจากการปฏิบัติงานส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเป็นอุปกรณที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงาน เช่นจะให้เสบียงหรือเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นเพื่อไปปฏิบัติงาน หมายถึงว่าช่วยเหลือประชาชนให้ท้องที่ ซึ่งการช่วยเหลือประชาชนในท้องที่ที่เดือดร้อน เป็นการช่วยให้ประชาชนเหล่านั้นมีความสุขสามัคคีและเห็นแก่ประเทศชาติมากขึ้น ฉะนั้นเงินที่ท่านทั้งหลายได้ร่วมกันบริจาค จะนำไปใช้ในทางที่จะให้เจ้าหน้าที่สามารถที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คุณหญิงประภาพรพรณ วิจิตรวาทการ นายสมาคมและประธานจัดงาน “รักไม่รู้โรย” ครั้งที่ ๒ นำคณะกรรมการของเบญจมาชลาสัยในพระบรมราชินูปถัมภ์ สตรีวิทยาลัยสมาคมในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ศิลปการนาฏดุริยางค์ สมาคมครูผู้ปกครองยานนาวา ศรีอยุธยา สมาคม และสภานิติสมาคม รวม ๗ สมาคม เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานการกุศล “รักไม่รู้โรย” ครั้งที่ ๒ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ปฏิบัติราชการชายแดนตามพระราชอัธยาศัย

จะปฏิบัติงานของเขา นอกเหนือจากที่จะสงเคราะห์ผู้ที่ปฏิบัติกร สิ่งที่สำคัญที่ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติมาและเป็นกำลังใจแก่ผู้อื่น คือความสามัคคีที่ได้แสดงและเจตนาในการจัดงาน ซึ่งก็ขอย้ำอีกทีว่า เจตนาที่นึกถึงความดีคือสิ่งที่ไม่โรย และนึกถึงความสามัคคีในการร่วมแรงกันเพื่อจัดงานอะไรที่เป็นการกุศลนี้จะเป็นตัวอย่างแสดงว่าถ้าร่วมกันทำงานใด ๆ ก็จะมีความสำเร็จ และเป็นความสำเร็จอย่างสุจริต เป็นความสำเร็จอย่างดียิ่งยืนถาวรเป็นตัวอย่างที่ดีได้

ก็ขอชื่นชมด้วยที่งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยเจตนาดี และเชื่อว่าทำให้จิตใจของทุกคนที่มีส่วนในงาน มีความเบิกบานร่าเริงนอกจากจากความร่าเริงของงาน คือร่าเริงจากความสามัคคีที่ดีที่งานนี้เอง ขอทุกคนจงมีความเจริญรุ่งเรือง ประสบความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างที่ประสงค์และที่เป็นจุดหมายที่ตั้งใจ ของงมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการและสมาชิกของสมาคมฝึกการพูดแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ก่อนอื่นก็ขอขอบใจที่สมาชิกได้นำหนังสือและสิ่งของและเงินมาเพื่อมาในวันนี้และขอบอกว่าการที่ขอโอวาทกันนับว่าเป็นสิ่งที่ลำบากใจอยู่ เพราะว่าความจริงท่านทั้งหลายส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้เป็นผู้ฝึกการพูดมาแล้ว และเป็นครูอบรม ก็อยากจะได้รับความรู้จากท่านมากกว่าที่จะพูดอะไร และขอบอกด้วยว่าการที่ขอให้พูดโดยใช้คำว่าโอวาทก็ควรจะเป็นสิ่งที่เตรียมเอาไว้เพื่อจะเป็นประโยชน์ คือโอวาทหมายถึงคำสั่งสอนให้ผู้อื่นที่ฟังได้ประโยชน์ ก็เสียใจที่จะแจ้งให้ทราบว่า ไม่ได้เตรียมอะไรใด ๆ เลย

ตามที่ได้ฟังรายงานมาในกิจกรรมที่สมาคมได้ปฏิบัติมาตั้งแต่ต้น ก็นับว่าได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ที่เป็นสมาชิกและผู้ที่ได้รับอบรม กิจกรรมต่าง ๆ ก็มีที่เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการพูดและไม่เกี่ยวข้องกับการพูดแต่ล้วนเป็นสิ่งที่ได้ทำด้วยเจตนาที่ดี เพื่อขัดเกลาให้คนมีประโยชน์ ทำประโยชน์ และเป็นประโยชน์แก่ตัวเองเลยทำให้เกิดมีความคิดว่าเรื่องการพูดนั้นหรือวาทศิลป์หรือศิลปการพูด ก็มีที่จะแบ่งเป็นปัญหาหรือประเด็นสำคัญได้ ที่คิดออกเดี๋ยวนี้อีกก็แบ่งเป็น ๓ อย่าง อย่างแรกก็คือการพูดนี้มีรากฐานอะไรบ้าง คือรากฐานของวาทศิลป์หรือรากฐานของการพูดมีอะไร เช่นการพูดนั้นก็เสียงเวลาคนพูดกันมาก ๆ พร้อมกันมันก็เป็นเสียงที่ไม่มีรูปมีร่าง แต่ถ้าพูดกันคนเดียวแล้วก็คนฟังบ้าง คำพูดอันนั้นออกมาเป็นเสียงที่มีรูปมีร่าง มีความหมาย หมายความว่าทำเสียงนี่ก็เป็นคำออกมามีความตามที่ได้ตั้งเอาไว้ ว่าคำนี้ที่ประกอบเสียงต่าง ๆ มีความหมายอะไรบ้าง เป็นรากฐานหรือเป็นที่มาของภาษา ภาษาหรือคำพูดนี่ก็เป็นเครื่องหมายในทางเสียงแสดงถึงความคิดที่มีอยู่ในสมอง หมายความว่า การพูดนี่เป็นการแสดงออกมาซึ่งสิ่งที่สถิตอยู่ในสมองของแต่ละคน เมื่อแต่ละคนคิดอะไร ถ้าไม่เป็นผู้วิเศษ ก็ไม่ทราบว่าคนอื่นเขาคิดอย่างไร แต่ว่าถ้าผู้หนึ่งเขาพูดออกมา ผู้หนึ่งเขาเปล่งเสียงออกมาเป็นรูปเป็นร่าง และเป็นภาษา คนที่รู้ภาษานั้นก็ล่วงเข้าไปในสมองของคนที่พูดได้ ฉะนั้นรากฐานของการพูดก็คือการแสดงออก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายพิชัย สัทธิกรมย์ นายกสมาคมฝึกการพูดแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการและสมาชิกของสมาคม ฯ จำนวน ๒๐๘ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท เพื่อเป็นสิริมงคลแก่สมาคมและสมาชิก เพื่อที่จะยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

มาซึ่งความคิดที่ไม่มีรูปร่างสำหรับผู้อื่นให้มีรูปร่างออกมา อันนี้ก็อันแรก อันที่สองในเรื่องเกี่ยวข้องกับการพูดหรือวาทศิลป์คือวิทยากร คือวิชาหรือวาทศิลป์นั่นเอง ได้แก่วิธีที่จะทำให้คำพูดหรือความคิดต่าง ๆ ออกมาโดยดี ทำให้คนอื่นเขาฟัง ทำให้คนอื่นเขาเข้าใจ คือวิชาการ วิธีการที่จะทำให้คนอื่นเขาสนใจ ทำให้คนเขาเข้าใจ ก็เป็นวิชาการที่ท่านได้ศึกษา และเป็นวิชาการที่ท่านแสวงหา ส่วนที่สามของวิชาการพูดหรือวาทศิลป์คือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติหรือจรรยา คือเวลาพูดออกมาอาจไม่มีรูปร่างหรือเป็นเสียงเท่านั้นเอง อาจไม่เป็นสิ่งที่คุณจะเป็นอันตราย แต่ว่าคำพูดทุกอย่างเป็นการเปล่งออกมาซึ่งความคิด และความคิดนั้นเป็นพลัง ถ้าเราพูดออกมาแล้วก็เข้าไปในหูของคนอื่น มันอาจมีผลต่าง ๆ กันเท่ากับเอาไม้กระบองมาตีหัว การที่เอาไม้กระบองตีหัวนั้น ผู้ที่ตีก็ออกกำลังและตีหัวเขา ตีบนหัวเขา หัวเขาก็ไม่ไหวแข็ง เต็มที่อาจจะแตกได้ หรืออย่างน้อยก็รู้สึกเจ็บ มันก็เป็นผลทำให้ผู้อื่นเจ็บ และเกิดความรู้สึกเจ็บ จากรู้สึกเจ็บนั้นก็เกิดความรู้สึกอื่นได้ เช่น โกรธ เช่นคิดจะแก้แค้น ก็ตีหัวตอบมาเลย คำพูดคุณจะไม่น่าจะทำให้เจ็บได้ แต่ก็เจ็บได้เหมือนกัน ฉะนั้นถ้าเราอยากที่จะทำให้คนเจ็บ เราก็พูดคำเขาบ้างหรือพูดอะไรที่ทำให้เขากระทบกระเทือน มันก็เจ็บเหมือนกัน หมายความว่าคำพูดนี้มีพลัง พลังนี้ถ้าใช้ปะปะก็เป็นสิ่งที่เสียหายต่อผู้อื่นได้ ถ้าไปด่าเขา ทำให้เกิดความคิดขึ้นมาในสมองของผู้อื่นเกิดโกรธ เมื่อเขาโกรธก็อาจจะเกิดเป็นผลอย่างอื่นได้ แต่พลังนั้นเหมือนพลังของไม้กระบองที่เหวี่ยงอย่างแรง มีผลได้ หรือของอาวุธ หรือระเบิด อย่างพลังของอาวุธปริมาณออกไปในทางที่ฟังทำให้อะไรฟังก็ฟังหมดได้ แต่ว่าถ้าทำในทางที่ดี ใช้พลังในทางที่ถูกต้องที่จะเป็นประโยชน์ ก็จะเป็นประโยชน์ได้อย่างยิ่ง อย่างพลังปริมาณที่เขาเรียกว่าเพื่อสันติ ก็ได้ช่วยชีวิตคนได้มากเพราะว่ามาใช้ในทางที่ถูก ในทางควบคุมเอาไว้และมาใช้เพื่อการแพทย์ก็ตาม หรือมาใช้เพื่อช่วยในทางกิจการทางเกษตรหรือทางวิทยาศาสตร์ใด ๆ ก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้น ฉะนั้นพลังปริมาณก็เกิดประโยชน์ ไม่ใช่พลังปริมาณจะมาเพียงแค่มาทำเป็นระเบิดปริมาณและทำให้ทิ้งลงมา ถ้าทิ้งลงมาบนบ้านเมืองอะไรก็ราบคาบไปหมด เช่นเดียวกันพลังของการพูดเป็นการเปล่งออกมาซึ่งพลังของจิตใจของความคิด ถ้าออกมาด้วยความตั้งใจดีและถูกต้อง ออกมาด้วยความพิจารณาที่รอบคอบแล้ว ก็เป็นพลังที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าจะทำให้ความคิดของคนหนึ่งเป็นที่รู้แก่ผู้อื่น ซึ่งเป็นหลักของมนุษย์ ของความเจริญของมนุษย์

คนเราก็เป็นธรรมชาติ มีสมองมีความคิด แต่ว่าถ้าบังเอิญถ้าธรรมชาตินั้นมีว่ามีสมอง มีความคิด แต่ไม่สามารถที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นเสียงหรือเป็นความคิด อย่างว่าแต่ละคนมีสมองอาจจะปราดเปรี๊ยะ ฉลาด

ยอดเยี่ยม แต่ไม่สามารถที่จะแปลออกมาเป็นคำพูด มันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย และเชื่อว่าบ้านเมืองจะไม่เจริญทุกด้าน คือมนุษย์ชาติจะไม่มีความสำเร็จได้ถ้าไม่มีความเจริญได้ถ้าไม่มีการถ่ายทอดความคิดที่อยู่ในสมองแต่ละคน

ฉะนั้นถ้าสรุปดู แล้วพูดอย่างสรุปที่สุดก็คือ วิชาการพูดหรือวาทศิลป์หรือเกี่ยวข้องกับวาทศิลป์ เท่าที่เห็นเท่าที่คิดได้วันนี้ ออกมาเป็นสามส่วน ส่วนรากฐานที่เราจะต้องวิจัยรากฐานของภาษาของการพูด ข้อที่สองก็เป็นวิชาการวิธีที่จะให้คำพูด วิธีพูดให้ถูกต้องให้เป็นประโยชน์ และขั้นที่สามในทางที่อาจเรียกได้ว่าทางปรัชญาคือ คำพูดนี้จะมีผลอย่างไร และควรจะทำโดยใช้ความคิดให้ถูกต้องถูกระบบ มีปัญญาให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่เป็นทำลาย ให้เป็นพลังสร้างสรรค์ ไม่ใช่เป็นพลังที่ทำลาย ถ้าจะขยายความในสามข้อนี้ก็คงจะเขียนได้เป็นหลายเล่มลู่กับหนังสือที่ให้มา แต่เข้าใจว่าท่านทั้งหลายก็คงจะไปวิจัยจะไปขยายความได้ด้วยตนเอง เพราะว่ามีความรู้สึกว่าคำพูดนี้มีอันตราย มีอันตรายทุกทาง มีอันตรายที่ว่าผู้ที่พูดด้วยการใช้วิชาการที่เก่งของนักพูดจะทำให้ผู้ที่ฟังเคลิบเคลิ้มในสิ่งที่ผิดก็ได้ อย่างยิ่ง และวาทศิลป์ก็คือความมุ่งหมายที่จะให้คนคล้อยตามความคิดของตัวเองและจึงต้องมีวิชาการที่หนักแน่นที่เก่งที่ทำให้คนอื่นเขาคล้อยตามไปได้ และโดยเฉพาะสำหรับอย่างทนายความก็เขาเรียนมา เขาเรียนวาทศิลป์มาสำหรับไปชนะความในการขึ้นศาลเป็นต้น ก็มีทนายจำเลย ทนายโจทก์ คนไหนมีวาทศิลป์เก่ง มีวิชาดี ก็ชนะคดี บางทีเขาก็ว่ากันว่าไม่ใช่คนไหนถูกคนไหนผิด แต่คนไหนพูดเก่งถึงเป็นผู้ชนะ ซึ่งได้เห็นมาแล้วจะบั่นอย่างไรก็ได้ จะทำอะไรให้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ได้ด้วยวาทศิลป์ จึงเห็นด้วยกับท่านทั้งหลายว่าวิชาการพูดนี้น่าสนใจและสำคัญมาก และเป็นความจริงว่า พลังนี้ถ้าไม่ระมัดระวังก็อาจใช้ไปในทางที่ไม่เหมาะสมก็ได้ ทำลายก็ได้ ทำให้ส่วนรวมล่มจมก็ได้ ถ้ายกมาในเรื่องของการเมือง อย่างการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเขาก็ว่ากันในเมืองไทยเดี๋ยวนี้เขาไม่เลือกตั้งกันแล้ว เราก็อาจเสียอะไรเท่าไร ถ้าไปโนอเมริกา เดี๋ยวนี้กำลังพูดกัน หาเสียงเลือกตั้ง เห็นได้ชัดว่าไม่ใช่หลักประชาธิปไตยที่เขาทำเป็นหลักวาทศิลป์คนไหนพูดดีพูดเก่งดัมคนอื่นได้ก็ชนะ แต่ก็หวังว่ายังมีศีลธรรมพอเหลืออยู่ในคนทั้งฝ่ายที่ฟังทั้งฝ่ายที่พูด ที่จะให้ศีลธรรมชนะความดีชนะ แต่ส่วนมากการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมิใช่เป็นการแสดงความจริงเป็นการชักชวน แล้วก็เดี๋ยวนี้ในตำราการเมืองก็เห็นได้ชัดว่าวิธีจะหาเสียงให้ดี หมายความว่าต้องพูดให้คนเขาฟังแล้วเชื่อเคลิบเคลิ้มไปด้วย อันนี้ก็เป็นเรื่องของพลังของคำพูดและของวาทศิลป์ ซึ่งเงาะจงจะทำให้คนเคลิบเคลิ้ม

มีอีกอย่างหนึ่งที่ต้องระมัดระวังมากเหมือนกันคือ ถ้าเราพูดออกไปเรามีเจตนาดี แต่หย่อนวิชาการบ้าง คือไม่รู้จึกหรือไม่มีความรู้ในภาษาศาสตร์พอ หรือไม่มีความรู้ในเรื่องที่พูดให้ฟัง อาจไม่มีความรู้ในภาษาศาสตร์พอ ก็ได้ เราตั้งใจจะพูดอย่างด้วยเจตนาบริสุทธิ์ แต่ว่ามันก็เกิดเป็นความผิดพลาด เพราะว่าความคิดที่ป็นอยู่ในหัวและ ป็นออกมาเป็นคำมันไม่ตรงกัน ฉะนั้นวาทศิลป์หรือคำพูดนี้มีความสำคัญมาก เพราะว่าจะต้องพยายามที่จะฝึกให้ ความคิดของตัวเองกับคำพูดมันตรงกัน และให้เข้าไปในหูของผู้ที่ฟัง ให้ไปตรงในหูของผู้ที่ฟัง อันนี้ก็ย้อนกลับมาถึง วิชาการ ถ้าเราบริสุทธิ์ สมมุติว่าเราบริสุทธิ์ใจแล้วก็ตั้งใจที่จะให้คนอื่นเขาเข้าใจในสิ่งที่เราเชื่อว่าเป็นจริงและเชื่อว่าถูก กลไกคือเกิดความคิดอยู่ในสมอง ความคิดนั้นเราอยากจะทำให้คนอื่นเขาทราบ เพราะรู้ว่าความคิดนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้อื่น เราก็ต้องมาแปลเป็นเสียง เป็นคำพูด โดยอาศัยภาษา เราต้องมาพิจารณาว่าผู้ที่ฟัง ผู้ที่จะรับความคิดนั้น เป็นคนที่เข้าใจภาษา และเมื่อพิจารณาอย่างนั้นแล้วก็พยายามที่จะปรับคำและประโยคให้ออกมาโดยดี ผู้ที่ฟังก็ ต้องพยายามที่จะฟังให้ดี ๆ ว่าที่เขาพูดเป็นคำอย่างนั้นหมายความว่าอะไรอยู่ในสมองเขา สำหรับผู้พูดลำบาก เพราะว่าไม่ทราบว่าผู้ที่ฟังนั้นจะความคิดของเขาเป็นอย่างไร ภูมิความรู้ของเขาเป็นอย่างไร การต้องการฟังเป็น อย่างไร อันนี้วาทศิลป์ก็มาจับบาท คือเราก็ต้องพยายามที่จะพูดอย่างไรสำหรับให้เขาสนใจขึ้นมา ก็เป็นเรื่องของ แสดงให้เห็นว่าทั้งสามอย่างคือ รากฐาน วิชาการ และธรรมะศีลธรรมต้องมารวมอยู่แห่งเดียวกัน ถึงจะทำให้การ พูดนั้นเป็นผลที่ดีที่สุดจะเป็นประโยชน์ที่สุด และเมื่อเราตั้งเป็นสมาคม เมื่อมีการสอนก็ต้องมีเจตนาที่ดี เพื่อที่จะให้ วิชาการนี้เป็นประโยชน์ถูกต้อง สร้างสรรค์ ไม่ทำลาย ทีนี้ที่ได้ย้อนกลับมาพูดถึงทั้งสามข้อนี้ดูเหมือนจะเป็นสาม ครั้งแล้ว เพราะว่าไม่แน่ใจว่าที่พูดออกมาจะแจ่มแจ้งหรือไม่ ไม่ใช่ดูถูกท่าน แต่ว่าเพราะว่าเคยแล้ว เวลาพูดบางที ความคิดมันออกมา และออกมาไม่ชัดรู้ตัวว่าไม่ชัด จึงต้องพูดต่อไป เพราะว่ายังไม่ได้ฝึกอบรมจากสมาคม

อย่างไรก็ตามที่ท่านทั้งหลายมาประชุมที่นี้ก็เป็นการดี เพราะว่าได้โอกาสที่จะมาคิดแล้วก็ฝึกความคิดให้แก่ ทุกคน ก็ขอให้พยายามที่จะทำให้งานกิจการของสมาคมเป็นประโยชน์อย่างมากที่สุดตามที่รายงาน ให้เป็นประโยชน์ ยิ่ง ๆ ขึ้น เพราะว่าประโยชน์มีมากจริง และจะสร้างให้ทั้งในด้านผู้ที่ศึกษา คือหมายความว่า เป็นนักศึกษา แล้วก็ผู้ที่ จะใช้ต่อไปในฐานะครูก็ตาม ในฐานะนายความ ในฐานะผู้ที่ปกครอง หรือว่าเล่นการเมืองก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้น สำคัญว่าถ้าใช้ในทางที่ถูกต้อง รู้หลัก และรู้ศีลธรรมแล้วไม่เป็นอันตราย และจะเป็นทางที่สร้างส่วนรวมให้เป็น ปึกแผ่น มีความอยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งเป็นความปรารถนาของทุกคน คนไหนมีวิชาอะไรก็ทำงานในวิชานั้น ด้วย

ปรารถนาอย่างเดียวคือความเจริญของส่วนรวม เพื่อให้ตัวสามารถที่จะอยู่ในส่วนรมนั้นเป็นบุคคล ไม่ใช่ว่าทำเพื่อส่วนรวมแล้วก็ตัวบุคคลไม่มี เราสร้างส่วนรวมเพื่อที่จะมีที่อยู่และที่อาศัย ฉะนั้นทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านทำด้วยความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์ก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้น เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและเป็นประโยชน์แก่ตนเอง ทั้งจะนำความสุขความพอใจให้แก่ตนเองก็ขอให้กิจการทุกอย่างที่ปฏิบัติอยู่เดี๋ยวนี้จึงเป็นผลสัมฤทธิ์โดยแท้ และขอให้มีการกำลังใจกำลังกายแข็งแรงที่จะปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรงสุจริต เพื่อจะได้ความเจริญ จะได้รับความพอใจอย่างแท้จริงก็ขออำนาจแด่นี้.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานสามัคคีสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในการประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ ๕๙

วันที่ ๒๙ กรกฎาคม - ๖ สิงหาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าขอแสดงความนิยมยินดีด้วย ที่สามัคคีสมาคมจัดการประชุมประจำปีขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้สมาชิกได้มาพบปะสนทนาสามัคคีและปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องที่เป็นประโยชน์ ความปรองดองและร่วมมือกัน ในทางที่ดีนี้ ย่อมจะบังเกิดผลสำเร็จอันงดงามให้ได้เสมอ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม

ขณะนี้ ท่านมาอยู่ในต่างประเทศห่างไกลจากบ้านเกิดเมืองนอน มาอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมใหม่ที่แปลกเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งย่อมเป็นตัวอย่างให้ท่านคล้อยตามและทำตาม ก่อนที่จะตาม ใครขอให้พิจารณาก่อนให้รอบคอบด้วยเหตุผล เลือกเฟ้นแต่ตัวอย่างที่สมควรเป็นแบบอย่าง เพราะการทำตามผู้ใดสิ่งใดจนชินนั้นย่อมติดเป็นนิสัย และถ้าติดนิสัยไม่ดีไม่งามมา ก็จะได้ประโยชน์อันใดแก่ตัวเอง แก่ส่วนรวมเลย

อีกประการหนึ่ง ผู้ที่มาอยู่ในต่างประเทศนั้น ย่อมเป็นที่พึงเล็งของเจ้าของประเทศและคนทั่ว ๆ ไปอย่างมาก ทั้งในความคิดอ่านและในความประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ทุกอย่าง เพราะแต่ละคนมีฐานะเสมือนเป็นผู้แทนของคนไทย ฉะนั้นจึงควรจะได้ระมัดระวังเป็นพิเศษในการไว้วางตัว อย่าให้ย่อหย่อน ช่วยกันรักษาเกียรติของตนของคนไทยและของประเทศชาติของเราไว้

ขออวยพรให้การประชุมครั้งนี้สำเร็จผลตามที่ต้องการทุกอย่าง และให้สมาชิกผู้มาร่วมชุมนุมมีความสุข ความสวัสดิ์ ความสมประสงค์ในสิ่งควรปรารถนาทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่กรรมการผู้จัดการบริษัทไทยยานยนต์และเจ้าหน้าที่ของบริษัท ฯ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ได้นำรถจีปมาสำหรับช่วยในโครงการช่วยเหลือชาวเขา อันนี้ก็เป็นอย่าง ๆ หนึ่งที่ทำให้กิจการต่าง ๆ รุดลวงหน้า เพราะว่าได้รับการสนับสนุนเป็นสิ่งของหรืออุปกรณ์ และเป็นการให้กำลังใจ ซึ่งทำให้โครงการต่าง ๆ นี้บรรลุผลเป็นอย่างดี รถจีปนี้ก็ได้ใช้ประโยชน์สำหรับช่วยเหลือชาวเขา ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ก้าวหน้าไป คือสามารถฝึกฝนให้มีรายได้ เราก็ต้องสนับสนุนเพื่อที่จะให้นำพืชพันธุ์ต่าง ๆ มาแปรสภาพให้นำมาสู่ตลาด ฉะนั้นก็ขอขอบใจท่านที่สนับสนุนในกิจการนี้ ขอให้กิจการต่าง ๆ ซึ่งบริษัทยานยนต์ได้ปฏิบัติมา มีความเจริญรุ่งเรือง และให้เจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องสามารถจะทำงานเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของบริษัท ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสำเร็จ มีกำลังกายแข็งแรงจิตใจเข้มแข็ง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรรุภ เรื่องวิเศษ กรรมการผู้จัดการ บริษัทไทยยานยนต์ จำกัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของบริษัท ฯ จำนวน ๑๔ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายรถยนต์ ๑ คัน โดยเสด็จพระราชกุศลเกี่ยวกับโครงการสงเคราะห์ชาวเขา

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมลอนเทนนิสแห่งประเทศไทย
และนักกีฬาที่ได้รับพระราชทานรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศ
ในการแข่งขันเทนนิสแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๔^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลในการแข่งขันลอนเทนนิสประจำปีนี้ ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจสำหรับผู้จัดการด้วย เห็นได้ที่มีหลายประเภทและหลายหน้าที่ได้รับรางวัล ซึ่งต่างกับแต่ก่อนนี้ นับว่ากิจการเล่นเทนนิสในประเทศไทยก้าวหน้า มีเพื่อนใหม่เข้ามา และที่ได้ส่งเสริมให้มีกีฬาเทนนิสของเยาวชน ก็นับว่าเป็นทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้กีฬาเทนนิสก้าวหน้าและมีคุณภาพยิ่งขึ้น ฉะนั้นก็ขอแสดงความยินดีกับสมาคมลอนเทนนิสด้วย ที่การจัดงานต่าง ๆ ได้ผลดี ทำให้กิจการกีฬาก้าวหน้า

ขอแสดงความยินดีกับผู้ชนะเลิศทุกท่าน ในโอกาสนี้ก็ขอให้ฝึกฝนตนเองให้ต่อไป เพื่อที่จะให้มีความก้าวหน้าในวิชาการเล่นเทนนิส ให้มีความสำเร็จในกีฬาให้มากยิ่งขึ้น ขอจงประสบแต่ความก้าวหน้า ความสำเร็จ ความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงจากพระสุรัสวดีที่ได้นบันทึกไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชโองการ ให้นายอนันต์ จินตกำนันท อูบนายกลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำนักกีฬาและคณะกรรมการของสมาคม ๖ จำนวน ๓๖ คน ฝ่า ๖ รับพระราชทานรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันเทนนิส เพื่อความชนะเลิศแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๔

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ที่จะเดินทางไปร่วมการแข่งขัน

กีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ ๒๐

ณ เมืองมิวนิคและเมืองคิล ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีที่นักกีฬาไทยจะได้ไปแข่งขันโอลิมปิก และในโอกาสที่กรรมการโอลิมปิกและเจ้าหน้าที่ ที่จะไปพร้อมกับนักกีฬา ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหลายด้าน

การไปแข่งขันกีฬาในระดับสูงเช่นโอลิมปิกนี้มีประโยชน์หลายด้านตามที่ประธานกรรมการได้ชี้แจงเป็นเกียรติแก่ประเทศและเป็นเกียรติแก่บุคคล การที่เป็นเกียรติแก่ประเทศก็หมายถึงว่า ทำให้เราสามารถแสดงว่าประเทศไทยก็มีนักกีฬาที่จะไปแข่งขันในกีฬาที่นับว่าเป็นกีฬานัดสำคัญที่สุดในโลก ก็นับว่าเป็นเกียรติชนิดหนึ่ง เกียรติอีกอย่างหนึ่งก็คือเกียรติที่ได้จากผู้ที่จะได้แสดงฝีมือ ก็เข้าใจว่ามีผู้ที่มีฝีมือในทางกีฬาได้เตรียมกาย เตรียมใจไว้เรียบร้อยแล้ว จะได้สามารถที่จะแสดงว่าคนไทยก็มีฝีมือเหมือนกัน การที่นักกีฬาได้ไปแข่งขันในกีฬานัดใหญ่นี้ก็ เป็นประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง คือได้สามารถที่จะดูว่า เมื่อเทียบเคียงกับกีฬาทั่วโลกแล้ว เราอยู่ในขั้นใด และเมื่อเห็นว่าอยู่ในขั้นนั้น ๆ แล้ว ก็จะสามารถที่จะฝึกฝนตนเองให้เข้าขั้นให้ยิ่งสูงขึ้น ๆ ไปเท่าที่มีความจำเป็น การที่จะไปเพื่อให้มีชัยชนะก็เป็นจุดประสงค์อย่างหนึ่ง แต่จุดประสงค์ที่แน่นอนที่จะต้องมี ก็คือแสดงว่านักกีฬาไทยมีทั้งฝีมือทั้งความเป็นบุคคลที่น่านับถือและเป็นมิตร เพราะว่าจุดประสงค์ของการกีฬาอย่างหนึ่งก็คือการกระชับสัมพันธ์ไมตรี และความเป็นมิตรระหว่างประเทศและบุคคล ฉะนั้นหน้าที่ที่ท่านมีอยู่ก็ชัดเจนอยู่ ที่จะไปผูกมิตร ไปแสดงน้ำใจ นักกีฬาเพื่อเกียรติของประเทศและเพื่อเกียรติของบุคคล การไปจะมีความลำบากหลายอย่าง นอกจากดินฟ้าอากาศที่จะต่างกัน ก็มีความลำบากในวิชาการกีฬาที่จะต้องฝึกฝน ซึ่งท่านได้ฝึกฝนมาดีแล้วและจะต้องรักษาความดีนี้ต่อไป ที่สำคัญที่ลำบากก็เพราะว่ามีหลายอย่างที่จะต้องพินฝ้ออย่างที่รู้ ๆ กันอยู่แล้ว การได้ไป ณ ประเทศทางไกลซึ่งนาน ๆ ที่จะมีโอกาส คงมีสิ่งใดหลายอย่างที่น่าสนใจ แต่ว่าต้องระมัดระวังที่ว่า สิ่งที่น่าสนใจต่าง ๆ เหล่านี้อาจขัด

(๑) เรียบเรียงจากพระสุรเสียงที่ได้บันทึกไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้ พลเอก ประภาส จารุเสถียร ประธานกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ รวม ๕๔ คน ซึ่งจะเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ ๒๐ ณ เมืองมิวนิค และเมืองคิล สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ฝ่า ๙ กราบถวายบังคมลาและรับพระราชทานพระบรมราโชวาท

กับการฝึกฝนที่ได้ไปปรับมา และที่จะต้องรักษาเพื่อให้การกีฬาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอร้องไห้แต่ละคนที่เป็นนักกีฬาได้พยายามทำให้แข็ง ที่จะฝึกฝนไว้อย่าให้เสียเปล่า และได้สามารถที่จะแสดงฝีมือได้เต็มที่ นอกจากนี้สำหรับทุกคนที่ไปต่างประเทศ ก็ขอให้ได้รักษามรรยาทและความเป็นคนไทยให้ชาวต่างประเทศได้เห็นว่าคุณคนไทยมีมรรยาทที่ดี และมีความเป็นปึกแผ่นดีเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและเพื่อประโยชน์ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้ได้ชื่อเสียงมาสู่ประเทศของตนและตนเอง

ขอให้ทุกท่านทั้งกรรมการ ทั้งนักกีฬา ทั้งเจ้าหน้าที่ที่ไป ประสบแต่ความปลอดภัยความสำเร็จทุกประการ สามารถที่จะทำหน้าที่ของท่านที่ได้มอบหมายไว้ และที่ได้มอบหมายแก่ตัวท่านเองไว้ โดยมีความสามารถเต็มที่ เพื่อให้ได้บรรลุผลตามที่ตั้งใจเอาไว้ ขอจงประสบแต่ความสำเร็จ มีกำลังกาย กำลังใจพร้อมเพรียง ให้ปลอดภัยให้มีชัยทุกประการ.

พระบรมราชาบาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการผู้บริหารสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาค
แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีที่ชาวหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคทั้งหลายได้เกาะกลุ่มขึ้นมาเป็นสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาค ซึ่งจะบำเพ็ญประโยชน์ในอาชีพของผู้ที่พยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ทางหนังสือพิมพ์ที่ดี

สมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคนี้ความจริงก็มีหน้าที่ไม่แตกต่างกับสมาคมหรือนักหนังสือพิมพ์ทั่วไป เพราะว่าจุดประสงค์ของงานที่มีอยู่ก็เหมือนกัน คือการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหนังสือพิมพ์ การหนังสือพิมพ์นั้นก็แบ่งได้เป็นส่วน ๆ งานสำคัญก็คือเสนอข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศนอกประเทศ และบทความต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวในทางความรู้สึกความเป็นอยู่ของคนทั่วไป ทั้งเสนอข่าวเกี่ยวข้องกับวิชาการที่จะทำให้พลเมืองมีความรู้ในด้านต่าง ๆ ของชีวิต กิจการของสมาคมตามที่ได้รายงาน ก็คือได้ขยายแผ่ออกไปภายในวงการกุศลด้านหนึ่ง และได้กล่าวถึงความมั่นคงของประเทศอีกด้านหนึ่ง สำหรับหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ก็ค่อนข้างจะกว้างมากและการกุศลกับการป้องกันประเทศก็อยู่ในหน้าที่เดียวกัน เพราะว่าอยู่ในบริการที่สาม คือบริการข่าว บริการเกี่ยวข้องกับวิชาการ และเกี่ยวข้องกับในทางความคิดความเห็น ความมั่นคงของประเทศอยู่ที่ประชาชนแต่ละคนจะมีความเข้าใจดีในความเป็นประเทศ ในความสำคัญของการที่จะอยู่ด้วยกันด้วยความสามัคคี ฉะนั้นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ก็ต้องส่งเสริมความสามัคคี จะต้องอยู่ด้วยความอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยความสบาย คือประชาชนทั้งหลายจะต้องพยายามหาความสบาย และความสบายนั้นจะต้องไม่เบียดเบียนเพื่อนร่วมชาติพี่น้องร่วมชาติ ก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายหนังสือพิมพ์ที่จะบริการและที่จะส่งเสริมความสามัคคีนี้ โดยที่จะทำให้รู้จักซึ่งกันและกันในประเทศมากขึ้น ในด้านการกุศลหรือการจะช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยและมาฝึกในการบรรเทาสาธารณภัยนั้น ก็เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์อยู่เหมือนกัน เพราะว่าเกิดสาธารณภัยที่ไหน มีความเดือดร้อนที่ไหน ก็ต้องเสนอข่าวโดยเร็วเพื่อที่จะให้ผู้อื่นซึ่งไม่ประสบภัยและมีเจตนาที่จะมาช่วยเหลือสามารถที่จะทราบ ฉะนั้นงานของหนังสือพิมพ์ก็กว้างขวางมาก มีหน้าที่รับผิดชอบในงานการของตนมาก และเมื่อมีงานการ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายไกรวัฒน์ ศรีวุฒิวงส์ นายกสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ของสมาคม ฯ และกรรมการที่ปรึกษา รวม ๔๒ คน เฝ้า ฯ ถวายความจงรักภักดีและรับพระราชทานพระบรมราชาบาท

ขึ้นมา ก็เป็นความรับผิดชอบที่ตนเองได้ตั้งเอาไว้ เป็นการรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ถ้าดูในรายนี้และวิธีคิดนี้ คือ หนังสือพิมพ์และชาวหนังสือพิมพ์ทั้งหลาย ทั้งผู้ที่ทำงานที่เรียกว่านักหนังสือพิมพ์ นักข่าว และทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการออกหนังสือพิมพ์ จึงมีหน้าที่ตั้งไว้ให้แก้ตัว ความรับผิดชอบที่ตั้งไว้ให้แก้ตัวนั้น เป็นความรับผิดชอบต่อประเทศชาติต่อส่วนรวม ถ้าคิดในแนวนี้และมาพิจารณาเปรียบเทียบกับที่ได้ฟังจากต่างประเทศว่า หนังสือพิมพ์มีอำนาจต่าง ๆ ที่จะทำอะไร ๆ มีหน้าที่และมีเกียรติ โดยเฉพาะมีอำนาจนี้ เราต้องมาพิจารณาให้ดีกว่าเหมือนกันหรือต่างกับที่เขาตั้งชื่อว่าหนังสือพิมพ์เป็นอำนาจอย่างหนึ่งในหมู่ชน และควรจะใช้อำนาจนี้ในทางไหน ถ้ามาสรุปดูเองก็คงเห็นได้ว่ามีความแตกต่าง คือถ้าเราคิดอย่างตรงไปตรงมาว่า หนังสือพิมพ์มีหน้าที่อย่างไร และตั้งหน้าที่อย่างใด กล่าวมา ตั้งหน้าที่แก้ตัวอย่างนั้น ก็ต่างกับที่เราฟังจากต่างประเทศว่าหนังสือพิมพ์เป็นอำนาจ ความจริงก็เป็นอำนาจ แต่เป็นอำนาจไม่ใช่เพื่ออำนาจ เป็นอำนาจ เพื่อที่จะสามารถบริหารส่วนรวมเพื่อสร้างความสามัคคีและสร้างสังคมที่มีชื่อมีแปมมีความปึกแผ่น ถ้าใช้อำนาจเพื่ออำนาจ เพื่อที่จะขึ้นมาเหนือผู้อื่นก็ไม่ใช่เป็นเช่นนั้นแล้ว ก็ขอให้ไปพิจารณาดูว่าการหนังสือพิมพ์นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างไร หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นอย่างไร เสมือนกับได้แผ่เมตตา ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ได้กรุณาผู้อื่นนั้นเป็นกุศลกรรม และถ้าได้ทำตามหน้าที่ที่สมควรได้ตั้งแก้ตัวเองก็ได้ปฏิบัติกุศลกรรม เมื่อได้ปฏิบัติกุศลกรรมแล้วก็ย่อมต้องได้รับผลที่ดี คือความก้าวหน้า ความมั่นคง ความพอใจ ที่จะมิได้ แต่ถ้ามาตั้งรากฐานของหนังสือพิมพ์เป็นอำนาจเพื่ออำนาจ เพื่อที่จะอยู่เหนือคนอื่นแล้ว ก็ไม่ใช่กุศลกรรมแน่ เพราะว่าต้องเป็นการเบียดเบียน ขึ้นชื่อว่าอำนาจและจะบังคับผู้อื่นให้อยู่ใต้อำนาจ ย่อมเป็นอกุศลกรรมแน่นอน เพราะว่าเบียดเบียนเสรีภาพของผู้อื่น ข้อนี้ก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณา แต่เท่าที่ทราบจากรายงานก็เห็นว่าตั้งมดีไว้และตั้งจุดประสงค์เอาไว้ในทางที่ดีงาม ในทางที่สมเหตุสมผลแล้ว ก็ขอให้ปฏิบัติต่อไปด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเห็นแก่ส่วนรวม และด้วยความเสียสละ ด้วยความตรงไปตรงมา จะได้เป็นประโยชน์จะเป็นกุศลกรรมที่แต่ละคนที่เป็นสมาชิกของสมาคมและที่เกี่ยวข้องกับสมาคมได้ทำ ได้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง และจะได้รับผลแน่นอนคือความพอใจความสำเร็จว่าตัวได้ทำอะไรที่ถูกต้องเพื่อส่วนรวม เพื่อประเทศชาติ และในที่สุดตนเองก็สามารถที่จะอยู่ในประเทศชาติที่เจริญ ที่มีความเรียบร้อยและมีความปึกแผ่นแนวความคิดนี้

ขอให้ท่านทั้งหลายได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองความสำเร็จทุกประการที่พึงประสงค์ ขอให้ม่กำลังกายกำลังใจที่สมบูรณ์ทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร

แก่นักศึกษาของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา

ณ เนติบัณฑิตยสภา

วันจันทร์ ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยอย่างมากกับผู้ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาทุกคน

ข้าพเจ้าใคร่ถือโอกาสอันพิเศษนี้ แสดงความคิดเห็นฝากไว้แก่ท่านทั้งหลายซึ่งส่วนใหญ่จะได้มีตำแหน่งและหน้าที่ ที่ต้องใช้กฎหมายเพื่อธำรงความยุติธรรมในบ้านเมืองว่ากฎหมายทั้งปวงนั้น เราบัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นปัจจัยสำหรับรักษาความยุติธรรม กล่าวโดยสรุปคือ ใช้เป็นแบบแผนแห่งความประพฤติปฏิบัติของมหาชนสถานหนึ่ง กับใช้เป็นแม่บทในการพิจารณาตัดสินความประพฤติปฏิบัตินั้น ๆ ให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงตรงอีกสถานหนึ่ง

โดยที่กฎหมายเป็นแต่เครื่องมือในการรักษาความยุติธรรมดังกล่าว จึงไม่ควรจะถือว่ามีความสำคัญยิ่งไปกว่าความยุติธรรม หากควรจะต้องถือว่าความยุติธรรมมาก่อนกฎหมาย และอยู่เหนือกฎหมาย การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีใด ๆ โดยคำนึงถึงแต่ความถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ดูจะไม่เป็นการเพียงพอ จำต้องคำนึงถึงความยุติธรรมซึ่งเป็นจุดประสงค์ด้วยเสมอ การใช้กฎหมายจึงจะมีความหมาย และได้ผลที่ควรจะได้

จึงใคร่ขอให้ทุกท่านเตรียมกายเตรียมใจพร้อมทั้งสติและปัญญาไว้ให้มั่นคงเพื่อปฏิบัติงานอันสำคัญของแผ่นดิน ร่วมกันปกป้องรักษาปวงชนให้ได้รับความเที่ยงธรรมและอยู่ได้โดยปรกติสุข ระมัดระวังป้องกันอย่าให้ช่องโหว่ของกฎหมายกลายเป็นเครื่องมือที่จะนำมาใช้เพื่อเบียดเบียนกันและกัน ขอทุกท่านจงหมั่นตรวจตรา สอดส่องในการบริหารงานด้านกฎหมาย ให้มีผลบังคับตรงตามสภาพชีวิตที่แท้จริงของพลเมืองและประเทศชาติ อย่างแท้จริง

ข้าพเจ้าขออวยพรให้เนติบัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ และความเจริญรุ่งเรืองทั้งในชีวิตและการทำงาน ขอให้ท่านทั้งปวงที่มาร่วมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูผู้ควบคุมและนักเรียนโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย
ซึ่งเดินทางไปแข่งขันรักบี้ฟุตบอลประเพณีประจำปี
กับโรงเรียนต่าง ๆ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันจันทร์ ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีมากที่ทางโรงเรียนสามารถจะติดต่อกับโรงเรียนในต้นสังกัด เพื่อที่จะนำการแข่งขันนี้ให้พบปะกัน ผลัดกันไปผลัดกันมา ข้อนี้ก็เป็ทางหนึ่งที่จะช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนของประเทศต่าง ๆ ได้พบกันและช่วยกัน เพื่อที่จะมีความเข้าใจกันดีขึ้นในการสร้างโลกให้มีการติดต่อกันและอยู่ร่วมกันได้ และโดยเฉพาะที่กำลังอยู่ในวัยเรียนการพบกันก็เป็นการดี เพราะว่าเป็นการสร้างรากฐานสำหรับอนาคต ในเรื่องนี้นักเรียนมีโอกาสไปต่างประเทศก็นับว่าเป็นบุญอย่างยิ่ง เพราะว่าทุกคนที่กำลังเรียนเพื่อที่จะหาความรู้ใส่ตัวและเตรียมตัวที่จะมีชีวิตอนาคตและเป็นเจ้าของประเทศ ก็มีความจำเป็นที่จะได้ความรู้ทุกด้าน การไปนี่ก็จะเป็นความรู้ในด้านสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน การไปในฐานะนักกีฬาก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญเหมือนกัน เพราะว่ามันก็ต้องมีความสามารถและจะต้องมีความสำคัญ ฉะนั้นการที่นักเรียนมีโอกาสได้ไปนี่ ก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกฝนตนเองให้เป็นบุคคลที่มีทั้งความเข้มแข็ง ความรู้และความรู้ในการวางตัว การไปนี่ก็เป็นการที่ทำให้การศึกษาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การไปในฐานะนักกีฬา ก็คงทราบดีอยู่แล้วว่าไปเพื่อที่จะต่อสู้ในเชิงกีฬาก็ต้องเข้มแข็ง แข็งแรง เมื่อลงสนามเพื่อการต่อสู้ในกีฬานี้ ก็ต้องพยายามที่จะปฏิบัติตนให้ดีที่สุดเพื่อให้ได้ชัยชนะ ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ทั้งเวลาลงสนาม ทั้งเวลานอกสนามก็ต้องเข้มแข็งอยู่ตลอดเวลา รู้จักวางตัวให้ดีเพื่อให้ชนะในสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่านั้น ยิ่งใหญ่กว่าการกีฬาด้วยซ้ำ คือการชนะใจของผู้ที่ต้อนรับเรา และผู้ที่เราจะไปพบทั้งหมด เพื่อแสดงว่านักเรียนไทยที่เป็นผู้แทนของประเทศไทยส่วนหนึ่งมีจิตใจที่ดี ที่เข้มแข็ง ที่โอ้อวมาริและเป็นสุภาพบุรุษ ฉะนั้น การไปครั้งนี้ก็มีประโยชน์ในทางศึกษาของตน คือเพื่อเรียนรู้สิ่งที่ควรจะรู้ ทั้งเพื่อแสดงโดยฐานะที่เป็นผู้แทนของทั้งโรงเรียนทั้งของประเทศ ว่าเยาวชนเมืองไทยนี้มีความน่ารักและความเข้มแข็ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทให้พระยาภะรตราชาผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย นำคณะครูผู้ควบคุมนักเรียนโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย รวม ๓๐ คน ฝ่าฯ กราบถวายบังคมลาก่อนเดินทางไปแข่งขันรักบี้ฟุตบอลประเพณีประจำปีกับโรงเรียนต่าง ๆ ไปสาธารณรัฐสิงคโปร์

น่านับถือ ฉะนั้น การที่ได้มีโอกาสไปนี้ ขอให้ทุกคนเตรียมกายเตรียมใจให้สมบูรณ์เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ทุกด้าน
ที่สมควรที่จะปฏิบัติ และเตรียมกายที่จะรับความรู้ในการทัศนศึกษาด้วยเพื่ออนาคตของตน

ขออ้าว่าเป็นโชคดีของนักเรียนทุกคนที่ได้ไป ที่โรงเรียนได้จัดให้มีการเชื่อมระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น
และได้ปฏิบัติเช่นนี้มาด้วยความสม่ำเสมอและมีผลตลอดมา ขอให้ทุกคนทั้งผู้ที่ควบคุม ครู และทั้งนักเรียนที่ได้
เดินทางไปโดยปลอดภัย มีผลดีสมความปรารถนา ขอให้รักษาตัวทั้งกายและใจให้ดีเพื่อให้บรรลุผลอย่างมากที่สุดใน
จุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ ขอทุก ๆ คนจงประสบความสำเร็จความดีทุกประการ มีกำลังกายกำลังใจเข้มแข็งสมบูรณ์
ตลอดไป.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกรวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัย ว่าดำเนินก้าวหน้ามาได้ด้วยดี ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ในกาที่ได้รับเกียรติพร้อมทั้งความสำเร็จในการศึกษา

ปัจจุบันนี้มีทฤษฎีเกิดขึ้นใหม่ว่า การล้มเลิกและทำลายสิ่งที่มีมาแต่ก่อนเพื่อเริ่มต้นสิ่งใหม่ด้วยวิธีการรุนแรง เป็นการแสดงปัญญา เป็นการสร้างสรรค์ของผู้มีการศึกษาสูงทฤษฎีนี้เกิดในต่างประเทศ และมีอิทธิพลกว้างขวางมีใช้น้อย จึงเป็นที่น่าสนใจและน่าหิยบยกขึ้นพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ให้ทราบถึงส่วนดีและส่วนเสียของทฤษฎี โดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้สติปัญญาเช่นท่านทั้งหลาย ควรจะได้นำมาศึกษาวิจัยเป็นพิเศษให้เห็นจริงว่า การทำลายสิ่งที่มีอยู่แล้วเพื่อสร้างสิ่งใหม่จะได้ผลดีแน่นอนสมบูรณ์หรือเปล่า เพราะในบรรดาของเก่าที่จะต้องทำลายให้หมดสิ้นตามทฤษฎีนั้น ย่อมต้องมีสิ่งที่ดีรวมอยู่ด้วยอย่างแน่นอน อีกประการหนึ่ง สิ่งที่จะสร้างขึ้นใหม่ ก็ดูเหมือนยังไม่มีหลักประกันอันใดที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าจะดีจริง เท่าที่ข้าพเจ้าได้พิจารณา ก็เห็นว่าการสร้างสรรค์ที่แท้จริงน่าจะทำได้ด้วยวิธีการอันละมุนละม่อม ทั้งด้วยความรู้ความสุ่มรอบคอบประกอบด้วยเหตุผลให้ทุกฝ่ายทุกคนได้ร่วมมือแก้ไขสิ่งที่ควรแก้ไข ส่งเสริมสิ่งที่ควรส่งเสริม พร้อมกับสร้างสิ่งที่ควรสร้างใหม่ให้มีขึ้นสมบูรณ์บริบูรณ์ตามที่ต้องการ ข้าพเจ้าขอฝากให้ท่านทั้งปวงนำเรื่องทีกล่าวนี ไปพิจารณาไตร่ตรองให้กระจ่างให้เกิดประโยชน์แก่ภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อตนเองเพื่อประเทศชาติในวันข้างหน้า

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนมีพลังอันสมบูรณ์ทั้งในร่างกายและในจิตใจ สามารถปฏิบัติงานทุกอย่างได้โดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม ให้ประสบความสำเร็จทั้งในชีวิตและในการงานดังปรารถนาทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันศุกร์ ที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

เมื่อวันวานนี้ ข้าพเจ้าได้พูดกับบัณฑิตที่เข้ารับปริญญาบัตรเป็นความว่า มีทฤษฎีเกิดขึ้นอย่างหนึ่ง ถือว่าการทำลายเพื่อสร้างสิ่งใหม่ขึ้นนั้น เป็นวิธีการสร้างสรรค์ของผู้มีปัญญา ทฤษฎีนี้น่าจะนำมาศึกษาวิจัยกันว่าควรรับไว้ได้เพียงใดหรือไม่ เพราะการล้มล้างของเก่าเพื่อสร้างขึ้นมาใหม่ นั้น อาจทำให้สิ่งที่ดีมีอยู่แล้วต้องทำลายไปด้วย และทำให้ความเจริญต่าง ๆ ต้องหยุดชะงักลง การสร้างสรรค์ควรจะได้ด้วยวิธีการที่แยบคายกว่านั้น โดยร่วมกันคิดแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และสร้างสิ่งที่ยังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ขึ้นมา

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า การล้มเลิกทำลายทุกสิ่งทุกอย่างด้วยวิธีการอันรุนแรงนั้น ย่อมทำความปั่นป่วนและแตกร้างให้เกิดขึ้นทั่วไป ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อชีวิตของประเทศชาติ กล่าวคือ การทำลายนั้นจะทำให้ความต่อเนื่องของโครงการต่าง ๆ ขาดตอนลง ความแตกร้างจะทำให้เสียกำลังคนดีที่จะมาร่วมงานเป็นประโยชน์ ในที่สุด กำลังทั้งปวงของส่วนรวมจะลุดตดถอยจนเสื่อมสลายไป บัณฑิตผู้กำลังจะออกไปร่วมงานของชาติ จึงน่าจะคิดหาวิธีการสร้างสรรค์ที่แยบคายสมเหตุผลกว่านั้น ทุกวันนี้ งานสำคัญ ๆ ด้านต่าง ๆ ก็มีโครงการที่ดำเนินต่อเนื่องกันอยู่แล้ว ผู้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานก็มีอยู่มากพอสมควร ถ้าท่านจะเข้าไปเสริมกำลังให้แน่นหนายิ่งขึ้น ด้วยความตั้งใจบริสุทธิ์ใจ ด้วยเหตุผลสติปัญญา และด้วยอุดมคติอันสูง ก็จะเป็นประโยชน์แก่การจรรโลงประเทศชาติได้อย่างแน่นอน ข้าพเจ้าขอฝากความคิดทั้งนี้ไว้กับท่านเพื่อพิจารณา

ขออวยพรให้ทุกคนสมบูรณ์พร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังปัญญาสามารถปฏิบัติงานทุกอย่างได้ โดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม ให้ประสบความสำเร็จทั้งในชีวิต และในการงานตามที่ปรารถนาทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะบัณฑิตอาสาสมัครจากสถาบันต่าง ๆ^(๒)

ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕

โครงการที่จะได้ทำให้ผู้ที่มีความรู้และใฝ่ความรู้ไปปฏิบัติการในเขตต่าง ๆ นั้นก็นับว่าเป็นโครงการที่น่า
ยกย่องและน่าสนใจ น่าจะมาพิจารณาดูว่า การออกไปปฏิบัติของนักศึกษาเพื่อไปพัฒนาประชาชนและเพื่อการศึกษา
นั้น จะมีอะไรที่จะสัมพันธ์กันบ้างหรือขัดกันบ้าง

ที่ได้รายงานว่าจะไปปฏิบัติการในด้านการสอนและรักษานามัยแก่นักเรียนนั้น ก็เป็นสิ่งที่ต้องทำ และ
เป็นงานที่มีความจำเป็น ที่มีความต้องการมาก ที่นักศึกษาได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยแนวทางการศึกษาส่วนมากก็ไม่
ได้เป็นการสอนในโรงเรียนหรือการแนะนำอามัย ฉะนั้นก็น่าคิดอยู่ว่าประโยชน์ที่จะได้ จะได้อย่างไร ก็เข้าใจ
ว่าการออกไปจะไปช่วยในฐานะบุคคล และพยายามใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาไปปฏิบัติ ในการปฏิบัตินี้เอง ก็มีความ
แตกต่าง มีการขัดกันอยู่ว่า การสอนในโรงเรียนกับที่ได้เรียนมาระดับต่างกัน คือการสอนในโรงเรียน จะต้องไป
สอนเด็ก ไปสอนผู้ที่ยังมีความรู้น้อยให้มีความรู้มากขึ้นเล็กน้อย เพราะว่าย่างเยาว์ ฉะนั้นการที่จะสามารถใช้ความรู้
ที่ได้เรียนมาขั้นสูงไปปฏิบัติ ก็อาจดูเหมือนว่าเสียแรง แต่ถ้าดูอีกแง่หนึ่ง คนเราที่เรียนสูงเท่าไร ๆ ก็มีความจำเป็น
ที่จะสนใจในปัญหารากฐานของมนุษย์นี้เอง เพราะว่าคนที่มีความรู้สูงปานใด ก็ไม่พ้นเป็นคน เป็นมนุษย์ซึ่งต้อง
อาศัยสิ่งที่เป็นรากฐานเช่นจุดปัจจัย ซึ่งทุกคนไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ จะต้องอาศัยจะเป็นคนที่มีปัญญายืดยาวหรือ
ไม่มีปัญญาใดก็ต้องอาศัยทั้งนั้น ฉะนั้นคนที่มีปัญญา หรือคนที่มีความรู้มาก หรืออ้างว่ามีความรู้มาก หรือจะใฝ่ที่
จะมีความรู้มาก จำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นที่จุดรากฐานนี้ และว่ากันส่วนมาก ผู้ที่เรียนมาก ผู้ที่อยากจะรู้วิชามากนั้น
ค่อนข้างจะลืมนึกถึงหลักสำคัญของชีวิตอันนี้ การที่ท่านทั้งหลายออกไปปฏิบัติในภูมิภาคนี้ คือที่ในสิ่งที่ถือว่าไม่มี
การพัฒนาพอ ไปช่วยให้ประชาชนผู้ที่ไม่มีโอกาสที่จะหาความรู้ที่สูงขึ้นมาได้ ก็เป็นประโยชน์ทั้งในด้านประชาชน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทให้นายสัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วยคณะ
อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำบัณฑิตอาสาสมัครที่สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งได้รับการอบรมและปฏิบัติงานมาเป็นเวลา ๑ ปี
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวม ๓๘ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท ก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานในชนบท

ทั้งในด้านตนเอง ซึ่งกลับไปดูสิ่งที่เป็นรากฐานแท้ ๆ ของชีวิต และโดยที่กลับมาต้องการทำสาธารณุกรรมเพื่อได้รับ
ปริญญานั้น ก็หมายความว่าจำเป็นต้องได้สังเกตชีวิตของคนว่าเป็นอย่างไร และปัญหาของคนทั่วไปมีอะไรบ้าง ไม่ใช่
เฉพาะว่าอ่านในตำราจะส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจหรือในด้านวิศวกรรม แต่ว่าจะใช้ไม่ได้ เพราะว่าประชาชนเป็น
อย่างที่ว่ามีความรู้และฐานะไม่ถึงที่จะรับประโยชน์จากแผนเศรษฐกิจหรือแผนการทางวิศวกรรม ที่เป็นเช่นนี้ก็
เข้าใจว่าจะเป็นประโยชน์ เพราะว่าทำให้สนใจในปัญหารากฐาน และเข้าใจว่าเป็นประโยชน์ในด้านพัฒนาด้วย
ข้อที่ควรจะมีตระวังก็คือ การพัฒนาช่วยประชาชนและการศึกษาเพื่อปริญญานั้นอาจขัดกันได้เหมือนกัน เพราะว่า
ถ้าอยากจะศึกษาเพื่อปริญญา ก็อาจไปถือว่าประชาชนเป็นหนุตะเกามากเกินไป ซึ่งต้องระวัง ถ้าใช้ประชาชนเป็น
หนุตะเกา ก็หมายความว่าเราไม่ได้ไปช่วยประชาชนโดยแท้ เพราะว่าจะถือเอาประโยชน์ในทางที่จะเป็นตัวอย่าง
เป็นเครื่องมือสำหรับทดลองเท่านั้นเองซึ่งเคยสังเกตมาเหมือนกันว่าผู้ที่มีความรู้และพยายามที่จะหาความรู้เพิ่มเติม
อาจขาดความรู้สักที่จะช่วยประชาชนโดยแท้ มัวแต่จะหาความรู้เท่านั้นเอง ฉะนั้นก็ขอให้ระมัดระวังบ้าง แต่ว่าถ้าจะ
ไปช่วยประชาชนทั้งหลาย อย่างที่เคยไปแล้วและที่จะไปนี้ ก็จะได้ประสบ เวลาเราช่วยประชาชน บางที่ต้องละทิ้ง
หลักวิชาไปบ้างเหมือนกัน เพราะว่าถ้าใช่แต่หลักวิชาจะทารุณ แล้วก็ต้องมีความรู้สักที่จะช่วยเหลือเขาด้วยจิตใจ
อันไม่ใช่ด้วยวิชา ซึ่งข้อนี้จะทำให้ด้อยในทางการค้นคว้า สองอย่างที่ขัดกันอย่างยั้งนี้ ไม่น่าจะขัดกัน เพราะว่า
การศึกษาก็เป็นสิ่งที่ดีที่เลิศ ที่น่าจะปฏิบัติ การพัฒนา หรือพูดง่าย ๆ การช่วยประชาชนให้มีฐานะดีก็เป็นผลเป็นข้อ
ที่ควรปฏิบัติ แต่ว่าค่อนข้างขัดกันอย่างนี้ จึงต้องใช้ดุลยพินิจอย่างดีและพยายามที่จะแบ่งส่วนที่จะต้องการทำที่ดี

พูดถึงโครงการตามเจตนาที่จะทำก็ดูดีมาก มีประโยชน์หลายอย่างทั้งในด้านการศึกษา ทั้งในด้านการ
ปฏิบัติเพื่อพัฒนาประชาชนและเพื่อพัฒนาประเทศและการศึกษา แต่ก็ต้องมีข้อสังเกตว่าต้องระมัดระวังในการ
ปฏิบัติอย่างยิ่ง โครงการนี้จะดีก็โดยที่ผู้ปฏิบัติทั้งฝ่ายอาจารย์ทั้งฝ่ายลูกศิษย์จะมาพิจารณาเองว่าควรจะทำประโยชน์
อย่างไรในทางไหน เพราะว่าโครงการใด ๆ ที่มีความสำคัญอย่างเช่นโครงการนี้ย่อมมีหลายทาง ผลที่จะออกมาออก
มาได้หลายอย่างแล้วแต่ผู้ปฏิบัติ ถ้าผู้ปฏิบัติใช้การพิจารณาที่รอบคอบและพยายามที่จะสร้างสรรค์ พยายามที่จะ
แก้ไขโครงการหรือเสริมโครงการให้ดี โครงการก็จะดีขึ้น แต่ก็อาจมีเจตนาไม่ดี หรือมีการปฏิบัติไปในทางที่จะทำให้
โครงการนี้เป็นอันตรายหรือเสียหายไป หรือทำให้โครงการนี้เกิดอันตรายใด ๆ ก็เป็นไปได้เหมือนกัน ฉะนั้น ก็ขอ
ฝากทั้งครูอาจารย์ทั้งผู้ที่เป็นนักศึกษาในโครงการนี้ ให้ระวังสังวรในข้ออันตรายที่โครงการจะมีได้ต่อตนเองและ

ต่อส่วนรวม ขอให้ทุกคนไปปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง ด้วยความตั้งใจที่ดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและเพื่อประโยชน์ส่วนตัว แล้วจะได้ผลดี และจะเป็นสิ่งที่น่าชื่อเสียงที่ดีแก่สถาบันทั้งหลายที่ท่านนักศึกษาจะมาและแก่โครงการ และโดยเฉพาะจะเป็นชื่อเสียงที่ดี เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนทำให้ประชาชนมีความภูมิใจว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้ที่มีโอกาสเรียนเข้าชั้นมหาวิทยาลัยสนใจในการพัฒนาประชาชนโดยแท้ ตั้งแต่รากฐานขึ้นมา จนกระทั่งถึงวิชาการชั้นสูง อันนี้ก็เป็นทางที่จะส่งเสริมความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างประชาชนในประเทศ และก็เป็นชื่อเสียงที่ดีสำหรับคนไทยในสายตาชาวต่างประเทศว่าเราช่วยกันจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่เราใช้มาตลอดตั้งแต่โบราณกาล ที่คนไทยด้วยกันช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันมาดีจนกระทั่งชาติไทยได้ดำรงไว้อยู่จนปานนี้ ฉะนั้นความรับผิดชอบที่มีก็คือทั้งครูอาจารย์ ทั้งผู้ที่เป็นนักศึกษามีความรับผิดชอบอย่างยิ่งในโครงการนี้

ขอให้สามารถที่จะเห็นความสว่างในเป้าหมาย และมีความแข็งแรงในทางจิตใจและร่างกาย เพื่อที่จะปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่ได้แจ้งเอาไว้ ขอให้การปฏิบัติงานของทุกคนให้มีผลที่สมบูรณ์ตามที่ได้ตั้งใจเอาไว้ และสามารถที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความปึกแผ่นเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนา ทั้งในด้านชื่อเสียง ก็จะทำให้ทุกคนปลาบปลื้มใจ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ก่อตั้งโครงการ ทั้งผู้ที่ปฏิบัติโครงการ ทั้งผู้ที่ได้ผ่านโครงการนี้ในฐานะเป็นนักศึกษาและสำเร็จเรียบร้อยไป จะได้ปลาบปลื้มกันทั้งนั้น และเห็นว่าได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมจริง ๆ แต่ความปลาบปลื้มนั้นก็ไม่ได้จำกัดอยู่ในวงการของโครงการ ผู้ที่รับรู้ได้เห็นก็จะพลอยปราบปลื้มไปด้วย และเห็นประโยชน์ ก็ขอทุกคนจงประสบความสำเร็จทุกประการในสิ่งที่ปรารถนา ขอให้เป็นผลสัมฤทธิ์ทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕

ก่อนที่จะให้โฆวาทนั้น ขอรับรายงานที่ได้รายงานมาก่อน ก็นับว่าสภาสังคมสงเคราะห์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตาม ที่เห็นและสมควรอย่างเข้มแข็ง น่ายินดีและน่าชมเชย ขอฝากชมเชยแก่สมาชิกต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติงานตลอดมา ที่ได้ ให้แนวความคิดในการทำหน้าที่ของสภาสังคมสงเคราะห์

ในข้อที่ว่าสภาสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่ที่จะส่งเสริมให้ประชาชนสามารถที่จะเลี้ยงตัว มีความก้าวหน้ามี ความสุขพอสมควรนี้ ก็ยังคงเป็นนโยบายและจุดหมายที่สำคัญและแน่นอนของสภาสังคมสงเคราะห์ ก็ขอเพิ่มเติม ความคิดอีกเล็กน้อยข้อหนึ่ง งานที่ดำเนินอยู่นั้น ความจริงก็เป็นงานที่ผู้ที่หวังดีต่อส่วนรวมทั่วไปจะต้องทำ และใน งานเหล่านี้ ถ้าพูดกันตามจริง ก็เป็นงานของรัฐบาล ประเทศใดตั้งรัฐบาลขึ้นมา ก็เพื่อที่จะให้ดูแลผลประโยชน์ของ ประชาชนในทุกด้าน สังคมสงเคราะห์นี้ ถ้ามาวิจัยดู โดยทั่วไปมักดูในแง่ว่าเป็นการช่วยเหลือคนจนมากกว่าช่วย เหลือส่วนรวม แต่ความจริงสังคมสงเคราะห์หมายความว่าจัดการทุกอย่างเพื่อที่จะให้ประชากรประชาชนใน ประเทศหนึ่ง ๆ มีความก้าวหน้าทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะผู้ที่ยาก ข้อนี้อ้อมวิเคราะห์ศัพท์ว่าสังคมสงเคราะห์เป็นการให้ ประชาชนหรือสังคมในประเทศหนึ่งมีความก้าวหน้าหรือมีความเจริญอย่างไร ก็แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำงานในทาง สังคมสงเคราะห์ก็คือรัฐบาลนั่นเอง แต่โดยที่รัฐบาล ตามเรื่องของการวิเคราะห์ศัพท์ เป็นการเมือง เป็นรัฐบาลที่ ต้องตั้งขึ้นมา และที่จะต้องปกครอง ที่จะต้องทำงานมีอำนาจ จึงทำให้เกิดเป็นความแตกต่างระหว่างงาน สังคมสงเคราะห์กับการปกครองขึ้น เพราะว่างานสังคมสงเคราะห์ไม่ได้อาศัยอำนาจ แต่อาศัยเมตตา อาศัยจิตใจที่ จะให้ผู้อื่นที่ร่วมชาติมีความก้าวหน้า มีความสุขพอสมควร ส่วนทางรัฐบาล การปกครองเป็นการใช้อำนาจที่จะ ปกครอง ซึ่งในที่สุดควรจะเป็นอย่างเดียวกันคือปกครองหรือสงเคราะห์ให้ส่วนรวมมีความปึกแผ่น ฉะนั้นเมื่องาน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นายปุ๋ย โรจนะบุรานนท์ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการอำนวยการ กรรมการบริหาร ประธานกรรมการสาขาต่าง ๆ และประธานฝ่ายของคณะกรรมการ กองทุนสงเคราะห์ชุมชน จำนวน ๒๕ คน เฝ้า ฯ ถวายความจงรักภักดี กราบบังคมทูลรายงานกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และ รับพระราชทานพระบรมราชาโฆวาท เพื่อเป็นแนวทางที่สภาสังคมสงเคราะห์ ฯ จะได้รับไปปฏิบัติ

ของสังคมสงเคราะห์กับงานปกครองใกล้เคียงกันมาก ก็ต้องมาดูว่ามีอะไรแตกต่างระหว่างปกครองกับสังคมสงเคราะห์ ปกครองอันนี้มีจำแนกออกไปหลายส่วน ที่อาจไม่เกี่ยวข้องกันเรื่องของสังคมสงเคราะห์ การปกครองมีการป้องกันประเทศ คือด้านทหาร ซึ่งสังคมสงเคราะห์ก็ไม่มี มีการติดต่อกับต่างประเทศในนโยบาย การเมือง สังคมสงเคราะห์ไม่มี มีการสร้างสิ่งที่เป็นโครงการทางอุตสาหกรรมหรือทางเศรษฐกิจใหญ่ ๆ ทางสังคมสงเคราะห์ย่อมไม่สามารถจะไปทำได้ ก็ใน ๓ ด้านนี้สังคมสงเคราะห์ก็ไม่ได้ทำ แต่ถ้าดูอีกแง่หนึ่ง สังคมสงเคราะห์ก็ได้แต่ทำในขั้นเท่าที่จะทำได้ เช่นในทางอุตสาหกรรมหรือในทางโครงการใหญ่ ๆ ในด้าน อุตสาหกรรมหรือวิศวกรรม ทางสังคมสงเคราะห์ก็ต้องทำบ้าง แต่เป็นโครงการเล็ก ๆ อย่างที่ได้ส่งเสริมอาชีพทำ อุตสาหกรรมในครัวเรือนเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้น ก็นับว่าเป็นขอบเขตการปฏิบัติของสังคมสงเคราะห์ แต่ว่าอาจต้องขึ้นไปอีกขั้นสูงกว่าหน่อย คือตั้งขึ้นเป็นโรงงานซึ่งต้องลงทุนมากพอควร ก็เป็นสังคมสงเคราะห์เหมือนกัน เช่นที่ได้ทำ ก็เป็นทั้งสังคมสงเคราะห์ คือตั้งโรงงานทำนมผงที่หนองโพ คือจะต้องลงทุนถึงประมาณ ๒ ล้านบาท ก็นับว่าเป็น ถึงอุตสาหกรรมแล้ว แต่วามันครึ่งสังคมสงเคราะห์ เพราะว่าส่งเสริมในทางสหกรณ์ ส่งเสริมในทางให้ประชาชน ผู้ทำผลิตผลทางเรื่องนมวัวได้สามารถที่จะตั้งตัวเป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นสหกรณ์ ซึ่งก็เป็นโครงการทั้งสังคมสงเคราะห์ เหมือนกัน ในข้อที่เป็นด้านการป้องกันประเทศ ก็ถือว่าวิธีป้องกันด้วยอาวุธด้วยปืนด้วยระเบิดด้วยเครื่อง ยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ แต่ป้องกันประเทศสมัยนี้ ก็ต้องป้องกันด้วยการที่เขาเรียกสงครามจิตวิทยาหรือการพัฒนาด้วยการพัฒนาที่เป็นสงคราม เป็นอาวุธอย่างหนึ่งสำหรับป้องกันความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมือง สังคมสงเคราะห์ ก็มุ่งที่จะให้บ้านเมืองมีความปึกแผ่นเพื่อความสุขของประชาชนเช่นเดียวกัน ในเรื่องของการติดต่อระหว่างประเทศ สังคมสงเคราะห์ดูจะไม่มีที่จะไปวางนโยบายที่จะไปติดต่อกับต่างประเทศในทางการเมือง แต่ว่าสมัยนี้ประเทศใด ที่ประชาชนมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาตัวไว้ให้สามารถที่จะมีความคิดของตนเอง สามารถที่จะมีเสรีภาพในความคิด ก็ต้องแสดงว่ามีความต้องการเช่นนั้น ดังนั้นในสมัยนี้ก็กลายเป็นปัญหาทางการเมืองไปด้วยเหมือนกัน ฉะนั้น สังคมสงเคราะห์นี้ก็ใกล้เคียงมากกับการปกครองโดยมีรัฐบาล แต่ว่ารัฐบาลมาจากข้างบนคือการปกครอง สังคมสงเคราะห์มาจากข้างล่างคือส่งเสริมให้ประชาชนทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะประชาชนที่ยากจนให้มีความปึกแผ่นขึ้นมาได้ งานของสังคมสงเคราะห์เมื่อมาวิเคราะห์ดู ก็มีมากและกว้างขวาง และมีความรับผิดชอบอย่างยิ่ง มีส่วนได้

เปรียบอย่างยิ่งก็คือสังคมสงเคราะห์ที่ผู้ปฏิบัติเป็นผู้ที่มีจิตใจเมตตา มีจิตใจกุศล และเสียสละเวลา เสียสละกำลังของตนเพื่ออุทิศตน ส่วนรัฐบาลทำมาก็ดูเหมือนจะเป็นเพื่อที่จะได้รับสิ่งตอบแทนมากกว่า เลยทำให้วิธิดำเนินการของสังคมสงเคราะห์กับรัฐบาลต่างกัน วิธิดำเนินงานของสังคมสงเคราะห์ทำได้โดยอิสระกว่า เพราะว่าไม่มีอุทิศตน แต่ทำด้วยความสะดวกน้อยกว่า เพราะกำลังเงินน้อยกว่า เมื่อกำลังเงิน กำลังคนก็อาจน้อยกว่าเพราะว่าไม่มีการจ้างให้มาทำ ก็ต้องมีจิตใจที่จะทำ ฉะนั้นก็ในด้านดำเนินงาน รู้สึกว่าทางสังคมสงเคราะห์ก็จะเสียเปรียบรัฐบาล แต่ถ้าเราทุกคนตั้งหลักนี้ไว้ว่ารับผิดชอบในประเทศเป็นส่วนรวมก็เป็นงานที่จะต้องทำ เพราะคนไทยเรารู้ว่ามีประเทศที่ ถ้าให้เต็มแล้ว ก็เป็นประเทศที่ดี เป็นประเทศที่ประชาชนสามารถที่จะอยู่อย่างสงบ และคนทั่ว ๆ ไปก็มีความคิดที่กว้างขวาง ที่เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน สรุปแล้วประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่กันอย่างมีความสุข แต่เพื่อความสุขนี้หรือความเรียบร้อยนี้ ก็ต้องทำงานเพื่อที่จะรักษาความสุขไว้รักษาสถานการณ์ไว้ ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์ก็จะมีโอกาสที่จะช่วยรักษาความปึกแผ่นของบ้านเมือง ที่พูดยืดยาวนี้เพราะว่าจะได้เห็น งานของสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่กว้างขวาง และเป็นงานที่ไม่ใช่จะมาสั่งนโยบาย ที่จะมาบอกว่าต้องทำอย่างนั้นต้องทำอย่างนี้ เพราะว่าเป็นพระราชประสงค์บ้าง หรือเป็นนโยบายของผู้ใดบ้าง แต่ว่าเป็นความประสงค์ของชุมชนที่เราเรียกว่าเมืองไทย ที่จะต้องพยายามทำงานเพื่อรักษาความเป็นไทยด้วย ฉะนั้นที่ทุกคนได้ทำก็เท่ากับได้ส่งเสริมให้บ้านเมืองอยู่เป็นปึกแผ่น โดยที่ไม่ได้นึกถึงในด้านความคิดการเมืองหรือความคิดผลประโยชน์ส่วนตัวใด ๆ คนที่ได้ทำกิจการต่าง ๆ มาด้านส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมสวัสดิภาพ และสวัสดิภาพเยาวชนอย่างที่ได้อำนาจมา ก็นับว่าเป็นจุดที่สำคัญและตรงกับความมุ่งหมาย ที่เป็นปัญหาอยู่ก็คือจะเอาจุดใดเพิ่มเติมเข้ามาและทำให้งานทั้งหลายนี้ดำเนินไปด้วยดีโดยไม่มีอคติมาแฝง ก็อาจเกิดปัญหา ไม่ทราบว่าจะแต่ละคนจะมีปัญหาอะไร หรือนึกว่าควรที่จะส่งเสริมในแขนงใดมากกว่า หรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร ก็ขอทราบว่ามีความคิดเห็นอย่างไร.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟสมทบทุนมูลนิธิ

“อานันทมหิดล”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลทั้งหลาย และขอขอบใจคณะกรรมการและผู้ที่เป็นผู้บริจาคอุปการะ และผู้ที่ทำให้งานการแข่งขันกอล์ฟได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาและในด้านกีฬา

เงินที่ได้บริจาคมานั้นก็นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับมูลนิธิอานันทมหิดล ซึ่งมุ่งที่จะใช้ในทางที่ส่งเสริมในการศึกษาชั้นสูงสำหรับผู้ที่มีความสามารถ และในที่สุดความรู้ชั้นสูงนี้จะอำนวยประโยชน์แก่บ้านเมือง เพราะว่าจะมาใช้สำหรับส่งเสริมวิชาการในประเทศไทย ก็ขอให้ทุกท่านที่มีส่วนในงานนี้ได้สามารถที่จะทำงานต่อไปโดยเข้มแข็ง จงประสบความสำเร็จรุ่งเรืองเรื่องทั้งในหน้าที่ ทั้งในส่วนตัว มีกำลังกายมีกำลังใจสมบูรณ์แข็งแรง ขอจงประสบแต่ความสุขเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายพจน์ สารสิน ประธานคณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟ ๗ เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟดังกล่าว และนำผู้บริจาคเงินสมทบทุนโดยเสด็จพระราชกุศลในกรณีนี้ พร้อมด้วยชุดผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟ ๗ รวมทั้งสิ้น ๓๕ คน เฝ้าฯ รับพระราชทานโล่ที่ระลึกและรางวัล

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการของนิสิตชาวจังหวัดเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยในการกุศล ทำให้เกิดความยินดี และความยินดีนั้นเป็นโดยเฉพาะ คือว่า นิสิตได้ช่วยกันจัดงานขึ้นมาเพื่อการกุศล เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะการที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยก็มีหน้าที่ที่จะได้เล่าได้เรียน แต่ในเวลาเดียวกัน ก็ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมานอกเหนือจากการเรียน ก็เป็นการดียิ่ง เพราะว่าเพาะความสามัคคีและได้ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวม อย่างจัดงานมหรสพขึ้นมาก็เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ก็ได้ทราบว่าได้ปฏิบัติงานอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนเพื่อความสามัคคีและเพื่อความเมตตาจิต ไปปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมเนื่อง ๆ มา การปฏิบัติเช่นนี้เป็นที่น่ายินดี และเมื่อนึกถึงว่านิสิตมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ต่อส่วนรวมนี้ ทำให้มีความหวังอย่างมาก เพราะวานิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ก็พยายามที่จะหาความรู้เพื่อทำประโยชน์ เพื่อที่จะหาความรู้ใส่ตัว ในการดำรงชีวิตต่อไปนี้ ก็ต้องหาความรู้โดยตรงในอาชีพของตนที่จะทำต่อไป และต้องหาความรู้ในการดำรงชีพ ในการวางตัวในอนาคตด้วย ฉะนั้น การที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านการกุศลก็นับว่าเป็นการฝึกที่ดี โดยเฉพาะสำหรับชาวเพชรบุรีก็ทราบดีว่าเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งมาแต่ไหนแต่ไรตั้งแต่บรรพบุรุษมา คือมีเลือดและมีความสำนึกว่าชาติบ้านเมืองจะต้องรักษาไว้ให้ดี เคยได้ยินจากผู้ที่เป็นการตรวจพนักงานวิทย์ เมื่อมีเกิดเหตุอะไร ก็เกิดความดุเดือดว่าทำไมเมืองไทยเราต้องดำรงเอาไว้ ถ้ามีการรุกรานที่ไหนเราจะต้องป้องกันประเทศ แล้วก็มีผู้บังคับบัญชาได้บอกไว้ให้เบา ๆ ไว้หน่อย อย่าดุเดือดนัก เขาก็ตอบว่าเป็นเลือดเพชรบุรีมันก็ต้องดุเดือดอย่างนี้ก็ขออภัย ก็หมายความว่าความเข้มแข็งมีอยู่ในตัวของทุกคน และความกระตือรือร้นที่ได้ทำเพื่อส่วนรวม ความกระตือรือร้นที่จะรักษาชาติเอาไว้มีอยู่ในทุกคน การปฏิบัติออกมาจึงเป็นข้อสำคัญ เมื่อเรียนในมหาวิทยาลัย มีโอกาสที่ดีที่จะหาความรู้ขั้นสูง ก็จะทำให้จิตใจที่ดุเดือดเข้มแข็งนี้ได้มีเครื่องมือมากำกับ เพื่อที่จะให้ความเข้มแข็งและความกระตือรือร้นนี้สามารถออกกำลังมาโดยที่เป็นประโยชน์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทให้ หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พร้อมด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการของนิสิตชาวเพชรบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวม ๑๓ คน ฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแสดงดนตรี การฉายภาพยนตร์ และการแสดงของนิสิตชาวจังหวัดเพชรบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ที่โรงภาพยนตร์เพชรบุรีราม

ต่อส่วนรวมโดยมีวิชาการกำกับ ฉะนั้นการที่ได้มีโอกาสมาเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็เชื่อว่าผู้ที่มาจาก เพชรบุรีจะสามารถที่จะใช้ประโยชน์จริง ๆ เพราะว่าในตัวมีความเข้มแข็ง มีความขยัน มีความกระตือรือร้น แล้วมา ประกอบกับวิชาการจะทำให้เป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์แท้ ๆ แก่ตนเอง แก่หมู่คณะ และแก่บ้านเมืองด้วย และ ก็เมื่อแสดงออกมาด้วยความสามัคคีและด้วยความศรัทธาเริ่มที่จะจัดงานเพื่อการกุศลเช่นนี้ ก็เป็นข้อพิสูจน์ว่ากำลัง ทำสิ่งที่ถูกต้องที่ดี การทำสิ่งที่ถูกต้องที่ดีนี้เป็นสิ่งที่น่ายินดีที่สุดสำหรับบ้านเมืองเป็นนิมิตที่ดีและเป็นประโยชน์ สำหรับตนเอง ก็ขอให้ทุกคนระลึกถึงการเรียนและการปฏิบัติที่ดียังคงมี ไม่ใช่การปฏิบัติที่ดีนี้เป็นสิ่งที่พ้นสมัยแล้ว ขอให้พยายามปฏิบัติตนปฏิบัติงานต่อไปและจะได้ความเจริญเชื่อว่าจะมีความสำเร็จในขั้นต้นนี้ คือการศึกษา และจะ มีความสำเร็จคือมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ มีความก้าวหน้าที่จะมีความสุข

ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจ กำลังกายที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสำเร็จ ของจงมีความเจริญ รุ่งเรืองทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนและคณะกรรมการมูลนิธิ
แม่บ้านอาสา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจมูลนิธิแม่บ้านอาสาที่ได้จัดให้มีกิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งตำรวจตระเวนชายแดนได้ตั้งขึ้น ซึ่งทำให้ดีใจว่าได้ทราบถึงกิจการซึ่งตำรวจตระเวนชายแดนได้ปฏิบัติมา

เรื่องของลูกเสือชาวบ้านนี้เป็นโครงการที่น่าสนใจ และเป็นโครงการที่นับว่าแหวกแนวในสายตาของคนทั่วไป เพราะว่าตำรวจตระเวนชายแดนได้ชื่อเป็นผู้ที่รักษาความสงบของบ้านเมือง และดูแล้วย ๆ ว่าเป็นผู้ถืออาวุธที่จะต้องเป็นผู้ปราบปรามมาเป็นเวลานาน แต่ในด้านการพัฒนาก็เป็นด้านหนึ่งที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้ปฏิบัติมาช้านานเหมือนกันตั้งแต่ต้น ทั้งในด้านรักษาพยาบาล พลาสนามัย ทางการศึกษา มีโรงเรียนสอนเด็ก ๆ และมีการช่วยเหลือทางเรื่องของสาธารณภัย เรื่องของการตั้งลูกเสือนี้ก็ดูจะเป็นสิ่งที่ห่างไกลจากหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่ว่าเมื่อได้เอาหลักการของการลูกเสือไปปฏิบัติในท้องที่ ก็ปรากฏว่าได้ผลดี เพราะว่าลูกเสือนี้สำหรับเด็ก ๆ ก็ฝึกฝนให้เด็กมีความรู้และมีจิตใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยเหลือหมู่คณะ ทั้งช่วยเหลือท้องที่ของตัว ตลอดจนช่วยเหลือบ้านเมือง มาเป็นเรื่องของลูกเสือชาวบ้านนี้ก็ประหลาดเหมือนกัน แต่ว่าเป็นผลดีเพราะว่านำโครงการและหลักการของลูกเสือมาปฏิบัติกับชาวบ้านทั่วทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ทั้งผู้หญิงทั้งผู้ชาย ก็ปรากฏว่าได้ผลดี ทำให้ชาวบ้านรู้สึกตัวว่า ตนเองเป็นผู้ที่จะต้องรักษาตัวเองในทางที่จะให้มีความเจริญมั่นคง ฉะนั้นที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้ปฏิบัติเช่นนี้ ก็นับว่าเป็นการช่วยเหลือประชาชนและประเทศชาติอย่างหนึ่ง ซึ่งเมื่อได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากประชาชนทั่ว ๆ ไป ก็ทำให้โครงการนี้จะมีผลสำเร็จได้

ก็ขอขอบใจอีกครั้งที่มูลนิธิได้เอาใจใส่และสนับสนุนโครงการนี้ เข้าใจว่าโครงการนี้จะสัมฤทธิ์ผลได้โดยดี เพราะการสนับสนุนเช่นนี้จะทำให้เป็นผลให้ท้องที่ต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติการมีความสงบสุขมีความก้าวหน้า และในที่สุดก็

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน นำคณะกรรมการมูลนิธิแม่บ้านอาสา รวม ๑๑ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายสิ่งของและอุปกรณ์การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านและเครื่องขยายเสียงประกอบวิทยุ เพื่อพระราชทานแก่กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำหรับใช้ในการฝึกอบรมราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ปฏิบัติการของผู้ก่อการร้าย.

เป็นความปลอดภัยมั่นคงของบ้านเมืองเป็นส่วนรวมด้วย ในการปฏิบัติเช่นนี้ก็แสดงให้เห็นว่าตำรวจตระเวนชายแดนมิใช่เป็นผู้ที่ไปปราบปราม เป็นผู้ไปปฏิบัติเพื่อความมั่นคง เพื่อความก้าวหน้า เพื่อความเจริญของท้องที่ที่ปฏิบัติการและของบ้านเมืองเป็นส่วนรวม ฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนช่วยกันสนับสนุน และขอฝากให้ตำรวจตระเวนชายแดนทุกคนที่ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย ด้วยความสามารถและมีผลอย่างยิ่ง ผลดังกล่าวนี้จะเป็นสิ่งที่จะบันดาลให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีสามัคคีธรรมเป็นที่ตั้ง ก็ขอให้ทุกคนที่ปฏิบัติ จงประสบความสำเร็จและความปลอดภัยทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ณ หอประชุมศูนย์มหาวิทยาลัยตำบลสุทิมิแล

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแรกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ณ โอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ และขอขอบใจมหาวิทยาลัยที่ให้ปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์แก่ข้าพเจ้า

บัดนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นรุ่นแรก นับว่าเป็นผลสำเร็จที่สำคัญ และมีความหมายอย่างยิ่งสำหรับประชาชนคนไทยทุกคน เพราะทำให้เห็นว่าความพยายามของเราที่จะขยายการศึกษาชั้นอุดมออกไปให้ถึงจังหวัดภาคใต้ได้บรรลุผล และผลนั้น ย่อมคาดหมายได้ว่า จะมีมาถึงการพัฒนาประเทศในส่วนรวมต่อไปอย่างแน่นอน

บัณฑิตทั้งหลายย่อมทราบได้ดีถึงกำลังความสามารถของตน ๆ ว่าอาจนำออกใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง จึงควรจะได้ถือเป็นที่ที่จะต้องรับผิดชอบในสถานภาพและความมั่นคงของส่วนรวมเป็นพิเศษ ควรจะได้ใช้ความรู้ ความคิด และความสามารถที่มีอยู่โดยเต็มภาคภูมิ เพื่อส่งเสริมปรับปรุงงานของบ้านเมืองที่แต่ละคนมีส่วนร่วมกระทำอยู่ให้พัฒนาขึ้นมา ด้วยความสำนึกว่า งานทุกสาขาทุกระดับมีความสำคัญอยู่ด้วยกัน และจำเป็นต้องกระทำไปพร้อมกัน เมื่อผู้มีความรู้ร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจังด้วยหลักการ งานต่าง ๆ ทุกด้าน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานขึ้นมาจนระดับยอด จะดำเนินและก้าวหน้าไปได้โดยราบรื่นและรวดเร็ว ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นทั่วถึงพร้อมมูลนั้น จะก่อกันเป็นรากฐานอันกว้างใหญ่แข็งแรง และจะค้ำชูส่งเสริมฐานะความเจริญของชาติบ้านเมืองให้ตั้งมั่นอยู่โดยถาวรปลอดภัยได้เป็นที่แน่นอน ข้าพเจ้าขอฝากถ้อยคำทั้งหมดนี้ ให้ทุกคนได้นำไปพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติ ในการที่จะสร้างความสำเร็จความเจริญของตนของชาติสืบไปในวันข้างหน้า

ขออนุโมทนาในเจตนาอันเป็นกุศล ของผู้ที่เอื้อเพื่อเกื้อกูลกิจการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกฝ่ายทุกคน ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีพลังอันสมบูรณ์ทั้งในกายและในจิตใจ สามารถประกอบกิจการงานต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม ทั้งให้ประสบความสำเร็จในชีวิตตามที่ปรารถนาทุกคน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้มาเยี่ยมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอแสดงความยินดีที่มหาวิทยาลัยนี้ได้ก่อตั้งขึ้นมาเป็นผลสำเร็จ และมีนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษามาแล้ว แสดงว่าเป็นผลที่สมบูรณ์แล้ว

การที่จะตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมาได้ ก็ต้องพิจารณาว่าต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายอย่างที่จะเป็นสำนักศึกษาใด ๆ ขึ้น คิดดูว่าต้องมีสถานที่ คืออาคารห้องเรียน มีเครื่องมือสำหรับสอนสำหรับเรียน ซึ่งก็มีอยู่แล้ว โดยได้ตั้งขึ้นมาถึงสองแห่ง ที่หาดใหญ่และที่ปัตตานี การสร้างก็นับว่าสร้างขึ้นมาใช้ได้แล้ว และเข้าใจว่าจะต้องสร้างต่อไปอีกเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ องค์ประกอบต่อไปก็ต้องมีโครงการคือหลักสูตรที่ดี ซึ่งต้องได้ศึกษามาผู้ที่ศึกษาวิธีการก็ได้แก่ผู้ที่เป็นครูอาจารย์ ผู้ตั้งหลักสูตรและวิธีการสอน วิธีการเรียน ซึ่งก็ได้จัดเป็นลำดับจนเป็นผลสำเร็จมาขั้นหนึ่งแล้ว องค์ประกอบต่อไปก็คืออาจารย์ อาจารย์ผู้ที่จะมาประสาทความรู้แก่ผู้ที่จะมาศึกษา ก็ต้องพร้อมด้วยความรู้และด้วยตั้งใจที่จะให้ความรู้แก่อนุชน เพื่อที่จะสร้างความมั่นคง โดยสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะได้เป็นผลในภายภาคหน้า คือผู้ที่เรียนรู้แล้วได้สามารถที่จะสร้างความเจริญแก่ตนเองและแก่บ้านเมืองเป็นส่วนรวม องค์ประกอบต่อไปคือผู้ที่มาศึกษาเอง นักศึกษาผู้ที่มาศึกษาย่อมเป็นส่วนสำคัญอยู่ไม่น้อย เพราะว่าสำนักศึกษาใดถ้าไม่มีผู้มาศึกษาก็เป็นหมัน จึงต้องสำนึกว่าผู้ที่เป็นนักศึกษาก็เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง องค์ประกอบทั้ง ๔ อย่างนี้ก็เข้ามาอยู่พร้อมแล้ว จึงสามารถที่ได้ดำเนินการของมหาวิทยาลัยและทั้ง ๔ อย่างนั้นย่อมต้องไปด้วยกัน ถ้าทั้ง ๔ อย่าง อย่างหนึ่งอย่างใดไม่ดี ก็จะทำให้ผลของการสร้างหรือตั้งมหาวิทยาลัยไม่ได้ผลดีเลย หน้าที่ของผู้ที่มาศึกษาที่ทราบดีแล้วตามคำชื่อของที่ชื่อนักศึกษา นักศึกษาย่อมอยากจะศึกษา ศึกษาอะไร แต่ละคนก็คงทราบ ก็ขอสรุปทวนอีกครั้งหนึ่งว่าการศึกษาก็หาความรู้ ความรู้นั้นก็มีความรู้ทางวิชาการส่วนหนึ่ง คือความรู้ที่จะนำไปเป็นอาชีพต่อไป ปฏิบัติงานต่อไป ความรู้อีกอย่างหนึ่งคือความรู้ในชีวิต หรือในจิตใจของตัวเองและในจิตใจของผู้อื่น ความรู้ทั้งสองอย่างนี้ก็ต้องประกอบกัน ฉะนั้นการที่เข้ามาเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยก็มีหน้าที่สองอย่าง อย่างหนึ่งคือพยายามที่จะศึกษาในวิชาการให้ดีที่สุดเพื่อประโยชน์แก่ตน แก่ส่วนรวม และแก่มหาวิทยาลัยเพราะว่าถ้ามหาวิทยาลัยใดการศึกษาได้ผลดี ได้ถ่ายทอดความรู้ให้ดี ก็นับว่าเป็น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้ง ๒ พระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่สำเร็จการศึกษา ประจำปี ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔ ณ หอประชุมศูนย์มหาวิทยาลัย ตำบลรุสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เสร็จแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เฝ้า ฯ และพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่บรรดานักศึกษาที่เข้าเฝ้า ฯ ด้วย

ผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย อีกอย่างหนึ่งทางในด้านจิตใจ ก็ขอให้ช่วยกันคิดสร้างความคิดและสิ่งที่เป็นความปรารถนาของนักศึกษา ซึ่งต่อไปจะเป็นพลเมืองของบ้านเมือง เป็นพลเมืองที่มีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง ฉะนั้นหน้าที่ของท่านผู้เป็นนักศึกษาก็คือหาความรู้ในทางวิชาการให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน และพยายามที่จะปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่สามารถอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน ในข้อนี้ก็ที่น่าสนใจมากที่ท่านเป็นนักศึกษารุ่นแรก ๆ ของมหาวิทยาลัย เพราะว่าท่านได้ชื่อว่าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นี้ไม่ใช่จะเอาแต่ละคนมาปะติดปะต่อเข้าเป็นกลุ่ม แต่จะต้องสร้างความคิดหรือความเป็นปึกแผ่นกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยให้ได้ คือหมายความว่าถ้าพูดถึงนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะต้องให้ประชาชนทั่วไปทั่วประเทศเขาทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยนี้เป็นอย่างไร จะต้องสร้างสัญลักษณ์ หรือสร้างความเป็นตัวของตัวเองของมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ที่มาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีคุณสมบัติอย่างไร ในข้อนี้ถึงจะต้องพยายามที่จะสร้างชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยให้ดี เพราะว่าถ้าผู้ที่มาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงดี ได้ชื่อนักศึกษามีความเพียร มีจิตใจที่สูงที่เข้มแข็ง มีความรู้และความตั้งใจ ชยันหมั่นเพียร ดังนี้ ก็จะได้รับ การนับถือโดยทันทีไม่ต้องรื้อรอ และจะเป็นความสะดอกแก่ตนเองในอนาคตอย่างยิ่ง ฉะนั้นการสร้างชื่อเสียงของหมู่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญ และการสร้างนี้ก็อยู่ในระยะนี้ เพราะวาระยะเริ่มต้นนี้เป็นระยะสำคัญ ผู้ที่นักศึกษาในระยะต้นของมหาวิทยาลัยจึงมีทั้งเกียรติอย่างสูงและทั้งมีความรับผิดชอบอย่างสูงที่จะสร้างชื่อของมหาวิทยาลัยให้ดี จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและรุ่นต่อ ๆ ไป

ก็ขอแจ้งเพียงแค่นี้ เพราะเข้าใจว่าได้สรุปครบถ้วนทุกอย่างแล้ว มีแต่ขอให้ทุกคนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้มาด้วยความตั้งใจ มีปณิธานที่จะหาความรู้ที่ดี ขอให้ปณิธานนี้ถึงสัมฤทธิ์ผล คือสามารถที่จะเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้โดยแท้จริง ทั้งขอให้สามารถสร้างชื่อเสียงที่ดีแก่ตนเองและแก่หมู่คณะของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ของตนคือชื่อเสียงของตน และสามารถที่จะปฏิบัติงานต่อไปโดยที่มีคนนับถือ ก็ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จ ความเจริญทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่ชั้นบริหารของบริษัทสยามกลการ จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

ขอแสดงความยินดีกับบริษัทสยามกลการที่ได้ก่อตั้งมาเป็นเวลา ๒๐ ปีแล้ว เป็นการแสดงว่าบริษัทมีความมั่นคง และขอขอบใจที่ได้นำเงินมาเพื่อการกุศลในโอกาสนี้

ที่บริษัทได้ตั้งมาเป็นเวลา ๒๐ ปี และเป็นที่น่าไว้วางใจของประชาชน ก็เห็นว่าเป็นความดีของผู้ที่จัดการทุกคน คือว่าได้ทำด้วยความเข้มแข็งและด้วยความตั้งใจที่จะให้บริการธุรกิจเป็นไปตามหลักวิชาและให้เจริญจริง ๆ เพราะถือว่าบริษัทที่จะอยู่ได้เป็นเวลานานและด้วยความมั่นคงและเป็นที่น่าไว้วางใจของประชาชน ต้องได้จัดการโดยมีหลักวิชา ขอแสดงความยินดีกับทุกฝ่ายที่ได้สามารถก่อตั้งและดำเนินการกิจการของบริษัทเจริญก้าวหน้าอยู่ขณะนี้ และก็ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะขอให้บริษัทมีความมั่นคงสามารถที่จะปฏิบัติงานธุรกิจให้เรียบร้อย ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงของบ้านเมืองเหมือนกัน ถ้ามีบริษัทที่จัดการปฏิบัติการด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามหลักวิชา ก็ทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงด้วย เพราะผลประโยชน์ของบริษัทก็เป็นผลประโยชน์ของบ้านเมือง และผลประโยชน์ของบ้านเมืองก็เป็นผลประโยชน์ของบริษัท จึงขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเพื่อประโยชน์ของบริษัทและเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมด้วยหมายความว่าทำด้วยความตั้งใจ ด้วยหลักวิชา ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อไป เพื่อให้มีความเจริญเป็นส่วนรวมขึ้นมาเรื่อย ๆ ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายถาวร พรประภา ผู้อำนวยการบริษัทสยามกลการ จำกัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ชั้นบริหารของบริษัท ฯ จำนวน ๓๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ในโอกาสที่บริษัท ฯ ได้ดำเนินกิจการมาครบรอบ ๒๐ ปี ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

พระบรมราโชวาท

พระราชทานสมาคมนักเรียนไทยในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ในงานชุมนุมใหญ่สามัญ

วันที่ ๔ - ๑๐ กันยายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าขอแสดงความนิยมยินดีด้วย ที่สมาคมนักเรียนไทยในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันจัดงานชุมนุมขึ้น ให้สมาชิกได้มาพบปะสมาคมสามัคคีและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและการปฏิบัติของแต่ละคน ความปรองดองร่วมมือกันในทางที่ดีนี้ ย่อมจะบังเกิดผลสำเร็จอันงดงามให้ได้เสมอ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม

การที่ท่านทั้งหลายมาอยู่ในต่างประเทศ มาอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมอันแปลกใหม่ ย่อมมีโอกาสอันดีที่จะได้พบเห็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าศึกษาอยู่เสมอ สิ่งเหล่านั้น มีอยู่เป็นอันมาก ที่ชวนให้ท่านคล้อยตามและทำตาม ก่อนที่จะตาม ใครขอให้พิจารณาก่อนให้รอบคอบด้วยเหตุผล เลือกเฟ้นแต่ตัวอย่างที่สมควรเป็นแบบอย่าง เพราะการทำตามผู้ใดสิ่งใดจนชินนั้นย่อมติดเป็นนิสัย เมื่อติดเป็นนิสัยที่ดีมากก็ได้รับผลประโยชน์ที่ยั่งยืนต่อไป แต่ถ้าติดนิสัยไม่ดีไม่งามมาแล้ว ก็จะไม่เป็นประโยชน์อย่างใดทั้งสิ้น ทั้งแก่ตัวเองและแก่ส่วนรวมเลย

อีกประการหนึ่ง ผู้ที่มาอยู่ในต่างประเทศย่อมเป็นที่ฟังเสียงของเจ้าของประเทศและคนทั่ว ๆ ไปอย่างมาก ในความคิดอ่านและในความประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ทุกอย่าง ในฐานะตัวอย่างของคนไทย จึงควรจะได้ระมัดระวังเป็นพิเศษในการไว้วางตัว อย่าให้ย่อหย่อนช่วยกันรักษาเกียรติของตนคนไทยและของประเทศชาติของเราไว้

ขออวยพรให้การชุมนุมครั้งนี้สำเร็จผลตามที่มุ่งหมายไว้ ให้ผู้มาร่วมประชุมมีความสุข ความสวัสดิ์ และความสมประสงค์ในสิ่งที่ควรปรารถนาทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑

ณ หอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี

วันศุกร์ ที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ซึ่งมหาวิทยาลัยศิลปากรกับกรมศิลปากร ร่วมกันจัดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ตามรายงานของประธานกรรมการ ซึ่งกล่าวว่าศิลปินของเรามีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิด ผลงานกับ ต่างประเทศมากขึ้น และได้รับคัดเลือกงานไปแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานและสถาบันศิลปะของประเทศต่าง ๆ หลาย แห่งนั้น นับว่าเป็นข่าวความก้าวหน้าที่ดี ทั้งเป็นเกียรติที่น่ายินดีแก่ตัวศิลปินเอง แก่วงการศิลปะ และแก่คนไทย ทุกคน

การสร้างงานศิลปะทุกประเทศ นอกจากจะต้องใช้ความฝึกหัดจัดเจนในทางปฏิบัติประกอบกับวิธีการที่ดี อย่างเหมาะสมแล้ว ศิลปินจำเป็นต้องมีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจในงานที่ทำด้วย จึงจะได้ผลงานที่มีค่าควรแก่การรับ นับถือ เพราะความจริงใจที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์มั่นคงนั้น เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้สามารถนำเอาคุณลักษณะพิเศษ ภายในตัว ออกมาแสดงให้ปรากฏได้โดยเด่นชัด เมื่อบรรดาศิลปินสร้างสรรค์งานของตน ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้ว ผลงานทั้งหมดก็จะประกอบกันเป็นนิมิตหมายอันงดงาม แสดงให้เห็นถึงชีวิตจิตใจของชาติและประชาชนคนไทย ให้ประจักษ์แก่ชาวโลกได้แพร่หลายกว้างขวางออกไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลในการประกวดทุกคน และขอเปิดการแสดงศิลปกรรม แห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑ ณ บัดนี้ ขอให้การแสดงเป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุประโยชน์สมตามความมุ่งหมายโดย สมบูรณ์ทุกประการ.

พระบรมราชาบาท^(๑)

พระราชทานแก่ผู้นำเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการ ฯ รุ่นที่ ๑๖-๑๗
และคณะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการฝึกอบรม^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันจันทร์ ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๕

เป็นที่น่ายินดีที่ผู้นำเยาวชนสามารถที่จะมาประชุม ณ นครหลวงกรุงเทพมหานครอีกครั้งหนึ่ง และได้มารับ
การอบรมชี้แจงในด้านวิชาการและในด้านต่าง ๆ ทั้งสามารที่จะมาพบปะกันในวันนี้

ที่ทางราชการได้จัดให้มีการประชุมและการชี้แจง ทั้งแสดงสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนทั้งหลายเป็นผู้
สามารถที่จะได้รับความรู้ใหม่ ๆ กับเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับชีวิตของประเทศชาติ แต่ละคนในประเทศเราย่อม
ต้องการความเจริญ ต้องการความปลอดภัย และเพื่อได้ความปลอดภัยความเจริญนี้ จะทำด้วยลำพังตนเองก็จะยาก
อยู่ จะต้องร่วมมือกันกับผู้อื่น เพื่อที่จะให้ความก้าวหน้าและความมั่นคงมีมากยิ่งขึ้น ยิ่งได้มีผู้แทนมาจากภาคต่าง ๆ
ในประเทศไทยมาพบปะกันเช่นนี้ ก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง เป็นวิธีอย่างหนึ่งที่จะทำให้ความต้องการบรรลุผลขึ้นได้
คือแต่ละคนมาพบปะกันในฐานะที่เป็นประชาชนของประเทศไทย และมาแลกเปลี่ยนความคิดความเห็นความรู้
เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างหนึ่ง และเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งบางคนก็รู้
บางคนไม่รู้ ความรู้นี้จะไหลไปสู่ภาคต่าง ๆ ของประเทศชาติของเราได้ ความรู้นั้นคือความรู้ว่าประเทศจะอยู่ได้ก็ด้วย
การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและอุ้มชูซึ่งกันและกัน เมื่อประเทศชาติอยู่ได้ แต่ละบุคคลก็จะอยู่ได้และมีความเจริญได้
อันนี้ก็เป็ผลอย่างหนึ่งของการชุมนุมในแต่ละครั้งที่มีขึ้นมา ผลอีกอย่างหนึ่งก็คือทางหลักวิชาทางวิชาการ
ซึ่งอธิบดีได้รายงานว่าหน่วยราชการต่าง ๆ สถาบันต่าง ๆ ได้ให้ความสะดวกเพื่อให้ทุกคนได้รับความรู้ที่เป็น
ประโยชน์ ความรู้นี้ก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าแต่ละคนอยากได้ความเจริญ ถ้าทำอย่างที่เคยทำมาด้วยความรู้เท่าที่
เคยมี ก็ได้ความสำเร็จในวงจำกัด แต่ถ้าเพิ่มความรู้และยิ่งช่วยกันทำ ความสำเร็จนั้นจะยิ่งใหญ่ขึ้น ฉะนั้นผลของ
การประชุมนี้ก็ยิ่งใหญ่ได้ทั้งในด้านสามัคคีกลมเกลียว คือช่วยซึ่งกันและกัน ร่วมแรงกัน และทั้งมาแลกเปลี่ยน
และได้รับความรู้ในวิชาการในชีวิตของตนที่จะเป็นประโยชน์ เมื่อกลับมาสู่ท้องถิ่นของตนก็สามารถที่จะไปชี้แจง
และนำความรู้ต่าง ๆ นี้ไปให้แก่พี่น้องที่อยู่ในตำบลของตน จะทำให้การพัฒนาชุมชนโดยแท้ คือนำความรู้ทาง

(๑) เรียบเรียงพระสุรเสียงจากที่ได้นบันทึกไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชาโรกาล ให้ นายพัฒนา บุณยรัตพันธุ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำผู้นำเยาวชนที่
ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมผู้นำเยาวชน รุ่นที่ ๑๖-๑๗ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการฝึกอบรม ฯ
รวม ๒๑๓ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราชาบาท

วิชาการไปให้แก่พี่น้อง นำความรู้ว่าส่วนต่าง ๆ ของประเทศจะต้องช่วยซึ่งกันและกัน ไม่ว่าเทว ไม่อยู่เดียวดายไปให้ จะทำให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่ง

ที่จะได้ไปดูโครงการโคนมและโรงงานทำนมผงในสวนจิตรลดา นี้ ก็หวังว่าจะได้ความรู้ไปในด้านวิชาการเลี้ยงโคนมและวิชาของการแปรรูปผลิตผลให้มาเป็นประโยชน์และเป็นรายได้ แต่ขอให้ได้สังเกตดูอีกทางหนึ่งว่า ที่อยากให้คุณ มีใจเพราะว่าอยากได้ความรู้ทางวิชาการเท่านั้นเอง แต่ว่านี่ก็จะให้เป็นตัวอย่างอย่างหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าวิชาการจะทำให้การอาชีพที่ตนทำเจริญได้และก้าวหน้าได้ โครงการโคนมนี้เป็นเฉพาะเกี่ยวข้องกับ การเลี้ยงสัตว์เพื่อที่จะได้ผล อาชีพต่าง ๆ ของประชาชนในประเทศก็มีมากหลายนอกเหนือจากนี้ ก็ขอให้ศึกษาดูว่าวิธีการที่จะพัฒนา หมายความว่าทำให้เจริญพัฒนาทางด้านหนึ่ง ก็จะนำไปใช้ในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วย อย่างเช่นการทำนา การทำไร่ การทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ถ้ามีวิชาการ มีระเบียบ และมีสามัคคี ก็จะทำให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น

การที่ได้มาพระนครหลวงนี้จะได้ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือ จะได้เห็นว่าคุณเราต้องช่วยกัน ในระยะเวลา ๒-๓ วันที่ผ่านมาเกิดฝนตกหนัก และประชาชนในพระนครนี้ก็รู้สึกว่าจะไม่ค่อยชอบใจนัก เพราะว่าทำให้น้ำท่วมบนท้องถนน ทำให้การสัญจรไปมาเดือดร้อนและลำบาก แต่ว่าทุกคนก็ทราบดีว่าพี่น้องในต่างจังหวัดมีความเดือดร้อนขาดแคลนในน้ำซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการกสิกรรม จึงคิดว่าความเดือดร้อนที่มีอยู่ในพระนครนี้ก็มีความเดือดร้อนอย่างหนึ่ง แต่ว่าเมื่อนึกดูว่าฝนตกลงมา ก็เป็นบุญสำหรับผู้ที่ทำกรกสิกรรมทำไร่ทำนาซึ่งต้องการน้ำ ก็ทำให้บรรเทาความรู้สึกเดือดร้อนลงไปได้ แม้จะมีผลเสียหายจากพายุหรือน้ำท่วมในบางจังหวัด เช่นจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และที่นครราชสีมาเป็นบางแห่ง ในภาคกลางก็มีบ้าง แต่ความเสียหายเหล่านั้นก็ได้บรรเทาโดยเร็ว โดยที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายจังหวัดและเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ทั้งทางราชการทั้งทางองค์การมูลนิธิต่าง ๆ ได้ออกไปช่วยเหลือ ความเดือดร้อนจึงบรรเทาลงไป การบรรเทาความเดือดร้อนนั้นก็เกิดจากความสามัคคี คือความเดือดร้อนมีอยู่ที่ไหน ผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นอื่นก็ช่วย การที่จะช่วยได้ก็ต้องประกอบด้วยความสามัคคีและความรู้จักซึ่งกันและกัน ที่ท่านทั้งหลายมาประชุมมาจากหลายจังหวัดหลายภาคของประเทศไทย จึงได้สร้างสิ่งทีประเสริฐที่สุด

คือความรู้จักกันและความสามัคคี เพราะฉะนั้น จึงเกิดความยินดีที่เห็นท่านทั้งหลายมาประชุมเช่นนี้ และหวังว่าการประชุมจะได้ผลสมบูรณ์ การประชุมเช่นนี้จะมีผลสมบูรณ์ก็ต้องอาศัยสองอย่างที่สำคัญ คือผู้ที่จัดหรือผู้นำ ความรู้มาชี้แจงแก่ผู้ที่มาประชุม และผู้ที่มาประชุมเอง คือท่านทั้งหลายที่เป็นผู้นำเยาวชนมาจากภาคต่าง ๆ ผู้ที่จัดจะต้องพยายามที่จะจัดสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ และหาวิธีที่จะชี้แจงให้ความรู้ให้วิชาการให้แก่ผู้มาอย่างดีที่สุด จัดแผนจัดรายการจัดวิธีการให้เหมาะสมและน่าสนใจ สำหรับฝ่ายผู้มาเพื่อหาความความรู้ ก็จะต้องมีหน้าที่สำคัญ คือ เปิดหูเปิดตา พยายามเข้าใจ พยายามจำสิ่งใดที่ได้เห็นที่ได้ฟัง ตอนแรกอาจรู้สึกว่ายากที่จะใช้เป็นประโยชน์ เพราะว่ามีมากมายเหลือเกิน แต่ขอให้จำเอาไว้และใช้สมองซึ่งแต่ละคนมีอยู่ ไปพิจารณาสิ่งที่ได้เห็นได้ฟัง และหาวิธีการด้วยตนเองว่า ความรู้ที่ได้รับนั้นจะไปใช้การได้อย่างไร เพื่อประโยชน์ของตน เพื่อประโยชน์ของชุมชนของตน และเพื่อประโยชน์ของภาคและประเทศของตน ถ้าทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้จัดงานและผู้ที่มารับความรู้ ตั้งใจในทางที่ดีที่ถูกต้องแล้ว ประโยชน์ของการชุมนุมจะเกิดขึ้น และทวีขึ้นอย่างมหาศาล ฉะนั้นก็ขอให้ผู้จัดการประชุมและทั้งผู้มาชุมนุมและมารับความรู้จงพยายามที่จะให้งานนี้เป็นผลอย่างดีที่สุด ผลที่ดีนั้นไม่ใช่เป็นผลดีของหน่วยราชการหรือของรัฐบาล แต่ว่าเป็นความดีของประเทศชาติโดยแท้ เพราะว่าท่านทั้งหลายสองร้อยกว่าคนจะเป็นหลักของประเทศชาติต่อไป และไม่ใช่ว่าจะเป็นกำลังสองร้อยกว่าคนเท่านั้นเอง ถ้านำความรู้ที่ดี นำความรู้ลึกที่ดี และตั้งใจที่เข้มแข็งที่บริสุทธิ์ไปใช้ จะทำให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนของตน ซึ่งมีคนนับเป็นพัน ๆ คน และเมื่อรวมเข้าไปเป็นตำบล เป็นอำเภอ เป็นจังหวัด เป็นภาค และเป็นประเทศ ก็เป็นจำนวนคนหลายสิบล้าน ฉะนั้นจึงได้บอกตั้งแต่ต้นไว้ว่ายินดีเหลือเกินที่เห็นการประชุมเช่นนี้ และได้พบปะกันอีกรุ่นหนึ่ง

ขอให้ทุกคนได้มีความเข้มแข็ง ขอให้มีความตั้งใจที่เข้มแข็งและมีร่างกายที่แข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน ซึ่งถ้าปฏิบัติดีแล้วก็หมายถึงอนาคตของประเทศชาติและประชาชนที่ประกอบประเทศชาติจะแจ่มใสและก้าวหน้า ก็ขอทุกท่านที่อยู่ ณ ที่นี้ จงสามารถปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งที่สุด และประสบผลสำเร็จความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

เรื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^(๒)

วันพุธ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๕

ขอให้ท่านทั้งหลายนั่งตามเดิมเสียก่อน

วันนี้ที่มาที่นี่ก็ตื่นเต้นมาก เพราะว่านึกว่าจะมาไม่ได้ นึกว่าเขาจะปิดการเรียน (เสียงฮา) และแม้จะมา ก็มาทางที่ผิดประเพณี คือไม่ได้ลุนน้ำมา (เสียงฮา) แต่ก็อย่างไรก็ตาม ก็ได้มาถึงที่นี่แล้ว และไม่ได้มาทางชลมารค (เสียงฮา) ซึ่งก็นับว่าดีมาก เพราะว่าเป็นประเพณีที่จะต้องมาเยี่ยมท่านทั้งหลายในวันนี้ (ที่ ๒๐ กันยายน) เพื่อที่จะแสดงดนตรี และมาเพื่อระลึกถึงทั้งรัชการที่ ๕ ทั้งรัชกาลที่ ๘ คือเป็นวันพระราชสมภพของท่านทั้งสองพระองค์ และทั้งสองพระองค์ก็มีความผูกพันกับสถานศึกษานี้เป็นอันมาก

ที่ต้องขอสรุปว่าวันนี้เป็นวันดนตรีและเป็นวันระลึกถึงทั้งสองพระองค์ก็เพราะว่าก่อนมานี้ พยายามที่จะเตรียมโฆวาทตามที่นายกสโมสรได้ขอ ก็เตรียมไม่ไหว เพราะว่ารู้สึกว่าสมองจะเป็นสนิม (เสียงฮา) คือเรื่องฝนขึ้นสมอง ทั้งฝนจริงทั้งฝนเทียม (เสียงฮา) เขาว่ากันว่าฝนในพระนครหรือในนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรีนี้เป็นฝนธรรมชาติ ส่วนฝนต่างจังหวัดเป็นฝนเทียม ซึ่งก็ดูจะให้เกียรติฝนเทียมมาก เพราะว่าถ้าฝนเทียมทำได้มากมายอย่างนี้ ก็นับว่าเป็นผลสำเร็จอย่างใหญ่หลวง แต่ว่าเข้าใจว่าเป็นตรงข้าม ฝนในพระนครหลวงนี้เป็นฝนเทียม ฝนต่างจังหวัดเป็นฝนธรรมชาติ เพราะว่าตามหลักวิชาของฝนเทียมจะต้องสร้างแกนสำหรับให้เม็ดฝนได้มาเกาะ หรือให้ความชื้นมาเกาะให้เป็นเม็ดฝน และขยายเม็ดฝนให้โตขึ้นเพื่อที่จะให้ตกลงมาได้ ในพระนครนี้ปรากฏว่าตกมากมาย นับว่าได้ผลมาก เพราะเหตุว่ามีแกนหรือมีผงขึ้นไปในอากาศมาก ซึ่งเขาเรียกตามธรรมดาและกำลังเท่กันมากคือ พอลลูชั่น ในพระนครนี้มี พอลลูชั่นมาก และ พอลลูชั่นขึ้นไปเป็นที่เขาเรียกในสหรัฐอเมริกาว่าเป็นซม็อก ซม็อกนี้เวลามากกระทบกับความชื้นและกับความกดดันที่ต่ำก็ทำให้ฝน ฉะนั้นฝนในพระนครนี้เป็นฝนเทียม ส่วนฝนในต่างจังหวัดนั้น มาจากพายุโซนร้อนที่เปลี่ยนมาเป็นพายุดีเปรสชั่น และมีชื่อเพราะ ๆ ถ้าจำกันได้ ที่มีเข้ามาก็มีคุณเอลซี (เสียงหัวเราะ) และเมื่อเร็ว ๆ นี้ คุณฟอสซีก็มา (เสียงหัวเราะ) แต่ว่าคุณต่าง ๆ อื่น ๆ ก็ได้ไปเยี่ยมเยียนต่างประเทศ เช่นคุณเฮเลนได้พาคุณเกรซไปเยี่ยมประเทศญี่ปุ่น และไปทำความเสียหายมากมายที่โนน ที่นี้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า เรื่องของคุณเอลซีกับคุณฟอสซีนี เข้ามาแล้วจะเป็นอย่างไร ที่ปนกันในพระนครนี้ ก็ว่าไม่อยากให้ฝนตก

(๑) เรียบเรียงจากพระสุรเสียงที่ได้บันทึกไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้ง ๒ พระองค์ ไปทรงดนตรีและพระราชทานพระบรมราชาโฆวาทแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลยเพราะว่าทำให้การจราจรเดินไปมาไม่เรียบร้อย เดินชบวนก็ไม่สะดวก (เสียงฮา) ก็ตกหลุมกันจริง ๆ แม้จะเล่นรถ รถทั้งคันก็ลงไปหลุมได้ ที่นี้เมื่อนึกถึงคุณประโยชน์ของคุณทั้งสองนั้นที่เข้ามา ก็ทราบดีว่า ในระยะนี้และในปีนี้ฝนตกไม่พอสำหรับทั่วประเทศ การเกษตรกรรมและสำหรับทำการไฟฟ้าจะไม่พอ และก็บ่นกันมาก ขอแจ้งผลของการปฏิบัติงานของคุณเอลซีและคุณฟอสซี่ว่าได้ผลดีมากกว่าผลเสีย คือทางผลเสียนั้นก็ต้องนับอยู่เหมือนกัน ทั้งสองคุณนี้ได้เข้ามาทางจังหวัดอุบลราชธานี ผ่านจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ต่อไปก็ผ่านมาทางด้านภาคกลาง คุณเอลซีแยกทางลงมาทางด้านปทุมธานีและราชบุรีออกไปทางทะเลอันดามัน ส่วนคุณฟอสซี่มาทางเดียวแต่ผ่านทางสระบุรีและก็ขึ้นไปเยี่ยมนครสวรรค์ และต่อออกไปทางใต้จังหวัดตาก ตามทางก็มีความเสียหายไม่น้อย ถ้านับเป็นเงินก็นับเป็นสิบล้าน ความเสียหายนี้แยกออกมาเป็นสองอย่าง คือทางหนึ่งท่วมบ้านเรือนของประชาชนทำให้มีความเสียหายด้วยวาตภัยและอุทกภัย ทั้งทำให้ผลทางเกษตรท่วมน้ำท่วมไปด้วย อีกทางหนึ่งก็ทำความเสียหายทางคมนาคม คือถนนหนทางที่สร้างเอาไว้ถูกพัดไป สะพานพัง และทางชลประทานเหมือน ฝาย และเขื่อนที่ได้สร้างขึ้นมากก็พังไปบ้าง ส่วนใหญ่ในด้านเกษตรนับว่าได้ผลดี เพราะว่าขาดน้ำ และการที่ผลผลิตทางเกษตรถูกท่วมก็เป็นส่วนน้อย สรุปลแล้วทางเกษตรกรรมก็ได้ผลดี ส่วนทางที่บ้านเรือนพังไปก็มีเป็นจำนวนหนึ่ง ซึ่งก็ได้พยายามแก้ไขโดยที่หน่วยต่างหลายหน่วยหลายองค์การได้ออกไปช่วยเหลือโดยเร่งด่วน ฉะนั้นถ้าเปรียบเทียบความเสียหายกับสิ่งที่จะได้มา ก็เข้าใจว่าในที่สุดเป็นผลดีสำหรับประเทศ เพราะว่าเศรษฐกิจของบ้านเมืองจะต้องอาศัยผลผลิตทางเกษตรกรรมเป็นส่วนไม่น้อย และทางเจ้าหน้าที่ทางการก็ได้เคยแจ้งกับประชาชนแล้วว่า ปีหน้าจะต้องรัดเข็มขัดเสียแล้ว เพราะว่าผลผลิตทางเกษตรจะไม่ดี ฉะนั้นการที่มีฝนตกลงมามาก ๆ ก็ทำให้เข้าใจได้ว่าปีหน้าผลผลิตทางเกษตรก็จะไม่ตกต่ำตามที่นึกคิดไว้ และจะนับว่าพอใช้ได้ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายผู้ที่อยู่ในพระนครหลวงทราบว่า การที่ฝนมาลงในพระนครก่อความเดือดร้อนแก่ท่านทั้งหลายในการสัญจรไปมาก็อาจไม่มากนัก ขอให้อดทนเอาไว้ นึกถึงผลที่ได้สำหรับส่วนรวมทั้งประเทศ ข้อนี้ก็ข้อหนึ่งที่ขอให้คิดพิจารณา เพราะว่าโดยมากเวลาเมื่ออะไรเกิดขึ้นแก่เรา ก็มักรู้สึกว่าเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเป็นเรื่องที่เดือดร้อนแก่เรา ความเดือดร้อนนี้เป็นเรื่องที่เดือดร้อนมาก ส่วนถ้าความเดือดร้อนนี้เป็นบรรเทาความเดือดร้อนของผู้อื่น ซึ่งผู้อื่นนี้เป็นจำนวนมากกว่าเรา ก็น่าจะคิดว่าความเดือดร้อนของเราก็เป็นบุญของคนอื่น ถ้ามาดูในระดับชาติแล้ว คนสมัยใหม่นึกถึงว่าต้องตั้งแผนเศรษฐกิจ ตั้งแผนการณพัฒนาให้บ้านเมืองให้ก้าวหน้า แผนต่าง ๆ นี้เลี้ยงให้บ้านเมืองมีความเจริญ คือมีความมั่งคั่งมากขึ้น มีผลผลิตมโหฬาร และถ้าดูอย่างนี้ก็ต้องดูเป็นส่วนรวม เพราะว่าถ้าทำโครงการ

เศรษฐกิจหรือโครงการใด ๆ เพื่อการพัฒนา ย่อมต้องเป็นผลดีแก่ส่วนหนึ่ง เป็นผลร้ายแก่ส่วนหนึ่ง การเศรษฐกิจนั้นเป็นอย่างนี้มาตลอด ไม่ใช่เพียงเป็น แต่ว่าเดี๋ยวนี้การพัฒนารวมทั้งการศึกษาการพัฒนากำลังขึ้นสมองกัน ก็เลยทำให้เห็นว่าจะต้องศึกษากันใหญ่ แต่ว่าถ้าศึกษาดูจริง ๆ การเศรษฐกิจนี้ก็เป็นอย่างนี้มาตลอด คือจะต้องพยายามตั้งแผนที่จะทำให้คนส่วนใหญ่มีความก้าวหน้า แม้จะมีส่วนน้อยที่เดือดร้อนบ้าง แต่คนส่วนน้อยที่เดือดร้อนนั้นในที่สุดย่อมจะได้รับประโยชน์จากที่ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ และส่วนรวมก็ก้าวหน้าขึ้นมา ขอทวนกลับไปถึงเรื่องฝนว่าแต่ก่อนนี้หน้าฝนตกไม่มีใครว่า แต่เดี๋ยวนี้ฝนตกก็ต้องไปว่ากรมอุตุนิยมว่า ทำไมจัดสรรให้พายุนี้พายุโน้นเข้ามาตามเส้นทางโน้นเส้นทางนี้ นี่เป็นการแสดงให้เห็นว่า เมื่อเรารู้มากเราก็กลุ้มมาก เพราะเรารู้ว่าคุณเอลซี่จะเข้ามาเราก็ติดนโปก่อนไซ้ ความจริงครั้งนั้นก็คงไม่ได้ติดนโปก่อนไซ้เท่าไร เพราะยังไม่รู้ฤกษ์ แต่ว่าเวลาคุณฟอสซี่เข้ามาก็ติดนโปก่อนไซ้ว่าเดี๋ยวจะฝนตกใหญ่ ถ้ามกกันใหญ่ว่าจะปิดโรงเรียนหรือไม่ เมื่อไม่ปิดโรงเรียนก็เกิดเสียใจกัน (เสียงฮา) ก็ว่าคุณฟอสซี่ว่าทำไมไม่แสดงฤทธิ์ให้ปิดโรงเรียน (เสียงฮา) กลายเป็นเช่นนี้ แต่ทั้งหมดนี้ก็เกิดความเดือดร้อนเพราะว่ารู้มากเกินไป แล้วก็เกิดความเดือดร้อนต่อไปว่าจะมีฝนหรือไม่มีฝนในอนาคต จะทำให้บ้านเมืองล่มจมหรือบ้านเมืองเจริญได้ ก็ต้องคิด ๆ ๓ ต่อไปอีก

ที่นี้ก็ขอพูดถึงฝนเทียม เพราะว่าเขาพูดเข่าว่ากันว่าฝนเทียมนี้จะแก้ปัญหาทุกอย่างสารพัด ถ้าจะมีฝนน้อยเราก็ทำฝนเทียม มันจะทำให้บ้านเมืองชุ่มฉ่ำตามชอบใจ เมื่อมีความหวังแล้วก็มีความเดือดร้อนตามมาด้วย คือว่าพูดถึงว่า ฝนเทียมทำแล้วมันจะคุ้มหรือ ฝนเทียมตกมาเดี๋ยวก็เกิดเป็นข้าวหรือเป็นหญ้าเทียมขึ้นมา (เสียงหัวเราะ) จะเป็นไปหรือเปล่า เมื่อมีคำถามในสมองของคนเกิดขึ้นมาเช่นนี้ ก็เลยเกิดความกลุ้มใจต่อไป แต่ว่าขอชี้แจงเรื่องฝนเทียมเล็กน้อยกว่า ฝนเทียมนี้เมื่อตกลงมาเป็นฝนแท้ คือเป็นน้ำแล้วก็ป็นน้ำที่จะใช้สำหรับการเกษตร ใช้บริโภคได้ทีเดียว มีปัญหาอยู่ที่ว่าจะทำให้ตกลงมาได้หรือไม่ การที่จะทำให้ตกลงมาอย่าไปนึกว่าจะเอาลงมาสู้กับคุณฟอสซี่ คือว่าจะให้จำนวนมากมาย่างคุณฟอสซี่ไม่ได้ เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องของพลังของผู้ที่จะทำสู่ธรรมชาติไม่ได้ แต่ว่าจะสามารถทำให้ลงมาได้ ซึ่งได้แสดงให้เห็นแล้วว่าลงได้ในที่ที่ไม่ควรจะลง คือในที่ที่ตามธรรมชาติไม่น่าจะลงได้ และในสองสามวันที่ผ่านมาแล้วนี้ก็กำลังปฏิบัติอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย วันนั้นก็ปฏิบัติอยู่ ขอชี้แจงในขณะนี้ว่าถ้าคิดว่าเพราะปฏิบัติฝนเทียมที่พิษณุโลกสุโขทัย จึงทำให้ฝนตกที่กรุงเทพ เช่นนี้ก็อย่าเชื่อ เพราะว่าถ้าทำฝนเทียมแล้วตกอย่างขนาดหนักอย่างที่ตกที่กรุงเทพได้ พวกปฏิบัติฝนเทียมก็จะดีใจมาก แต่ว่าการปฏิบัติที่พิษณุโลกและสุโขทัยนั้นไปปฏิบัติมาสองครั้งแล้ว แล้วขอมาแจ้งผลของการปฏิบัติฝนเทียมนี้ว่าเป็น

อย่างไรบ้าง ในท้องที่สองจังหวัดนั้น เมื่อเดือนกรกฎาคมที่แล้วมีความแห้งแล้งเป็นอย่างมาก ฝนตกเป็นจำนวนน้อยที่สุด ตามที่ควรจะตกก็ไม่ตก จึงได้ขอให้ทำฝนเทียม นาที่พิษณุโลกก่อนที่จะทำฝนเทียมทำได้เพียง ๔๔% และอาจเสียไปทั้งหมดก็ได้ เพราะข้าวขึ้นมาแล้วไม่มีน้ำเลี้ยงต้น ส่วนข้าวโพดในท้องที่ต่าง ๆ ในจังหวัดพิษณุโลกมีทั้งหมด ๔ แสนไร่ ก็กำลังจะตาย ได้ทำฝนเทียมเป็นระยะสั้น ๆ สองครั้ง ปรากฏว่าข้าวโพดทั้ง ๔ แสนไร่สามารถที่จะฟื้นขึ้นมาได้ จะเป็นผลขึ้นมาได้ ๔ แสนไร่นี้ เขาคำนวณคร่าว ๆ ว่าเป็นเงินมูลค่า ๕๖ ล้านบาท ซึ่งถ้าไม่ได้ทำฝนเทียมก็จะตายไปหมด ส่วนนาในจังหวัดพิษณุโลกสามารถทำได้จำนวนจาก ๔๔ ขึ้นมาเป็น ๗๗% ซึ่งก็นับว่าเป็นเงินเป็นทองไม่ใช่น้อย มาตอนหลังนี้ฝนก็ไม่ตกต่อไป เลยได้ปฏิบัติฝนเทียมอีกครั้งหนึ่งในระยะนี้ เข้าใจว่าในท้องที่ทั้งสองจังหวัดจะสามารถทำนาและพืชไร่ต่าง ๆ ได้จำนวนประมาณ ๘๐% ที่ทำฝนเทียมนี้ก็ผ่านทางประมงให้ต้นข้าวและพืชผลต่าง ๆ ตั้งตัวขึ้นมาได้โดยที่ไม่ตายไปกลางคัน และเป็นการคอยฝนธรรมชาติที่เราหวังว่าจะมาอีกในท้องที่สองจังหวัดนี้ ฉะนั้นฝนเทียมนี้ก็ได้ผลดีเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าได้ผลและเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้เกษตรกรกรมในเมืองไทยสามารถที่จะมีความก้าวหน้าได้ แม้อากาศจะไม่อำนวย ก็ทำให้มานึกถึงว่าโครงการเศรษฐกิจของชาติที่อาศัยเกษตรกรของส่วนรวมของทั้งประเทศ เกษตรกรรมนี้ต้องอาศัยวิชาการทางเกษตร วิชาการทางชลประทาน คือต้องอาศัยทั้งพืชที่ดีทั้งวิชาการในด้านการปลูกพืชที่ดี และอาศัยชลประทานคือการให้น้ำที่ดี ถ้าตั้งโครงการเศรษฐกิจที่ดีจะต้องสร้างเขื่อน สร้างคลองส่งน้ำ และทำการวิจัยให้ดีเพื่อที่จะให้ได้ผล ทั้งหมดนี้ก็เป็นงานใหญ่จะต้องร่วมมือกันทั้งหมด นักวิชาการต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติการ ฉะนั้นต่อไปถ้าตั้งโครงการให้ดีเพื่อที่จะให้เช่นฝนเทียมมาช่วยประมงในช่วงที่ชลประทานยังไม่เหมาะสม ก็เป็นการดีอย่างหนึ่ง หรือถ้ามีการชลประทานแล้ว ถ้าไม่มีฝน ก็ทำฝนเอาลงมาในอ่างเก็บน้ำและเก็บเอาไว้สำหรับช่วยเกษตรกร ทั้งหมดนี้จะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ต่าง ๆ และหน่วยต่าง ๆ ที่ปฏิบัติฝนเทียมนี้ได้คิดขึ้นมา เพราะว่าการปฏิบัติฝนเทียมได้อาศัยหน่วยราชการต่าง ๆ และบุคคลต่าง ๆ มากหลาย โดยที่เขาสามัคคีกัน ช่วยกันทำเพื่อภารกิจเสร็จ ต้องมีผู้ที่มีวิชาการในด้านฝนเทียมโดยตรง ทั้งเมื่อมีวิชาการแล้ว ก็ต้องมีเครื่องมือ เช่นทางกองทัพอากาศได้เอื้อเพื่อเครื่องบินและเจ้าหน้าที่ ทั้งกองบินตำรวจด้วย นอกจากนั้นเมื่อจะปฏิบัติก็ต้องมีวิชาการทางอุตุนิยม ทางกรมอุตุนิยมก็ได้ปฏิบัติ ได้ให้ความรู้และให้ข้อมูลต่าง ๆ ทางกระทรวงเกษตรก็ได้ให้สภาพการทางเกษตร ทางชลประทานก็ให้สภาพการณ์ทางน้ำ ทางกระทรวงมหาดไทยและส่วนปกครองก็ได้ให้ความร่วมมือในการจัดเจ้าหน้าที่ที่จะสำรวจทางกองสื่อสารก็ได้ช่วยให้ข้อมูลต่าง ๆ นั้นไปถึงเจ้าหน้าที่โดยตรง เพื่อที่จะให้ปฏิบัติโดยสอดคล้องกัน ทั้งหมดนี้

ทำให้คิดถึงว่า ถ้าเราอยากที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญเราจะต้องร่วมมือกันทุกด้านทุกคน คนที่มีความรู้ต้องช่วยกัน ไม่ใช่ว่าฝนตกที่แห่งหนึ่ง ทำให้เกิดความเดือดร้อนแล้ว ก็บอกว่าฝนไม่ดี แต่ว่าต้องนึกถึงว่าต้องช่วยกันเพื่องานส่วนใหญ่ของบ้านเมืองคือการก้าวหน้าของส่วนรวม ทั้งหมดนี้ก็ได้คิดมากจากฝนที่ตกมา ทำให้สมองไปสกิดอยู่ที่วงจร เกี่ยวข้องกับน้ำกับฝน และก็เมื่อไปจากฝนก็ไปถึงพืชผลต่าง ๆ ที่จะมี เลยทำให้วันนี้มาพูดไม่เป็นโอวาท กลายเป็นการพูดเรื่องฝนฟ้าและเรื่องการทำให้ฝนลงมา เรื่องฝนลงมาแล้วเมื่อมีมากเกินไปก็เกิดน้ำท่วม น้ำท่วมแล้วก็เกิดลุยน้ำ ถ้าลุยน้ำตามถนนใช้รถที่หนัก ก็จะตะกุกน้ำตะกุกถนนพร้อมกันขึ้นมา ละเลงขึ้นมาเป็นน้ำโคลน และน้ำโคลนนั่นก็ประกอบด้วยดิน ดินก็อยู่ใต้ถนน ก็หมายความว่า เป็นหลุมก็เป็นความเดือดร้อน ทั้งหมดนี้ก็ขอให้ไปพิจารณาเอาเอง เพราะเวลานี้น้ำมันขุ่น และที่พูดนี้อาจขุ่นด้วยเหมือนกัน เพราะว่าสมองเต็มไปด้วยน้ำ และที่พูดออกมาก็ค่อนข้างไม่ค่อยชัดเจน แล้วก็เข้าไปในหูของท่าน เข้าไปในสมอง ก็ทำให้อาจไม่เห็นจุดประสงค์ที่พูดออกมา แต่ขอบอกไว้ว่าจุดประสงค์คือเพื่อที่จะปลอบโยนท่านทั้งหลายไม่ให้บ่นมากเกินไป แล้วก็นึกถึงว่าสิ่งที่มาจากสวรรค์คือฝนที่ตกมานั้นเป็นทั้งคุณทั้งโทษ เช่นเดียวกับทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้เป็นทั้งคุณทั้งโทษ แต่ว่าถ้ามาใช้ในทางที่ถูกต้องและด้วยความร่วมมือของทุกคน เอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้สิ่งที่ตกลงมาจากสวรรค์นี้เป็นประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ สิ่งที่ตกลงมาจากสวรรค์มีใช่เพียงแต่ฝนหรือน้ำ มีทุกอย่าง สิ่งอื่นเช่นความรู้ เช่นปัญญา ก็เรียกว่าตกลงมาจากสวรรค์ แล้วแต่ใครจะมารับ สำหรับมาใช้ที่ถูกต้อง ก็ขอให้ท่านทั้งหลายนำความคิดอันขุ่นนี้ไปแยกแยะ และพยายามที่จะคิดว่าความคิดนี้จะเป็ประโยชน์ต่อท่านทั้งหลายหรือไม่ จึงจะเรียกได้ว่าเป็นโอวาทตามคำขอของนายกลสมิสร เมื่อถือว่าที่พูดนี้เป็นโอวาทได้โดยที่ท่านทั้งหลายไปแปรรูปในสมองของท่านเองให้เป็นโอวาท

ก็ได้ปฏิบัติการมาอย่างหนึ่งแล้วที่ขอร้อง ต่อไปก็เป็นเรื่องของแสดงดนตรีและการให้พรในที่สุด วันนี้ในการแสดงดนตรีก็เป็นเช่นกับทุกปี อาจดีกว่าทุกปีก็ได้ (เสียงฮา) เพราะว่าพวกเราเป็นผู้ที่เล่นดนตรีได้ดีมาก แล้วก็ดีขึ้นทุกปี เข้าใจว่านี่ก็เป็นอย่างนั้นตามความคิดสากลนิยมที่ว่าเมื่อนับลวงปีลวงไปก็ทำให้มีการพัฒนาก้าวหน้าทุกปี แต่ส่วนตัวขอกระซิบบอกว่าไม่ค่อยเชื่อนัก (เสียงฮา) เพราะว่าความก้าวหน้าเสริมขึ้นไปทุกปี แต่ทางศิลปะหรือทางปัญญานี้มันอาจถอยไปก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามวันนี้รับรองว่าดนตรีดี เพราะว่าถ้าวงดนตรีที่อยู่ข้างหลังนี้ไม่ดี ก็มอบหน้าที่ให้วงดนตรีที่อยู่ข้างหน้า (เสียงฮา) ซึ่งสะดวกมากสำหรับเราที่มาแสดงดนตรี เพราะทุกปี ๆ มาแสดงแล้วแม้จะแสดงไม่ดี ก็ไม่ทราบจะโยนกลองให้ใคร ก็ปีนี้ความสามารถอย่างก็ตาม เล่นไม่ดีก็โยนกลองให้ทางนี้เล่นก็สะดวกมาก อีกอย่างหนึ่งในปีนี้ในเรื่องของโฆษกก็มีปัญหาอยู่ เพราะว่า เป็นโฆษกที่มีอยู่ก็มีเลือน้อย คือว่าความ

หนุ่มน้อย (เสียงฮา) แล้วก็เมื่อหนุ่มน้อยก็อาจมีความรู้สึกว่าน้อยใจมาก เลยต้องเชิญโฆษกและแต่งตั้งโฆษก เป็นโฆษก ขอให้ท่านทั้งหลายอย่าว่า ขอตั้งท่านผู้นี้เป็นโฆษกตลอดกาลจะดีหรือเปล่า เพราะว่าถ้าบอกว่าไม่ตั้งเป็น โฆษกตลอดกาลเดี๋ยวก็น้อยใจบอกว่าลาออก ณ บัดนี้ (เสียงฮา) จะไม่มีโฆษกเลย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อตั้งเป็น โฆษกแล้วท่านก็คงมารับหน้าที่เป็นโฆษก ส่วนโฆษกอีกคนซึ่งเคยได้รับการแต่งตั้งโดยประชามติก็เกิดลาออกตาม สมัย นี้ก็ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร เพราะว่าตามสมัยนี้ก็มี การแต่งตั้งขึ้นมาใหม่ก็ลำบาก เลยยับยั้งให้โฆษก ใหม่.....แต่ยังไม่บอกว่าโฆษกใหม่ก็คือใคร เพราะว่าถ้าบอกแล้วโลกจะแตก (เสียงฮา) แต่ว่าโฆษกใหม่ที่กะไว้ นี้ที่นึกว่าจะให้เป็นโฆษกก็เพราะว่าไหน ๆ มาแล้วก็ต้องเปรี้ยวปาก ต้องพูดต้องแสดง ต้องทำอะไรอยู่ ไหน ๆ จะต้องการแสดงแล้วก็เลยให้เป็นโฆษกเสียเลย จะได้ไม่เสียกำลังไปเดี๋ยวก็นคงโผล่มาเองไม่ต้องเชิญ ไม่ต้องเชื้อเชิญก็ คงออกมาเองแล้ว ก็เพียงแต่เชิญโฆษกเดิมผู้ที่อาจต้องมีการเชื้อเชิญ เพราะว่าถ้าไม่เชิญเดี๋ยวก็นออก ก็ขอเชิญโฆษก ที่ว่านี้ออกมา ส่วนโฆษกที่นี้ต้องเชิญ ยังไม่เชิญ จึงขออย่าเพิ่งออกมา (เสียงฮา) ตอนนี้ก็ขอมอบหน้าที่ให้แก่โฆษก แล้วแต่โฆษกจะอาร์มภบทอะไรก็เชิญ (เสียงปรบมือ).

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร

แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

วันอาทิตย์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุก ๆ ด้าน ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ผู้ที่เข้ามาศึกษาวิชาการแพทย์และวิชาที่เกี่ยวกับการแพทย์ ย่อมทราบแก่ใจมาตั้งแต่ต้นแล้วว่า การศึกษาและการทำงานด้านการแพทย์ทั้งหมดนั้น กระทำได้ด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง จำต้องมีความอดุสาหะพากเพียรและอดทน มีความตั้งใจที่มั่นคงแน่วนอนพร้อมทั้งความเมตตาและความเสียสละอย่างสูงด้วย จึงจะได้รับความสำเร็จที่แท้จริง ที่จะพึงภูมิใจและพอใจ บัดนี้ ท่านทั้งหลายศึกษาวิชาการนั้นได้สำเร็จ แสดงว่ามีความสามารถมีคุณสมบัติต่าง ๆ ในจิตใจอยู่ครบถ้วนในตัว ในการศึกษาที่จะออกไปรับหน้าที่ตามแนวทางที่ได้ฝึกฝนมา ขอให้แต่ละคนพยายามรักษาความสามารถและจิตใจตั้งมั่นไว้ให้มั่นคงตลอดไป เพื่อให้การทำงานที่ทำสัมฤทธิ์ผลอันบริสุทธิ์บริบูรณ์บังเกิดเป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม แก่วิชาการแพทย์ แก่หน้าที่ และแก่ตนเองโดยเที่ยงแท้แน่นอน

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหิดลมีพลังอันสมบูรณ์ ทั้งในกายในจิตใจสามารถทำประโยชน์แก่กุลตนแก่กุลประเทศชาติได้เต็มภาคภูมิ และให้ประสบความสุข ความสำเร็จที่ควรปรารถนาทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยและข้าราชการ พ่อค้า คหบดี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจท่านทั้งหลายซึ่งเป็นพ่อค้า คหบดี ประชาชน ข้าราชการของจังหวัดสุโขทัย ที่ได้ร่วมกันสมทบเงินเพื่อที่จะซื้อเครื่องบินสำหรับกิจการผนเทียม เครื่องบินลำนี้จะช่วยกันซื้อ ตอนแรกก็เข้าใจว่าจะซื้อเครื่องบินขนาดใหญ่ และจะซื้อเครื่องบินที่ใช้แล้วในราคานี้ แต่ปรากฏว่าเครื่องบินเช่นนี้เป็นเครื่องบินเก่าและจะต้องใช้เงินค่าซ่อมแซมเกินกว่าจำนวนที่ได้มาด้วยซ้ำ ทั้งค่าใช้จ่ายในการรักษาและซ่อมแซมจะเกินไปจำนวนมาก จึงขออนุญาตที่จะนำเงินนี้ไปสมทบกับการซื้อเครื่องบินอีกลำหนึ่ง ซึ่งราคาแพงกว่า แต่ลำเล็กกว่า ซึ่งทางจังหวัดชลบุรี ขอนแก่น สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ได้มีส่วนได้สมทบสำหรับซื้อแล้ว และยังไม่ได้จ่ายเงิน เครื่องบินลำนี้ซึ่งได้นำมาใช้การแล้วก็ใช้การได้ดี ได้มาใช้การที่จังหวัดสุโขทัยแล้วสามครั้ง รวมทั้งครั้งหลังเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน และตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ถึง ๒๑ กันยายนนี้ ก็มีการทำผนเทียมในเขตจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย แต่เข้าใจว่าอาจไม่เห็นว่าเป็นเครื่องบินไปปฏิบัติที่ทางสุโขทัย เพราะว่าการปฏิบัติผนเทียมจะต้องปฏิบัติจากที่ที่ทางไกล สำหรับคราวแรกวันที่ ๑๗ ก็ได้ปล่อยฝูงเคมี เกลือ ที่ต้องบรรจุขึ้นไปด้วยเครื่องบินของกองทัพอากาศเหนือเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ และวันต่อไปได้ปล่อยเกลือเหนือเขตจังหวัดพิษณุโลก แต่ในที่สุดก็เข้าใจว่าได้ผลดีสำหรับจังหวัดสุโขทัย และท่านนายอำเภอต่าง ๆ ก็ได้รายงานว่ามีผนเป็นที่พอใจ และว่าทั้ง ๕ วันที่ได้ปฏิบัติมีผนลงอาจไม่พร้อมกันทุกอำเภอ แต่ก็ได้ผลดีที่การปฏิบัติผนเทียมนี้ได้ผลดีเป็นการประดังในความคิดของกสิกร เพราะว่าการแก้ผนแล้งนี้ก็ทำให้พืชต่าง ๆ ที่กำลังเขียวแห้งไปก็ยังสามารถที่จะประดังไว้ไม่ตายจนกระทั่งผนลงมาได้ ซึ่งในระยะหลังจากการปฏิบัติผนเทียมก็ได้มีผนตกลงมาที่จังหวัดสุโขทัยเข้าใจว่าจะประดังไปนานพอสมควร การที่ทำผนเทียมนี้จะต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายผู้ที่ปฏิบัติโดยตรง ทั้งฝ่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติและฝ่ายทางข้าราชการท้องถิ่นของจังหวัดทั้งในส่วนจังหวัดและส่วนอำเภอจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้งานนี้สำเร็จไปโดยดี จะต้องอาศัยความรู้ทางวิชาต่าง ๆ เช่นเกษตร ชลประทาน อุตุนิยม ปกครอง เป็นต้น ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกัน จึงจะทำให้กิจการนี้สำเร็จลุล่วงไปโดยดี ทั้งกสิกรและผู้อื่นจะต้องเข้าใจถึงจุดประสงค์และความสามารถของผนเทียม เพื่อที่จะได้เข้าใจกันดีและสนับสนุน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายรังสรรค์ รังสิกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย และข้าราชการจังหวัดสุโขทัย นำพ่อค้า คหบดี รวม ๖๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนซื้อเครื่องบินสำหรับใช้ในการทำผนเทียม

ซึ่งกันและกัน ส่วนที่สำคัญก็คือทรัพย์ คือต้องใช้วัสดุเคมีและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นับดูแล้วสำหรับการปฏิบัติฝนเทียม ครั้งหลังนี้เฉลี่ยแล้ววันละแปดพันบาท ซึ่งเงินนี้มีได้มาจากเงินงบประมาณแผ่นดินสักสตางค์เดียว เป็นเงินบริจาค และเงินสมทบทั้งนั้น ส่วนเครื่องบินที่ปฏิบัติในคราวนี้ เป็นเครื่องบินกองทัพอากาศสองลำและเครื่องบินกองบิน ตำรวจสองลำ โดยเฉพาะหนึ่งลำเป็นเครื่องบินที่ประชาชนได้บริจาคก็ขอร้องทันทันทีหลายว่าเงินที่ได้บริจาคในวันนี้ ขอให้ได้สมทบในลำนั้น ซึ่งเป็นเครื่องบินที่ได้มอบไว้ที่กองบินตำรวจและใช้ในกิจการฝนเทียม การที่จะปฏิบัติ ฝนเทียมให้สำเร็จจึงเห็นได้ว่าจะต้องได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย จากประชาชนทุกคน และได้รับการ สนับสนุนในทางปัจจัย คือในทางทรัพย์ เพื่อไปซื้อวัสดุเคมีให้พร้อม ความร่วมมือทั้งหมดนี้ ทั้งทางวิชาการ ทางปฏิบัติ และทางทรัพย์ ก็รวมเข้ามา แล้วก็มีความก้าวหน้าความปลอดภัยของประชาชนเอง จึงยินดีที่ท่านทั้งหลายทั้งฝ่ายทางราชการทั้งฝ่ายพ่อค้า คหบดีได้มารวมกันอยู่ ณ ที่นี้ ก็ขอให้ความสามัคคีระหว่างคนทุกคนในชาติ ได้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เข้าใจซึ่งกันและกันดี และสามารถที่จะปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งเป็นประโยชน์ของ แต่ละคนให้ลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเสียสละ ด้วยความฉลาด

ขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จ ความสำเร็จทุกประการ ขอให้หมั่นกำลังกายกำลังใจเข้มแข็งแข็งแรง ทุกคน และประสบแต่โชคดีทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานกระบี่ และประกาศนียบัตร

แก่นักเรียนนายร้อยผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ณ หอประชุมกิตติขจร

วันพฤหัสบดี ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบกระบี่และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนนายร้อยอีกรุ่นหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จและได้รับเกียรติเป็นนายทหารแห่งกองทัพไทย

จากวาระนี้ไป ท่านทั้งหลายจะได้เข้ารับหน้าที่ผู้บังคับบัญชาทหารอย่างสมบูรณ์เต็มที่ และจะต้องมีตำแหน่งมีความรับผิดชอบที่สำคัญสูงขึ้นเป็นลำดับ ควรจะได้ทราบโดยตระหนักว่า การป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นงานแท้จริงของทหาร เป็นงานที่ใหญ่ยิ่งเกี่ยวกับชีวิตความเป็นความตายของชาติและประชาชน จะกระทำให้ผิดพลาดล้มเหลวด้วยประการใดไม่ได้ ผู้เป็นทหาร โดยเฉพาะผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับสูงมาเป็นอย่างดีแล้ว จะต้องถือว่านายทหารแต่ละคนเป็นองค์ประกอบของการป้องกันประเทศ การปฏิบัติตัวปฏิบัติงานทุกประการของนายทหารจะส่งผลถึงการป้องกันประเทศ จำเป็นที่จะต้องระมัดระวังตั้งใจทำหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถให้ครบถ้วน

การปฏิบัติหน้าที่ป้องกันที่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น ส่วนหนึ่งได้แก่การกระทำตามแผนให้ถูกต้องเที่ยงตรงตามคำสั่ง ตามวินัยและตามแบบธรรมเนียมของทหาร อีกส่วนหนึ่งได้แก่การกระทำสิ่งที่ดี ที่ควรให้เกิดประโยชน์ขึ้น แม้ไม่มีผู้ใดสั่ง ก็สำนึกได้ว่าเป็นกิจที่จะต้องปฏิบัติเพราะเป็นภาระของตน การปฏิบัติในส่วนนี้จะกระทำสำเร็จได้ก็ด้วยการฝึกหัดอบรมความคิดจิตใจให้มีอุดมคติที่สูงและแน่วแน่ ดังนั้น ในโอกาสสำคัญวันนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ท่านทั้งปวงรำลึกนึกถึงชาติบ้านเมือง พร้อมกันอธิษฐานใจให้มั่นคงที่จะธำรงประเทศชาติของเราไว้ ด้วยการเพียรพยายามปฏิบัติหน้าที่ของทหารและของคนไทยให้บริสุทธ์บริบูรณ์โดยสุดความสามารถและสติปัญญา เชื่อว่าผลการปฏิบัติราชการของท่านทุกอย่างจะบรรลุความสำเร็จอย่างสูง จะเป็นประโยชน์อย่างมากมายแก่ตน แก่หน้าที่ และแก่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทุกระดับ

ขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกคนได้เป็นกำลังจรรโลงประเทศชาติสมตามที่ตั้งใจให้ประสบความสำเร็จพร้อมทั้งความเจริญรุ่งเรืองทั้งในชีวิตและในหน้าที่ทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทย์ฐานะ
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ
โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทย์ฐานะ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่านที่ได้รับเกียรติ และได้รับความสำเร็จในการศึกษา

ปฏิบัติการอันเป็นหลักใหญ่ในการป้องกันรักษาความมั่นคงของชาติ ตามที่ทราบกันทั่วไป ได้แก่การสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความเป็นอิสระและความเสมอภาคให้เกิดมีในราษฎรส่วนใหญ่ ทางราชการทุก ๆ ฝ่าย จึงถือเป็นหน้าที่อันสำคัญ ที่จะนำเอาระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ออกเผยแพร่ และหยิบยื่นให้ประชาชนได้ใช้โดยทั่วถึง

อันชุมชนของเราทั่วทั้งประเทศนั้น แท้จริงยังมีสภาพที่แตกต่างเหลื่อมล้ำกันอยู่มาก เนื่องจากมีเหตุมีปัจจัยปรุงแต่งไม่เหมือนกัน ชุมชนที่ตั้งในแหล่งที่ดี ที่อุดมสมบูรณ์ย่อมมีความเจริญ ประชาชนย่อมมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมและการศึกษาแข็งแรงมั่นคงพร้อมที่จะรับเอาระเบียบปฏิบัติของทางราชการไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ แต่ชุมชนที่อยู่ในที่ชอนเร้นและแร้นแค้น จะตกอยู่ในสภาพที่ล้าหลัง พื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมและการศึกษาของประชาชนจะไม่มั่นคงพอที่จะรับเอาวิธีการและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้ เมื่อทางราชการพยายามนำไปให้ใช้ ก็จะเป็นภาระหนักขึ้นแก่ชุมชนนั้น เขาจะมีความรู้สึกว่าถูกบังคับ และต้องการดิ้นรนเพื่ออิสรภาพ และผลที่เกิดตามมาจะอย่างไร ก็ไม่จำเป็นต้องกล่าว เพราะฉะนั้น ในการที่ท่านทั้งหลายจะทำงานป้องกันประเทศต่อไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ดุลยพินิจ พิจารณาสถานการณ์และสภาพการณ์ในท้องถิ่นและในตัวประชาชนให้เข้าใจโดยถ่องแท้ เพื่อตัดสินใจได้ว่าที่ใดควรต้องใช้มาตรการอย่างไร ราษฎรในที่บางแห่งนั้น

ท่านจะต้องช่วยเหลือเขา เริ่มตั้งแต่การเลี้ยงชีวิต การครองชีวิต การอยู่ร่วมกันเป็นต้นขึ้นมา เมื่อเขาสามารถยกฐานะความเป็นอยู่ขึ้นมาได้ มีความรู้จักรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ในตนเองในส่วนรวมแล้วจึงนำเอาระเบียบเอากฎเกณฑ์ของการปกครองมาใช้แก่เขาได้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งปวงได้ใช้ความรู้ความสามารถ ความฉลาดรอบคอบ ความเสียสละ และความกล้าหาญอดทน ปฏิบัติงานซึ่งมีความสำคัญยิ่งของท่านให้ได้ผลสมบูรณ์เต็มที่เพื่อความวัฒนาถาวรและความผาสุกของชาติไทยของเราสืบไป

ขออวยพรให้ประสบความสำเร็จความเจริญทุก ๆ ประการ ทั้งมีความสุขความสวัสดิ์ตลอดกาลทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่
ในสายการแพทย์ผู้ออกปฏิบัติงานตามแผนงานเร่งรัดพัฒนาชนบท^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา

วันศุกร์ ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๕

ท่านทั้งหลายย่อมทราบดีถึงความสำคัญของการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งในเวลานี้ถ้าเราสามารถที่จะปฏิบัติ โดยครบถ้วน จะทำให้ประชาชนทุกส่วนของประเทศได้รับความก้าวหน้าได้โดยพอสมควร และส่วนหนึ่งของการ เร่งรัดพัฒนาชนบทนี้ ก็มีสิ่งสำคัญอยู่ที่จะต้องให้ทางอนามัย คือให้ทางร่างกายของประชาชนได้รับการเอาใจใส่ ฉะนั้นการที่แพทย์และพยาบาลได้ออกไปปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในทางอนามัยในทางร่างกายให้ แข็งแรงเช่นนี้ก็มีส่วนสำคัญ และเป็นสิ่งที่จะทำให้โครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทได้บรรลุผลสำเร็จได้ยิ่งรวดเร็วขึ้น

ผลสำเร็จจะเกิดขึ้นด้วยประการต่าง ๆ ประการสำคัญคือประชาชนได้เห็นทางราชการและผู้ที่มีความรู้ เช่นแพทย์และพยาบาล ได้มีความตั้งใจ มีความเมตตาที่จะไปช่วยให้เขาเหล่านั้นมีความก้าวหน้าและความปลอดภัย ได้ ฉะนั้นการที่ท่านออกไปปฏิบัติงานมีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านจิตใจของประชาชน และเป็นการช่วยให้นโยบาย ของทางราชการที่จะส่งเสริมความเจริญได้บรรลุผลสำเร็จโดยดี ที่ได้เคยกล่าวไว้ว่าการปฏิบัติเช่นนี้เป็นการแสดง สามัคคี และช่วยเหลือให้บ้านเมืองอยู่ได้ มีความมั่นคง ก็เป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งถ้ามองดูในแง่วิชาการทางการ แพทย์โดยตรง การที่ท่านออกไปปฏิบัติงานในชนบทนั้นจะเป็นประโยชน์แก่วิชาการอย่างยิ่ง ในสมัยปัจจุบันนี้ การแพทย์ได้แบ่งเป็นหลายแขนงหลายวิชา ที่เฉพาะ และที่ค่อนข้างจะต้องใช้เวลานานสำหรับศึกษา จนกระทั่งผู้ที่ ศึกษาในวิชาเฉพาะนั้นอาจลืมว่าการเรียนแพทย์หรือปฏิบัติการแพทย์เพื่ออะไร การที่ออกไปปฏิบัติงานเช่นนี้ จะเป็นการทบทวนสำหรับผู้ที่ยังเรียนและผู้ปฏิบัติงานในด้านการศึกษาทุกคนให้ทราบและให้ระลึกถึงความหมาย จุดหมายของการแพทย์โดยแท้ คือการให้คนได้พ้นจากอันตรายของโรคภัยไข้เจ็บ ฉะนั้นการออกไปก็เป็นการทวน รากฐานแท้ ๆ ของการแพทย์และรากฐานแท้ ๆ ของการแพทย์นี้ถ้าสำนึกอยู่เสมอว่าเป็นอย่างไร จะเป็นประโยชน์ แก่อาชีพแก่งานของท่านทั้งหลายอยู่เสมอตลอดไป ก็ขอให้ถือว่าการออกไปปฏิบัติงานที่ท่านได้ออกไปปฏิบัติด้วยความ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายประสงค์ สุขุม เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท นำคณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ในสายการแพทย์ ผู้ออกปฏิบัติงานตามแผนงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จำนวน ๑๔๐ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานโล่ ที่ระลึก และพระบรมราชาโชวาท

ตั้งใจ ได้ประโยชน์หลายด้าน ได้ประโยชน์ในด้านสามัคคีในประเทศ ในความมั่นคงของประเทศ ความผาสุก ความเจริญของประชาชนทั้งในด้านหลักวิชาเป็นประโยชน์แก่ท่านทั้งหลายเองในด้านที่จะทำให้รู้สึกถึงความหมายของวิชาการ และทำให้ทวนไปศึกษารากฐานของวิชาการแพทย์และพยาบาล จะทำให้ท่านทั้งหลายสามารถที่จะปฏิบัติงานที่ได้ตั้งเอาไว้แก่ตัวอย่างดียิ่งขึ้นในอนาคต

ขอชมเชยทั้งแพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง และขอให้บรรลุจุดประสงค์ทุกประการในกิจการที่ได้ปฏิบัติมา ขอจงมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อที่จะทำงานทำการในอนาคต เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและเป็นประโยชน์แก่ส่วนตัวโดยเต็มที่ ขอจงประสบแต่ความสำเร็จความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้า ฯ

รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือ

ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันศุกร์ ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ายินดีมาก ที่ได้พบกับคณะครูอาวุโสและได้มอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติให้ในโอกาสเดียวกันนี้

ท่านทั้งหลายควรภาคภูมิใจอย่างยิ่ง ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นผลสำเร็จมาได้เป็นอย่างดี ความสำเร็จของท่านนี้อาจวัดไม่ได้ด้วยยศศักดิ์และด้วยความร่ำรวย แต่ก็ประสบความสำเร็จอันแท้จริงที่จะเป็นของท่านตลอดไป ไม่มีผู้ใดที่จะแย่งชิงจากท่านไปได้ และเมื่อใดที่ท่านรำลึกนึกถึงความสำเร็จนี้ ท่านจะบังเกิดความสุขความอิ่มใจได้เต็มเปี่ยมเมื่อนั้น ทั้งนี้เพราะท่านเป็นผู้ที่ได้ใช้แต่วิชาความรู้และคุณความดีมาตลอดชีวิต ได้ตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะนำเอาความรู้ความดีทั้งปวงที่มีในตน ออกเผยแผ่และปลูกฝังลงในคนทั่วไป ด้วยความอุทิศสละพยายาม ด้วยความเสียสละอดทนอย่างสูง ด้วยความเมตตากรุณา และด้วยเจตนาที่จะให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์เป็นความสุขอันยั่งยืนแก่เพื่อนมนุษย์

บัดนี้ แม้จะพ้นหน้าที่ตามทางการแล้ว แต่ทุกท่านก็ยังทรงความเป็นครูอยู่อย่างสมบูรณ์พร้อมทั้งกายทั้งจิตใจ ขอให้คิดว่าสังคมยังเคารพยกย่องท่านอยู่เสมอมิได้เสื่อมคลายและทุกคนยังปรารถนาอย่างยิ่ง ที่จะได้เห็นท่านบำเพ็ญประโยชน์บำเพ็ญความดีเพื่อส่วนรวมอีกตลอดไป ให้เป็นนิมิตหมายที่ครูรุ่นหลังได้ยึดเหนี่ยวเป็นแบบฉบับในอันที่จะร่วมกันดำรงความบริสุทธิ์สะอาด ความมีศรีสง่าและความศักดิ์สิทธิ์ของครูไว้ให้คงอยู่คู่กับชาติไทย

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติที่ท่านได้รับมอบไปในวันนี้ ถึงหากเป็นสิ่งเล็กน้อยเพียงใด ก็ขอให้ถือว่ามีความสูงทางด้านจิตใจ และเป็นของขวัญที่ประชาชนพร้อมกันมอบให้ท่านด้วยความนิยมยกย่องและด้วยความกตัญญูรู้คุณ

ขออวยพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความสวัสดิ เป็นที่เคารพพระลึกถึงประจำอยู่กับจิตใจของบรรดาผู้ที่เคยได้รับความเมตตากรุณาของท่านเสมอไป.

พระบรมราโชวาท

สำหรับพระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือ “วันเด็ก” พ.ศ. ๒๕๑๕

วัยเด็กเป็นเวลาสำคัญที่สุดที่จะชวนชวยหาความรู้ความดี ฝึกหัดตัดกายใจให้มีวินัย และมีความสุจริต สำหรับนำพาชีวิตให้ก้าวไปสู่ความสุขความเจริญและความสำเร็จตามที่พอใจปรารถนา.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริษัทสหกระดาษ จำกัด

และบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจบริษัทที่ได้บริจาคสมุดสำหรับนักเรียน และด้วยเจตนาที่จะช่วยในการศึกษาของชาติ

ความจริงเราพยายามที่จะส่งเสริมการศึกษา และโดยเฉพาะการศึกษาพระพุทธศาสนาด้วย เพื่อให้เยาวชนของชาติมีความรู้ทั้งในด้านวิชาการและทั้งในด้านความเป็นอยู่และศีลธรรมอันนี้ก็เพื่อที่จะให้ชาติบ้านเมืองอยู่ดีตลอดไป หมายถึงว่าให้เยาวชนในปัจจุบันสามารถที่จะเติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองที่ดี ที่เป็นกำลัง และสามารถจะรักษาบ้านเมืองให้คงอยู่ได้ ในปัจจุบันนี้ทุกคนย่อมทราบปัญหาเยาวชน ปัญหาเรื่องอาชญากรรม ในหมู่เยาวชน ความวุ่นวายมีมากขึ้นทุกวัน คุณค่า ๆ ว่าเรากำลังแพ้ แพ้การต่อสู้เพื่อความเรียบร้อยของบ้านเมือง แต่ว่าต้องพิจารณาดูว่าเดี๋ยวนี้พลเมืองเพิ่มขึ้นมาก เยาวชนก็มากขึ้น เพราะว่าเด็กเกิดมาก ฉะนั้นการช่วยให้การศึกษาและอบรมก็ต้องยิ่งแข็งขึ้นทุกที แต่ว่าถ้ามาท้อใจว่าเด็กจำนวนมากสู้ไม่ไหว ก็จะทำให้บ้านเมืองล่มจม ส่วนรวมและเราทั้งหลายก็จะอยู่ลำบาก เพราะว่าวุ่นวายกันหมด ฉะนั้นจะต้องต่อสู้ในเรื่องนี้ ในการต่อสู้ไม่ใช่ต่อสู้ที่จะรบราฆ่าฟันกัน แต่ต่อสู้ด้วยความดี ด้วยความตั้งใจที่จะให้ความรู้ ให้ความดีแก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เด็กในปัจจุบันนี้สามารถที่จะฝึกตัวให้รักษาบ้านเมืองต่อไปได้ ถ้าท้อใจแล้วปล่อยไป เราแพ้แน่ แต่ว่าถ้ามีความตั้งใจร่วมแรงกัน อย่างที่ท่านทั้งหลายมาร่วมแรงกันที่จะต่อสู้กันอย่างนี้ก็มิหวัง เพราะว่าจิตใจของคนในประเทศไทยเราก็ไม่ใช่เลว แต่จะต้องให้โอกาส ฉะนั้นเราต้องพยายามที่จะต่อสู้ต่อไป และเชื่อว่าดีขึ้น สถิติอาชญากรรมเพิ่มขึ้น แต่ว่าเราต้องมาเปรียบเทียบกับความดี ก็คงมีมากขึ้นเหมือนกัน ถ้าเราพยายามไม่ท้อใจ ทำสิ่งที่ควรทำ คือให้ความรู้ เพาะความเมตตา ความมีศีลธรรมให้เพิ่มขึ้น เราจะอยู่ได้

ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้อุทิศตัว พยายามที่จะช่วยกันในการต่อสู้แบบนี้ และได้พยายามทำทุกวิถีทางที่จะร่วมแรงกัน อย่างที่นำสิ่งของมาให้ร่วมในงานนี้ก็เป็นการช่วยเหลืออย่างหนึ่ง ในการที่จะตั้งใจของตนเอง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเกสาช รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ นำคณะกรรมการบริษัทสหกระดาษ จำกัด และบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด รวม ๑๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายสมุดโดยเสด็จพระราชกุศลสำหรับพระราชทานแก่นักเรียน

เพื่อหาทางที่จะต่อสู้ ก็เป็นการช่วยอีกอย่างหนึ่ง ทั้งหมดนี้ก็แล้วแต่ที่แต่ละคนจะทำอะไร พยายามทำอะไร ก็แล้วแต่การพิจารณาของตน และในการปฏิบัติตนของแต่ละคนก็เป็นการช่วยอยู่แล้ว คือทำตัวอย่างแก่นุชนรุ่นหลังว่าการที่มีผู้ใหญ่ที่ดีก็ทำให้มีหวังแก่เด็กเหมือนกัน เพราะว่าเด็กไม่ใช่จะเลว แต่มองผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่ทำดีแล้วก็มีทางที่จะเจริญก้าวหน้า เขาก็ก้มหน้าก้มตาเรียนหนังสือและฝึกตัวให้ดีเหมือนกันเป็นกำลังใจ ฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนพยายามที่จะมุ่ง ไม่ท้อในการทำความดี และทำตัวอย่างที่ดีสำหรับอนุชน จึงจะทำให้บ้านเมืองของเรายั่งยืนได้

ขอขอบใจทุกคนที่มีความตั้งใจดี และได้มาบริจาคสิ่งของที่จะช่วยในการศึกษาของเยาวชนปัจจุบันนี้ ขอทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีอนามัยเข้มแข็งแข็งแรงทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

วันพุธ ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ในวันนี้ ขอแสดงความยินดีกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน และขอขอบใจสถาบันที่ให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

เท่าที่ได้ทราบความมุ่งหมายและกิจการของสถาบันตามรายงานของอธิการบดีแล้ว รู้สึกว่ากระทรวง
ศึกษาธิการได้ตกลงดำเนินการในเรื่องการปรับปรุงขยายการศึกษาด้านวิชาช่างไปได้โดยถูกต้องและเหมาะสม
เพราะการตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าจะทำให้ได้ครูช่างระดับปริญญาสำหรับสอนในโรงเรียนและวิทยาลัย
การช่างเพิ่มมากขึ้น และจะทำให้มาตรฐานของช่างที่สำเร็จออกมาจากโรงเรียนการช่างสูงขึ้นตามความต้องการ
สำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป

พูดถึงสถานภาพของสถาบัน สถาบันนี้มาจากวิทยาลัยการช่างชั้นสูงหลายแห่งซึ่งมีฐานะเป็นปึกแผ่นมั่นคง
อยู่ก่อนแล้ว เมื่อมารวมกันก็น่าจะมั่นคงยิ่งขึ้นและมีกำลังในการปฏิบัติดำเนินงานมากขึ้น ทุก ๆ หน่วยควรจะ
รักษาประสิทธิภาพของตนไว้ และหันหน้าเข้าประสานงานกันโดยใกล้ชิดทุกฝ่าย ให้กิจการส่วนรวมของสถาบัน
ดำเนินก้าวหน้าไปอย่างพร้อมเพรียง และบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้อย่างครบถ้วน

ส่วนผู้ที่เรียนสำเร็จแล้วนั้น แต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี เชื่อว่าจะทำประโยชน์ใน
ทางของตน ๆ ต่อไปได้มาก เพราะไม่มีช่องทางมีโอกาสเปิดรออยู่อย่างกว้างขวาง ขอให้ตั้งใจทำงานกันจริง ๆ
ด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความอุตสาหะพยายาม และด้วยความมุ่งหมายที่สูง แล้วทุกคนจะได้รับความสำเร็จ
ความก้าวหน้าตามที่ปรารถนาทุกประการ

ขออวยพรให้บัณฑิตมีพลังกายพลังใจที่เข้มแข็ง มีความคิดความเห็นที่ถูกต้องเที่ยงตรงในอันที่จะทำความ
เจริญให้แก่ตนแก่ชาติ และขอให้ประสบความสำเร็จความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้แสดงละครอาสาสมัครในพระบรมราชานุष्ठมภ์
และผู้ร่วมงานจัดแสดงละครดึกดำบรรพ์เรื่อง “สมเด็จพระนเรศวรมหาราช”^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา

วันพุธ ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

เป็นที่ปลาบปลื้มมากที่เห็นคณะละครที่จะแสดงมีความตั้งใจที่จะแสดงด้วยความเข้มแข็งที่สุด และได้เห็นประโยชน์ของการแสดงละคร

ชาติไทยเรามีสิ่งที่ดีมาตั้งแต่โบราณกาลมาหลาย และโดยเฉพาะที่ดีที่สุดก็คือจิตใจของประชาชนจิตใจของคนไทยด้วยกัน ที่มีความเข้มแข็งในการรักษาให้ชาติไทยคงอยู่และความเข้มแข็งของจิตใจนี้ ครอบงำที่ยังอยู่ในคนไทย ก็จะทำให้เผ่าพันธุ์ชาติไทยยังคงอยู่ต่อไปด้วยความมั่นคง ด้วยความเจริญ และทุกคนจะได้รับความสุขความสบายทุกอย่าง แม้โลกของเราอยู่ในระยะที่ปั่นป่วนเท่าใด ความคิดต่าง ๆ จะผันแปรไปในทางใดและมีการชักชวนให้แตกสามัคคีกันอย่างไรก็ตาม ชาติไทยก็ยังคงอยู่ได้ถ้ารักษาความเข้มแข็งและสามัคคีเช่นที่เคยมาแต่โบราณกาลที่ได้มีการจัดงานแสดงละครเรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราชนี้ก็เพื่อที่จะส่งเสริมให้ไม่ลืมจิตใจนี้ และยังมีนักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ เข้ามาร่วมในงานนี้อย่างเต็มใจ ก็ยังมีหวังและแน่ใจว่าจะได้ผลอย่างเต็มเปี่ยม เพราะว่าทุกคนทราบดีว่าการแสดงนี้เป็นการแสดงเพื่อศิลปะอย่างหนึ่ง และเพื่อความสามัคคีอย่างหนึ่งและเพื่อให้คนไทยทั้งปวงมีกำลังใจที่จะรักษาความดีไว้ นอกจากนี้ก็จะเป็นการแสดงแก่ชาวโลกว่าคนไทยไม่ว่าอยู่ในฐานะใด มีจิตใจเข้มแข็งและห่วงหาในความเป็นไทย ฉะนั้นการที่จะจัดงานจะสำเร็จโดยดีและได้บรรลุจุดประสงค์ ก็ได้อาศัยทั้งผู้ที่ประพันธ์ ทั้งผู้ที่ได้ฝึกซ้อมในด้านนาฏศิลป์และดนตรี และผู้ที่แสดงเอง เมื่อทุกฝ่ายมีปณิธานแน่วแน่และเข้าใจแนชัดในจุดประสงค์ เชื่อได้ว่างานนี้จะบรรลุถึงจุดประสงค์โดยแท้ จึงขอแสดงความยินดีตั้งแต่บัดนี้ และเชื่อว่าความสำเร็จแน่นอน

โดยที่เราถือกันว่าการเล่นละครหรือกล่าวถึงสมเด็จพระนเรศวรซึ่งเป็นบุษนิยบุคคลและเป็นที่ยิ่งเป็นที่เคารพของเรา การพาดพิงหรือการแสดงละครเกี่ยวข้องกับพระองค์ท่านจะเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ และจะต้อง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสมภพ จันทระภา ผู้อำนวยการแสดงละครดึกดำบรรพ์เรื่อง “สมเด็จพระนเรศวรมหาราช” นำผู้แสดงละครอาสาสมัครในพระบรมราชานุष्ठมภ์ พร้อมทั้งผู้ร่วมงานจัดละคร เฝ้า ฯ

ขอพระราชทานให้ทรงคุ้มครอง จึงขอให้ทุกคนตั้งจิตอธิษฐานถึงสมเด็จพระนเรศวรขอให้ท่านมาคุ้มครองพวกเราทุกคนที่จะแสดง และพวกเราจะได้รับความสุขสวัสดิ์ความสำเร็จ เพราะว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชจะทรงทราบว่าทุกคนมีจิตใจแน่วแน่ที่จะรักษาตามที่ได้เคยทรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นปึกแผ่น ความเป็นเอกราช ความก้าวหน้ามั่นคงของประเทศไทยอยู่ในใจอยู่ตลอดเวลาไป ด้วยอำนาจของความตั้งใจที่แน่วแน่ของแต่ละคน ขอให้งานนี้ผ่านพ้นไปโดยปราศจากอุปสรรคใด ๆ ให้มีผลอย่างมโหฬารเพื่อให้ทั้งผู้แสดงทั้งผู้ดูได้รับประโยชน์และเป็นทางที่จะส่งเสริมพระบารมีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทั้งทำให้อาณาภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้คุ้มครองปวงชนชาวไทยทั้งประเทศไทยให้รอดพ้นจากอันตรายที่มีอยู่รอบด้าน ให้มีความสุข ความเจริญ ความมั่นคง ทุกประการ

บัดนี้ ก็ขอให้เข้ามาใกล้ แล้วก็ให้น้ำสุทร่าย ซึ่งถือว่าโปรยให้แก่ทุกคน เพื่อความเป็นสวัสดิมงคล ถือว่ามาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือพระรัตนตรัยและอดีตมหาราชทั้งหลาย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการโรงเรียนราชประชาสมาสัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่โรงเรียนราชประชาสมาสัยได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายกรรมการโรงเรียนและ ทางฝ่ายบ้านเมือง คือทางเจ้าหน้าที่ทางด้านการปกครองและการศึกษาก็มีส่วนให้ดำเนินกิจการและสนับสนุนทางวิชาการทั้งในด้านการเรียน นอกจากนี้ทางฝ่ายเอกชน คือพ่อค้าประชาชนก็ได้ให้ความสนใจ ทั้งสนับสนุนเรื่อยมาเป็นเวลาช้านาน การร่วมมือสนับสนุนเช่นนี้ก็สามารถทำให้โรงเรียนราชประชาสมาสัยดำเนินการได้และเป็นผลดีแก่เยาวชนซึ่งมีความลำบากเคราะห์ร้าย และประกอบด้วยผู้ที่มีความจำเป็นที่จะเข้าโรงเรียน ทั้งนี้ก็เป็นนิมิตดีและเป็นอนาคตของบ้านเมืองที่จะมีความเจริญรุ่งเรือง มีความเข้มแข็งเป็นส่วนรวม การที่โรงเรียนได้สามารถดำเนินการมาจนเติบโตได้ดังนี้ ก็ได้อาศัยแรงและทุนการกุศล ความสำเร็จอีกอย่างหนึ่งก็คือ แสดงให้เห็นว่าคนไทยเราสนับสนุนซึ่งกันและกันอยู่เสมอ และทำให้กิจการก้าวหน้าได้อาจไม่ถูกตำราของการปกครองอยู่บ้าง แต่เราไม่มีใคร ก็ต้องช่วยกันทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุผล มิใช่ว่าจะต้องทำตามตำราไปเรื่อย ฉะนั้นโรงเรียนราชประชาสมาสัยนี้ก็เป็นอย่างนี้ เป็นตัวอย่าง ๆ ดีสำหรับการร่วมมือสำหรับทุกฝ่าย ทำให้มีความสำเร็จได้ และความสำเร็จนี้จะเป็ทั้งความสำเร็จในด้านจุดประสงค์โดยตรงคือการศึกษาของเยาวชนและเป็นความสำเร็จในด้านแสดงถึงความสามัคคีเป็นปึกแผ่นของประชาชนและทางราชการในประเทศไทย ซึ่งเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับความเป็นกลุ่มก้อนของบ้านเมือง

ขอขอบใจและชมเชยทุกฝ่ายที่อุทิศแรงตั้งใจ วิชาความรู้ และทรัพย์ เพื่อที่จะให้สำเร็จตามโครงการ ขอให้มีความกำลังกายพร้อมสมบูรณ์ต่อไป และมีความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงคชัญญ์ มาลากุล ประธานกรรมการ จัดทุนน้อมเกล้า ฯ ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย และผู้มีจิตศรัทธาจำนวน ๒๘ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนน้อมเกล้า ฯ

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการคั่นคว่าทางพระพุทธศาสนา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

การคั่นคว่าพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่สมควรอย่างยิ่งที่จะไฝ่หา เพราะว่าเป็นหลักของพุทธศาสนา และศาสนานี้เป็นหลักที่เราทุกคน โดยเฉพาะเป็นพุทธศาสนิกชน จะต้องยึดถือ

ศาสนาพุทธนี้เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่ทำให้คนเราจะบรรลุถึงความสุขความสำเร็จได้และอย่างที่ได้อ้างประกาศพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ว่าสำคัญอยู่ที่ปฏิบัติ และการปฏิบัตินี้ต้องอาศัยความรู้ก็เป็นความจริงอย่างยิ่ง ฉะนั้นดูตามพระบรมราชโองการนั้น ก็ต้องคั่นคว่าให้ลึกซึ้งจึงจะเป็นการดีและเหมาะสมส่วนสำคัญตามพระบรมราชโองการนั้นคือว่า ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีด้วยการปฏิบัติ ถ้าเราดูแค่นี้ก็พอแล้ว ส่วนเรื่องการคั่นคว่าเป็นสิ่งประกอบ ที่ว่าเป็นสิ่งประกอบเพราะว่า การคั่นคว่า คั่นคว่าได้หลายทางเหลือเกิน บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะคั่นคว่าทั้งหมดไม่ได้ การที่สมาคมได้ตั้งเป็นมูลนิธิคั่นคว่าทางพระพุทธศาสนา ได้ปักใจที่จะทำการคั่นคว่าเป็นเฉพาะกิจในด้านต่าง ๆ ก็เป็นที่เหมาะสมแล้ว ตามที่ได้ทำนี้ก็นับว่าเป็นผลสำเร็จอย่างหนึ่ง แต่ต้องให้เข้าใจว่าเป็นความสำเร็จซึ่งเป็นเฉพาะกิจอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ว่าเป็นทุกอย่าง ฉะนั้นการที่สมาคมได้ตั้งเป้าหมายที่จะคั่นคว่า ก็ขอให้ปฏิบัติตามธรรมะข้อที่ว่าจะต้องรู้ตัว รู้ตัวว่าเรากำลังทำอะไรและรู้ว่า ถึงงานที่ตนได้ทำนั้นอาจเป็นงานหนักงานใหญ่ก็จริง แต่เป็นส่วนเดียว พระพุทธศาสนาซึ่งใหญ่โตมโหฬาร ไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ครบถ้วนหมดทุกอย่าง แต่ก็ไม่ใช่เราจะทำอะไรกว้างขวางเหลือเกิน เราไม่ทำก็ทำ จึงเห็นสมควรที่จะทำและทำให้จริงให้ลึกซึ้งที่สุด และขอให้ตั้งใจและตั้งความคิดไว้ว่าการทำนั้นไม่ใช่เราทำแล้วจะเป็นทางหรือเป็นงานที่ใช้ได้ทั่วทุกกรณี ฉะนั้นการทำ ก็ทำด้วยความตั้งใจ แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้หลักในการทำขัดกับผู้อื่นซึ่งกำลังทำอยู่ด้วยกัน

ผู้ที่คั่นคว่าทางพระพุทธศาสนา คั่นคว่าได้หลายอย่างหลายทาง เราจะคั่นคว่าในทางที่เราทำได้แล้วให้สำเร็จเป็นข้อ ๆ เป็นส่วน ๆ การปฏิบัตินั้นก็เห็นจุดศูนย์กลางของพระพุทธศาสนา เพราะว่ามีจะคั่นคว่าลึกซึ้ง ซึ่งตามที่ว่าไว้ว่าลึกซึ้งได้เฉพาะส่วน แต่ว่าการปฏิบัตินั้นจะต้องปฏิบัติด้วยหลักใหญ่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียง

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์ นำคณะผู้ก่อตั้งมูลนิธิ “ภูมิพล ภิภุช” เพื่อการคั่นคว่าทางพระพุทธศาสนา พร้อมด้วยคณะกรรมการสมาคมศูนย์คั่นคว่าทางพระพุทธศาสนา และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิดังกล่าว เฝ้าฯ รับพระราชทานพระบรมราชาโชวาทและทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล

ชื่อตรง ด้วยความแน่ว ด้วยความบริสุทธิ์ใจแน่ว่าการกระทำนั้นไม่ขัดขวาง อย่างน้อยแก่ตัวเอง คือไม่ใช่ความโลภ หลง ไม่ใช่ด้วยความต้องการชื่อเสียง แต่ว่าทำด้วยบริสุทธิ์ใจ คือเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งมงคลแก่ตนและแก่ส่วนรวม จึงทำ ถ้าปฏิบัติแล้วด้วยจิตใจเช่นนี้ ก็เป็นการทำตามพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ซึ่งทรงมีพระราชหฤทัยฝักใฝ่ในการสั่งสอนให้ทุกคนพยายามทำอะไรที่ถูกต้อง เพื่อให้ส่วนรวมโดยเฉพาะของบ้านเมืองไทยได้คงอยู่และประโยชน์จากพระพุทธศาสนา ดังที่ได้ทรงสั่งสอนข้าราชการและเยาวชนในสมัยนั้นให้ประพฤติตนในทางที่ดี ที่ชอบ ด้วยความสามัคคี ด้วยความรักชาติ ด้วยความรักส่วนรวม ด้วยความดีความงาม เพื่อที่จะให้คงอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน ฉะนั้นงานที่ท่านทั้งหลายได้ตั้งเอาไว้ก็ขอสรุปว่าเป็นงานที่สูงส่ง ที่เหมาะสม ขอให้มีความระมัดระวัง คือต้องสังวรไว้ว่างานที่เราทำนั้นเป็นเพียงส่วนเดียวของพระพุทธศาสนา และจำเป็นที่จะเผชิญเหตุว่างานของพระพุทธศาสนานั้นกว้างขวางและไม่สามารถที่จะทำแต่ผู้เดียวต้องให้หลายคนหรือหลายองค์การช่วยร่วมกัน และงานที่ท่านทำต้องไม่เบียดเบียนงานของคนอื่น นี่ก็เป็นหลักปฏิบัติเพื่อความสำเร็จ ไม่มีข้อใดที่จะวิจารณ์วิจัยในงานนี้

ขอให้ทุกท่านได้ประสบผลสำเร็จ เป็นความพอใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงาน ให้เป็นผลดี ในการปฏิบัติงานเพื่อเสริมสร้างพระพุทธศาสนาให้มั่นคงถาวร และให้ได้ผลสมบูรณ์ทุกคน ทั้งผู้ที่ปฏิบัติทั้งผู้ที่ได้อุตสาหะจะร่วมงานและสนใจดำเนินงานนี้ ก็ขอให้ทุกสิ่งทุกอย่างตามจุดประสงค์ที่มีอยู่ขณะนี้บรรลุผลทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ ห้องพระโรง วังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วันพุธ ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกวาระหนึ่ง
ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน

การขยายงานของมหาวิทยาลัยตามที่รายงานให้ทราบนั้น เป็นที่ควรพอใจและสนใจอย่างยิ่ง เพราะเป็น
การปฏิบัติดำเนินการเพื่อความเจริญและเพื่อประโยชน์ของการศึกษาระดับสูงของชาติโดยตรง ถ้ามหาวิทยาลัยได้รับ
ความสำเร็จ ประเทศชาติก็ได้รับผลดีด้วย จึงใคร่ขอกล่าวย้ำกับทุกฝ่ายทุกคนที่ร่วมในงานของมหาวิทยาลัยศิลปากร
อีกครั้งหนึ่งว่า โครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ที่จะถือว่าเป็นโครงการเพื่อการศึกษาแท้ ๆ นั้น ควรจะได้เกิดขึ้น
จากเจตนาบริสุทธิ์ที่จะทำให้มหาวิทยาลัยมีประโยชน์ต่อบ้านเมือง และเมื่อได้ตั้งต้นขึ้นแล้ว จักต้องดำเนินการต่อไป
ให้ตลอดโดยขะมักเขม้น ด้วยความตั้งใจจริง ด้วยความร่วมมือ และด้วยความละเอียดรอบคอบ จึงจะบรรลุ
จุดประสงค์ที่วางไว้โดยครบถ้วนได้

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาแล้วนั้น ควรจะได้เข้าใจว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงถึงขั้นนี้เป็นผู้ที่ได้รับโอกาสและได้รับ
ความสนับสนุนเป็นพิเศษจากส่วนรวม จึงย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเกื้อกูลส่วนรวมด้วยความรู้ความสามารถของตน
ร่วมมือกันสร้างสรรค์ความมั่นคง ความเจริญ ความผาสุกให้เกิดมีในสังคมอย่างทั่วถึงแท้จริง เพราะฉะนั้น ขอให้
ทุกคนตั้งใจให้มั่นคง ที่จะอุทิศตนเป็นกำลังให้แก่บ้านเมือง พยายามนำความรู้และวิชาการที่เล่าเรียนมา พร้อมทั้ง
ความมีเหตุผล และความฉลาดที่มีอยู่ในตัว มาใช้ปฏิบัติกิจการงานของตน ๆ โดยเต็มกำลัง ให้บังเกิดผลประโยชน์อัน
ยั่งยืนมั่นคงตามที่มุ่งปรารถนาไว้ให้จงได้

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและการงาน
และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูที่ปรึกษา
และคณะกรรมการจัดงาน “ธารน้ำใจ”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจคณะครูและนักเรียนได้นำเงินมาเพื่อสมทบในการช่วยประชาชนที่ประสบสาธารณภัย ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชมเชยในข้อที่ได้นึกถึงผู้ที่เคราะห์ร้ายในประเทศของตน คือเมื่อถือว่าเรามีความสุขความสบายตามสมควรแล้ว เพื่อนที่ร่วมบ้าน พี่น้องร่วมบ้าน ก็ควรจะได้รับ การช่วยเหลือ จึงเป็นขอที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ขอขอบใจ

ข้อที่น่ายินดีก็คือที่ฟังรายงานว่าได้จัดดนตรีเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ทั้งได้ให้ครูอาจารย์ได้ร่วมในงานด้วย เป็นวิธีอย่างหนึ่งที่จะทำให้มีความสนิทสนมระหว่างนักเรียนกับครูเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความรู้สึกที่ใกล้ชิดกัน และประโยชน์สำหรับงานที่มีอีกข้อหนึ่งก็คือ ธรรมดาครูก็ปรารถนาความก้าวหน้าและความดีของลูกศิษย์ ก็ต้องมีความเข้าใจในลูกศิษย์ที่ดี แต่ในเวลาเดียวกันลูกศิษย์ก็ต้องพยายามที่จะเข้าใจว่าครูมีความปรารถนาอย่างไร ครูก็เป็นคนเหมือนกัน ถ้าสามารถที่จะทำให้ครูมีความรู้สึกว่าลูกศิษย์มีความนับถือและปรารถนาดีต่ออาจารย์และครูด้วย ก็ทำให้สามารถที่จะให้ความรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ยอมสละเวลา กำลังทุกประการที่จะให้ลูกศิษย์ก้าวหน้า และเมื่อลูกศิษย์ก้าวหน้าคือได้รับความรู้ดี ทั้งในวิชาการ ทั้งในความรู้รอบตัวในชีวิต ก็ปลื้มใจ ฉะนั้นงานที่ได้ทำได้ขึ้นมาเป็นงานที่จะทำให้มีความสนิทสนมระหว่างผู้ที่เป็นศิษย์กับผู้ที่เป็นครู ก็นับว่าเป็นงานที่ได้ผลดีอีกประการหนึ่ง งานใด ๆ ที่ฝ่ายนักเรียนได้จัดขึ้นมาและครูได้ร่วมมืออย่างดีจะเป็นผลดีที่สุด และจะเป็นทางที่ทำให้มีความเจริญแก่ทั้งครู ทั้งนักเรียน งานที่ได้จัดขึ้นมานี้ก็เป็นมงคลและเป็นที่น่ายินดีทุกประการ ทั้งหมดนี้ที่ปรารถนาก็คืออยากที่จะให้อนุชนของชาติ คือผู้ที่เป็นนักเรียนปัจจุบันนี้ สามารถเข้าใจถึงปัญหาของบ้านเมืองที่มีอยู่มาตลอด คือการที่จะรักษาความดี รักษาความเป็นประเทศที่น่าอยู่ของประเทศไทย ปัญหาที่มีมาตลอดมา เพราะว่าเราต้องสู้ ต้องรักษาความเป็นปึกแผ่น รักษาความเป็นเอกราชและส่งเสริมความมั่นคงความก้าวหน้าของบ้านเมือง อยู่ตลอดเวลา การที่จะส่งเสริมความมั่นคงหรือความก้าวหน้าและความดีของบ้านเมืองนี้ ก็ต้องร่วมมือทุกฝ่าย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางญาณี บุณยรินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชั้นพิเศษ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย พร้อมด้วยคณะครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการจัดงาน “ธารน้ำใจ” รวม ๙๐ คน ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยผู้ประสบสาธารณภัย

และต้องตกทอด ถ่ายทอดความรู้กันไปอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่เฉพาะในปัจจุบัน แต่ว่าจะต้องอยู่ต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน คนเราจะต้องเกิดมาแล้วก็ตายไป แต่ว่าเพื่อที่จะให้เกิดมาและตายไปโดยดี หมายความว่าสามารถรักษาส่วนรวมเอาไว้ได้ และผู้ที่กำลังมีชีวิตอยู่สามารถที่จะมีความสุขและความเจริญได้ ก็จะต้องให้ทุกคนทำหน้าที่ ถ้าพูดถึงในทางการศึกษาผู้ที่เป็นครูก็ถ่ายทอดวิชาให้แก่ลูกศิษย์ เพื่อที่จะให้ลูกศิษย์ต่อไปซึ่งเยาว์กว่าสามารถที่จะรักษาความเป็นไทยได้ต่อไป ฉะนั้นการที่ทำให้มีความเข้าใจโดยจัดงานที่ส่งเสริมสามัคคีระหว่างครูกับลูกศิษย์ และแสดงให้เห็นน้ำใจซึ่งกันและกัน จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้จุดหมายของการศึกษาได้บรรลุผลและรักษาความเป็นไทยตลอดไปในอนาคต

ขอแสดงความยินดีแก่ผู้ที่ได้รับริเริ่มงานและปฏิบัติงานเพื่อที่จะให้บรรลุผล ในงานที่ได้ผลเป็นมงคลทั้งนั้น ขอแสดงความยินดีและชมเชย แล้วก็ขอให้ทุกคนที่มีหน้าที่ต่าง ๆ กันสำเร็จประโยชน์ในสิ่งใดที่ปรารถนา โดยเฉพาะสำหรับนักเรียน ก็ขอให้ได้สะสมความรู้ให้ดี สามารถที่จะเรียนมีความสำเร็จในการศึกษาและมีความก้าวหน้าในชีวิตต่อไป ขอจงมีแต่ความเจริญ.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่น
แห่งประเทศไทย คณะกีฬาอดเยี่ยมและรองอดเยี่ยม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๕

ขอขอบใจสมาคมที่ได้นำเงินมาเพื่อการกุศล และขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัล ซึ่งแสดงถึงความสามารถในเชิงกีฬา

การที่ทางสมาคมได้จัดการส่งเสริมการกีฬาและดำเนินงานมาตลอดตั้งจุดประสงค์ที่ได้กล่าว ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจและสนับสนุนในการปฏิบัติตลอดไป เพราะว่าการกีฬามีความสำคัญอยู่ไม่ใช่น้อยต่อประเทศชาติ การกีฬาที่ทราบดีว่ามีจุดประสงค์จะเพาะร่างกายและจิตใจของผู้ที่ปฏิบัติกีฬาให้ดีให้แข็งแรง มีความสามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งด้วยกายทั้งด้วยใจที่ได้แสดงจุดประสงค์ที่รายงานมาก็เป็นสิ่งที่ดีทั้งนั้น และถ้าปฏิบัติในทุกด้านก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับส่วนรวม มีสิ่งที่น่าสังเกตว่า การกีฬา ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ทุกคนมีความก้าวหน้าทั้งในทางจิตใจและทางร่างกาย บางทีก็ไม่บรรลุผลความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป็นที่น่าเศร้าสลดอยู่ไม่ทราบเพราะเหตุว่าไม่ได้ส่งเสริมพอหรือเพราะเหตุใด แต่อย่างไรก็ตาม ที่สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นได้มีความพยายามที่จะส่งเสริมก็เป็นการดี ขอให้พยายามค้นคว้าดูในวิธีที่จะปฏิบัติต่อไปเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์อย่างแท้จริงด้วย ข้อที่ว่าทำไมไม่บรรลุผลดีอยู่บ้างในจิตใจของตน ก็เพราะว่าถ้าจัดงานอะไรขึ้นมาเป็นการต่อสู้หรือเป็นการแข่งขันกัน ก็จะต้องมีการเอาชนะแพ้เอาชนะ โดยเฉพาอย่างยิ่งเอาชนะ โดยอาจลืมถึงอุดมคติหรือนึกถึงความดีงาม ฉะนั้นการส่งเสริมอาจต้องส่งเสริมในทางจิตใจให้มาก มิใช่จะส่งเสริมในทางความสามารถเท่านั้นเอง ก็ขอฝากสมาชิกให้ไปคิดเหตุผลด้วยว่าการส่งเสริมนักกีฬาและการช่วยให้สนใจกีฬา ทั้งช่วยในทางวิชาการกีฬา จะต้องทำอย่างไร ขอให้ช่วยพิจารณาเพื่อที่จะให้การกีฬาเป็นประโยชน์เต็มที่สำหรับประเทศชาติ ให้เป็นการเพาะความสามัคคี ให้เป็นการเพาะชื่อเสียงที่ดีของบ้านเมือง เพื่อที่จะเป็นประโยชน์สร้างสรรค์กำลังของ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรูญ รักชาติ นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ และนักกีฬาอดเยี่ยมและรองอดเยี่ยม รวม ๒๐ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัล และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานวันนักกีฬา เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ทางสถานีไทยโทรทัศน์ ช่อง ๔ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

บ้านเมืองในทางที่จะให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีความก้าวหน้ามีความมั่นคงได้ ส่วนที่ได้ปฏิบัติมาแล้วก็ขอชมเชย เพราะเราเข้าใจว่าถ้าไม่ได้ปฏิบัติ ไม่ได้ส่งเสริม ไม่ได้สวดส่อง อาจทำให้ยังเป็นแบบกีฬาที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ ถึงอย่างไร ก็ขอให้มีความตั้งใจมีความกายที่จะปฏิบัติเพื่อที่จะให้บรรลุผลเต็มที่

ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จในงานที่ได้ตั้งเอาไว้ทั้งปวง และทั้งมีความเจริญรุ่งเรืองในงานการต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติอยู่ให้มีความสำเร็จ.

พระราชดำรัส

ในการเปิดประชุมใหญ่ของสมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒๐

ณ พุทธสถาน จังหวัดเชียงใหม่

วันศุกร์ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วยในการที่พุทธสมาคมและสมาคมพุทธศาสนาจัดการประชุมใหญ่ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการส่งเสริมทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ศีลธรรมจรรยาของประชาชน และในการส่งเสริมสร้างจริยธรรมแก่เยาวชน

ศาสนาซึ่งทางดำเนินชีวิตที่ปราศจากโทษ ทำให้มีความเจริญร่มเย็น คนจึงเชื่อถือประพฤติปฏิบัติตามทั้งอุตุนาคำบูชาศาสนาเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขความสวัสดิ์ของตน พระพุทธศาสนานั้นมีลักษณะพิเศษประเสริฐในประการที่อาศัยเหตุผลอันเที่ยงแท้ตามเป็นจริงเป็นพื้นฐาน แสดงคำสั่งสอนที่บุคคลสามารถใช้ปัญญาไตร่ตรองตาม และหยิบยกขึ้นปฏิบัติ เพื่อความสุขความเจริญและความบริสุทธิ์ได้ตามวิสัยของตน จึงเป็นศาสนาที่เข้ากับหลักวิทยาศาสตร์ ง่ายที่จะส่งเสริม

การที่ท่านทั้งหลายจะทะนุบำรุงเผยแผ่ให้แพร่หลายมั่นคง ควรได้ยึดเหตุผลเป็นหลักการ นำข้อธรรมะที่เหมาะสมแก่เหตุการณ์ เหมาะแก่บริษัทและแก่บุคคล มาชี้แจงให้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาของธรรมะนั้น ๆ พร้อมทั้งแสดงการกระทำที่มีเหตุผลและมีความบริสุทธิ์ใจให้เป็นตัวอย่างด้วยตนเอง การบำรุงพระพุทธศาสนา ตลอดจนงานสร้างเสริมศีลธรรมจริยธรรม ทั้งในผู้ใหญ่วัยเยาว์ของท่าน จะบรรลุผลที่น่าพึงพอใจได้ไม่ยากนัก

ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมายังทุกท่านทั่วกัน และขออวยพรให้การประชุมดำเนินลุล่วงไปโดยเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ที่มุ่งประสงค์ทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการดำเนินการสนามกอล์ฟหลวงหัวหิน
และเจ้าหน้าที่ ผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟ
ซึ่งถ้วยพระราชทาน ประจำปี ๒๕๑๕^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลกอล์ฟของการรถไฟ และขอขอบใจที่ทางการรถไฟได้มอบเงิน
ค่าสมัครเพื่อการกุศล

การที่การรถไฟสามารถจัดการแข่งขันกอล์ฟด้วยความเรียบร้อยมาตลอดก็นับว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์
และเป็นการแสดงให้เห็นว่าการรถไฟมีความสามารถจะจัดงาน จัดสถานที่เรียบร้อยและเป็นสง่า ทั้งนี้ก็เป็นสง่าแก่
บ้านเมืองด้วย ขอให้การรถไฟรักษามาตรฐานของสนามกอล์ฟให้ดี รวมทั้งมาตรฐานของการแข่งขันและผู้ที่เกี่ยวข้อง
แข่งขันด้วย ให้มีความพยายามปฏิบัติให้กีฬาของตนทำให้ก้าวหน้าและมีความสามารถยิ่งขึ้น การที่จัดการแข่งขัน
และจัดสนามกอล์ฟได้ดีเช่นนี้ก็นับว่าได้ช่วยให้มีชื่อเสียง ให้ประเทศไทยมีชื่อเสียงดีและทำให้มีที่ที่จะแสดงว่าเรา
จัดสิ่งกวดกีฬาลักษณะภูมิประเทศได้เป็นอย่างดี

ขอให้ปฏิบัติต่อไปเพื่อความก้าวหน้า ขอให้ทุกคน ทั้งผู้แข่งขันทั้งผู้จัดการสนามทั้งหลาย จงมีความเจริญ
รุ่งเรือง สิ่งใดประสงค์ขอจงเป็นผลสัมฤทธิ์ และให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติงานร่วมกันด้วยดี.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอนันต์ รมยานนท์ ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย พร้อมด้วย
คณะกรรมการดำเนินการสนามกอล์ฟหลวง หัวหินและเจ้าหน้าที่ นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟซึ่งถ้วยพระราชทานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และถ้วยรางวัลประเภทอื่น ๆ ประจำปี ๒๕๑๕ ที่สนามกอล์ฟหัวหิน
รวมทั้งสิ้น ๓๕ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการบริหารของยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

ปัญหาความประพฤติปฏิบัติของเยาวชนก็เป็นที่น่าวิตกขึ้นมาเป็นลำดับ ทำให้น่าห่วงใยยิ่งขึ้นทุกปี แล้วก็ควรที่จะแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยุวพุทธิกสมาคมก็มีหน้าที่โดยตรงตามที่ได้ตั้งเอาไว้ แม้สมาคมจะมีได้เป็นหน่วยราชการหรือเป็นส่วนที่ได้รับมอบหมายให้มาทำงานในด้านนี้ แต่โดยที่รวมตัวเข้ามาเป็นสมาคมและตั้งตัวขึ้นมาเป็นยุวพุทธิก ยุวพุทธิกก็มีหน้าที่ที่จะส่งเสริมพุทธศาสนาและเยาวชน ฉะนั้นปัญหาเยาวชนที่วุ่นวายก็อยู่ในข่ายของการศึกษาและเกิดเป็นหน้าที่ขึ้นมา เพราะว่าตัวได้ตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่นั้น

เรื่องปัญหาเยาวชนเหล่านี้ ที่เป็นมาแล้ว หมายถึงที่เป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงเดี๋ยวนี้ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงมาเรื่อย ๆ ก็ด้วยมีเหตุผลทั้งนั้น และที่เป็นไปต่อไปในอนาคต เราก็คาดคะเนได้ว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไป สถานการณ์จะยิ่งเลวร้ายลง และจะเป็นผลร้ายสำหรับบ้านเมือง เพราะว่าเยาวชนเหล่านี้ก็จะเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ผู้ใหญ่ก็หมายความว่าผู้ที่มีอายุมากขึ้น ซึ่งในที่สุดพวกที่เป็นผู้ใหญ่ คือผู้ที่มีอายุมากในสมัยนี้ ก็ย่อมต้องตายไป ทิ้งไว้ให้แก่ผู้ที่ยาว ถ้ามีผู้เยาว์ส่วนใหญ่ส่วนมากที่จะเกเร ผู้ใหญ่ก็จะมีหวังจะเป็นผู้ใหญ่ที่เกเรมากเหมือนกัน ถึงแม้จะมีเด็กเกเรมาก แต่เมื่อผู้ใหญ่สามารถและมีจิตใจเรียกว่าจิตใจหนักแน่น ก็จะมีผู้ใหญ่ที่สามารถจะปกครอง สามารถที่จะปฏิบัติกิจของตัวโดยไม่เกรงกลัวมากเหมือนกัน ฉะนั้นอันตรายของปัญหาเยาวชนนี้จึงอยู่ที่ปัจจุบันมากกว่าอนาคต เพราะว่าในอนาคตพวกที่เกเรย่อมต้องรู้ในผลประโยชน์ของตนมาก มีแต่ตกหลุมหลือที่เป็นอาชญากร อาชีพหรือในสันดาน ก็เข้าใจว่าจำนวนน้อยลงกว่าที่เรานึก สำหรับอนาคตก็เข้าใจว่าน่าวิตกพอสมควรเหมือนกัน เพราะว่าพวกที่เกเรด้วยกันก็ต้องปราบกัน ก็จะทำให้บ้านเมืองอลเวงในอนาคตอยู่ เราไม่อยากให้เป็นเช่นนั้น เราก็ตอบว่าทำอย่างไรสำหรับลดความเกเรในปัจจุบัน ซึ่งทำให้เสียหายต่อบ้านเมือง เหตุว่าเยาวชนมีมากกว่าผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ เพราะอัตราการเกิดของพลเมืองเพิ่มขึ้นโดยเร็วมาก ก็หมายความว่าเฉลี่ยอายุเยาวชนมากกว่าผู้ใหญ่นั้นในปัจจุบันนี้จึงมีอันตราย เพราะว่าประชาชนออกไปข้างนอกไม่มีความปลอดภัยแล้ว ก็ต้องมาพิจารณา

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้นายบุญยง ว่องวานิช นายยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารการชุดใหม่ของยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ๙ พ.ศ.๒๕๑๕-๒๕๑๖ รวม ๓๓ คน เฝ้า ๙ ทูลเกล้า ๙ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และรับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท

เหตุผลดูว่าทำไมมีความเกรงมากนัก ก็คงแบ่งไปได้หลายประเด็นหลายเหตุผล อีกข้อหนึ่งที่เป็นวงเล็บก็คือว่า อัตราอาชญากรรมในเมืองไทย และโดยเฉพาะที่พูดกันมากว่าในนครหลวงกรุงเทพมหานครนี้ มีอาชญากรรมมาก ความปลอดภัยของประชาชนมีน้อยถ้าไปเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่าเป็นประเทศที่เจริญแล้ว ฟังดูจากผู้ไปต่างประเทศในปัจจุบัน เช่นไปสหรัฐอเมริกาหรือยุโรป โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรารู้ว่าเป็นที่ใหญ่ เป็นมหาสมุทร เป็นตัวอย่าง หรือเป็นสวรรค์ เดินตามถนนไม่มีใครได้แล้ว ไม่สามารถที่จะมีความปลอดภัย แม้เมืองไทยที่บอกว่าแย่นะ ที่สหรัฐอเมริกาก็แยกว่า มีคนหลายจำพวกที่ไป ทั้งนักการเมือง ทั้งนักการทูต ทั้งแพทย์ ทั้งวิศวกร หรือนักศึกษา พูดเป็นเสียงเดียวว่า ต่างประเทศที่เขาเจริญที่เขาเป็นสวรรค์ ไม่ใช่สวรรค์ เมืองไทยเป็นสวรรค์ ยิ่งกว่า แต่ว่าเหตุนี้เองก็เป็นเหตุของการเพิ่มอาชญากรรมหรือเยาวชนเกรในในเมืองไทย เพราะว่าประชาชนทั้งหมดทั้งผู้ใหญ่ทั้งเด็กเห็นว่าต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาหรือยุโรป เป็นที่ เป็นที่เยี่ยม เป็นตัวอย่าง เป็นสวรรค์ จึงต้องไปเอาสนใจในสิ่งที่เขามีอยู่ แต่สิ่งที่เขามี เขามีขึ้นมาเพราะประวัติศาสตร์ของเขาตามลำดับ และนิสัยใจคอของประชาชนของเขา เขาตั้งขึ้นมา มานึกว่าจะต้องเป็นลิง เอาอย่างทุกอย่าง ก็เลยทำให้ของเราอาจเสื่อมลงไปได้ เพราะของเราสิ่งที่ดีขัดกับของเขา ก็ต้องเสียไป ถ้ายกตัวอย่างพระพุทธศาสนา คำว่าศาสนาเดียวกันกับเยาวชนหรือแม้จะผู้ใหญ่ขนาดผู้ใหญ่ทั้งอายุ ทั้งความรู้ เป็นดอกเตอร์ ศาสนาเป็นสิ่งที่น่าหวั่น ก็จริงสำหรับบางความเห็น ศาสนาเป็นสิ่งที่น่าหวั่นจริง ๆ เพราะว่างมงาย ครีเชื่อเทวดา เชื่ออิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ จึงทำให้ศาสนาไม่มีพลัง ทำให้ไม่น่าเชื่อ เคยได้กล่าวหลายครั้งว่าศาสนาพุทธเราได้เปรียบอย่างยิ่ง เพราะว่าใช้หลักสำคัญก็คือหลักเหตุผล อะไรเกิดมาก็เกิดด้วยเหตุ ต้องมีเหตุอันหนึ่งทำให้เกิด แล้วเหตุนั้นก็เกิดเป็นผลต่อไป ต่อเนื่องไปเรื่อย ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในวิทยาศาสตร์ หรือในปรัชญา หรือในจรรยา หรือในทุกอย่างต้องมีหลักเหตุผล ผลที่เกิดสวตต่อไปถึงต้นได้ แล้วก็ทำนายในอนาคตได้ว่าจะเป็นอย่างไร เพราะหลักเหตุผลได้ทั้งนั้น เหตุผลไม่ใช่เหตุผลอย่างสั้น ๆ เป็นเหตุผลอย่างเห็นการณ์ไกลที่ขอเรียกว่าเหตุผลอย่างเคร่งครัด คือเหตุผลอย่างแท้จริง ฉะนั้นพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดสำหรับแก้ไขปัญหาเยาวชน แต่ว่าโดยเหตุที่คำว่าศาสนาเสื่อมลงไป เสื่อมไปมากเพราะศาสนาอื่นที่เขาไปเน้นในทางอิทธิฤทธิ์หรือในทางคำสั่งมากเกินไป ไม่ได้นึกถึงธรรมะแท้ ๆ ไปนึกถึงศีลหรือไปนึกถึงอิทธิฤทธิ์มากเกินไป ทำให้ศาสนากลายเป็นสิ่งที่โคลมลอย และมาถึงศาสนาพุทธ เรียกว่าศาสนาพุทธก็โคลมลอยไปด้วย ฉะนั้นวิธีแก้ไขไม่ใช่ปัญหาเยาวชนเท่านั้นเอง แต่ปัญหายุ่งยากมีอยู่กับการเมืองด้วย ปัญหาการปกครอง ปัญหาการเป็นอยู่ของ

คนไทยในเมืองไทยด้วย ก็คือต้องให้คนอยู่ด้วยเหตุผลเป็นข้อสำคัญข้อหนึ่ง แม้จะเป็นต่างศาสนาเราก็นำหลักเหตุผลเข้าไปว่าด้วย ศาสนาอิสลามก็ต้องทำอย่างนั้นเพราะฉะนั้นการที่จะให้ดีขึ้น เราไม่พูดถึงศาสนา แต่ทำตามหลักศาสนาพุทธที่แท้ แล้วนี่ก็เป็นขั้นหนึ่งที่จะเริ่มศึกษาปัญหาเยาวชน

ปัญหาเยาวชนต่อไปจะทำอย่างไร เราก็จะต้องดูข้อเท็จจริงแท้ ๆ ว่าเด็กเกิดมาตอนเกิดมาพ่อแม่เลี้ยง ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ไม่ค่อยเลี้ยงกันแล้ว แต่ว่าก็ควรจะทำหลักว่าต้องเลี้ยง เลี้ยงก่อนที่จะเข้าโรงเรียน ตอนนั้นสำคัญที่สุดอายุถึง ๓ ขวบ ๔ ขวบนี้ ถ้าเราเลี้ยงให้เข้าใจ นำประหลาดที่สุดว่าจะทำให้เด็กนั้นเมื่อโตแล้วจำแม่จำไม่ได้แต่เข้าใจในหัว ถ้าสั่งสอนตั้งแต่เริ่มเดินเริ่มพูด สั่งสอนอยู่เรื่อยให้เข้าใจ ให้เคยชินกับความคิดที่ดีที่ตรงเด็กคนนั้นมีหวังจะดี แม้สันดานหรือเรียกว่ากรรมพันธุ์จะเลว ก็มีหวังที่จะทำให้อัปยศ มีเหตุผลขึ้น แล้วก็จึงเหนียวไม่ทำให้ไปตามกรรมพันธุ์ซึ่งอาจมีได้ ฉะนั้นก็อยู่ที่พ่อแม่ที่จะมีเวลาที่จะอบรมหรือเลี้ยงดูบ้างหรือไม่ อันนี้ก็เป็วิธีแก้ อย่างหนึ่งต้องแก้ที่ผู้ใหญ่ ที่พ่อของเด็ก ที่แม่ของเด็ก ต่อไปเมื่อเข้าโรงเรียน ครูก็ต้องมีศีลธรรมที่ดี แต่ว่าครูของเรามีน้อยเกิดไม่พอแก่จำนวนนักเรียน โรงเรียนก็ไม่ค่อยมีพอ จะไปว่ารัฐบาล รัฐบาลก็สร้างไม่ไหวเพราะว่าไม่มีทั้งเงินทั้งเวลาเมื่อสร้างโรงเรียนแล้วก็ไม่มีครู อย่างโรงเรียนหลายแห่งนักเรียนสองร้อยสามร้อยคนครูสองคน มันก็ไม่พอ ฉะนั้นอย่างไรก็ต้องแก้ไขปัญหาคู ปัญหาโรงเรียน ต่อไปถึงปัญหาหลักสูตร อันนี้ก็เป็เรื่องการศึกษาทั้งนั้นหลักสูตรที่มีเดี๋ยวนั้นในทฤษฎีก็มีประถม ๑ ถึง ๗ แล้วก็มัธยมศึกษา ๑ ถึง ๕ หรือ ๖ สำหรับอาชีวะ และที่มีเพิ่มเติมก็มีอนุบาลต่าง ๆ เรื่องนี้ไปดูข้อเท็จจริง ประถม ๑ ถึง ๔ หรือประถมต้น เมื่อจบประถม ๔ แล้วควรอ่านหนังสือได้ มีความรู้ในทางความประพฤติอะไรพอสมควร แต่มาดูอายุยังเด็กมาก และหลักสูตรของประถม ๑ ถึง ๓ ถ้าไปดูจริง ๆ ก็ซ้ำซาก เด็กก็ยังไม่สามารถที่จะรับความรู้ ยิ่งอนุบาลก็ไม่มีสามารถ ฉะนั้นหลักสูตรตั้งแต่อนุบาล ๑ - ๒ - ๓ ประถม ๑ - ๒ - ๓ ทกปีนี่ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยแก่เด็ก มีแต่เสียเวลาและเสียกำลังครูที่จะสอนเสียห้องเรียนไป อย่างเช่นโรงเรียนประชาบาลซึ่งมีถึงประถม ๔ ก็ต้องมี ๔ ชั้น ครูมี ๒ คน จะทำอย่างไร ก็ต้องรวมชั้นอยู่ดี แล้วลงท้ายก็ต้องสอนซ้ำซากอยู่ไม่ได้หยุด ถ้าหากว่าเปลี่ยน อันนี้ขอเสนอ ถ้าเปลี่ยนหลักสูตรเป็นประถม ๑ - ๒ - ๓ รวมกันหมด และประถม ๔ ให้เป็นชั้นประถมที่แยกเพื่อที่จะขึ้นไปประถม ๕ - ๖ - ๗ ก็กลายเป็นมี ๑ - ๒ - ๓ แล้วก็เรียกเป็ว่าเตรียมประถม แล้วอายุเท่าไรก็เข้าไปเรียนประถมนั้น ครูคนเดียวก็พอ ก็ประหยัดครูไปอีก ๒ คน ประถมตอนปลายคือประถม ๔ - ๕ - ๖ - ๗ ก็เป็น ๔ รวมกันก็เป็ประถม

๔ ชั้น มีประณม ๓ ชั้น แต่ว่ารวมเป็นอันเดียว แล้วก็อนุบาล อย่างนั้นก็ประหยัดคน ประหยัดครู ประหยัดที่ และจะทำให้เด็กสามารถที่จะได้รับความรู้ได้สมกับอายุ แล้วต่อไปอาจมีอันธพาลน้อยลงไป เพราะว่าได้ประหยัดครู สามารถเพิ่มโรงเรียน สามารถเพิ่มจำนวนนักเรียน นี่ก็เป็นแนวความคิด ซึ่งปลื้มใจอย่างมากพอใช้สำหรับเรื่องของ ยุวพุทธิกสมาคมที่มาขอคำแนะนำ แต่ว่าเป็นแนวความคิดที่แต่ละท่านก็ควรจะไปคิดเพิ่มเติมว่า เมื่อแบ่งปัญหาออกมาเป็นเรื่อง สำหรับเรื่องเยาวชนซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แบ่งออกมาเป็นเรื่องของศาสนา ปัญหาต่าง ๆ ในทางศาสนาจะ ทำอย่างไร ปัญหาในทางการศึกษาแบ่งออกมา แล้วก็ให้แบ่งปลื้มใจออกไป เมื่อเห็นปัญหาแล้ว สว่างแล้ว ก็อาจ หาทางที่จะปฏิบัติ เพราะว่าผู้ที่เป็นสมาชิกสมาคมแต่ละคนก็มีความรู้ และก็มีความสามารถรวมแรงกันทำกิจกรรม เพื่อที่จะให้เหมาะสมกับนโยบายที่จะตั้งเอาไว้

แต่ก่อนตั้งนโยบายจะต้องเข้าใจปัญหาว่า ปัญหาเยาวชนคืออะไร แล้วที่มาของปัญหา และผลของปัญหาที่ จะเป็นอย่างไรต่อไป อันนี้ก็ได้อ่านมาถึงว่า สามารถที่จะมาวางให้แจ่มแจ้งได้ว่าปัญหามีอะไร ทางแก้ไขอย่างไร โดยใช้สมองของสมาชิกและกรรมการทั้งหมดมาคิด ไม่ใช่เพียงแค่มาบอกว่า มาขอพระบรมราโชวาทแล้วก็ทำตาม พระบรมราโชวาทต่อไป เพราะว่าทั้งหมดที่พูดนั้นก็เพียงกระตุ้นให้ไปคิด ไม่ใช่เป็นโอวาทหรือแถลงนโยบาย เพราะว่าถ้ามาขอให้แถลงนโยบาย จะต้องไปเตรียมหลายวัน พูดถึงหลายวัน กรรมการก็มีเวลาเตรียมมากกว่า อาจ พบอะไรขึ้นมาได้ แต่ว่าที่พูดนี้ พูดจากความคิดที่มีในปัจจุบันทันด่วนเวลานี้ ไม่ใช่โดยที่ไปพิจารณามาแล้วมาร่าง เป็นโครงการ เป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลายที่จะไปร่างเป็นโครงการ เพราะว่าท่านมีความรู้ทั้งนั้น จึงเป็นเจตนาที่ดี ปรารถนาที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญขึ้นปลอดภัยขึ้น ที่พูดนี้เพียงแต่ว่าเป็นตัวอย่าง ไม่ครบถ้วน ก็ขอเพิ่มเติมในข้อ การศาสนาอีกนิดหนึ่งว่า ส่งเสริมศีลธรรมที่ส่งเสริมอยู่นั้น ศีลก็หมายความว่าข้อห้าม โดยมากอะอะอะไรก็ให้อยู่ ในศีลธรรม หมายความว่าคนไหนที่ประพฤติตามศีล ๕ เป็นต้นจะเป็นคนดี ก็ไม่ได้หมายความว่าเช่นนั้น เพราะว่า ศีล ๕ ห้ามไม่ให้ทำโน่นทำนี่ ห้ามตามข้อต่าง ๆ เช่นห้ามฆ่าคน ฆ่าสัตว์ แต่ฆ่าคนนี่ ที่คนเขาไม่ค่อยกล้าที่จะฆ่าก็ เพราะว่ามีกฎหมายบ้านเมือง ส่วนข้ออื่น ๆ เช่นศีลห้ามดื่มสุรา เม้าสุรา กฎหมายบ้านเมืองไม่ได้ห้ามนอกจาก นอกเวลาของคณะปฏิบัติที่จะต้องถูกจับ แต่ว่านอกจากนั้นก็ดื่มก็ดื่มไป ถ้าหากว่าดื่มแล้วเมาในที่ประเจิดประเจ้อแล้ว ทำร้ายคนอื่นนั้นถูกจับ หมายความว่าถูกจับไปตอนที่ผลขึ้นมาแล้ว ผลในทางกายและในทางกฎหมาย แล้วก็กลัวกัน

กลัวศีลนี้ สมมุติว่ากลัวบาป ยกมือไหว้ แล้วก็ถ้าให้ศีล ก็ทำตามศีลนั้น ก็กลัวไม่ได้ทำ เพราะว่าไม่มีข้อปฏิบัติมีแต่ข้อห้าม อันนี้ก็ต้องพยายามพิจารณาเรื่องศาสนาว่าข้อปฏิบัติมีอะไรบ้างที่จะปฏิบัติให้จิตใจเข้มแข็งให้เป็นประโยชน์ได้ จะกลับทางมาให้เป็นที่เข้มแข็ง ที่มีเหตุผล เป็นคนที่แข็งในทางที่ดี เป็นนักเลงในทางที่ดี อันนี้ก็ข้อหนึ่งที่น่าจะพิจารณา และก็นัก ให้พยายามที่จะอธิบายให้หนักแก่ประชาชนทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะแก่เยาวชนว่า การปฏิบัติศีลธรรมคือต้องทั้งศีลและธรรม ไม่ใช่ว่าปฏิบัติเพียงข้อห้าม โดยมากเป็นการเลี่ยงข้อห้ามอยู่เสมอ มีข้อห้ามอะไรก็เลี่ยงได้อย่างฉลาด เพราะเขาไม่ได้ห้ามไว้ว่าอย่าทำ

ในด้านเหตุผลที่ว่าทำไมเยาวชนเดี๋ยวนี้เกรงมาก นอกจากเรื่องความไม่เข้าใจศาสนาหรือเข้าใจเหตุผลในการศึกษาไม่ครบถ้วนแล้ว ยังมีเหตุผลที่เบี้ยว ๆ อีก เพราะว่าแต่ก่อนนี้เขาสั่งสอนกันว่าคนที่สุจริตแล้วก็เจริญ ซึ่งไม่จริงเดี๋ยวนี้ คนที่สุจริตท้องแห้ง ไม่ว่าจะอายุเท่าไร คนสุจริตดูเหมือนว่าท้องแห้ง คนที่เสียสละตายก่อนเขา เพราะว่าต้องเสียสละมาก ต้องไปสู้รบก่อนการร้าย หรือผู้ร้ายก็ถูกยิงถูกฆ่า คนที่ไม่กล้า คนที่เรียกว่าไม่สุจริตร้ายขึ้นมาได้ เพราะว่าโกงเขา หรือไปหลอกเขา คือไม่ได้โกงก็ไปหลอกเขา ไปเสี่ยงกฎหมายโดยที่อาจไม่ถึงผิดกฎหมาย ไม่ได้โกงแต่ก็ร้าย ไม่ตาย ก็เพราะว่าเสี่ยง ไม่ไปรบไม่ไปปฏิบัติราชการที่อันตราย เสี่ยงอยู่ที่นั่น มันก็ไม่ตายเท่า หรืออย่างน้อยรู้สึกว่าจะมีความตายน้อยกว่า แต่ในที่สุดอาจจะหกละเม่นลงมาหัวแตกตายก็ได้ แต่ว่าอย่างไรก็มีความรู้สึกว่าการปฏิบัติตัวโดยสุจริตแล้วท้องแห้ง อยู่ด้วยความซื่อสัตย์ตลอดภพ ฉะนั้นจิตใจอันนี้มันก็เข้าไปในเยาวชน ทำอะไรง่าย ๆ แต่ก่อนนี้เด็กที่ไม่มีสีกินก็ไปทำงาน ทำอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ ก็ได้มีข้าวกินแล้วชาวบ้านก็ใจดี เห็นเด็กไม่สบายให้กิน ก็ยังเคราะห์ดีว่าเดี๋ยวนี้ก็ยังดี แต่ไม่ค่อย หรือไปหาหลวงพ่อกิน ไปเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อกิน ให้ท่านอนุญาตไป ไม่มีโรงเรียนที่จะไปก็ไปวัด ไปหาหลวงพ่อกิน หรือไม่มีพ่อกินไม่มีแม่ ไม่มีใครก็ไปที่วัดหลวงพ่อกินยังเมตตา ท่านบิณฑบาตมาที่ไหนมาท่านก็ให้ แล้วก็ท่านก็สั่งสอน เรื่องที่จริงที่ดีก็คือ ไปหาหลวงพ่อกิน ถึงท่านก็ถวายเอาบ้าง ท่านก็ให้อาหารที่ท่านบิณฑบาตมาแบ่งให้ก็พออยู่พอกิน แล้วท่านก็สั่งสอน ก็ได้ความรู้ทั้งในทางศาสนาในทางความประพฤติ ทั้งในความรู้อาชีพ หลวงพ่อกินสอนได้ เดี่ยวนี้ไม่มีแล้ว เพราะอย่างนั้นไม่โก้ ไม่โก้ แล้วก็ไม่เร็ว จึงตั้งขึ้นมาเป็นแก๊ง เป็นแก๊งขึ้นไปตั้งแต่เยาวชนพวกที่ปล้น เฉพาะอย่างพระนครหลวงนี่เด็ก ๆ ทั้งนั้น ไม่เกิน ๑๗ - ๑๘ ไปปล้นเขา ไปปล้นอย่างมีเทคนิคสูง เลียนมาจากทีวี เลียนมาจากที่เบ้มต่าง ๆ ที่เขามีความรู้สมัยใหม่ เลียนมาจากข่าว วิธีการไฮแจคเครื่องบินอะไรอย่างนี้ ทำระเบิดแล้วก็มาชู้ แบบเดียวกับที่เขาชู้ในการไฮแจค

เครื่องบิน มันง่ายมาก วัน ๆ ก็ไปจี๊ดเมล์ ไปจี๊ดอะไรก็ได้ ได้เงินมาพอกินยิ่งกว่าพอกิน พอที่จะไปเล่นการพนันต่อไป พอที่จะไปซื้อยาเสพติดต่อไป ก็เลยทำให้มันประมูลขึ้นไป และทำให้อันตรายยิ่งขึ้นสำหรับประชาชน

ปัญหาทั้งหมดนี้ก็วางไว้คละอย่างนี้ แล้วก็ให้ไปแยกแยะแล้ววางเป็นโครงการเชื่อว่าคณะบุคคลอย่างเช่น สมาคมนี้อาจจะมีกำลัง มีความสามารถ มีความตั้งใจที่ดีแล้วก็จะทำไม่ได้ ก็พยายามเลือกส่วนที่ทำได้แล้วก็ทำ จะได้ชื่อว่าได้ทำเป็นตัวอย่าง แล้วก็ทำโดยส่วนรวม สนองคุณของชาติบ้านเมือง ให้สามารถที่จะสร้างบ้านเมืองให้ น่าอยู่ยิ่งขึ้น แล้วก็เพื่อช่วยเพื่อนมนุษย์ที่เรียกว่าตกอยู่ในห้วงของทุกข์ คือช่วยพวกเยาวชนที่ไม่สามารถที่จะทำอะไร ให้ก้าวหน้าให้เจริญ แล้วก็เชื่อว่าเป็นจุดประสงค์ที่ใหญ่ที่ทางยุวพุทธิกสมาคมอยากที่จะปฏิบัติ ก็ขอฝากความคิดที่ค่อนข้างจะซุกมุ่นเอาไปแยกแยะ แล้วพยายามพิจารณาดูว่าอะไรรวมกับอะไร แล้วก็สามารถจะปฏิบัติในส่วนที่ดี

ก็ยินดีที่จะช่วยกันพิจารณาในสิ่งใดที่เป็นความเป็นความตายของบ้านเมือง ของส่วนรวม บ้านเมืองของเราก็คือพวกเราเอง ไม่ใช่ผู้อื่น ก็พวกเราเองผู้ที่อาศัยแผ่นดินนี้ ถ้าเราสามารถที่จะสร้างตัวเอง เราก็สามารถสร้างบ้านของเราด้วย โดยมีความสามารถ มีความพอใจ มีความสำเร็จ แล้วก็มีความวางโครงการ ฉะนั้นถ้าสามารถที่จะร่วมแรงกันทำคนละไม้คนละมือก็จะเป็นการดี ปัญหาที่แต่ละคนก็สามารถที่จะช่วยกันในด้านหนึ่ง ๆ ก็ขอให้ช่วยกัน แล้วก็ร่วมมือฝากความเข้าใจในจุดประสงค์ของแต่ละคน ก็ยุวพุทธิกสมาคมเดี๋ยวนี้ก็แพร่ไปเกือบทั่วราชอาณาจักร ในแต่ละจังหวัดแต่ละแห่ง ๆ ก็มีสมาชิกรวมกันก็จะวางแนวนโยบายให้เข้าใจกันว่าจะส่งเสริมพุทธศาสนาในเยาวชนหรือในผู้ที่ยังถือว่ายังเยาว์อยู่ บางคนก็มีลูก แต่ก็รู้สึกว่ายังเยาว์อยู่ ทำไม่จะยังเยาว์ไม่ได้ ความจริงอายุ ๖๐ – ๗๐ ยังเยาว์ก็มีเพราะยังไม่เป็นบัณฑิต เพราะว่ายังไม่มีความรู้เต็มที่ คนที่จะนับตัวเป็นบัณฑิตแท้ ๆ ผู้ที่เป็นกันแต่แท้ ๆ เป็นผู้ที่มีความเป็นทั้งผู้มีอายุ ทั้งผู้มีความรู้ เป็นผู้ใหญ่จริง ๆ รู้สึกว่าจะหายาก เพราะว่าต้องครบถ้วน ด้วยความรู้ทั้งในด้านวิชาการทั่ว ๆ ไปส่วนหนึ่ง แล้วก็ในความรู้ในวิชาที่เห็นอะไร ๆ ไม่ใช่เป็นอภินิทการแต่ด้วยเห็น เหตุผลอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นผู้เยาว์หรือยุวพุทธิก หรือไม่จำกัดอายุทั้งหมดนี้ ต้องพยายามที่จะส่งเสริมให้ยุวพุทธิก กลายเป็นผู้ที่มีความรู้สูง ให้มีความรู้สูง เข้าใจ พุดง่าย สอนง่าย นี่ดูเหมือนเป็นสิ่งที่น่าเสียเปรียบ ใครว่าง่ายสอนง่ายเป็นคนเสียเปรียบ แต่ว่าไม่ใช่ คนที่ว่าง่ายสอนง่ายนั้นเป็นคนฉลาด พุดอะไรเข้าใจ แม้สมมุติว่าพุด คำสอน คำสั่งสอนนั้นจะมีได้ถูกต้องหมด คนที่ว่าง่ายสอนง่ายฟังแล้วก็รู้เรื่อง รู้ทันที คือรู้โดยความเฉลียวฉลาด

ของคนมีปัญหา รู้ว่าคำสั่งสอนนั้นจะถูกตรงไหนผิดตรงไหน ก็เอามาเป็นประโยชน์ได้โดยเร็ว เพราะว่าเป็นคนฉลาด เป็นคนมีปัญหา ก็เอามาใช้เอามาสะสมเอาไว้ แยกแยะส่วนนี้ไม่ดีส่วนนี้ดี เอามาวางไว้เป็นตู้ๆ เป็นลิ้นชักๆ แล้วก็เราต้องการตัวอย่างในสิ่งที่ดีเราก็ไปเปิดลิ้นชักในสิ่งที่ดี ถ้าอยากดูตัวอย่างที่ไม่ดี ที่จะต้องแก้ไขแล้ว ก็มาชี้ให้เห็นคุณเห็นโทษ ก็ไปเปิดเอาลิ้นชักส่วนที่ได้รับทราบมาในสิ่งที่เราพิจารณาว่าไม่ดี แต่ว่าถ้าอยากสอนยาก หมายความว่าคนที่โง่ โง่เง่า ตึ้น สอนเท่าไรๆ ไม่เข้าใจ ต้องเซ็นเอาไป ต้องดู ต้องลงโทษ ต้องใช้กำลัง ถึงจะเข้าใจ หรือบางทีไม่มีวันเข้าใจ คนที่ว่ายากสอนยากอย่างนี้เป็นคนที่น่าสงสาร เป็นคนที่เสียเปรียบที่สุด อันนี้ก็เป็นการคิดสมัยใหม่ ที่เรียกว่าสมัยใหม่ ที่จริงไม่สมัยใหม่ เป็นความคิดที่ผิด แต่ว่าเป็นสมัยใหม่ ว่าคนที่เก่งจะต้องว่ายาก สอนยาก มันถอยหลังเข้าคลอง คลองของเราเกือบแห้งแล้ว เหม็นจะตาย แต่ว่ามันถอยหลังจริง ๆ คือไม่สามารถที่จะรับรู้อะไรเลย แต่ก็มีปมด้อย ก็ต้องแสดงออกมา ถือว่าส่วนรวม ไปขว้างปาโน่นนี้ด้วยความมีปมด้อย ก็เลยทำให้เสียหมด เราต้องพยายามสอนด้วยอุบาย และอุบายนี้ไม่ใช่อุบายที่เลวหรืออุบายที่เรียกว่าทุจริต อุบายหมายถึงคือการยกเหตุผล ทำให้ผู้ที่ว่ายากสอนยากสามารถที่จะเข้าใจ ก็เลยทำให้เห็นว่า งานหน้าที่ของผู้ที่ตั้งตัวขึ้นมาเป็นยุวพุทธิกสมาคมนี้มีมากจริง ๆ ก็ขอให้พยายามพิจารณาด้วยตนเอง และปรึกษาหารือ พยายามแพร่ความคิดที่มีเหตุผลเบื้องต้นแก่สมาชิก ยุวพุทธิกสมาคมด้วยกันซึ่งเข้ามาเป็นสมาคม ไม่ใช่เข้ามาโก้ ๆ ไม่ใช่ที่จะมาแต่งใส่เครื่องหมายของสมาคมหรู ๆ หรือแสดงตัวว่าเป็นสมาชิกของสมาคมอันมีเกียรติ เพื่อที่จะมีอภิสิทธิ์อะไรเท่านั้นเอง แต่เพราะด้วยศรัทธาว่าเรามีความคิดความเห็นที่ดีที่ถูกต้อง ที่จะทำให้พวกเราเองมีชีวิตที่ใสสะอาด ที่มีความสุขมากขึ้นร่วมกัน ช่วยกัน แล้วก็แผ่ความคิดนี้แก่สมาชิกก่อนให้เข้าใจกันทั่วทุกคนว่าจุดหมายของเราเป็นอย่างไร แล้วต่อไปก็สามารถที่จะไปช่วยเพื่อนฝูงที่ไม่เป็นสมาชิก ต่อไปก็ไปช่วยผู้ที่อยู่ในละแวกบ้านของตัว หรือในที่ที่ต้องขยายออกไปทั่วประเทศทั่วทุกคน เพื่อที่จะให้เราสามารถมีความภูมิใจ มีความสงบ มีความมั่นคงได้ เพราะว่าไม่ได้หมายความว่าจะให้สมาชิกเป็นที่เขาเรียกกันว่า นักบุญผู้สละทุกอย่าง จะเป็นโดยสิ่งตรงข้าม เราทำเพื่อความเจริญเพื่อความพอใจส่วนตัว เพื่อความปลอดภัยส่วนตัว เพื่อความดีส่วนตัวของเรา แต่ว่าทำในทางที่ถูกที่ต้อง และทำในทางที่มีเหตุผล นี่ก็ขอฝากเพิ่มเติมดังนี้เพื่อที่จะไปพิจารณาเป็นการบ้านด้วย

ข้อนี้ก็ขอเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งว่า จริง ถ้ารัฐบาลท่านช่วยก็สะดวก แต่ว่าการที่เป็นสมาคมนี้ดี ที่แสดงว่าเป็นอิสระ เป็นไทแท้ และก็ความจริงการสนับสนุนของฝ่ายรัฐบาลก็มีความจำเป็นอยู่ที่ว่า สิ่งง่าย สะดวกใจ แต่ว่า

ถ้าทางรัฐบาลท่านเกิดมีนโยบายที่ไม่เหมือนกัน เพราะเราทำงานที่หลัง หรือถ้าท่านมีความคิดเหมือนกับเราท่านก็อยากทำอะไร ทำไมยุวพุทธิกสมาคมมาอยู่ด้วย ไม่ใช่เรื่อง ลงท้ายเราทำงานเอาไว้ก็เสียเปล่า วิธีที่ดีก็คือทำแล้วก็ทำไป อาศัยประชาชนและอาศัยข้าราชการทุกชั้นที่เป็นคน คือข้าราชการนี้ไม่ใช่สัตว์นรกก็เป็นคน ก็มีความปรารถนาเหมือนกัน จนกระทั่งท่านหัวหน้าคณะปฏิวัตินี้พูดถึงรัฐบาล ถ้าไม่มีรัฐบาลก็มีหัวหน้าคณะปฏิวัติ แล้วก็มีคณะปฏิวัติ คณะบริหารต่าง ๆ ถ้าจะคิดจะขอให้พิจารณาก็เข้าหาฐานะเป็นคน เป็นคนที่มี ความปรารถนาดีก็พอแล้ว แล้วที่หลัง ถ้าทางรัฐบาลท่านตั้งขึ้นมาเมื่อไร และท่านมีความปรารถนาที่จะให้ความร่วมมือให้ประชาชนร่วมมือเพื่อความประชาธิปไตย ทุกคนต้องขอเพราะต้องการประชาธิปไตย สมาคมก็สามารถที่จะร่วมมือในฐานะที่เป็นประชาชนเพื่อความประชาธิปไตยในการปกครอง แต่ถ้าเราจะบอกว่าต้องให้ทางรัฐบาลตั้งเป็นนโยบายระดับชาติ เราจะได้ประชาธิปไตยอะไรลงท้ายรัฐบาลก็เป็นเผด็จการตลอดเวลา เพราะว่าประชาชนเห็นว่าถ้างานอะไรต้องให้รัฐบาลท่านทำโครงการถึงจะเด่น เราก็ต้องไปพึ่ง เพราะว่าประชาชนไม่ต้องการประชาธิปไตยนี้เอง ถึงไม่มีประชาธิปไตย อันนี้วงเล็บแต่ว่าเรื่องมันเป็นเช่นนี้ เมืองไทยเป็นประชาธิปไตยไม่ได้ เพราะว่าประชาชนไม่ต้องการ ที่จริงไม่ใช่เรื่องของรัฐบาล แต่เป็นเรื่องของประชาชนมากกว่า เพราะปรารถนาอะไรก็ต้องทำ หมายความว่าเราทำให้แน่นอนตามประสงค์ของเรา แล้วถ้าต้องการความร่วมมือจากหน่วยราชการใด ๆ ซึ่งมีเครื่องมือเครื่องใช้หรือมีนโยบายที่จะทำ เราก็ขอ อย่างเช่นที่ว่าเมื่อกี้ การศึกษาน่าจะเปลี่ยนแปลงก็ต้องแก้ไขบ้าง เมื่อแก้ไขแล้ว เราอย่าไปบอกว่าเป็นยุวพุทธิกสมาคมเป็นผู้เสนอ ถ้าเป็นนโยบายที่มีผล รัฐบาลท่านก็ยกย่องให้เอง อันนี้ดูอาจจะอธิบายไม่ค่อยถูกนักก็ได้ แต่แนวทางก็คล้าย ๆ อย่างนี้แหละ เราก็ทำไปเพื่อส่วนรวม แล้วก็เท่าที่คนที่เรียกว่าเอกชนซึ่งไม่ใช่รัฐบาลจะทำได้ ยิ่งทำได้มากเอกชนยิ่งมีอำนาจคืออำนาจในทางที่ดี แล้วก็ที่ขอมาพบ เอาเงินมาช่วยนี้ และที่ต้อนรับท่านทั้งหลายนี้ไม่ใช่เพราะเอาเงินมาให้ แต่เอาเงินมาช่วยกิจการต่าง ๆ ที่ทำอยู่ ก็ยินดี เพราะว่าเงินก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งสำหรับสิ่งที่ทำไม่ได้ถ้าไม่มีเงิน แต่ว่าสำคัญที่สุดก็คือ อยากให้เข้าใจ แล้วก็อย่าท้อใจ ให้มีกำลังใจในการทำในสิ่งที่ตัวเห็นว่าดี และขอให้แต่ละคนพิจารณาว่าอะไรดีอะไรไม่ดี อย่าไปหลงเชื่อในสิ่งที่นึกว่าดี นึกว่าโก้ นึกว่าเก๋ แล้วก็ทำ ทำจริง ๆ ด้วยความตั้งใจ มีเหตุผลที่ดี จะเป็นทางที่จะแก้ปัญหาที่ว่าเลวร้ายต่าง ๆ ทุกปัญหา ไม่ใช่เฉพาะปัญหาเยาวชน ปัญหาการปกครอง ปัญหาการร้ายในเมืองต่าง ๆ หลายแห่งก็แก้ได้ นอกจากนี้ถ้าทุกคนทำด้วยเจตนาดีต่าง ๆ แล้วจะเป็นการช่วยตัวเองก่อนที่จะช่วยส่วนรวมด้วย เพราะว่าตัวเองมีปัญหา ตัวเองมีความรู้

ก็ขอให้พยายามพิจารณาให้เกิดความคิดที่ดีทั้งหมด ให้เกิดพลังที่จะเป็นผลขึ้นมาสำหรับสร้างสังคมสร้างบ้านเมืองได้ ถ้าเกิดความคิดอะไรก็ควรจะจดเอาไว้ ขอฝากความคิดเพราะอาจไม่สามารถที่จะพูดโดยอ้างว่าเป็นหลักวิชาที่ถูกต้องอะไร แต่ว่าพูดออกมาจากความคิดที่เกิดสงสัยขึ้นมา ก็พูดออกมา อะไรเห็นด้วยก็ไปเขียน ถ้าไม่เห็นด้วยก็ไปดูแก้ไขว่าทำไมไม่เห็นด้วย ก็อาจเป็นเพราะว่าพูดออกมาไม่ชัดเจนก็เป็นได้ ก็ขอให้ไปพิจารณา อย่างน้อยก็คงมีประโยชน์บ้าง ขอจงสามารถที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนและส่วนรวมโดยทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักกีฬารักบี้ฟุตบอลของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

รู้สึกยินดีมากที่คณะนักกีฬาของวชิราวุธวิทยาลัยสามารถไปต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง ผลการแข่งขันก็นับว่าเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง ในด้านการกีฬาที่พวกนักเรียนวชิราวุธไปครั้งนี้ ก็นับว่าได้ผลเต็มที่ ก่อนที่ทุกคนไปในครั้งนี้ก็ได้มาพบ และที่บอกว่าขอให้ไปให้มีชัยชนะก็ได้ชัยชนะทั้งในด้านกีฬาและในด้านความรู้ คือได้กำชับให้ช่วยเปิดหูเปิดตา ได้เห็นสิ่งใหม่ และเห็นสิ่งที่น่าสนใจทั้งในด้านกีฬาทั้งในด้านความเป็นอยู่ทางสังคมและวิชาการ ก็หวังว่าที่ไปครั้งนี้เป็นผล มีความสำเร็จทุกประการ

การที่ไปไหนก็ตาม แล้วได้ไปเห็นสิ่งใหม่ ที่น่าสนใจ และจดจำเอาไว้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับแต่ละคน แต่ว่าคราวก่อน ๆ นี้เคยบอกกับทางโรงเรียนว่าน่าจะให้ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ไปกลับมาแล้ว ทำเรื่องความถึงสิ่งที่ได้ไปเห็น และการเดินทาง จะเป็นการเล่าเรื่องของการเดินทางก็ตาม หรือเป็นสิ่งที่เห็นก็ตามที่เป็นความรู้ ก็น่าจะนำมาเล่าสู่กันฟังให้แก่เพื่อนนักเรียนด้วยกันและคนทั่ว ๆ ไปที่ไม่มีโอกาสไป ก็รู้สึกว่าเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้การเดินทางแต่ละครั้งมีประโยชน์ยิ่ง ถ้าทางโรงเรียนสามารถที่จะให้นักเรียนทำเรื่องความในด้านนี้ ก็จะเป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ทางหนึ่ง แต่ว่าขอให้ระลึกถึงหรือตั้งหัวข้อให้ดีไม่ใช่ไปแล้วได้เห็นอะไรก็เล่าเรื่องเฉย ๆ เท่านั้นเอง ควรที่จะให้เห็นได้ว่าการไปที่ไหนก็ตามจะได้พบสิ่งที่น่าสนใจ ทั้งในด้านสิ่งที่จะนำมาปฏิบัติสำหรับในด้านนักเรียน หรือในด้านการเมือง ซึ่งเป็นส่วนรวม ในทางที่ดีก็มี ส่วนที่เป็นสิ่งที่ไม่ดี ที่เสื่อมก็มี และอยากที่จะให้เข้าใจว่าตัวอย่างต่าง ๆ ที่ได้เห็นได้พบมีทั้งดีทั้งไม่ดี ส่วนที่ดี ถ้าสามารถจะนำมาปฏิบัติและมาปรับปรุงตัดแปลงให้เข้ากับสภาพของเรา ก็จะทำให้เราเจริญขึ้นได้ สิ่งที่ไม่ดีนั้น อาจไม่ดีเฉพาะที่ หรืออาจไม่ดีทั่วไป เราก็ควรที่จะมาพิจารณานำมาเป็นบทเรียนว่าควรระวังในการปฏิบัติก็ได้ ถ้าทำเรื่องความในหัวข้อที่อาจซับซ้อนลึกซึ้งขึ้นไปมากกว่า การเล่าเรื่องการเดินทางเท่านั้นได้ ก็ควรจะทำเรื่องความ และถ้าผู้ใดทำเรื่องความได้ดี ก็พร้อมที่จะให้รางวัล ก็ขอให้ทางโรงเรียนจัดการเรื่องความ แล้วก็จะให้รางวัลอย่างที่เคยให้รางวัลมาแต่ก่อนนี้แล้ว ที่ตั้งหัวข้ออย่างนี้ก็ขออธิบายเล็กน้อยว่า สำหรับ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ พระยาภะรตราชา ผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย นำครูและนักเรียนวชิราวุธวิทยาลัย รวม ๒๘ คน เฝ้า ฯ กราบบังคมทูลรายงานในโอกาสที่นักกีฬาวชิราวุธวิทยาลัย ได้เดินทางกลับจากไปแข่งขันรักบี้ฟุตบอลกับโรงเรียนต่าง ๆ ในสหพันธ์มาเลเซียและสาธารณรัฐสิงคโปร์

ทุกคน และโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียน โลกนี้มีความวุ่นวายอย่างยิ่งและอาจเวียนหัว ตามความจริงทุกคน จะเป็นนักเรียน จะเป็นครูใหญ่ จะเป็นครู จะเป็นผู้ที่รับราชการหรือทำงานที่ไหนก็ตาม อายุเท่าไรก็ตาม ในสมัยปัจจุบันค่อนข้างจะเวียนหัว คือมีตัวอย่างในการปฏิบัติของส่วนรวมที่ทำให้เราสับสนไม่ทราบว่าจะไรดีอะไรไม่ดี ฉะนั้นแต่ละคน แต่ละบุคคลจะต้องมีจิตใจเข้มแข็ง มีความเฉลียวฉลาดที่จะเลือกในสิ่งที่เข้ามา สิ่งที่เข้ามาหมายถึงว่าสิ่งที่เราฟัง สิ่งที่เรารู้สึก ที่เราได้ประสบ มันปนกันหมด สิ่งที่ดีสิ่งที่ไม่ดีมันคละหมด คนที่จะดี คนที่จะสามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคและเป็นมนุษย์ที่ดีและจะมีชีวิตที่มีความสุข ความผาสุก ความก้าวหน้าจริง ๆ และเมื่ออายุมากแล้วจะมองในชีวิตได้ว่าเราทำสิ่งที่ถูกต้องแล้ว และมีความสุข และเรียกว่าตายสบายนั้น จะต้องมีความเข้มแข็งอย่างยิ่ง เพราะว่าจะต้องเลือกแนวทางของตนให้ดี เลือกแนวทางของตนที่เสี่ยงอุปสรรคและเสี่ยงสิ่งที่เลว ฉะนั้นทุกคนจะเสี่ยงสิ่งที่เสี่ยงของเลว และไปหาสิ่งที่ได้ก็ด้วยปัญญาของตน ด้วยความตั้งใจ ด้วยความเข้มแข็งของตน ในการไปต่างประเทศเพื่อการศึกษาจะได้ประสบหลายสิ่งหลายอย่าง จงพยายามที่จะพิจารณาสิ่งที่ดีในการปฏิบัติของตนมาเขียนเอาไว้ และยึดเป็นแนวทางและเสี่ยงสิ่งที่อาจเสื่อม เพื่อที่จะเตรียมไว้ที่จะดูว่าในสิ่งนั้นมันจะทำให้เกิดทางเสื่อม ที่ว่าทั่วโลกเดี๋ยวนี้มีตัวอย่างทั้งดีและทั้งเลวมากมาย ก็เพราะว่าเรารู้มากขึ้น เมื่อก่อนนี้ในสมัยเก่าคนที่อยู่ใน...เช่นในประเทศไทยจะทราบ ชาวจากประเทศอื่น ๆ ก็แต่น้อย บางทีก็ไม่รู้ว่าในประเทศอื่น ๆ ด้วยซ้ำ นอกจากคนที่เขาศึกษาสูงเหลือเกินจึงจะทราบว่ามีส่วนอื่นของโลก แต่มาสมัยนี้ทุกคนก็ทราบว่าโลกนี้มีประเทศมากมาย มีประชากรในโลกนี้มากมาย และมีความคิด ทั้งความคิดในการปฏิบัติตน ความคิดในทางสร้าง คือสร้างทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเข้ามามากเหลือเกิน ก็ต้องสามารถที่จะเรียน แล้วก็ความรู้ที่เข้ามาอาจมากเกินไปที่เราจะรับ ฉะนั้นเมื่อเกินกำลังที่เราจะรับปฏิบัติ เราต้องฝึกจิต ฝึกจิตของตัวที่พร้อมที่จะรับและครองสิ่งดีไว้ สิ่งที่ไม่ดีทิ้งไป ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ตนเอง ฉะนั้นถ้าทำเรื่องความได้ในแนวความคิดนี้ คืออาจไม่ใช่เฉพาะในการเดินทางไปต่างประเทศคราวนี้ อาจเป็นเรื่องความในเรื่องที่ว่าเยาวชนผู้เป็นนักเรียนปัจจุบันนี้ประสบเหตุมากมายจะทำอย่างไรที่จะแยกสิ่งที่ดีจากสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ดีจากสิ่งที่ไม่ดี ฉะนั้นเป็นหัวข้อที่กว้าง แต่ว่าเชื่อว่าถ้าแต่ละคนสามารถที่จะพิจารณาด้วยปัญญาของตนถึงวิธีแยกสิ่งที่ดีจากสิ่งที่ไม่ดีและใช้ประโยชน์ในสิ่งที่ดีได้ จะเป็นทางที่จะทำให้ตนเองละเว้นจากสิ่งที่ไม่ดี และถ้าเรื่องความมาได้ดีก็จะเป็นการช่วยเพื่อนของตนในการที่จะให้พิจารณาว่า ทำอย่างไรสำหรับให้แต่ละคนสามารถที่จะปฏิบัติดีชอบ เพราะว่าถ้าแต่ละคนปฏิบัติดีชอบ

และแพร่ความดีชอบนี้ให้ออกไปให้กว้างขวาง จะทำให้เยาวชนในประเทศไทยสามารถมีชีวิตที่มั่นคง สามารถมีหลักวิชาอย่างหนึ่งที่จะปฏิบัติตนที่ดี และสิ่งที่ไม่เป็นมงคลต่าง ๆ จะลดลงไป

เมื่อวันก่อนนี้ได้พบพวกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่น ก็ได้พูดทำนองว่า กีฬาสโมสรนี้มันอยู่ จะเอาแต่ชนะจะอย่างไรก็ตาม จะทำอะไรอย่างไร มารยาทเสียก็ช่าง ขอให้ชนะ อันนี้ก็รู้สึกยินดีที่นักเรียนวชิราวุธและทั้งนักเรียนเก่าวชิราวุธที่เคยเล่นกีฬาไม่ได้แสดงจิตใจเลวทรามอย่างนั้น เพราะว่าแต่ละคนก็มีการศึกษาดี มีความคิดดี และปฏิบัติตนดี แต่ว่าก็ต้องขอให้พยายามช่วยกันแพร่ไปให้ถึงเพื่อนฝูง ที่เรียกว่าเพื่อนฝูงนั้นหมายความว่าเพื่อนที่ร่วมชาติ พี่น้องร่วมชาติ ให้เขาเห็นในจิตใจนี้ของนักกีฬาวชิราวุธ เพื่อที่จะให้ปัญหาความวุ่นวายและความยุ่งยากลดลงไป ความวุ่นวายยุ่งยากของประชาชนในทางที่ไม่เป็นประโยชน์อันนี้บั่นทอนกำลังของชาติบ้านเมืองอย่างยิ่ง ทั้งทางชื่อเสียงทั้งกำลังในการพัฒนาบ้านเมือง ฉะนั้นผู้ที่สามารถชี้ทางให้แก่คนอื่นก็ควรจะพยายามชี้ทาง จะทำให้โลกอันกว้างใหญ่ ทำให้ประเทศของตนเป็นที่น่าอยู่ แล้วก็เราจะหาความเจริญความสงบสุขนั้นได้ ก็ขอให้ทางโรงเรียนลองร่างหัวข้อในทำนองนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนได้ทำเรียงความ ซึ่งลึกซึ้งกว่าการเล่าเรื่องเดินทางธรรมดา และถ้าสามารถที่จะคิดถึงเรื่องในทางลึกซึ้งอย่างนี้เชื่อว่าจะเป็นผลดี

ขอชมเชยอีกครั้งหนึ่งที่ทางโรงเรียนได้จัดงานเป็นผลสำเร็จดี และผู้ที่เป็นักเรียนกีฬาจะไปและให้ไปปฏิบัติในเชิงกีฬาและในทางประพฤติปฏิบัติตนเป็นที่เชิดชูเกียรติของนักเรียนวชิราวุธ ทั้งเป็นการเชิดชูเกียรติของบ้านเมืองไทยเป็นอย่างดี ขอจงมีความสำเร็จทุกประการที่ประสงค์ โดยเฉพาะอย่างนักเรียน ขอให้เรียนได้ผลดี สอบไล่ได้ดี เพื่อเป็นอนุภรณ์ในการดำรงชีพในข้างหน้า.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟ
และคณะนักกีฬาที่ชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน ครั้งที่ ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

—————

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลในการแข่งขันกอล์ฟครั้งนี้ และขอขอบใจผู้บริจาคเงินและผู้สนับสนุนการแข่งขันเพื่อการกุศล ทั้งขอชมเชย ณ ที่นี้ด้วย

ที่ได้กล่าวถึงว่าเงินนี้ได้ไปใช้ในทางสร้างสาธารณุกรมเพื่อเยาวชนนั้น ก็เป็นการต่อเนื่องจากที่สโมสรไลออนส์ได้อำนาจเงินทุนเพื่อที่จะสร้างสาธารณุกรมเพื่อเยาวชนให้เป็นผลสำเร็จตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ที่จะสร้าง และทางไลออนส์ทั้งหลายจะรับงบการที่จะหาทุนเพื่อจะสร้างทำเหล่านี้ ทำให้คิดถึงว่าการสร้างสิ่งใด ๆ ก็ต้องร่วมมือกันทั้งนั้น และต้องแบ่งงานกัน งานใหญ่ในการหาทุนก็เป็นของไลออนส์ งานของการเขียนก็เป็นของกรรมการที่ได้ตั้งเอาไว้ มีเจ้าคุณศัลวิธาน^(๓) เป็นประธาน และการเขียนแต่ละปัญหาที่เป็นของท่านดอกเตอร์ ท่านโปรเฟสเซอร์ และท่านผู้ที่มีความรู้ ที่ได้เขียนแต่ละอย่างเพื่อให้สำเร็จตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ ในข้อนี้จึงเห็นได้ว่าต้องร่วมมือกันหลายต่อหลายฝ่าย แต่ว่าในที่สุดถ้าไม่ร่วมมือกันก็จะไม่มีความสำเร็จ การแบ่งงานเช่นนี้ก็กลับเป็นคล้าย ๆ กับว่าแต่ละคนก็ทำหน้าที่ของตน ทำในหน้าที่ของตนเสร็จแล้ว คนอื่นก็ช่างเขา คนอื่นเขาจะทำไม่ทำก็ไม่ทราบ ก็ไปโทษคนอื่นได้ ว่าถ้ากิจการไม่สำเร็จเราก็ทำหน้าที่แล้ว สิ่งที่สำคัญให้สังเกตดูว่า ถ้าสมมุติว่าเราทำหน้าที่ของเราแล้วเสร็จสิ้นเรียบร้อยด้วยความเหน็ดเหนื่อย และงานก็ไม่สำเร็จ เพราะว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ทำ เราก็ร้องไวยวาย เราก็บอกว่าเราทำหน้าที่ของเราแล้วงานไม่เรียบร้อย การร้องไวยวายนั้นเป็นการเสียกำลังเปล่า ๆ เพราะว่าถ้างานไม่เสร็จ เราได้ลงทุนลงแรงไปเยอะแยะก็เสียเปล่า ฉะนั้นขอถือกรณีนี้..... ไม่ใช่ความหมายว่าสาธารณุกรมจะไม่สำเร็จ สาธารณุกรมนี้อาจจะสำเร็จแน่ แต่ว่าอาจช้าหน่อย..... อยากจะยก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแพทย์รุจิ รุจิรัตน์ ผู้ว่าการสโมสรไลออนส์สากลภาค ๓๑๐ นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟ และนักกีฬาที่ชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน ครั้งที่ ๓ ณ สนามกอล์ฟบางพระ จังหวัดชลบุรี รวม ๓๖ คน ฝ่า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัลประเภทต่าง ๆ และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

(๓) พลโท พระยาศัลวิธานนิเทศ

ตัวอย่างว่าถ้าสมมุติว่าไม่สำเร็จ ทางโลออนส์ทั้งหลายก็จะว่ากันใหญ่ว่าไม่สำเร็จเพราะพระราชดำริไม่ดี หรือ กรรมการไม่ดี แต่การพูดอย่างนี้ก็จะไม่ได้ทำให้การที่เราลงทุนลงแรงจะขึ้นมาได้ และกิจการจุดประสงค์จะสำเร็จไป ฉะนั้นที่จะสะกิดจิตใจของท่านทั้งหลายสักนิดหนึ่งก็คือ งานทั้งหลายไม่ใช่ว่าเรารับหน้าที่อะไรแล้วเราก็อำนาจหน้า หน้าที่ แม้จะไม่ใช่หน้าที่ของเรา เราก็คงต้องสอดส่องถึงงานที่เป็นส่วนรวมของบ้านเมืองหรือของสังคม ของประเทศ ด้วย เราต้องสอดส่องดูทั้งนั้น เรามีหน้าที่ที่จะเข้าไปดูว่าจะทำได้หรือไม่ได้ แล้วก็ไม่ใช่ไปจับดีเตือนเขา แต่เข้าไปดูว่าเราจะช่วยอะไรได้หรือไม่ เช่นที่เคยพูดถึงเรื่องสารานุกรมนี้ เคยขอร้องกับท่านโลออนส์ทั้งหลายว่า สารานุกรมนี้ มีกรรมการผู้เชี่ยวชาญเป็นตึกต้องดอกเตอร์ที่จะทำ แต่ว่าจะต้องขอร้องให้ผู้ที่เป็สมาชิกโลออนส์ให้ช่วย ถ้ามีความคิดในการที่จะสร้าง คือมีอะไรที่จะแนะนำขึ้นมาสมควรจะทำ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จะทำให้งานสำเร็จ โดยเร็วและครบถ้วนขึ้นทั้งหมดนี้ก็พูดเป็นปริศนา และขอให้รับไปพิจารณาเพื่อปฏิบัติในงานที่ไม่ใช่โลออนส์และ ไม่ใช่สารานุกรมเพื่อเยาวชน ส่วนเรื่องสารานุกรมเพื่อเยาวชนนี้ก็ไม่ต้องกล่าวถึงว่าจุดประสงค์คืออะไร และจะ ดำเนินอย่างไรต่อไปด้วยความสำเร็จ แต่ขอรายงานเพียงว่าสารานุกรมนี้กำลังดำเนินกันอยู่ ได้ประชุมกรรมการ และได้มีผลขึ้นมาแล้ว เข้าใจว่าจะสามารถที่จะพิมพ์ออกมาเป็นส่วนหนึ่งในปลายปีนี้หรือต้นปีหน้าเพื่อเป็นตัวอย่าง และให้สมาชิกโลออนส์ได้ชื่นชมในการงานที่ตนทำส่วนหนึ่งคือการหาทุน ซึ่งทุนที่ได้หาขึ้น สำหรับปัจจุบันก็มี เพียงพอ เป็นพระคุณอย่างยิ่งของเหล่าสมาชิกโลออนส์ที่ได้พยายามหาเงินมาเพื่อให้พระราชประสงค์นี้สำเร็จไป ส่วนคำว่าพระราชประสงค์กับพระราชดำริก็ขอวิจารณ์เล็กน้อยว่าพระราชดำริ ถ้าพูดภาษาธรรมดาก็เป็นความคิด เกิดความคิดขึ้นมาว่า ทำอย่างไรจึงจะช่วยให้เยาวชนซึ่งเราเห็นว่าเกเรกลับเป็นคนดี ส่วนหนึ่งก็ความรู้ และ วิธีให้ความรู้เป็นอย่างไร นี่เป็นพระราชดำริ ส่วนพระราชประสงค์ คือความต้องการ การทำสารานุกรมนี้ก็ มีพระราชประสงค์ มีความต้องการที่จะให้คนที่โง่มีความรู้ขึ้นมา ให้เป็นคนฉลาด คำว่าโง่ไม่ใช่ว่าสันดานโง่หรืออะไร โง่เพราะว่าไม่พยายามเรียน โง่เพราะไม่มีโอกาสเรียน แล้วคนฉลาดก็หมายความว่าคนที่มีความรู้ ที่สามารถที่จะ รับความรู้ด้วยวิธีแตกต่างกันออกไป นี่เป็นพระราชประสงค์ แต่พระราชประสงค์ก็คือเพื่อที่จะให้มีความรู้ ที่เราเรียกว่าฉลาดมากขึ้น คนโง่ที่เรียกว่าคนที่มีความรู้น้อยลงจะทำให้บ้านเมืองก้าวหน้าไปได้ ปกครองกันได้ ปกครองกันได้ก็หมายความว่าเอาไว้อยู่ เพื่อให้อนาคตแจ่มใส ไม่ให้บ้านเมืองไทยถูกสุขุบเป็นทาสของใคร ไม่ว่าจะเป็นที่

เราเรียกว่าคอมมิวนิสต์หรือเรียกว่าจักรวรรดินิยมหรืออะไรก็ได้ เราไม่นิยม เราต้องการเป็นไทย แต่สำหรับเป็นไทย เราก็ต้องสร้างความรู้ต้องสร้างความรับผิดชอบ และช่วยกันทั้งหมดในกิจการใด ๆ ช่วยกันโดยร่วมมือกันไม่อ่อนตัว

พูดมามากแล้ว ก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเพื่อที่จะสร้างตามพระราชดำริและพระราชประสงค์นี้ ขอให้ท่านทั้งหลายมีพลังกายพลังใจที่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชประสงค์และพระราชดำริต่อไป ก็ของงมีความสุขความสบาย มีความเจริญทุกประการ.

พระบรมราชาบาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจบรรดานักเขียนนักประพันธ์ที่ได้รวมกันตั้งขึ้นมาเป็นสมาคม ที่จัดรายการเพื่อการกุศล และได้ นำผลเป็นเงินมาช่วยในทางงานสาธารณกุศล ตามจุดประสงค์อย่างหนึ่งของสมาคม ตามที่ได้รายงานมาตั้งขึ้นมา เป็นชมรม เป็นสมาคม เป็นชุมนุม เป็นอะไรของนักเขียนนักประพันธ์ทั้งหลายนั้น ก็เห็นได้ว่ามีความประสงค์และ หลักปณิธานที่จะทำให้งานของตนมีประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ แต่ละคนจะเป็นนักเขียนหรือนักอ่านหรือนักไม่อ่าน อะไรก็ตามเมื่อทำงานอะไรก็ตาม จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะมีต่อส่วนรวมทั้งนั้น จะเป็นความคิดอะไร หรือเป็น ลัทธิอะไร ต้องทำให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา เพราะว่าเราเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ซึ่งมีสมองที่จะคิดที่จะค้นความรู้เพื่อ ให้ก้าวหน้า สู้อะไรเราก็ยังไม่ทราบ แต่ว่าอย่างไรก็ตามเราก็เข้าใจว่าเราจะต้องพัฒนาทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ เพื่อให้ได้ทำหน้าที่ตามที่เราก่อตั้งขึ้นมาเป็นมนุษย์ เราจะต้องมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รายงานว่ามีบางสิ่งบางอย่าง มี จุดประสงค์บางอย่างยังไม่บรรลุ เพราะว่ามีอุปสรรค อุปสรรคเหล่านั้นเป็นสิ่งธรรมดาของโลก เราเกิดมาต้องมี อุปสรรคตามที่เป็นหลักของชีวิตคือเกิดมาแล้วต้องมีอุปสรรคคือความเจ็บ ความลำบาก ความตายในที่สุดทั้งนั้น เราจะมาบ่นไม่ได้ว่ามีอุปสรรค แต่ว่าทุกคนจะต้องมีความคิดที่จะปฏิบัติด้วยความตั้งใจ ถ้าตั้งใจบริสุทธิ์และสุจริต จึง จะไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองที่แท้จริง ฉะนั้นจุดประสงค์ทั้งหลายที่ได้ตั้งเอาไว้และได้เปล่งออกมาเป็นวาจาโดยอ่าน รายงานที่ได้ประพันธ์ไว้ ก็เข้าอยู่ในจุดประสงค์ของมนุษย์ทั้งนั้น ในส่วนของนักเขียน นักประพันธ์ นักแต่ง นักแสดงด้วยปากกา หน้าที่จำกัดลงมาเป็นส่วนหนึ่ง เรื่องที่จะทำงานกุศลสาธารณ เช่นแสดงละครทางโทรทัศน์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ แต่เป็นส่วนปลีกย่อย การที่ไปแจกสิ่งของแก่นักเรียนที่ ขาดแคลน ที่เดือดร้อน ที่ยากจนนั้น ก็เป็นงานปลีกย่อยส่วนหนึ่ง งานสำคัญคือการแสดงความคิดของตนออกมา เป็นเรื่องชีวิต หรือเรื่องแต่งขึ้นมา แต่ว่าทั้งหมดก็แสดงซึ่งความรู้สึกเพื่อที่จะให้คนอื่นได้แบ่งความคิดพิจารณาได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชบายให้ นายอุทธรณ์ พลกุล นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการ ของสมาคม ฯ และบรรดานักเขียนอื่น ๆ ที่ได้ร่วมจัดรายการแสดงละครทางโทรทัศน์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ และวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔ รวม ๕๖ คน ฝ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลตาม พระราชอัธยาศัย

เป็นประโยชน์ ประโยชน์นั้นก็คือความรู้บ้าง ความบันเทิงบ้าง เพื่อที่จะให้ผู้อื่นที่ไม่สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา ได้พยายามรับและซึมซาบซึ่งความคิดเห็นของผู้อื่น ฉะนั้นอย่างที่เคยได้กล่าวมาแล้วในครั้งก่อน ๆ ว่านักเขียน นักประพันธ์ นักแต่ง นักแสดงออกมาซึ่งความคิดเห็น มีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของบ้านเมืองได้ ขอพูดแต่เพื่อบ้านเมือง ไม่ขอพูดเพื่อสิทธิหรือเพื่ออะไร เข้าใจว่าแต่ละท่านเป็นคนไทยทั้งนั้น เราก็ต้องทำประโยชน์ต่อบ้านเมือง และถ้าขยายออกไปนิดหน่อย ก็ไปขยายไปให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ การที่จะทำนั้นเคยพูดแล้วว่า นักเขียน นักแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่นักแสดงละคร นักแสดงความคิดเห็นออกมานั้นมีความสำคัญมาก เพราะว่ามีอิทธิพลต่อชีวิตของมวลมนุษย์ และโดยเฉพาะประชากรและสังคมในประเทศของเรา ถ้าเราเขียนอะไรออกมา เขาอ่านไปแล้วทำให้เกิดความคิดที่อาจคล้อยตามไปได้ และถ้าการเขียนนั้นเขียนดี ก็ยิ่งคล้อยตามกันมาก ฉะนั้นท่านก็เกิดความรับผิดชอบมาก ท่านเป็นผู้ที่จะปั้นความคิดของประชาชนในปัจจุบันและในอนาคตได้ ปณิธานและความตั้งใจ อุทิศตน และความซื่อสัตย์สุจริตในความคิด ความบริสุทธิ์ของความคิดนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าเราต้องการที่จะปั้นส่วนรวมขึ้นมาเป็นสิ่งที่ดีที่งาม เราก็ต้องพยายามกลั่นกรองไว้ในสมองว่า ที่จะเขียนที่จะแสดงออกมาเป็นสิ่งที่จะไม่แสดง ที่จะไม่ทำลายความคิดประชากร ฉะนั้นที่ว่าอิทธิพลมาก อิทธิพลในทางที่ดีก็จะมี มิใช่ว่าจะขอให้ท่านทั้งหลายเขียนในทางที่สอนให้ทำดี ซึ่งไม่สนุก เรื่องบอกให้ทำดีนี้เป็นเรื่องของการเกณฑ์กันทางราชการ ไม่ใช่อย่างนั้น เราเขียนอย่างมีเสรีภาพเต็มที่ ไม่ใช่ไม่มีเสรีภาพ มีเสรีภาพเต็มที่ทางที่จะประกอบความดี ในสิ่งใดที่ไม่มีเสรีภาพ ก็เพราะเหตุว่าเกรงว่าจะทำลายส่วนรวม จะเป็นตัวอย่างที่จะทำชักจูงให้เกิดความปั่นป่วน ถ้าในประเทศที่เป็นเผด็จการ เขาห้ามไม่ให้ออกความคิดเห็นความเห็นก็โดยเหตุว่าจะทำลายอำนาจเผด็จการนั้น แต่ว่าในเมืองไทย แม้แต่ฝรั่งเขาบอกว่าเป็นเผด็จการ เราก็เห็นได้ว่าเผด็จการของเราค่อนข้างจะอ่อนเพลียมาก เป็นเผด็จการอย่างรู้สึกว่ามีเสรีภาพอย่างเป็นเสียเป็นเสียกระดากมากกว่า แต่ว่าถ้าเราออกแสดงความคิดเห็นที่ทำลายศีลธรรมและทำลายความสามัคคีด้วยความเจาะจง ด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม อันนั้นเป็นสิ่งที่เผด็จการจะต้องปราบปราม เพราะเผด็จการนั้นไม่ใช่เผด็จการของผู้ปกครองประเทศเป็นเผด็จการของความดี จะต้องปราบปราม เสรีภาพนั้น ถ้าบอกว่ามีเสรีภาพเต็มที่ก็ไม่เชิง ไม่ใช่ว่ามีเสรีภาพเต็มที่ มีเสรีภาพในขอบเขตของเสรีภาพของผู้อื่นที่มีสิทธิที่จะมีชีวิตที่มีการคุ้มครองในตัว คือ ไม่ให้ถูกทำลายโดยปราศจากความเป็นธรรม ฉะนั้นการที่บ่นว่าไม่มีเสรีภาพ ไม่สามารถที่จะเขียนเต็มที่ จริงนี่กลับคำแล้ว เป็นความจริง แต่เป็นเพราะว่าเรา

ต้องเขียนอะไรไม่ทำลายผู้อื่นและไม่ทำลายตนเอง ก็สรุปความได้ว่าท่านทั้งหลายมีเสรีภาพเต็มที่ในขอบเขตของศีลธรรม

คราวนี้จะทำอะไรสำหรับเขียนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและต่อตนเอง ไม่ใช่ใช้อย่างที่ว่าเมื่อก็ว่าเขียนอะไรอย่างอ่อนนุ่มแล้วก็ไม่เสียดีใคร เขียนแต่ในทางที่ว่าเป็นสิ่งที่เขาบอกว่าดี ว่าให้เชื่อฟัง ไม่ใช่ใช้อย่างนั้น แต่ว่าให้ศิลปะการเขียนที่สนุกที่โลดโผนที่อาจเหี้ยมการถูกลงโทษก็ได้ แต่ในจิตใจจะต้องมีความรู้สึกที่ว่า “เราไม่ใช่ลิง เราเป็นคน” ที่ใช้คำว่าเราไม่ใช่ลิงนั้นนะรู้สึกว่าเป็นเมืองไทยนี้ผู้ที่มีความคิดสูง ๆ ชอบเป็นลิง คือในต่างประเทศเขาทำอะไรเราต้องทำอย่างนั้น ความจริงต่างประเทศเขาก็มีดี เราก็สมควรที่จะเอาอย่าง ว่าบางอย่างเห็นได้ชัดว่าต่างประเทศเขาไม่ดี แต่เราโดยที่เราอยากเป็นลิงเราก็ต้องทำตามเขา อันนี้จะยกตัวอย่างก็ได้ แต่ขอปิดไมโครโฟนคือเซ็นเซอร์ และบังคับไม่ให้มีเสรีภาพในการเขียนในการคิด

ทั้งหมดเล่าให้ฟังนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเขียนแบบของท่านผู้เป็นนักประพันธ์ แต่ว่าเป็นการแสดงอันตรายในทางความคิดอย่างหนึ่งในความคิดที่บอกว่ามีเสรีภาพหรือไม่มีเสรีภาพปฏิบัติถูกต้องตามสากลโลก ตามประเทศที่มีความเจริญ ตามกฎเกณฑ์ที่จะต้องตั้งขึ้นมาเป็นชมรม เป็นสมาคมเรื่องหนึ่งและเรื่องของภาษาเข้าใจผิดกันแล้วก็เกิดดีกันได้ ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายตั้งขึ้นมาเป็นสมาคมเพื่อที่จะช่วยกันแล้วก็รักษามาตรฐานของการเขียน ก็เป็นที่ถูกต้องแล้ว แต่ขออย่าให้ท่านทั้งหลายเป็นลิง และอย่าให้เป็นการคิดที่จะทำเพราะว่าเขาทำกัน หรือเพราะว่าทะเบียนตัวขึ้นมาว่าต้องทำเพราะว่าเขายกย่องนักเขียนที่มีเสรีภาพ พูดอะไรโคมลอย พูดอะไรที่ไม่ถูกต้องตามคลองธรรมนั้นนะนายยกย่อง มีใช้อย่างนั้น ต้องคิดเอง ต้องมีศีลธรรมในจิตใจของตัวเอง มีความบริสุทธิ์ มีความแน่วแน่ และทำไปให้เป็นผลดีแก่ตนแก่ส่วนรวม ดังนั้นจะถือว่าท่านทั้งหลายมีเสรีเต็มที่ และท่านทั้งหลายมีประโยชน์เป็นผู้ที่น่ายกย่องจริง ๆ เพราะว่าเป็นคนที่อิสระ ที่มีเสรีภาพในตัวแท้ ๆ มีความกล้าหาญ มีความบริสุทธิ์ที่น่ายกย่องจริง ๆ ที่พูดทั้งหมดนี้ก็ต่อเนื่องจาก ที่ได้กล่าวมาจากที่เขียนเอาไว้ และได้สดับตรับฟังแล้วก็เกิดความคิดขึ้นมา จึงพูดออกมาด้วยความซึ่งอาจเรียกว่าพูดอย่างไม่ปะติดปะต่อหนักและอาจจะแปร่งทุไปหน่อย

ข้อสุดท้ายยังมีอยู่ยังไม่ได้พูดถึงคือเรื่องสวัสดิการ ก็เป็นการดีที่จะดูแลซึ่งกันและกันและหาทางที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างสามัคคีในหมู่ผู้ใช้.....เดี๋ยวนี้เขาไม่ใช่ปากกาแล้ว เขาใช้เครื่องพิมพ์หรือเขาใช้

เครื่องเทพอะไรก็ตามแต่ที่จะจดบันทึกให้ผู้ที่ใช้เครื่องจดบันทึกไว้จากสมองของตนทั้งหลายสามัคคีกัน ช่วยกันมี
ปณิธานแน่วแน่ที่จะช่วยให้สังคมก้าวหน้ามีความเจริญรุ่งเรือง อันนั้นเป็นเจตนาที่ดีและเป็นจุดประสงค์ที่ดีงามมาก
ก็ขอจงเป็นผลสัมฤทธิ์ ให้สามารถที่จะปฏิบัติงานของแต่ละคน ถ้าไม่มีเวลาทำการกุศลก็ไม่ต้องทำการกุศล ขอให้
ทำงานโดยดีเป็นกุศลอยู่แล้ว ขอจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองความสำเร็จทุกประการในสิ่งที่ดีที่ชอบที่งาม
เพื่อความมั่นคงของแต่ละคนและของส่วนรวม.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำพระนครใต้
ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

วันจันทร์ ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำพระนครใต้ในวันนี้และที่ได้ทราบตามรายงานว่า โครงการโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำพระนครใต้เป็นโครงการใหญ่ซึ่งได้จัดทำอย่างละเอียดรอบคอบและมีประสิทธิภาพสูง เมื่อดำเนินการผลิตร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำที่มีอยู่แล้วให้ประสานสอดคล้องกัน จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนกระแสไฟฟ้าซึ่งมีอยู่ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังได้วางแผนป้องกันปัญหาภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เกี่ยวกับอากาศและน้ำไว้โดยเรียบร้อยด้วย

ความสำเร็จทั้งนี้ นับเป็นความก้าวหน้าอย่างสำคัญอีกก้าวหนึ่ง และเป็นเครื่องแสดงว่าทางราชการได้เล็งเห็นความจำเป็นของการพัฒนาด้านพลังไฟฟ้าซึ่งเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งในการที่จะช่วยให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสขอบใจทุกฝ่าย ที่ได้เกื้อกูลให้โครงการดำเนินลุล่วงมาด้วยดี พร้อมกันนี้ขอชมเชยนายช่างและเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยทุกคน ที่ได้ร่วมกันปฏิบัติงานมาด้วยความสามารถและด้วยความเข้มแข็ง เป็นผลให้โครงการสำคัญนี้สำเร็จขึ้นบริบูรณ์ได้ตามกำหนด

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำพระนครใต้ เครื่องที่ ๑ และที่ ๒ ขอให้การผลิตกระแสไฟฟ้าเป็นไปด้วยความราบรื่นปราศจากอุปสรรคทั้งปวง ยังประโยชน์และความผาสุกแก่ประชาราษฎร์ยั่งยืนสืบไปสมตามความมุ่งหมายทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๖๕^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

วันนี้เป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ ซึ่งเรียกกันว่าเป็นทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ การที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ได้ตั้งหน่วยทหารนี้ขึ้นมาสำหรับเป็นทหารที่เป็นตัวอย่างแก่หน่วยทหารทั้งหลายในกองทัพไทย ก็เพื่อให้เป็นผู้ที่แสดงว่าทหารควรจะปฏิบัติอย่างไร และการที่มาเป็นทหารมหาดเล็กนั้นก็ถือกันว่าเป็นเกียรติสำหรับผู้ที่ได้เป็นทั้งนาย ทั้งนายสิบ ทั้งพลทหาร ฉะนั้นหน้าที่ของผู้ที่เข้ามารับราชการเป็นทหารมหาดเล็กนั้นจึงมีหน้าที่ของทหาร และยิ่งกว่านั้นมีหน้าที่ของทหารตัวอย่าง การที่ได้ปฏิญาณว่าตนจะปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์นั้นจึงต้องปฏิบัติตนให้เข้มแข็งให้กวดขันตัวเองให้สามารถปฏิบัติงานของทหารและของพลเมืองดีตลอดไปด้วยเหตุว่าทหารนี่คือพลเมืองเอง และพลเมืองที่มาเป็นทหารต้องมีหน้าที่ทั้งหน้าที่เป็นคนไทยที่ดีคือรักชาติ รักษาความมีเกียรติในการเป็นคนไทย และทั้งต้องรักษาระเบียบวินัยของทหารเอง ฉะนั้นการมาเป็นทหารมหาดเล็กนั้น ก็ทำให้เกิดความรับผิดชอบอย่างยิ่งหลายประการ ขอให้ทหารมหาดเล็กทุกคนทั้งใหม่ทั้งเก่าได้รักษาเกียรติอันสูงนี้ไว้เป็นคติประจำตัวเพื่อให้บ้านเมืองของเรามีความมั่นคงมีความปลอดภัย และมีความก้าวหน้า ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญ ให้ได้ชื่อว่าเป็นทหารที่ดีได้ชื่อว่าเป็นคนไทยที่ดี ของจึงมีความสำเร็จทุกประการ มีความเจริญมีความแข็งแรงทั้งจิตใจทั้งร่างกายทั่วทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเป็นประธานการถวายพระราชกุศล ในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๖๕ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ กองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ก รักษาพระองค์ ขอยสายลม ถนนพหลโยธิน

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
และนักกีฬา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจทางสมาคมฟุตบอลที่ได้นำรายได้ของการแข่งขันมาสมทบเพื่อการกุศลสาธารณะ และเมื่อได้ฟังรายงานที่บอกว่าการแข่งขันครั้งนี้ประโยชน์หลายด้าน ก็เห็นด้วยว่าการแข่งขันกีฬาฟุตบอลจะเป็นประโยชน์ได้หลายทาง นอกจากที่จะทำให้รายได้เพื่อที่จะมาสมทบในการกุศลสาธารณะแล้วยังเป็นการส่งเสริมความสามัคคีระหว่างประเทศ

การยกฐานะและระดับของการกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยในจุดประสงค์และประโยชน์เหล่านี้ เราจะมองเห็นได้ว่าทุกคน ทั้งเจ้าหน้าที่ของสมาคมและทั้งนักกีฬา จะต้องพยายามที่จะปฏิบัติตนให้ดีที่สุดเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ ความจริงที่จะให้บรรลุจุดประสงค์ที่แจ้งมานี้ก็เกิดเป็นความรับผิดชอบของแต่ละคนเพื่อให้ได้ถึงเป้าหมาย และเป้าหมายนั้นไม่ใช่เฉพาะตามที่รายงาน คือการอุ้มชูชื่อเสียงของบ้านเมืองให้ดี และโดยที่ชื่อเสียงของบ้านเมืองดี จะเป็นผู้ที่ช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคงและมีความปลอดภัยได้ในที่สุด อาจดูเป็นการยกงานกีฬาขึ้นมาเป็นงานเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศชาติ จะรู้สึกว่าการแข่งขันจะไกลกันมาก แต่ขอให้นึกถึงว่าตัววิธีปฏิบัติของนักกีฬาและวิธีปฏิบัติของผู้จัดงานในสนาม จะเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนและเยาวชน ถ้าเห็นว่าการเล่นกีฬามีความเรียบร้อย มีความเป็นนักกีฬา มีการต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวอย่างสุดฝีมือ อย่างที่ว่าถวายหัว ก็ทำให้เกิดความเลื่อมใสว่าคนไทยเราเป็นนักต่อสู้ เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ มีความสามารถ มีความแข็งแกร่งที่จะต่อสู้เพื่อนำชัยชนะ ในเวลาเดียวกัน ถ้าเห็นว่าการต่อสู้นั้นทำด้วยความเป็นสุภาพบุรุษ ทำด้วยความถูกต้องในกติกา และด้วยความสุขุม ไม่ใช่ทำด้วยอารมณ์ที่ฉุนเฉียว หรืออารมณ์ที่หลงในสิ่งที่ไม่ดี ก็เกิดความนับถือ เข้าใจว่าการต่อสู้ทุกอย่างจะต้องมีความกล้าหาญ ทั้งมีสติ มีกติกา และมีความรอบคอบการพิจารณานี้ไม่ใช่ที่เราจะมานั่งคิด

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจโท ต่อศักดิ์ ยมนาค นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการกลางจัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ ๕ พร้อมด้วยคณะฟุตบอลชุดแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยนักฟุตบอลและผู้ฝึกสอน ฝ่า ๖ ทูลเกล้าฯ ๖ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนจากอุทกภัยตามพระราชอัธยาศัย และรับพระราชทานพระบรมราโชวาท.

หรือทำอะไรเป็นเวลาทั้งหลายชั่วโมง แต่ความหมายว่ามีการตัดสินใจที่จับพลันได้ ถ้าแสดงทั้งหมดให้เห็น ทำให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ก็เกิดเป็นการจูงใจให้ประชาชน และโดยเฉพาะเยาวชนจะเห็นว่าวิธีปฏิบัติกีฬาซึ่งเป็นการต่อสู้เขาทำกันอย่างไร และจะซึมเข้าไปในจิตใจของเยาวชน จะทำให้เยาวชนและประชาชนเกิดกำลังใจขึ้นมา ปฏิบัติงานของตนในบ้าน แต่ละคนปฏิบัติงานในการรักษาความมั่นคงของบ้านเมืองด้วยความตั้งใจยิ่งขึ้นกีฬาจึงจะเป็นประโยชน์ ไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้ปฏิบัติกีฬา คือนักกีฬาเท่านั้นเอง ก็เป็นเรื่องของผู้ที่ฝึกซ้อมที่จะต้องพยายามหาทางให้บรรลุถึงเป้าหมายนี้ และเป็นเรื่องของกรรมการสมาคมฟุตบอลที่จะหาทางที่จะจัดอุปสรรคจนได้ผลตามจุดประสงค์นี้ ฉะนั้นแต่ละคนมีหน้าที่ที่จะทำให้การกีฬาฟุตบอลก้าวหน้ามีมาตรฐานสูง เอาชนะได้ และเป็นทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในที่สุด ถ้าไม่ได้ทำก็มีมุมนกลับถ้าแสดงตนว่าเป็นคนที่เป็นนักกีฬาอันธพาลก็เป็นผู้ที่บ่อนทำลายความมั่นคงของชาติในที่สุดเหมือนกันเมื่อจะปฏิบัติกีฬา เมื่อจะจัดการแข่งขันใด ๆ ก็ต้องนึกถึงตัว ทำให้ดีที่สุดในทุกทาง มิฉะนั้นอย่าทำดีกว่า อย่าเล่นดีกว่า เพราะว่าจะเป็นการชักจูงให้ส่วนรวมไปรับทางที่ไม่ดี อันนี้ก็เป็นการคิดที่เกิดขึ้น และก็ขอฝากไว้กับทุกคน ทั้งผู้ที่เป็นนักกีฬา ผู้ที่ฝึกซ้อม ผู้ที่จัดกีฬาทุกประเภท และโดยเฉพาะการฟุตบอล ซึ่งในเวลานี้มีการกล่าวขวัญกันว่าชักเสื่อมลง อย่าให้คำที่เขากล่าวขวัญว่าเสื่อมลงเป็นความจริงได้

ขอให้งานฟุตบอลของประเทศไทยเจริญขึ้น มีประสิทธิภาพและนำชื่อเสียงต่อบ้านเมืองได้ทุกด้าน ทั้งในด้านฝีมือการเล่นกีฬา ทั้งในทางการจัดงานให้เรียบร้อย ก็ขอให้ทุกคนประสบผลสำเร็จในหน้าที่ ซึ่งก็นับว่าเป็นหน้าที่ที่ได้ตั้งไว้ให้แก่ตัว มีกำลังใจกำลังใจกายทุกประการ ขอให้การแข่งขันเรียบร้อย และให้นักกีฬาฟุตบอลไทยมีชัยชนะที่แท้จริงทุกประการ ขอจงประสบความดีความงามทั่วทุกอย่าง.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เสด็จ ฯ ทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ความจริงที่ว่าเวลาเป็นชั่วโมงนั้น ถ้านับแล้ว ก็ขึ้นเป็นพัน ๆ ชั่วโมง ก็ดูยาวนาน แต่ว่าที่มาเยี่ยมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น ก็ไม่ใช่มาเยี่ยมปีละครั้งเท่านั้นเอง และไม่ใช่เพียงแปดพันกว่าชั่วโมงที่ไม่ได้มาก็เคยมาแจกปริญญา เคยมาเยี่ยมเป็นทางส่วนตัวและเป็นทางการอีกหลายครั้ง ตั้งประมาณเก้าปีที่ได้มาปลูกต้นนนทรี และในวันนี้ก็เห็นว่ายังเติบโตดี นอกจากนั้นก็มาได้มาเมื่อเวลาสี่สิบปีแล้ว ในเวลาที่ทั้งหลายเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่ได้เข้ามาหาวิทยาลัยและไม่ได้เข้าหอประชุมนี้ เพราะว่าหอประชุมนี้ก็ยังไม่ได้สร้างจนกระทั่งสร้างหอประชุมและสันหอประชุมในบัดนี้ นับเป็นเวลานาน และได้เห็นว่ามหาวิทยาลัยนี้มีความเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับมาไม่ใช่น้อย มีความเปลี่ยนแปลงในทางวัตถุ การก่อสร้างคือตึกกรมและสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็ได้เพิ่มพูนขึ้นมา ทั้งในจำนวนของอาจารย์และนักศึกษาก็ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับตั้งแต่ที่ได้ตั้งมหาวิทยาลัยนี้ ก็นับว่ามีความก้าวหน้าด้วยดี ตามที่ท่านอธิการบดีได้แสดงความหวังว่า ถ้ามีการสนับสนุนจากทางราชการและทางต่างประเทศ มหาวิทยาลัยนี้จะสามารถก้าวหน้าต่อไปอีกไม่ใช่น้อย อันนี้ก็ทำให้เป็นระลึกถึงความหลังเมื่อมาประมาณสิบเจ็ดสิบแปดปีมาแล้วที่มาแจกปริญญา ไม่ใช่ ณ ที่นี้ เพราะว่าเวลานั้นหอประชุมยังไม่ได้สร้าง ได้แจกปริญญาและได้รับปริญญาด้วย ก็นับว่าที่ขึ้นมาพูดนี้ ก็พูดในฐานะเป็นดอกเตอร์ ดอกเตอร์ทางกลีกรรมและสัตวบาล ก็ขอเล่าให้ฟัง เพราะว่าท่านทั้งหลายคงจำไม่ได้ว่าเมื่อรับปริญญาเป็นดอกเตอร์เขาก็สดุดีใหญ่ ท่านอธิการบดีเองก็ได้มาบอกว่าจะให้ปริญญา แล้วก็ให้เตรียมตัวเข้าไปรับ ก็ใส่เสื้อครุย แล้วก็เมื่อเข้าที่เหมาะสมแล้ว ก็มีการอ่านคำสดุดีว่าได้ทำอะไรถึงสมควรแก่ปริญญา กิตติมศักดิ์เลยทำให้อยากฟังว่าตัวได้ทำอะไรมาถึงได้เกียรติสูงอย่างนั้น ฟังไปฟังมาแล้วก็อ่อนใจตามธรรมดาผู้ที่ได้รับปริญญา ปรกติก็เป็นผู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาจากมหาวิทยาลัย เสร็จแล้วสอบไล่ เมื่อสอบไล่ได้ ทางสภามหาวิทยาลัย ก็ถือว่าผู้นั้นได้เล่าเรียนมาและได้แสดงว่าจำเอาไว้ได้ และแสดงว่าพอเข้าใจในหลักวิชาต่าง ๆ ในด้านสาขาต่าง ๆ ที่ตนได้เรียน จึงลงมติให้ปริญญา คือเป็นประกาศให้คนอื่นทราบว่าคุณผู้นี้ได้เล่าเรียนด้วยสติปัญญาและมีความรู้พอที่จะปฏิบัติการในสาขานั้น ๆ อันนี้สำหรับผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยและได้สอบไล่ได้ปริญญา ส่วนสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญา กิตติมศักดิ์นั้นโดยมากทางสภามหาวิทยาลัยก็พิจารณา โดยประชุมอย่างเคร่งครัดและมีมติว่าผู้นั้นได้ปฏิบัติการในด้านวิชาการอย่างยอดเยี่ยมและสมควรที่จะได้รับเกียรติทัดเทียมกับผู้ที่ได้เรียนมาและแสดงว่าจำไว้ได้และ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทรงดนตรี

มีวิชาอยู่ในสมอง เพราะว่าผู้ที่ได้ปฏิบัติมา แม้จะไม่ได้ปริญญา ก็แสดงให้เห็นว่าได้มีวิชาอยู่อาจเรียนรู้โดยประสบการณ์ก็ได้ และแสดงว่ามีความสามารถ จึงลงมติให้ยกย่องด้วยปริญญาเกิตติมศักดิ์ ที่ว่าตอนต้นว่าเมื่อฟังคำสดุดีแล้วเกือบจะตกเก้าอี้ เพราะว่ามาพิจารณาอย่างเผิน ๆ แล้ว ก็ค่อนข้างจะอ่อนเพลียมาก คือว่าสดุดีว่าเมื่อทรงพระเยาว์ทรงทำสวนครัว ส่วนประเด็นอื่น ๆ ก็มีว่าสนพระทัยในกิจการในด้านเกษตรศาสตร์ไม่ใช่น้อยและได้มาสนใจในด้านวิชาการและด้านปฏิบัติของมหาวิทยาลัย แต่ว่าจุดสำคัญก็คือ สวนครัว อันนี้ที่บอกว่าเกือบจะตกเก้าอี้ เพราะว่าเมื่อเรามารับปริญญาเกิตติมศักดิ์ เราก็ต้องนึกว่าสมควรหรือเปล่า ถ้ามาบอกว่าทำสวนครัวแล้วได้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ก็ค่อนข้างจะ.....ก็ไม่ว่าว่าจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน เพราะว่ามีคนที่ทำสวนครัวตั้งเยอะแยะไม่ยกจะได้ปริญญา อันนี้ก็เลยยังเป็นปัญหามาจนทุกวันนี้ ว่าการได้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ทางกสิกรรม และทางสัตวบาลในครั้งนั้นสมควรหรือเปล่า เดียวนี้ก็ยังสงสัยแต่ก็ต้องขบใจสภามหาวิทยาลัย และทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในครั้งนั้นที่ให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์เพราะถึงว่าจะเป็นความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องของการให้ครั้งนั้นก็ตาม ก็ทำให้เกิดกำลังใจอยู่ไม่ใช่น้อยที่จะพยายามทำอะไร ๆ ให้สมกับปริญญา นั้น ให้สมกับที่เขายกย่อง จึงได้ศึกษาดูในข้อที่หนึ่งคือศึกษาเรื่องสวนครัว ประโยชน์ของการทำสวนครัว แล้วก็ทำไมเขาจึงยกย่องการทำสวนครัวนัก ก็เลยมาค้นพบว่าสวนครัวหรือการปลูกผักปลูกถั่วนี้เป็นใจกลางของการกสิกรรมและของเศรษฐกิจ และจากนั้นไปก็เลยทำให้นึกถึงว่าเวลาปลูกผัก มีปัจจัยอะไรที่จะต้องทำ ก็นึกได้ว่า ชั้นแรกเมื่อเด็ก ๆ ก็ต้องมีเมล็ดพันธุ์เสียก่อน มาหว่านลงไปแปลงดิน เมื่อลงดินแล้วต้องทำอะไร ก็ต้องรดน้ำใส่ปุ๋ยบ้าง เมื่อโตขึ้นมาก็ต้องดูแลรักษาไม่ให้ศัตรูพืชได้มารังแกเมื่อเสร็จแล้ว เมื่อเติบโตมาเรียบร้อยแล้วก็เก็บเกี่ยว ถ้าสำหรับผู้มีอาชีพในทางทำสวนก็ควรที่จะเอาไปขายเพื่อให้มีเงินสำหรับมาเลี้ยงชีพ มาซื้อข้าว มาซื้อสิ่งของต่าง ๆ เพื่อที่จะยังชีพได้อันนี้ เมื่อคิดต่อ ๆ เรื่อยไป ก็เลยทำให้คิดว่าถ้าเราคิดทำการอาชีพใด หรือการกระทำการใดจริง ๆ ต้องประกอบด้วยวิชาการและสิ่งของที่มีความจำเป็นหลายด้าน ไม่ใช่ว่าอย่างเดียวต้องประกอบทั้งหมดและให้ครบถ้วนถึงจะประสบความสำเร็จรุ่งเรืองถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงได้คือมีความสบายและความปลอดภัยก็เลยทำให้มานึกเห็นว่า การทำสวนครัวทำให้เกิดความคิดนี้จึงสมควรแก่การได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ได้แล้วก็ทำให้คิดถึงขั้นต่อไปว่าจะทำอย่างไรสำหรับให้จุดประสงค์อันสูงสุดบรรลุผลขึ้นมา คือให้ความเจริญหรือความมั่นคงเกิดขึ้น ก็เลยนึกได้ว่าต้องศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่แยกออกไปจากสวนครัวนั้นก็คือการวิจัยเรื่องเกี่ยวข้องกับพืช การวิจัยเกี่ยวกับชลประทาน เกี่ยวข้องกับการค้าขาย และการสหกรณ์ การเศรษฐกิจ ก็ได้สนับสนุนและพยายามที่จะสนับสนุนประชาชนทั่ว ๆ ไปผู้ที่ยังไม่ทราบจะทำอย่างไรสำหรับจะให้

ก้าวหน้าได้ ให้ผู้ที่ยากจนมีพออยู่พอใช้โดยใช้หลักวิชาได้ก็เลยก้าวหน้ามาสู่วิชาการชั้นสูงขึ้นมาที่มีกำลังใจที่จะทำ
อย่างที่ว่าข้างต้นก็เพราะว่าได้รับปริญญา กลไกของชีวิตที่มีอยู่มาจนถึงบัดนี้ แสดงให้เห็นได้ว่าชีวิตเราจะต้องทำ
อะไรที่ให้อะไรที่สมกับเกียรติ ทำอะไรที่จะให้ก้าวหน้าและทำอะไรต่ออะไรที่สมเหตุผล ผล ฉะนั้นจึงมาเริ่มต้นพูดกับท่าน
ทั้งหลายโดยบอกว่าคุณถึงความหลัง และเมื่อถึงถึงความหลังแล้วก็เลยต้องบรรยายให้ท่านทั้งหลายทราบและฟังว่า
ชีวิตของแต่ละคนต้องมีจุดมุ่งหมายและต้องปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ และคราวนี้มีอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ท่าน
ทั้งหลายได้นั่งด้วยความสงบเรียบร้อยไม่ยี่นและเสี่ยงต่ออันตราย ก็เพราะเหตุว่า วันนี้จะมาพูด ความจริงตั้งใจจะ
มาพูดเรื่องปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับตัวท่านเอง เกี่ยวข้องกับชาติบ้านเมือง เกี่ยวข้องกับความเป็นไปของบ้านเมือง
ปัญหาหลายอย่าง แต่ไม่ทราบจะพูดอย่างไร เพราะว่าถ้าพูดอย่างที่จะให้เป็นการพูดธรรมดา ก็กลายเป็นโอวาทไป
แล้วก็อย่างที่ท่านายกองคการขอโอวาทเหมือนทุกปี ๆ ก็ขอโอวาทจนเบื่อหน่ายการขอโอวาทนี่นะ ทำให้นึกถึงที่คราว
ก่อน ๆ นี้ที่ได้พูดว่าสังคมเมืองไทยนี้ไม่อำนวยให้มีความคิดริเริ่มเลยกดขี่อยู่นั้น อันนี้ก็เลยทำให้ลำบากใจที่สุดที่จะ
ลุกขึ้นมาจากที่นั่งเมื่อก็เดินมาที่ไมโครโฟนนี้และมาพูดกับท่านทั้งหลาย เพราะว่าถ้าพูดแล้วก็ตีความว่าเป็นโอวาท
แล้วก็หาว่ากดขี่หาว่ากดหัวตามความจริงลักษณะการมาเยี่ยมครั้งนี้ก็บังให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของการกดขี่
และกดหัวแล้ว การบังคับไม่ให้ความคิดริเริ่มเห็นชัดทีเดียว กล่าวคือเมื่อก็เวลาเดินเข้ามาในหอประชุมนี้และมานั่ง
เสร็จแล้ว ก็ต้องมีการพูดกัน และพูดก็ตามลำดับ ตามลำดับไหล ผู้ใหญ่ก็กดขี่ผู้น้อยลงมาตามลำดับไหล คือท่าน
นายกสภามหาวิทยาลัยท่านก็ต้องพูดก่อน และต่อมาท่านบอกในที่สุดว่าขอเบิกท่านอธิการ ที่จริงท่านอธิการก็น่าจะ
น้อยใจว่าไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่ปล่อยให้มีความคิดริเริ่มเลย (ปรบมือ) ทำไมท่านนายกสภามหาวิทยาลัยต้องเบิก ก็
ใหญ่เหมือนกัน เป็นอธิการบดีแล้วก็เป็นคนที่มีความรู้ดีเหมือนกัน เคยทำอะไรต่ออะไรมามาก ร้องเพลงก็เคยทำไม่
ขึ้นมาเองไม่ได้ต้องให้สภานายกมหาวิทยาลัยเบิกมา ก็เป็นความน้อยใจของผู้ใหญ่ของผู้ที่เป็นเด็กก็ท่านอธิการบดี
ท่านก็เป็นเด็ก คือเปรียบเทียบกับนายกสภามหาวิทยาลัยท่านก็เป็นเด็ก ท่านก็กดขี่ต่อไป ท่านก็พูดรายงาน ซึ่งฟัง
แล้วก็ซ้ำซาก รายงานความเจริญรุ่งเรืองและความหวังของมหาวิทยาลัย นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ต่อไป เมื่อท่าน
ถูกกดขี่ ท่านก็กดขี่ต่อ ท่านก็ต้องเบิกนายกองค์การนิสิต ท่านเบิกให้มากราบบังคมทูล อันนี้เป็นการกดขี่ตาม
ลำดับมา เห็นได้ชัดเจนควรหรือไม่ควรก็ไม่ทราบ เพราะว่าที่ขึ้นมาพูดก็เพราะว่าได้รับเชิญจากผู้ถูกกดขี่มา อีกครั้ง
หนึ่งจากนายกองค์การนิสิต บอกว่าให้มาพูด แล้วก็ยังบังคับเสียด้วยให้มาให้อโอวาท แต่เรามันก็เป็นคนอิสระเป็น
คนที่หัวแข็งจึงมาบอกว่าไม่ให้โอวาท ไม่รับทราบ ที่มาพูดนี้ก็พูดเป็นกันเองตามธรรมดาและมาพูดอย่างเปิดเผย

หัวใจในฐานะที่ไม่ใช่ผู้ใหญ่ไม่ใช่เด็ก ก็ถ้าเปรียบเทียบกับคนที่ผู้ใหญ่ก็เป็นเด็ก ถ้าเปรียบเทียบกับผู้ที่เยาว์ก็เป็นผู้ใหญ่ แต่ก็ขออย่าถือว่าเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ ขอให้ถือว่าเป็นมาพูดอย่างกันเอง และอย่างที่จะให้ ถ้ามีคำพูดใด ๆ ที่เข้าไปกระทบโสตประสาทของท่านก็ให้ท่านล้าเสียงไปตามประสาทต่าง ๆ ไปถึงศูนย์การสมองซึ่งเกี่ยวข้องกับโสตประสาท และไปที่ชุมทางที่เข้าไปในสมองของท่านที่เข้าไปในส่วนของสติ คือพิจารณาว่าคำพูดหรือเสียงที่พูดออกไปนั้นจะแปลว่าอะไร และถ้าพิจารณาว่ามีประโยชน์ก็ขอให้จำเอาไว้ ส่วนที่ไม่มีประโยชน์หรือนึกว่าไม่มีประโยชน์ก็เก็บเอาไว้ก่อน เอาไปพิจารณาต่อไปเป็นการบ้าน และถ้าเห็นว่ามีประโยชน์ใด ๆ ก็เก็บไว้เป็นตำราก็ได้...ถ้ามีส่วนใดที่เก็บเป็นตำราได้ก็ขอให้เก็บไว้จริง ๆ และเมื่อถึงเวลาที่จะพิจารณาก็ขอให้คิดว่าส่วนที่ได้รับฟังวันนี้เป็นตำราได้และให้กำลังใจว่าปริญญาที่ได้รับเมื่อเกือบยี่สิบปีนั้นก็ป็นปริญญาสำหรับตำราที่ได้แสดงในวันนี้เพื่อความสบายใจ

คราวนี้ที่พูดถึงว่ามาพูดวันนี้มีความยากลำบากนั้น พูดได้ข้อแรกว่าเรื่องของความคิดริเริ่มถูกกดขี่ มีความจริงเป็นจริงว่า ในสมัยนี้ ในหอประชุมนี้ ในที่นี้ มีความกดขี่ แต่ความกดขี่นี้ถ้ามาพิจารณาดูดี ๆ ว่าเพราะเหตุใดจึงต้องกดขี่กัน ก็เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาในหอประชุมได้พูดเป็นลำดับมา คือตั้งแต่ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยมาถึงท่านอธิการมหาวิทยาลัยจนถึงนายกองค์การนิสิต และจนถึงผู้ที่ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์สรวงคร้ว นี้ถ้าไม่มีการเรียงลำดับตามระเบียบก็จะแย้งกันพูด เหมือนอย่างเดียวกับแย้งกันเข้าประตูข้างบนนั้นเมื่อก็ (ปรบมือ) ซึ่งก็ยิ่งดีที่ไม่เกิดหัวแตกกัน ก็เพราะว่ายังมีการกดขี่อยู่พอสมควร คือว่ายังมีอะไรที่อยู่ในสมองของท่านทั้งหลายที่อยู่ข้างบนนั้นว่า ถ้าเข้ามาพร้อมกันหมด แล้ววิ่งจู่จะต้องลงมาข้างล่างนี้แน่ แล้วก็ความมุ่งหมายที่เดินขึ้นไปข้างบนก็คือสำหรับให้ไปอยู่ข้างบน ไม่ใช่เดินขึ้นไปข้างบนหรือวิ่งกันขึ้นไปข้างบนแล้ววิ่งจู่ตกลงมาหัวแตกข้างล่างอันนี้ก็ต้องมีระเบียบบ้าง ระเบียบนี้ทำให้ต้องกดขี่ หรือนึกว่ากดขี่ ถ้ามีอคติ แต่ความจริงระเบียบนั้นมันต้องมี และไม่ใช่ว่าการระงับความคิดริเริ่มนัก ฉะนั้นที่พูดเรื่องความคิดริเริ่มก็เป็นอันจบไปได้ด้วยดี ท่านเอาไปสรุปเอาเองว่าที่พูดทั้งหมดนี้แปลว่าอะไร ผู้ใดอยากตีความอย่างไรก็ตีความไป แต่ว่าขอให้ตีความสำหรับตนเอง คือไม่ใช่จะไปตีความแล้วก็ไปกดขี่คนอื่นให้เชื่อไปตามที่ท่านเชื่อ พูดอย่างนี้เพราะว่า ที่พูดในวันนี้ พูดสำหรับกับผู้ที่มาในวันนี้คือคณาจารย์ นิสิตเก่าที่ออกไปจากมหาวิทยาลัยแล้วและกลับมาเยี่ยมเยียนนิสิตปัจจุบัน และเพื่อนฝูงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย การพูดนั้นก็พูดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพวกเรา คือพวกที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยนี้ก็ป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกี่ยวข้องกับการเรียนในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรศาสตร์ป็นใหญ่ ฉะนั้นการพูดก็เข้าใจกันได้ แต่ว่าถ้าไปพูดกับคนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการเกษตรศาสตร์หรือเกี่ยวข้องกับ

กิจกรรมการศึกษาในด้านเกษตรศาสตร์ ก็อาจไม่เข้าใจกัน แล้วก็เกิดเรื่องยุ่ง เช่นคราวนี้ขอพูดเรื่องทีนอกเรื่องที่สุด และขอยกเป็นตัวอย่างของการเข้าใจผิด ซึ่งเกิดความเสียใจและเกิดความเสียหายได้มาก และขอพูดในที่นี้เพื่อให้ท่านทั้งหลายเข้าใจกลไกของความเสียหายในการพูดที่พูดแล้วคนที่ฟังไม่เข้าใจครบถ้วน หรือพยายามไม่เข้าใจครบถ้วน ทำให้คนอื่นเข้าใจผิดไปและเสียหายต่อส่วนรวม คือเมื่อไม่กี่วันนี้มีคณะชมรมนักเขียนนักประพันธ์มาพบที่สวนจิตรลดา และก็ผู้ที่เป็นหัวหน้านำคณะนั้นมาก็มาพูดถึงเสรีภาพของการพูดการเขียน และบ่นว่าถูกกดขี่ เวลาตอบก็ตอบไว้ว่าวิธีการเขียนนั้นเป็นของสำคัญ และในเมืองไทย การปกครองจะเป็นอย่างไรก็ตาม เราบอกว่าไม่ได้ว่าไรเสรีภาพโดยแท้หากแต่ว่าเสรีภาพนั้นก็อยู่ในขอบเขตของศีลธรรมและในขอบเขตของวิชาการ แต่การเขียนหรือการประพันธ์ก็ต้องอาศัยหลักวิชาเหมือนกัน ซึ่งถ้าเขียนอะไร ๆ ที่ถูกศีลธรรมแท้ ๆ และเขียนแบบให้ออวาทมันก็น่าเบื่อหน่ายจริง ๆ วันนี้ก็ไม่ยอมให้ออวาทเพราะว่าทราบดีว่าการให้ออวาทนั้นชวนให้หลับสบาย เป็นยานอนหลับหนึ่ง แต่ว่าการเขียนการประพันธ์ ถ้าอยากให้เป็นประโยชน์แล้วก็ถูกศีลธรรม และให้เป็นออวาทแก่คนอื่นโดยพูดอย่างเรียบร้อยที่สุดนั้นมันง่วง แล้วก็ผลอดตัวไปตอนนั้น ผลอดตัวบอกว่าความจริงการเขียนก็ต้องมีศิลปะ ให้เผ็ดร้อนให้มีรสชาติเปรี้ยวเค็มหน่อย แต่ว่ามันก็ต้องอยู่ในขอบเขต ถึงได้ส่งเสริมให้นักประพันธ์ นักเขียนให้พยายามใช้ศิลปะของตนเขียนอะไรที่ดีแต่โดยมีศิลปะ โดยมีการพูดอย่างซุกจุกให้คนเข้าใจและสนุก เลยผลอดตัวไปว่า เช่น ละครเซนรัชดาที่ออกทีวีนั้นมันน่าเบื่อ ที่พูดไปอย่างนั้นเพราะว่าได้ทราบมาว่าละครนั้นตั้งใจดีมากที่จะทำให้คนเข้าใจในศีลธรรม ให้ทำดี แต่ว่าเป็นนิสัยของคน ไม่ชอบทำดีหรือไม่ชอบให้ใครมาบอกว่าจงทำดี เพราะว่ามันไม่สนุก ความจริงการทำดีนั้นน่าจะสนุกได้แต่เมื่อใครมาบอกว่าจงทำดีแล้วมันไม่สนุก มันง่วง หาวทออด ที่ยกตัวอย่างก็เพราะว่าได้ยินจากคนที่ดูที่ฟังว่าละครที่สอนเรานั้นมันง่วง ปิดตึกว่า ไปดูหนังญี่ปุ่นดีกว่า พูดถึงญี่ปุ่นนี้ชักจุกกะจี้ นี่เป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ ยังไม่ถึงเรื่องนี้ ก็เรื่องที่ว่าไปยกตัวอย่างเซนรัชดานั้นเลยทำให้เสียหายใหญ่ น้อยใจกันใหญ่ ผู้ที่เขียนเรื่องละครน้อยใจบอกว่าไม่เขียนอีกแล้ว แล้วผู้ที่อุปถัมภ์ละครก็บอกว่าน่าน้อยใจจริงทำดีแล้วก็ถูกตีเตียนความจริงที่พูดไปอย่างนั้นเป็นการพูดกับผู้ที่อยู่ในวงการอาชีพโดยเฉพาะ หรือวงการโดยเฉพาะแท้ ๆ คือวงการของนักประพันธ์นักเขียน ไม่ใช่เป็นเรื่องทั่ว ๆ เป็นการยกตัวอย่างในทางวิชาการ แต่กลับเอาไปพูดทั่วไปกลายเป็นว่าตำหนิติเตียนผู้อื่น คือคล้าย ๆ ว่าไปประจานเขา เช่นเดียวกับว่า ถ้าไปพูดกับคนข้างนอกในเรื่องปลูกผักต้องใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเท่านั้นโปแตสเซียมเท่านั้น เรื่องนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะไปพูดกับคนอื่น หรือสมมุติว่าใส่ปุ๋ยดอก ปุ๋ยดอกนี่คืออะไรก็ไม่ใช่เรื่องที่จะไปพูดในเวลาที่มีการรับประทานอาหาร ในการเลี้ยง เขาก็บอกว่าผิดเวลาคลื่นไส้ คือผิด

กาละเทศะ แต่ว่าถ้าอยู่ในห้องเรียนหรืออยู่ในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมก็บอกได้ และเดี๋ยวนี้ก็พูดได้บอกว่า ปุ๋ยคอกคือขี้ พูดนี้จะได้ไม่หยาบคาย แต่ว่าเป็นวิชาการเราทำอย่างไรสำหรับให้ผลพืชของเราเติบโตดีและโดยที่ไม่สิ้นเปลือง โดยที่เป็นประโยชน์ไม่เสียของเปล่า เราก็ทำปุ๋ยคอกมาหมักมาเก็บเอาไว้แล้วมาใส่กับพืชของเราพืชของเรา ก็เติบโตดีด้วยความปลอดภัยยิ่งดีกว่าปุ๋ยเคมีซึ่งบางทีก็อาจเกิดอันตรายก็ได้ ท่านทั้งหลายก็ทราบดีเพราะท่านเรียน ว่าปุ๋ยคอกดีกว่า แต่ถ้าเราไปพูดเรื่องปุ๋ยคอกในที่ที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกกาลเทศะมันก็เหม็น ฉะนั้น ก็ที่ยกตัวอย่างเรื่องทีพูดกับชมรมนักเขียนนักประพันธ์นั้น ก็แสดงให้เห็นว่าเราพูดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักวิชาแท้ ๆ และเมื่อนำไปใช้ในที่อื่น ทำให้เกิดความเสียหาย เพราะว่าผู้เขียนละครเช่นรัชดาเกิดน้อยใจจะลาออกจากการเขียน แล้วทั้งผู้อุปถัมภ์รายการก็น้อยใจจนกระทั่งท่านผู้อุปถัมภ์รายการ ซึ่งสนับสนุนรายการก็รู้สึกว่าจะนอนไม่หลับหลายคืน แล้วก็ทำงานทำการก็ไม่ได้ถ้านอนไม่หลับ ทำให้หมดกำลังใจไป ฉะนั้นการที่มาพูดในวันนี้ จึงขอบอกว่ามีความหนักใจมาก ถ้าพูดเฉพาะกับท่านทั้งหลายไม่หนักใจ เพราะว่ารู้ว่าท่านทั้งหลายก็จะเอาความคิดเห็นมาใช้แล้วที่เก็บเอาไว้เป็นประโยชน์ แต่ว่าถ้าไปวิจารณ์ในที่ผิดไม่ถูกกาลเทศะ หรือเอาไปใช้ในทางไม่ถูกกาลเทศะ ก็จะทำให้เกิดเดือดร้อนแก่ทุกคน ถึงบอกว่าที่จะมาพูดนี้มีปัญหาหลาย และบางทีก็ไม่กล้าที่จะพูด แต่ว่าขอเสี่ยงกล้าพูดสักนิดหนึ่ง

ปัญหาที่หนักถึงยังมีอีก เพราะเมื่อวานนี้ก็ไปฟังอภิปรายที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่องสังคมนิยมในสังคมนิยมไทย ฟังแล้วก็เกิดความคิดหลายอย่าง และก็เกิดความเดือดร้อนเหมือนกัน เพราะไม่เห็นด้วยบางประการ เห็นด้วยบางประการ เช่นท่านผู้อภิปรายทั้งหลายส่วนมากก็บอกว่าสังคมนิยมในเมืองไทยทำไม่ได้เพราะเหตุผลสองประการ ประการแรกที่จะทำให้มีระบบสังคมนิยมในเมืองไทยหรือในเมืองใดก็ตาม จะมีได้สองอย่าง สองทาง ทางหนึ่งคือโดยอาศัยการพลิกแผ่นดินปฏิวัติอย่างรุนแรง ฆ่าฟัน และจะได้สังคมนิยม นั้นจะเป็นวิธีใหญ่ อีกวิธีหนึ่งอาศัยประชาธิปไตย รากฐานของประชาธิปไตยระบบสังคมนิยมในเมืองไทยไม่มีทั้งสองอย่าง ความรุนแรงที่จะฆ่าฟันกันก็ไม่ปรารถนา ไม่อยากจะให้ฆ่าฟันกันอย่างรุนแรง แล้วนิสัยคนไทยก็อาจไม่ชอบนักก็ทำไม่ได้ แม้จะอยากทำก็คงทำยากอยู่ ส่วนที่จะอาศัยประชาธิปไตย เขาก็บอกว่าไม่มีประชาธิปไตยในเมืองไทยจึงทำไม่ได้ สรุปแล้ว เวลาออกมาจากหอประชุมธรรมศาสตร์ ก็หนักถึงว่าเมืองไทยนี้สังคมนิยมกันไม่ได้แล้ว เลยเกิดอยากคัดค้านว่าปัญหาสังคมนิยมในเมืองไทยนี้เราทำได้ แล้วก็ผู้ที่จะทำก็มี ส่วนใหญ่อยู่คือท่านทั้งหลายที่อยู่ในหอประชุมก็ทำได้ เพราะโดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเกษตรและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องเนื่องจากการเกษตรคือทางช่าง และทางสหกรณ์

ทางเศรษฐกิจก็ทำได้ และมีทาง วันหลังถ้ามีเวลา ก็อยากอธิบายให้ฟัง เพราะว่าวิธีการยืดเยื้อมาก แต่ขอสรุปว่า สังคมนิยมได้ทำมาแล้วและกำลังดำเนินการ และเชื่อว่าในอนาคตคงสำเร็จในสังคมไทย แต่ไม่ใช่สังคมของ พวกสังคมที่ไปเดินรำ หรือสังคมที่อยู่ในกรุงเทพคือสังคมหมายถึงบ้านเมือง และหมู่ประชากร ทั้งหมดนั้นจะเป็น สังคม ประชาชาติคือสังคม จะทำให้เป็นสังคมนิยมได้ ที่ทำมาแล้วก็ทำมาหลายแห่ง และโดยอาศัยผู้ที่สำเร็จจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นี้เป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่ง คือทำโครงการ เช่นหมู่บ้านตัวอย่าง ซึ่งเป็นหมู่บ้านสหกรณ์ ที่หุบตะพง นั้นจะเป็นสังคมนิยมแท้ เพราะเขามีกรรมการหมู่บ้านและชีชะตาของตัวเอง กระจายอำนาจออกไป ไม่ใช่ใครมากดขี่เขาให้ทำสร้างหมู่บ้าน เขาสร้างหมู่บ้านสหกรณ์ของเขาได้โดยอาศัยผู้ที่มีความรู้และอาศัย ข้าราชการที่หวังดีและได้ไปชี้แจงวิธีการและเข้าใจว่าในอนาคตหมู่บ้านนั้นจะเป็นตัวอย่างจริง ๆ ของสังคมนิยมใน เมืองไทย อีกโครงการหนึ่งคือโครงการชาวเขา ซึ่งเดี๋ยวนี้ก้าวหน้าในทางสังคมนิยมจนกระทั่งถึงขั้นอุตสาหกรรม ย่อย ๆ แล้ว คือ มีอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นี้เองร่วมกับอาจารย์อื่น ๆ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ไปช่วยกันที่แดน ชาวเขา ไปช่วยให้เขาสามารถที่จะปลูกพืชต่าง ๆ ปลูกผลไม้ และทำมาหากินอย่างมีประสิทธิภาพและมีรายได้ดี ได้ตั้งโรงงานทำอาหารกระป๋องที่อำเภอฝาง ซึ่งไปพวกชาวเขาเองจะเป็นเจ้าของ และเดี๋ยวนี้ก็ปฏิบัติแล้ว คือมี โครงการต่อไปให้ชาวเขาเหล่านี้มาเป็นเจ้าของโดยแท้จริง โดยตั้งเป็นสหกรณ์ นี่คือสังคมนิยม หมายความว่า สังคมนิยมในเมืองไทยปฏิบัติได้ ถ้าผู้ที่มีความรู้ได้ช่วยกันเสียสละไปชี้แจงแก่ผู้ที่อาจมีความรู้น้อยกว่ามีโอกาสน้อยกว่า อันนั้นจะเป็นวิธีการเรื่องสังคมนิยมก็ได้พูดกับท่านทั้งหลายแล้วให้พอเป็นแนวทางว่ามีข้อที่น่าคิดหรือมีปัญหา ในบ้านเมืองอย่างไร ที่พูดทั้งหมดนี้จะพยายามที่จะไม่ให้ความรู้แก่ท่าน แต่ว่าให้เป็นการกระตุ้นความรู้ที่ท่านมี อยู่ในตัว ให้คิดรอบคอบว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องคิดให้รอบคอบ ไม่ใช่เพียงแต่เทอในด้านเดียวแล้วก็ปฏิบัติไป อาจมี ข้อเสียได้

มาข้อสุดท้าย เรื่องสินค้าญี่ปุ่น เป็นจุดสำคัญและเป็นจุดที่นายกองค์การนิสิตได้ยกขึ้นมาเป็นกิจกรรม อย่างหนึ่งของนิสิตของมหาวิทยาลัยนี้ที่ได้ทำ การที่บอกว่าขอให้งดหรือไม่ส่งเสริมการซื้อสินค้าที่ฟุ่มเฟือยนั้นเป็น หลักการที่ยอดเยียม และการที่ไม่ให้ซื้อสินค้าญี่ปุ่นก็เพราะว่าสินค้าฟุ่มเฟือยญี่ปุ่นมีมากในเมืองไทย อันนี้เห็นด้วย เห็นด้วยว่าควรที่จะระมัดระวังในด้านการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เห็นด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ นั้นก็ยัง สงสัยอยู่บ้าง จะไม่ขอบรรยายให้ยืดเยื้อว่าสงสัยอะไรบ้าง ก็คงเข้าใจแล้ว เพราะว่าท่านทั้งหลายมีสมองที่จะคิด เพียงแต่ขอให้ใช้สมองคิดเท่านั้นเอง การที่ทำการเรียกร้องหรือชักชวนให้ทำอะไรก็ตาม จะต้องคิดให้รอบคอบ

เพราะว่าไม่ใช่ท่านเอง หรือผู้ที่ชักชวนให้ทำอะไร ที่คิดถูก ที่คิดแล้ว แต่ว่าถ้าไปชักชวนคนอื่น คนอื่นเฮโลไป อย่างที่เห็นได้ว่าบางทีเลยสนุกกันไปเลย แล้วอาจเกิดอันตรายต่อส่วนรวมก็ได้ แล้วลงท้ายก็เสียประโยชน์เสียจุดประสงค์ ด้วยซ้ำ ขอยกตัวอย่างว่าเสียประโยชน์หรือเสียจุดประสงค์ที่แท้ได้อย่างไร อาจหาว่าตลก แต่ว่าก็เป็นความจริง อย่างเช่นถ้าส่งเสริมให้เดินขบวนไปที่ร้านขายสินค้าญี่ปุ่น แล้วเฮโลไป ก็เดือดร้อนแก่ตำรวจ ตำรวจก็ต้องปฏิบัติการ ต้องแล่นรถไป รถอะไร รถญี่ปุ่น (ปรบมือ) รถสิบล้อต้องใช้ยางอะไร ยางญี่ปุ่น แล้วก็ติดต่อฮาโหล ๆ กันก็ใช้วิทยุ ญี่ปุ่น ก็หมายความว่าท่านส่งเสริมสินค้าญี่ปุ่นโดยทางอ้อม อันนี้ก็ขอยุติแค่นี้ เอาไปคิดเป็นการบ้าน แล้วก็ถ้าวิจารณ์ก็วิจารณ์ไว้กับตัวเอง เดี่ยวเกิดวิจารณ์และพลิกเพลงคำพูดไปทำให้เดือดร้อนแก่คนอื่น ก็กลัวเหมือนกัน ถึงได้บอกว่าที่พูดนี้ทั้งหมด เป็นการพูดเพื่อที่จะจี้สมองท่านผู้ที่อยู่ในที่นี้ แล้วก็ท่านเองที่อยู่ในที่นี้เอาไปใช้ฝึกใช้ ความคิดของตัวเอง คือใช้สมองของตัวเองให้เป็นประโยชน์ และถ้าทุกสิ่งทุกอย่างที่พูดนี้เป็นประโยชน์ ก็ดีใจ ถ้าไม่เป็น ประโยชน์ก็ขอย่าไปประจาน และขอย่าให้เดือดร้อนนอนไม่หลับ

เวลานี้ได้พูดยืดยาวจนกระทั่งชักจะเมื่อยแล้ว คือความจริงตอนต้นที่บอกให้ท่านทั้งหลายที่นั่งด้วยความสงบเรียบร้อยสบาย ก็เพราะว่าจะได้เตรียมตัวที่จะฟังคำพูดที่ยืดยาว แล้วก็ถ้าให้ยืนฟัง ก็คงเมื่อย แต่ยืนพูดก็ไม่ใช่ ไม่เมื่อย เมื่อยเหมือนกัน ฉะนั้นก็ขอไปนั่ง และไปทำตามจุดประสงค์ที่บงการมาตั้งแต่ต้น คือให้เล่นดนตรี แล้วก็เข้าใจว่าในกำหนดการ....ไม่ทราบ ไม่ได้เอามา....กำหนดการจำได้ว่ามาถึงเยี่ยมต้นนนทรี โปรยหน้ามดให้แก่นต้นนนทรี ที่โปยให้คนนั้นนะเป็นผลพลอยได้ (ปรบมือ) ต่อไปก็เดินเข้าหอประชุม นั่งฟังคำสั่งตามลำดับชั้น เสร็จแล้วก็ปฏิบัติตามคำสั่ง บัดนี้ก็ปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว ต่อไปเล่นดนตรี ถึงเวลาอันสมควรเลิกเล่นดนตรี รับประทานของว่างที่ให้เป็นรางวัล ฟังดนตรีของคณะ เค ยู ก็ไม่ทราบทำไมใช้คำว่า เค ยู ถ้าเราจะใช้สินค้าไทยทำไมใช้ตัวหนังสือไทยไม่ได้ แต่ว่า เค ยู เขียนเป็นแบบภาษาไทย เค แบบ โอเค และ ยู แบบ ยูอาร์ ฟังเสร็จแล้วเล่นต่อตามอัธยาศัย รับเงินแล้วกลับบ้าน (ปรบมือ) บัดนี้ก็ใช้เวลาและแสงไฟ แสงสว่างของพระอาทิตย์มาเป็นเวลานานเกือบจะมืดแล้ว ก็เข้าใจว่าที่ไปนั่งที่นั่นคงไม่ต้องเล่นดนตรี ถึงรายการฟังดนตรี เค ยู เลย แล้วก็รับประทานของว่าง แต่ว่าจะขอเล่นเพลงเสียก่อน เพราะว่าถ้าไปนั่งที่ดนตรีแล้วไม่เล่นเพลงก็เสียศักดิ์ศรี อย่างไรก็ตามเรื่องเล่นเพลงนี้ ก็เล่นเพลงเป็นธรรมดา ใครขอเพลงก็เล่นได้ตามปกติ และใครจะบริจาคก็บริจาคได้ตามปกติ แต่ขอเตือน โฆษก ไม่ทราบว่าวันนี้ใครเป็นโฆษก เพราะคนที่เคยเห็นโฆษกมา เมื่อกี้ดูทีวี ผู้ที่เคยเป็นโฆษกที่นี่ก็ไปเป็นโฆษกที่ทีวี กำลังน้อยน้อยน้อยน้อยน้อยน้อย โฆษกอีกคนหนึ่งที่เคยมาเป็นโฆษกก็โปยเคมีที่ทางเหนือ ไปทำผนเทียม

ก็ไม่ทราบจะมีใครเป็นโฆษก ก็ขอวิงวอนพวกโฆษกว่าอย่าเสียเวลาที่จะชูดริตเงินจากผู้ฟังผู้ดูผู้นั่งผู้ยืน เพราะเงินไม่ค่อยมีนัก แต่น้ำใจเป็นสำคัญ เรื่องที่จะบริจาคมากน้อยแค่ไหนไม่สำคัญ อยู่ที่เจตนาและอยู่ที่น้ำใจ จึงขอร้องว่าอย่าพูดถึง.....แหมเงินมันน้อยเหลือเกิน หรืออะไร ลู้ปิกลายไม่ได้ อันนี้ขอเลิกเสียที เพราะว่าการชูดริตไม่ใช่สิ่งที่ปรารถนา เราได้แค่นั้น ทำบุญแค่นั้น ก็ได้แค่นั้น

บัดนี้ได้แถลงการณ์ทุกอย่างแล้ว ก็ขอให้งงเสียที แล้วก็ให้โฆษกใด ไม่แต่งตั้ง เพราะว่าเดี๋ยวนี้การแต่งตั้งโฆษกหรือแต่งตั้งอะไร ก็ยังแต่งตั้งไม่ได้ ยังไม่มีระเบียบการยังต้องให้เขาเข้ามาเอง คือถือคติว่าใครอยากเป็นโฆษกก็เดินออกมาเลย เดินออกมาเลยไม่บังคับ ใครอยากเป็นโฆษกมาได้เลยทั้งนั้น ใครอยากขึ้นมาพูดอะไรก็พูดเถอะเสรีประชาธิปไตยแท้ คือว่าไม่บังคับให้ขึ้นมาพูด ถ้าไม่มีโฆษกก็ไม่เป็นไร ถ้ามีโฆษกมากเกินไปเวทียิ่ง จะนั้นก็ขอลาไมโครโฟนสามอันนี้ และไปนั่ง เสียงของดนตรีก็คงมาสัมผัสกับไมโครโฟนทั้งสามตัวนี้ แต่ว่าจะไม่มาพูดที่ไมโครโฟนนี้อีกต่อไป สำหรับในปีนี้ ก็ขอลาไมโครโฟนด้วยความอาลัยและจะไปนั่งเริ่มการดนตรีหนึ่งเพลง และอีกต่อไปก็ไม่ทราบว่าที่เพลง ถึงเวลาใดไม่ทราบเพราะว่านาฬิกาที่ใส่อยู่เป็นนาฬิกาญี่ปุ่นไม่กล้าดู (ปรบมือ) ก็ขอลาไมโครโฟน อาจไปกับไมโครโฟนผู้โน้มนำได้ต่อไป และเชิญโฆษกใด ๆ ที่กล้าพอที่จะมาพูดให้มาพูดและแถลงข่าวที่มี ไม่ทราบว่ามีส่วนหรือไม่มี ก็ขอให้โฆษกออกมาปรากฏโฉม ปรากฏตัว และจะได้เริ่มรายการเสียที ออกมาอีกนิดตกลงได้มีโฆษกออกมาปรากฏโฉมหนึ่ง (ปรบมือ) ก็มอบหน้าที่ให้ (ปรบมือ)

(ต่อไปเป็นรายการดนตรี)

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เมื่อก็กำลังคุยเพลินไม่ทันได้ยินว่าอะไร วันนี้ลูกสาวคนเล็กเสียใจมาก เพราะว่าเขาเป็นไข้หวัดใหญ่หลังจากตามเสด็จ ฯ นครพนม กฐินตัน หมู่นี้เราทั้งสองเอาลูกสองคนไปเยี่ยมราษฎรเรื่อย ๆ ไปด้วยกันพ่อแม่ลูก รู้สึกว่าประชาชนชอบออกชอบใจมาก ไปที่ไหนก็ได้รับการต้อนรับ ไปยะลา ปัตตานี สุราษฎร์ แล้วก็พัทลุง พัทลุงที่ว่าเป็แดนก่อนการร้าย แต่ประชาชนน่ารักที่สุด ไม่เห็นมีการก่อการร้ายอะไร ยิ้มแย้มแจ่มใสมากกันแน่นเต็มเขียว คุยอะไรกันก็คุยได้ แล้วก็คราวหลังนี้ไปสกลนคร นครพนม ลูกสองคนก็เหนื่อยหน่อย ทั้งเรียนหนังสือทั้งรับราชการไปด้วยเลยเป็นหวัด ส่วนลูกชายเขาบอกว่าเขาแข็งแรงดี สำหรับความแข็งแรงแล้วก็ความทรหดอดทน เขาบอกว่าเขา

ได้รับเลือกเป็นที่เจ็ดในร้อยยี่สิบคน (ปรบมือ) ตอนนี้อาสาไปเข้าป่า เป็นการฝึก ลูกชายบอกว่าลาไปสัปดาห์วัน ไปฝึกการรบแบบกองโจรในป่า เห็นเขาบอกว่าจะต้องลำบากมาก ก็เลยเห็นจะต้องหยุดเขียนจดหมายถึงแม่ ตอนที่ให้สิรินธรคุยต่อบ้าง (ปรบมือ)

พระราชดำรัส สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา

คราวนี้ก็ดีใจที่ได้มา เพราะหวุดหวิด เพิ่งหายหวัดเหมือนกัน ความจริงก็เป็นตัวปล่อยเชื้อโรคที่ปล่อยให้คนอื่นเขาทั่ว แต่ตัวเองไม่เป็นไข้ ก็เลยมาได้ เป็นต้นเหตุที่ทำให้น้องเล็กมาไม่ได้ จะโทษว่าเป็นหวัดติดมาจากตามเสด็จ ๆ เทนื่อย ความจริงไม่เหนื่อยเลย ได้ยิงตามเสด็จ ๆ ยิงได้เรียนรู้และสนุก เป็นการทัศนจร แต่เป็นหวัดนั้นเป็นเอง เนื่องจากสงสัยว่าชนไปรอยสนามวอลเลย์บอลแล้วปูนมันเข้าจมูก แต่เคราะห์ดีที่ได้ตามเสด็จ ๆ ไปแล้วในระยะนี้สองแห่ง ยังเหลืออีกสองแห่งคือที่กำแพงเพชรกับพิษณุโลกคิดว่าคงจะหายทัน กลับมาได้ลอยกระทงพอดี (ปรบมือ)

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ต่อ)

ตอนนี้วงดนตรียังไม่เลิก เขาบอกว่าเลิกแล้ว แต่วงดนตรียังไม่เลิก แล้วคนที่ฟังก็ยอมแพ้แล้ว เราจึงต้องปิดรายการ จำต้องปิดรายการ แล้วที่จริงการปิดรายการ เมื่อกี้วง ม.ก. ก็ปิดให้เราแล้ว ก็จบจะต้องปิด แต่ว่าเมื่อเราเลยเกิดมาจนถึงเดี๋ยวนี้ เราก็จะต้องปิดรายการอีกครั้งหนึ่ง มิฉะนั้นจะเปิดโหว่วและไม่สามารที่จะกลับบ้าน เพราะว่าพวกเขาถ้าเริ่มเล่นแล้วไม่ค่อยยอมจบ ฉะนั้นเราต้องบังคับตัวเองด้วยกำลังอำนาจจิตอย่างรุนแรงที่สุดที่จะเล่นเพลงจบของเราให้ได้เพื่อให้เป็นตามระเบียบกฎเกณฑ์ของวงดนตรี เมื่อกี้ก็ได้ฟังเสียงจากสมาชิกของครอบครัวที่ยังสมประกอบอยู่ครบถ้วน ที่เขาบอกว่าไปสกลนคร นครพนม ยะลา นราธิวาส และจังหวัดต่าง ๆ ตามทางแล้ว ที่ไม่กล่าวถึงเพราะว่า การผ่านหลายจังหวัดนั้นอาจทำให้รู้สึกดูท่าทางว่าจะเหน็ดเหนื่อย แต่ก็ไม่เห็นเหน็ดเหนื่อย ยังอ้วนท้วนแข็งแรงดี ข้อที่เขาบอกว่าเป็นหวัด หรือน้องเล็กเป็นหวัด ก็ไม่อยากจะโทษใครเลย โทษตัวเอง แต่ตัวเองแข็งแรงมากเลยไม่เป็นหวัด ที่จริงก็น่าปลื้มใจแล้วก็น่าแปลกใจเหมือนกัน ที่มีลูกที่ตัวโตแล้วก็ต้องมาบอกกับท่านทั้งหลาย ก็อาจไม่ควรจะพูด แต่ก็ทำให้รู้สึกปลื้มใจว่ามีลูกที่ตัวโตขนาดนี้ และที่ท่าน

ทั้งหลายจะแปลกใจอีกอย่างหนึ่งก็ที่ทางโฆษกได้มาบอกว่ายอมให้ลูกคนนี้เข้าจุฬารโดยดี ก็แปลกใจว่าทำไมไม่พยายามแย่งมาที่นี่ จะเอาน้องมา ส่วนการที่จะเอาน้องมา ที่อื่นเขาก็แย่งเหมือนกันเลย ไม่ทราบว่าจะไปเข้าเรียนมหาวิทยาลัยใดที่จริงควรที่จะต่อสู้อมีการเดินขบวน มีการแสดงความคิดเห็นว่าควรจะให้ไปเรียนที่ไหน มีการอภิปราย มีการถกเถียงตีหัวกัน แล้วลงท้ายจะได้รู้ว่าควรจะไปเรียนมหาวิทยาลัยไหน นี่ก็เป็นเพียงคิด ๆ ไว้เท่านั้นเอง แต่ว่าก็อย่างเดิมตั้งแต่ต้น ที่พูดว่าความคิดแล้วก็การพูดนี้เป็นสำหรับท่านทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นี้เท่านั้นเอง ไม่ใช่จดเอาไว้แล้วไปลงหนังสือพิมพ์ อย่างที่กำลังทำอยู่นี้ ก็เพราะเดี๋ยวจะว่าพูดอย่างนี้รับว่าพูดไม่รู้เรื่อง พูดอย่างเลอะ ๆ เทอะ ๆ สนุกสนานไป ไปลงหนังสือพิมพ์ก็เกิดเดือดร้อนเขาก็จะหาว่าพูดอะไรไม่เข้าเรื่องก็ได้ หรือบางทีก็อาจไปบิดเบือนบอกว่ายุแหย่ให้หนีสิตมหาวิทยาลัยเดินขบวน หรืออะไรพรรคอย่างนี้ พาดหัวเสียโก้ใหญ่โต พาดหัวอะไรก็ได้ทั้งนั้น ถ้าสมมติว่าเราพูดอะไรออกไป ก็อาจพาดหัวอะไรก็ได้ เพราะว่าเหมือนบัตรสนเท่ห์ อย่างบัตรสนเท่ห์นั้นเขาไปตัดตัวหนังสือมาจากหนังสือพิมพ์แล้วมาเรียง ๆ ๆ ก็อาจเป็นความหมายอะไรอื่น ๆ ก็ได้เป็นบัตรสนเท่ห์ที่เป็นความหมายตรงข้ามกับตัวหนังสือที่เขาไปเอามาจากหนังสือพิมพ์มาปิดลงบนกระดาษแล้วก็ส่งไปให้ท่านผู้ใหญ่ ฉะนั้นก็ขอให้ผู้ที่ยังอยู่ในหอประชุมนี้ เข้าใจว่าคำพูดที่พูดวันนี้จะถูกบิดเบือนและจะถูกนำไปใช้ในทางที่อาจเป็นประโยชน์ของผู้อื่นก็ได้ จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ตอนนี้ก็ขอขอบใจที่ทุกคนได้ร่วมมือได้ร่วมใจกันมาสนุกในวันนี้ ทั้งผู้ที่บริจาคเพื่อการกุศล ทั้งผู้ที่ปฏิบัติงาน โฆษก โฆษิกา ด้วยความเหน็ดเหนื่อยหนักใจและหนักแขน เพราะว่าต้องแบกเงินมา ก็ขอบใจทั่วทุกคน ขอจงมีความเจริญทุกประการ ให้พรว่าสิ่งใดที่ดีที่พิจารณาแล้วและเป็นความเจริญที่แท้ ขอจงสำเร็จ จงได้ผลดีและสัมฤทธิ์ผลทุกประการ หมายถึงสำหรับผู้ที่ศึกษา สิ่งที่ดีก็คือให้ได้สอบไล่ได้คะแนนดีโดยอาศัยพลังที่ได้ใส่กับตัวในการเรียน โดยการตั้งใจเรียน ขอให้สำเร็จเรียบร้อย สำหรับผู้อื่นที่มีกิจการใด ๆ ก็ขอให้มีความเจริญรุ่งเรืองในทางที่ดีที่ชอบ ที่บริสุทธิ์ ที่สุจริตทุกประการ ก็ขอขอบใจทุกคน ขอทุกคนจงเจริญ (ปรบมือ).

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะชาวสวนจังหวัดจันทบุรี^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มาในวันนี้ และที่ได้มามอบเงินส่วนสำหรับปฏิบัติฝนเทียมในต่อไป ทั้งได้นำสิ่งของมาให้ ซึ่งเป็นการแสดงว่าฝนเทียมที่ได้ไปทำได้ผลดี

การทำฝนเทียมในคราวนั้น ที่ไปช่วยชาวจังหวัดระยองและจันทบุรี ได้ทำต่อเนื่องมาจากที่ชาวสวนได้ขอร้องมาว่าในท้องที่ของตนมีความแห้งแล้งมาก และโดยที่ในเวลาที่เรากำลังพิจารณาเกี่ยวข้องกับการทำฝนเทียมอยู่ หมายถึงว่ากำลังค้นคว้าว่าฝนเทียมนี้จะทำได้อย่างไรและมีหน่วยของกระทรวงเกษตรที่ทำอยู่ จึงได้ให้ไปโดยด่วน และในที่สุดที่ทราบว่ามีผลดี ก็เป็นที่ปลาบปลื้มแก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่ค้นคว้าทุกคนว่าเป็นกิจการที่ได้ประโยชน์สำหรับจำนวนเงินที่ท่านทั้งหลายได้รวบรวมและเอามาให้ในครั้งนี้ ก็ขอแจ้งว่าเป็นมูลค่าสำหรับค่าใช้จ่ายการทำฝนเทียมเป็นเวลาสักประมาณสองอาทิตย์ ตามที่ได้ไปปฏิบัติในท้องที่จังหวัดระยองกับจันทบุรีในคราวนั้น ค่าใช้จ่ายที่มีก็มีค่าวัสดุเคมีส่วนหนึ่ง และค่าเครื่องบิน คือค่าน้ำมันค่าใช้จ่ายในการบินส่วนหนึ่ง ค่าใช้จ่ายในการให้เบี่ยงเลี้ยงและที่อยู่ของเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่ง เงินทั้งหมดนั้นเป็นเงินซึ่งดูแล้วก็รู้สึกว่าเป็นจำนวนไม่ใช่น้อย แต่ว่าถ้าได้ผลตามที่ได้รายงานมาก็คุ้มค่าโดยแท้ เพราะว่าผลไม่พืชพันธุ์ต่าง ๆ ที่ฝนเทียมทำให้ไม่ตายและสามารถที่จะให้ผลได้นั้นมีค่ามาก ฉะนั้นก็เห็นได้ว่ากิจการฝนเทียมก็เป็นผลที่ดี เพื่อให้กิจการฝนเทียมได้ผลดียิ่ง จะต้องอาศัยหลายอย่าง นอกจากเงินสำหรับค่าใช้จ่ายนั้น ก็ต้องมีความร่วมมือระหว่างทุกฝ่าย ทางด้านวิชาการก็ต้องค้นคว้าอยู่เสมอว่าลักษณะใดจะทำฝนเทียมได้เป็นผลสำเร็จ และต้องพยายามหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และในคราวนั้น ที่เอาใจใส่ก็เพราะได้ข่าวว่าไปทำสองวันสามวันแล้วยังไม่เกิดฝน ก็เกิดฉงน และได้ปรึกษาทหารหรือกับหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์^(๓) ว่าควรจะทำอย่างไร และทดลองให้คณะปฏิบัติการทำไปก็ได้ผลดี ก็เป็นที่ปลาบปลื้ม ข้อต่อไปที่จะต้องอาศัยก็คือความรู้และความร่วมมือของผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ฝนเทียมโดยตรง คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายเกษตร

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายวิจิต คุชชะวาระยะ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี นำชาวสวนจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๔๕๐ คน ฝ่า ๙ พูลเกล้า ฯ ถวายเงินซึ่งได้ร่วมกันบริจาค โดยเสด็จพระราชกุศลในการซื้อเครื่องบินสำหรับโครงการทำฝนเทียมหรือใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจการฝนเทียมโดยทั่วไป

(๓) หม่อมราชวงศ์ เทพฤทธิ์ เทวกุล

ในท้องที่ เจ้าหน้าที่ปกครอง และโดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้รับผลคือชาวสวนนั่นเอง ที่จะให้ร่วมมือว่าการปฏิบัติได้ผลแต่
ละวัน ๆ อย่างไรและได้ผลทั้งหมดอย่างไร เพื่อที่จะมาปรับปรุงและมาแก้ไขข้อบกพร่องได้ นอกเหนือจากผู้ที่อยู่ใน
ท้องที่ก็ยังมีผู้ที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องกับทางวิชาการเรื่องของดินฟ้าอากาศ ก็คือเจ้าหน้าที่ของกรมอุตุนิยม ซึ่งในครั้งนั้น
ยังไม่ได้มีการติดต่อกันโดยใกล้ชิดพอ จึงทำให้ผลล่าช้าไป นอกจากนั้นก็ต้องมีการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ทราบผล
โดยเร็ว และเพื่อที่จะส่งคำสั่งไปได้เช่นได้ใช้สื่อสารของกระทรวงมหาดไทยทางกรมการปกครองและทางศูนย์
โทรคมนาคม และสื่อสารตำรวจได้ร่วมมือกัน ฉะนั้นถ้าสรุปว่าการทำฝนเทียมเพื่อของผู้ที่เป็นกสิกรก็ต้องอาศัยคน
ทุกคน ทั้งผู้ที่ได้รับผลและผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่โดยตรงในท้องที่เจ้าหน้าที่วิชาการ และทั้งต้องมีความสามัคคีร่วมมือ
กันอย่างดีเพื่อให้กิจการนี้สำเร็จและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ฉะนั้นการทำฝนเทียมจังหวัดจันทบุรีและระยองในครั้ง
นั้นได้เป็นผลสำเร็จอย่างเรียบร้อย โดยที่ทุกคนได้เอาใจใส่และทุกคนได้ร่วมมือเข้าใจกันดี สำหรับประชาชนหรือ
ผู้ที่เป็นผู้ได้รับ หมายถึงชาวสวน ที่รับประโยชน์นั้นๆ ก็ต้องทราบและเข้าใจความต้องการของทางราชการ แล้ว
การที่ได้ให้ความร่วมมือกับทางราชการโดยดีก็ทำให้ได้ประโยชน์กับตนเอง และสำหรับให้กิจการหรือวิชาการ
ก้าวหน้าก็ต้องร่วมมือเหมือนกัน ในอนาคตเราจะได้รับบริการฝนเทียมที่แน่นอน ในด้านที่ได้สนับสนุนในทางกำลัง
ทรัพย์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเหมือนกันที่ต้องการใช้เพราะว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อย อย่างที่แจ้งไว้ว่าที่ได้
นำมาก็คงเท่ากับเป็นค่าใช้จ่ายที่ออกไป ค่าใช้จ่ายในครั้งนั้นเป็นเงินที่ทางราชการได้จัดสรรขึ้นมาเป็นงบประมาณ
สำหรับการทำฝนเทียม ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวถึงฝนเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ก็ได้ทำเหมือนกันด้วยเงินที่ได้
ออกนี้เอง และที่ได้มีพ่อค้าประชาชนได้มาบริจาค แบ่งเป็นส่วนที่ใช้สำหรับค่าใช้จ่าย และส่วนที่ได้ใช้ซื้อเครื่องบิน
และส่วนที่ประชาชนได้ให้เป็นเครื่องที่เขาซื้อ ก็มีหลายจังหวัดที่ได้รวบรวมมาและร่วมมือ ก็เลยทราบว่าเครื่องบินที่
เหมาะสำหรับการทำฝนเทียมก็ราคาที่ไม่ใช่ถูก ฉะนั้นเงินที่ได้รับมาจากประชาชนเป็นจำนวนถึงบัดนี้เป็นล้าน ๆ
ก็ได้ซื้อเครื่องบินมาปฏิบัติการด้วย นอกจากนี้ก็ต้องคิดเหมือนกันก็คือค่าใช้จ่ายในเครื่องบินที่ได้ไปใช้ นอกเหนือ
จากหน่วยของเกษตรและเครื่องบินที่ประชาชนได้ร่วมกันให้มาก็มีอีกสองแหล่งที่ช่วย โดยใช้ค่าใช้จ่ายของหน่วยเอง
คือกองทัพอากาศและกองบินตำรวจ แต่ว่าถ้ามาดูว่าค่าใช้จ่ายเป็นเท่าไรเราก็รู้ว่า เครื่องบินบางลำขนาดเล็ก
ต้องใช้ชั่วโมงละ ๓๐๐ บาท สำหรับค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและล้อสีน สำหรับเครื่องบินใหญ่อย่างเช่นของกองทัพ
อากาศ ได้ใช้ประมาณ ๑,๐๐๐ บาทต่อชั่วโมง และในกิจการครั้งล่าสุดคือที่จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และอุดร

ได้ปฏิบัติเป็นเวลาสองอาทิตย์เหมือนกัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมแล้วเป็นประมาณสองแสนกว่าบาทเช่นกัน เครื่องบินของกองทัพอากาศได้บินเป็นเวลาประมาณ ๒๔ ชั่วโมงบิน นับเป็นเงินประมาณสองหมื่นบาท ส่วนของหน่วยของเกษตร บางลำก็บิน ๒๐ ชั่วโมงเหมือนกัน ก็รวมค่าใช้จ่ายของเครื่องบินประมาณสามหมื่นบาท ที่พูดเป็นเงินเป็นทองก็เพราะทราบดีว่าเราต้องดูว่าการทำฝนเทียมนี้คุ้มหรือไม่คุ้ม ก็สรุปแล้วว่าคุ้มและท่านทั้งหลายก็เป็นประจักษ์พยานว่าการทำฝนเทียมได้ชุ่มชีวิตต้นไม้ ซึ่งมีจะนั้นก็เสียหายไป จะนั้นถึงเกิดความยินดีมากที่ท่านทั้งหลายได้มาพบในวันนี้ ได้นำเงินมาสมทบในกิจการฝนเทียม และได้นำผลผลิตซึ่งเป็นประจักษ์พยานมาให้ ความดีใจนี้มีหลายประการ อย่างหนึ่งก็เห็นว่าท่านทั้งหลายได้มีความสุขสบาย อีกอย่างหนึ่งก็เห็นว่ากิจการมีผลดี และท่านทั้งหลายทราบดีก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ร่วมมือ ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมมือในกิจการและกำลังช่วยให้ประชาชนมีความสุขความเรียบร้อยทุกประการตามหน้าที่ อันนี้นำความปลื้มแก่ข้าพเจ้าอย่างมาก ฉะนั้นก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายทุกฝ่ายที่ได้ร่วมมืออย่างมีความสามัคคีที่กระชับแน่นแฟ้นที่สุด เป็นทางที่ทำให้ท้องที่มีความเจริญมั่นคงและเมื่อท้องที่มีความเจริญมั่นคงแล้ว ประเทศชาติย่อมอยู่ได้ มีทางที่จะก้าวหน้าเพราะทุกคนร่วมมือกัน ทุกคนช่วยซึ่งกันและกัน ทุกคนมีความคิดเห็นอย่างไรก็แจ้งออกมา ผู้ที่ได้รับฟังก็ย่อมรับฟังด้วยเหตุผลที่ดี อันนี้เป็นวิธีการที่จะอยู่ในชีวิตของประเทศชาติ อันนี้เป็นความปลื้มที่ใหญ่ที่สุดที่เห็นความสามัคคี ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริตประจักษ์ออกมา ก็ขอขอบใจทุกท่านทุกฝ่ายที่ได้แสดงว่าเมืองไทยเราวิธีปฏิบัติ... จะไม่เรียกว่าวิธีปกครอง... วิธีปฏิบัติทั้งในด้านชีวิตทั้งในด้านอาชีพ ตั้งแต่การเป็นอยู่ส่วนตัวจนกระทั่งถึงการจัดระเบียบการทุกชั้นอย่างมีเหตุผล มีจิตใจที่เอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน มีความขยันหมั่นเพียรรู้จักหน้าที่ อันนี้ทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ และเป็นความหวังสำหรับอนาคตของบ้านเมือง ที่จะทำให้เมืองไทยคงอยู่ด้วยความผาสุกด้วยความมั่นคงไปตลอดกาล

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มาประจักษ์พยานของความสามัคคีนี้ ทำให้เกิดกำลังใจ และเชื่อว่าจะเป็นกำลังใจแก่ทั้งข้าราชการและประชาชนในจังหวัดอื่น ๆ เป็นผลดีเพื่อให้ชักจูงให้ทุกคนทำงานด้วยเข้มแข็งและสุจริต ก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มาให้ความหวังนี้ ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง สิ่งใดที่คิดจะทำ ที่เป็นสิ่งที่ดีที่ชอบ ก็ขอให้เป็นผลสัมฤทธิ์ทั้งหมดทุกประการ ขอได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการทุกเมื่อตลอดกาลไป.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน

ชาวอำเภอปทุมวัน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้นำเงินมาเพื่อสมทบในกิจการของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ และพอใจที่ได้ทราบว่าท่านทั้งหลายได้จัดงานรื่นเริงขึ้นมาในครั้งนี้เป็นประโยชน์ทั้งในด้านที่จะร่วมกุศลกันและอุปถัมภ์กันเข้าใจว่างานก็เป็นประโยชน์ในทุกด้านที่ท่านได้ระลึกถึงมูลนิธิราชประชานุเคราะห์นี้ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะว่ามูลนิธิได้ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อที่จะช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติทั่วประเทศ

การที่ได้ตั้งมูลนิธิขึ้นก็ด้วยจุดประสงค์ที่จะให้มีโอกาสที่จะประสานงานในเมื่อมีภัยธรรมชาติ ตามธรรมดาถ้ามีความเดือดร้อนที่ไหนในประเทศไทย ก็ทำให้กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของบ้านเมืองเป็นส่วนรวมตลอดจนถึงประชาชนทุกคนที่อยู่อาศัยในบ้านเมือง ฉะนั้นถ้าสามารถที่จะไปช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุทกภัยโดยเร็ว โดยจับพลันมีประสิทธิภาพก็จะเป็นการช่วยให้บ้านเมืองไม่กระทบกระเทือนมากเกินไป เพราะว่าผู้ที่ประสบภัยนั้นเขาลำบากใจและถ้าเราไปช่วยได้โดยเร็ว ก็ทำให้เขามีความหวังว่าจะสามารถที่จะตั้งตัวขึ้นมาใหม่ได้ และจะทำประโยชน์ส่วนรวมต่อไปได้ ได้เคยมีผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติเช่นอัคคีภัยมาแล้วให้ฟังว่า เมื่อประสบภัยนั้นมันเกิดความรู้สึกที่หมดหวัง มีความรู้สึกเสียใจ แล้วก็ไม่รู้จะหันไปทางไหน แต่เมื่อได้รับความช่วยเหลือ แม้จะเล็กน้อยจากเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ก็เกิดกำลังใจขึ้นมา เขาก็พูดตรง ๆ ว่าแม้การช่วยเหลือที่ได้รับนั้นไม่สามารถชดใช้ความเสียหายที่ได้เกิดเป็นไปตามภัยธรรมชาตินั้น แต่ก็ทำให้เกิดกำลังใจอย่างสูงเพื่อที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่อไป และในเวลาไม่กี่เดือนภายหลังก็ตั้งตัวขึ้นมาได้ ไม่เดือดร้อนแล้ว อันนี้แสดงให้เห็นและทำให้รู้สึกว่าความช่วยเหลือโดยเร็วต้องอาศัยทุนและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ประโยชน์อย่างแท้จริงอีกข้อหนึ่งที่เกิดจากมูลนิธิก็คือทำให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสังคมนาเคราะห์ทั่วทุกฝ่าย ทั้งในทางราชการ ทั้งในทางกองทุน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายสนธิ รุจิรณรงค์ นายอำเภอปทุมวัน นำข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนชาวอำเภอปทุมวัน ซึ่งเป็นกรรมการจัดงานสงกรานต์ปทุมวัน ปี ๒๕๑๕ จำนวน ๒๑ คน ฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายรายได้จากการจัดงานสงกรานต์เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๕ และเงินที่มีผู้บริจาคสมทบ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

และมูลนิธิเอกชน ทำให้เกิดความสามัคคีช่วยซึ่งกันและกันได้เต็มที่ ทำให้ประโยชน์เกิดขึ้น และเป็นไปตามจุดประสงค์ของการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน อีกข้อหนึ่งก็ที่ท่านทั้งหลายตระหนักว่าคนเราที่ยังมีความสุข ความก้าวหน้า ความเจริญพอควร ก็ต้องนึกถึงผู้ที่ประสบความเดือดร้อนบ้างเป็นเป็นคล้าย ๆ ประกันใหญ่ ๆ ของประเทศเป็นส่วนรวม วันไหนที่เรามีความสุขก็ต้องนึกถึงผู้ที่รับความทุกข์ ถ้าเราจะต้องประสบความทุกข์สักวันหนึ่ง เราก็ต้องการให้มีคนเอาใจช่วย และอาจต้องช่วยในทางวัตถุบ้างเหมือนกันการที่ท่านนึกถึงผู้ที่เดือดร้อนในยามที่ท่านมีความสุข ก็เป็นการประกันความสุขที่จะยั่งยืนต่อไป ข้อนี้เป็นหลักของการเป็นอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นประเทศชาติ ฉะนั้นการที่ท่านตระหนักว่าเราต้องแผ่เมตตาแก่ผู้ที่ประสบความทุกข์ร้อน ก็เป็นสิ่งที่ประเสริฐและเป็นสิ่งที่ดี เป็นประกาศในความมั่นคงความก้าวหน้าของท่านเอง

ขอให้ท่านได้สามารที่จะทำหน้าที่ ทำอาชีพรุ่งเรืองด้วยจิตใจที่ดี เพื่อที่จะให้ท่านมีประกันว่าจะมีชีวิตอยู่ก้าวหน้าต่อไปด้วย ก็ขอทุกท่านประสบความเจริญรุ่งเรือง มีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์ ทำการทำงานทุกประการ ด้วยความสำเร็จเรียบร้อยก้าวหน้าด้วยจิตใจอันสูง ของจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ขอขอบใจสมาคมที่ได้จัดนำเงินมาเพื่อสมทบในทุนของมูลนิธิอานันทมหิดลอย่างที่เคยนำเอามาในคราวก่อน ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้มูลนิธิสามารถที่จะทำตามจุดประสงค์ คือได้ให้โอกาสแก่ผู้ที่ได้ศึกษามาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ให้ได้สามารถไปศึกษาต่อในชั้นสูง เพื่อให้ได้มีความรู้ในด้านวิชากฎหมายรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

การที่สมาคมได้จัดงานสังสรรค์ประชุมกันวันทนายความก็นับว่าเป็นประโยชน์นอกจากที่จะเป็นการรื่นเริงก็สามารถที่จะได้กระชับความสามัคคีระหว่างผู้ที่ได้ปฏิบัติอาชีพเดียวกัน ในข้อนี้ก็ทราบดีว่าอาชีพทนายนี้มีความสำคัญไม่ใช่น้อยในชีวิตของบ้านเมือง เพราะว่าเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้คนอยู่ได้โดยมีสิทธิและมีทางที่จะต่อสู้เพื่อความยุติธรรม ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้พบปะกัน ก็จะได้ตั้งแนวปฏิบัติที่ดีที่ชอบเพื่อให้งานของท่านเป็นไปตามอุดมคติที่จะทำให้บ้านเมืองมีชื่อมีแป การที่บ้านเมืองมีกฎหมายก็เพราะว่าบุคคลที่ประกอบด้วยบ้านเมืองหรือสังคมใหญ่ย่อมจะต้องมีผลประโยชน์ที่ขัดกัน แต่ผลประโยชน์ที่ขัดกันเหล่านั้นก็ไม่ได้หมายความว่า จะต้องประหัดประหารกัน ถ้าเราสามารถที่จะประองดองหรือจัดโดยมีระเบียบการและตัวบทกฎหมายให้สามารถที่จะอยู่ร่วมกันโดยสันติ ก็จะเป็นการทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงได้ นอกจากหน้าที่ในอาชีพโดยแท้ยังมีหน้าที่อีกอย่างหนึ่ง คือให้ ความรู้แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป เพื่อให้กลไกของการปกครองเป็นไปโดยมีกฎหมาย โดยมีความเรียบร้อย ให้ระเบียบการที่เหมาะสมมีอยู่ในประเทศ ฉะนั้นการที่ท่านได้มีกิจการเผยแพร่วิชาเกี่ยวข้องกับกฎหมายแก่ประชาชนก็นับว่าเป็นกิจการที่ดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งก็ขอให้ท่านปฏิบัติต่อไปด้วยความเข้มแข็งด้วยความตั้งใจดี ขอให้ทุกท่านสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ในอาชีพของท่านโดยราบรื่น และทั้งสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจใด ๆ ที่จะเป็ประโยชน์เพื่อให้บ้านเมืองของเราอยู่เย็นเป็นสุข มีความเรียบร้อยโดยอาศัยการปกครองโดยมี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชโองการ ให้ นายมารุต บุนนาค นายกสมาคมทนายความแห่งประเทศไทยพร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ รวม ๑๙ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “วันทนายความ ปี ๒๕๖๕” โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล สาขานิติศาสตร์

หลักเกณฑ์ มีระเบียบการที่เหมาะสม มีความรู้ถึงกิจการต่างๆ ที่ทำอยู่ หมายถึงให้สามารถที่จะสอนให้ประชาชน
ทั่ว ๆ ไปให้ปฏิบัติอาชีพของตนหรือดำรงชีวิตด้วยความมีระเบียบเรียบร้อย อาศัยกฎหมายเพื่อที่จะให้บ้านเมือง
อยู่เย็นเป็นสุข

ก็ขอให้ท่านทั้งหลายประสบความสำเร็จทุกประการในกิจการใด ๆ ที่ทำเพื่ออุดมคติเพื่อความเรียบร้อยของ
บ้านเมือง ขอจงมีกำลังใจกำลังกายเข้มแข็งและประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารนักเรียนวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ ๑๖^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ขอขอบใจนักเรียนวิทยาลัยการทัพบกทุกคนที่ได้นำเงินมาเพื่อการกุศลสาธารณะในวันนี้ และขอแสดงความยินดีอีกครั้งหนึ่งที่ท่านได้ผ่านการศึกษามาโดยดี ซึ่งเข้าใจว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่นายทหาร นายตำรวจ และผู้มีส่วนใด ๆ ได้ผ่านการศึกษาชั้นสูง เพื่อให้ได้เรียนวิชาการและได้เห็นสภาพหรืองานของบ้านเมือง เพื่อสามารถที่จะป้องกันร่วมกันให้ดียิ่งขึ้น บ้านเมืองของเราอยู่ในสถานการณ์ที่ค่อนข้างจะคับขันอยู่ ทุกท่านก็ทราบแล้ว แต่ว่าต้องเตือนใจอยู่เสมอว่า การป้องกันประเทศของเราก็คงมีวิธีการ ตามหลักโบราณการจะป้องกันบ้านเมืองก็ต้องมีกองทัพและมีรั้ว มีปืนที่จะป้องกันอาณาเขตเดี๋ยวนี้ไม่ใช่อย่างนั้นแล้ว และความจริงเมืองไทยก็ไม่ได้เป็นอย่างนั้นมานานอยู่เหมือนกัน การป้องกันบ้านเมืองที่ดีที่สุดก็คือการเข้าใจถึงภูมิประเทศ ความเข้าใจถึงประชากรและความเข้าใจที่สำคัญที่สุดคือความสามัคคีในประเทศ ถ้าเข้าใจข้อนี้แล้ว ก็จะสามารถที่ปฏิบัติงานเพื่อป้องกันบ้านเมืองไม่ให้ล่มจมได้ ที่ใช้คำว่าไม่ให้ล่มจมเพราะว่า สมัยนี้การสูญเสียอิสรภาพหรือความเป็นประเทศชาติไม่ได้สูญเสียจากการรบพุ่งเป็นแนว มันสูญเสียจากถูกรณเฐิบ หมายถึงว่าจมลงไปในการเล่นฉะนั้นเราจะต้องพยายามที่จะป้องกันมิให้บ้านเมืองจมลงไปในการเล่น เล่นนี้ก็ขอไม่แฉ่งว่าเล่นชนิดใด แต่ว่าท่านคงเข้าใจว่าเป็นเล่นชนิดใด การป้องกันมิให้จมเล่นนี้ก็มาก ก็มีการป้องกันหลายด้าน แบบเก่าก็ต้องป้องกันด้วยลูกปืน ด้วยความอดทน ไนป่าในเขา ตามชายฝั่งป้องกันไม่ให้มีการรบพุ่งเข้ามาได้ป้องกันไม่ให้มีการแทรกซึมเข้ามา เช่นนี้ก็โบราณไป แล้วเหมือนกัน แบบแนวที่ ๕ ที่เข้ามา เราก็ต้องพยายามรู้ตัวในเรื่องนี้ เราจะต้องศึกษาว่ามีก่อการร้ายชนิดใดในประเทศ มีผู้ก่อการร้ายซึ่งเป็นในทำนองแนวที่ ๕ แต่ว่ามีการปฏิบัติงานด้วยอาวุธในท้องที่ต่าง ๆ ในประเทศด้วยอาวุธในท้องที่ต่าง ๆ ในประเทศด้วย มีแนวที่ ๕ ที่มีผู้ก่อการร้ายในทำนองผู้ที่มายุยงส่งเสริมให้คนกระด้าง กระเดื่องต่อบ้านเมือง คือหมายความว่าขัดขวางเจ้าหน้าที่บ้านเมือง จนกระทั่งกระด้างกระเดื่องต่อบ้านเมือง หมายถึงประเทศชาติมีการก่อการร้ายโดยประชาชนที่ไม่รู้เรื่อง นี้กว่าจะต้องป้องกันตัวเพราะว่ามีผู้ที่กำลังจะทำลายบ้านเมือง อันนี้ด้วยสุจริตใจ และผู้ที่ทำลายบ้านเมืองนั้นก็อยู่ในเครื่องแบบก็มี ก็เป็นการก่อการร้ายอีกชนิดหนึ่ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชาโฆวาท ให้ นายทหารนักเรียนวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ ๑๖ จำนวน ๒๐ คน ฝ่า ๙ หลูเกล้า ๆ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ก่อนการร้ายชนิดต่อไปก็คือ ผู้ที่ประชาชนซึ่งเราเรียกผู้ก่อการร้ายเรียกว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมืองนั้นเป็นผู้ที่ก่อการร้ายก็มี ฉะนั้นท่านทั้งหลายเป็นเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยป้องกันประเทศ จึงต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และทุกคนจึงมีหน้าที่ ทั้งทหาร ทั้งพลเรือน มีหน้าที่ที่จะป้องกันประเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่ใช้อาวุธมาจนกระทั่งใช้จิตวิทยาและ ใช้สิ่งที่สำคัญที่สุดซึ่งต้องใช้อยู่ตลอดเวลา คือความสุจริตความบริสุทธิ์ใจท่านทั้งหลายได้เรียนมาไม่ใช่เฉพาะทาง วิทยาลัยการทัพบก แต่ว่าการเรียนมาตลอดตั้งแต่เด็กมาจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ และเป็นผู้ใหญ่ในความหมายของ ตำแหน่งหน้าที่ก็ขอให้ท่านใช้วิชาการต่าง ๆ ใช้ความตั้งใจที่ดีเพื่อช่วยให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขตามหน้าที่และ ตามหน้าที่ที่ควรจะต้องให้แก่ตัวในฐานะเป็นคนไทย และทั้งเป็นคนสำคัญในสังคม ในการนี้ก็ขอให้ทุก ๆ ท่านใช้ความรู้ ที่บริสุทธิ์ใจ สุจริตใจ เพื่อรักษาความมั่นคงของบ้านเมืองโดยแท้ ถ้าทำเช่นนี้ก็นับว่าเป็นผู้ที่เจริญและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในส่วนตัวด้วย จึงขอให้ท่านทั้งหลายมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญของแต่ละคนให้ลุล่วง สำเร็จโดยดี จงประสบแต่ความสำเร็จที่ดั่งใจ ในความเจริญทุกประการและสิ่งใดที่คิดในทางที่ชอบที่ดีที่งาม จงเป็น ผลสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและ

นักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

วันจันทร์ ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของวิทยาลัยมีความเจริญก้าวหน้า

ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาและจะได้มีโอกาสนำความรู้ความสามารถ ที่อุตสาหะเล่าเรียนฝึกฝนมาตลอดเวลานานปี ออกใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนและบ้านเมือง

การให้การศึกษา นั้น กล่าวโดยวัตถุประสงค์ที่แท้จริง คือการสร้างสรรคความรู้ ความคิด พร้อมทั้งคุณสมบัตินี้และจิตใจที่สมบูรณ์ ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อช่วยให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและราบรื่น ทั้งสามารถบำเพ็ญประโยชน์สุขเพื่อตนเพื่อส่วนรวมได้ตามควรแก่อัธยาศัย ผู้ทำหน้าที่ด้านการศึกษาทุกฝ่ายทุกระดับ ควรจะได้มุ่งทำงานเพื่อวัตถุประสงค์นี้ยิ่งกว่าสิ่งอื่น สำหรับท่านทั้งหลาย ส่วนใหญ่คงจะได้ออกไปเป็นครูในโรงเรียนระดับต่าง ๆ และจะต้องรับภาระในเรื่องการอบรมสั่งสอนโดยตรง ควรจะได้สำเหนียกในหน้าที่ที่มีอยู่ให้ตระหนักและเตรียมตัวให้พร้อมไว้แต่ต้น

การให้การศึกษาที่สมบูรณ์มิใช่ของง่าย เพราะเป็นงานที่ละเอียดซับซ้อนและกว้างขวางมาก จะต้องใช้ความรู้ ความสังเกตจดจำ และความฉลาดรอบคอบเป็นอย่างมาก ทั้งต้องมีความเสียสละอดทน มีความเพียรพยายามอย่างแรงกล้าด้วยจึงจะกระทำสำเร็จได้ จึงใคร่ขอให้แต่ละคนตั้งใจให้มั่นคงในงานของตน ๆ หมั่นฝึกฝนตนเองให้กล้าแข็งพร้อมอยู่เสมอ ทั้งในวิชาการและจิตใจ เพื่อจักได้สามารถสร้างสรรค์อนาคตของอนุชนให้เป็นไปตามจุดหมาย

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

วันอังคาร ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกรวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาทุก ๆ คน

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวในที่ประชุมนี้ว่า การให้การศึกษาคือการให้ความรู้ ความสามารถ ให้คุณสมบัติและความคิด จิตใจที่สมบูรณ์ สำหรับช่วยให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง ทั้งสามารถบำเพ็ญประโยชน์ตนประโยชน์ผู้อื่นได้ตามควรแก่อัธยาศัย ผู้ทำหน้าที่ด้านการศึกษาทุกฝ่ายทุกระดับ ควรจะได้มุ่งทำงานเพื่อวัตถุประสงค์นี้ยิ่งกว่าสิ่งอื่นและการให้การศึกษาดังนั้น เป็นงานที่ละเอียดลึกซึ้งมาก จำเป็นต้องใช้ความรอบรู้ อันกว้างขวาง ใช้ความสุจริตรอบคอบ ประกอบด้วยความตั้งใจและความเพียรพยายามอย่างแรงกล้าจึงจะทำได้สำเร็จ จึงขอให้ทุกคนเตรียมกายเตรียมใจไว้ให้พร้อมสำหรับงานในหน้าที่ที่จะมีมา

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวให้ตกต่ำหรือให้เป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะมีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงความประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้าน ร่องลงมาจากบิดามารดา ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ท่านทำตัวให้เป็นผู้นำและเป็นพี่ที่แท้จริง เพียรพยายามใช้วิชาความสามารถที่มีอยู่ฝึกฝนอบรมด้วยเหตุผลและความฉลาด ด้วยความกรุณาปรานีและความบริสุทธิ์ใจ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ความคิดที่ดีที่ปราศจากโทษให้เสมอหน้า อนุเคราะห์และนำพาไปในทางถูกต้องเจริญ เพื่อช่วยให้เยาวชนของเรามีอนาคตอันมั่นคงแจ่มใสต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ในโอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

นับแต่วาระนี้ไป ท่านทั้งหลายจะได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาติในฐานะหน้าที่ต่าง ๆ กัน ตามที่ได้ฝึกฝนมา ควรจะได้พยายามร่วมมือกันทุกฝ่ายทุกระดับในอันที่จะส่งเสริมให้การศึกษาที่ดี ที่เป็นประโยชน์แท้จริง ได้ขยายออกไปถึงประชาชนแพร่หลายทั่วถึงยิ่งขึ้น การศึกษาที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการครองชีวิต ช่วยให้เราสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่นและมั่นคง

ขณะนี้รู้สึกกันทั่วไปว่า มีปัญหาเยาวชนชนในบ้านเมืองมากขึ้น เนื่องจากเหตุหลายกระแส ความจริงเยาวชนมิได้ต้องการที่จะทำตัวให้ยุ่งยากแต่อย่างใด แต่โดยเหตุที่ไม่ได้รับความเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร และขาดที่พึ่ง ขาดผู้ที่จะให้ความรู้ให้คำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม เขาจึงต้องกลายเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาแก่สังคม

เป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลาย ผู้เป็นครูเป็นอาจารย์เป็นผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องช่วยเหลือเขาด้วยหลักวิชาและความสามารถ ทุกคนได้เรียนวิชาแนะนำมาแล้ว ควรจะได้นำหลักการมาปฏิบัติเพื่อให้เยาวชนได้รับประโยชน์อันแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแนะนำทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสำคัญมาก ขอให้เพียรพยายามปลูกฝังความรู้ความคิดที่ปราศจากโทษให้แก่เขาโดยเสมอหน้า แนะนำอบรมด้วยเหตุผลและด้วยความจริงใจ ประกอบด้วยความเมตตาปรานี สงเคราะห์อนุเคราะห์และนำพาไปสู่ทางที่ถูกที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะทำความดี เพื่อจักได้มีอนาคตที่มั่นคงแจ่มใสในวันข้างหน้า

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานกรีฑา ศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๓๕
และงานแข่งขันฝีมือช่างแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ ประจำปี ๒๕๑๕

ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันศุกร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานกรีฑาศิลปหัตถกรรม และงานแข่งขันฝีมือช่างแห่งชาติอีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานความเป็นมาของงานนี้ ซึ่งทางราชการได้พยายามจัดและปรับปรุงเป็นลำดับมาให้เป็นผลดีแก่การศึกษาและการพัฒนาบ้านเมือง

ศิลปหัตถกรรมและการกีฬาตลอดจนวิชาช่างต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็น ที่คนทุกคนจะต้องสนใจศึกษาเพื่อประโยชน์ เพื่อความผาสุกในชีวิต การกีฬา ที่จัดและฝึกหัดอย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์และระเบียบวิธีที่แท้จริง จะสามารถสร้างสุขภาพและความเข้มแข็งให้แก่ร่างกายและจิตใจเป็นอย่างดี ทำนองเดียวกัน วิชาศิลปหัตถกรรมที่ฝึกหัดอบรมกฎวิธีและความมุ่งหมาย ก็จะปลูกฝังความคิด ความริเริ่ม ความพยายาม พร้อมทั้งความขยันหมั่นเพียร ให้เกิดขึ้นได้อย่างสำคัญยิ่ง ส่วนความรู้ในเรื่องการช่างนั้นจะช่วยให้ได้รู้ได้เข้าใจในคุณค่าของฝีมือ และรู้จักนิยมของที่ดี ซึ่งที่สุดจะเป็นผลทำให้สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้น มีคุณภาพได้มาตรฐานใช้การได้จริง ๆ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนกิจกรรมทั้งนี้ให้เกิดประโยชน์แน่นอนกว้างขวางยิ่งขึ้นไป

สำหรับนักเรียนทั้งปวงนั้น เมื่อมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีก็ควรจงยินดีและตั้งใจรับ หมั่นศึกษาสังเกตและฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ให้จงได้

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ ทุกประเภท ทุกคน และขอเปิดงานกรีฑาศิลปหัตถกรรมนักเรียน และงานแข่งขันฝีมือช่างแห่งชาติ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จผลสมตามเจตนาทุกประการ.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะนายทหารผู้ซึ่งได้รับพระราชทาน

เลื่อนยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันเสาร์ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ประกอบพิธีประดับยศแก่นายทหารชั้นนายพลในเวลานี้ และท่านคงตระหนกอยู่แล้วว่า ท่านได้รับยศสูงชันเป็นเกียรติแก่ท่าน แต่ก็เป็นทั้งความรับผิดชอบที่สูงชันด้วย เพราะว่าจะต้องบังคับบัญชาและอยู่ในสายตาของผู้บังคับบัญชายิ่งขึ้น และยังมีข้อที่น่าสังเกตว่าประเทศไทยแต่ไหนแต่ไรต้องอาศัยทหารเป็นที่พึ่งในการรักษาเอกราชและความเป็นปึกแผ่นของประเทศ และในสมัยนี้ทราบดีว่าเหตุการณ์ของโลกค่อนข้างจะปั่นป่วนมากขึ้นทุกวัน และความปั่นป่วนนี้ไม่ใช่ว่าจะทำให้หน้าที่ของทหารง่ายขึ้น เพราะว่านอกจากการป้องกันด้วยกำลังอาวุธตามหน้าที่ของทหาร ยังต้องป้องกันในด้านการเมือง ในด้านเศรษฐกิจด้วยอีกไปพร้อมกัน การป้องกันความเป็นปึกแผ่นและความมั่นคงของประเทศชาติจึงจะต้องอาศัยหลักหลายประการนอกจากหลักของการทหารโดยตรง ฉะนั้นท่านทั้งหลายผู้ที่มีหน้าที่เป็นผู้ป้องกันประเทศก็จะต้องสนใจในกิจการทุกด้าน และพยายามปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด นอกจากวิชาการ สิ่งที่จะช่วยให้ป้องกันประเทศชาติอยู่ได้ดีที่สุดก็คือความสามัคคีและตัวอย่างที่ดีของผู้ที่อยู่ในสายตาของประชาชน ขอท่านทั้งหลายจงพยายามปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้งในด้านวิชาทหาร ในด้านวิชาอื่น ๆ และทั้งในการวางตัวให้เป็นที่เคารพนับถือของผู้บังคับบัญชาและของประชาชนทั่วไป จะทำให้สามารถรักษาเอกราชรักษาความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างดียิ่ง

ก็ขอให้ท่านทั้งหลายประกอบหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งไม่ย่อท้อ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเข้มแข็งทุกประการ และจงมีแรงกำลังกายกำลังใจพร้อมสมบูรณ์ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสำเร็จ ขอจงประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม ความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรแก่นายทหาร จำนวน ๕๕ คน ซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์

ในพิธีตรวจพลสวนสนามเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

วันอาทิตย์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาอยู่ในท่ามกลางท่านทั้งหลายอีกวาระหนึ่ง และ
ได้เห็นความพร้อมเพรียงเป็นสง่าของท่านในพิธีตรวจพลสวนสนามของเหล่าทหารรักษาพระองค์ ขอขอบใจและ
สนองพรและไมตรีของท่านด้วยจริงใจ

ชาติไทยของเราดำรงเอกราชอธิปไตย และความเป็นปึกแผ่นมั่นคงมาได้จนถึงทุกวันนี้ ก็ด้วยคนไทยเรา
รู้จักประโยชน์ส่วนรวมของชาติ จึงร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ให้สอดคล้องและเกื้อกูลกันทุกหมู่ทุกพวก ผลการ
ปฏิบัติโดยสามัคคีธรรมของเรานั้น ได้เกิดเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ ซึ่งสามารถกำจัดและป้องกันภัยต่าง ๆ มิให้ทำ
อันตรายแก่เราได้ แม้จะมีศัตรูคิดร้ายและบุกรุกคุกคามหนักหนาเพียงใด เราก็ไม่อับจน ทหารรักษาพระองค์จะต้อง
รักษาความสามัคคีนี้ไว้อย่างอุกฤษฏ์ เพื่อเป็นตัวอย่างชักนำคนไทยทุกคน ทุกเหล่าให้มีสามัคคีแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ขอทหารทั้งหลายจงยึดมั่นในชาติไทย ตั้งอยู่ในระเบียบวินัยและความดี ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ด้วย
ความเอาใจใส่ ด้วยความกล้าหาญและด้วยความเสียสละ ให้เป็นคุณแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง ทั้งเตรียมกาย
เตรียมใจให้แข็งแกร่งและพร้อม ในอันที่จะเผชิญเหตุการณ์ทุกอย่างได้เสมอด้วยความไม่ประมาท

ขออำนาจแห่งพระรัตนตรัย จงบันดาลให้ทหารรักษาพระองค์ทุกคนมีความเข้มแข็ง สมบูรณ์ด้วยกำลัง
กาย กำลังใจ กำลังปัญญา สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ตามหน้าที่ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ
เป็นส่วนรวมและประสบความสำเร็จความสุขความสวัสดิโดยทั่วหน้ากัน.

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๑๕

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

วันอังคาร ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความปิติชื่นชมยิ่งนัก ที่ท่านทั้งหลายพร้อมกันมาแสดงไมตรีจิตและอวยพรวันเกิดในวันนี้

ขอขอบพระทัยพระบรมวงศานุวงศ์ และขอขอบใจหัวหน้าคณะปฏิบัติ พร้อมทั้งข้าราชการฝ่ายทหารและพลเรือน ในคำอำนวยพรของท่าน ข้าพเจ้าขอสนองพรและความปรารถนาดีทั้งนั้นด้วยใจจริง

ความปรารถนาที่จะให้เกิดความสุขความสวัสดิแก่ข้าพเจ้านั้นจะสำเร็จได้ ก็ด้วยความสามารถและพร้อมเพียงของท่านทั้งหลาย ที่จะร่วมมือร่วมใจกันรักษาแผ่นดิน ให้มั่นคงเป็นปึกแผ่นและเป็นปรกติร่มเย็น เพราะบ้านเมืองนั้นเป็นที่อาศัยของบุคคล ในโอกาสนี้จึงใคร่ขอให้ทุก ๆ ท่านได้ตั้งใจ ตั้งความเพียรในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ โดยเต็มกำลังความสามารถและสติปัญญา ทั้งด้วยความสุจริตบริสุทธิ์ เพื่อให้สำเร็จประโยชน์ส่วนรวมอันไพบูรณ์ และให้บังเกิดความวัฒนาถาวรแก่ประเทศชาติไทยของเรา

ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย จงอำนวยสิริสวัสดิ์พิพัฒมงคลแก่ท่านทั้งหลายทุกเมื่อ เพื่อให้มีกำลังกายกำลังปัญญา ที่จะคิดอ่านและปฏิบัติงานของแผ่นดิน นำพาประเทศไทยให้จำเริญวัฒนา ก้าวหน้าไปด้วยความปลอดภัยและมั่นคง สมตามที่มีมุ่งประสงค์ทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต
วันจันทร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอันมาก ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในโอกาสนี้

สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สำคัญอย่างยิ่ง เกี่ยวด้วยผลได้ผลเสียของปวงชนโดยตรง จึงถือได้ว่าสมาชิกแห่งสภานี้ทุกคนมีความรับผิดชอบผูกพันอย่างแนบแน่นต่อชีวิตของประเทศและประชาชน ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายสำนึกตระหนักในภาระอันใหญ่ยิ่งดังกล่าว แล้วตั้งเจตนาอันแน่วแน่ ที่จะใช้ความเพียรพยายาม ความสุจริตเที่ยงธรรม พร้อมทั้งวิจารณ์ถ้อยแถลงอันรอบคอบสุขุม ดำเนินงานทุก ๆ สิ่งให้สัมฤทธิ์ผลอันไพบูรณ์ เพื่อนำความเจริญวัฒนา ความร่มเย็นและความมั่นคงมาสู่บ้านเมือง ซึ่งเป็นจุดหมายอันสูงสุดของเราทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานตามหน้าที่ต่อไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงบันดาลให้ภารกิจของสภารุดหน้าไปโดยเรียบร้อย ปราศจากอุปสรรคทั้งปวง บรรลุผลสำเร็จอันดีงามตามวัตถุประสงค์ยิ่งให้เกิดความผาสุก ความเจริญ ความมั่นคงแก่ประเทศชาติและประชาชนทั่วหน้า และขอให้ท่านทั้งหลายมีความสุขสวัสดิ์ทุกเมื่อตลอดไป.

พระราชดำรัส

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น

ณ จังหวัดขอนแก่น

วันพุธ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีและพอใจ ที่กรมศิลปากรพยายามเอาใจใส่ดำเนินงานด้านสำรวจขุดค้นทางโบราณคดี ด้วยความขะมักเขม้นมาโดยตลอด การที่ได้สำรวจขุดค้นโบราณสถานในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรวบรวมศิลปโบราณวัตถุต่าง ๆ จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่จังหวัดขอนแก่น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นนี้ได้เห็นได้รู้จักเรื่องราวของตนเอง ของถิ่นกำเนิดของตนโดยแจ่มแจ้ง ทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์โบราณคดีทั่วไปกว้างขวางยิ่งขึ้น

เป็นที่ทราบกันอยู่ว่า หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของประเทศของเราที่เป็นเอกสารมีอยู่โดยจำกัด การศึกษาประวัติศาสตร์ จำเป็นต้องอาศัยหลักฐานทางโบราณวัตถุเทียบเคียงสันนิษฐานด้วยอย่างมาก ดังนั้น จึงถือได้ว่าโบราณสถานและโบราณวัตถุทุกแห่งทุกชิ้นเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างสำคัญ ซึ่งควรสำรวจและพิจารณาศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ขุดค้นและรวบรวมไว้ได้แล้ว เช่นศิลปโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งนี้ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องระวังรักษาอย่างดีที่สุดตลอดไป ไม่ปล่อยปละละเลยให้เกิดความเสียหายหรือสูญหาย เพราะถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนั้น ก็เท่ากับได้ทำลายหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของชาติ ซึ่งจะเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรง

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น ณ บัดนี้ ขอให้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งนี้มีความมั่นคง สามารถอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้สมตามความมุ่งหมายของทางราชการ ขออวยพรให้ผู้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย พร้อมทั้งผู้มาร่วมในพิธีนี้ทุกคน มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันพุธ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงาน ว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุก ๆ ฝ่ายอย่างพร้อมเพรียง

บัณฑิตทั้งปวงที่ได้ผ่านการศึกษาระดับอุดมมาแล้ว ถือได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ความคิดอันกว้างขวางก้าวหน้า เป็นที่หวังได้ว่าจะเป็นทั้งกำลังและสติปัญญาของชาติ จะเป็นผู้แก้ไขปัญหายุ่ยกยากขัดข้องต่าง ๆ ที่มีอยู่ขณะนี้ให้ คลี่คลายไป พร้อมกับสร้างเสริมความเจริญมั่นคงให้แก่งานของประเทศทุก ๆ ด้าน

ความหวังทั้งนี้จะเป็นความจริงได้หรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวท่าน เพราะความรู้ความคิดอันกว้างขวางนั้น หากมิได้ใช้โดยเหมาะสมถูกต้องแล้ว ก็ให้ผลดีได้ไม่มากนักหรืออาจจะทำให้เกิดผลเสียหายก็เป็นได้ เพราะฉะนั้น ทุกคนควรสำรวมระวังให้มาก ขอให้ตั้งใจแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์ และอบรมกำลังกายกำลังใจอันสมบูรณ์ไว้เป็น รากฐาน เพียรพยายามใช้ความฉลาดรอบคอบและความสุจริต วินิจฉัยปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปโดย ถูกต้อง นำความรู้ความคิดของตน ๆ ที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกันเข้าให้พร้อมเพรียงประสานความรู้ความคิดนั้น ด้วยเหตุผลและวิจารณ์ญาณ แล้วนำออกใช้ให้ได้ผล กล่าวคือ แก้ไขเปลี่ยนแปลงจุดที่บกพร่อง ส่งเสริมจุดที่ดีให้ มั่นคงยิ่งขึ้น ถ้าผู้มีความรู้พร้อมกันปฏิบัติงานของชาติโดยลักษณะเช่นนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเป็นลำดับ เชื่อได้ แน่แน่นอนว่า จะเอาชนะอุปสรรคและอันตรายทั้งปวงได้ และจะสามารถนำพาประเทศชาติให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดย สวัสดิ์

ขออวยพรให้บัณฑิตที่ได้รับปริญญาในวันนี้ ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในการทำงานที่จะพึง ปฏิบัติต่อไป.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่-นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่^(๒)

วันพุธ ที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๖

การมาเยี่ยมวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ในวันนี้ เป็นโอกาสอันดีที่จะได้แสดงความยินดีที่มีวิทยาลัย เช่นนี้ ทำการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ในด้านเกษตรศาสตร์ และทั้งถือโอกาสนี้ด้วยที่จะขอใจทั้งคณะครูอาจารย์ ทั้งผู้ที่เป็นนักศึกษาที่ได้ช่วยบ้านเมืองในทางที่ดีที่ถูกที่ควร ในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ที่ เป็นเกษตรกรได้มีความก้าวหน้า

นักศึกษาแห่งวิทยาลัยนี้ได้ร่วมในกิจการหลายด้านเพื่อความผาสุกของประชาชนหลายแห่งด้วยความลำบากยากเย็น ด้วยความเหน็ดเหนื่อย การที่ร่วมมือเช่นนี้ในขณะที่ศึกษาก็นับว่าเป็นนิมิตที่ดี เป็นทางหนึ่งที่จะ ทำให้ฝึกฝนตัวเองให้สามารถจะปฏิบัติตนให้มีความเจริญในอนาคตสำหรับตนเอง เพราะว่าการช่วยผู้อื่น ซึ่งมีอาชีพ เกษตรเพื่อให้เขามีความก้าวหน้าและพัฒนาตนเองได้ ก็เท่ากับเตรียมการเตรียมทางสำหรับชีวิตของตนในอนาคต จึงเป็นกิจการที่น่ายกย่องและน่าสรรเสริญทั้งน่ายินดีด้วย

การที่ได้มาเยี่ยมครั้งนี้ก็ได้เห็นด้วยตนเองอีกอย่างหนึ่งว่า การสอนและการฝึกกว้างขวางมาก ยิ่ง กว้างขวางกว่าที่ได้ทราบและได้เคยนึกว่าเป็นไป คือโดยเฉพาะเรื่องว่าผู้ที่มาศึกษาได้เรียนรู้วิชาการเพื่อที่จะนำไป ใช้ และได้ฝึกตนเอง ได้ฝึกในวิชานั้น ๆ อันนี้ก็ขึ้นขั้นหนึ่งที่เป็นการดี และก็ได้เห็นอีกอย่างหนึ่งว่าในด้านการเรียน และในด้านปฏิบัตินั้น ทำอย่างลึกซึ้ง คือเป็นการฝึกมิใช่ในหลักวิชาเท่านั้นเอง แต่เป็นการฝึกในยุทธวิธีดำเนินชีวิต ที่เดียว อันนี้ก็ขึ้นข้อที่สำคัญที่สุดที่จะต้องตระหนักว่าคนเราต้องเตรียมตัวเพื่อที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต แต่ การเตรียมตัวนั้นก็ต้องมีความรู้ประกอบด้วย มีการฝึกนิสัยใจคอของตนให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ด้วย สิ่งที่สำคัญ ในการฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตคือต้องรู้จักตัวเอง รู้ว่าตัวกำลังทำอะไร รู้ว่าตัวต้องการอะไร วิธีฝึกสอนในวิทยาลัยนี้ก็ มุ่งในทางนี้เป็นส่วนที่มากพอใช้ จึงดีใจที่ได้เห็นวิธีการและวิธีสอนในวิทยาลัยนี้ การที่เราจะฝึกตัวสำหรับชีวิตเราจะต้องรู้ว่าคนเราอยู่คนเดียวไม่ได้ คนเราต้องสามารถที่จะติดต่อกับคนอื่นร่วมแรงกันเพื่อที่จะให้แต่ละคนมีความ มั่นคง ก็ต้องมีความมั่นคงของส่วนรวมฉะนั้นการร่วมแรงนี้ก็เป็นหลักอย่างหนึ่งที่ทุกคนจะต้องฝึก หลักนี้ได้มีอยู่ใน หลักการของวิทยาลัยที่จะสอนให้สามารถร่วมแรงกับผู้อื่น การไปพัฒนาก็ดี การอยู่อย่างเช่นที่ได้เห็นในบ้าน อนาคตที่ได้มีจัดอยู่ก็ดี เป็นการฝึกให้สามารถเห็นทางว่าจะใช้ชีวิตที่ได้เรียนในทางใดที่จะเหมาะสม และปฏิบัติตน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรถึงจะเหมาะสม คนเราอยู่คนเดียวไม่ได้ เราจะต้องฝึกให้สามารถที่จะเข้ากับคนอื่นและร่วมมือกับคนอื่น วิธีเข้ากับคนอื่นและร่วมกับคนอื่นจะต้องพยายามที่จะเข้าใจว่าสังคมเรา คำว่าสังคมนี้ก็ไม่ใช่ว่าหมายถึงสังคมที่จะไปเล่นสนุก ๆ เป็นสังคมหมายถึงชุมชนหมู่ชนที่อยู่ด้วยกัน จะอยู่กันได้อย่างไร ก็ด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางหลักวิชา สร้างสรรค์ขึ้นมา และตั้งอยู่ด้วยความเห็นอกเห็นใจด้วยความเมตตาซึ่งกันและกัน ความเมตตาซึ่งกันและกันนี้มีความหมายหลายด้าน ก็ขอเตือนอย่างหนึ่งเท่านั้นเองว่า ใ้หนักถึงว่าคนอื่นเขาก็มีความปรารถนาที่จะมีเสรีภาพ คนอื่นเขาก็มีความปรารถนาที่จะมีความก้าวหน้า เราต้องการความก้าวหน้า เราต้องปฏิบัติในทางที่จะมีความก้าวหน้าของตนเองโดยที่ไม่ไปขัดขวางความก้าวหน้าของคนอื่น ผลของการปฏิบัติตนด้วยความเมตตา ด้วยการเอาใจของตนไปใส่คนอื่น เห็นอกเห็นใจคนอื่นก็จะเป็นผลทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ เมื่ออยู่ร่วมกันได้แล้วก็จะเป็นพลังอันใหญ่ที่จะทำให้ชีวิตของเรานั้นคงได้ อันนี้ก็เป็นหลักใหญ่ที่ขอให้พิจารณา

ที่พูดกันว่านักศึกษาของวิทยาลัยแม่โจ้ที่ค่อนข้างจะดุเดือด ค่อนข้างจะน่ากลัวนั้นเพราะว่าเรามีพลังเราก็จะต้องแสดงพลัง สิ่งเหล่านี้ก็อาจเป็นสิ่งที่ทำให้เราภูมิใจได้ว่าขึ้นชื่อว่าเป็นนักศึกษาแม่โจ้ เป็นที่น่ากลัวเกรงขามของชาวบ้าน อันนี้ก็เป็นที่จุดหนึ่งที่ยากจะวิจัยนิดหน่อยว่า พลังนี้จะเป็นการดีหรือไม่ เข้าใจว่าพลังของความร่วมแรงของนักศึกษาแม่โจ้ทั้งหมด ถ้าใช้ไปในทางที่ถูกต้อง ในทางที่จะทำให้คนเขาเกรงขามว่าน่านับถือ จะมาผลอไผลอย่าง จะมาได้อย่างที่ไม่ดีกับนักศึกษาแม่โจ้ ก็จะต้องพ่ายแพ้ไป ถ้านำเอาพลังความสามัคคีนี้ไปใช้ในทางที่ดีอย่างที่เคยมัก เช่นไปช่วยชาวบ้าน เช่นไปช่วยพัฒนาในท้องที่ต่าง ๆ อันนี้ก็พลังที่น่าเกรงขามจริง ๆ เพราะว่าชาวบ้านต่าง ๆ ก็จะพากันมองนักศึกษาแม่โจ้ทั้งหมดว่าคนนี่เขาแข็งแรง และเมื่อพวกนี้เขาแข็งแรงแปลว่าจะเกิดแต่ความดี คือจะเกิดความรู้สึกว่าแม้จะเป็นนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยศึกษา ก็นับว่าเป็นผู้ที่ยังอายุไม่มากนัก แต่ก็นับถือเกรงขามในทางนับถือและรักใคร่ว่า นักศึกษาเหล่านี้เขาเป็นคนที่แข็งแรง เป็นคนที่น่านับถือ ถ้าใช้พลังสามัคคีและพลังที่มีอยู่ในใจในตัวดังนี้ก็คงเป็นที่นับได้ว่าเป็นเยี่ยมยอด แต่ถ้าหากว่าใช้พลังสามัคคีในทางอื่นทำให้คนอื่นเขาเกรงขาม เพราะว่าหมีใหญ่เข้าไปบุกที่โน่นที่นี้ ก็ทำให้คนเขาอาจนับถือว่านักศึกษาของแม่โจ้ที่น่ากลัว น่ากลัวแล้วก็เชื่อฟังเพราะกลัวเขา ความนับถือที่มาจากความกลัวนั้นก็คงไม่ใช่ของดี เพราะวันหลังเมื่อเห็นว่ามีพลังน้อย คือไปเป็นหมู่ย่อย ก็อาจถูกบ้อมก็ได้ ฉะนั้นก็ขอฝากความคิดอันนี้ซึ่งเป็นปริศนาเล็กน้อยให้ท่านทั้งหลายผู้เป็นนักศึกษาเป็นผู้ที่จะหาความรู้ ได้วิจัยในใจของท่าน แล้วก็สัมมนาเพื่อให้ทราบว่าจะพลังแห่งความสามัคคีถ้าใช้ในทางที่ถูกต้องที่ดีที่สร้างสรรค์ จะนำพาไปสู่ความเจริญ ไปสู่ความดี และผู้ที่ปฏิบัติจะได้รับผลดี คือความยกย่องของปวงชน

ความยกย่องของชาวบ้าน ความยกย่องของทั้งประชาชนทั้งประเทศ

ขออภัยที่เรา กำลังศึกษาอยู่ เราพยายามที่จะศึกษาวิชาความรู้และศึกษาวิถีชีวิต วิธีที่จะดำรงชีวิตให้ดี จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตนและแก่หมู่ แก่ประเทศชาติ เป็นคนที่น่านับถือ เป็นคนที่มีเกียรติ อุปรกรณ์มีอยู่พร้อม คือ วิทยาลัยนี้และคณะครูอาจารย์ ขอให้ถือโอกาสที่ดีชะมักเขม้นในการเล่าเรียน ฝึกฝนตนเองให้เป็นผลที่ดีซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งทางราชการ ทั้งครูอาจารย์ ทั้งประชาชนทั้งชาติ เพื่อการนี้ ขอให้ทุกคนผู้ที่เป็นนักศึกษา ได้สามารถรับความรู้ มีความสำเร็จในการศึกษา ในการฝึกทุกประการเพื่อความก้าวหน้าเพื่อความเจริญ ก็ขอให้พรให้แก่ครูอาจารย์มีกำลังกาย กำลังใจเข้มแข็งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญ และขอให้พรให้ทุกคน ทั้งครูอาจารย์ ทั้งนักศึกษาได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จที่พึงปรารถนาตลอดไป.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

รุ่นที่ ๑๕ พร้อมด้วยนายทหารชั้นผู้ใหญ่^(๒)

ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่

วันศุกร์ ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ได้บริจาคเงินเพื่อการกุศล กิจกรรมแข่งขันกอล์ฟนี้ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เพราะว่าถือว่ากอล์ฟเป็นกีฬาที่ทำให้รู้จักกันและสังสรรค์กันได้ แต่อื่น ๆ ที่ได้มาดูแลและชวนหาความรู้ ก็จะเป็นประโยชน์เป็นอันมากสำหรับผู้ที่มาศึกษา ซึ่งท่านเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของประเทศจะเห็นได้ว่าในภูมิภาคมีปัญหาหลาย ซึ่งจะต้องแก้ไขและจะต้องทำงานอย่างหนัก เพื่อให้ได้ผลเพื่อความมั่นคงเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ

จะทำงานในสาขาใดก็ตามต้องมาคิดว่า ทำงานนั้นก็เพื่อให้ประเทศชาติอยู่อย่างมีความมั่นคงและมีความก้าวหน้า และประเทศนั้นก็ประกอบด้วยประชาชน ซึ่งประชาชนแต่ละคน ๆ ก็มีความปรารถนาที่จะมีความก้าวหน้า ความก้าวหน้านั้นจะมาได้ก็โดยที่แต่ละคนได้ทำงานเต็มที่ และประชาชนที่อยู่ในเมืองไทยนี้ บางทีก็ขาดความรู้ ขาดความสามารถ ขาดกำลังทั้งทางวิชา ทั้งทางเงินที่จะสร้างตัวเอง จึงต้องให้เขาอาศัยทางราชการที่จะมาอุปถัมภ์ให้ก้าวหน้าได้ ฉะนั้นทางราชการมีหน้าที่อันหนักที่จะจัดให้บ้านเมืองก้าวหน้า ถ้าประชาชนไม่มีความสุข ไม่มีความก้าวหน้า ประเทศก็จะอยู่ไม่ได้ เพราะว่าความวุ่นวายจะตามเข้ามา และตามที่ท่านได้มาเห็นในภูมิภาค และโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีผู้ก่อการร้าย หรือที่จะมีผู้ก่อการร้ายได้ ท่านก็จะได้เห็นถึงความก้าวหน้าของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญ ความสงบสุขของประชาชนเป็นความสำคัญที่จะทำให้ทั้งประเทศมีความมั่นคงได้ และความสงบสุขนี้ ก็ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในท้องที่ เจ้าหน้าที่ในท้องที่นั้นจะปฏิบัติได้ดี ก็ต้องอาศัยว่าผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ในราชการเอาใจใส่ และการที่ท่านทั้งหลายที่เป็นผู้ใหญ่ได้ผ่านมาในที่ต่าง ๆ ได้เอาใจใส่ในการงานของข้าราชการทั้งทหาร ตำรวจ พลเรือน ผู้น้อย ก็ทำให้ข้าราชการเหล่านั้นมีกำลังใจว่าทางผู้ใหญ่เอาใจใส่และพยายามที่จะหาข้อมูลต่าง ๆ ฉะนั้นการที่ได้มาศึกษาในภูมิภาคแบบนี้ ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมหาศาล ขอให้ได้ไปพิจารณาและคิดว่าจะแก้ไข

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะนักศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๕ พร้อมด้วยนายทหารชั้นผู้ใหญ่ จำนวน ๖๐ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลเนื่องในโอกาสเดินทางมาตุภูมิและการศึกษาภูมิภาคเหนือ

อย่างไรเพื่อให้สำเร็จอุดมคติของเรา คือมีประเทศที่ก้าวหน้า ที่มั่นคงที่แข็งแรง ที่เป็นไทได้ จะทำอะไรสำหรับให้
ได้จุดประสงค์นี้ เป้าหมายนี้

ก็ขอให้ทุกสิ่งที่ได้เห็นจงเป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจ หรือจะเป็นการเหยียดใจของแต่ละคนให้พยายาม
ทำหน้าที่ของตนที่มีอยู่อย่างเข้มแข็งที่สุด อย่างซื่อตรงที่สุด และในการนี้ก็ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจที่
สมบูรณ์ เพื่อให้สามารถทำงานของแต่ละคนอย่างดีที่สุด ให้มีความสำเร็จทุกประการ และขอจงประสบแต่สิ่งที่ดีที่
งามตลอดไป.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ข้าราชการ ฯ^(๒)

ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

วันเสาร์ ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

ขอถือโอกาสนี้ขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านด้วยความเข้มแข็ง ซึ่งแต่ละท่านก็มีหน้าที่สำคัญต่าง ๆ กัน ไม่เหมือนกัน แต่ว่าแต่ละคนได้ทำด้วยความตั้งใจที่ดี และนอกจากนี้ก็ได้ปฏิบัติงานซึ่งนอกเหนือหน้าที่ราชการในเวลานอกราชการก็มีที่ได้ปฏิบัตินี้ก็ได้ร่วมกันกระทำเพื่อให้กิจการต่าง ๆ ได้ลุล่วงไปโดยเรียบร้อย โดยมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย

ที่ทุกคนได้ตั้งใจปฏิบัติงานเช่นนี้ นับว่าเป็นนิมิตดีสำหรับส่วนรวม คือบ้านเมือง เพราะว่าทุกคน จะมีหน้าที่อะไรก็ตาม ก็ต้องนึกถึงว่ามีหน้าที่สำคัญเหนือหน้าที่ราชการที่กะเอาไว้ คือทำตามความตั้งใจที่จะทำให้บ้านเมืองของเรามีความปลอดภัยและมีความเจริญก้าวหน้า เพราะว่าทุกคนก็มีผลประโยชน์ร่วมกันเหมือนกัน ถ้าทุกคนตั้งใจเช่นนี้ เชื่อได้ว่าบ้านเมืองของเราจะประสบความเจริญรุ่งเรืองได้ และแต่ละคนก็สามารถที่จะมีความภูมิใจในตัวเองและในชาติของตน

ในการนี้ก็ขอให้ทุกคนตั้งใจที่จะปฏิบัติงานต่อไปด้วยความเข้มแข็ง แข็งแรงที่สุด ขอจงมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่และเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของแต่ละคน ขอจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน และรัฐวิสาหกิจ รวม ๗๗ คน

พระราชดำรัส

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่
ณ จังหวัดเชียงใหม่

วันอังคาร ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่ ในโอกาสนี้

การจัดพิพิธภัณฑ์สถานให้ได้ผลสมบูรณ์ตามหลักการและวัตถุประสงค์อย่างแท้จริงนั้น ทำได้ไม่่ง่ายนัก เพราะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนพร้อมกันหลายด้าน นอกจากวัสดุสิ่งของจำนวนมากมาย และอาคารสถานที่อันเหมาะสมแล้ว ยังต้องมีกำลังงบประมาณ มีกำลังเจ้าหน้าที่ที่สามารถอย่างพอเพียงด้วย งานจึงจะดำเนินไปได้ เต็มรูป

เท่าที่รายงานให้ทราบ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งนี้รวบรวมศิลปวัตถุและโบราณวัตถุจากที่ต่าง ๆ ไว้ได้มาก ทั้งได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วยดีตลอดมาแต่ต้น ถ้าพยายามดำเนินงานร่วมกันต่อไป ให้ตรงตามหลักการและหลักวิชาอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อแน่ว่าจะเป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอำนวยประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของชาติไทยได้อย่างกว้างขวาง

ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ ณ บัดนี้ ขอให้มีความเจริญ มั่นคง และขอให้ผู้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ทุกคน มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

แก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๖

ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันพุธ ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่า การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยทุก ๆ ด้านเป็นมาด้วยดีและด้วยความก้าวหน้า

ผู้ที่ตั้งใจเข้ามาศึกษาวิชาการชั้นสูง ย่อมต้องปรารถนาจะใช้ความรู้ความสามารถที่อุตสาหกรรมฝึกฝนมา ปฏิบัติงานให้เป็นผลดีแก่ตัวแก่สังคมอย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การปฏิบัติงานให้ได้ผลดังปรารถนานั้น จำเป็นต้องมีหลักและวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ การศึกษาสภาพความจริงของงาน ของบุคคล ของสังคม ภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ให้กระจ่างอย่างทั่วถึง อีกประการหนึ่งการละความเครียดในหลักวิชาให้เบาบางลง กล่าวคือรู้จักพิจารณาใช้หลักวิชาตามความสำคัญและจำเป็น เพื่อมิให้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามหลักวิชา กลายเป็นสิ่งกีดขวางการปฏิบัติไป

เมื่อมีวิชาความรู้ศึกษาสะสมไว้เป็นอย่างดี มีความไม่เคร่งเครียดในหลักวิชาจนเกินไป และมีความเข้าใจในสภาพที่เป็นจริงของสิ่งต่าง ๆ อย่างแจ่มแจ้งแล้ว ก็จะทำให้เกิดความคิดเห็นอันปลอดโปร่งสว่างไสว จะมีเหตุผลอันถูกต้องต้องแท้ และจะมีปัญญาอันแนบคาย ที่จะนำมาใช้ปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้าพเจ้าขอฝากข้อคิดนี้ให้ทุกคนนำไปพิจารณาให้เกิดประโยชน์ ในการที่จะออกไปเริ่มชีวิตการทำงานต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคิดเห็นที่ถูกต้อง ในอันที่จะทำการงานสร้างความเจริญมั่นคงของตนเองและของชาติ และขอให้ประสบความสำเร็จทุก ๆ ประการ โดยทั่วกัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ พลเอก ประภาส จารุเสถียร
และ พลโท ประจวบ สุนทรากร ในโอกาสที่ได้รับพระราชทานยศเป็น
พลตำรวจเอก และพลตำรวจโท^(๒)
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันศุกร์ ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

ขอแสดงความยินดีกับท่านทั้งสองที่ได้รับยศ และโดยเฉพาะได้มารับตำแหน่งที่สำคัญที่สุดในกรมตำรวจ และเป็นผู้ที่รักษาความดีความสามารถของกรมตำรวจ เพื่อที่จะทำให้บ้านเมืองมีความสงบทุกด้านมีความเจริญมั่นคงได้ ให้อยู่ในฐานะที่จะทำให้กรมตำรวจมีประสิทธิภาพสูง เพื่อให้ระลึกถึงหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของตำรวจ ก็ขอให้ มีพลังที่แข็งแกร่งที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยพลังใจและกาย และขอให้ประสบความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการให้ พลเอก ประภาส จารุเสถียร และพลโท ประจวบ สุนทรากร ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศเป็น พลตำรวจเอก และ พลตำรวจโท เฝ้าฯ รับพระราชทานประดับยศและสัญญาบัตรยศ

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่นางทองพับ พานิชพัฒน์

ประธานกรรมการกลางมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้นำเงินมาสำหรับการกุศลครั้งนี้ ก็ขอถือโอกาสขอบใจท่านทั้งหลาย

ที่ได้ปฏิบัติกิจการงานนี้ รู้สึกว่าเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งในด้านมูลนิธิที่ได้ตั้งขึ้นมาและได้ทำประโยชน์ทางจิตใจอย่างมหาศาลรวมทั้งในด้านอื่น ๆ ภาพยนตร์ที่ได้สร้างขึ้นมามีความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งในด้านการสร้างต่าง ๆ และการแสดง และเจตนาที่จะทำภาพยนตร์ที่จะเป็นประโยชน์นั้น ก็เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง เพราะว่าคนเราจะต้องอาศัยความดีเป็นที่ตั้งสำหรับให้มีชีวิตที่ราบรื่นได้ ฉะนั้นงานที่ได้ทำทั้งในด้านการศึกษาทางพุทธศาสนาแก่เยาวชนและการส่งเสริมให้การศึกษาในด้านนี้เป็นที่นิยมของเยาวชนทั่วไปก็ดี การทำประโยชน์ทั่ว ๆ ไปก็ดี ก็นับว่าเป็นงานที่ต้องขอบใจอย่างยิ่ง

ที่ทุกคนได้สามารถสร้างภาพยนตร์ขึ้นมาได้ด้วยอาศัยแรงศรัทธาและด้วยอาศัยแรงสามัคคี ศรัทธาและสามัคคีนี้ นับว่าเป็นคุณธรรมที่จะสร้างให้บ้านเมืองของเราคงอยู่ได้ การสร้างเสร็จก็แสดงให้เห็นทุกแรงของสามัคคีและศรัทธา ก็ขอให้ส่งเสริมแรงสามัคคีและแรงศรัทธาให้แก่คนทั่ว ๆ ไปอีกให้ยิ่งกว้างขึ้น จะได้ทำให้บ้านเมืองของเราเป็นที่น่าอยู่และเป็นที่ยอมรับ ขอให้ท่านที่ปฏิบัติงานประจำอยู่และงานสาธารณกุศล ทั้งในด้านกุศลที่จะช่วยทางกายและทั้งในด้านกุศลที่จะช่วยทางใจ จงทำต่อไป ขอให้มีความตั้งใจกำลังกายที่จะปฏิบัติด้วยความเรียบร้อยและมีผลที่ดี จงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นางทองพับ พานิชพัฒน์ ประธานกรรมการกลางมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการฉายภาพยนตร์การกุศล โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันฉัตรมงคลรำลึก^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่สโมสรไลออนส์ได้จัดงานฉัตรมงคลรำลึก ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มีกำลังใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ และขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้ช่วยบริจาคเพื่อสร้างสาธารณูปโภคเพื่อเยาวชน ซึ่งก็ได้ทำกันมานานยังไม่มีผลออกมา แต่เป็นที่น่ายินดีว่าในไม่ช้าจะได้ผลส่วนหนึ่งออกมาแล้ว และที่สามารถทำมาได้ด้วยสโมสรไลออนส์ได้สนับสนุนมาตลอดมา ก็เป็นผลงานของทุกคนที่มีส่วนได้สนับสนุน ก็ขอขอบใจข้อนี้

ข้อที่น่าปลื้มใจที่สุดสำหรับที่ได้รายงานมา ก็คืองานที่สโมสรไลออนส์ได้ทำมาตลอดด้วยความมุ่งหมายที่จะทำสาธารณประโยชน์เพื่อให้สังคมของเรามีความมั่นคงด้วยการช่วยกันทำประโยชน์ด้วยความสมัครใจ มีอะไรที่บกพร่องในบ้านเมืองก็ช่วยกันสร้าง อันนี้เป็นสิ่งที่ปลื้มใจที่สุด

ขอขอบใจสมาชิกไลออนส์ทุกคนที่มีจิตใจเข้มแข็ง และมีจิตใจที่จะสร้างสังคมที่อยู่ได้ด้วยความสะดวกและมีความก้าวหน้า ก็ขอฝากขอบใจกับสมาชิกทุกคนที่มีจิตใจเผื่อแผ่เช่นนี้ ขอให้กำลังใจกำลังใจกายสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้มีความสำเร็จทุกด้าน ขอขอบใจผู้ที่บริจาคและผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมด้วยทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายดุสิต พานิชพัฒน์ ประธานกรรมการจัดงานฉัตรมงคลรำลึก ปี ๒๕๑๕ นำคณะกรรมการฯ และผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคเงิน รวม ๒๖ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนจัดทำสาธารณูปโภคสำหรับเยาวชนไทย

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก
ในงานพระราชทานเพลิงศพเจ้าหน้าที่ผู้เสียชีวิต
ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ครั้งที่ ๕

เจ้าหน้าที่ผู้กล้าหาญต้องเสียชีวิตไปปะละมิใช่น้อย เพื่อป้องกันรักษาชีวิตและความ
ผาสุกของประชาชน เราทุกคนควรจักได้สำนึกตระหนักในข้อนี้ ทั้งควรจักได้ช่วยกันลด
จำนวนผู้ที่จะต้องเสียชีวิตให้น้อยลง โดยปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ด้วยความสุจริตและยุติธรรม.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๖

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ตำบลคลองหนึ่ง
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วันพุธ ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ณ โอกาสนี้และที่ได้ทราบความเป็นมา พร้อมทั้งความมุ่งหมายและประโยชน์อันจะพึงเกิดจากการตั้งสถาบัน ตามที่อธิการบดีรายงานให้ทราบ

เทคโนโลยีนั้น กล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรก ที่บันดาลความเจริญทุกอย่างให้แก่โลก ประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย แม้จะมีอารยธรรมความเจริญที่ยิ่งลึกลับมาแต่เพียงไร ก็ยังจำเป็นต้องพัฒนาฐานะความเป็นไปของตน ๆ ให้ก้าวหน้าไปทันกับสภาวะการณ์ของโลกปัจจุบัน ทุกประเทศจึงมีความต้องการทางด้านเทคโนโลยีอยู่อย่างมากด้วยกัน ยิ่งกว่านั้น สถานการณ์เท่าที่เป็นอยู่ในภาคพื้นเอเชียบัดนี้ ก่อให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งแก่ทุกชาติ ในอันที่จะต้องร่วมมือกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว เพื่อใช้ความก้าวหน้าทางวิชาการพร้อมทั้งความเข้าใจอันดีต่อกัน สร้างสรรค์ความเจริญทุก ๆ ด้าน เพื่อสถาปนาอิสรภาพและสันติภาพอันถาวรให้บังเกิดมีขึ้น จึงเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียจะเป็นเหตุปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งแห่งความสำเร็จประสงค์ร่วมกันนั้น

ข้าพเจ้าขอขอบใจทุกฝ่ายที่มีส่วนสร้างความเจริญให้แก่สถาบันแห่งนี้โดยเฉพาะ ขอแสดงความนิยมยกย่องในตัวท่านอธิการบดี ในการทำงานที่ได้มาร่วมก่อตั้งจนสำเร็จผลเป็นที่ประจักษ์ชัด และขออวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จในกิจการทั้งปวงที่ท่านจะกระทำต่อไป

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ณ บัดนี้ ขอสถาบันแห่งนี้จึงมีความเจริญมั่นคง สามารถยังประโยชน์อันไพศาลให้แก่ประชาชาติทั้งหลายในภูมิภาคเอเชียและแก่สากลโลกได้ สมตามวัตถุประสงค์จึงทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานกาชาด

ณ สวนอัมพร พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานกาชาดอีกวาระหนึ่งในวันนี้ และมีความพอใจอย่างยิ่งในผลงานของ สภากาชาดไทย ซึ่งได้ปฏิบัติไปในรอบปีที่แล้ว

งานของสภากาชาดไทยเพิ่มขึ้นและขยายขอบเขตออกไปมากขึ้นทุกวัน แม้กระนั้นสภาก็สามารถดำเนินการได้ทุกด้านทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังประโยชน์สาธารณะต่างๆ แก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง เรียกได้ว่าเป็นหน่วยงานสาธารณสงเคราะห์ที่เป็นหลักสำคัญของประเทศ ข้าพเจ้าขอแสดงความนิยมยกย่องบรรดาผู้บริหาร พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ซึ่งได้ทำหน้าที่ร่วมกันมาด้วยน้ำใจอันสูง ด้วยความเสียสละและความเข้มแข็ง พร้อมเพรียง ขอให้พยายามรักษาระดับความสามารถและความดีนี้ไว้ให้มั่นคงตลอดไป

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานกาชาดประจำปี ๒๕๖๕ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วย ความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ที่มุ่งประสงค์จึงทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานกาชาดประจำปี ๒๕๑๕^(๒)

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

งานกาชาดที่จัดขึ้นมาเป็นประจำนี้เป็นโอกาสที่ดีที่จะแสดงกิจการของสภากาชาดไทยซึ่งได้ปฏิบัติงานมาหลายด้าน โดยเฉพาะในทางช่วยเหลือประชาชน ด้านประชาสงเคราะห์ในด้านการรักษาพยาบาลในด้านค้นคว้าสำหรับกิจการของสภากาชาดไทยนี้ก็ต้องมีเงินทุนที่พอควรเพื่อที่จะสามารถที่ปฏิบัติงาน งานกาชาดนี้ก็ผ่านทางหนึ่งที่จะช่วยให้เงินเจ้าจ่าย จะนั้นในงานนี้จึงต้องมีผู้ที่มีมาร่วมมือช่วยเหลือเพื่อให้ลุล่วงไปโดยดีและเป็นผลดีตามที่ปรารถนา

ทุกคนที่มาอยู่ในนี้ก็มีส่วนที่ทำให้งานกาชาดนี้มีผลทำให้ประชาชนได้รับความรู้ ได้สามารถที่จะเข้าใจถึงกิจการต่าง ๆ ของกาชาด ทั้งมาอุดหนุนด้วยทรัพย์เพื่อที่จะให้งานของสภากาชาดได้ปฏิบัติต่อไปได้ ก็เป็นโอกาสที่จะขอขอบใจทุกท่านที่ร่วมมือด้วยความตั้งใจและมีจิตใจกุศล สภากาชาดไทย นอกจากทำงานในทางสังคมและประชาสงเคราะห์ ก็ยังมีการติดต่อกับองค์การกาชาดอื่น ๆ ทั่วโลก ก็เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุน เพราะว่าอุดมคติของกาชาดสากลทั่วไปก็มีอยู่ว่า ต้องช่วยซึ่งกันและกันเพื่อให้ประชาชนทั่วโลกมีความเข้าใจกันดี มีการอยู่ดีกินดี ฉะนั้นงานของสภากาชาดไทยก็มีที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีนี้ขึ้น นับว่าได้ผลอีกอย่างหนึ่ง การจัดงานกาชาดประจำปีได้ปฏิบัติขึ้นและได้มีผลดี จึงเป็นที่น่ายินดีสำหรับทั้งประชาชนคนไทย ทั้งประชาโลก ก็ขอขอบใจทุกคนที่ร่วมมืออย่างเข้มแข็ง ทั้งขอให้ทุกคน ทั้งเจ้าหน้าที่ประจำของกาชาด ทั้งผู้ที่มาช่วย สามารถที่จะปฏิบัติงานของตนด้วยความเจริญรุ่งเรือง ประสบแต่ผลสำเร็จ ขอให้พรให้ทุกคนมีพลังจิตกำลังกายสมบูรณ์ มีโชคดี มีความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานกาชาด ประจำปี ๒๕๑๕ ณ พลับพลาสถานพระบรมรูปทรงม้า

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ

และโรงเรียนนายเรืออากาศ

ณ บริเวณสนามในศาลาว่าการกลาโหม

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ อีกรุ่นหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุก ๆ คน ในการที่ได้รับความสำเร็จทางการศึกษา และได้รับเกียรติเข้าเป็นนายทหารในกองทัพไทย

ท่านทั้งหลายต่างได้ผ่านการศึกษอบรมตามหลักสูตรอันทันสมัย ทั้งภาควิชาการและปฏิบัติการมาแล้ว ถือว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถครบถ้วน พร้อมทั้งจะปฏิบัติการตามหน้าที่ได้ทันที ทั้งจะได้เป็นหัวแรงสำคัญ ที่จะเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้แก่การทหารของชาติในเวลาต่อไป จึงควรจะได้ทราบฐานะของตน ๆ ไว้เพื่อสามารถทำตัวและทำหน้าที่ได้โดยถูกต้องสมบูรณ์

การปฏิบัติงานให้ได้ผลดีนั้น มีหลักสำคัญที่น่าพิจารณาอยู่บางประการ ประการแรก ได้แก่การศึกษา ขอบเขตความมุ่งหมายของงาน ตลอดจนสภาพการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทั่วถึงตามเป็นจริง เพื่อที่จะได้นำหลักวิชาและความสามารถที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ ทั้งประสานสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ อย่างพอเหมาะ ตามความสำคัญและความจำเป็น อีกประการหนึ่ง ไม่ว่าจะทำงานใดกับผู้ใด ทุกคนควรจักได้ใช้ ได้แสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ เพราะการใช้ความคิดเห็นและเหตุผลร่วมกันนั้น เป็นทางนำไปสู่ความก้าวหน้าและความเจริญ ประการสำคัญที่สุด ได้แก่มีความตั้งใจอันแน่วแน่อยู่ตลอดเวลา ที่จะพยายามปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงวิธีการและกลไกการปฏิบัติงานทุกอย่าง เพื่อให้กิจการหรือโครงการที่ทำนั้นมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ถ้าแต่ละคนมีความมั่นใจ มีหลักปฏิบัติการตั้งกล่าวครบถ้วนทุกข้อ เชื่อว่าจะได้รับผลเลิศในหน้าที่และในการงานทุกอย่างทุกระดับ และจะทำให้ชาติไทยของเราดำรงมั่นคงอยู่โดยอิสระเสรีได้ตลอดไป

ขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกคนมีความสุขและความปลอดภัยในกาลทุกเมื่อ ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และมีความสมประสงค์ในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในงานพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัล

แก่นักเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่มีโอกาสมาร่วมในงานแจกประกาศนียบัตรและรางวัลของวชิราวุธวิทยาลัย อีกวาระหนึ่ง

กิจการทุกอย่างของโรงเรียน ตามที่รายงานให้ทราบ นับว่าดำเนินมาได้ดี และได้รับความร่วมมือสนับสนุนกว้างขวาง โดยเฉพาะผลการเรียนการสอนของนักเรียนนั้น น่าพอใจมาก จึงขอชมเชยผู้บริหารและคณะครูที่ได้ทำงานด้วยความตั้งใจ พร้อมทั้งขอชมเชยนักเรียนผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรชั้นต่าง ๆ และที่ได้รับรางวัลทุกคน

อันที่จริง การเล่าเรียนแล้วสอบไล่ได้ ทั้งได้คะแนนสูงด้วยนั้นนับว่าได้รับผลดีที่น่าพอใจอย่างยิ่ง แต่ถ้าจะมองให้ลึกลงไปถึงจุดประสงค์อันแท้จริงของการเล่าเรียนแล้ว ก็เห็นว่ายังต้องการผลที่มากกว่านั้น คนที่จะเรียกได้ว่าเล่าเรียนได้เป็นผลสำเร็จ จะต้องเรียนให้ได้ทั้งวิชาความรู้ ทั้งความคิดจิตใจที่ดี ที่สามารถจะนำมาใช้ในการครองตัว ในการสร้างตัวต่อไปตลอดชีวิต วชิราวุธวิทยาลัยมุ่งจะอบรมนักเรียนตามจุดประสงค์ดังกล่าวนี้ เพราะฉะนั้นขอให้นักเรียนทุกคนตั้งใจรับประโยชน์จากการศึกษาให้เต็มที่ หมั่นฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติพร้อม ทั้งในกายและในจิตใจ จักได้สามารถเอาชนะอุปสรรคและความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้ และสามารถสร้างความสำเร็จ สร้างอนาคตอันแจ่มใสให้แก่ตนเอง ทั้งสามารถช่วยสังคมและบ้านเมืองให้เรียบร้อยมั่นคงยิ่งขึ้นต่อไป

ข้าพเจ้าขออนุโมทนา ในการที่ผู้ปกครองและผู้หวังดีได้เอื้อเฟื้อเกื้อกูลการศึกษาของอนุชนด้วยประการต่าง ๆ และขออวยพรให้คณะครู นักเรียน พร้อมทั้งผู้ที่มาร่วมงานมีความสุขความสวัสดีโดยทั่วกัน.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

อย่างที่พูดปีที่แล้ว ๆ มา เวลามาเยี่ยมก็มีความตึงเครียด เพราะว่าขอโอวาท คำว่าโอวาทนี่น่ากลัวหนัก และเพื่อให้ลดความตึงเครียด จึงให้ผู้ที่โผล่มาจากบอกรู้ต่าง ๆ ได้นั่งลง ถ้ามีที่นั่ง และท่านทั้งหลายทุกคนที่อยู่ทั้งข้างหน้าข้างหลังทั้งข้าง ๆ ทั้งสองข้างได้จูงนั่งลงให้สบายหน่อย

ถ้าจะขออย่าว่า คำว่าโอวาทนี่ค่อนข้างจะเป็นทางการมาก และถ้ามาดูเรื่องศัพท์โอวาทนี่ดูเหมือนเป็นคำ ตักเตือนหรือคำสั่งสอนให้ได้ทราบถึงวิธีการ อย่างที่ได้ขอตะกี้ว่าเป็นแนวทางชีวิต ก็ค่อนข้างจะน่ากลัวและเป็นสิ่งที่เป็นจริงเป็นจังมาก นอกจากนี้โอวาทส่วนมากก็เป็นเรื่องของอะไรที่เจาะจงเรื่องใดที่สมควรที่จะตักเตือนก็ต้อง ตักเตือนเจาะจงในวันนั้นก็มิได้มีอะไรที่จะมาตักเตือนเป็นเรื่องเจาะจง จึงไม่ขอแสดงโอวาท เพราะว่าถ้าแสดงโอวาท แล้ว ก็ค่อนข้างจะเป็นจริงเป็นจังมากเกินไป และอาจทำให้บรรยากาศเสียไป

แต่ว่ามาทวนนึกถึงปีที่แล้วจนถึงปีนี้ เวลาผ่านล่วงมาหนึ่งปี ก็ไม่ถึงปีดี ซัดอีกหนึ่งวันถึงจะเป็นปี ก็มี เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ผ่านมาหลายอย่าง ซึ่งล้วนแต่เป็นเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้นและเป็นเรื่องที่สำคัญ ๆ โดยเฉพาะ นายกลสมุสร์ก็ได้กล่าวถึงเรื่องโจรอาหรับ วันนี้มาเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โจรอาหรับนี่ก็ต้องแสดงอีกครั้ง หนึ่ง ได้แสดง แต่ก็คงไม่อยากจะมาแสดงที่นี่ เพราะรู้ว่าวันนี้เป็นวันที่มาเยี่ยมธรรมศาสตร์ ถ้ามาแสดงอีกน่ากลัว ต้องยกไปทิ้งขว้างไปเลย แล้วก็เป็นที่สะดวกจะมาชุมนุมกันพร้อมเพรียงอยู่แล้วไม่ต้องเรียก ไม่ต้องไปปลุกมา เพื่อที่จะมาช่วยกันให้กำลังใจและรวมจิตใจ เรามาอยู่พร้อมกันแล้ว พร้อมทั้งจะปฏิบัติการต้อนรับโจรอาหรับ พูดถึงโจร อาหรับนั้น จุดสำคัญของการปฏิบัติที่เป็นผลดีตั้งที่นายกลสมุสร์ได้กล่าวก็คือ การรวมจิตใจ รวมจิตใจของคนจำนวนมากและมาพิจารณาสิ่งที่ควรทำโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าเขาว่ากันอย่างไร ตามทฤษฎีต้องทำอะไร แต่ว่าเอาแต่หลัก สำคัญ คือช่วยกันตั้งใจทำอะไรที่มีเหตุผล อะไรที่ดีที่สุด เวลารวมจิตใจอย่างนี้ทำให้มีพลังจิตอย่างหนักและรุนแรง ซึ่งถ้ามาคิดและดูว่าเป็นอะไร ก็คือเป็นพลัง พลังจิต และที่ได้แสดงพลังในวันโจรอาหรับนั้น ก็ได้แสดงพลังของผู้ที่ เป็นนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งส่วนใหญ่นอกจากนี้ก็มีพลังของประชาชนผู้ที่ศรัทธาในศาสนาต่าง ๆ ซึ่งก็ได้ส่งพลังจิต

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และทรงดนตรี ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ของตน ได้ปฏิบัติการเพื่อที่จะให้เหตุการณ์คลี่คลายไป และนอกจากนี้ก็มีเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ได้พยายามเอาพลังมาสมทบด้วย จึงทำให้เหตุการณ์ลุล่วงไปโดยดี

ในประเทศไทยนี้ เราผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ มากมายอย่างมหัศจรรย์ตลอดมาเป็นเวลาห้าร้อยปี ชาวต่างประเทศและแม้แต่คนไทยบางคนอาจไม่เข้าใจนักว่าทำไมผ่านพ้นมาได้ ก็ขอเฉลยว่า การผ่านพ้นมาได้ก็อาศัยพลังจิตนี้เอง ซึ่งถ้าไม่มีใครเชื่อ ก็ได้มีการพิสูจน์แล้วในคราวเหตุการณ์โจรสลัด และพลังจิตอันนี้ ถ้าเป็นพลังของผู้ที่เป็นนักศึกษา ก็ขอแปลเป็นภาษาฝรั่งว่าเป็น student power ซึ่งทุกคนต้องการ ฝรั่งก็ต้องการ ญี่ปุ่นก็ต้องการ ในเมืองไทยก็มี student power แต่ว่า student power ของเมืองไทยนี้ก็ได้สมทบกับ power อื่น ๆ คือพลังของศรัทธาในศาสนา พลังศรัทธาในหลักวิชาการต่าง ๆ และศรัทธาในสิ่งที่ดีที่งามที่เหมาะสม ที่ถูกหลักเหตุผล ถ้ามีศรัทธาเช่นนี้และเกิดพลังขึ้นมา มิใช่เฉพาะพลังของนักศึกษา เป็นพลังจิตของประชาชนทั้งมวลที่สมทบเข้ามาแล้ว ก็กลายเป็นพลังมหาศาสตร์ที่ทำให้บ้านเมืองก้าวหน้าไปได้โดยปลอดภัย วิธีการที่จะดำเนินชีวิตของประเทศดังนี้ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในตำราใด อยู่ในสาขาใด อยู่ในคณะใด สอนที่ไหนไม่ทราบ รับว่าไม่ทราบ แต่ว่าเป็นหลักสำคัญที่สุดที่ทำให้เมืองไทยเรารอดพ้นได้ ฉะนั้น เรามี power เรามีพลังแล้ว เราอย่าไปดูลูกกำลังนี้ให้เสีย เพราะว่าถ้าพลังใด ๆ ที่เกิดขึ้น คนที่เชื่อในพลังจิตแบบทำพิธีขึ้นมาแล้วบริกรรม ก็ล้วนแต่บอกว่าถ้ามีพลังจิตแล้วเกิดอภินิหารต่าง ๆ เทาะได้ มีดาทิพย์ หรือพลังต่าง ๆ ที่ชอบจะมี ถ้าคิดดี คือถ้าคิดด้วยความตั้งใจที่บริสุทธิ์ พลังนั้นก็ยังคงอยู่ ถ้าคิดไม่ดีเมื่อไร พลังนั้นจะเสื่อมลงไปได้ ฉะนั้นที่เราได้สร้างพลังมา สะสมมาเป็นเวลาแรมปี ทั้งพลังเป็นส่วน ๆ ของแต่ละคณะทั้งของสังคม เราก็จะต้องรักษาไว้เหมือนกัน มิใช่ว่าเพราะว่ามีนักทฤษฎีที่เฉียบแหลมมาบอกว่า นักศึกษาจะต้องรวมกำลังขึ้นมาและแสดงกำลัง หรือกรรมการจะต้องร่วมมือแสดงกำลังและแสดงให้ใครต่อใครเห็นและกลัว อย่างนั้นนะ รู้สึกว่าจะทำให้เสื่อมกำลังลงไป

พูดถึงพลังของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้ และร่วมกับนักศึกษาอื่น ๆ ที่ได้เคยมาเห็นเป็นลำดับมา มิใช่เมื่อไม่กี่เดือนมานี้ มองดูเป็นปี ๆ มาแล้ว ก็เห็นว่าค่อย ๆ สร้างขึ้นมา และที่น่าปลื้มใจก็คือว่าเมื่อสร้างขึ้นมาแล้ว แม้บางทีจะมีพลาดพลังบ้าง ก็นับว่าสร้างพลังในทางที่ดี ในทางที่จะทำให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และในที่สุดก็เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง เพราะว่าสามารถที่จะอยู่ได้ในประเทศชาติที่มีความสงบพอสมควร มีความก้าวหน้าพอสมควร มิได้เฮโลตามนักทฤษฎีที่บอกว่า ขึ้นชื่อว่าเป็นนักศึกษาแล้วจะต้องแสดงพลัง เพราะการแสดงพลังโดย..... จะใช้คำฝรั่งอีก..... ใช้ว่าฟรี ๆ การแสดงพลังอย่างฟรี ๆ โดยไม่มีเหตุผลนั้นนะ

รู้สึกว่าจะไม่เกิดประโยชน์อะไร จะทำให้พลังนั้นเสื่อมลงโดยเปล่าประโยชน์ จะทำให้พลังอื่น ๆ ถูกกระทบ แล้ว แทนที่จะทำให้พลังอื่น ๆ รวมกันเพื่อความดี เพื่อความก้าวหน้าของส่วนรวมจะกลับพากันล้มเหลวทั้งหมด ฉะนั้น เมื่อมาพูดถึงพลังนี้ จึงทำให้คิดต่อ ๆ ไปเช่นที่ได้กล่าว ถ้าพูดเรื่องนี้มากก็จะทำให้นักทฤษฎีต่อต้านและโต้ว่า เอ นี่ มาส่งเสริมพลังหรือมาต่อต้านพลังของนักศึกษา อันนี้ก็ไม่ว่าเลย ขอให้ท่านทั้งหลายใช้พลังจิตของแต่ละคนแล้วก็คิดว่าสมควรหรือเปล่าที่จะรักษาพลังนี้ไว้ให้ดี ให้มีประสิทธิภาพอยู่ ไม่ชอบบอกว่าคิดในใจว่าอย่างไร ขอให้ท่านทั้งหลาย คิดในใจเอง แล้วถ้าคิดเหมือนกันมันก็จะเกิดเป็นพลัง

ที่มาเยี่ยมธรรมศาสตร์ในวันนี้ก็มีความปลื้มใจอีกอันหนึ่ง ที่นายกลโมสรได้ย้ำสามครั้งว่า มาเยี่ยม นักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ทั้งหมด คือไม่ได้เจาะจงมาเยี่ยมคนหนึ่งคนใด หรือมาเยี่ยมหมู่หนึ่งหมู่ใด ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มาเยี่ยมทั้งหมด ฉะนั้นการที่มาเยี่ยมนักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ทั้งหมด ถ้าท่านทั้งหลายมีข้อขัดแย้งกันเองก็ขอไม่รับรู้ เพราะว่าถ้ารับรู้แล้วก็เท่ากับรับรู้ความคิดเห็นของส่วนหนึ่ง ถ้ารับรู้ความคิดของส่วนหนึ่งก็หมายความว่าไม่ได้ มาเยี่ยมอีกส่วนหนึ่ง ถ้าท่านมีข้อขัดแย้งอะไรต่าง ๆ ก็ขอให้ช่วยกันคิด แล้วก็ปรองดองกัน หรือแม้จะโต้กันก็ได้ อย่างมีเหตุผล แล้วปัญหาเหล่านั้นก็จะสลายไปเอง ที่ขอให้ตกลงกันได้ดีในข้อต่าง ๆ ที่มีการขัดแย้ง เพราะว่าเป็นส่วนหนึ่งของพลังเหมือนกัน ถ้าเราแม้แต่มาคิดที่จะโต้แย้งกัน แล้วก็เอาหัวชนฝา ฝาดอาจพัง และเมื่อฝาดพังแล้ว เราก็ไม่มีที่อาศัย ไม่มีที่เรียน ก็จะนำเสียดาย อย่างหอประชุมนี้ก็ก่อสร้างมาเป็นเวลาช้านานได้ใช้เงินไปมาก ถ้าพัง แล้วก็ต้องสร้างใหม่ เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยนี้ได้สร้างขึ้นมา ได้ปรับปรุงทั้งในด้านวิชาการ ทั้งในด้านการ ระเบียบต่าง ๆ ก็เห็นว่าก้าวหน้ามาและเป็นประโยชน์ ถ้าทำให้พังเสียก็ต้องเริ่มใหม่ เพราะฉะนั้นทุกคนก็จะไร้ที่ ศึกษา แล้วก็ต้องไปหาสถาบันอื่นที่จะไปเข้าศึกษา ซึ่งไม่ใช่ธรรมศาสตร์ ฉะนั้นก็ขอให้รักษาทั้งพลังที่มีอยู่ ทั้ง สถานที่ ทั้งการจัดเป็นมหาวิทยาลัยนี้เอาไว้ แล้วก็เสริมสร้างให้ดียิ่งขึ้น แข็งแรงยิ่งขึ้นตลอดไป ด้วยเหตุผลด้วยการ ตกลงกัน ด้วยการปรองดอง ที่ให้ปรองดองกัน แต่ละฝ่ายที่มาเยี่ยมทั้งหมดก็ต้องบอกว่า ต้องเสียเปรียบกัน ถ้า สมมุติว่ามีสองฝ่ายก็ต้องเสียเปรียบทั้งคู่ เพราะว่าจะต้องลดหย่อนกันบ้าง ก็หมายความว่าไม่ได้ชนะเต็มที่ การชนะ เต็มที่ก็มีผู้แพ้ มีผู้ชนะ ผู้แพ้ย่อมจะต้องแก้แค้น ย่อมจะต้องหาทางที่จะชนะอีก ถ้าอีกฝ่ายชนะ ก็บอกให้ฝ่ายชนะแพ้ ลักที่ มันก็ต่างคนก็ต่างชนะและแพ้ แต่สำคัญที่สุดก็ต่างคนต่างแพ้ แล้วก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ฉะนั้นก็การ ปรองดองเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เรื่องพลังของนักศึกษาซึ่งก็ต้องไปปรองดองกับพลังของส่วนอื่น ๆ นั้น คือมีคนอื่นใน ประเทศไม่เป็นนักศึกษาก็เป็นจำนวนมาก ถ้านับดูแล้วก็ฝ่ายนักศึกษาแพ้ในทางจำนวนพวกที่ไม่เป็นนักศึกษา ก็ถ้า

มาแม้แต่ทะเลาะกันก็ไม่ได้ใช้พลัง ถ้าปรองดองและก็ร่วมมือร่วมแรงกันก็จะเกิดพลังอันมหาศาลสำหรับส่วนรวม สำหรับประชาชนทั้งหมด ซึ่งประกอบเป็นชาติขึ้นมา

วันนี้ก็ได้วิชันาเรื่องพลังพอสมควรแล้ว แล้วก็ที่ได้บอกว่ามีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาในบ้านเมือง ท่านทั้งหลายก็ทราบแล้ว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาโดยดีก็ดีไป เหตุการณ์ที่ยังไม่ผ่านพ้นก็ขอให้ช่วยกันทำให้ผ่านพ้นในส่วนของคุณดนตรี อ.ส. ก็มีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและผ่านพ้นไปโดยดี บางทีก็ยังไม่ดีก็ไม่ทราบ ก็ขอต่อต่อไป เพราะว่าต่อไปนี่จะเป็นเรื่องของวงดนตรี และในลำดับ..... คือว่าท่านนายกสโมสรมนี้ก็ลำดับไม่ค่อยถูกนัก ในลำดับว่า ให้โอวาท แล้วก็ให้พร แล้วก็ให้วงดนตรี อ.ส. แต่ตามธรรมดาให้พรเอาไว้ทีหลังเพราะว่ามีเหตุผลอยู่ ก็เคยบอกแล้ว ถ้าให้พรเดี๋ยวนี้ เดี๋ยวฟังดนตรีแล้วพรนั้นจะปลิวหายไป (เสียงฮา.....) เพราะว่าดนตรีนี้เวลาเล่นแล้วคนที่มาซ้อมอย่างดีก็ไม่มาเล่นที่นี่ คนที่มาเล่นที่นี่มิได้ซ้อม มันก็ทำให้จิตใจอาจปั่นป่วน อาจจะนึกว่าพรที่ให้ไปก็เป็นเช่นนั้น ให้เดี๋ยวนี้ เวลาเข้าสอบก็อาจไม่ได้ผล ฉะนั้นก็จะไม่ขอให้พรเดี๋ยวนี้ เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องเป็นตามกาลเวลา และถ้าให้พรเดี๋ยวนี้ก็ให้พรให้ฟังดนตรีรู้เรื่องแล้วก็ถ้าฟังดนตรีรู้เรื่องแล้วก็ให้ปรบมือบ้างเป็นกำลังใจ (เสียงปรบมือ.....) ถ้าไม่เข้าใจก็ปรบมือด้วยเหมือนกัน (เสียงฮา.....) คือเป็นกำลังใจแก่ผู้ฟัง เพราะฉะนั้นเดี๋ยวก็จะมีการแสดงที่เขาว่าเรียกว่าดนตรี แต่ว่าไม่ทราบว่าอะไร ก็ต้องเรียกว่าดนตรี เพราะว่าเมื่อวานนี้มีคนที่เขาเป่าแตร เขาเป่าเสร็จแล้วเขาบอกว่าเขาปวดฟัน เลยบอกว่าขอให้..... ไม่ใช่หัวท้าวาง แต่เป็นคนในการเล่นแซกโซโฟนที่หนึ่ง..... ให้เล่นแตรเสีย ก็เลยต้องให้แซกโซโฟนที่สาม ซึ่งเดิมเขาเล่นแซกโซโฟนที่สี่มาเล่นแซกโซโฟนที่หนึ่ง แล้วก็เล่นแตรที่หนึ่ง แล้วคนที่เล่นแตรที่ปวดฟันเขาก็มาเล่นแตรที่สอง ก็เล่นไปอมไป (เสียงฮา.....) ก็นี่มันปั่นป่วนอย่างนี้ แต่วันนี้ก็ต้องว่าขอไม่เล่นแตรนะ เพราะว่าบังเอิญมีคนในการเล่นแตรที่สามมาเล่น ก็ให้เล่นแตรที่หนึ่งได้ แล้วก็แซกโซโฟนที่หนึ่งก็จะไม่ต้องเล่นแตรที่หนึ่งมาเล่นแซกโซโฟนได้ แล้วก็คนที่เล่นแซกโซโฟนที่สามก็จะได้เล่นแซกโซโฟนที่สี่ได้ ส่วนแซกโซโฟนที่สามที่เคยเล่นแซกโซโฟนที่ห้าเมื่อวานนี้เขาไปเล่นกลอง ก็ให้เขาไปเล่นเบสซะ แต่ว่าวันนี้ยังไม่ได้เห็นวงเขารวบรวมกำลังใจเป็นอย่างไร คือว่าวงนี้มีพลังมาก แล้วก็จัดสรรพลังบางที่ไม่ค่อยถูก บางทีเสียงดังดี แต่ว่าไม่ทราบว่าเพราะหรือไม่เพราะ อันนี้เรื่องส่วนตัวของวงดนตรี แล้วก็ทีพูดอย่างนี้เพื่อเป็นความรู้ประกอบให้ท่านโฆษกผู้ผอมกระห่อง (เสียงฮา.....) ได้มีเรื่องที่จะพูดคุยกุหลาบไปได้ตามเวลา แล้วก็ในวันนี้ก็มีผู้ที่สงสัยว่าท่านโฆษกที่จะได้ออกมาแสดงตัวจะมีผลที่โหนบ้าง (เสียงฮา.....) เพราะว่าบางทีก็มี ไม่รู้จะเกิดอะไร บ้าง..... ก็ท่านจะได้ออกมาชี้แจงว่าทำไมท่านผอมหนัก ตรอมใจอะไรบ้าง หรืองานหนัก (เสียงฮา.....) หรือไปมีโรค

ภัยไข้เจ็บอะไรมาเบียดเบียน แล้วก็เข้าใจว่าจะมีโฆษกที่ ๒ ซึ่งเป็นโฆษกที่ไม่ใช่เสียงมาจากปวงชน หรือมวลธรรมศาสตร์ แต่ว่าก็เป็น..... ไม่ทราบว่าจะเลือกมาจากไหน..... ก็ต้องมาชี้แจงนโยบาย โฆษกที่ ๑ คงต้องมาชี้แจงนโยบายว่าจะมีโฆษกที่ ๒ และเหตุผลว่าทำไมต้องมี การเลือกโฆษกที่เคยเลือกมาก็ได้เลือกแบบประชาธิปไตย และเมื่อเลือกมาแล้ว ก็ไม่ทราบว่าได้ผลดีหรือไม่ดี แต่ว่าเลือกแบบประชาธิปไตยนี้ บางทีเลือกมาแล้วก็มาทำอาชีพ แล้วก็เลยไม่เป็นโฆษก ก็ถึงต้องขอบอกว่าไม่รู้เรื่องราวเขาเอาโฆษกมาอย่างไร แต่งตั้งมาอย่างไร จึงต้องขอให้โฆษกที่ ๑ มาชี้แจงว่านโยบายของโฆษกที่ ๑ มีอย่างไรในการที่จะมีโฆษกอีกคนมาแสดงฝีมือ ก็ขอเชิญโฆษกมา (เสียงปรบมือ.....) เอ้อ...ความเปลี่ยนแปลงในวงดนตรีก็มีอีกหลาย แต่ว่าจะแสดงทีละอย่าง ๆ แล้วก็เป็นการแสดงฝีมือของนักดนตรีที่ปวดฟันว่ามีฝีมืออย่างไร ไม่ใช่ฝีมือเป่า แต่ฝีมืออย่างอื่นจะมาแสดงผลงานคืออะไร อย่างไร ตอนนี้ก็ขออำลาไมโครโฟนนี้ ไม่ทราบว่าจะคราวที่แล้วพูดไมโครโฟนอันนี้หรือเปล่า ก็ลิ้ม สวัสดิ์ (เสียงฮา.....ปรบมือ) เวลาก็เป็นเวลาที่จำเป็นต้องอำลาไมโครโฟนนี้แล้วก็อาจไปใช้ไมโครโฟนทางโน้น ถ้ามีที่ เพราะว่ารู้สึกจะเบียดกันมาก แล้วก็อาจใช้ไมโครโฟนอื่น ถ้าไม่มีที่ แล้วก็ไมโครโฟนอันกลางนี้ก็สำหรับคนที่ตัวเล็ก ๆ (เสียงฮา.....) แต่ว่าเดี๋ยวนี้ตัวเล็ก ๆ ก็ตัวโตขึ้นมาแล้วนะ (เสียงฮา) ก็อาจต้องยกไมโครโฟนขึ้นให้เหมาะสมกับขนาด..... ก็ขออำลา (เสียงปรบมือ.....)

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษา
และทรงดนตรี^(๒)

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา

วันเสาร์ ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๖

ปีนี้กับปีที่แล้วจะมีทั้งสิ่งคล้ายคลึงกันและไม่คล้ายคลึงกัน สิ่งที่คล้ายคลึงกับปีที่แล้วอย่างหนึ่งคือ ขอให้ทุกคนนั่งลงเสียก่อน สิ่งที่คล้ายคลึงกับปีที่แล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือขอให้โอวาทและไม่ทราบว่าจะให้ใครให้โอวาท เช่นเดียวกับปีที่แล้ว ก็บอกตามลำดับชั้นลำดับอาวุโสมาเสียก่อน ก็เข้าใจว่าขอตามลำดับไปทุก ๆ ท่านหมดทุกคน เมื่อหมดโอวาทแล้วทุกคนคงหลับสบาย เมื่อตะกี้เกือบหลับแล้ว ก็ว่ามีระเบียบดีมาก การเดินเข้ามาอย่างแฉ่มช้อยอ่อนช้อย เสียงไม่มีสัก.....เลย ไม่ดังเลย ก็เลยเกือบหลับสบาย เวลาเดินเข้ามาวันนี้ มีสิ่งที่แปลกตาหน่อย คือมีเครื่องช่วยการศึกษาเพิ่มเติมอยู่กลางกึ่ง อยู่นี้ รู้สึกกระตาคเหมือนกัน ยืนอยู่ แล้วมาจ้องเอา ๆ ก็แสดงถึงความก้าวหน้าของสถาบันแห่งนี้ที่มีเครื่องมือทันสมัย เพื่อให้ทุกคนได้มองเห็นได้ อย่างหนึ่งก็ย้อนไปถึงที่รถจอด รู้สึกว่าวิทยาลัยก็มีส่วนหวังดีมาก คือตามธรรมดาตามจุดเทียบตรงที่ทางเข้าหอประชุมเลย คราวนี้เป็นความหวังดีให้ได้ออกกำลังกาย (ปรบมือ) ก็เข้าใจว่าเป็นหลักสูตรของ (ฮา) วิชาการศึกษาพลศึกษา ที่ส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงโดยการออกกำลังกาย ความจริงก็ไม่เลว แล้วก็เพราะว่าอย่างวันนี้ก็ไม่ใครจะมีโอกาสจะออกกำลังกายมากนัก ก็มานั่งพักผ่อนเป็นเวลาหลายชั่วโมง ขอให้ได้เดินข้างนอกก็จะดี ตามธรรมดาที่ไม่ได้เดิน ตามธรรมดาวิ่ง แต่วันนี้จรรยาบังคับวิ่งไม่ได้ เลยเดินมาอย่างช้า ๆ คราวหน้าถ้าเปิดลู่วิ่งกว้าง ๆ หน่อยแล้วก็ให้วิ่งได้ จะวิ่งสัก ๒-๓ รอบ (ฮา) แล้วก็ผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ออกกำลังกายลดน้ำหนักกันไปด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตอนที่มาถึงใกล้หน้าหอประชุมก็ได้มาเจอสิ่งของอย่างหนึ่ง นี่กว่าจะเป็นเครื่องดักคนหรือดักอะไรไม่รู้ (ฮา) น่าสนใจมาก นี่แสดงถึงความสมัยใหม่ของทั้งนิสิตนักศึกษาครูบาอาจารย์ในวิทยาลัยนี้ว่าขอให้มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง รู้สึกว่ามีรูหลาย ๆ รู และมีบานประตู และไม่กล้าเข้าไป ถ้าเข้าไปเดี่ยวเกิดเข้าช่องผิดก็จะเกิดเรื่อง คือการเดินเข้าไปก็ต้องดูให้แน่ชัดว่าเดินไปทางไหน เพราะว่าเดินไปส่งเดชะอาจไปเจออะไรที่เป็นอันตรายก็ได้ช่องต่าง ๆ เหล่านี้มัน จึงไม่ได้ไปดู เวลาจะออกจากที่นี่ ถ้าไม่มีตจจนเกินไปก็อาจไปดู สงสัยจะไม่มีโอกาสแน่ วันนี้เดินเข้ามาที่นี้ก็ให้เห็นของใหม่ของเก่าทั้งหลาย ก็ได้บรรยายมา

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษาและทรงดนตรี ณ หอประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขอยประสานมิตร.

ส่วนหนึ่งแล้ว เลยนึกว่าที่ที่พูดอย่างนี้เพื่อให้ท่านทั้งหลายลืมนึกว่าขอโอวาทเอาไว้ จะได้ไม่ต้องให้โอวาทเลยนึกว่าจะพูดเรื่องของผม ไม่ใช่เรื่องของกระผมหรอก คือเรื่องของผม แต่ว่าเรื่องของผมนี้ ก็มีได้จะพูดถึงเรื่องผมของสตรี ถ้าพูดเรื่องผมของสตรีก็จะยึดเยื้อมากมาย ต้องมีเทคนิคมาก แต่อาจพูดถึงเรื่องของบุรุษว่าในสมัยนี้รู้สึกว่าจะเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะว่าถกเถียงกันจะเป็นจะตายว่าผมนี่เป็นสิ่งสำคัญ แต่ว่าถ้าไปบอกกับบางคน เขาก็บอกว่าผมไม่ใช่สิ่งสำคัญ ในประเด็นนี้ ที่สำคัญอยู่ที่พวกเดียวกันว่าถามไปอย่างหนึ่ง บอกว่าผมยารุ่งรังนี้สำคัญหรือไม่ บางคนก็ตอบว่าสำคัญมาก บางคนก็บอกไม่สำคัญ อันนี้เป็นข้อสังเกตที่จะมาติดถึงเรื่องอื่น ๆ ที่จะมีได้ในปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นมาได้ เพราะว่าเรื่องเวลาถามเรื่องผมนี้สำคัญหรือไม่ เขาก็บอกไม่สำคัญ ผมเขารุ่งรังแต่เขาก็เรียนได้อย่ามาว่า ผมนั้นเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องสิทธิของเขาที่จะไ้ผมยารุ่งรัง หรือไม่รุ่งรัง หรือประคิดประดอยก็มีบางที่ก็น่าดูดีเหมือนกัน แต่ว่าเขาก็บอกว่าไม่สำคัญ เพราะว่าคนที่เคยพูด ก็ถือว่าโดยมากเป็นผู้ใหญ่ คำเตือนว่าทำไมผมรุ่งรังนั้น โดยมากผู้ใหญ่ก็บอกว่าผมรุ่งรังอย่างนี้ไม่ดี ทำให้เป็นข้อเสีย ก็ต้องมีการโต้ตอบบ้างว่าเสียที่ไหน โดยมากผู้ใหญ่ก็บอกว่ามันเสียเวลา แล้วก็ถ้าจะเรียนหนังสือหรือจะทำงานอะไรก็เสียเวลาที่จะเรียน เสียเวลาทำให้เรียนไม่ได้ดี ผู้ที่ตอบก็ต้องตอบว่า เขาก็เรียนได้ดี อยู่มาอยู่ด้วย ฉะนั้นเมื่อฟังดูแล้ว ถ้าฟังเป็นกลางไม่เป็นผู้ใหญ่ ไม่เป็นผู้น้อย ไม่เป็นผู้เฒ่า ฟังดูแล้วสรุปได้ว่าผมนี้ไม่สำคัญ แต่ถ้าไปถามว่าผมไม่สำคัญนั้นนั้น ก็ขอให้เอาใจกันนิดหน่อย ตัดให้สั้นบ้างสักนิดหนึ่งได้ไม่หรือ ก็บอกว่าไม่ได้ ผมนี้สำคัญสำคัญ เพราะว่าถ้าผมตัดสั้นเสียแล้วก็บอกเข้ากับคนอื่นไม่ได้ คนอื่นเขาให้ไ้ผมยารุ่งรัง ถ้าตัดก็ดูว่าแก่ ถ้าตัดสั้นก็ทว่าเป็นศัตรูกัน แล้วก็คล้าย ๆ ว่าไม่มีสามัคคี ผมจึงสำคัญ อันนี้ฟังดูแล้วชักจะงงงน เมื่อแรกบอกว่าไม่สำคัญ ตอนนั้นก็บอกว่าสำคัญ ถ้าดูอย่างเดิมอย่างที่เป็นกลาง ไม่ใช่ผู้เฒ่า ไม่ใช่เด็ก ก็สรุปในข้อ ๒ ในเรื่องนิทานครั้งที่ ๒ นี้ว่าผมนี้สำคัญเพราะขัดกัน จะพิจารณาได้อย่างไรว่าความจริงอยู่ที่ไหน หรือว่าแล้วแต่ที่พิจารณา แต่ว่ามาพิจารณาเรื่องที่ ๒ ว่าผมสำคัญ แล้วก็ถ้าตัดเสียจะต้องถูก “บ่อม” อันนี้ก็ประหลาดอยู่มาก พูดถึงว่าต้องมีอิสระ ไม่ต้องเชื่อฟังคนที่สั่ง ไม่ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ที่บอกว่าควรที่จะทำอย่างนั้นอย่างนี้ เพราะว่าผู้ใหญ่เป็นคนครี คนล้าสมัย ก็ต้องขัดกัน ก็เห็นใจเหมือนกันที่ผู้ใหญ่พูดมา เราฟังไม่รู้เรื่อง บางทีก็พูดขัดตัวเอง บางทีก็พูดขัดตัวเองก็มี แล้วก็พูดไม่เป็นเรื่องเป็นราวก็มี เหตุผลก็มีเยอะเยอะ (ปรบมือ) แต่เป็นผู้ใหญ่ที่พูดเป็นเรื่องเป็นราวก็มีเหมือนกัน ถ้าผู้ใหญ่ที่พูดเป็นเรื่องเป็นราวไม่มีเสีย

เลย เราก็ไม่มานั่งอยู่ที่นี้ และก็ถ้านึกถึงว่า ข้อนี้มันงเลืบนะ เพราะไม่ใช่ประเด็น เราอยากจะมาซักชวนให้เข้าใจว่ามีผู้ใหญ่ที่ไม่เป็นเรื่องเป็นราว แต่ต้องยอมรับว่ามีผู้ใหญ่ที่เป็นเรื่องเป็นราว สำหรับเรื่องของผมนี่ คือการประท้วงด้วยการไว้ผมยาวและรุงรังนั้น เพื่อที่จะประกาศอิสรภาพจากผู้เฒ่าที่บอกว่าให้ตัดผมสั้น และที่ไว้ผมยาวนั้นบางทีก็ได้คำตอบจากผู้ไว้ผมยาวนั่นเองว่า ถ้าหากว่าไม่ไว้ผมยาวจะถูกบ้อม หรือจะไม่มีสามัคคี หรือจะไม่ยอมให้เข้าไปเรียนหนังสือด้วยกัน ไม่มีการร่วมมือ คือคิดกันทีเดียว อันนี้หมายความว่าอะไร ถ้ามาตีความกันจริงๆ ก็ตีความได้ว่า เรานะกลัวผู้ใหญ่ที่เผด็จการ และกลัวผู้ใหญ่ที่สั่งการบงการ แต่ถ้าใครมาบงการให้เราไว้ผมยาว เราก็อยู่ได้ บังคับบัญชาบงการเหมือนกัน คือการบงการของกาลสมัยหรือของผู้ที่ตั้งกฎเผด็จการว่า นักศึกษาหรือนักเรียนหรือผู้ที่มีความคิดริเริ่มจะต้องไว้ผมยาว ฉะนั้นคนหลายคนที่เขาไม่ยอมไว้ผมยาวเขาไม่ได้บอกอะไร ที่เขาอ้างว่าต้องไว้ผมยาวเพราะพวกเผด็จการเช่นนี้ ถ้ารู้สึกขี้ขลาดไปเราถูกเผด็จการทั้งจากผู้เฒ่า ทั้งจากท่านวัยรุ่น ต้องยกย่องว่าเป็นท่านวัยรุ่น เพราะว่าถ้าไม่ยกย่องว่าท่านวัยรุ่นแล้วก็บีบแบนไปหมด เพราะว่าวัยรุ่นนี่มาก ถ้าดูตามสถิติแล้ว วัยรุ่นก็มีมากกว่าผู้เฒ่า ถ้าเรามาคิดดูดี ๆ น่ากลัวพิลึก ถ้าเราจะสลัดความการถูกบีบบังคับเผด็จการจากผู้เฒ่า เราก็ต้องอยู่ได้บังคับบัญชาของท่านวัยรุ่น อนาคตก็ดูไม่แจ่มใสสัก อย่างไม่รู้ เราจะต้องอยู่ได้บังคับบัญชาของอะไรสักอย่างอยู่ได้เผด็จการนั้น ดูมืดมนเต็มทน เรื่องของผมถ้าพิจารณาดูให้ลึกว่านี่ก็สิ่งอื่นอีกเยอะแยะก็กลุ่มใจจะแยะอยู่แล้ว คือว่าถ้าดูเผิน ๆ เรื่องของผมนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อย มันน่าจะเป็นเรื่องเสรีของแต่ละคน แต่มาดู ๆ แล้วก็รู้สึกว่าจะไม่เสรี ฉะนั้นถ้าอยากจะทำอะไรปัญหาอื่น ๆ ต่อไปก็ขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เสียก่อนว่าจะหาทางวิธีการจะขบปัญหาได้อย่างไร โดยที่คิดถึงปัญหาต่าง ๆ ว่าไม่ใช่จะมีการแก้ไขทางเดียว ต้องมีการค้นคว้าพิจารณาอย่างรอบคอบจริงๆ สิ่งใดที่มีอยู่ ก็ควรที่รักษาไว้ก่อน ไม่ใช่ว่าจะต้องพยายามสร้างอะไรให้มันใหม่หมดทุกอย่าง ฉะนั้นก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบ

ที่ท่านทั้งหลายมีอยู่ในหัวไม่อยากจะพูดในวันนี้ก็มีเรื่อง แล้วก็ได้ออกไปหลายชั้นแล้วถูกปฏิเสธมาหลายชั้นแล้ว หลายครั้งแล้ว หลายวิธีแล้ว บางทีก็ถามไปอย่างก็ตอบมาอีกอย่าง (ปรบมือ) อันนั้นก็เป็นอย่างธรรมดา ก็เหมือนเรื่องผม (ฮา) อันเรื่องผมนี้ผู้เฒ่าถามผู้เยาว์ ก็ได้คำตอบมาสองอย่าง อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ว่าถ้าจะแก้ไขให้เรียบร้อยก็ต้องมาพิจารณาให้รอบคอบจริงๆ แล้วก็อย่ามาเสียเวลาเดินชบวนเปล่า (ฮา) ก็ถ้าอยากเดินก็เดิน เอา

เวลาราชการก็ได้เหมือนกัน เป็นการออกกำลัง แต่เดินนั้นอย่าเดิน มันไม่มีประโยชน์เลย ริ่งดีกว่า จริง ๆ ในหนังสือในตำราเขาบอกนะ นี่นักวิชาการเหมือนกัน (ฮา) ถามพวกพลศึกษา นี่คงไม่ค่อยได้มาวันนี้ ตามธรรมดาเขาไม่ค่อยได้มาเพราะเขาก็วิ่งเวลานี้ ก็ว่าถ้าเดินมันต้องใช้เวลาานกว่าจะได้ประโยชน์สำหรับร่างกาย การเดินต้องเดินสักสองสามชั่วโมงถึงจะได้ประโยชน์ แต่ว่าถ้าวิ่งสักวันละ ๑๕ นาทีก็จะได้ประโยชน์ แล้วจะแข็งแรง แล้วก็ไม่ต้องไปทะเลาะกับใคร ถ้าพูดถึงปัญหาที่มีอยู่ในสมอง ตะกี้ก็ไปอ่านที่ได้ตั้งปัญหา แล้วถามเองตอบเองอยู่ในเป็นบันทึกหน้าตั้งก็หน้าไม่ได้นับใส่ของ ของจะพังมากเหลือเกิน ตู ๆ ไปไม่ต้องอ่านมากนักก็รู้สึกว่ปากเสียแล้ว คือว่ามีบันทึกพูดถึงว่า จะตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมาโดยที่ไม่ต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มเติมสักสตางค์แดงเลย น่าฟัง น่าฟังอย่างยิ่ง แล้วก็ถ้าทำได้จริง ขอสนับสนุน แม้จะมีคนคัดค้านก็ขอสนับสนุนร้อยเปอร์เซ็นต์ (ปรบมือ) ยังไม่ได้ยินคำว่าแต่ (ฮา) มีแต่คือหน้าเสียใจอย่างนี้เพราะมีแต่ คือว่า บอกว่าไม่ต้องเสียสตางค์เพิ่มเติมเลย อันนี้ขอบอกว่าไม่ค่อยเชื่อ เพราะต่อไปในบันทึกนั้นบอกว่าจะต้องตั้งคณะคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือตรงข้ามคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตอนนี้อยู่ไม่ถึง แต่ว่ามีอยู่แล้ว แต่ว่ามีคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นคณะที่สอนการเป็นครู วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ไม่ใช่คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แบบมหาวิทยาลัย ที่หมายถึงว่าไม่ใช่ว่าคนที่เรียนแขนงวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์จะเป็นออกมาเป็นนักวิทยาศาสตร์ หรือนักคณิตศาสตร์ ในปัจจุบันนี้ก็ป็นครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พูดอย่างนี้ก็ยิ่งเสียหัวอยู่ เพราะว่ายืนอยู่ที่นี้เป็นเป้าใหญ่ ก็อาจไม่ค่อยพอใจขอให้พูดเป็นกลาง ไม่ใช่เป็นผู้เฒ่า ไม่ใช่เป็นผู้เยาว์ เป็นคนก็ขนาดอายุกลางคน และก็เป็นคนที่เป็นกลาง ก็อย่าไปถือว่าพูดออกมาจะเป็นพวกใคร แต่ว่าเข้าใจว่าอ่านในบันทึกเป็นเช่นนั้น ถ้าตั้งขึ้นมาเป็นคณะอย่างในบันทึกว่าต่อไปเข้าก็บอกว่าต่อไปอยากได้มหาวิทยาลัย ซึ่งมีคณะวิทยาศาสตร์แท้ ๆ เพื่อจะได้เป็นนักวิจัยวิทยาศาสตร์โดยแท้ ไม่ใช่ในทางเป็นครูหรือทางการศึกษา ถ้าตั้งคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตั้งไม่ได้ ต้องเป็นคณะวิทยาศาสตร์ แล้วก็ต้องเป็นหลักสูตรคณิตศาสตร์ต่าง ๆ ไป เพราะแต่ละอย่างมันเป็นวิชาในตัว และเมื่อตั้งเป็นเช่นนั้น การใช้งบประมาณจะอ้างว่าใช้งบประมาณเดิมก็รู้สึกว่าจะลำบากอยู่ นี่พูดเป็นกลางนะอย่างฟังมาบ้อม ถ้าพูดแค่นี้ก็พอ ขออย่าให้เปิดบันทึกต่อไปอีก เพราะจะใช้เวลามากมายนัก และอาจมีการผิดพลาด อย่างน้อยเท่าที่ต้องรวมหน้ากระดาษคูก็ได้ผลเช่นนี้ ฉะนั้นการที่จะทำบันทึกหรือจะขอร้องอะไร ก็ไม่ทราบว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ ก็น่าจะให้ศึกษา

ปัญหาให้ลึกกว่านี้อีก สำหรับในด้านผู้ที่เขียนบันทึกเอาไว้ กลับไปวันนี้ ก็เรียกประชุมกันเลย แล้วก็วันนี้ก็วันเสาร์ อย่างดีพรุ่งนี้วันอาทิตย์ทำงานทั้งวันก็ได้ ทำบันทึกมาใหม่สักสามเท่าตัวนี้ก็อาจดีกว่า เพราะว่าถ้าสามเท่าตัวก็ใส่ สามชองก็ได้ ถ้าใส่ชองเดียวชองก็จะพัง แล้วก็แบกไม่ไหว เมื่อทำบันทึกเรียบร้อยก็ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายผู้มีหน้าที่ ความรับผิดชอบในการศึกษาหรือในการจัดงานในวิทยาลัยนี้หรือในกระทรวงไปพิจารณาตามแนวความคิด ที่ได้เปิด มาแค่นี้ก็เพียงเล็กน้อย ถ้าเปิดหมดก็น่ากลัวเหมือนกัน ถ้าเปิดหมดเหมือนเปิดประตู มันจะเป็นเหมือนประตูที่มี กระดาษเต็ม ก็จะทลายออกมา จะแย่ จึงแถมออกมาให้ดูนิดหน่อยเท่านั้นเอง ก็ขอฝากไว้ ใครที่ชอบทำการบันทึก ใครที่ชอบการเสนอความคิดเห็น หรือใครที่ชอบตั้งกรรมการกระทำตามผู้ที่รับผิดชอบ การร่างโครงการ ทั้งในด้าน ในด้านของวิทยาลัย และกระทรวง ก็ขอให้ไปพิจารณา พรุ่งนี้เป็นวันอาทิตย์นอกเวลาราชการก็ยังได้ คือการขอร้อง นี้มีได้ขอร้องเฉพาะฝ่ายผู้ที่ดิน ขอร้องฝ่ายผู้ที่ต้อนรับผู้ที่ดินเหมือนกัน ถ้าให้ทุกคนได้พิจารณา เพราะว่าบันทึก “ซัดซาป่าบ” แล้วเดินไม่ได้ถึงไหนแล้ว ผู้ที่คอยก็อดไม่ได้ที่จะต้องซัดซาตัวเองเหมือนกัน มันก็เลยยุ่ง ความยุ่งยาก ของทั้งเรื่องนี้มาจากเดินไปเดินมาไม่ดูซา ก็แค่นี้ ตั้งใจไม่พูดเรื่องรวมนี่เลย แต่ก็เมื่อมายืนอยู่ที่นี้ ก็ลองสักนิดหนึ่ง (ฮา) ลองดูว่ามีอะไรปลิวหรือไม่ปลิว แล้วก็ฝากความคิดที่ให้อึดอัดใจนิดหน่อย หรือถ้าทำให้ไม่พอใจก็ขอภัย ถ้า พอใจในคำเสนอก็ขอให้ไปพิจารณา แล้วก็ได้ผลอย่างไรก็จะได้เห็นผลปีหน้า เดินเข้ามาก็อาจเห็นอะไรแปลก ๆ อาจ ไม่ได้เดินมา (ปรบมือ) ก็มีสองอย่าง ไม่เดินมา มาเห็นหอประชุมนี้ทั้งหมดแล้วก็ได้ หรือเดินมาเห็นหอประชุมนี้ ขยาย หรือเห็นอะไรห้อย ๆ หมุน ๆ เพิ่มเติมบนเพดานนี้ก็ได้อีก (ปรบมือ)

วันนี้ก็ตั้งใจว่าจะพูดเรื่องของผม ก็เมื่อเร็ว ๆ นี้ไปตัดผมมา ก็เลยไม่มีความคิดแค่นี้ เพราะจะว่าผมมีกำลัง ก็ตัดทิ้งไปแล้ว แล้วก็ที่พูดอย่างนี้ เกินส่วนเกินที่อาจเป็นเพราะว่าไปตัดผมทำให้มีปัญหาขึ้นมา ไม่ทราบเพราะเหตุ ว่าตัดผมไปแล้วทำให้โง่ หรือถ้าตัดผมไปแล้วทำให้ฉลาด นี่ไม่รู้หรอกก็ต้องนับว่ากล้าพอใช้ที่มากอยพูดให้ท่านฟัง ให้ท่านเกิดความคิดที่จะตอบได้อย่างไร ก็ยังสงบเรียบร้อย ฉะนั้นเมื่อยังสงบเรียบร้อยดีก็ไม่อยากที่จะพูดมากกว่านี้ เดียวเกิดพูดอะไรไม่สงบเรียบร้อย แต่ก็ขออภัยว่าที่พูดไปก็เพราะเหตุว่าทุกคนมีความตั้งใจดี ไม่ใช่ว่าความตั้งใจไม่ดี ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิทยาลัย ฝ่ายนักศึกษา นิสิตต่าง ๆ ก็มีความตั้งใจดีทั้งนั้น อยากที่จะสร้างสรรคให้บ้านเมืองเจริญ อยากให้มีปัจจัย ต่าง ๆ ไว้สำหรับสร้างความเจริญแก่บ้านเมือง แล้วก็การอันนี้ก็เห็นในบันทึกว่าการศึกษาเป็นปัจจัย

สำคัญที่สุดในการทำให้บ้านเมืองก้าวหน้านั้นคง อันนี้ก็เห็นด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนกัน แล้วก็ขอให้พิจารณาให้ลึกซึ้ง เพราะว่าบ้านเมืองของเราเป็นของเราทุกคน เราก็ต้องช่วยกันคิด แต่ถ้าช่วยกันคิดเพียงแต่จะปาหัวกัน ก็คงไม่ได้สร้างบ้านเมืองกัน ขอให้พยายามสร้างบ้านเมือง แล้วช่วยกันร่วมแรงกันจริง ๆ วันนี้ขอยุติ ถ้าไม่ยุติจะไปใหญ่ (ฮา) คือเวลาก็..... นาฬิกาเข้าไปหนึ่งนาทีก่อน (ฮา) อันนี้ตั้งไว้ดี ๆ แล้วตั้งกับอุทกศาสตร์..... เข้าไปหนึ่งนาทิจริง ๆ เพราะตามธรรมเนียมนาฬิกาที่เข้าไปหนึ่งนาทีก่อน เมื่อตั้งแล้วก็ตรง ตรงกับนาฬิกาหน้า ก็สมควรแก่เวลา และวันนี้ไม่อ่านหรอก ไม่แนะนำ..... โฆษณา ให้ออกมาด้วยความคิดริเริ่มของตนเอง ไม่ชักจูง เพราะเดี๋ยวหาว่าคนกลางคนจะชักจูงผู้เฒ่า (ฮา) (ปรบมือ) ก็ขอสวัสดิ์เสียก่อน

โฆษก ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ลีลาของโฆษกที่นี้ผิดกับที่อื่น ที่อื่นนั้นโฆษกมาประกาศทูลขอพระราชทานเพลงและทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน แต่โฆษกที่นี้ออกมายืนกราบบังคมทูลก่อนที่จะประกาศเพลง ทั้งนี้เพราะเหตุว่าที่อื่นนั้นบรรดานิสิตเป็นผู้กราบบังคมทูล แต่ที่นี้ นิสิตไม่ได้เป็นผู้กราบบังคมทูล ข้าพุทธเจ้าจึงเป็นผู้แทนของนิสิตกราบบังคมทูลถึงความรู้สึกของนิสิตด้วยตนเอง ต่อไปอีกสักสองสามปี ถ้าถือว่าสถาบันที่นี้เติบโตขึ้น นิสิตเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ขึ้นก็จะได้อีกโอกาสขึ้นมากกราบบังคมทูลเองโดยที่โฆษกไม่ต้องทำหน้าที่แทน (ปรบมือ)

ในวันนี้ข้าพุทธเจ้าใคร่ขอกราบบังคมทูลพระกรุณาว่าโอกาสทองที่บรรดานิสิตนักศึกษารอคอยนั้นได้มาจบครบรอบอีกวาระหนึ่ง ในปีนี้นิสิตมีโชคดีเหลือเกินที่เสด็จเร็วขึ้นแปดวัน ถ้าจะคุณจำนวนสถาบันระดับอุดมศึกษาแห่งนี้แปดแห่งก็จะเสด็จเร็วขึ้น ๖๔ วัน ตามรอยกระแสพระราชดำรัสเมื่อปีกลายนี้ (ปรบมือ)

เมื่อปีที่แล้วเสด็จ เสด็จมาช้า ก็เสด็จกลับเร็ว แต่ปีนี้เสด็จมาเร็วก็น่าจะคงเสด็จกลับช้า (ปรบมือ) เมื่อทรงมีเวลามากเช่นนี้ก็พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินมาตั้งแต่ปากประตูทำให้นิสิตนักศึกษาซึ่งไม่สามารถจะสืบทัวเข้าไปในหอประชุมได้ เนื่องจากมีผู้มาจับจองตั้งแต่เช้าและนำอาหารมารับประทานในที่นี้บ้าง..... เพราะฉะนั้นพวกเรานั้นก็โชคดีเหลือเกิน ทั้งนี้ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงทราบด้วยญาณวิเศษว่า บรรดาพวกที่นี้มีความรู้มรอัน มีความซื่อสัตย์ มีความกระวนกระวายใจ จนกระทั่งทูลทูลรายไปเดินเล่นแถวพระรูป (ปรบมือ) บังเอิญไม่ได้มารับกระแสพระราชดำรัสแนะนำก็เลยเดินไปไม่ได้วิ่งไป ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทก็ทรงเมตตาถูกข้างที่

นี่ ขอถวายตัวเป็นลูกช่างเจ้าพ่อองค์ที่มีคนรำแกำนเมื่อปีกลายนี้ ทรงเกรงว่าลูกช่างนี้จะโดนแกล้งน้ำ จะโดนเขา ผลักไปซังในสวนอัมพร ก็เลยทรงรับสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปอารักขา ดูแล้วอย่าให้ลูกช่างทั้งหลายนี้เป็นอันตรายเลย (ปรบมือ) บรรดาพวกที่อยู่ที่นี่ก็ซาบซึ้งถึงพระมหากรุณาธิคุณและจะจดจำสั่งสอนกันไปไม่รู้จักลืมเลือน การเสด็จ มาครั้งนี้เปรียบเสมือนหนึ่ง อ้าฝนทิพย์ที่มาชโลมใจอันรุ่มร้อนและความซ่องคับใจความทुरนทुरรายใจของบรรดา ข้าพุทธเจ้าที่ล่วงมาในระยะเวลา ๖๔ วันที่แล้วนี้ (ปรบมือ) เมื่อปีที่แล้วข้าพุทธเจ้ามีผู้ช่วยโฆษกเป็นกุหลาบแรกแย้ม ปีนี้ก็มีคนมียาวสาวเอาไปปลูกเสียที่สวนพฤกษชาติที่อื่นเสียแล้ว (ปรบมือ) ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะว่าดอกกุหลาบนั้นไม่รัก สถาบันแห่งนี้ แต่อาจจะเป็นเพราะว่าสถาบันแห่งนี้ไม่มีดินเหนียว ไม่มีกำลังแรงพอที่จะตั้งรังเอากุหลาบนั้นไว้ได้ (ปรบมือ) ข้าพุทธเจ้าเกรงด้วยเกล้าว่า ดอกไม้หอม ๆ ดอกอื่นนั้นจะถูกคนมียาวสาวได้สาวเอาสาวเอาไปอีก จึงใคร่ ขอพระราชทานปุย (ปรบมือ) ปุยดอกไม้ ไม่ใช่ปุยผักที่เขาใช้กันแถวบางเขนมาทำให้ดอกไม้เนือยอยู่คงกระพันเหนียว แน่นไม่ต้องถูกคนอื่นเขาดึงเอาไป ถึงจะดึงก็เหนียวรั้งตัวเอาไว้ได้ ไม่ต้องตกไปเป็นของคนอื่น เพราะฉะนั้นการที่ เสด็จมาครั้งนี้จึงเป็นเสมือนหนึ่งฝนทิพย์มาชโลมใจพวกข้าพุทธเจ้า อ้า เมื่อข้าพุทธเจ้าเสียโฆษกผู้ช่วยไปคนหนึ่ง ปี นี้ก็โชคดีกลับได้มาถึงสองคน คนหนึ่งก็อ้า เป็นสตรี สุภาพสตรี อีกคนหนึ่ง อีกคนหนึ่งเป็นชาย อ้า คอยอยู่ตั้งห้า ปีกว่าจะได้ผู้ชายมาเป็นโฆษก ประเดี๋ยวจะหาว่าที่นี่จะมี WOMENLIP..... หรือยังเิง ผู้หญิงล้วนหมด อ้า ผู้หนึ่งนั้น ก็ทรงเกียรติ อีกผู้หนึ่งนั้นก็ทรงศักดิ์ ผู้ที่ทรงเกียรตินั้นก็ทรงศักดิ์คือหม่อมเจ้าหญิงประภาพรรณ กรโกสียกจาง ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมสาธิต ฯ (ปรบมือ) แล้วผู้ที่ทรงศักดิ์นั้นนะ ชื่อ ทรงศักดิ์ นามสกุล ศรีกาพลินธุ์ เป็นผู้ช่วยของอธิการมหา มหาสารคามวิทยาลัย (ปรบมือ) ฟังเสียงครูสิก็จะชอบมหาเหลือเกิน บังเอิญไปค้นเอาคนที่ อยู่มหาสารคามมาเสียด้วย วิทยาลัยวิชาการศึกษาที่นั่นชื่อมหาสารคาม อ้า ผู้นี้ก็ทรงเกียรติเพราะว่าเป็น ดอกเตอร์ อ้า เป็นหนุ่มน้อยหน้ายาว

ข้าพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสเบิกหม่อมเจ้าหญิงประภาพรรณ กรโกสียกจาง เข้าเฝ้า และ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีกาพลินธุ์ บัดนี้ข้าพุทธเจ้าจะขอพระราชทานเข้าเรื่องเสียที จึงขอพระราชทานเพลงเปิดรายการโดย ท่านอธิการ ซึ่งบัดนี้มีศักดิ์เป็นเจ้ากรมแล้ว (ปรบมือ) เจ้ากรมผู้นี้มีสมญาว่า เจ้ากรมยิ้มสู้ นามสกุล สุดใจขาดดิน (ปรบมือ) ขอพระราชทานทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน ๑,๐๐๐ บาท ขอพระราชทานเพลงสองเพลง เป็นเพลงพระราชนิพนธ์

เพลงแรกเป็นเพลงเปิดรายการ I THINK OF YOU ติดตามด้วยเพลงพระราชนิพนธ์เพลงสายฝน ด้วยเกล้า ฯ ขอเดชะ (ปรบมือ)

พระราชดำรัส สงสารไมโครโฟนอันนี้ถูกทอดทิ้ง แล้วก็ที่ท่านโฆษิกาได้แถลงเมื่อก็รู้สึกที่ท่านได้ตัดขาตัวเองพอสมควร ขัดขาตนเองพอสมควรว่าที่นี้ดินไม่ดี ขาดปุ๋ย ขาดอะไรนะ ขาดปุ๋ยดอกไม้ ดอกไม้ไปหนึ่งกลับมาสอง (ปรบมือ) นี่ก็รู้สึกว่าขัดขาอย่างยิ่ง แล้วก็ ข้อสังเกตอันแรกก็ยังมีขัดขาอื่น ๆ ก็ไม่อยากจะพูดด้วยเรื่องขัดขา เพราะว่าตอนนี้ยังไม่ได้เปิดรายการด้วยซ้ำ ก็ยังขัดขากันได้ แล้วก็เรื่องอันที่สอง คือเรื่องเป็นข้อสังเกตเท่านั้นเองว่าหมูนี้นั้นด้านการศึกษา ไปเจอแปลก ๆ ครั้งแรกก็ไปเจออาหารทิพย์ ครั้งที่สองไปเจอน้ำทิพย์ ครั้งที่สามมาเจอฝนทิพย์ ทิพย์ทั้งนั้น ดูเหมือนไม่ใช่ของจริงก็เลยสงสัยว่าทางด้านการศึกษาของชาตินี้มีดวงดาวอะไรผ่านมาไม่ทราบ รู้สึกเป็นทิพย์ไปหมด แล้วความต้องการ ก็ต้องการของทิพย์ทั้งนั้น ไม่ต้องการของจริง มีน้ำไม่ได้ของจริง (ปรบมือ)

โฆษก ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ด้วยข้าพพเจ้าเป็นโฆษกหน้าใหม่ เพราะฉะนั้นข้าพพเจ้าจึงขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูลว่าข้าพพเจ้านั้นเป็นคนชนบทมาจากต่างจังหวัด แม้หากมีอะไรพลาดพลั้งก็ขอพระบารมีปกเกล้า ฯ ด้วยพระเจ้าค่ะ และอีกประการหนึ่งนั้น ข้าพพเจ้าเป็นบัณฑิตรุ่นแรกของสถาบันแห่งนี้ แล้วก็ได้รับราชการสถาบันแห่งนี้มาเป็นเวลา ๑๗ - ๑๘ ปี ก็เรียกว่ารับราชการ ณ สถาบันแห่งนี้ นานโซอยู่ ถ้าหากว่าบวชเป็นพระก็คงได้เป็นมหาไปนานแล้ว (ปรบมือ) และอีกประการหนึ่ง ข้าพพเจ้าขอกราบบังคมทูลว่า ข้าพพเจ้านั้นมาจากจังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นจังหวัดที่ไม่ค่อยจะสมบูรณ์นัก แต่อย่างไรก็ตามจังหวัดมหาสารคามนั้นก็ยังมีจุดเด่นอยู่อันหนึ่งก็คือว่า จังหวัดมหาสารคามนั้นเป็นศูนย์กลางของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ถ้าหากว่าใช้จังหวัดมหาสารคามเป็นจุดศูนย์กลางและใช้รัศมีประมาณ ๒๐๐ กม. แล้ว เส้นรอบวงกลมของวงกลมวงนี้ก็ครอบคลุมจังหวัด จังหวัดทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะฉะนั้นถ้าหากได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเสด็จไปยังมหาสารคามแล้ว นอกจากจะประทับใจของอาณาประชาราษฎร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ก็ยังเป็นการประทับอยู่ที่ท่ามกลางศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วย (ปรบมือ)

สำหรับในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ๓,๐๐๐ บาท สำหรับเพลงความฝันอันสูงส่ง และสำหรับเพลงนี้ขอทูลเชิญทูลกระหม่อมฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ทรงขับร้องด้วย (ปรบมือ)

โฆษก ทูลกระหม่อม ฯ ร้องเสร็จก็จะมีเงาออกมาเป็นแปดเงา สมมุติเป็นผู้แทนของสถาบันระดับอุดมศึกษาแปดแห่ง แล้วก็มีเสียงสะท้อนออกมาจากบรรดาผู้ฟังขอพระราชทานเพลงความฝันอันสูงสุดอีกครั้งหนึ่ง

โฆษก บรรดาผู้รำนึกก็เต็มใจสนองพระเดชพระคุณได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วก็อุตส่าห์ไปหัดมา ผู้หัดคือหม่อมแก้ว สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และทุกคนก็มีใช่เป็นคนที่ชำนาญการรำมาก่อน กัดฟันรำอย่างเต็มที่เพื่อจะสนองพระเดชพระคุณ เพลงต่อไปก็ขอมอบให้มหาทรงศักดิ์มาราบั้งคมทูลต่อไป

โฆษก ขอเดชะพระราชอาญาไม่พันเกล้า ฯ ด้วยที่เป็นโฆษกใหม่ ข้าพทูลเจ้าประกาศชื่อเพลงผิดไป เพลงที่ทรงขับร้อง และขับร้องเมื่อสักครู่นี้คือเพลง ความฝันอันสูงสุด ควรสมควรแล้วแต่จะพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ โอกาสนี้คณะอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวันและคณะอาจารย์โรงเรียนสาธิต วมศ. ปทุมวัน ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ๓,๐๐๐ บาท และขอรับพระราชทานเพลง

พระราชดำรัส โฆษกใหม่รู้สึกว่ายากตรงเกยรติมาก และเวลายอมแก้ไขแว่นตาก็เลยอ่านถูก ตอนแรกทำหุ่ม (ปรบมือ) และก็ไม่ได้แปลกใจ เพราะว่าโฆษกเดิมนั้นบอกว่าเป็นคนหุ่มน้อยหน้ายาว ก็เลยทำให้งง มาอ่านแล้วก็เลยรู้ว่าใช่แล้ว ก็กลางคนด้วยกัน แล้วก็ก็เป็น “มหา” มาจาก “มหา” หวังจะสอนใน “มหา” (ปรบมือ) ก็นับว่าเข้าใจแล้วทำไมต้องใส่แว่นตา มันหายากเหลือเกิน มันเล็กเหลือเกิน วิทยาลัยมันไม่ “มหา” เลยเข้าใจ แต่ว่าเพลงนี้เป็นเพลงที่บอกว่า เป็นตำราปรุงอาหารทิพย์ น้ำทิพย์ และฝนทิพย์ ส่วนหนึ่งใครท่องได้ ร้องได้ ละก็ได้ตำราไปส่วนหนึ่งแล้ว ส่วนอื่น ๆ ก็มีตั้งที่ชี้แจงแล้วปรุงแล้วก็ได้ของทิพย์ ของทิพย์นั้นไม่ต้องใช้เสพยาเสพติด กัญชา หรืออื่น ๆ ก็ได้เห็นอะไร ๆ เห็นสวรรค์ทิพย์

โฆษก ก่อนจะขอพระราชทานเพลงปิดรายการ ข้าพพุทธเจ้าต้องขอพระราชทานพรอย่างที่ท่านรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลไว้แล้วเมื่อที่ข้าพพุทธเจ้าไปเฝ้าที่มหาวิทยาลัยมหิดล โฆษกที่นั่นทูลเตือนเรื่องเพลงของมหาวิทยาลัยแล้วก็มีรับสั่งว่าถ้าเสร็จก็เสร็จพร้อมกันสามเพลง สามแผ่นด้วยกัน ข้าพพุทธเจ้าก็ใคร่จะ ก่อนขอพระราชทานพรข้าพพุทธเจ้าขออธิษฐานสามข้อ อธิษฐานเจ้าพ่อว่า

๑. ขอให้เพลงสามเพลงที่จะพระราชทานนั้นได้เป็นเพลงประจำสถาบันแห่งนี้สักหนึ่งเพลงเถอะ (ปรบมือ)
๒. ขอให้เสร็จเร็วขึ้นอีกสักแปดวันอย่างปี่ในปี่หน้า (ปรบมือ)
๓. ขอให้สถาบันแห่งนี้ได้รับพระราชทานชื่อเพื่อเป็น “มงกุฎมุตตม” โดยเร็วที่สุด (ปรบมือ)

ขอพระราชทานให้คำอธิษฐานนี้ให้เกิดความสัมฤทธิ์แก่อาจารย์ นิลิต อย่าได้ซ้ำให้... ขอให้สมดังวาจาที่ได้ทูลอธิษฐานมานี้เทอญ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

พระราชดำรัส เป็นผู้แทนของเจ้าพ่อและแก่นบน แต่ไม่ทราบว่าจะบนอะไรสามข้อนี้ แต่ก่อนที่จะชี้แจงเรื่องสามข้อนี้ก็ ต้องชี้แจงเรื่องวงดนตรี ยังไม่ได้ชี้แจงตั้งแต่ต้นว่าโฆษก โฆษกได้บอกว่าวงดนตรีนี้ ปีนี้ เวลานี้ครบถ้วน ความจริงไม่ครบ วงนี้ไม่เคยเต็มเลย ทั้งคน ทั้งจำนวนคน ทั้งคุณภาพคน ไม่เคยเต็มเลย และก็วันนี้ถ้าสังเกตดูดี ๆ วงนี้ต่างกับวงเมื่อวันเสาร์ที่แล้ว ที่ได้ไปเป็นผู้สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงไปคนละหน้า บางทีคนที่ไม่ได้ไปโน่นก็มาที่นี่ คนไม่ได้มาที่นี้ก็ไปที่โน่น วงดนตรีนี้ประกอบได้ด้วยคนที่มืออาชีพต่าง ๆ บางทีก็แปลกประหลาด อย่างวันนี้ คนที่หนึ่งตรงนี้เห็นได้ว่าเป็นช่องโหว่ใหญ่ ที่จริงธรรมดา ช่องโหว่นี้ไม่ใหญ่เท่านี้ แต่คนนี่เขาไม่อยู่ เขาไปตรวจราชการทางภาคอีสาน แสดง.....อะไรไม่รู้ ราชการลับ เล่าให้ฟังไม่ได้ ไม่รู้ทำอะไร แต่เขาก็หายหน้าไป หมายความว่าวงดนตรีนี้ก็ไม่ครบสักที ฉะนั้นการที่มีสมาชิกจากที่อื่นประปรายมา ลอยมาลอยไป ก็ไม่เป็นของแปลก แล้วก็รับเป็นสมาชิกของวงดนตรีทั้งนั้น ล้วนแต่มาช่วยงาน รวมทั้งโฆษกโฆษกทั้งหลายที่เข้ามาก็มาร่วมงาน รวมทั้งโฆษกที่มาใหม่ หน้าใหม่ หน้ายาว (ฮา) มาถึงก็รู้สึกเครียดมาก มาถึงก็ “ขอเดชะ” ขอเดชะอะไรก็ไม่ทราบเพราะนี่เปิดโปรแกรมแล้ว เวลาเปิดโปรแกรมแล้วก็สุภาพอย่างนี้ ก็ไม่มีความจำเป็น เพราะว่าได้มีการแนะนำตัวแล้วเรียบร้อย แต่ก็เมื่อเขาสุภาพก็เป็นกำไรของพวกเรา และก็แสดงให้เห็นว่าเราร่ำรวย มีสมาชิกเพิ่มขึ้นมาอีก ก็น่ายินดี ส่วนที่มีผู้มา

แสดงบอกทางนี้ว่าทางหลังต้องตบยุง พยายามตบยุง ตบยุงไม่สำเร็จ ไม่เห็นมียุงสักเท่าไร ยุงต่าง ๆ คงไปกัดทางนี้

แล้วก็ยังมีข้อสังเกตอีกหลายอย่าง คืออย่างพลตำรวจตรี สุภาพ มาครั้งนี้รู้สึกว่ารูปร่างก็เปลี่ยนไป ท่านถึงต้องเอาทึบอะไรมา แต่ก่อนไม่ได้เอามากก็ได้หัวร่อ แต่แล้วต่อมาเมื่อเห็นว่ายังหัวร่อด้วยความเอ็นดูจึงไม่เอากระป๋องมา ไม่เอาทึบมา ไม่ต้องมีเครื่องประกอบมา แต่แท้จริงท่านได้ลิ้มเครื่องประกอบอันสำคัญไว้ที่บ้าน ควรจะเอามาด้วยก็เห็นไม่มีใครจำได้ แต่ท่านก็ไม่เอามา ท่านเลยต้องยืมตลอดเวลา ตามธรรมดาปีที่แล้วปีก่อน ๆ เวลาไม่ต้องบอกให้ยืมท่านก็ยืม แต่คราวนี้ต้องบอกให้ยืมจึงจะยืม แล้วก็ โฆษิกาก็บอกว่าท่านยืมเรื่อย แทมต้องเหน็ดเหนื่อยมาก ต้องยืมตลอดเวลา เวลามาปรับปรุงตัวเองแล้วมาถึงหน้าตมตลอดเวลาไม่ได้ยืม เวลานี้มาเจอโฆษก โฆษิกาคณดี ก็เลยทำให้ยืม เข้าใจว่าพลตำรวจตรี สุชาติ ก็จะมีตลอดกาลต่อไป (ฮา) แล้วก็ที่ว่าเป็นคนตรีขึ้นมาก็เป็นที่น่ายินดี รู้สึกว่าทูนท่านให้

ต่อไปเรื่องก็เป็นเรื่องพร เรื่องพรนี้ เมื่อก็เขาเป็นผู้เชี่ยวชาญได้สอบไล่มาแล้วและก็ได้บอกวิธีว่า เวลาจะสอบไล่ทำอย่างไร เข้าห้องเข้าหับทำอะไร แต่งเอาเอง ทำนองอะไร เป็นอย่างนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการที่จะให้เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ต้อง คือว่าเวลาเข้าห้องสอบก็ไม่ต้องเครียด อย่าไปนึกว่าจะเข้าไปอยู่ในกรงที่มีเสือคือครู มีอันตรายอย่างยิ่งถ้าเข้าไปแล้ว ก่อนจะเข้าไปตลอดปี ตลอดเวลาที่เรียน จะเข้าไปก็เรียนดี ๆ ไม่... ไม่ ชี้เกียด คือถึงเวลาเรียนก็เรียน ครูสอนอะไรก็ฟัง มันก็ได้กำไรไปตลอดเวลา ไม่ต้องนั่งเครียดท่องหนังสือ และยิ่งเครียดก็ท่องไม่ได้ ยิ่งท่องไม่ได้ก็ยิ่งเครียด ก็เข้าใจว่าวิธีการที่เขาทำ เข้าไปในห้องแล้วก็แต่งเอง แต่งชื่อแม่น้ำต่าง ๆ ก็เป็นผลดี เพราะว่าเขาก็แต่งชื่อ ในการแต่งชื่อแม่น้ำ มันก็ต้องมีอะไรที่หลงอยู่ในหัว ไม่ใช่แต่งชื่อมาเฉย ๆ หรือมีอะไรที่ฟังครูเขาบรรยายมาแว่ว ๆ ก็จะเก็บเอาไว้ ก็ลืมไป ถ้าถูกก็ถูก ถ้าผิดก็ผิด แต่โดยมากถ้าทำอย่างไม่เครียดก็มีหวังถูกได้ ทีนี้เขาก็จะสอบ เมื่อสอบมาแล้ว แล้วก็สอบอีก นับว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอบไล่ จึงต้องยกมาเป็นตัวอย่างของการให้พรเพื่อให้สอบไล่ได้ ฉะนั้น เพื่อจะประกอบที่ดีของการสอบ การสอบไล่ที่ดี หรือสอบไล่เข้าเรียนก็ตาม หรือสอบไล่ในชีวิตก็ตามก็มีอยู่ที่

๑. ไม่ให้เครียดเพื่อที่จะให้สามารถที่จะเอาสิ่งที่ได้ประสบมาได้ฟังมา ได้ยิน ได้ท่องมา มาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทุกเมื่อด้วย โดยเฉพาะการสอบ

๒. ก็ต้องเรียนต้องท่องแล้ว ต้องฟังให้ดี เพื่อจะมีวัตถุดิบมาใช้ในตอนสอบ แต่ที่แล้วเชื่อว่าสอบได้ดีหรือได้ผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ได้โดยปลอดภัย สิ่งที่จะเพิ่มเติมก็คือให้กำลังใจ กำลังใจเข้มแข็ง ตั้งจิตอธิษฐานให้ดี และก็ขอให้ทุกคนมีกำลังใจที่เข้มแข็ง เพื่อที่จะสามารถผ่านอุปสรรคใด ๆ ด้วยความสำเร็จอย่างยิ่ง อันนี้แค่นี้ก็เป็นพรแล้ว

ที่นี้ก็มีกรแค้นอีกสามข้อ การแค้นอีกสามข้อนี้ยังไม่รับรู้ก็เพราะว่าท่านเจ้าพ่อไม่อยู่ ไม่ทราบว่าเป็นเจ้าพ่ออยู่ที่ไหน ต้องไปหาก่อนว่าศาลเจ้าพ่ออยู่ที่ไหน ก็ยังไม่ทราบ ต้องทำแผนที่ให้ดูเสียก่อนจึงจะไปพบได้ นี่เป็นเพียงเอเยนต์โฆษกของเจ้าพ่อ ฉะนั้นก็การที่จะมาบอกว่าคำ “มาบน” หรือจะขอ “อธิษฐาน” หรือ “ขอเพลง” เมื่อเพลงสามเพลงจบแล้ว “ขอให้ได้” ก็ไม่ทราบว่าสามเพลงนั้นสำหรับสถาบันไหน เพราะว่าไม่กล้าถามเจ้าพ่อท่าน ท่านดูเอา ส่วนเรื่องอีกสองข้อนั้นก็..... เตียวไปถามท่านเจ้าพ่อ บอกว่าจะเอาอะไร อย่างไร เตียวเจ้าพ่อบอกมา “ขอให้ส่งมาเป็นลายลักษณ์อักษร” (ปรบมือ) ที่จริงก็คนที่ตบมือข้างนอกเขาก็..... ที่จริงก็คงเป็นพวกสนับสนุนให้ส่งมาเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว เป็นปี่แล้ว ก็ได้รับแล้ว ก็ “ขอให้ทำใหม่” (ปรบมือ) ถ้าทำใหม่ ๆ ก็อาจได้ผลเพราะว่าถ้าทำเหตุผลต่าง ๆ มาเป็น “ลายลักษณ์อักษร” แล้วก็ผู้ที่อ่านอ่านตาไม่แฉะอาจสามารถที่จะดูความจริงที่มีอยู่ในนั้น ซึ่งก็มีความจริงที่มีอยู่แล้วก็เมตตาในสิ่งทีอาจเป็นพลาดพลังก็แก้ แก้ไขให้เพื่อเชื่อทำด้วยเหตุผลมิใช่ทำด้วย “พิธี” ทีจะ “ชนะ” หรือให้อีกฝ่าย “แพ้” (ปรบมือ) แต่อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าถ้าทำด้วยความอะลุ่มอล่วยไม่ไขปล่อย ๆ เขาไปหรือส่งสารเขา แต่ว่าทำด้วย “เหตุผลแท้ ๆ” และถ้าทุกคนตั้งใจจะทำด้วยเหตุผลเพื่อส่วนรวมทั้งของสถาบันและของประเทศชาติ และกิจการ ก็เชื่อว่าสำเร็จเรียบร้อยและจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ ถ้าเพียงแต่เอาหัวชนฝา ฝ่าฟันแน่ (ปรบมือ)

ก็ขอจบรายการแค่นี้ เพราะว่าความจริงรายการนี้ยังไม่จบ น่าจะจบรายการเสียก่อน แล้วก็ถือโอกาสขอใจที่ได้เชิญมา แล้วก็ยินดีที่ได้รับเชิญมา ทั้งขอใจผู้ที่ได้เป็นโฆษก โฆษิกา และผู้ที่ได้มาร่วมบรรเลง ร่วมร้องเพลง ร่วมบริจาค ร่วมรับบริจาค ร่วมตบมือ ร่วมขอร้อง ร่วมเขียนบันทึก และขอขอใจทั่วไป ทั่วทุกคน ทั้งคนที่อ่านบันทึกและคนที่ไม่ได้อ่านบันทึก (ปรบมือ)

พูดถึงบันทึกอยู่มากเพราะเห็นว่าการอ่านบันทึกนี้มันตาแฉะ คร่ำเคร่งมาก ก็อาจต้องบริจาคคนละสตางค์สองสตางค์ เพื่อจะซื้อแว่นตาให้ใหม่เพื่อจะให้ชัดเจนและก็อ่านและก็อาจซื้อพัดสัก..... ไม่ต้องถึงพัดลม ซื้อพัดมาพัด

เพราะว่าเห็จะแตก ก็จะได้สบาย ถ้าใครมีฝีมือก็จะปักหมอนไปให้สักไปไว้เอนเวลาง่วง แล้วที่หลังจะได้สดชื่นขึ้นมาอ่านใหม่ได้ (ปรบมือ) แต่อย่างไรก็ให้อ่านบันทึกนั้นไป บันทึกนั้นก็ให้อ่าน อ่านไปเรื่อย ๆ แล้วดูอะไรดีก็มาวางไว้ อะไรไม่ดีก็วางไว้ข้างหนึ่ง ลงท้ายก็มาพิจารณาได้ นี่บอกไว้วิธีอ่านบันทึก (ปรบมือ)

ที่นี่สำหรับผู้เขียนบันทึก ก็บอกไว้เหมือนกันว่าเป็นวิธีทวนอ่านทวนบันทึกให้เป็นเรื่องเป็นราว ก็ขออ้อลาแค่นี้ ขอขอบใจตัวเอง เออ...(ฮา) ขอขอบใจวงดนตรีที่มาร่วมมือ (ปรบมือ) ขอขอบใจทุกคนที่อยู่ในหอประชุมนี้และที่ล้นออกไปข้างนอก จงมีความเจริญรุ่งเรืองกันทุกคน จงมีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ และมีความสำเร็จทุกประการ

โฆษก ขอพระราชทานเพลงปิดรายการ

พระราชดำรัส เพลงนี้ให้ฟรี (ปรบมือ)

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในโอกาสปิดภาคการศึกษาของโรงเรียนจิตรลดา^(๒)

ณ โรงเรียนจิตรลดา

วันเสาร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖

ปีการศึกษาของโรงเรียนจิตรลดาได้ผ่านไปอีกหนึ่งปีแล้ว และตามรายงานก็นับว่าได้ผลดีพอสมควร หมายถึงว่าเราสามารถส่งสอนให้ผู้เป็นนักเรียนได้มีความรู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะสำหรับนักเรียน ม.ศ. ๕ ที่ได้มีความสำเร็จให้ผ่านพ้นการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรและเป็นวาระที่จะต้องออกจากโรงเรียนไปเรียนต่อ หรือไปดำเนินชีวิตของตน ๆ

ที่นักเรียน ม.ศ. ๕ ได้ลาออกไปจากโรงเรียนนี้ก็ใช่ว่าจะน่าอาลัยอย่างยิ่ง เพราะว่าเราไม่ได้เห็นหน้ากันอย่างใกล้ชิด แต่ก็เป็นที่น่ายินดีเหมือนกัน เพราะว่าทราบว่าเขาจะก้าวหน้าดำเนินชีวิตเป็นผู้ใหญ่ได้ต่อไป ความรู้และความสามารถต่าง ๆ ที่ได้จากโรงเรียนนี้ ก็นับว่าเป็นอุปกรณ์ที่จะได้ไปดำรงชีวิต ดำเนินชีวิตที่ดี แต่ขอให้ถือว่าความรู้ทั้งหลายนี้ได้จากโรงเรียนนี้เป็นเพียงอุปกรณ์ และวิชาการ ก็เป็นวิชาการแต่ละอย่าง ๆ เท่ากับเป็นส่วนที่จะต้องมาประกอบในชีวิตรต่อไป เมื่อออกจากโรงเรียนก็ต้องประกอบความรู้ต่าง ๆ นี้ให้เป็นเครื่องมือที่ดีสำหรับให้มีความสำเร็จและทำประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ การที่จะเอาชิ้นส่วน คือความรู้ต่าง ๆ นั้นมาประกอบกันก็ต้องทำด้วยตนเอง คนอื่นจะมาทำไม่ได้ ฉะนั้นก็ขอให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนและจะไปปฏิบัติตนในชีวิตรต่อไป จงพยายามที่จะประกอบกรณีให้ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรืองเต็มที่ น่าสรรเสริญยกย่อง และที่ได้ปฏิญาณตนว่าออกไปแล้วจะไปเป็นชื่อเสียงของโรงเรียนนั้น ถ้าสามารถที่จะประกอบความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับมาเป็นชีวิตที่ดีก็นับว่าได้ทำสำเร็จ ก็ขอให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้ออกไปปฏิบัติเป็นคนที่มีฉลาด เป็นคนที่สามารถ เพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อเกียรติของวงศ์ตระกูล เพื่อเกียรติของโรงเรียน และเพื่อเกียรติและความมั่นคงของประเทศชาติ ถ้าทำอย่างนั้นได้และจะมองดูจะคอยดูว่าจะทำสำเร็จหรือไม่ ถ้าทำสำเร็จก็เป็นทีปลาบปลื้มของครูอาจารย์และผู้ปกครอง ทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนี้เป็นอันล้นพ้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปในงานวันปิดภาคการศึกษา ปี ๒๕๖๕ และงานออกร้านการฝีมือของโรงเรียนจิตรลดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานประกาศนียบัตร รางวัล และพระบรมราโชวาทแก่นักเรียน ส่วนสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้เสด็จไปที่โรงเรียนจิตรลดาก่อนแล้ว

ส่วนที่ผู้ปกครองได้บริจาคเงินสำหรับการกุศลนั้นก็ขอแจ้งว่า เงินนี้รับไว้ และจะมาปฏิบัติมาใช้เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนนี้สามารถที่จะให้การศึกษาที่ดีแก่นักเรียน โดยที่จะตั้งเป็นทุนเพื่อการศึกษา ทั้งในอุปกรณ์และทั้งในบุคคล ก็ขออนุโมทนาที่ผู้ปกครองได้ร่วมกันสร้างโรงเรียนนี้ให้เจริญ ในส่วนนักเรียนที่ยังอยู่ในโรงเรียนนี้ก็ขอให้เพียรพยายาม ผู้ที่ได้รับรางวัลก็เป็นผู้ที่น่าชมหน้าสรรเสริญ หมายความว่าได้พยายาม และเป็นผลของความพยายาม ความขยันหมั่นเพียร ผู้ที่ยังไม่ได้รับก็ขอให้เพียรพยายามเพื่อให้ได้รับรางวัล ซึ่งรางวัลเป็นสิ่งสำคัญอยู่อย่างหนึ่ง คือเป็นการแสดงว่ามีความตั้งใจที่จะเอาความรู้ใส่ตัว และความรู้นี้จะไปเป็นประโยชน์ต่อไปในการศึกษาต่อ และในชีวิตอนาคต

ขอให้ทั้งนักเรียน ทั้งครู ทั้งผู้ปกครองทั้งหลายมีความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าทุกประการและมีสิ่งใดที่ประสงค์ สิ่งใดที่ดีที่งาม ก็ขอจงเป็นผลสัมฤทธิ์ทุกประการ ขอทุกคนได้ประสบความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ที่สำเร็จการศึกษา
ชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕

ณ กระทรวงมหาดไทย

วันศุกร์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อย
ตำรวจ อีกวาระหนึ่ง

ขอแสดงความชื่นชมกับทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาและได้รับเกียรติเป็นนายตำรวจไทย ซึ่งต่อไป
จะได้เป็นกำลังและเป็นผู้นำในการพิทักษ์คุ้มครอง พร้อมทั้งเสริมสร้างความสงบสุข ความเรียบร้อย และความ
ปลอดภัยให้แก่ประเทศและประชาชน

ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจที่จะสอบสวน จับกุม คุมขัง และปราบปราม เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่
อำนาจเหล่านี้สามารถสร้างคุณและสร้างโทษให้ได้เท่า ๆ กัน สุดแต่การใช้ ท่านทั้งหลายผู้มีความปรารถนาและ
มีความตั้งใจอันบริสุทธิ์ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ให้สำเร็จผลอันสมบูรณ์ตรงตามอุดมคติ ควรจักได้
พิจารณาด้วยเหตุผลให้เกิดปัญญาเห็นจริงในข้อนี้ สรรวมระวังกายใจให้แน่นแน ไม่ใช้อำนาจเกินขอบเขตแห่งหน้าที่
และความจำเป็น ไม่ยอมให้ผู้อื่นมาแอบแฝงใช้อำนาจของตน ทั้งไม่ยอมตัวเป็นเครื่องมือของผู้หนึ่งผู้ใดที่จะบังคับ
หรือหลอกล่อให้ใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรม เมื่อทำได้ดังนี้ อำนาจของท่านจะเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ทุกคนจะ
ประสบความสำเร็จในการทำงานทุกอย่าง ได้ชื่อว่าเป็นแบบฉบับของตำรวจที่แท้ และจะเป็นผลทำให้สถาบันตำรวจมี
ความมั่นคง เป็นที่เชื่อถือได้ว่าจะอำนวยความสุขสงบและความยุติธรรมแก่ประชาราษฎร์อย่างแท้เพียง

ข้าพเจ้าขออวยพรให้นายตำรวจใหม่มีความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง มีความแข็งแกร่งพร้อมด้วยกายด้วยใจ เพื่อ
สามารถปฏิบัติงาน สร้างเกียรติคุณและความสำเร็จให้แก่ตนและแก่การตำรวจไทย ทั้งขอให้ประสบความสำเร็จความ
เจริญรุ่งเรืองในชีวิตทุกประการทั่วหน้ากัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะเยาวชนชายหญิงจากถิ่นทุรกันดาร
ในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ
รวม ๒๔ จังหวัด พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันศุกร์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๖

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่ทางราชการได้จัดการชุมนุมเยาวชนอีกครั้งหนึ่ง และตามที่ได้รายงานก็ควรจะได้ผลอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ที่มีเยาวชนที่เข้าใจถึงความมุ่งหมายของประเทศไทยที่มีอยู่ คือเป็นประเทศที่เป็นเอกราช เป็นประเทศที่มีความเป็นไทย

การที่จะมีประเทศที่เป็นไทยนี้ เราทุกคนต้องช่วยกัน ฉะนั้น การที่เยาวชนได้มาจากทุกทิศทุกแห่งของประเทศไทย มาชุมนุมกัน มาแลกเปลี่ยนความคิด มาดูสิ่งที่น่าสนใจจะเป็นผลที่ทำให้ความมุ่งหมายที่จะสร้างชาติไทยให้เจริญ บรรลุผลขึ้นมา ที่เยาวชนทั้งหลายมา คงได้เห็นสิ่งที่ไม่เคยเห็นและเห็นว่าหลายสิ่งที่เราจะสร้างขึ้นได้ด้วยตนเองและจะทำให้มีขึ้นได้ในท้องที่ของตน และประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะให้ท้องที่ของตัวและทั้งประเทศเจริญขึ้นมา ต้องมีความรู้ และต้องพบปะกันต้องปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน ที่มา ก็เป็นส่วนหนึ่ง ๆ ที่จะต้องมาดูมาฟัง และมาสำหรับจะเล่าถึงเรื่องของตนเอง ทั้งต้องการที่จะได้เห็นท้องที่ต่าง ๆ เหมือนกัน ฉะนั้น ในวันพรุ่งนี้เองก็จะไปที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดสกลนครและใกล้เคียง เพื่อที่จะได้ดูความเป็นอยู่ของพี่น้องในจังหวัดนั้นและใกล้เคียง การที่ได้เดินทางไปเห็นด้วยตนเองในที่ที่ไม่เคยเห็น หรือไม่ได้มีโอกาสที่จะได้ไปนัก เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าทำให้มีความเข้าใจในความจำเป็น ความต้องการของท้องที่และได้เห็นว่าจะทำอย่างไรได้สำหรับที่จะให้ร่วมกันสร้างให้บ้านเมืองของเราเจริญทั่วถึงกัน

ในการมาเห็นสิ่งของต่าง ๆ ความก้าวหน้าต่าง ๆ อย่างที่ได้รายงาน ในเวลาอันสั้นอย่างที่คุณคนได้มาก็ได้เห็นมากมายหลายด้าน ทั้งในด้านอุตสาหกรรม ในด้านเกษตรกรรมในด้านวิชาการต่าง ๆ ในด้านการปกครอง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท กำนจ จันทะสุด ประจํากองบัญชาการทหารสูงสุด และช่วยราชการกองอํานวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ นำคณะเยาวชนชายหญิงจากถิ่นทุรกันดาร ในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ รวม ๒๔ จังหวัด พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่ เฝ้าฯ ในโอกาสที่ได้การชุมนุมเยาวชน ครั้งที่ ๑๑ ประจำปี ๒๕๑๖

เป็นความรู้ที่กว้างขวางมาก และเข้าใจว่าทุกคนคงเข้าใจที่จะเปิดหูเปิดตา แต่เป็นความรู้ที่เข้ามาในระยะเวลาที่สั้นมาก อาจไม่สามารถที่จะรับไว้หมด วิธีที่จะทำให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งก็คือพยายามจำไว้เท่าที่เห็น และต่อไปใช้สมองของตนพิจารณาแต่ละอย่างแต่ละสิ่ง เท่ากับได้ไปย่อยให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ถ้าเปรียบเทียบกับอาหาร เรารับประทานอาหารในเวลามื้อหนึ่ง ๆ ก็เป็นเวลาไม่นานนัก แต่อาหารนี้จะไปเป็นประโยชน์แก่ร่างกาย ก็ต้องกลืนเข้าไป แล้วก็ต้องมีเครื่องในของเราที่จะย่อยให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกาย ไปเลี้ยงทุกส่วนของร่างกาย เครื่องย่อยนั้นก็มิกระเพาะและลำไส้ จึงจะแปรสภาพ จะเปลี่ยนแปลงอาหารที่เราบริโภค ที่เรารับประทานลงไปมาเป็นสิ่งที่จะนำไปเลี้ยงส่วนของร่างกาย คือเข้าไปในเลือดของเรา แล้วก็ทำให้เรามีชีวิตแข็งแรงได้ อย่างเดียวกัน เมื่อได้มาดู ก็เท่ากับได้รับอาหารทางจิตใจ คือดูแล้วก็ได้ฟังได้คุยกัน หลังจากนั้นเมื่อเข้าไปในสมองของตนแล้ว ก็ขอให้ย่อยหมายความว่าใช้ความคิดมาระลึกถึง และไปคิดว่าที่เราเห็นนั้นคืออะไร พิจารณาไปให้รอบคอบ ซึ่งการพิจารณานี้ก็คงจะใช้เวลานานเหมือนกัน และเมื่อพิจารณารอบคอบแล้ว จะเป็นประโยชน์แก่ตนตลอดเป็นเวลาหลายปี นอกจากที่ได้มาเห็นนี้ ก็มีอาหารทางใจ อาหารทางสมองอย่างอื่นคือ ในชีวิตทุกวัน ๆ ก็ได้มีโอกาสเข้าโรงเรียน ก็หาความรู้แล้วมีโอกาสที่จะได้เห็นชีวิตของตัวเองและของคนอื่น ขอให้ถือว่าเป็นอาหารทั้งนั้น เป็นอาหารสมอง และเมื่อได้รับอาหารแล้ว ให้ไปพิจารณา คือไปไตร่ตรอง ไปคิดให้ดี ถ้าทำเช่นนี้ แล้วทุกคนจะสามารถที่จะสร้างตัวเองให้แข็งแรงเพื่อที่จะทำประโยชน์แก่ตนเอง สร้างบ้านเมือง สร้างท้องที่ของตน สร้างตนเองให้เจริญตามที่ทุกคนต้องการ ฉะนั้น การชุมนุมที่ทางราชการได้จัดขึ้นมานี้จึงควรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและเป็นลาภที่ประเสริฐ ขอให้เยาวชนทุกคนที่ได้มีโอกาสได้มาชุมนุมเช่นนี้ ได้ถือโอกาสนี้ให้เป็นประโยชน์

สิ่งที่น่ายินดีอีกอย่างหนึ่งคือ เห็นว่าเจ้าหน้าที่ทางราชการและทางครู ที่มีความปรารถนาที่จะให้อนุชนรุ่นหลังมีความรู้มีความสามารถ ก็ได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด และได้ทำงานด้วยความแข็งแรง ด้วยความตั้งใจ และด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อนี้ก็เป็นที่น่ายินดีและขอชมเชยด้วย ที่น่ายินดีที่สุดก็เพราะว่า นับว่าเป็นการสร้างให้ประชาชน คือเยาวชน ทั้งหลายที่มานี้ให้มีความแข็งแรง มีอุปกรณ์ที่จะรู้ในชีวิตได้ต่อไป เมื่อประชาชนและโดยเฉพาะเยาวชนมีความรู้ มีความสามารถ มีจิตใจที่บริสุทธิ์ มีจิตใจที่เข้มแข็ง และความตั้งใจแน่วแน่แล้ว ประเทศไทยซึ่ง

เป็นที่อาศัยของเราทุกคนก็คงยั่งยืน และมีความเจริญได้ทั่วถึงทุกแห่งทุกคน

ในโอกาสนี้ ขออวยพรให้ทุกฝ่าย ทุกคน ซึ่งมีความตั้งใจดี แน่วแน่ ได้ประสบความสำเร็จในจุดมุ่งหมายทุกประการ ทั้งในกิจการที่กำลังทำอยู่ ทั้งในชีวิตที่มุ่งความเจริญก็ขอให้ทุกคนมีกำลังใจ กำลังกาย ประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม มุ่งดีมุ่งงามและได้ประสบผลที่ดี ที่งาม เป็นประโยชน์เป็นผลแก่ส่วนแต่ละคน ต่อครอบครัว ต่อบ้านของตัว ต่อท้องถิ่น และตลอดจนต่อชาติไทยทั้งหมด ขอทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์
แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก

หลักสูตรประจำ ชุดที่ ๑๗

ณ ห้องรับรองกองบัญชาการทหารสูงสุด

วันจันทร์ ที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

การรักษาความมั่นคงของชาติเป็นงานยิ่งใหญ่ ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายทุกคนในชาติ สำคัญที่สุด คือต้องอาศัยกำลังของผู้มีความคิดและความสามารถอย่างสูง ที่จะร่วมมือปฏิบัติโดยประสานสอดคล้อง ในการดำเนินงานของชาติทุก ๆ ด้าน การที่ท่านทั้งหลายได้เข้ามารับการอบรมวิชาชั้นสูง ให้ความรู้ความคิดอันกว้างขวางสามารถโยงวิชาการต่าง ๆ ด้วยเหตุผล ให้เข้ากับสถานการณ์ของประเทศและของโลก จึงน่าจะเป็นผลดีอย่างยิ่งแก่การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละท่าน และแก่การป้องกันประเทศชาติโดยรวม

ขอท่านทั้งหลายจงได้ตั้งใจและร่วมมือกันใช้กำลังความรู้ กำลังปัญญากำลังความสามารถที่มีอยู่ในตัว คลี่คลายแก้ไขปัญหาและสถานการณ์ยุ่งยากต่าง ๆ ในชาติของเรา เพื่อจักได้นำพาประเทศชาติให้ดำเนินรุดหน้าต่อไป ด้วยความปลอดภัยและมั่นคง

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จและความเจริญในหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติงานให้บังเกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองได้สมตามความปรารถนา และขอให้ผู้มาร่วมพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุม

ยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๓

ที่วิทยาลัยครุนครปฐม จังหวัดนครปฐม

วันศุกร์ ที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วย ที่สมาชิยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศมาประชุมปรึกษากันเพื่อการปฏิบัติงานของสมาคม และยกเอาเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งขึ้นเป็นหัวข้อของการประชุม

การแก้ไขปัญหาเยาวชน ที่ยุวพุทธิกสมาคมจะทำได้อย่างดี ควรจะได้แก่การปลูกฝังความคิดจิตใจที่สุจริต และส่งเสริมความประพฤติที่ดีงามต่าง ๆ ในการนี้มีจุดสำคัญที่เป็นหลักปฏิบัติอยู่ ที่จะต้องพิสูจน์ว่า การทำสิ่งที่ดีงามนั้นไม่ใช่ของที่พ้นสมัยหรือที่น่ากระดากอาย หากเป็นของที่ทุกคนทำได้ไม่ยาก และให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า เพราะความดีนั้นทรงค่าและทรงผลดีอยู่ตลอดกาลมิได้เปลี่ยนแปลง มีแต่ค่านิยมในความดีเท่านั้น ที่เปลี่ยนแปลงไป ท่านทั้งหลายควรสำรวจความคิดความเข้าใจของท่านในเรื่องเหล่านี้ ด้วยความสุจริตใจให้กระจ่าง แล้วหาทางอธิบายแก่ผู้อื่นด้วยเหตุผลอย่างเหมาะสม ทั้งต้องเพียรพยายามทำอยู่ตลอดไปโดยไม่ทอดทิ้ง เชื่อว่า ถ้าได้ร่วมมือพร้อมเพรียงกันจริง ๆ แล้ว จะสามารถแก้ปัญหาน่าวิตกนี้ได้อย่างมากที่สุด

ข้าพเจ้าขออวยพรให้การประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๓ ดำเนินไปด้วยดี สำเร็จประโยชน์ สอดตามความมุ่งประสงค์ทุกประการ และขอให้ทุกคนที่เข้าร่วมงานครั้งนี้มีความเจริญสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปพระพิตร

ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

วันอาทิตย์ ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีมาก ที่มีโอกาสมาเยี่ยมจังหวัดนครศรีธรรมราช และได้มาพบปะกับท่านอย่างใกล้ชิด อีกวาระหนึ่ง ขอขอบใจท่านทุกคน ที่พร้อมกันมาต้อนรับด้วยไมตรีจิต

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดใหญ่และมีความสำคัญอย่างยิ่งในภาคใต้ เพราะเป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้านแต่โบราณกาลสืบมาจนถึงปัจจุบัน ท่านทั้งหลายควรจะภูมิใจ และตั้งใจรักษาเกียรติประวัติและความสำคัญของจังหวัดของท่านไว้ พร้อมทั้งพัฒนาให้ก้าวหน้าไปด้วยความมั่นคง

ข้าพเจ้ามาเยี่ยมท่านคราวนี้ ได้นำพระพุทธรูปพระพิตรมาให้แก่ท่านด้วย พระพุทธรูปพระพิตรนี้ สร้างขึ้นสำหรับมอบให้เป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัด ที่บัวฐานด้านหน้าบรรจุพระพิมพ์ไว้องค์หนึ่ง เป็นพระที่ข้าพเจ้าทำขึ้นด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้มาจากปูชนียสถานวัตถุของจังหวัดต่าง ๆ ทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร มีผงจากองค์พระบรมธาตุ และเกสรดอกไม้ที่ใส่บูชาพระบรมธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราชนี้ รวมอยู่ด้วย ข้าพเจ้าถือว่าพระพุทธรูปพระพิตรองค์นี้ เป็นที่ตั้งแห่งคุณพระรัตนตรัยอันเป็นที่เคารพสูงสุด ทั้งเป็นที่หมายของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศไทยและของคนไทยทั้งชาติ จึงได้บรรจุพระพิมพ์ที่ทำขึ้นด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว ให้เป็นพระพุทธรูปสำคัญ และนำมามอบให้แก่ท่านทั้งหลายด้วยตัวเอง

ขอท่านทั้งหลายจงรับพระพุทธรูปพระพิตรนี้ไว้ เพื่อเป็นสิริมงคลสำหรับจังหวัดและสำหรับตัว เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจ ในการที่จะสมัครสมานร่วมแรงร่วมใจกันประกอบการดี ความดี และขอให้ท่านระลึกไว้เสมอ เป็นนิตย์ด้วยว่า ในการทำการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนจะต้องตั้งใจจริง อดทนและขยันหมั่นเพียร ซื่อตรงเห็นอกเห็นใจ ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน มีเมตตาเมตตาต่อกัน ยึดมั่นในสามัคคีธรรมความสุจริต ทั้งในความคิดและการกระทำ ถือเอาความมั่นคงและประโยชน์ร่วมกันเป็นจุดหมายสำคัญ กิจที่ทำทุกอย่างจึงจะสำเร็จผลอันสมบูรณ์ และจะช่วยให้สามารถรวมกำลังกันรักษาความเป็นปึกแผ่นของจังหวัดของท่านไว้ได้ พร้อมกับพัฒนาให้เจริญรุดหน้าไปตั้งปรารถนา

ขออานุภาพแห่งพระรัตนตรัย แห่งพระบรมธาตุ และพระพุทธรูปพระพิตร จงปกป้องคุ้มครองท่านทั้งหลายให้สวัสดิ์ แฉ้วพ้นจากทุกข์และภัยทุกประการ บันดาลให้เกิดความผาสุกและความสามัคคีอันมั่นคง ให้ทุกคนประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ในหน้าที่สำเร็จลุล่วงได้ตั้งประสงค์ บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่จังหวัดนครศรีธรรมราช และแก่ประเทศไทยยิ่ง ๆ ขึ้นตลอดสืบไป.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการและคณะนักกีฬาโตดรัม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๑๖

เป็นที่น่ายินดีที่ได้มอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ และขอแสดงความยินดีด้วยที่ไปแข่งขันได้มีชัย

การกีฬาโตดรัมนี้ถึงจะเป็นกีฬาอยู่ในประเภทกีฬาทหารก็ตาม ก็เป็นกีฬาที่ส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรง และมีจิตใจเข้มแข็ง และถ้าหากมีความเข้มแข็งในร่างกายแล้ว จะทำให้สามารถที่จะปฏิบัติด้วยความปลอดภัยและ ด้วยความสามารถ ทั้งยังมีจิตใจและความตัดสินใจ มีสติที่เข้มแข็งด้วย เพื่อที่จะให้ตัดสินใจได้ให้เหมาะสมและให้ได้ ผลดีและปลอดภัย ฉะนั้นกีฬาโตดรัมนี้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้มีความแข็งแรงสองด้าน นอกจากนี้กีฬาโตดรัมก็เป็น ประโยชน์ในทางราชการทหารอย่างยิ่ง เพราะว่าในเวลานี้จะต้องใช้การโตดรัมสำหรับในทางยุทธวิธีในทางการ ป้องกันประเทศเป็นสำคัญเหมือนกัน จึงน่ายินดีอย่างยิ่งที่ทางราชการได้ส่งเสริมกีฬา นี้ เป็นทางที่จะทำให้ประเทศไทย พร้อมที่จะปฏิบัติงานที่มีอยู่ในการป้องกันประเทศอย่างดีที่สุด

ขอแสดงความยินดีแก่ผู้แข่งขันและผู้จัดงาน ซึ่งทำให้เกิดผลที่ดี และตามที่ได้รายงานเป็นผลดีที่น่าปลื้มใจ อย่างยิ่งที่ไปแข่งขันต่างประเทศและมีชัยชนะ สำหรับผู้ที่จะไปแข่งขันต่อไปก็ขอให้โชคดี มีความสามารถที่จะแข่งขันมีชัยชนะมีความสำเร็จ ขอให้มีความปลอดภัย และได้สามารถที่จะฝึกฝนตัวให้ดียิ่งขึ้น ทั้งเป็นโอกาสที่จะได้ไปดู กิจการในต่างประเทศ เพื่อที่จะนำมาใช้ นำมาฝึกฝนตนเองให้สามารถยิ่ง ๆ ขึ้น ก็ขอให้ทุก ๆ ท่านประสบผลสำเร็จ ประสบความสำเร็จรุ่งเรือง มีความปลอดภัยทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก เต็ม ทอมเศรษฐี นำคณะกรรมการแข่งขัน กีฬากระโดดรัม พร้อมด้วยนักกีฬากระโดดรัม จำนวน ๕๐ คน เฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลซึ่งชนะในการแข่งขันกระโดดรัมที่กองทัพกได้จัด ให้มีขึ้น ณ ค่ายชราลวงกรณ จังหวัดลพบุรี ในโอกาสเดียวกันนี้ทีมกระโดดรัมของกองทัพกที่ได้เข้ารับพระราชทานรางวัล เฝ้าฯ กราบถวาย บังคมลาเพื่อเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาทหาร ณ ประเทศเบลเยียม.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มเกษตรกรทูปกะพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๖

ตามที่ได้รายงานกิจการต่าง ๆ ของสหกรณ์ ก็นับว่าเป็นที่พอใจอย่างยิ่ง และผลที่ได้นั้นมาจากความสามัคคีที่สมาชิกมีอยู่ ทำให้บุคคลและหน่วยราชการ องค์กรต่าง ๆ สมาคมต่าง ๆ ได้อุดหนุนช่วยเหลือ การที่บุคคลและองค์กรต่าง ๆ ได้มาช่วยเหลือนั้น ก็เพราะเหตุว่าได้เห็นว่ามีสมาชิกทั้งหลายมีความขยันหมั่นเพียร มีความฉลาด มีความสามัคคี ฉะนั้นจึงได้มาช่วยในกิจการด้านต่าง ๆ เช่นเรื่องศาลานี้ ที่นายบุญชิต^(๓) ได้สร้างขึ้นมาก็ด้วยเหตุว่าที่ทูปกะพงนี้เป็นหมู่บ้านตัวอย่างที่แท้ จึงได้มีความประสงค์ที่จะอุดหนุน

ความเจริญเรื่องของศาลาที่ประชุมก็เป็นเรื่องเก่ามาตั้งแต่ก่อนที่ได้ตั้งเป็นสหกรณ์และก่อนที่จะได้มาตั้งเป็นหมู่บ้านตัวอย่างที่นี้ พวกสมาชิกดั้งเดิมก็ได้เคยสร้างที่ประชุมด้วยตนเอง ด้วยแรงงานของตัวเอง ด้วยศรัทธาของตัวเอง และเป็นของที่สมาชิกต่าง ๆ ของหมู่บ้านสามารถที่จะประชุมและมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เวลาเรามาเยี่ยมก็ได้มาใช้ที่นั่นเป็นที่พบปะกัน ต่อมาจึงจำได้ว่าปีหนึ่งทุกคนได้พร้อมใจกันสร้างใหม่ให้สวยงามขึ้น ให้เหมาะสมขึ้น แล้วก็ไปเชิญให้มาเยี่ยม เพราะว่าอยากจะทำมือของตัวเอง ก็ยินดี คราวนั้นก็ได้รับเชิญมา เพราะว่าเห็นว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความขยัน และความตั้งใจดี มีความสามัคคี ครั้นต่อมา ที่ย้ายมาที่ทูปกะพงนี้ ก็ได้สร้างกันขึ้นมาใหม่ จนกระทั่งได้ใช้มาเป็นเวลาหลายปีอยู่ จนต้องทรุดโทรมไปตามสภาพ มาคราวนี้ได้เป็นศาลาใหม่ ซึ่งนายบุญชิตเห็นความดีของพวกเรา ก็ได้สร้างขึ้นมา และเป็นที่น่ายินดีสำหรับเราทุกคน ฉะนั้น ตามที่มีความประสงค์ที่จะใช้เป็นที่พักผ่อนสำหรับรับ สำหรับมาพบปะกันอย่างนี้ ก็ควรจะใช้เป็นที่ประชุมของสหกรณ์ด้วย เพื่อให้มีที่ที่เหมาะสมสำหรับประชุมสมาชิกสหกรณ์ ทั้งนี้ก็แสดงให้เห็นถึงว่าพวกเราทุกคน จะต้องทำงานด้วยความเข้มแข็งต่อไป เพื่อที่จะให้สนองความนับถือที่บุคคลภายนอกได้มีต่อพวกเรา และบุคคลภายนอกก็จะมีกำลังใจที่จะมาช่วยพวกเราต่อไป แต่มิใช่ว่า เมื่อได้รับความช่วยเหลือแล้วเราไม่ทำอะไร ตรงข้ามยังได้รับความช่วยเหลือยิ่งต้องแสดงว่าเราเป็นที่น่าไว้วางใจสำหรับผู้ที่มาช่วยเรา และผู้ที่ช่วยเราก็คงทราบว่า ถ้ามาช่วยแล้วจะขยันหมั่นเพียร บากบั่นที่จะทำให้งานทั้งหลายที่ส่งเสริมก้าวหน้ายิ่งขึ้น เช่นงานในด้านฝีมือ สมาคมนักธุรกิจสตรีได้มาช่วยก็เป็นผลดีอยู่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่างในพระบรมราชูปถัมภ์ สหกรณ์การเกษตรทูปกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

(๓) นายบุญชิต เกตุรายนาถ นายกสมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่น ในพระบรมราชูปถัมภ์

จะต้องพยายามที่จะให้ฝีมือมีความสามารถดีขึ้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป และจะได้คุณภาพดีขึ้น เพื่อที่จะจำหน่ายได้เป็นผลแก่ผู้ที่ทำ เพราะว่าเป็นกฎเกณฑ์อย่างหนึ่งซึ่งสมาชิกทั้งหลายก็ได้ประสบมาแล้วในเรื่องสินค้าทั้งหลาย ผลิตผลในทางเกษตรก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เราจะต้องผลิตให้คุณภาพที่ดี ที่สม่ำเสมอ และมีจำนวนสม่ำเสมอ เพราะว่าตลาดคือการค้าต้องอาศัยความสม่ำเสมอของคุณภาพ และปริมาณ ถึงจะจำหน่ายได้สะดวกและได้ราคาดี เคยพูดมาหลายปีมาแล้ว ตอนนั้นพรรคพวกสมาชิกต่าง ๆ ก็บ่นว่าผลิตได้แล้วก็ขายไม่ออก หรือบางทีมีตลาด คนจะซื้อเราผลิตไม่ได้ อันนี้ก็ เป็นปัญหาสำคัญที่สุดของเกษตรกรหรือผู้ที่ผลิตทุกคน การที่เรามาร่วมแรงกันก็จะสามารถที่จะทำให้บรรลุผลนี้ คือ เราจะทำคุณภาพและปริมาณที่มั่นคงได้ แต่สำหรับให้ได้ผลเช่นนี้ก็ต้อบากบั่นมาก และจะต้องใช้หลักวิชาด้านต่าง ๆ สิ่งที่จะช่วยเราให้สามารถก้าวหน้าก็มีวิชาการในทางเกษตรกรรม ในทางชลประทาน ในทางกลกรรม ในทางการค้า ทั้งหมดนี้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเขายินดีจะมาช่วย แต่ก็อย่างเดียวกันทุกอย่างอยู่ที่เราเองที่จะต้องรับความรู้นั้น รับวิชานั้นมาปฏิบัติด้วยตนเอง และไม่ใช่ว่าสมาชิกคนหนึ่งคนใดเท่านั้นเองที่จะมาปฏิบัติ ต้องทุกคนพร้อมกัน หมายความว่า ถือว่าสามัคคีนี้สำคัญ ไม่เบียดเบียนกัน และช่วยอุ้มชูซึ่งกันและกันจึงจะทำให้ทุกคนมีความสำเร็จและมั่นคงได้ อย่างที่รายงานเมื่อสักครู่นี้เกี่ยวข้องการค้า คือเรามีผลิตผล บางทีไปขายกับพ่อค้าโดยตรง ก็ทำให้มีรายได้ทันที คือได้เงินสดมาทันที ก็ทำให้ได้เปรียบ หรือบางทีราคา ก็อาจดีกว่าในบางครั้งด้วยซ้ำ แต่ถ้าร่วมกันหาตลาด เข้าใจว่าในที่สุดราคาจะดีกว่า และมั่นคงกว่า คือบางฤดูกาลสินค้าของเราราคาจะตกมาก แต่ถ้าร่วมกันขาย และหาตลาดที่สม่ำเสมอและมั่นคง แม้จะในเวลาทีสินค้าเหล่านั้นจะราคาตก ก็จะได้ราคาดีตลอดไปบางครั้งบางเวลาบางฤดูกาล สินค้าบางชนิดมีราคาดีกว่าที่ทางสหกรณ์ซื้อสำหรับไปจำหน่ายได้ แต่ก็เป็นเวลาอันสั้นเป็นส่วนมาก ฉะนั้น ถ้าเฉลี่ยแล้วตลอดปี รายได้ของแต่ละคนจะเพิ่มถ้าค้าขายกันเป็นปีกแผ่นอย่างมีระเบียบ และอย่างมีความสามัคคีแท้ ๆ ไม่เอาเปรียบเอาไรต์กัน กิจการในด้านการค้าของสหกรณ์จึงเป็นกิจการที่สำคัญที่จะต้องช่วยกันทำและช่วยโดยสุจริตใจ โดยความสามัคคี ในด้านอื่นก็เช่นเดียวกัน เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ความปลอดภัย ในด้านอนามัยและการศึกษา ถ้าทุกคนพร้อมใจกันช่วยก็จะก้าวหน้า ถ้าดูความจริงแล้วอาจรู้สึกว่าจะเข้าในการที่จะมีความก้าวหน้า แต่ที่ได้มาเยี่ยมทุกปี ก็ได้เห็นความก้าวหน้าได้ทุกปีเหมือนกัน และที่รายงานรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวดีขึ้น ก็นับว่าเร็วพอดูเหมือนกัน เมื่อเข้ามาโดยรถยนต์ ก็เห็นว่ากำลังสร้างบ้านกัน บางคนก็สร้างบ้านเป็นไม้ชั้น ก็เข้าใจว่าถ้าทุกคนขยัน ภายในไม่กี่ปีทุกคนก็จะมีบ้านที่หน้าอยู่ ข้อนี้เคยได้กล่าวเหมือนกันเมื่อหลายปีมาแล้ว ว่าตอนแรกนี่เราต้องสร้างบ้านราคาถูกประหยัด เป็นไม้ไผ่ สร้างด้วยตนเอง โดยที่อาจอยู่ไม่สบายเต็มที่ แต่ว่าต่อไปเราก็จะต้องมีบ้านไม้ บ้านที่สร้างขึ้นมาเป็นสง่าราศรีแก่ตนได้ แต่ก็ต้องใช้เวลาและความเพียร

บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่ได้สามารถสร้าง บางครอบครัวก็สามารถสร้างทันที น่าดู เป็นบ้านที่รู้สึกว่ามีภูมิใจ ถ้าทำต่อไปด้วยความเพียรพยายามก็เชื่อว่าจะสร้างได้ทุกคน และต่อไปก็มีความก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้น

ฉะนั้นก็ขอให้รักษาความสามัคคี ความเพียรพยายาม ความบากบั่น ความเข้มแข็งโดยเฉพาะสามัคคีซึ่งสำคัญ เพื่อที่จะอุดหนุนซึ่งกันและกันให้โครงการต่าง ๆ ไปด้วยดี และทำให้บุคคลที่อยู่ ภายนอกที่สามารถที่จะมาช่วยในทางวิชาการหรือทางอื่นด้วยความเต็มใจก็ขอให้ได้รักษาความดีนี้ เพื่อความเจริญของส่วนรวม และจะทำให้เป็นความภูมิใจของบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในบ้านนี้ แต่ว่าสนใจจะมาช่วยแล้วได้ผลดี แล้วยินดีด้วย เพื่อเป็นความสุขของผู้ที่ได้เห็นว่าคนกลุ่มหนึ่งมาอยู่ และรักษาความดีด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความเจริญก้าวหน้าได้ ก็ขอรักษาความดีนี้ไว้ เพื่อให้ทุกคนมีความเจริญ มีความอยู่ดีกินดี และมีความพอใจในงานของตัว ขอให้มีความกำลังกำลังกาย แข็งแรง ไม่เจ็บไม่ไข้ มีความเจริญทุกคน.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครู นักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล^(๒)

ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล

วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

วาระนี้เป็นวาระที่น่ายินดีที่ได้โอกาสมาพบนักเรียนและครูโรงเรียนวังไกลกังวลอีกครั้งหนึ่งและที่ได้เห็นว่ามี ความก้าวหน้าในปีการศึกษาที่ผ่านมา สำหรับนักเรียนได้เพียรพยายามเล่าเรียนวิชาการต่าง ๆ จนได้สอบไล่และ ขึ้นชั้น ก็นับว่าเป็นผลสำเร็จอย่างหนึ่งที่น่าภูมิใจ

การที่เรียนหลักวิชานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับทุกคน เพราะว่าถ้าขาดความรู้ ชีวิตอนาคตก็จะลำบาก จะมีความยุ่งยากอยู่ในใจและในการดำรงชีพอย่างยิ่ง แต่ถ้าพยายามที่จะหาความรู้ อุปสรรคใด ๆ ที่มีในชีวิตเบื้องหน้าก็จะสามารถที่จะผ่านพ้นไปได้ ฉะนั้นการเรียนและที่ได้ปฏิญาณว่าจะพยายามเรียนสุดความสามารถนั้นจึงมีความสำคัญมากสำหรับตนเอง และที่ปฏิญาณ หมายความว่าให้คำมั่นว่าจะทำเช่นนั้น ทำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนี้มีความปลื้ม ถ้าให้ความรู้ และผู้ที่เป็นนักเรียนพยายามเอาความรู้ไว้ในตัว ก็ทำให้สมกับความประสงค์ที่ได้สอนให้มีความรู้เช่นนี้ นอกจากนี้ ตลอดปีตั้งแต่เรียน ก็ได้ฝึกฝนตนเองให้มีมารยาทที่ดี ให้มีจิตใจที่เข้มแข็งร่างกายที่สมบูรณ์ ขอให้นักเรียนทั้งหลายได้พยายามที่จะฝึกฝนตนเองทั้งในหลักวิชาและทั้งในกายให้เข้มแข็งสมบูรณ์ต่อไป จึงจะมีความสำเร็จในการเรียนและในชีวิต

ส่วนครูก็ขอชมเชยว่ามีความตั้งใจดี และได้พยายามที่จะให้ความรู้กับลูกศิษย์ของตนด้วยความตั้งใจที่สุด ผลงานที่ได้ก็คือเด็กที่มีความรู้ และในที่สุดเด็กที่มีความรู้จะเป็นกำลังของบ้านเมืองส่วนรวม ทำให้มีประชาชนที่มีคุณภาพดี สามารถที่จะสร้างบ้านเมืองให้เจริญ เพื่อที่จะอาศัยอยู่ด้วยความปลอดภัยและมั่นคง

ขอให้ทุกคน ทั้งครูทั้งนักเรียน มีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์แข็งแรงที่จะปฏิบัติงานของตัวเพื่อให้สำเร็จ จุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ และให้ประสบแต่ความก้าวหน้าสำเร็จทุกประการ เพื่อให้โรงเรียนไกลกังวลมีชื่อเสียงดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จและความเจริญทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ คณะอาจารย์ ครู และนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล เฝ้าฯ และพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลประเภทการเรียนดี นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนดีประจำปี กับพระราชทานเสมาพระปรมาภิไธยย่อแก่ครูโรงเรียนวังไกลกังวลด้วย.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดเขื่อนจุฬาภรณ์ และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ

จังหวัดชัยภูมิ

วันอาทิตย์ ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีเปิดเขื่อนจุฬาภรณ์และโรงไฟฟ้าพลังน้ำในโอกาสนี้ ทั้งมีความพอใจมากที่ได้ทราบตามรายงานว่า เขื่อนนี้วางแผนงานและดำเนินงานอย่างละเอียดรอบคอบ ให้มีลักษณะอันพิเศษ และมีกำลังต้นของน้ำสูงกว่าเขื่อนใด ๆ ในประเทศ จัดว่าเป็นโครงการไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญยิ่ง เมื่อรวมกำลังกับโครงการอื่น ๆ แล้ว จะยังความก้าวหน้ากับทั้งประโยชน์สุข ให้บังเกิดขึ้นในแผ่นดินอย่างกว้างขวางและยั่งยืนต่อไป

ความสำเร็จทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า ทางราชการเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญ ในอันที่จะต้องสร้างสรรค์ความเจริญและความผาสุกให้แก่บ้านเมืองและประชาชนโดยทั่วถึงแท้จริง ข้าพเจ้าขอถือโอกาสชมเชยเจ้าหน้าที่ทุกชั้นทุกคนที่พยายามดำเนินงานทุกอย่างจนสัมฤทธิ์ผลอันมีประสิทธิภาพ และขอขอบใจผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อย

ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดเขื่อนจุฬาภรณ์และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ณ บัดนี้ ขอจงมีความมั่นคงถาวร สามารถอำนวยประโยชน์อันไพศาลแก่ประชาราษฎร์สืบเนื่องไปชั่วกาลนาน สมตามที่ได้ตั้งปณิธานปรารถนาไว้ทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีเปิดเขื่อนจุฬาภรณ์
และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ^(๒)

ณ จังหวัดชัยภูมิ

วันอาทิตย์ ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๖

เมื่อที่มีปัญหาขึ้นมาว่าเป็นพระบารมีหรือไม่ ก็ขอตอบว่า การตอบว่าเป็นพระบารมีหรือไม่นั้นจะเป็นการพูดค่อนข้างจะโคลมลอย และเมื่อมีโคลมลอยจริง ๆ แล้วก็พูดโคลมลอยอย่างไม่ถูกเรื่อง ก็อาจยิ่งทำให้ปั่นป่วน ฉะนั้นเรื่องที่ฝนตกหรือไม่ตกนี้ พระบารมีนี่ก็คือ ถ้าฝนไม่ตกเขาก็บอกว่าพระบารมีปกเกล้า ทำให้งานราบรื่นเรียบร้อยไปได้ ถ้าฝนตกก็พระบารมีมากเหมือนกัน เพราะว่าฝนนี้ทำให้สามารถผลิตไฟฟ้าได้ เพราะน้ำเป็นปัจจัยสำคัญ ตกลงพระบารมีมีมาก เพราะว่าฝนตกก็พระบารมี ฝนไม่ตกก็พระบารมี ฉะนั้นคำตอบก็คือคงเป็นพระบารมีปกเกล้าจริง ๆ แต่ถ้าพูดตามความจริงแล้ว ที่งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเป็นผลจากแรงอีกอย่างหนึ่งคือแรงสามัคคีและแรงการขยันหมั่นเพียร ความตั้งใจที่แน่วแน่ ความอดทนที่ทำงานของไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ได้ดำเนินมาเป็นทุกอย่างดีวันนี้ เป็นผลงานซึ่งน่าภูมิใจ จึงขอชมเชยในที่นี้ในผลงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ที่ได้ทำมาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม คือได้ร่วมแรงกันอย่างเสียสละและด้วยความเหน็ดเหนื่อยตลอดมาเพื่อให้ได้ผล และเกิดผลขึ้นมาแล้วก็เป็นการปลอบปล้ำมยินดีของเราทุกคน แรงนี้เป็นแรงที่สำคัญที่สุดและไม่มีที่เปรียบ จึงขอฝากเอาไว้ว่าจะมีบารมีใดที่เหนือกว่าบารมีแห่งความสามัคคีพวกเราทุกคนจะไม่มี ที่ขอพูดเช่นนี้ ก็พูดด้วยใจจริง และขอขอบใจทุกคนที่ได้ปฏิบัติงานอย่างไม่ทอดทิ้ง ทั้งขอถือโอกาสขอบใจและชมเชยเจ้าหน้าที่ทุกคนซึ่งอยู่ทั่วราชอาณาจักรที่ได้ปฏิบัติร่วมกันในงานนี้ ที่ที่เห็นประจักษ์ว่าทุกคนได้ทำงานด้วยความตั้งใจที่สุด และด้วยความเพียร อดทน ก็คือการแสดงสิ่งนี้ ซึ่งได้แสดงโดยผู้ทำงาน ซึ่งตามปกติก็ต้องทำงานมีหน้าที่ต่าง ๆ ในวันนี้ก็เห็นพนักงานต่าง ๆ ได้ทำงานในหน้าที่ที่ต่างกัน ซึ่งอยู่ในหน้าที่หรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่ว่าเห็นหน้าที่ไรก็เปลี่ยนหน้าที่ทุกครั้ง ฉะนั้นก็เห็นได้ว่ามีประสิทธิภาพมาก ส่วนเรื่องความเพียรก็เห็นได้ว่ามีความเพียรมาก เพราะว่าเป็นเวลาแรมปีแล้วที่ได้พยายามฝึกทดลอง และไม่ยอมขึ้น จนกระทั่งในวันนี้ก็ได้ผลสำเร็จลอยกันขึ้นไปได้แล้วจนลับฟ้าไปแล้ว และทั้งดาวที่ไม่มีอยู่บนท้องฟ้าตกลงในเขื่อน ฯ ก็ได้เป็นผลสำเร็จจากการตั้งใจวางแผนเป็นเวลานานแล้วและมาสำเร็จในวันนี้ ขอชมเชยว่ามีความเพียร

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ไปทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนจุฬาภรณ์ และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ

พยายามอย่างยิ่ง ส่วนเรื่องดอกไม้ไฟวันนี้ก็จุดได้ทั้งไม่เกิด Pollution มากเกินไป ก็เป็นที่น่าชื่นชม ก็ขอขอบใจทุกคนในการต้อนรับและในการทำงานที่ได้ผลดี ขอให้ทุกคนที่ร่วมกันทำงานนี้ยังคงร่วมกันต่อไปด้วยความขะมักเขม้น และด้วยความมีประสิทธิภาพ ขอให้ทุกคนคงมีกำลังใจ กำลังใจ สมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญนี้และประสบแต่ความเจริญและความสำเร็จร่วมกัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะชาวสวนจังหวัดจันทบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ได้นำเงินมาสำหรับช่วยในการกุศล แลก็นำผลไม้ซึ่งเป็นผลผลิตของชาวสวนมาให้

การที่ได้นำผลไม้มานี้ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในด้านจิตใจ จะเห็นว่าผลที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวนี้ก็เป็นผลดีอย่างยิ่ง และทั้งที่ได้รายงานว่าเป็นผลผลิตดี และได้ปฏิบัติการเกี่ยวข้องกับการจำหน่ายให้เป็นผลดีแก่ชาวสวน ก็เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้กล่าวถึงสาเหตุทำไมเรามีความเจริญขึ้นมาได้ ก็ด้วยความสามัคคี ทุกคนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งฝ่ายชาวสวน ทั้งฝ่ายราชการได้ช่วยกันทำหน้าที่ด้วยดี ฉะนั้นสามัคคีนี้จึงเป็นสามัคคีระหว่างคนที่อยู่ด้วยกัน ที่มีหน้าที่ในทางวิชาการ ในทางการปกครอง ในทางปฏิบัติงานอาชีพของตัว ถ้ามีความสามัคคีอันดีแล้วก็จะประสบความสำเร็จ ความก้าวหน้า ส่วนเรื่องของการปฏิบัติฝนเทียมนั้นไปไกลกว่านั้น เพราะว่าการปฏิบัติฝนเทียมนี้เป็นวิชาการใหม่แล้วก็ต้องอาศัยความรู้และอุปกรณ์หลายอย่าง ซึ่งได้รับความสนับสนุนจากทั้งประชาชน ทั้งนักวิชาการ ทั้งหน่วยราชการมากมายจึงได้มีผลดี แม้จะอยู่ในขั้นเรียกว่าทดลองหรือขั้นที่จะค้นคว้าวิจัย ก็ได้ผลดีขึ้นมาแล้ว เป็นที่น่ายินดีที่ได้ผลสำเร็จในด้านฝนเทียม ก็เพราะว่าได้ร่วมมือกันทำ เช่นเวลาทำฝนเทียมเมื่อใด เราจะต้องใช้หลักวิชาที่ได้ค้นคว้าเอาไว้ ใช้วัสดุที่ต้องซื้อมา และบางส่วนก็ได้รับบริจาค ทั้งต้องใช้การติดต่อระหว่างผู้ที่ได้รับฝนนั้น ให้ทราบถึงปริมาณและท้องที่ที่ได้รับพอเพียงหรือไม่ในเวลาเร็ว ทั้งผู้ที่ได้รับความรู้จักในวิชาการ ตัวอย่าง เช่น เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ ผู้เชี่ยวชาญในท้องที่ ทั้งได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ปกครองที่จะรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้ จึงทำให้มีฝนขึ้นมาได้ เมื่อมีฝนขึ้นมาได้ ฝนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญจะทำให้พืชผลของเราออกงามได้ดี ก็เป็นประโยชน์ได้ในเวลาที่ถูกต้อง ในที่ที่ถูกต้องและนอกจากนั้น เมื่อได้ทำฝนเทียมที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดอื่น ๆ ก็ได้รับผลดีเหมือนกัน ทั้งได้รับฝนและได้รับผลจากการทดลองเพิ่มเติม ก็นับว่ากิจการทั้งหลายนี้เป็นผลดีที่ทำให้ชาวสวน ชาวนาของเราได้รับประโยชน์จากวิชาการสมัยใหม่ สำหรับในด้านการจำหน่ายที่ได้ปฏิบัติ คือได้นำผลไม้ซึ่งเป็นผลผลิตมาแสดงให้เห็นคุณภาพ และสามารถที่จะมาจำหน่ายโดยตรงก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งสำหรับผู้ผลิต ทั้งสำหรับผู้บริโภค ผู้ผลิตก็ได้ราคาที่เป็นธรรม ผู้บริโภคก็

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายวิเชียร คุชชะวีระ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี นำชาวสวนจันทบุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓๖ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน และน้อมเกล้าฯ ถวายผลไม้ต่างๆ ในโอกาสที่เกษตรกรจันทบุรีทุกประเภทมาแสดงงาน “สัปดาห์ผลไม้และสินค้าจันทบูรณ” ที่ศูนย์พานิชกรรม ถนนราชดำเนินกลาง ฯ

ซื้อในราคาที่เป็นธรรม นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับส่วนรวมอย่างยิ่ง ทำให้บ้านเมืองสามารถที่จะอยู่ได้ นับว่าเจ้าหน้าที่ได้ช่วยให้งานนี้สำเร็จผล ก็เป็นที่น่าชมเชยและยินดีด้วย

ทั้งหมดนี้ก็สรุปอย่างที่ได้สรุปไว้ว่าสามัคคีคือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเสียสละประโยชน์ส่วนตัว ส่วนย่อยให้แก่ผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งในที่สุดเมื่อประโยชน์ส่วนรวมได้ดี ทุกคนก็ได้รับแบ่งส่วนจากผลประโยชน์ส่วนรวมนี้มาเป็นผลตอบแทน ถ้ามาบวกกับประโยชน์ส่วนตัวที่ได้ ประโยชน์ส่วนรวมส่วนที่ได้มา เราจะเห็นได้ว่าเป็นจำนวนมากกว่าที่จะต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างกอบโกย เพราะว่าในที่สุดซึ่งถ้าดูแล้วเฉลี่ยแล้ว เราก็ได้บุญมากกว่าถ้าร่วมงานกัน เพราะว่าหลายแรงหลายสมองด้วยกัน สามารถที่จะปฏิบัติงานใหญ่ที่เป็นประโยชน์ได้มากกว่าที่จะต่างคนต่างทำ คำว่าสามัคคีนี้ก็พูดกันเสมอ ใคร ๆ ก็บอก ท่านผู้ใหญ่ต่าง ๆ ไปให้โอวาทที่หนักก็บอกว่าให้สามัคคีกัน ให้ขยันหมั่นเพียร แต่ถ้าเข้าใจลึกซึ้งถึงคำว่าสามัคคีนั้น จะเห็นว่าสำคัญเพียงใด สามัคคีทั้งในด้านอาชีพ ในด้านการครองชีพ และสามัคคีทั้งในด้านที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักษาความเรียบร้อย ความสุจริต ความบริสุทธิ์ จะคำจุนให้บ้านเมืองของเรา ไม่ใช่เฉพาะจังหวัดจันทบุรี แต่ทั้งบ้านเมืองของเรา ซึ่งเราก็มีประเทศไทยของเราที่เป็นที่ทวงแทน ก็จะอยู่ได้ด้วยกำลังความสามัคคีของแต่ละคนที่อยู่ร่วมกัน คิดแต่ที่จะปฏิบัติงานที่สร้างเสริมให้แข็งแรง จะทำให้บ้านเมืองของเรารอดพ้นจากอันตรายซึ่งคุกคามอยู่เสมอ เพราะว่าหมู่ที่ผืนดินที่เขาจะต้องการที่จะมาก่อวณ คนที่เขาต้องการที่จะหาผลประโยชน์เพื่อที่จะมาข่มขี่ เขาจะไม่สามารถที่จะมาข่มขี่เรา ถ้าเราพร้อมใจกันทำความดีเพื่อความดี และเพื่อประโยชน์ของตัวเอง

ฉะนั้นทั้งผู้ที่เป็นชาวสวน เจ้าของสวน ทำงานหรือว่าเกี่ยวข้องกับ การเพาะปลูกทั้งผู้ที่อยู่ในด้านวิชาการ การเกษตรก็ตาม หรือการค้าก็ตาม ทั้งผู้ที่อยู่ในด้านการปกครองจึงต้องช่วยกันทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ไม่เอาไรต์เอาเปรียบกัน ขยันหมั่นเพียร จึงจะทำให้เราสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ การที่มาในวันนี้ก็นำความชื่นใจ คือนอกเหนือจากที่จะนำสิ่งที่ได้เพาะปลูกด้วยตนเองและบริจาคเงินด้วย ที่ดีใจมากก็คือมาเห็นว่าทุกคนพร้อมเพรียงกัน เป็นของที่น่าชื่นใจที่สุดสำหรับทุกคนที่ได้เห็น ฉะนั้นก็ขอบใจที่ได้มาในวันนี้เป็นกำลังที่จะช่วยกัน คือต้องเป็นกำลังใจแก่คนไทยทั้งชาติ ที่เห็นว่ามียุุ่มชนที่ทำด้วยความตั้งใจจริง ๆ ก็ต้องขอบใจ แล้วก็ขอให้หากันรักษาความสามัคคี ความดี ความเข้มแข็งแข็งแรงขยันหมั่นเพียรสุจริตนี้ไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ขอทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จ ความดีงาม ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานยศจอมพล แก่ พลเอก ประภาส จารุเสถียร
และนายทหารซึ่งได้รับพระราชทานประดับยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๖

ขอแสดงความยินดีแก่ผู้ที่ได้รับเลื่อนยศขึ้นเป็นนายทหารชั้นสูงของกองทัพ ซึ่งการเลื่อนยศขึ้นสูงนี้นับเป็น
สิ่งที่มีความหมายหลายอย่าง ข้อแรกก็เป็นเกียรติแก่ตน เป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจ และถือว่าเป็นผู้ที่มีความ
สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่สูง ความหมายอีกอย่างก็คือได้รับยศสูง อันหมายถึงความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นในด้าน
หน้าที่ราชการ เพราะว่าผู้ที่มียศสูงขึ้นไปจะต้องเป็นผู้ใหญ่และเป็นผู้ที่บังคับบัญชาบุคคลมากขึ้น ข้อที่สามเป็นข้อที่
สำคัญ คือยศสูงนี้ไม่ใช่เฉพาะสำหรับผู้บังคับบัญชาเท่านั้น แต่สำหรับคนทั่วไปก็ถือว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ เป็นผู้ที่
มีความสามารถและควรจะได้ไว้วางใจ ฉะนั้น ความรับผิดชอบจึงมีมากขึ้นทุกที ซึ่งเป็นที่หนักแน่นเพื่อที่จะให้รักษา
ความรับผิดชอบนี้ไว้ให้ดี รักษาเกียรตินี้ไว้ให้ดี การรักษาเกียรตินี้ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งหนักแน่น
ที่สุด เพื่อที่จะให้งานการของตนมีประสิทธิภาพสูง และให้เกียรติของตนยังคงอยู่และเพิ่มพูนขึ้น

ขอให้ท่านทั้งหลายผู้ที่มียศสูงได้ระลึกถึงความรับผิดชอบอย่างหนักในตัวเองและในส่วนราชการ ซึ่งถ้ารักษา
ความดีความหนักแน่นความซื่อตรงไว้ได้ จะทำให้ความเจริญมาสู่ตัวท่านและมาสู่วงราชการ และขอให้ท่านทั้งหลาย
มีกำลังใจกำลังกายที่เข้มแข็งและสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญ ๆ ได้ และขอให้ประสบความสำเร็จความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้
รับพระราชทานยศเป็นจอมพลทั้ง ๓ กองทัพ และนายทหารชั้นนายพลรวม ๑๐ นาย

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารของสภาสังคมสงเคราะห์
แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๖

นำชมสภาสังคมสงเคราะห์มากหลาย ฟังจากรายงานแล้วก็ถือวิสาสะหน่อย เรียกว่า “เม้า” เพราะว่ามีหลายอย่างเหลือเกิน ฉะนั้นการที่มีสภาสังคมสงเคราะห์ขึ้นมา ก็เข้าใจว่าเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าได้ประสานงานในด้านสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแต่ละคนก็ได้ปฏิบัติด้วยความตั้งใจ ถ้าจะมาแยกธาตุงานสังคมสงเคราะห์ ก็จะต้องพิจารณาถึงสังคมไทย ถ้าพูดถึงผู้ที่เป็นมนุษย์ สังคมประกอบด้วยบุคคล บุคคลหนึ่งคนอยู่โดดเดี่ยว ก็สังคมสงเคราะห์ สังคมโดดเดี่ยวก็เหมือนกัน คือหากินสำหรับตัวเองให้พออยู่ได้ พอมีความสุขปลอดภัย ต่อมาก็คือเป็นครอบครัวเป็นหมู่ ก็ต้องให้ครอบครัวมีความก้าวหน้า ฉะนั้นในครอบครัวนั้นก็ต้องช่วยกัน แบ่งหน้าที่กัน ในตัวเองให้สามารถที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน ต่อมาเมื่อมาอยู่เป็นครอบครัวก็อาจไม่มีกำลังพอ จึงต้องอยู่เป็นหมู่บ้านก็เริ่มเป็นสังคมขึ้นมาแล้ว ในหมู่บ้านแต่ละคนก็มีความสามารถต่าง ๆ กัน และต้องร่วมกำลังกันเพื่อที่จะป้องกันสิ่งร้ายที่เกิดขึ้นและภัยอันตรายจากลัทธิร้ายก็ตามหรือจากธรรมชาติ นอกจากนั้นก็ต้องหาเลี้ยงชีพให้ดีขึ้น ทำการเพาะปลูก ทำการอุตสาหกรรม ให้สามารถจะมีวัสดุที่มีความสะดวกขึ้นและไม่อดตาย ในสภาพเช่นนั้น ที่จะเรียกว่า “สังคมสงเคราะห์” ก็อาจพอไปได้ เพราะว่าเป็นการอยู่ร่วมกัน ต่อไปก็มีหมู่บ้านเกิดขึ้นมากมาย มากขึ้น ๆ และหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงกันก็ต้องช่วยซึ่งกันและกันเช่นเดียวกัน การช่วยในลักษณะนั้นก็เรียกว่าสังคมสงเคราะห์ได้เหมือนกัน เพราะว่า เป็นการสร้างชีวิตขึ้นมา ปัญหาอะไรก็เป็นส่วนที่แท้ของการพัฒนาหมู่บ้านหรือกลุ่มหมู่บ้าน แต่ต่อมา มาเป็นประเทศหรือเป็นแคว้นใหญ่ขึ้นมา ความก้าวหน้าในทางหนึ่งในแห่งหนึ่งก็ไม่เท่ากับอีกแห่งหนึ่ง และการติดต่อซึ่งกันและกันก็เพิ่มขึ้น จึงต้องเกิดมีการสงเคราะห์ขึ้นมา ชุมชนชนก็ใหญ่ขึ้น ผู้ที่อยู่ส่วนหนึ่งก็ไม่รู้จักอีกส่วนหนึ่ง คือนอกจากมีในหมู่บ้านหรือสหายกัน ก็ยังรู้จักกัน ในหมู่ผู้ที่ร่วมงานกันก็รู้จักกัน แต่ห่างจากนั้นก็ยังไม่รู้จักกัน ถ้ากิจการโครงการใดที่ใหญ่ขึ้นไป ผู้ที่อยู่ส่วนหนึ่งก็ไม่รู้จักอีกส่วนหนึ่ง ก็เกิดแบ่งเป็น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแพทย์ อมาตยกุล ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งชุดใหม่ พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๑๘ รวม ๒๘ คน เฝ้าฯ ถวายความจงรักภักดี และรับพระบรมราชาโชวาท เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนและประเทศชาติ

ส่วนของสังคม ก็เกิดเป็นสังคมขึ้นมาและถ้าเกิดความเดือดร้อนแห่งหนึ่ง ก็เกิดต้องมีการสังคมสงเคราะห์ขึ้นมา ฉะนั้น งานสังคมสงเคราะห์ก็เริ่มต้นมาจากการเริ่มร่วมมือในการพัฒนา และก็ความก้าวหน้าในส่วนหนึ่งมีและอีก ส่วนหนึ่งไม่มี

ที่รายงานบอกว่าความก้าวหน้าวัตถุมาก แล้วก็ทางจิตใจยังไม่ถึง ก็เป็นส่วนเดียวของปัญหา สังคมสงเคราะห์ ก็เป็นส่วนสำคัญ แต่ไม่ใช่ต้นเหตุแท้ๆ ต้นเหตุแท้ๆ คือการเลิกพัฒนามาเป็นการทำมาหากินใน ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม งานสังคมสงเคราะห์จึงเป็นงานของทางราชการที่จะทำ เพราะว่าเราตั้ง ราชการนี้ตั้ง รัฐบาลนี้ตั้ง ผู้ที่ปกครองประเทศตั้งผู้ที่จะปกครองท้องถิ่น ก็ทำเพื่อที่จะสอดส่องความเดือดร้อน และพัฒนาให้แต่ละ คนอยู่ได้เป็นได้ ข้อก็ส่วนหนึ่งก็กลายเป็นงานของส่วนปกครอง ในด้านหนึ่งก็กลายเป็นงานของส่วนบุคคล จาก บุคคล เพราะแต่ละคนก็มีหน้าที่สร้างความเจริญให้แก่ตัวถ้ามีความเดือดร้อนรอบตัว ตัวเองจะมีความเดือดร้อนไป ด้วย ฉะนั้นงานสังคมสงเคราะห์ก็จะพลอยสูญเปล่า และที่ท่านทั้งหลายทำ ได้ทั้งหน้าที่ให้ตัวเอง มิได้มีการเลือก ใครขึ้นมาเป็นผู้แทนราษฎรหรืออะไรก็ตาม หรือเป็นผู้ปกครองประเทศก็สมัครใจขึ้นมาที่จะมาแก้ปัญหา นี้ ในฐานะ บุคคลจากบุคคลขึ้นมาเพราะว่าเดือดร้อนในความเดือดร้อนของคนอื่น ยิ่งความเปลี่ยนแปลงของสังคมมีมากขึ้น งานนี้ก็ยิ่งสำคัญ ทางราชการ คือทางผู้ปกครองประเทศ ทางรัฐบาลดูแลไม่ได้ทั่วถึง ถ้ามองที่ปลาย บุคคลก็ไม่ สามารถที่จะไปถึงบุคคลอื่นทุกคน จึงต้องอาศัยองค์การสาธารณประโยชน์ องค์การสังคมสงเคราะห์ มูลนิธิต่าง ๆ ที่ได้ตั้งขึ้นเมื่อมีการตั้งองค์การ มูลนิธิ สังคมสงเคราะห์ขึ้น ก็มีมากมาย ก็ต้องมีสภาสังคมสงเคราะห์ เพื่อ ประสานงานของบุคคล และองค์การที่ตั้งขึ้นจากบุคคลมาเป็นการประสานงานโครงการของสภาสังคมสงเคราะห์จะ มีมากมายอย่างยิ่ง ก็เป็นที่น่ายินดีที่มีผู้ที่ตั้งใจทำงานในด้านนี้ด้วยความเสียสละ

ที่วิธีที่จะทำงานนี้จะทำอย่างไร การทำนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ สถานการณ์ที่ความเจริญ ของบุคคลไม่เจริญขึ้นพร้อมกัน ไม่เจริญขึ้นโดยสม่ำเสมอ เกี่ยวข้องกับอะไร เกี่ยวข้องกับโอกาสหรือความเฉลียวฉลาด ของแต่ละบุคคล คนที่ฉลาดและสามารถที่จะสร้างตัวขึ้นมา ก็สามารถที่จะมีความก้าวหน้าในทางฐานะ ก็ดีไป คนที่ ไม่ฉลาดก็ยิ่งจมลงไป อันนี้ที่เป็นปัญหายุ่งยาก และต้องยอมรับเป็นเบื้องต้น แต่โบราณกาลเคยมีเรื่องของคนไป

อยู่ในป่า ไปอยู่ในภูเขา ได้ไต่ถามว่าทำไมมาอยู่ในป่า ในภูเขา ซึ่งมีความเดือดร้อน มีสัตว์ป่า มีเสือ เขาก็บอกว่า เคยอยู่ในเมืองแล้วแต่สู้ไม่ไหว เพราะว่ามีสติปัญญาไม่เป็นธรรม ทางบ้านเมืองก็ไม่คุ้มครอง คุ้มครองแตกต่างกัน จึงออกมา ในที่ที่พอที่จะมีปัญญาที่จะสู้ อย่างเช่นสู้กับสัตว์ร้ายก็ยังพอสู้ได้ แต่เข้าไปอยู่ในเมือง มีผู้ที่มีแรงกว่า ก็หนีออกมา อันนี้ก็แปลกอยู่ เพราะว่าในสมัยปัจจุบันตรงข้าม คนเขาหนีชนบทเข้ามาในกรุง แล้วมาเจอความเดือดร้อน แล้วไม่หนีออกไปอีกเลย สภาพเช่นนี้ก็จะแสดงให้เห็นว่าแต่โบราณกาลก็มีการต่อสู้คนไหนที่ไม่มีกำลังมากกว่าก็พ่ายแพ้ แต่สมัยโบราณคนที่พ่ายแพ้ก็หนีเข้าไปในป่า ก็มีที่ที่จะไปทำงานเลี้ยงกับตัวเองพอสมควร แต่สมัยนี้จะเป็นคน เปลี่ยนหรือจะเป็นสภาพของสถานการณ์เปลี่ยน คนหนีป่ามาเข้ากรุง ทำไมไม่หนีกรุงออกเข้าป่า หรือไปปฏิบัติงาน ไปทำมาหากินตามสภาพ ในที่ที่ยังมีอยู่ จะได้เป็นการเปลี่ยนสภาพ คิดว่ามาอยู่ในกรุงแล้วไม่สามารถที่จะออกไปข้างนอก เพราะว่าไม่กล้าพอที่จะไป หรือเพราะว่าไม่สามารถที่จะออกไป หรือถูกบังคับ ก็ไม่ทราบ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม เข้าใจว่าเป็นเพราะสภาพจิตของคนเดียวยิ่งกว่าอื่น คือหมายความว่าคนที่เข้ามาในกรุงแล้วไม่สามารถที่จะสู้ตัวเอง ไม่มีกำลังใจที่จะสู้ตัวเองว่ามาอยู่ในกรุงแล้ว แม้อยู่ในสภาพคับแค้นก็ไม่กล้าที่จะตัดสินใจออกไปปฏิบัติงาน ไปทำมาหาเลี้ยงชีพของตัวเองในป่า แสดงให้เห็นว่าคนเรามีสิ่งที่ไม่น่าจะมีอยู่ในตัว คือความไม่กล้าที่จะเผชิญกับความจริงของจิตใจของตัวเอง

ฉะนั้นอย่างท่านทั้งหลายไปช่วยอาชีพแก่ผู้ที่ตกต่ำ จึงต้องเผชิญกับปัญหาอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ความขาดแคลนของเงินที่จะไปซื้อเครื่องมือ เครื่องอุปกรณ์ที่จะช่วยสอน หรือไปหาสถานที่สำหรับฝึกอบรมในทางอาชีพ แต่จะไปเจอจิตใจของผู้ที่จะรับความช่วยเหลือนี้ว่า มีความคิดเห็นหรือมีการต่อต้าน ต่อต้านการที่เราจะไปช่วยทำนั่นเอง สภาพจิตนี้คือสิ่งที่เราต้องต่อสู้ ตำราสังคัมสงเคราะห์ทั้งหลายที่สอนในคณะสังคัมสงเคราะห์ศาสตร์ก็ตามหรือตำราต่าง ๆ มาจากอเมริกาไม่มีข้อนี้ ว่าคนที่รับการช่วยเหลือจะไม่รับ เพราะตัวผู้ที่เดือดร้อนนั่นเองไม่รับ เราจะขัดแย้งให้เขา เราก็เป็นคนชั่วร้าย ไม่เป็นประชาธิปไตย เพราะไปบังคับเขา ฉะนั้นเราจะต้องหาวิธี ถ้าเราเสียสละจริง ๆ เราจะต้องบังคับเขา เราจะต้องเป็นนายทุน เราจะต้องเป็นผู้จักรวรรดินิยม จะต้องเป็นคนร้าย ซึ่งในสมัยนี้ คนที่เป็นครูเป็นอาจารย์จะบังคับลูกศิษย์ก็ตาม บังคับเด็ก ๆ ก็ตาม กลายเป็นเสือร้าย เพราะว่าเขาต้องการเสรีภาพ คนจนคนที่ไม่มีความรู้ อาชีพ ถ้าไปช่วยเขา เขาก็ร้องนายบอกกล่าวไปข่มขู่เขา ฉะนั้นเราต้องกล้า เรามีอุดมคติที่จะช่วยคน ช่วยจากใจเขา

เอง ช่วยทุกสาขาอย่างที่ได้กล่าวมาว่าช่วยผู้ที่จะรับประโยชน์จากการช่วยเหลือนั้น ก็ในสมัยปัจจุบันเราอาจต้องสู้เขา รู้จักให้เขา นอกจากประธานกรรมการขออิสริยาภรณ์เป็นทางการ ส่วนเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์แท้ ๆ เชื่อว่าต้องสู้ ต้องรู้จักใจของผู้ที่จะรับ แต่ว่าอันนี้ก็ต้องนึกอยู่ในใจอยู่เสมอว่าจะหาวิธีใดที่จะให้การช่วยเหลือของเราดังจริง ๆ ด้วยวิธีที่ถูกต้องที่สุด มิใช่ที่เราตั้งสังคมสงเคราะห์ขึ้นมา ก็จะเป็นการทำบุญ ได้บุญเป็นกุศล ถ้าจะให้ ได้บุญเป็นกุศลจะต้องให้สำเร็จ และจะต้องบังคับจิตใจของผู้ที่จะรับ แต่บังคับด้วยดี บังคับอย่างตรึกรองแล้ว และด้วยความบริสุทธิ์ใจ มิใช่ว่าบังคับสำหรับได้ประโยชน์แก่ตัวเอง

สำหรับในด้านงานสังคมสงเคราะห์ ทุกสิ่งทุกอย่างได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนอกจากนั้นก็ยังมีเพิ่มเติมอีกเรื่องหนึ่ง จากอาชีพในต่างจังหวัด หรือการให้ความปลอดภัย ให้คงปัจจัยแก่คนในต่างจังหวัด โดยที่ไปช่วยเขานี้ก็ได้รับประโยชน์ทั้งนั้น เป็นการสังคมสงเคราะห์ที่ไปช่วยเหลือเขาเฉย ๆ แต่ว่าการสังคมสงเคราะห์ที่จะได้ประโยชน์ได้ ประสิทธิภาพสูงสุดก็คือตั้งให้พวกที่เขาเดือดร้อนหายเดือดร้อนอย่างถาวร เช่นไปให้ก่อสร้างชีวิตเขาขึ้นมาจริง ๆ คนที่ไม่มีอาชีพหรือไม่มีชีวิตที่เป็นหลักเป็นแหล่ง ก็ให้เขามีชีวิตที่มีหลักมีแหล่ง จะเรียกว่าเรื่องสังคมสงเคราะห์หรือไม่ก็ตาม แต่ว่าขอยกตัวอย่าง ซึ่งที่หนึ่งจะรู้จักมากแล้ว คือโครงการหุบกะพง จากคนที่ไม่รู้จักเลย มีอาชีพไม่เป็นหลักเป็นแหล่ง รายได้ไม่มั่นคง อย่างดีก็อาจเดือนละร้อยบาท บังคับต่าง ๆ ประเล้าประโลมต่าง ๆ จนกระทั่งเขามีที่อยู่ แล้วเราก็ต้องลงทุนไม่น้อย ลงแรงไม่น้อย เดียวนี้เฉลี่ยแล้วครอบครัวหนึ่งก็ได้เงินประมาณ ๘๐๐ บาทต่อเดือน ยังอยู่ได้ และบางคนก็มีบ้านที่สร้างขึ้นมา บ้านราคาพัน สองพัน สามพันขึ้นมา ซึ่งเขาทำด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขา ทำโครงการตั้งขึ้นมาเป็นสหกรณ์ เป็นหมู่บ้านสหกรณ์แล้ว และสองสามปีมาแล้วก็ได้มีรถแทรกเตอร์ของตัวเองเป็นครั้งแรก ก็หมายความว่าได้สร้างชีวิตของคนนี้ให้ขึ้นมาเป็นคนที่เป็นประโยชน์ ที่ยืนตัวขึ้นมาได้ แต่ในการสังคมสงเคราะห์หรือในการพัฒนานี้ก็ต้องใช้ทุกอย่าง คือให้ความรู้ในการอยู่ร่วมกัน ให้ความรู้ในทางอนามัย ให้ความรู้ในทางเพาะปลูก ให้ความสะดวก ความรู้ในทางการศึกษา คือเด็ก ๆ มีโรงเรียน มีความรู้ ในทางจิตใจก็มีสำนักสงฆ์ อันนี้ก็เป็นการที่เขาเรียนในตำราว่า “อเนกประสงค์” แต่มันยิ่งกว่าอเนกประสงค์ เพราะว่าไปตั้งเป็นการปกครองโดยเขาปกครองตนเองได้ มีกรรมการ แต่โดยที่มีคนไปช่วยเหลือไปอ้อมชู ฉะนั้นก็ดูเป็นงานสังคมสงเคราะห์ได้.....แต่ในระหว่างที่สร้างโครงการนี้ขึ้นมา ก็ต้องมีสังคมสงเคราะห์อย่างฟรี

คือเขาไม่ได้ทำเราก็ยกพวกไปช่วยอย่างฟรี หรือมีพวกอนามัยไปให้ยาไปรักษาไปฉีดยา ไปช่วยโดยที่ไม่ใช่เรื่องที่เขา จะสร้างตัวเอง แต่ก็พยายามอยู่เสมอให้เขาสร้างตัวเอง เช่นให้เขาสร้างเป็นที่สำหรับตรวจโรคด้วยตนเอง การศึกษาก็เช่นเดียวกัน ก็มีการให้ทางจังหวัดให้ครูไป แต่เขาก็สร้างส่วนที่เป็นโรงเรียนเองโดยที่ มีการสนับสนุน เอื้อเพื่อ ฉะนั้นก็ต้องมีทั้งสองอย่าง ทั้งสังคมสงเคราะห์แบบแรก เอาไปให้ เอาไปบริจาค ทั้งอย่างที่สอง คือแล้วก็ ค่อย ๆ ให้เปลี่ยนเป็นให้เขาสามารถที่จะสร้างตัวเอง เช่นเมื่อเวลาน้ำท่วมเมื่อสองปีที่แล้ว เตือดร้อน เพราะสิ่งของ ถูกพัดไปมาก ก็ได้บริจาคเงิน เขาเสียหายไปแสนสามหมื่น ก็ให้เงินเขาไปแสนสามหมื่น แต่แสนบาทก็ถือเป็นการ ให้เพื่อสงเคราะห์สาธารณสุข ส่วนอีกสามหมื่นนั้นก็บอกว่าไม่ให้ เป็นการกู้ของเขา เขาก็ต้องให้คืน ทีนี้เมื่อให้คืน แล้วก็ไม่ยอมเอา เอาไปใส่เป็นทุนฉุกเฉินขึ้นมา ก็เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับถ้ามีอะไรฉุกเฉินเขาก็เอาจากทุนนั้น ก็ พยายามที่จะให้เขาตั้งทุนฉุกเฉินของเขาเองขึ้นมา ให้รู้จักมีสิ่งที่เป็นประกัน ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็เป็นหลักของ สังคมสงเคราะห์ ก็คือพยายามสอนให้ยืนตัวได้ ไม่ใช่แต่เพียงไปสงเคราะห์ ไปช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ หรือถ้าทำวันก็ มีหนึ่งวัน อดข้าว เราก็เอาข้าวไปให้เขาเป็นการบรรเทาทุกข์ แต่สังคมสงเคราะห์ก็คือให้ข้าวนั้นนะ เขาได้ไป แต่ เขาต้องคืน ก็ตั้งเป็นธนาคารข้าว เป็นฉางข้าว ให้ข้าวเขาไป แล้วเมื่อเขาขอยืมข้าวไป ถึงเวลาเขามีรายได้หรือปลูก ข้าวได้ ก็เอามาคืน แล้วมีดอกเบี้ยก็เกิดขึ้นมาเป็นธนาคารข้าว ก็หากสังคมสงเคราะห์นี้ก็ต้องเป็นการพัฒนาให้ รู้จักยืนตัวด้วยแล้ว งานก็เป็นงานที่กว้างขวางใหญ่โต

นี่ก็พูดเป็นส่วนรวมไว้ ให้ไปคิดดูว่างานกว้างขวางแค่ไหน แล้วก็วิธีการที่จะทำจะต้องทำอย่างไร ก็เป็นพอ สังเขป เป็นข้อคิดที่ขอไว้ แล้วก็ที่ชอบที่จะเป็นโอวาท ก็งานนี้มันเป็นงานหนักต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ต้องทำ ด้วยความสุจริตใจ จริงใจ และเข้มแข็ง ถ้าไม่ทำด้วยความสุจริตใจและเข้มแข็ง ก็อย่าทำดีกว่า ที่บอกว่าต้องเข้มแข็ง เพราะว่าบางที่ต้องไปเจออุปสรรคที่ไม่ใช่เรื่องของวิชาการสังคมสงเคราะห์ เป็นเรื่องของความอิจฉาริษยา ซึ่งกันและกัน เป็นเรื่องของการขัดขวางกันเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือไปกระทบจิตใจซึ่งกันและกันในทางส่วนตัว ซึ่ง ทุกสิ่งทุกอย่าง นักสังคมสงเคราะห์ที่ดี ที่ตั้งใจดี จะต้องบริจาค จะต้องเสริม บางทีก็หนัก บางทีลำบาก เพราะว่าทำ ด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้วคนอื่นเขาเขานึกว่าไม่ใช่ คนอื่นเขาอยากเอาอย่างบ้าง หรือขัดผลประโยชน์เขาก็มี บางที เป็นการเข้าใจผิดแท้ ๆ ก็หมายความว่าอุปสรรคที่จะมีนอกจากวิชาการ หรือเงินที่ได้มีไม่พอ ก็ยังมีจิตใจของคนที่มีโลก

มีการขัดขวาง และมีความโง่ก็ได้ มีความเข้าใจผิดก็ได้ ถ้าเราเข้มแข็งที่จะผ่านอุปสรรคเหล่านี้ เราก็นับว่าเป็น
นักสังคมสงเคราะห์ที่ครบถ้วน อันนี้ก็ฝากไว้กับท่านทั้งหลาย เพราะไม่อยากให้ท่านพลบใจ ไม่อยากให้คิดว่า เมื่อ
เราทำดีแล้วมีใครมาขัดขวาง ก็เลยปล่อยดีกว่า หาเรื่องเดือดร้อนเปล่า ถอยตามดีกว่า อย่างนี้ก็แพ้ ก็ไม่ใช่แพ้ใน
การต่อสู้ แต่ว่าแพ้โดยตัวเอง เพราะฉะนั้นก็ต้องฝากไว้ ขอให้มีความเข้มแข็งจริง ๆ ก็ขอจบแค่นี้.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรรโลออนไลน์กรุงเทพ ฯ

และบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

ขอขอบใจสโมสรรโลออนไลน์และบริษัทศรีกรุงวัฒนา ที่ได้บริจาคข้าวสำหรับไปช่วยเหลือการกุศล ข้าวก็เป็นปัจจัยสำคัญ และในปัจจุบันก็เป็นข่าวกันว่าแพงนัก แต่ว่าที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็เพราะว่าเป็นปัจจัยที่ถือว่าเป็นอาหารหลักของประชาชน ถ้ารับประทานข้าวแล้วก็เกิดความแข็งแรง และจะทำให้ประชาชนได้สามารถที่จะปฏิบัติงานของตัวเป็นพลเมืองดี ฉะนั้นข้าวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และในโครงการที่ได้ปฏิบัติมาจนถึงเดี๋ยวนี้ ก็ได้ใช้ข้าวเป็นจำนวนมากสำหรับส่งไปสงเคราะห์ในบริเวณชายแดน โดยอาศัยการส่งไปให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อที่จะไปแจกจ่ายแก่ผู้ที่ขาดแคลน นอกจากนี้ก็ได้ปฏิบัติอีกวิธีหนึ่งคือ นอกจากจะไปแจกแก่ผู้ที่ขาดแคลน คือได้ไปตั้งเป็นคลังเป็นนางข้าวในบางแห่ง คือบางแห่งมีความขาดแคลนข้าว โดยเฉพาะอย่างปีที่แล้ว ก็มีความเดือดร้อนเพราะว่ามีกราดน้ำทำให้ข้าวไม่ได้ผลพอเพียง จึงได้ให้ข้าวจำนวนหนึ่งแก่หมู่บ้านและตั้งเป็นนางข้าว กล่าวคือให้ข้าวไว้และถ้าต่อมาเขามีรายได้เพิ่มขึ้นหรือปลูกข้าวได้ ก็เอามาคืนโดยมีดอกเบี้ยเพิ่มเติมเข้ามา ข้าวที่ให้ไปจึงเป็นข้าวที่หมุนเวียน และทำให้ประชาชนสามารถที่จะเข้าใจถึงการประหยัดถึงวิธีที่จะร่วมมือกัน มีชีวิตเป็นกลุ่ม

ในครั้งล่าสุดนี้ ชาวเขาเผ่ามูเซอร์ได้ขอให้ตั้งนางข้าว และยินดีที่จะให้ดอกเบี้ยซึ่งสูงกว่าที่เรากำหนดด้วยซ้ำ แสดงให้เห็นว่าเขาเข้าใจกิจการอย่างนี้ และเขายินดีที่จะร่วมมือเขาจะพิสูจน์ถ้าเข้ามาตั้งนาง เขาจึงยอมให้เราไปตั้งนางข้าวเช่นนี้ และเขาบริหารเอง ก็เท่ากับเขาเข้าใจในกิจการและวิธีการของการอยู่ร่วมกันและการธนาคารเป็นอย่างดี ฉะนั้นข้าวที่ได้บริจาคมานี้ก็จะเป็นการช่วยที่จะสร้างความมั่นคงและความรู้ก้าวหน้าของผู้ที่ยังต้องการ มิใช่เป็นข้าวที่จะไปใช้ในการบรรเทาทุกข์เฉย ๆ หากได้ ข้าวที่ให้สำหรับไปบรรเทาทุกข์เฉย ๆ ก็มีความจำเป็นเหมือนกัน แต่ถ้าได้ประโยชน์ในทางการศึกษาความเป็นอยู่ก็ยิ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเกลาชัย รองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ นำคณะกรรมการสโมสรรโลออนไลน์ กรุงเทพ ฯ และคณะกรรมการของบริษัทศรีกรุงวัฒนาจำกัด รวม ๓๔ คน เผ่า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสาร โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ฉะนั้นก็ขอขอบใจทุกคนที่ได้บริจาค และขอรับรองว่าเป็นการกุศลที่จะมีผลที่ดีมีอานิสงส์แน่นอน ก็ขอถือโอกาสนี้ขอใบใจ ชมเชย ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากงานประจำของตน เพื่อให้พรรคพวกของเรามีความผาสุก มีความมั่นคง เป็นสิ่งที่น่าปลื้มใจและเป็นนิมิตดีสำหรับความมั่นคงของบ้านเมือง ซึ่งจะทำให้เราสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ อยู่ร่วมกันและสร้าง พัฒนาและอยู่อย่างมีความสุขตามจุดประสงค์ได้แน่นอน ขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีแต่ความดีความงาม และขอจงมีแต่ความสุข.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

ที่ตามรายงานมาก็รู้สึกปลื้มใจที่สมาคมได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายที่จะสนับสนุนมหาวิทยาลัย นิสิตปัจจุบัน และในด้านวิชาการคือการศึกษา ทั้งได้ช่วยประกอบการกุศลสาธารณะ ซึ่งเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เรียนจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีจิตใจที่จะช่วยกันสร้างความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมืองตามจุดประสงค์ของการตั้ง มหาวิทยาลัย

การแบ่ง การสนับสนุนในที่ต่างๆ ก็ต้องคิดว่าตั้งสมาคมขึ้นมากีเพื่อที่จะรวบรวมกำลังมาใช้ประโยชน์ ส่วนรวม และสนับสนุนกำลังที่จะมีต่อไป โดยมีจุดที่จะให้มหาวิทยาลัยมีความมั่นคงแข็งแรง จึงจะทำให้บ้านได้ รับประโยชน์เต็มที่จากสถาบันการศึกษานี้ ข้อสำคัญมากคือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้ถือกันว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่ สมบูรณ์ที่มั่นคงที่สุดในประเทศไทย เป็นตัวอย่างของสถาบันการศึกษาชั้นสูง ฉะนั้นการที่จะให้มีความมั่นคงต่อไป มีความก้าวหน้าทั้งในทางวิชา ทั้งในทางสังคม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะต้องได้เห็นในเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่าน มา ความก้าวหน้าในทางจิตใจของนิสิตและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยปัจจุบันนี้ก็ก้าวหน้าดี ทำให้เห็นได้ว่ามีความเป็น ผู้ใหญ่ขึ้น มีการคิดที่รอบคอบอันนี้ก็เนื่องมาจากผู้ที่ได้ศึกษาอยู่และกำลังศึกษา สำนึกในหน้าที่ของตน และถ้า ยกตัวอย่าง เมื่อ ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปีมานี้ บรรดานิสิตเฉลี่ยอายุแล้วก็เหมือนกับปัจจุบันนี้ เพราะว่าตามเวลาของ การศึกษา ก็ต้องศึกษาในอายุเดียวกัน แต่ว่ากิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนรวมดูเหมือนว่ามีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น เข้าใจมากขึ้น อันนี้ก็เข้าใจว่าเป็นเพราะผลงานของสมาคมส่วนหนึ่ง ที่ทำให้นิสิตสามารถที่จะเรียนรู้ความสำคัญ ของนักศึกษาผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเห็นว่า ต้องเป็นตัวอย่าง ไม่ใช่เข้าโรงเรียนเหมือนโรงเรียนประถมหรือมัธยม ต้อง สามารถที่จะคิดด้วยตนเอง และสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง เพราะผู้ที่เป็นนิสิตก็มีอายุพอสมควรที่จะคิดเป็นผู้ใหญ่ แต่การที่จะให้บุคคลอายุระหว่าง ๑๘ กับ ๒๒ ถึง ๒๓ มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ ก็ต้องมีผู้นำ ผู้ที่ทำตัวอย่าง ฉะนั้น สมาคมมีหน้าที่อย่างสำคัญที่จะเอาใจใส่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน แสดงหรือชี้แจงสิ่งที่ได้ประสบมา และเหตุผล

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบุญรอด บิณฑสันต์ นายกสมาคมนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคมฯ ซึ่งได้เลือกตั้งขึ้นมาใหม่ ประจำปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ จำนวน ๒๘ คน เฝ้าฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท

เพราะว่าเดี๋ยวนี้มีการยุ่งใช้คำว่ายุ่งนี่ก็อาจหนักอยู่ แต่ว่าเป็นความจริง มีการยุ่งหรือการชักจูงในทางที่จะแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาผู้ที่อยู่ในวัยศึกษานี้ต้องวุ่นวายถึงจะแก่ ถึงจะครบถ้วนในการเป็นนักศึกษา ซึ่งความคิดอย่างนี้มีได้เป็นประโยชน์ในการศึกษาของแต่ละบุคคล คนเขาอาจมาชักจูงบอกว่า ถ้าไม่วุ่นวายหรือถ้าไม่ออกแสดงความคิด..... ซึ่งตามปรกติก็ไม่ใช่เรื่องของนักศึกษา แต่ถ้าไปพูดอย่างนี้ก็จะถูกโจมตี จะถูกว่า หรือแม้จะถูกบ้อมก็ได้ แต่เป็นความจริงที่ว่าผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาสมควรที่จะศึกษา เขาอาจตอบมาว่าต้องศึกษาปัญหาบ้านเมือง ปัญหาต่าง ๆ และจะต้องปฏิบัติการเป็นพลเมือง ก็จริง แต่ว่าต้องนึกถึงวิชาการอื่น ๆ ด้วย ถ้าตนจะปฏิบัติวิชาการอื่น ๆ ที่กำลังเรียนอยู่ด้วยก็เป็นการศึกษา เป็นการปฏิบัติในเวลาเดียวกัน ต้องให้เข้าใจว่าการปฏิบัตินั้นมีหลักวิชาอื่น ๆ มาผสมโรงด้วย คือวิชาจิตวิทยาของหมู่ชนซึ่งไม่ได้เรียน และถ้าไม่ปฏิบัติตามวิชาจิตวิทยาหมู่ชนนี้อาจเกิดเรื่องซึ่งไม่ปรารถนาขึ้นก็ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็เป็นหน้าที่ของบรรดาอาจารย์เป็นหน้าที่ของบรรดาผู้ที่เรียกกันว่ารุ่นพี่ รุ่นพี่ที่ทั้งเก่าทั้งแก่ทั้งใหม่ทั้งหมด ที่จะต้องพยายามที่จะชี้แจงชักจูงและให้คำแนะนำฐานะเป็นพี่ให้แก่รุ่นน้อง เพื่อที่จะให้เข้าใจว่า จะทำอย่างไรสำหรับให้ได้จุดประสงค์ตามจุดประสงค์จริง ๆ ที่อันตรายนเพราะว่ามีผู้ชักชวน และผู้ชักชวนนั้นไม่ใช่คนที่หวังดีต่อมหาวิทยาลัย หรือต่อบุคคลซึ่งเป็นนิสิต มีความหมายในทางที่จะชักจูงให้เสื่อมมากกว่า แต่การที่จะไปชักจูงในทางที่ดีก็เป็นสิ่งที่ยากลำบากอยู่ไม่ใช่บ่อย จะต้องไม่ทำด้วยความหยาบคาย จะต้องทำด้วยความหวังดีเต็มเปี่ยมด้วยความเมตตา แม้จะมีปฏิกริยาที่อาจไม่ยากที่จะฟัง อาจต้องมีความคิด เพราะว่าสนับสนุนความดีไม่ใช่เป็นสิ่งที่โลดโผน ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ตื่นเต้น มันเป็นเรื่องที่ครี เป็นสิ่งที่ยาก คือว่าถ้าจะอยากจะชักชวนให้ดีและก็ไม่สำเร็จ ก็กลายเป็นชักชวนให้ไม่ดี ถ้าดีก็หมายความว่าได้ผลดีว่าไม่ดี ฉะนั้นการชักชวนให้ไม่ดีขึ้นง่ายกว่ามาก การชักชวนให้ดียากลำบากมีใช่น้อย แต่ด้วยความเพียร ด้วยความอดทน ด้วยความฉลาดเฉลียว ก็จะมีความสำเร็จ ซึ่งได้แสดงมาแล้วว่ามีความสำเร็จมากมีใช่น้อยแล้ว ทำให้บ้านเมืองของเรามีความสงบสุขจนถึงทุกวันนี้อย่างมหัศจรรย์ ในวันนี้เองก็ยังมี นึกว่าท่านทั้งหลายจะมาได้ เพราะมีเดิณขบวนซึ่งเดี๋ยวนี้เป็นกิจวัตรประจำวันแล้ว วันหนึ่งก็เป็นการต่อต้าน วันนี้เป็นการสนับสนุน พรุ่งนี้อาจจะเป็นการวางเฉยเป็นกลาง แสดงตนขึ้นมาว่าเราไม่เป็นพวกใคร แล้วก็มีะรินนี้ก็มีหวังพวกที่สนับสนุนกับพวกที่ต่อต้านพบกัน ก็คงไม่พบอย่างเป็นมิตรนัก เพราะว่าถูกชักจูงให้เห็นว่าอีกฝ่ายหนึ่งผิดเมื่อมาเจอกัน สองบุคคลเจอกัน ไม่มีความเห็นที่พ้องกันก็อาจเกิดวางมวยกันได้ แต่ว่าถ้าคนนับพันนับหมื่นมาเจอกัน

ไม่เจรจากรัน แล้วตีหัวกันก็เกิดเรื่อง ฉะนั้นถ้าอยากที่จะช่วยทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเอง และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และบ้านเมือง สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์ก็ต้องไม่ทอดทิ้งในการที่จะพยายามเข้าหาผู้ที่จะเป็นอนุชนรุ่นหลัง ซึ่งจะเรียกว่าอนุปัญญาชนรุ่นหลังก็ได้ ก็ต้องเข้าหา ต้องมีความเพียร ต้องมีความอดทน อาจเจ็บตัวเจ็บใจไปบ้าง แต่ว่าต้องทำ และทำด้วยความเสียสละ ด้วยความเมตตาจริง ๆ เพื่อที่จะให้ส่วนรวมได้มีคนที่มีความคิดที่ดี อย่างเรื่องที่เกิดขึ้นในสี่ห้าวันที่ผ่านมาเนี่ย มองให้เห็นชัดว่า ถ้ามีความยังคิดก็จะทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่ร้ายแรง ในวันเปิดโรงเรียนแรก เกือบจะมีการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับฝ่ายนักศึกษาทั้งหลาย แต่ว่าด้วยที่ต่างฝ่ายต่างยังคงสำนึกในความสำคัญของการยังคิดอยู่จึงไม่มีปะทะ และไม่มีบาดเจ็บไม่มีเสียหายใด ๆ สักนิด ซึ่งเป็นสิ่งมหัศจรรย์ อย่างฝ่ายตำรวจก็ตื่นเต้นไม่น้อย เมื่อมีกลุ่มนักศึกษาเข้ามาจะมาบีบ จะมาตุลุมบอน ก็ถอย และไม่ทำอันตรายซึ่งกันและกัน ไม่มีการบาดเจ็บสักรายเดียว ก็นับว่าเป็นแปลกประหลาดมาก เพราะว่าต่างฝ่ายต่างมีความยังคิด มีความระมัดระวัง ฉะนั้นเราจึงเป็นอีกแรงหนึ่ง แต่ละบุคคลเป็นอีกแรงหนึ่งที่จะให้มีความสงบ คนอาจประนามว่าแหย ประนามว่าอ่อนแอ ไม่ตุลุมบอน แต่เราจะต้องคิดว่าตุลุมบอนไปหนึ่งคนหรือหนึ่งคู่ ก็เรามีทิศข้างหน้า ข้างหลัง ข้าง ๆ สองข้าง สี่ทิศนี้ ไม่คิดทิศข้างบนข้างล่าง เพราะว่าข้างบนก็ไม่มี ข้างล่างก็ไม่มีเพราะว่าเรายืนเหยียบไว้ แต่ ๔ ทิศนี้มันต้องมีปฏิริยาอะไรอย่างหนึ่ง มันก็เพิ่มไป ๔ เท่า ฉะนั้นถ้าแต่ละคนพยายามที่จะระงับสติอารมณ์ก็จะเกิดผลดี

การที่แต่ละคนจะทำให้ในฐานะใด ๆ ก็ตามมีความสงบได้ ไม่ได้หมายความว่ายอมแพ้หรือยอมตามที่เขาจะจงไป ตรงข้ามเป็นการแข็ง เมื่อเราหยุดหนึ่งได้ เราก็หยุดคิดได้ แล้วเมื่อแต่ละบุคคลหยุดคิดได้ ก็เชื่อว่าคิดพร้อมกันคนอื่น ทั้งความคิดที่ดี ที่ถูกต้อง แล้วเมื่อแต่ละคนมีวิชาความรู้ที่แท้จริง และเกิดมีความสว่างความแน่นอนใจแล้ว ก็ควรจะสามารถจะพูดกับอีกคนหนึ่ง ซึ่งเขาก็สว่างพอควรแล้ว ได้เข้าใจกัน ถ้าพูดกันเข้าใจแล้วบางคน ก็พูดกันต่อไปได้ เมื่อหลักวิชามี แม้ในสิ่งปลีกย่อยอาจถกเถียงกันบ้าง ความจริงก็เกิดขึ้นได้ เมื่อความจริงเกิดขึ้นแล้ว การต่อต้านก็ลดลง ความสงบก็มา เมื่อความสงบมาก็สามารถที่จะปฏิบัติงานของแต่ละคนแต่ละวิชาของตนอย่างเสรี ประชาธิปไตย ไม่มีการบีบบังคับ แม้จะมีผู้อื่นบีบบังคับ ก็ไม่สามารถเข้ามาในกรอบของความดีหรือสัจจะของเรา ฉะนั้นที่ขอว่าเป็นโอวาทหรือแนวทาง ก็มีให้เข้มแข็งในสัจจะ และเข้มแข็งในความเพียร จะทำให้สำเร็จในความมุ่งหมายที่ดีของแต่ละคน ที่ใช้คำว่าความมุ่งหมายที่ดี เพราะว่าความดีนี้จะชนะ แต่ถ้านึกว่าคนอื่นมีความหมายที่

เรียกว่าไม่ตี ก็มีมากเหมือนกัน ด้วยความเข้มแข็งของเรา เราก็ชนะได้ และเมื่อเราชนะก็ไม่ใช่เราทำให้คนอื่นแพ้ ตรงข้ามจะทำให้คนอื่นที่นึกว่าจะแพ้นั้นชนะในที่สุด เพราะว่าจะได้ความดี จะได้ความสงบผาสุกที่แท้ ก็ขอร้อง เพราะว่าในเวลานี้มีความวุ่นวายในวงการการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย ซึ่งจะลุกลามไปได้มาก และแต่ละคนก็คงต้องมีความเดือดร้อนว่าจะไปถึงขนาดใด ก็เชื่อว่าถ้าทุกคนสามารถที่จะให้มีความคิดนี้อยู่ มีความกล้าหาญอยู่ในใจ ก็จะสามารถผ่านพ้นได้ เราต้องนึกอยู่เสมอว่า ความวุ่นวายที่มีอยู่ในวงการไม่ใช่ของธรรมดาของนักศึกษา ตามที่เขาพยายามว่า หมายความว่าผู้ที่ชกจู๋ เขาพยายามแสดงว่าความวุ่นวายต้องมีสำหรับวงการนักศึกษา ตรงข้ามในวงการนักศึกษา ความวุ่นวายที่ดีทั้งหมดนี้ต้องมีถึงจะถูกต้องเหมาะสม แต่ว่าได้มีมาตลอด หรือบางทีก็ชกจู๋ให้เห็นว่านักศึกษาต้องตีกัน มิฉะนั้นไม่ทันสมัย นักศึกษาเป็นคนที่จะใช้ความคิด อาจถกเถียงกันในหลักวิชาหรือในสมอง จะมาเป็นปัญญาชนแท้ ๆ คือปัญญาชนเป็นผู้ที่ใช้ปัญญา ไม่ใช่มาตีหัวกัน ปัญญาชนเป็นผู้ที่คิดแล้ว อาจมาถกเถียงกันเพื่อที่จะขัดเกลาให้เกิดปัญญาเพิ่มขึ้น ไม่ใช่คนที่จะมาใช้ปัญญาเพื่อการเมือง เพื่ออำนาจ อย่างที่เคยผ่านมาแล้ว เขาถือว่าปัญญาชนเป็นพวกหนึ่ง เป็นพวกที่มีความฉลาด แต่ว่าค่อนข้างจะแสดงให้เห็นว่าปัญญาชนเป็นผู้ที่เอาเปรียบเพราะว่าตัวมีความฉลาดเอาเปรียบได้ ก็เป็นพิษต่อปัญญาชน เป็นการใช้ปัญญาในทางที่จะแสวงหาอำนาจ ซึ่งเป็นทางที่ผิด หลงผิด ปัญญาชนเป็นผู้ที่อยากหาความจริง และขัดเกลาความสามารถนี้ให้ดียิ่ง จนกระทั่งได้บรรลุถึงความจริง ซึ่งดู ๆ ไปแล้วก็เห็นว่าไกล แต่เมื่อเห็นว่าไกลแล้วยังต้องมีความพยายามยิ่งขึ้น ความคิดทั้งหมดนี้ก็ได้มาจากความวุ่นวายที่มีอยู่ในโลก เปรียบเทียบกับความวุ่นวายที่เราต้องการในทางการศึกษา ฉะนั้นที่ได้รายงานว่ามีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านช่วยเหลือทางกายทางใจทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย ก็ถือเป็นสิ่งที่น่ายินดี ขอให้ทำต่อไปด้วยความเพียร ด้วยความกล้าหาญ นอกจากนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำ ก็อนุโมทนายกย่อง และความจริงไม่ต้องยกย่องก็ได้ เพราะเรารู้ว่าเราทำกุศลแล้วจะต้องได้รับผลของบุญกุศลนั้น ก็ไม่ต้องยกย่อง หรือถ้าอยากให้ยกย่องก็อาจเป็นผลของบุญกุศลที่ทำ ก็ขอให้ช่วยกันทำต่อไปในแนวทางนี้ ซึ่งค่อนข้างจะกว้าง และก็จะเป็นที่น่ายินดีแก่ทุกคน และโดยเฉพาะแก่สถาบันการศึกษาซึ่งจะยั่งยืน และเมื่อยั่งยืนแล้ว เราก็ได้รับผลว่าเราได้ผ่านการศึกษาในสถาบันอันมีเกียรติและยั่งยืน ขอจงประสบความสำเร็จทุกประการ ความดีทุกประการ ความคิดก็ขอให้ดีทุกอย่าง และจงเข้มแข็งทั้งกายทั้งใจ.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “วันรพี”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

ขอแสดงความยินดีที่คณะนิติศาสตร์ได้สามารถที่ให้ออกกิจกรรมต่าง ๆ และได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งประโยชน์นี้จะมีประโยชน์โดยตรงแก่ประชาชน และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่โดยตรงเป็นอย่างดี

อันกฎหมายนี้ก็เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับบ้านเมือง เพราะว่าเป็นหลักของการเป็นอยู่ร่วมกันในชาติ บ้านเมือง เพื่อให้การเป็นอยู่มีระเบียบเรียบร้อย และให้ทุกคนที่อยู่ในชาติได้สามารถที่จะมีชีวิตที่รุ่งเรืองโดยไม่เบียดเบียนกัน หน้าที่ของผู้ที่รักษากฎหมายและผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมายก็มีหลายด้าน ด้านแรกก็คือที่จะให้บุคคลต่าง ๆ สามารถที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย และถ้ามีเหตุใดก็ทำให้ปฏิบัติตามในทางกฎหมายเป็นไปโดยยุติธรรม ไม่ทำให้ผู้ใดเสียเปรียบได้เปรียบกันมากเกินไป ในด้านนี้ก็ต้องให้ประชาชนทั้งหลายมีความรู้ในข้อกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งท่านได้ทำบริการชี้แจงเรื่องกฎหมายแก่ประชาชนอยู่แล้ว นอกจากนี้ก็ต้องศึกษากฎหมายให้สามารถที่จะบริการประชาชนได้ดีที่สุด คือถ้ามีช่องโหว่หรือมีกฎหมายที่ไม่เหมาะสมแก่เหตุการณ์ ก็จะต้องพยายามที่จะศึกษาเพื่อที่จะให้ปรับปรุงให้ดีขึ้นจะต้องพิจารณาในหลักว่า กฎหมายมีไว้สำหรับให้มีความสงบสุขในบ้านเมือง มิใช่ว่ากฎหมายมีไว้สำหรับบังคับประชาชน ถ้ามุ่งหมายที่จะบังคับประชาชนก็กลายเป็นเผด็จการ กลายเป็นสิ่งที่บุคคลหมุ่น้อยจะต้องบังคับบุคคลหมุ่นอก ในทางตรงข้าม กฎหมายมีไว้สำหรับให้บุคคลส่วนมากมีเสรี และอยู่ได้ด้วยความสะดวก บางที่เราตั้งกฎหมายขึ้นมาก็ด้วยวิชาการซึ่งได้มาจากต่างประเทศ เพราะว่าวิชากฎหมายนี่ก็เป็นวิชาที่กว้างขวาง จึงต้องมีหลักอะไรอย่างหนึ่ง แต่วิชาการนั้นอาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์หรือท้องที่ของเราอย่างที่เคยยกตัวอย่างมาเกี่ยวข้องกับที่ดิน เกี่ยวข้องกับการทำมาหากินของประชาชนที่อยู่ห่างไกล ซึ่งเราเอากฎหมายไปบังคับประชาชนเหล่านั้นก็ไม่ได้ เพราะว่าเป็นความผิดของเราเอง เพราะการปกครองไม่ถึงประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกล จึงไม่สามารถที่จะทราบถึงกฎหมาย ความบกพร่องก็อยู่ทางฝ่ายที่บังคับกฎหมายมากกว่าฝ่ายที่จะถูกบังคับ ข้อนี้ควรจะเป็นหลักเหมือนกัน ฉะนั้นต้องหาวิธีที่จะปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้องตามหลักของธรรมชาติ มีข้อกฎหมายเฉพาะอย่างหนึ่งที่ได้เคย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายอุกฤษ มงคลนาวิน คณะบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำคณะกรรมการจัดงาน “วันรพี” จำนวน ๕๐ คน เฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดอภิปราย ณ ทอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนอานันทมหิดล สาขาวิชานิติศาสตร์

ประสบ อันนี้ก็เป็นกรณีเฉพาะ แต่ก็ขอมาเล่าให้ฟัง และถือว่าเป็นข้ออย่างหนึ่งที่เป็นปัญหาอย่างยิ่ง ก็เกี่ยวข้องกับที่ดินอีก และเกี่ยวข้องกับผู้ที่อยู่ห่างไกล เช่นในป่าสงวนซึ่งทางราชการได้ขีดเส้นไว้ว่าเป็นป่าสงวนหรือป่าจำแนก แต่ที่เราขีดเส้นไว้ ประชาชนก็มีอยู่ในนั้นแล้ว เราจะเอากฎหมายป่าสงวนไปบังคับคนที่อยู่ในป่าที่ยังไม่ได้สงวนแล้วเพิ่งไปสงวนทีหลังโดยขีดเส้นบนเศษกระดาษก็ดูชอบกลอยู่ แต่มีปัญหาเกิดขึ้น ที่เมื่อขีดเส้นแล้ว ประชาชนที่อยู่ในนั้นก็กลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไป ถ้าดูในทางกฎหมายเขาก็ฝ่าฝืน เพราะว่าตรามาเป็นกฎหมายโดยชอบธรรมแต่ถ้าตามธรรมชาติ ใครเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ก็ผู้ที่ขีดเส้นนั่นเอง เพราะว่าบุคคลที่อยู่ในป่านั้นเขาอยู่ก่อน เขามีสิทธิในทางเป็นมนุษย์ หมายความว่าทางราชการบุกรุกบุคคล ไม่ใช่บุคคลบุกรุกกฎหมายบ้านเมือง ข้อนี้ก็ปัญหาและเกิดวุ่นวายขึ้นมาหลายครั้ง เมื่อได้ดำเนินคดีกับผู้ที่บุกรุกในป่าสงวน และข้อนี้ก็เคยพูดมาแล้ว อาจจนกว่าทำไมมาพูดอีก ก็เพราะว่ามีความคิดไปอีกชั้นหนึ่ง บุคคลเหล่านั้นผิดกฎหมายบ้านเมือง เมื่อป่าสงวนนั้นทางราชการเปิดให้เป็นป่าเปิดจับจองได้ แต่บุคคลที่อยู่ในนั้นก็กลับเป็นผู้บุกรุกที่เจ้าของอันนี้ก็เป็นที่มหัศจรรย์อยู่ เพราะว่าเมื่อเปิดแล้ว ผู้ที่อยู่ในป่าและปฏิบัติดำเนินชีวิตอย่างธรรมดาควรจะมีสิทธิในที่นั้น แต่กลับมาเป็นผู้บุกรุกบุกรุกที่ดินที่มีเจ้าของ นี่ก็เพราะเหตุว่าเมื่อป่าสงวนนั้นเปิดออกมาเป็นป่าเปิด ก็มีผู้ไปจับจองทำกิน ผู้ที่ไปจับจองก็ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะไปทำเอาแล้วก็เป็นของจอง ผู้ที่เป็นเจ้าของ ที่ไปจับจองไว้ก็ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ไปขับไล่คนที่อยู่ในนั้น คนที่อยู่ในนั้นเดิมก็กลับเป็นจำเลยอีกเป็นจำเลยในกรณีว่าบุกรุกที่ของคนอื่น อันนี้เห็นว่ายกยติธรรมอย่างยิ่ง และกฎหมายที่มีอยู่เรื่องการจองที่ก็มีว่า ทุกคนสามารถที่จะไปจองที่ที่ว่างเปล่าหรือที่ว่างเปล่าที่ไม่หวงห้ามแต่ว่าความยุติธรรมอยู่ที่ไหน เรื่องนี้ก็พยายามที่จะบอกให้เจ้าหน้าที่ทราบ หมายถึงเจ้าหน้าที่ปกครองว่าน่าจะมีทางหนึ่ง ถ้าเราเปิดป่าที่เป็นป่าสงวนหรือป่าจำแนก ป่าอะไรที่ไม่ให้ประชาชนเข้าไป ควรที่จะห้ามไม่ให้จับจอง หรือห้ามไม่ให้จับจองเป็นระยะเวลา ๑ ปี มีกำหนดบ้าง นี่ก็เป็นเพราะกฎหมาย ซึ่งต้องปรับปรุง ถ้าเราทำเช่นนั้นก็สามารถที่จะป้องกันไม่ให้พวกที่ไปจดชื่อเอาไว้จัดการเปิด คล้าย ๆ ไปตั้งคิวอยู่ก่อนที่จะเปิด ผู้ที่ไปจับจองในลักษณะนั้นโดยมากก็รู้ล่วงหน้า ซึ่งก็ไม่ยุติธรรมอยู่แล้ว รู้ล่วงหน้าว่าจะเปิดป่านั้นไม่ให้เป็นป่าสงวน ก็ไปเซ็นชื่อหรือไปจองที่จะจอง ควรจะห้ามไม่ให้เป็นอย่างนั้นแล้วถ้าเปิดออกมาก็น่าจะเป็นที่ที่ทางราชการหรือทางจังหวัด ขึ้นจังหวัดก็ได้ เป็นผู้ที่จัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนที่ไม่มีที่ดินอยู่ หรือแก่ประชาชนที่อยู่ในนั้นแล้ว แล้วจัดสรรที่ดินให้ทำมาหากินโดยสุจริต จะแก้ปัญหาคความวุ่นวาย แม้ปัญหาการร้ายก็จะขจัดไปด้วยฉะนั้นก็ต้องมีการวิจัยหรือมี

การแก้ไขกฎหมายบางส่วน ซึ่งอาจบอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของคณะนิติศาสตร์ที่จะแก้ไขกฎหมายว่าให้ถูกต้อง ต้องเป็นเรื่องของทางสถานิติบัญญัติที่จะแก้กฎหมาย แต่ว่าถ้าสถานิติบัญญัติซึ่งถ้าตามปรกติจะประกอบด้วยผู้แทนราษฎร ผู้แทนราษฎรนั้นอาจมีนักกฎหมายบ้าง แต่ส่วนมากก็เป็นผู้ที่เป็นผู้แทนราษฎรอาชีพ คือเป็นผู้ที่ปลงหาเสียง แล้วก็ไปเข้าในสภาสังกัดพรรคการเมือง ไม่ได้เป็นนักวิชาการแท้ จะต้องอาศัยนักวิชาการ หมายถึงผู้ที่ศึกษากฎหมายโดยแท้ ถ้านักกฎหมายที่ศึกษาในทางกฎหมายโดยแท้ไม่ได้สนใจปัญหาที่แท้จริง มัวแต่มาดูเพียงทางทฤษฎีของกฎหมายก็จะไม่เกิดประโยชน์ได้ แต่ถ้านักกฎหมายหรือที่สนใจกฎหมายได้ไปดูข้อเท็จจริงต่าง ๆ กฎหมายจะช่วยให้บ้านเมืองมีความเรียบร้อย ก็จะช่วยให้ช่วยทางสถานิติบัญญัติซึ่งทางให้สถานิติบัญญัติว่าควรจะปรับปรุงกฎหมายที่ตรงไหน

ที่เล่าให้ฟังเพราะว่าได้ไปประสบปัญหานี้ มีความเดือดร้อนอย่างยิ่งว่าประชาชนในเมืองไทยจะไร้ที่ดิน และถ้าไร้ที่ดินแล้วก็จะทำงานเป็นทาสเขา ซึ่งเราไม่ปรารถนาที่จะให้ประชาชนเป็นทาสคนอื่น ในเมืองไทยนี้ที่ผ่านมาประชาชนแต่ละคนเป็นไทแท้ คือมีที่อยู่อาศัย มีอาชีพที่เป็นเอกเทศที่จะเลี้ยงตัวได้ แต่เวลานี้กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างน่ากลัว คือประชาชนกำลังจะเป็นทาสที่ดิน ให้สินายทุนมากด กดหัว ซึ่งข้อนี้ก็มาคิดอยู่เพราะว่าเมืองไทยซึ่งเคยโดนประนามจากคนบางส่วนว่าเป็นระบบศักดินาจักรวรรดินิยม แท้จริงไทยแท้ของเราจะมีศักดินา แต่ศักดินาไม่ได้หมายถึงอย่างที่เขาคิดความหมาย คือการกดหัว เรามีระบบว่าแต่ละคนมีที่ดินของตัวเอง แต่ละคนมีที่อยู่อาศัยของตัวเอง มาเดี๋ยวนี้กลายเป็นระบบที่เขาประนาม คือระบบแบบสมัยกลางในยุโรป ซึ่งเป็นระบบที่กดหัวต่อ ๆ กันมา จนกระทั่งใครที่จะแย ก็คือคนที่อยู่ติดแผ่นดิน ที่ได้บัญญัติศัพท์ไว้ว่าเป็นทอนแผ่นดินได้เห็นมาว่า คนที่เคยทำงานในที่ที่ตัวเห็นเป็นของตัวเองกลายเป็นทอนติดแผ่นดิน เพราะว่าความคับแค้น ความลำบาก แท้จริงตัวเคยทำงานในที่ที่เป็นของตัวเอง หรือเป็นของตัวเองได้ แต่ว่านายทุนมาซื้อที่ดินจึงขาย เพราะว่านึกว่าเงินนั้นจะดี เงินนั้นจะมีความสุขมาให้แก่ตัว แท้จริงเมื่อเงินหมดไปแล้วก็ต้องรับจ้างเขา รับจ้างเขาในราคาถูก และกลายเป็นทาสเขาในที่สุด แต่ถ้าเราสามารถที่จะขจัดปัญหานี้ โดยเอาที่ดินจำแนกนี้มาจัดสรรอย่างยุติธรรม อย่างที่มีการตั้ง จะเรียกว่านิคม หรือจะเรียกว่าหมู่บ้านหรือกลุ่มหรือสหกรณ์ก็ตาม ก็จะทำให้คนที่มีชีวิตที่แร้นแค้นสามารถที่จะพัฒนาตัวเองขึ้นมาได้ แต่ต้องอาศัยกฎหมาย อาศัยระเบียบการที่เหมาะสม และอาจต้องปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการให้ดี ฉะนั้นก็ขอฝากความคิดแก่ท่านทั้งหลาย ทั้งอาจารย์ ทั้งนิสิตว่ามีปัญหาในทางกฎหมายหลายด้าน ทั้งในด้านปฏิบัติกฎหมายซึ่งจำเป็นต้องบริการประชาชน ชี้แจงให้ทราบถึงกฎหมาย แล้วก็ชี้แจงให้บริการในทางช่วยเหลือ ทั้งมีปัญหาที่จะ

ปรับปรุงกฎหมาย ไม่ใช่ปฏิวัติ แต่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ กับท้องที่ กับบ้านเมืองของเรา สมมุติว่าถ้าเราเริ่มย้ายคน ถึงเวลาเริ่มย้ายคน ก็บอกว่าครอบครัวที่อยู่ในเขตที่เรากำลังทำงานนี้ มีเท่านี้ครอบครัว แล้วก็คนที่อยู่ในเขตนี้ไปอยู่ไหน แล้วให้หนังสือพิมพ์เห็นว่าไปอยู่ที่ไหน อยู่ที่เขาทำให้ ที่ที่ทำให้คนอื่นเขาอยู่ตลอดได้..... จะทำให้บ้านเมืองของเรามีความสามารถที่จะรักษาความดี รักษาความเป็นปึกแผ่น รักษาความเป็นเองของประชาชน ก็ไม่จำเป็นที่จะเป็นทาสของความคิด ซึ่งเราอาจนึกว่าสมัยใหม่ ถ้าเราคิดอะไรออกให้อยู่เย็นเป็นสุขแล้ว นั่นนะสมัยใหม่พอแล้ว ก็ขอฝากความคิดเหล่านี้ แล้วก็จะเป็นประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ก็ขอให้ประสบความสำเร็จในความคิดต่าง ๆ ที่มี ที่ดีที่งาม และผู้ที่ศึกษาก็ขอให้สำเร็จการศึกษาโดยดีที่สุด เพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองและส่วนรวม ขอจงประสบแต่ความดีความงาม ความเจริญทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรรอตราธิบดี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

ขอขอบใจสโมสรรอตราธิบดีและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้น้ำยาและเวชภัณฑ์มา เพื่อให้แพทย์หลวงสามารถปฏิบัติงานเพื่อประชาชน ซึ่งจะแบ่งเบาภาระไปไม่น้อย แพทย์หลวงนี้ได้มีภารกิจหลายอย่าง นอกจากจะมีแพทย์หลวงที่สวนจิตรลดา ก็ยังได้ตามไปรักษาในที่ต่าง ๆ ไปเยี่ยมราษฎรที่ทุรกันดารก็ได้นำแพทย์หลวงและแพทย์ที่ได้ไปร่วมมือไปรักษาพยาบาลประชาชนที่นั่น ซึ่งได้ผลดี เพราะว่าได้เห็นสภาพความเป็นจริง และได้ช่วยชีวิตคนไม่น้อย นอกจากนี้ก็ได้จัดเป็นครั้งคราว ให้แพทย์หลวงและแพทย์ที่อาสาสมัครได้ไปในที่ทุรกันดารโดยลำพัง ก็ได้ทดลองดูหลายแห่งเป็นผลดี เพราะว่าได้สามารถที่จะไปศึกษาความเป็นจริง และทำให้ช่วยผู้ป่วยที่ไม่มีโอกาสที่จะได้รับการรักษาเป็นปกติ บางทีก็ไปสำรวจดู และก็ได้นำเข้าโรงพยาบาลทั้งในจังหวัดในกรุงเทพฯ ฯ ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายได้ร่วมกันช่วยหาเวชภัณฑ์และยามาช่วยเหลืออย่างนี้ นับว่าแบ่งเบาภาระไม่น้อย ก็ขอขอบใจ

ขอให้ท่านทั้งหลายได้ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองเรื่องทุกประการ มีกำลังใจกำลังใจที่จะปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จเรียบร้อย ประสบแต่ความดีความงาม.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบุรินทร์ ทิรณบุรณะ นายสโมสรรอตราธิบดี นำคณะกรรมการสโมสรรอตราธิบดี จำนวน ๑๕ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายเครื่องเวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ในการแพทย์ โดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อพระราชทานให้แก่หน่วยแพทย์หลวงนำไปบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชอัธยาศัย

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะข้าราชการกรมศิลปากร

และนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต

วันพุธ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ได้นำเงินรายได้จากการแสดงมโหรีวงใหญ่มาให้ในวันนี้ และดีใจที่ได้พบกับทุกคนที่ได้แสดง
ขอชมเชยทางกรมศิลปากรและทางโรงเรียนนาฏศิลป์ที่ได้จัดงานซึ่งเป็นงานใหญ่อย่างเรียบร้อย ที่ได้ไปฟังก็เกิด
ความรู้สึกปีติยินดีอย่างยิ่ง เพราะเห็นว่าดนตรีไทยนี้บรรเลงด้วยวงใหญ่ทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความรู้สึกที่
มหัศจรรย์ทีเดียวเมื่อได้แสดงเช่นนั้น เลยทำให้คิดว่าดนตรีไทยนี้จะทำให้ใหญ่โตก็ทำได้ เช่นในการนี้ซึ่งเป็นที่น่า
ชื่นชม ต้องชมเชยว่าทำด้วยความเพียรอย่างยิ่ง เพราะว่าจะต้องฝึกอย่างมากที่จะให้ดนตรีวงใหญ่นี้บรรเลงด้วย
ความไพเราะได้อย่างดี หมายถึงจะต้องฝึกมากและต้องรักษาวินัยให้จงดี ทั้งนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ทุกคนได้มีความ
ตั้งใจที่จะรักษาวัฒนธรรมของบ้านเมืองรักษาดนตรีของเราเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ว่าของเรามีของดี ในทางศิลปะก็
นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม ในทางเป็นชาติไทยก็เป็นความหวัง เพราะว่าถ้าเรารักษาวัฒนธรรมด้วยความเข้มแข็ง
เช่นนี้ ก็หมายความว่าเรารักษาความปึกแผ่นของชาติไทย วิญญาณของชาติไทยอยู่ มีหวังว่าเราจะอยู่ยงได้ ทั้งนี้จึง
ทำให้การไปฟังดนตรีในวันนั้นทำความปีติยินดีหลายด้าน ทั้งได้ฟังเพลงที่ไพเราะ เพลงที่น่าสนใจ ทั้งได้ทำให้เกิด
ความรู้สึกอ่อนใจ ความรู้สึกภูมิใจที่ชาติไทยมีความมั่นคงและมีอนาคตที่แจ่มใส ฉะนั้นในงานที่ทางกรมศิลปากรได้
จัดและที่ผู้บรรเลงได้บรรเลง จึงเกิดประโยชน์อย่างมหาศาล ทำให้มีหวังในอนาคต ทั้งในด้านศิลปะ ทั้งในด้าน
ความเป็นไทย

ขอชมเชยทุกคนที่ได้จัดเป็นผลสำเร็จ และที่ได้บรรเลงอย่างไพเราะอย่างดีมาก ให้เข้าใจว่ามีความหมาย
อย่างยิ่ง เข้าใจว่าผู้ที่ได้ออกมาได้ฟังก็คงต้องเกิดความรู้สึกเช่นนี้เหมือนกัน ขอให้ทุกคนที่จัดได้ปฏิบัติงานเพื่อศิลปะ
และเพื่อวัฒนธรรมของชาติไทยด้วยความเข้มแข็งต่อไป ผู้ที่เป็นนักเรียนก็ขอให้ฝึกฝนให้ดีเยี่ยมให้มีความสามารถ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายบุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
พร้อมด้วย นาวาเอก สมภพ ภิรมย์ อธิบดีกรมศิลปากร นำครูและนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ซึ่งได้
แสดงการบรรเลงดนตรีไทยวงพิเศษ จำนวน ๓๒๔ คน เป่าฯ ทูตเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตรในการบรรเลงดนตรีไทยดังกล่าว
รวมทั้งเงินของผู้บริจาคเพิ่มเติม ณ โรงละครแห่งชาติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ฝึกฝนทั้งในด้านวิชาการของศิลปะ และขอให้ฝึกฝนจิตใจของตัวเองให้เข้มแข็งเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานต่อไป และขอทุกคนจงประสบความสำเร็จในการฝึก ในการเรียน ทั้งในกิจการต่าง ๆ ที่ได้ตั้งใจที่จะทำ ขอให้จงมีผลสำเร็จ ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายแข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตัว ให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย และเครื่องอิสริยาภรณ์นี้เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติ

เกียรติที่ท่านได้ประกอบขึ้นมาด้วยการทำงาน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความบากบั่นขยันหมั่นเพียรนี้ ขอให้ท่านรักษาไว้ด้วยความดี ด้วยความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอันสำคัญที่ท่านมีทุกคน งานนั้นถ้าทำได้ดี ก็จะทำให้บ้านเมืองมีความผาสุก ความเจริญ ความมั่นคง งานนี้จะต้องทำด้วยความรู้ คือความรู้หลักวิชาในแต่ละงานที่ท่านได้ประกอบอยู่นอกจากความรู้ในหลักวิชาการแล้ว จะต้องมีความรู้ที่จะมาปฏิบัติ นำเอาวิชานั้นมาปฏิบัติให้ถูกต้องตามเหตุการณ์ ซึ่งบางทีก็ไม่มีอยู่ในตำรา และจะต้องอาศัยความคิดพิจารณาที่รอบคอบของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ บางสถานการณ์ เมื่อเราไปเจอก็พยายามที่จะชักเอาหลักวิชาที่ได้เล่าเรียนมาหรือได้ประสบมาปฏิบัติ ก็ไม่สามารถที่จะทำให้ลุล่วงไปโดยเรียบร้อย แต่ถ้ามาใช้ความพิจารณาที่รอบคอบ ที่ลึกซึ้ง ก็จะผ่านพ้นอุปสรรคทั้งหลายนั้นไปโดยดีเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หลักที่จะต้องยึดคือความสำเร็จของงานโดยเฉพาะและยังลึกกว่านั้นคือความมั่นคงของสังคม ความมั่นคงของประชาชน และความมั่นคงของประเทศชาติ ถ้าจะยกตัวอย่างในวันสองวันนี้ที่ผ่านมา มีความวุ่นวายในการเดินขบวน ซึ่งทุกคนก็คงจะต้องลุ่มใจอยู่ แต่โดยอาศัยวิธีการซึ่งอาจไม่อยู่ในตำรา แต่ว่าเป็นวิธีการที่อยู่ลึกซึ้งในธรรม คือความเมตตา ความที่มีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ความใจเย็น จึงผ่านพ้นไปได้เป็นระยะ ๆ แต่หน้าที่ทั้งหลายที่ท่านได้ประกอบอยู่ก็ต้องสอดคล้องกัน คือให้หน้าที่ให้งานการนั้นลุล่วงไปโดยดีมาประกอบกัน แล้วก็มีความเจริญ ความมั่นคงของบ้านเมือง เวลานี้ที่สถานการณ์ที่กล่าวก็ได้คลี่คลายไปแล้วอีกระยะหนึ่ง คือขบวนล่าสุดได้สลายตัวไปแล้ว ถ้าทุกคนพยายามทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสุจริตด้วยความคิดพิจารณาที่รอบคอบแล้ว ก็เชื่อว่าบ้านเมืองของเราจะมั่นคงเจริญไม่มีอันตรายใด ๆ จะมาบุกรุกเราได้

ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติหน้าที่ในงานของตน ทั้งอาศัยหลักวิชาที่มีอยู่ ทั้งอาศัยหลักของธรรมหลักของความเมตตา ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และร่วมมืออุดหนุนซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะให้มีความผาสุกแก่ส่วนรวม ขอให้ท่านทั้งหลายจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองสำเร็จในกิจการที่ดี ที่ชอบทุกประการ ขอทุกท่านจงมีความสุข ความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายแก่ผู้ได้รับพระราชทาน จำนวน ๒๑๕ คน ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี ๒๕๑๕

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายและเหรียญกล้าหาญ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบอิสริยาภรณ์และเหรียญเป็นพิเศษในกรณีที่ท่านได้ปฏิบัติงานเป็นกิจพิเศษ เพื่อรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ ทั้งเป็นตัวอย่างอย่างหนึ่งว่า การปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยของประเทศชาตินี้ ต้องใช้ความรู้ในหลักวิชา ทั้งต้องใช้ความคิดพิจารณาและความกล้าที่จะตัดสินใจ ในการปฏิบัติพิเศษกรณีต่าง ๆ เช่นนี้ จะมาได้อย่างเดียวมิได้ เพราะว่าเป็นกรณีพิเศษโดยแท้ ที่ได้ปฏิบัติมาไม่ใช่เฉพาะได้ช่วยให้มีความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสถานที่ถูกบุกเท่านั้นเอง แต่ได้ให้ความปลอดภัยแก่บ้านเมือง ได้ทำให้เป็นตัวอย่างว่าวิธีการมีเหมือนกันที่จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นมิตรแม้จะเป็นผู้ที่ทำลาย ฉะนั้นก็ขอให้ถือว่าการปฏิบัติที่ได้ทำไปเป็นตัวอย่างอันดีเพื่อที่จะให้แสดงให้เห็นว่า มีสถานการณ์ใดเราต้องใช้ความคิดพิจารณา ความใจเย็น เหตุผล และไม่ลืมเป้าหมายที่สูงสุด ก็คือความปลอดภัย ความไม่มีความรุนแรงให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง ในระยะเวลานี้ก็มีความรุนแรง ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นอยู่ โดยที่ได้เห็นประจักษ์มาแล้ว การแก้ปัญหาต่าง ๆ นี้จะต้องถือหลักของความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ความใจเย็น มีเหตุผล ถ้าเราทุกคนมีเหตุผล มีความมุ่งมั่นในเป้าหมายอันสำคัญคือความปลอดภัย ไม่มีความวุ่นวายในบ้านเมือง จะทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคได้ทุกประการ เพื่อการนี้จะต้องใช้ความเข้มแข็ง ความอดทน ความเมตตา และใช้เหตุผลที่รอบคอบ ทั้งประกอบด้วยความจับปล้นในการปฏิบัติงาน ความไม่โลเลความแน่วแน่ ฉะนั้นก็ขอให้ท่านจงเป็นตัวอย่างและปฏิบัติงานต่อไปให้สมกับเป็นตัวอย่าง ทั้งขอให้ทุกคนได้พิจารณาดูดี ๆ ว่า ความสำคัญที่สุดอยู่ที่ความปลอดภัย ความสงบของบ้านเมือง ทำด้วยความสุจริตใจ ไม่มีผิดแน่

ขอให้ท่านได้ประสบความสำเร็จรุ่งเรือง สิ่งใดที่ประสงค์ที่ดีที่งามจงสัมฤทธิ์ผลทุกประการ ขอให้ประสบความสำเร็จความสุขความเจริญ ความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายและเหรียญกล้าหาญแก่เจ้าหน้าที่ของทางราชการที่ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในการนำกลุ่มโจรอาหรับที่ยึดสถานเอกอัครราชทูตอิสราเอล เดินทางออกนอกประเทศ รวม ๕ คน ในการนี้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมเข้าเฝ้า ฯ ด้วย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามเนื่องในงานวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ

ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

วันอาทิตย์ ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามในโอกาสอันสำคัญนี้ อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบตามรายงานว่า กิจกรรมลูกเสือดำเนินก้าวหน้าอย่างมั่นคง ทั้งสามารถยังประโยชน์แก่ประชาชนได้กว้างขวางยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าคณะลูกเสือมีความตั้งใจและมีความเพียรพยายามอย่างแน่วแน่ ที่จะปฏิบัติภารกิจให้บังเกิดผลตรงตามอุดมคติและความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

หลักการสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือ นั่นคือการทำประโยชน์ช่วยเหลือคนทั่วไป ดังนั้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่จะมุ่งอบรมลูกเสือให้ทราบตระหนักถึงจุดประสงค์ข้อนี้ พร้อมทั้งฝึกหัดให้สามารถดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้จริง ๆ ในทุกโอกาสที่จะกระทำได้ หมายถึงว่าให้ช่วยกันเพราะนิสัยจิตใจที่ดีที่เกิดขึ้น และเมื่อมีความรู้ความสามารถอย่างไรในตัว ก็เผื่อแผ่ไปถึงผู้ที่อยู่นอกวงการลูกเสือด้วย ถ้าลูกเสือสามารถช่วยเหลือผู้อื่นเช่นนี้ได้สม่ำเสมอตลอดไป จะเป็นการสร้างสังคมและสร้างอนาคตอันราบรื่นแจ่มใสสำหรับตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

สำหรับลูกเสือทุกคนนั้น ขอให้จำไว้ว่า ลูกเสือหมั่นฝึกฝนตนเองได้เข้มแข็งเคร่งครัดเพียงใด จะมีความรู้ ความคิดและความสามารถสูงขึ้นเพียงนั้น และถ้าลูกเสือทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้กว้างขวางเพียงใด ก็จะได้รับประโยชน์ตอบแทนมากขึ้นเพียงนั้น

ข้าพเจ้าขออวยพรให้งานของคณะลูกเสือดำเนินไปโดยปราศจากอุปสรรคทั้งปวงและให้บรรลุประโยชน์ที่มุ่งหมายไว้ทุกประการ ขอให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนทุกท่านที่มาชุมนุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ ประสบความสุขความสวัสดิ์และความเจริญทั่วหน้ากัน.

กระแสพระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการลูกเสือชาวบ้าน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้สนับสนุนกิจการของลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งแม้จะตั้งมาเป็นเวลาเพียงไม่ถึงสองปี ก็ได้ทำประโยชน์เป็นอย่างยิ่งตามจุดประสงค์

การที่ลูกเสือชาวบ้านได้เจริญขึ้นมาและเป็นผลดีขึ้นนั้น ก็นับว่าต้องอาศัยผู้ที่สนับสนุนหลายด้าน ด้านการเงินก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง เพราะจะต้องมีค่าใช้จ่าย ในด้านวิชาการก็ต้องมีและคณะลูกเสือได้ส่งนักวิชาการไปอบรม ไปสั่งสอน ไปชี้แจงอย่างสม่ำเสมอ ฉะนั้นจึงได้ผลดี ผลดีนี้เห็นได้มาได้หลายทาง ได้ไปดูลูกเสือชาวบ้านเองที่เขาปฏิบัติกร และแสดงเห็นท่าทางร่าเริงและจิตใจที่เข้มแข็ง จิตใจที่แน่วแน่ของเขา ก็เห็นได้ว่าได้ผลเป็นประโยชน์ อีกทางหนึ่งที่เราเห็นได้ว่าได้ประโยชน์ คือผู้ที่ไม่ค่อยจะปรารถนาให้บ้านเมืองเรามีความเจริญหรือมีความอยู่เป็นปึกแผ่น ได้โจมตีและได้บิดเบือน ทำให้กิจการของลูกเสือชาวบ้านประสบการโงมดีหรือใส่ร้ายบ้าง อันนี้เป็นการแสดงว่า เราสามารถที่จะจรรโลงความรู้สึกของชาวบ้านที่อยู่ตามชนบท และโดยเฉพาะในเขตของตำรวจชายแดน เราสามารถที่จะจรรโลงจิตใจเขาให้รักชาติ ให้รักส่วนรวมและรักความสงบจุดประสงค์นี้เราได้บรรลุถึงความอุดมคติของลูกเสือ แต่ที่เราจะต้องพยายามที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการลูกเสือชาวบ้านกลายเป็นกองกำลัง ซึ่งผู้ที่หวังร้ายหาเรื่องว่าเป็นกองกำลัง เราไม่ได้ต้องการที่จะให้ลูกเสือชาวบ้านเป็นกองกำลังเพื่อลูกหลานใคร เราต้องการให้ลูกเสือชาวบ้านเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ชาวบ้านมีความก้าวหน้าพัฒนาตัวเองได้ ปกครองตัวเองได้ มีเสรีภาพและมีวิชาการ ฉะนั้นทางด้านหลักวิชาอาจต้องดัดแปลงกิจการของลูกเสือให้เข้ากับสภาพของชาวบ้าน ยกตัวอย่างเช่นการแต่งกาย ที่ได้แจกเฉพาะผ้าผูกคอก็เป็นกรสมควรแล้ว ไม่จำเป็นที่จะต้องให้แต่งเครื่องแบบใด ๆ เพราะว่าถ้ามีการแต่งเครื่องแบบเข้าก็กลายเป็นบุคคลอยู่ในเครื่องแบบ และเป็นบุคคลที่เท่ากับต้องอยู่ในอาณัติของทางราชการ กลายเป็น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ พลตำรวจตรีเจริญฤทธิ์ จรรย์โรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นำนายเพททาย อมาตยกุล นายกลสโมสรลูกเสือกรุงเทพ พร้อมด้วยผู้สนใจกิจการลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๓๑ คน นายเฉลียว วัชรพุกก์ อธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดิน พร้อมด้วยคณะจำนวน ๕ คน และนางซันจิ จาติกวณิช ประธานมูลนิธิแม่บ้านอาสา ในนามของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน ๔ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายผ้าผูกคอลลูกเสือชาวบ้าน พระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์ลูกเสือ สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือชาวบ้าน และเงินเพื่อจัดทำผ้าผูกคอลลูกเสือ

ลูกน้องของทางราชการ แต่ว่าความประสงค์ของเราก็คือ ให้ชาวบ้านให้ประชาชนเป็นนายของตัวเองได้ ฉะนั้นการที่มีเฉพาะผ้าผูกคอและมีกิจการที่เข้ากับประเพณีของชาวบ้านจึงเป็นสิ่งที่สมควร และสมควรรักษาไว้ การที่นำประเพณีหรือวิธีการของลูกเสือมา ก็ต้องระมัดระวังให้ไม่ทำลายประเพณี หรือความเป็นอยู่อันดีงามแล้วของชาวบ้าน ทั้งในด้านประเพณีในการบันเทิงและในการทำงาน ตลอดจนประเพณีในทางศาสนาของชาวบ้าน เราไม่ปรารถนาที่จะทำลายความเป็นอยู่เดิมของเขา ตรงข้ามส่งเสริมให้รักษาความดี รักษาสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองไทยเราอยู่ได้จนทุกวันนี้ มีจำเป็นที่จะมาดัดแปลงอย่างไร

ข้อต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีผู้เข้าใจผิด แม้จะอยู่ในวงการอาจเข้าใจผิดบ้าง จึงได้ขอไปชี้แจงให้ทราบ จะเป็นการป้องกันไม่ให้คนอื่นเข้าใจผิดหรือฉวยโอกาสให้เข้าใจผิดและทำให้กิจการของลูกเสือชาวบ้านเสียไป ฉะนั้นก็ขอให้ทุกท่านได้ช่วยกันทำให้กิจการของลูกเสือชาวบ้านก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ชาวบ้านที่ได้รับการอบรม เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เพราะว่าเพราะความสามัคคี ทุกคนสามารถที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม และสามารถที่จะพัฒนาตนเอง มีความรักใคร่ซึ่งกันและกัน ทำให้บ้านเมืองมีความสงบและพัฒนาได้โดยรวดเร็ว

ในที่นี้ก็ขอชมเชยเหล่าตำรวจตระเวนชายแดนที่ได้มีความขยันหมั่นเพียรตั้งใจทำกิจการนี้ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และขอชื่นชมข้าราชการทางฝ่ายการลูกเสือที่ได้ไปร่วมมือให้คำแนะนำอย่างดี ทั้งขอขอบคุณที่สนับสนุนเอาใจใส่ในกิจการทำให้สำเร็จไปได้ ก็ขอทุกคนที่เกี่ยวข้องจงประสบความสำเร็จ จงมีความสำเร็จทุกประการทุกเมื่อ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ทางธนาคารได้สนับสนุนกิจการด้านสร้างโรงเรียนในชนบท การที่ได้สร้างโรงเรียนตามวัดในชนบทนี้ ก็มีจุดประสงค์ที่จะให้ได้ให้ทางศาสนาช่วยการศึกษาอย่างโบราณกาล และทำให้แบ่งเบาภาระของทางราชการด้วย ที่ได้ทำมาก็โดยอาศัยเงินที่ได้บริจาคเป็นผลสำเร็จหลายแห่งแล้ว ก็นับว่ากิจการเช่นนี้ได้เป็นผลดี ถ้าประชาชนสามารถที่จะส่งลูกหลานไปเรียนได้มีความรู้ ก็ทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงขึ้น และทุกคนได้ร่วมในงานนี้ ฉะนั้นที่ทางธนาคารได้บริจาคนับว่าเป็นประจำแล้ว นี่ก็นับว่าเป็นบุคคลอย่างสูง และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้มีความมั่นคงจะสะท้อนมาถึงกิจการของธนาคารที่จะทำให้เจริญก้าวหน้าไปด้วย นอกจากนี้ทางธนาคารก็ได้ปฏิบัติกิจกรรมนอกเหนือจากการธนาคาร เช่นทำการประกวดวรรณกรรม ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง ก็ขอขอบใจกรรมการและพนักงานทุกคนของธนาคาร ขอให้มีความเจริญรุ่งเรือง มีความแข็งแรง ทั้งกายทั้งใจ มีความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชิน โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการธนาคารฯ รวม ๗ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบท

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการกลางสภามวยอาชีพแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ขอขอบใจกรรมการและนักมวยทั้งหลายที่ได้จัดการชกมวยเพื่อการกุศลครั้งนี้ ซึ่งนับว่าได้สมทบมาอีกครั้งหนึ่งในทุนของนักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล

การที่ได้สนับสนุนมาเป็นระยะเวลานานมาแล้วก็ได้ประโยชน์มาก เพราะเราสามารถที่ได้สนับสนุนการศึกษาชั้นสูงตามนโยบายของมูลนิธิอานันทมหิดล และมีผลสำเร็จมาได้มากแล้ว ฉะนั้นการที่ท่านได้รวบรวมเงินในการแข่งขันมวยทุกครั้งก็เท่ากับได้สร้างความรู้แก่บุคคลที่จะสามารถมาช่วยพัฒนาประเทศไทยในชั้นสูงได้ทุกครั้ง อันที่จริงกีฬามวยนี้กับความมั่นคงและความก้าวหน้าของประเทศชาติก็สัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เพราะว่าการมวยนี้ก็เป็นทางป้องกันตัว เป็นกีฬาที่มาจากวิธีการป้องกันตัวของนักรบไทยมาแต่โบราณกาล มาสมัยนี้เราจะต้องป้องกันตัวด้วยการใช้การต่อสู้ส่วนหนึ่ง และด้วยวิธีที่จะพัฒนาประเทศอีกส่วนหนึ่ง การที่ท่านได้จัดการแข่งขันมวยซึ่งเป็นการต่อสู้อย่างที่เขารู้จักว่าบู๊มาเพื่อช่วยการต่อสู้ด้านพัฒนา จึงเป็นนิมิตที่ดี และได้ทำให้สามารถสร้างประเทศให้มั่นคง ในสมัยนี้เราจะต้องเตรียมพร้อมเสมอทั้งสองด้าน และนักมวยทราบดีว่าถ้าต่อสู้เฉพาะด้วยกำลังก็คงแพ้นั้น ต้องมีวิชาการ ต้องมีวิธีการ และต้องมีสติที่มั่นคงที่รู้วิชาการที่จะบุกและวิชาการที่จะหลบ ฉะนั้นการที่มีการต่อสู้มวยเพื่อป้องกันตัวก็ต้องอาศัยทั้งสองอย่างเหมือนกัน ในทางอื่นก็ต้องพิจารณาอยู่เสมอว่า การป้องกันประเทศและการพัฒนาประเทศเราต้องใช้ทุกอย่าง ขอให้ทุกท่านที่มาในวันนี้ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ด้วยความเฉลียวฉลาด และด้วยความสามัคคี เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตนเพื่อเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ในการนี้ก็ขอให้ทุกท่านพร้อมด้วยกำลังใจกำลังกายที่สมบูรณ์ เพื่อที่จะทำหน้าที่แต่ละคนซึ่งมีหน้าที่ต่าง ๆ กันให้สำเร็จลุล่วงด้วยประสิทธิภาพสูง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและด้วยความสำเร็จ

ขอจงประสบความสำเร็จความงามทุกประการ สิ่งใดที่ประสงค์ที่เหมาะสมที่ดีที่งาม จงสัมฤทธิ์ผลทุกประการ ขอทุกท่านจงประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทุกเมื่อในทุกกรณี และมีอนามัยและจิตใจแข็งแรงทั่วทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ พลตำรวจโทพจน์ เกษะนันท์ ประธานกรรมการอำนวยการจัดมวยโดยเสด็จพระราชกุศล พร้อมด้วยคณะกรรมการอำนวยการกลางสภามวยอาชีพแห่งประเทศไทย จำนวน ๕ คน และกรรมการสนามมวยจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๒๐๘ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันชกมวยโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน “นักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล” ณ สนามมวยต่างจังหวัด และรับพระราชทานเข็มกลัดปกเสื้อ “อปร” กับรับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้มีอุปการคุณแก่กิจการลูกเสือ

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ายินดีมาก ที่ได้พบกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งเป็นผู้แทนจังหวัดต่าง ๆ พร้อมกับได้มอบเหรียญลูกเสือสดุดีแก่ผู้ที่ได้อุปการะเกื้อกูลกิจการลูกเสือ ขอขอบใจในมิตรของท่าน และขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติในครั้งนี้ทั่วกัน

ท่านทั้งหลายต่างประจักษ์แก่ใจแล้วว่า ปฏิบัติการทางลูกเสือมีประสิทธิผลอันแน่นอน ในทางสร้างเสริมความรู้ ความเฉลียวฉลาด ความเข้มแข็ง และความสุจริตในตัวบุคคล ทั้งปลูกฝังความสามัคคีพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่ชน ปฏิบัติการนี้แพร่หลายไปถึงที่ใด ก็ทำประโยชน์ดังกล่าวให้เกิดขึ้นถึงที่นั้น ดังที่ได้ปรากฏผลแจ้งชัดแล้วในเรื่องลูกเสือชาวบ้าน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้กล่าวเน้นถึงการเผื่อแผ่ช่วยผู้อื่น เมื่อวันงานที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ

ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมในโอกาสนี้ว่า ทุกคนในคณะลูกเสือ จะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นใด ๆ ก็ตาม เป็นลูกเสือประเภทใด ๆ ผู้ใหญ่หรือเด็กก็ตาม ควรจะได้ถือเป็นหน้าที่ปรกติที่จะต้องเผื่อแผ่ความรู้ความสามารถ ตลอดจนจิตใจของลูกเสือ แก่คนทั่วไปโดยกว้างขวาง ไม่จำกัดจำกัดเฉพาะผู้ที่มาสัมผัสเข้าอยู่ในคณะ ควรจะได้ถือว่าการกระทำดังนั้นเป็นการแจกจ่ายวิทยาทาน ที่เกิดจากความอารีและความหวังดีของท่าน การแจกจ่ายวิทยาทานนั้นมิได้ทำให้ท่านหมดเปลืองสูญเสียความรู้ความสามารถอันใดไปเลย หากแต่จะทำให้ตนแตกฉานชำนาญยิ่งขึ้น พร้อมกับสร้างความรู้ความคิดที่ถูกทำนองคลองธรรมให้เกิดในหมู่ชนอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะช่วยให้เขาเหล่านั้นสามารถสร้างฐานะความมั่นคงให้แก่ตน แก่หมู่คณะ แก่ท้องถิ่น ตลอดจนจนถึงประเทศชาติในส่วนรวมได้อย่างไพศาล แต่โดยทางตรงข้ามถ้าท่านหวงแหนความรู้ความคิดไว้กับตัว ความรู้ความคิดทั้งหลายก็จะไร้ประโยชน์ กลายเป็นหมันไป ตัวท่านก็จะได้ชื่อว่ามึนใจคับแคบเห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นอันตรายแก่ส่วนรวมอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าขอฝากถ้อยคำที่กล่าวแล้วทั้งหมดเป็นข้อคิดสำหรับทุกคนในปีนี้ ขออานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งปวง ให้เจริญด้วยพรทั้งสี่ประการ สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ให้บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่กิจการลูกเสือยิ่ง ๆ ขึ้น.

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่นายกสโมสรลูกลีอกกรุงเทพ กรรมการบริหารลูกลีอกแห่งชาติ
นำคณะกรรมการสโมสรลูกลีอกกรุงเทพ คณะกรรมการบริหารลูกลีอกแห่งชาติ
ผู้บังคับบัญชาตำรวจตระเวนชายแดน ลูกลีอกชาวเขา และลูกลีอกไกลคมนาคม
เข้าเฝ้า ฯ

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดี ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

นายอินต้อย่างยิ่ง ที่ลูกลีอกทั้งหลายมีโอกาสเข้ามาเยี่ยมกรุงเทพมหานคร และมาศึกษาภูมิประเทศใน
จังหวัดต่าง ๆ หลายแห่ง รวมทั้งมาพักแรมและร่วมงานกับลูกลีอกอื่น ๆ ในระหว่างงานวันสถาปนาคณะลูกลีอกแห่งชาติ
ตามที่ทางการลูกลีอกจัดให้

ทุกสิ่งทุกอย่างที่ลูกลีอกได้พบเห็น ได้กระทำและได้ศึกษาในครั้งนี้ มีความสำคัญและมีคุณค่าแก่ชีวิตของ
แต่ละคนมาก การที่ได้ทราบสิ่งที่ไม่เคยทราบ ได้เห็นสิ่งที่ไม่เคยเห็น ได้พบปะคุ้นเคยกับผู้ที่มาจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่ว
ประเทศ จะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในผู้อื่นและในชาติประเทศกว้างขวางชัดเจนขึ้น จะเห็นว่าแต่ละคนจำเป็นต้อง
ติดต่อเกี่ยวข้องกัน และต้องเอื้อเฟื้อพึงพาอาศัยช่วยเหลือกัน จึงจะสามารถรวมกำลังกันสร้างความสุขความเจริญให้
เกิดขึ้นได้ เมื่อลูกลีอกกลับไปถึงบ้านแล้วขอให้ปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามที่ได้เรียนรู้และเข้าใจแล้วนี้ช่วยกันแนะนำพ่อ
แม่ พี่น้อง เพื่อนบ้านให้เข้าใจ พร้อมทั้งนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการเป็นลูกลีอกไปเพื่อแม่แก่เขาเหล่านั้นให้
ทั่วถึงด้วย ทุกคนจะได้สามารถร่วมกันสร้างความสุขความเจริญให้แก่ตนเอง และแก่ท้องถิ่นที่อยู่ได้ถาวรรวดเร็ว
ขึ้น

ขอชมเชยเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ฝ่าย ที่ได้อุตสาหะร่วมมือกันอุปถัมภ์บำรุงลูกลีอกชาวเขาและลูกลีอกไกลคมนาคม
อย่างดียิ่ง ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขออภัยกับท่านทั้งหลายในจุดสำคัญของการลูกลีอกอีกครั้งหนึ่งว่า การลูกลีอกเป็นปัจจัย
สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้คนเป็นคนที่มีค่า สามารถที่จะอยู่ร่วมกันและร่วมมือกันได้เสมอ โดยไม่จำกัดเพศ วัย
และถิ่นที่เกิด ขออวยพรให้ทุกคนมีสุขภาพอนามัยอันสมบูรณ์ มีความปลอดภัย ประสบความสำเร็จ ความเจริญ
ก้าวหน้า พร้อมทั้งสิ่งดีที่พึงประสงค์ทุกประการ.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการและผู้แสดงละครเรื่อง

“สถิติในหทัยราษฎร์”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลาย กรรมการทุกคน ผู้แสดงทุกฝ่ายที่ได้มาในวันนี้ มาให้พร และที่ได้จัดรายการให้พรในวันเกิด ซึ่งตามจุดประสงค์ที่ได้กล่าวก็เห็นว่าได้ผลดี ส่วนเรื่องเงินที่ได้บริจาคนั้นก็เหมาะสมที่สุดที่ได้บริจาคสำหรับผู้ปฏิบัติชายแดน และสำหรับผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติ เหตุว่าทั้งสองอย่างนี้ก็เห็นว่าแยกกันยาก เพราะว่าเราไม่ทราบว่าอะไรเป็นภัยธรรมชาติอะไรเป็นราชการชายแดน และการที่มีภัยธรรมชาติภัยชายแดนบางที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนและเกิดก่อการร้ายก็ได้ ฉะนั้นที่รวมกันสองอย่างสองรายการนี้ก็เห็นว่าเป็นที่เหมาะสม และในการปฏิบัติก็ทำเช่นนั้น เพราะว่าตามที่เคยทำ ได้มอบหมายให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในภูมิภาคชายแดน ซึ่งต้องต่อสู้เพื่อปราบปรามผู้ก่อการร้ายและก็ได้มอบหมายให้สิ่งของไปช่วยผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติด้วย เพื่อลดการก่อการร้ายเพราะเหตุว่าผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติมีความเดือดร้อน ถ้าทางฝ่ายราชการโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารได้ไปช่วยทันทั่วทั้ง จะทำให้ประชาชนเหล่านั้นมีความระลึกถึงบ้านเมืองมากขึ้น เพราะว่าบ้านเมืองระลึกถึงเขา ยิ่งส่งของมาจากการบริจาคของประชาชนด้วยกัน เขาก็จะมีความสำนึกว่าบ้านเมืองของเราเป็นบ้านเมือง เป็นประเทศไทย และมีผู้ที่จะช่วยในยามที่เขาเดือดร้อน ฉะนั้นวิธีการที่จะช่วยให้บ้านเมืองลดภัยทั้งธรรมชาติทั้งภัยสงคราม ก็จะต้องแสดงออกมาซึ่งความสามัคคี ซึ่งความเป็นห่วงเป็นใยของประชาชนทุกคน คณะและทุกฐานะซึ่งมีต่อเพื่อนมนุษย์เพื่อนร่วมชาติ ทำให้มีความสามัคคี ให้มีความเห็นใจซึ่งกันและกัน ที่ได้จัดการแสดงเช่นนั้นก็นับว่าได้ผลดีเพราะเหตุนี้เอง นอกจากนั้นความสามัคคีที่ท่านได้แสดงในหมู่ของท่านเองซึ่งมีหลายสมาคมและหลายอาชีพ ก็เป็นกำลังอย่างหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองไปสู่ความมั่นคง ก็ขอให้พยายามที่จะรักษาจิตใจที่ตั้งงามเช่นนี้ต่อไป เพราะว่าประเทศไทยจะอยู่ได้ต่อเมื่อบุคคลที่ประกอบเป็นประเทศขึ้นมามีความระลึกถึง มีความรับผิดชอบ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ คุณหญิงสมศรี เจริญรัชตภาคย์ กรรมการที่ปรึกษาของสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดการแสดงละครฯ ฝ่ายประสานงานและการแสดงจากหน่วย กอปค. ฝ่ายการแสดงและเจ้าหน้าที่จากบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด กับคณะกรรมการจากสโมสรไลออนส์ จำนวน ๕๖ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการแสดงละครเรื่อง “สถิติในหทัยราษฎร์” ทางสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีช่อง ๔ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยราชการชายแดนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ต่อส่วนรวม มีความรู้อะไร มีความสามารถอะไรก็ร่วมกันสร้าง เว้นจากสิ่งที่จะเบียดเบียนซึ่งกันและกัน จะผ่านพ้นอุปสรรคได้ในส่วนตัวและในส่วนรวม

ฉะนั้นที่ได้พบกับท่านทั้งหลายในวันนี้ก็เกิดความปลื้มและเกิดความยินดี ขอให้ท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จในกิจการใดๆ ที่พิจารณาที่จะทำ ขอให้มีความปลื้มพอใจที่จะทำงาน ทำหน้าที่เพื่อความเจริญรุ่งเรือง ขอจงมีความสำเร็จความมั่นคงทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยทุก ๆ ด้าน ดำเนินก้าวหน้ามาได้อย่างน่าพอใจ ขอแสดงความชื่นชมกับทุกท่านที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา

ท่านทั้งหลายทุกคนมีความมุ่งหวังอันสูงในชีวิต จึงได้ชวนชวยและอุทิศสละชีพเพียรศึกษาวิชาการชั้นสูงจนสำเร็จได้ชื่อว่าเป็นผู้มีเกียรติที่มีการศึกษาดี คือได้รับความยกย่องว่ามีความรู้ความคิดอันเจริญเต็มที่ การที่มีการศึกษาสมบูรณ์แล้วนี้ ทำให้แต่ละคนหลีกเลี่ยงไม่ได้จากความรับผิดชอบ ที่จะต้องใช้ความรู้สติปัญญาของตนให้เป็นประโยชน์และเป็นความเจริญวัฒนาแก่บ้านเมืองและส่วนรวม ดังนั้น เมื่อท่านได้ออกไปร่วมงานของชาติ ในสาขาใดวงการใดก็ตาม ควรจักได้ตั้งความประสงค์และความเพียรพยายามอันแน่วแน่มั่นคงไว้ ที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่ท่านได้พิจารณาเห็นแจ้งชัดว่าจะเป็นประโยชน์เป็นความเจริญอันไพศาลยั่งยืน เพื่อเป็นความสำเร็จเป็นความภาคภูมิใจที่แท้จริงในชีวิต อย่างน้อยที่สุด เมื่อได้กระทำงานด้านวิชาการ ด้วยความรอบคอบ ด้วยความคิดสติปัญญาโดยครบถ้วนแล้ว ก็จะได้รับอันพึงใจ คือความมั่นใจที่การลงทุนลงแรงประกอบกรณียกิจของท่าน จะบังเกิดผลที่พึงประสงค์ไม่เป็นหมัน

ข้าพเจ้าใคร่ขอให้แต่ละคนได้นำถ้อยคำที่ข้าพเจ้ากล่าวแต่โดยย่อขณะนี้ ไปคิดพิจารณาให้ทราบแน่แก่ใจให้ตลอด แล้วนำไปใช้ในการปฏิบัติสรรพกิจการงาน ตลอดจนการครองชีวิตของท่าน เพื่อจักได้สามารถนำหลักวิชาการและความคิดไปใช้ให้บังอิกงามถูกถ้วนเต็มภาคภูมิ และประสบความสำเร็จทั้งมวลตามที่ปรารถนา

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความสุขความสวัสดิ์ และมีความเจริญในธรรมที่ดีทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันศุกร์ ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จทุกคน

เมื่อวานนี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บัณฑิตในที่ประชุมนี้เป็นใจความสำคัญว่า ผู้มีความรู้ความคิดอันเจริญสมบูรณ์แล้วนั้น ย่อมมีความรับผิดชอบอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะต้องใช้สติปัญญาและวิชาการให้บังเกิดผลดีแก่ชาติบ้านเมือง และส่วนรวม แต่ละคนจึงควรจักได้สร้างสรรค์ สิ่งที่ตนพิจารณาเห็นถ่องแท้แล้วว่า จะเป็นประโยชน์และเป็นความเจริญที่ยั่งยืนไว้ เป็นนิมิตหมายแห่งความสำเร็จของตน ๆ

วันนี้ ขอเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายว่า อุดมคติหรือการปฏิบัติดำเนินการใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง เป็นระเบียบ และสุจริตเป็นพื้นฐาน มิฉะนั้นจะไม่มีส่วนที่จะทำไปได้ หรือเป็นไปได้อย่างที่คิดเลย เห็นได้จากความจริงที่เป็นมาแล้วไม่ว่าในยุคใดสมัยใด จึงใคร่จะกล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า การฝึกหัดทางใจนี้สำคัญอย่างยิ่งยวด จำเป็นที่จะต้องระมัดระวังฝึกฝนอยู่เสมอตลอดชีวิต จึงจะคงความสุจริต เข้มแข็ง และเป็นระเบียบไว้ได้ ไม่พ่ายแพ้แก่ความลุ่มหลงลืมนัด

ขณะนี้ ท่านกำลังมีความตั้งใจดีที่จะทำงานเพื่ออุดมคติพร้อมแล้ว แต่ต่อไป ในเมื่อต้องตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่แปลกเปลี่ยนไป อาจคลายจากอุดมคติและความสุจริตใจไปได้ไม่ยากนัก ฉะนั้น ทุกคนจำเป็นต้องหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาการกระทำของตนให้รอบคอบอยู่เสมอ ระมัดระวังทำการทุกอย่างด้วยเหตุผล ด้วยความมีสติ และด้วยความรู้ตัว เพื่อเอาชนะความชั่วร้ายทั้งหมดให้ได้โดยตลอด และสามารถก้าวไปถึงความสำเร็จที่แท้จริงทั้งในกิจการงานและการครองชีวิต

ขออวยพรให้บัณฑิตประสพแต่ความสุขและความสวัสดิ์ มีความเจริญงอกงามในธรรมที่ดีทุก ๆ ประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานฉลองครบรอบ ๓๐ ปี

ของ

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่บริจาคเงินเพื่อการกุศลในโอกาสที่ได้ฉลองครบ ๓๐ ปีของคณะ การฉลองนี้ก็เข้าใจว่าเป็นการฉลองเพื่อความรื่นเริงอย่างหนึ่ง และเป็นการฉลองเพื่อมาคิดถึงความสำคัญของคณะอีกอย่างหนึ่ง คณะนี้ก็เห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะให้มีคนที่มีความรู้ในด้านการเศรษฐกิจและการบริหาร ซึ่งสำคัญยิ่งสำหรับประเทศของเรา

การผลิตนั้น อันที่จริงถ้าไม่ช่วยจัดให้การผลิตมีระเบียบเรียบร้อย และทำให้ผู้ผลิตสามารถที่จะมีฐานะดีขึ้น การทำงานทั้งหลายก็จะเสีย จะไม่เป็นผลแน่นอน เพราะว่าเราผลิตขึ้นมาแล้วเราจะต้องนึกถึงว่า กลไกของการผลิตนี้รวมถึงการให้ผลผลิตเป็นประโยชน์ขึ้นมาในด้านต่าง ๆ หมายถึงผู้ผลิตนั้นจะต้องสามารถที่จะเลี้ยงตัวได้ด้วย ถ้าเราไม่ช่วยจัดการ ผู้ที่ผลิตคือชาวนาชาวสวนจะถูกบีบคั้นจากทางด้านพ่อค้าหรือทางด้านผู้ที่จะไปซื้อสินค้าเหล่านั้นเพื่อให้เป็นรายได้ ก็จะทำให้ชาวนาชาวสวนอยู่ในฐานะลำบาก ไม่สามารถที่จะผลิตต่อไป ก็กลับมาทำให้ผลผลิตลดลงไป ความคิดแบบนี้ ถ้าคิดเพียงแค่นี้ก็จะเห็นความสำคัญของการเรียนเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจในด้านเกษตร และจะทำให้คิดได้ว่า ถ้าเราเรียนมาแล้ว ก็จะต้องไปปฏิบัติให้ถูกต้องถึงจะเป็นผล ถึงจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ถ้าเรียนไปแล้วไม่ได้ใช้เป็นประโยชน์ จะเป็นว่าเราจะไปรับงานในทางนี้โดยตรงหรือจะไปแพร่ความรู้ด้านนี้ก็ตาม ถ้าไม่ได้ทำ ก็ป่วยการที่จะเรียน และป่วยการที่จะเกิดมาเป็นคน ฉะนั้นการที่ท่านได้ฉลองคณะ ๓๐ ปี ก็เชื่อว่ามาจากการที่คิดถึงความสำคัญของวิชาที่กำลังเรียนอยู่ กำลังสอนอยู่นี้ ก็จะเป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเคยได้ไปวิจารณ์เรื่องการเศรษฐกิจและการเกษตรของเมืองไทยและในมหาวิทยาลัยเอง ก็หวังว่าคงเข้าใจ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำคณะกรรมการจัดงานฉลองครบรอบ ๓๐ ปี ของคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๒ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานฉลองครบรอบ ๓๐ ปี โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

แล้วทุกคนที่เข้าเรียนในคณะนี้ จะเข้าใจว่าตนจะต้องพยายามเรียนพยายามปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ตามแนวทางเพื่อความอยู่รอดของบ้านเมือง และเพื่อความอยู่รอดของแต่ละบุคคลที่ประกอบบ้านเมือง

ฉะนั้นก็ขอให้ทุก ๆ ท่านทั้งคณะครู อาจารย์ ทั้งคณะนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จงมีกำลังใจเข้มแข็ง กำลังปัญญาเข้มแข็ง กำลังกายเข้มแข็ง เพื่อที่จะให้บรรลุผลในความมุ่งหมายของการเรียน และโดยเฉพาะการเรียนในคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยเกษตร ขอจงประสบความสำเร็จในความตั้งใจที่ดี ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีที่งามที่เป็นผลประโยชน์แก่ส่วนรวมและแก่ตนจงเป็นผลสำเร็จทุกประการ ขอจงประสบแต่ความเจริญความรุ่งเรือง ความสำเร็จ ความดีความงามทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการยุวม้าคมแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้นำเงินเพื่อการกุศลครั้งนี้มา และที่ได้มาในวันนี้

ที่ได้จัดงานเพื่อที่จะสังสรรค์กันและได้นำรายได้มาก็นับว่าเป็นประโยชน์ เพราะว่าเงินที่มาช่วยการกุศลก็เป็นประโยชน์อยู่แล้ว ส่วนการสังสรรค์เป็นประโยชน์ในทางที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งแต่ละคนก็มีหน้าที่ ๆ ต่างกัน ได้พบปะ และมีการช่วยให้แต่ละคนสามารถทำงานให้ดีขึ้น และช่วยให้สังคมมีความก้าวหน้า ความเจริญขึ้นความมุ่งหมายของ เจ.ซี. ก็ทราบดีแล้วว่า พยายามที่จะส่งเสริมให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสงบและด้วยความก้าวหน้า ซึ่งถ้าทุกคนพยายามที่จะคิดในทางที่ดี ในทางที่จะเป็นประโยชน์ที่แท้จริง ก็เชื่อว่าสังคมของเราจะสามารถที่จะอยู่ด้วยความก้าวหน้าได้ ฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จในงานของแต่ละคน และความสำเร็จในความคิดที่มีในงานของแต่ละคนด้วย และเชื่อว่าความคิดที่ดีนี้ ถ้าช่วยกันให้เป็นผลดี ก็จะเป็นผลต่อส่วนรวมแน่นอน ถ้าส่วนรวมอยู่ดีแล้วเราก็สามารถที่จะอยู่ดีเหมือนกัน ขอทุกคนจงประสบความสำเร็จ ความสุข ความเจริญก้าวหน้าทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอัมพร ตั้งตรงจิตร นายยุวม้าคมแห่งประเทศไทย สาขาบางกอกใหญ่ ปี ๒๕๑๕ นำคณะกรรมการของสมาคมฯ จำนวน ๑๗ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน เจ.ซี. บอล ณ สถานลีลาศลุมพินี โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และรายได้จากการจำหน่ายแผ่นภาพ ภ.ป.ร. เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบตามรายงานว่า กิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุก ๆ ด้าน ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้

ปัจจุบันนี้เป็นสมัยเร่งรัดพัฒนา จึงบังเกิดสิ่งต่าง ๆ ใหม่ ๆ ขึ้นมากมายเป็นผลติดตามมา ในฐานะที่ท่านทั้งหลายเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา และส่วนใหญ่จะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการนั้นด้วยแน่นอน อยากให้พิจารณาบรรดาผลงานที่ได้ลงทุนลงแรงไปแล้ว ว่าคุ้มค่า เป็นประโยชน์ตรงกับผลประโยชน์เพียงใด ช่วยทำให้บ้านเมืองเจริญขึ้นและมีความผาสุกมั่นคงขึ้นเพียงใด เชื่อว่าจะได้พบผลได้ที่ไม่พึงประสงค์อยู่ไม่น้อย แสดงว่าการทำงานของเรายังมีคุณภาพไม่สมบูรณ์ ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุง

การทำงานอย่างให้มีคุณภาพ ให้ได้ผลบริบูรณ์นั้น จะทำอย่างไร เบื้องต้น ต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องในงานที่จะทำเสียก่อน โดยใช้ปัญญาไตร่ตรองให้เห็นเหตุที่แท้ ผลที่แท้ ที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมายที่พึงมุ่งหวัง แล้ววางแผนการอันแน่นอนที่จะดำเนินการต่อไป ด้วยหลักวิชา ด้วยความร่วมมือปรองดองกัน และสำคัญที่สุด ต้องมีความพากเพียร ไม่ย่อท้อ ในอันที่จะกระทำต่อตามไปจนกว่าจะเป็นผลสำเร็จ ขอให้ถือว่าการทำงานที่จะทำนั้นต้องการเวลา เป็นงานที่มีผู้ดำเนินการมาก่อนแล้ว ท่านเป็นผู้ที่จะเข้าไปเสริมกำลังจึงต้องมีความอดทนที่จะเข้าไปร่วมมือกับผู้อื่น ต้องปรองดองกับเขาให้ได้ แม้เห็นว่ามีจุดหนึ่งจุดใดจะต้องแก้ไขปรับปรุง ก็ต้องค่อยพยายามแก้ไขไปตามที่ถูกต้องควรอยู่ได้ถ้วน ทักทวน มิฉะนั้นจะเกิดความรำฉาน จะเกิดความท้อแท้ เป็นอุปสรรคให้งานหยุดชะงักลงกลางคัน

เมื่อท่านตั้งใจดี มีแผนงานดี มีหลักวิชา มีเหตุผล มีสติรอบคอบในงานที่ทำแล้วจะเกิดความทราบตระหนักด้วยตนเองขึ้นว่า งานที่ท่านนั้นจะได้ผลดีแน่นอน แม้อาจยังไม่ปรากฏผลในปัจจุบันทันตาเห็น ก็จะไม่ย่อท้อใจได้ว่าสำเร็จลุล่วงด้วยดีในเวลาต่อไป ความแน่วแน่ใจดีนี้เป็นอันสูงส่งสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ท่านภูมิใจ มั่นใจ ไม่ท้อแท้ เกิดพลังทั้งกายและใจที่จะกระทำต่อไปจนถึงที่สุด ขอให้ทุกคนนำถ้อยคำของข้าพเจ้าไปคิดใคร่ครวญให้แน่ชัด ให้เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่การงาน และแก่การครองชีวิตของตน ๆ ต่อไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนสามารถประกอบกิจการต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลอันพึงประสงค์ทุกอย่าง และให้ประสบความสำเร็จ และความเจริญทุกประการในชีวิต.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานสามัคคีสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในการประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ ๖๐

วันอาทิตย์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมด้วย ที่สามัคคีสมาคมจัดงานประชุมประจำปีขึ้นดังเคยในปีนี้อีก การประชุมเช่นนี้ควรมีประโยชน์มาก เพราะเป็นเหตุให้เกิดความคุ้นเคย เข้าใจและปรองดองกันไปในทางที่ดี ความสามัคคีปรองดองนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดของบุคคล ในการที่จะทำกรงานใหญ่ ๆ ระดับชาติ รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้ประสพสุขราบรื่นด้วย

ท่านทั้งหลายมาอยู่ในประเทศห่างไกลจากบ้านเกิดเมืองนอน บางคนอยู่มาหลาย ๆ ปี อาจมีความคิดที่ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาว่า โลกทุกวันนี้แคบลง การถือเรื่องชาติกำเนิดมิใช่สิ่งสำคัญอันควรคำนึงถึงแล้วในปัจจุบัน ข้าพเจ้าใคร่กล่าวแก่ท่านว่า ความเป็นไทยนั้นเป็นสมบัติอย่างหนึ่งที่มีค่าประดับโลกอยู่ ไม่ควรที่ใครจะละเลยทำลายเสีย เพราะจะทำให้สูญเสียสมบัติมีค่านั้นไป คนที่จะรักษาความเป็นไทยได้มั่นคงที่สุด ดีและเหมาะที่สุดไม่มีใครอื่นนอกจากไทย เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะอยู่ ณ แห่งไหนใด คนไทยมีหน้าที่ต้องรักษาความเป็นไทยเสมอ ทั้งทางวัตถุ ทั้งทางจริยธรรมและปัญญา

ขออวยพรให้การประชุมครั้งนี้สัมฤทธิ์ผลตามที่มุ่งหมายทุกประการ และขอให้ผู้มาร่วมชุมนุมประสพความสุข ความสวัสดิ และความสมประสงค์ในสิ่งทีควรปรารถนาทั่วกัน.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสภาอุพุทธิกสมาคมแห่งชาติในโอกาสเข้าเฝ้าฯ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖

งานของอุพุทธิกสมาคม ถ้าหากพูดในด้านความมุ่งหมายเบื้องต้น ก็คือการค้นคว้าแล้วก็ปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนา สำหรับผู้ที่มีอายุน้อย และอยากเห็นผู้ที่มีอายุน้อยเพื่อสร้างเยาวชนที่มีพลังที่จะปฏิบัติ

ที่ได้แจ้งกิจกรรมต่าง ๆ โครงการต่าง ๆ นั้น ก็เห็นได้ว่าแบ่งเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ ส่วนแรกคือการศึกษาหลักของพระพุทธศาสนา และส่วนที่สองก็เป็นเรื่องของการปฏิบัติเพื่อให้ได้ผล สำหรับสมาคมก็นับว่าอยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติทั้งสองอย่างได้อย่างดี เพราะว่าทุกคนก็เป็นผู้ที่สมัครใจ มิใช่ว่าเป็นหน้าที่ มิใช่ว่าเป็นการที่ถูกบังคับจากข้อบังคับต่าง ๆ แต่คือบังคับตัวเองให้เข้ามาร่วมมือในงานของความดี ในงานของการที่จะจัดที่จะนำมาสู่ความปรารถนาดี ฉะนั้นที่ได้ตั้งโครงการต่าง ๆ ก็เห็นชอบด้วย แต่ก็ขอที่จะແຫ່ງน้อยหรือขอมีข้อสังเกตหน่อย อย่างเช่นโครงการให้หยุดบริโภคเหล้าในวันพระ อันนี้ก็ไม่มีเสียหายอะไร แต่ว่าเป็นปลีกย่อยมาก เพราะว่าอาจเป็นอุปายที่จะให้กำลังใจ เพราะว่าถ้าเห็นว่าการดื่มเหล้าไม่มีตามศีลของทางพุทธศาสนาก็ควรจะระงับเลย ถ้าเห็นว่าเป็นเพียงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ก็บอกได้ว่าวันพระถวายวิญญูณสักวันยังดี แต่อันนี้มันอยู่ที่จำนวนถ้าสมมติว่าในวันพระเราไม่ดื่ม ก็เป็นการแสดงอย่างหนึ่งว่ามีกำลังจิตแรงที่จะระงับทั้งวันแต่ก็ดูนาฬิกาตลอดเวลา พอถึงเวลาที่จะดูแบบว่าวันพระนี่ก็ต้องดูว่ารุ่งอรุณแล้วก็ในวันใหม่ มิใช่วันพระแล้วดื่มเหล้าได้ จะทำให้เสียยิ่งกว่าที่จะได้ อันนี้พูดเล่นประเดี้ยวไปเอาจริง เดี้ยวก็เมาแอกันใหญ่ แต่ว่าถ้าดูอีกแง่หนึ่ง สมมติว่าเราตั้งใจอยากที่จะไม่ดื่มเหล้า แต่ว่าไม่ได้ หรือเพราะว่ามีเหตุการณ์บังคับ เช่นงานสังคัม ซึ่งเราก็อยู่ในสังคัม เราก็จะต้องปฏิบัติตามที่เขาทำกันในสังคัมพอควร เกิดมีงานเลี้ยงกันในวันพระ เราบอกว่าวันนี้วันพระไม่ดื่มไม่แตะเหล้า มันจะมีผลเสียเหมือนกันในทางที่แสดงถึงว่าเราไปขัดจังหวะของงานสังคัมเขา เราก็ไม่ควรจะไปในงานสังคัมนั้น เมื่อไม่ไปในงานสังคัมนี้ก็กลายเป็นไม่ร่วมสังฆกรรม ไม่ร่วมชีวิต อันนี้ก็เสียหายเหมือนกัน เราก็อาจมานึกดูงานสังคัมนี้ว่าเป็นของต่ำต้อย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายสมพร เทพสิทธา ประธานกรรมการอำนวยการอุพุทธิกสมาคมแห่งชาติ นำคณะกรรมการอำนวยการชุดใหม่ของสภาอุพุทธิกสมาคมแห่งชาติ รวม ๒๓ คน เฝ้าฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการประชุมและโครงการของสภาอุพุทธิกสมาคมแห่งชาติ และรับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท ในการปฏิบัติงานเพื่อพระพุทธศาสนาและเยาวชนแห่งชาติ

เป็นเรื่องของโลก แต่เราก็อยู่ในโลก ถ้าเราถือตัวอยู่ในสังคมเราก็ต้องปฏิบัติ ถ้าไม่ตะเหล้าเลยตามที่เขาคิมเหล้ากัน เราก็กลายเป็นคนนอกสังเวียน แล้วก็อีกอย่างก็เสีย ก็ต้องไปบอกเขาว่าวันนี้วันพระ เราถือ เราปฏิบัติตนมาแล้วก็กลายเป็นเราโกหกตนเอง ก็เสียหายอีกเหมือนกัน ฉะนั้นโครงการที่ว่าไม่ดื่มเหล้าในวันพระก็ดูจะมีผลเสียหายเหมือนกัน แต่ว่าที่ไม่ขัดคอเพราะว่าคนเราต้องมีกำลังใจ ต้องถือว่าวันนี้วันพระเรามีกำลังใจที่จะเว้นจากดื่มเหล้า สิ่งที่ดีที่สุดก็คือเราคิมเหล้าได้ไม่มีใครมาห้ามเรา มีผิดแต่อย่าคิมเหล้าจนเมา อย่าคิมเหล้าจนเกินไปจนเดือดร้อนหรือสิ้นเปลือง คิมเหล้านี้สิ้นเปลือง เราทำแต่เหนื่อยพอควร ไม่ใช่ตนไม่คิมเหล้าเลย เพราะว่าเราก็ไม่ใช่ไปถือศีลเรายังมีหน้าที่ แล้วก็ไม่ได้ไปอาราธนาศีลทุกวัน แล้วก็แม้จะอาราธนาศีลจะไปทำอย่างเกินไปก็ไม่ถูกต้อง ฉะนั้นถ้าคนที่ม่กำลังใจจริง ๆ คิมเหล้าก็คิมไปตามโอกาส แต่ไม่ให้มากเกินไปไม่ให้ติด ไม่ให้สิ้นเปลืองจนเกินไป ที่มายกเรื่องนี้เป็นตัวอย่างเพราะว่ามันต่อเนื่องไปได้ว่าการกระทำของเราทำอะไรอย่าให้เกินไป อันนี้เป็นด้านคันคว่าหลักของพุทธศาสนาในการปฏิบัติทุกวัน

ในด้านที่จะช่วยสังคมโดยเฉพาะเยาวชนให้สามารถมีความรู้ในศาสนาและปฏิบัติได้เพื่อประโยชน์ของตน ก็เป็นหน้าที่อีกอย่างหนึ่งของยุวพุทธิกสมาคมซึ่งแสดงมาแล้วและเคยพูดมาหลายครั้งนานมาแล้วว่าพุทธศาสนาที่ใช้ได้ทุกปี ทั้งผู้เยาว์ผู้แก่ โดยเฉพาะสำหรับผู้เยาว์ ถ้าสามารถที่จะอธิบายเขาเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ใช้การได้จริง ๆ ไม่ต้องใช้คำที่ทुरुหระ ไม่ต้องใช้คำในทางวิชาการของพุทธศาสนาเลยก็ได้ เขาจะสนใจไม่ใช่หน่อย และเขาจะใช้ประโยชน์แก่ตน แก่การศึกษาของตน เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำด้วยเหตุผล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของพุทธศาสนา สิ่งที่มี คือมีเหตุใดก็ต้องมีผลนั้น ผลนั้นก็ต้องเป็นเพราะเหตุ อันนี้เป็นหัวใจสำคัญของพุทธศาสนา ไม่มีลิม การใช้คำที่ทुरुหระต่าง ๆ เป็นเพียงเทคนิค เป็นเพียงวิชาการเพื่อที่จะบอกเหตุผลให้พิสูจน์ แม้จะทำได้ดีก็อยากจะอธิบายให้ใคร ๆ ฟังนัก ก็เป็นหลักของเหตุและผล ดีคืออะไรก็ยังไม่ทราบ ได้ดีคืออะไรก็ยังไม่ทราบ แต่ว่าเมื่อเกิดเหตุแล้วมีผลอย่างไร ดีนี้คืออะไร ก็อย่างที่บอกว่าไม่ทราบ เพราะว่าถ้ามีสตางค์มากดีไหม เรายังไม่รู้ คนโคนที่ที่บ้านช่องทुरुหระดีไหม ก็ไม่ดี ก็เป็นห่วงเดียวไฟไหม้ เป็นห่วงเดียวมิชโยมมา เป็นห่วงเดียวสร้างแล้วมันไม่แข็งแรงหลายลงมา หรือแม้แต่เครื่องเรือนต่าง ๆ หรือบ้านช่องที่ได้ระดับประดาอย่างดีเดียวมันจะเสียไปมันก็มีทุกซ์ ฉะนั้นดีในที่นี้ก็ต้องให้รู้ว่าอะไร เวลาบอกทำดีได้ดีอย่างนี้ ที่คนไม่เข้าใจก็เพราะไม่ทราบว่าดีคืออะไร แต่ว่าถ้าแพร่ความรู้ในทางหลักมีเหตุแล้วก็มีผล แต่ละคนนึกถึงว่าผลดีหรือไม่ดีนี้ก็แล้วแต่ตัว แล้วจะพิจารณาได้ จึงจะทำให้ผู้ที่รับคำสั่งสอนได้

เป็นผลดีจริง อันนี้ได้เห็นได้พิสูจน์แล้วว่าผู้ที่ใช้เหตุผลและได้รับอบรม คือได้รับฟังและฝึกฝนสมองของตนตั้งแต่เยาว์ ที่ว่าตั้งแต่เยาว์นี้ไม่ได้ขีดขึ้นว่าเยาว์แค่นั้น ตั้งแต่เกิด ตั้งแต่ยังพูดไม่ได้ ถ้าสั่งสอนได้เราก็สั่งสอนได้ตั้งแต่พูดไม่ชัดคือยังเกือบไม่รู้เรื่องอะไร เราสั่งสอนให้มีเหตุผลตลอดขึ้นมาก็จะมีเหตุผล ถ้าไม่ได้สั่งสอนหรือบอกว่ายังเด็กเกินไป แล้วก็น่ารัก ปล่อยมันตามเรื่องตามราวหรือตามใจของพ่อแม่หรือตามใจของผู้ใหญ่ เด็กนั้นจะเสีย ซึ่งปรากฏมาแล้วว่าเด็กเสียเพราะว่าตามใจ ต้องอบรมตั้งแต่อายุน้อย ยิ่งน้อยยิ่งดี ด้วยเหตุผลที่เห็นว่าเขาไม่เข้าใจ แต่เขาเข้าใจ เพราะเขาเป็นมนุษย์ เราก็ค่อย ๆ อบรมฝึกฝน อาจแปลกใจว่าเดี๋ยวนี้ความคิดมีอยู่ว่าต้องอบรมเด็กตั้งแต่อายุน้อยเป็นเด็กยังไม่รู้เรื่องอะไร ก่อนที่เข้าไปในโรงเรียนอนุบาลด้วยซ้ำ ก็เข้าไปสามขวบสี่ขวบ แล้วก็ตอนที่อยู่ในโรงเรียนอนุบาลนี้ที่สำคัญที่จะต้องให้ทำอะไรให้มีเหตุผล ไม่ใช่อย่างที่เขากำลังทำปัจจุบันนี้คือต้องให้มีความคิดริเริ่มอยู่เสมอ เพราะว่ามันมีความคิดริเริ่มไม่ได้ มันไม่รู้เรื่อง เพราะยังไม่ได้อบรม ก็ต้องอบรมให้รู้ มีเหตุผลแล้ว แล้วอบรมเหตุผลนี้ตลอดขึ้นมา เด็กจะมีความคิดริเริ่มเอง จะมีความคิดที่ตัวเองได้ ก็แล้วแต่ปัญญาเขาด้วย แต่ว่ามีหวังที่จะดีเป็นเด็กดี เป็นคนดีต่อไป ไม่เสียหาย และเราก็จะมีหน้าที่ที่ง่ายขึ้น หมายถึงให้ความรู้ในทางวิชาการ พุทธศาสนาได้ง่ายมาก อันนี้เป็นหน้าที่ในทางอบรมทั่วไป

ทีนี้ก็จะพูดถึงเรื่องที่ได้ขอร้องให้ทางยุวพุทธิกสมาคมเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ คือได้รับทราบมาจากฝ่ายเกี่ยวข้องกับเยาวชนที่ติดยาเสพติด แล้วไม่ใช่เยาวชนเท่านั้นเอง บุคคลทั่ว ๆ ไปเดี๋ยวนี้มีจำนวนมากขึ้น และทางการก็มีการจับกุมปราบปรามรักษาผู้ติดยาเสพติด เป็นปัญหาทั่วโลก เป็นปัญหาที่ใหญ่ ส่วนของผู้ที่จะปฏิบัติงานช่วยกันได้ดีก็ของยุวพุทธิกสมาคม มีส่วนใหญ่อันหนึ่งคือการช่วยให้ความอบอุ่น อบอุ่นแท้ ไม่ใช่อบอุ่นแบบในตำราฝรั่ง อบอุ่นคือความสว่างแก่ผู้ที่ติดยาเสพติดและกำลังรักษาด้วยยาในทางร่างกายด้วย และจะสามารถที่จะช่วยผู้ที่ติดยาเสพติดเหล่านั้น มีฝรั่งคนหนึ่งลูกชายติดเฮโรอีน แล้วก็ไปฝากกับพระที่ต่างจังหวัด พระได้รักษาให้หายได้โดยสั่งสอนใต้ถาม ครูฝรั่งคนนั้นมาแล้วลั่นกรอง บอกว่าดี การรักษาไม่ได้มีที่ไหน นอกจากเมืองไทยที่อาศัยอยู่นี่ละ เพราะว่าได้รับการรักษาในทางเทคนิคของการรักษาผู้ติดยาเสพติดด้วยการรักษาทางกายนี้เพียงสองอาทิตย์ก็หาย ไม่ยากอะไร แต่สำคัญทางใจ ถ้าเป็นแบบฝรั่งก็ต้องอ่าน ไทยไทยคริสต์ เป็นผู้ที่ได้เรียนมาเป็นเวลาแรมปี แล้วก็มีส่วนงาน มีเตียงนอน มีอะไรที่จะให้มาถามแล้วก็ค้นคว้าต่าง ๆ แล้วที่หลังก็ต้องเสียสตางค์ไม่ใช่

น้อย แต่ว่าของเราใช้มีพระสงฆ์และมีผู้ที่สนใจในพุทธศาสนา ใช้เหตุผล ให้ความเมตตา ให้หลักของพุทธศาสนา
นี้เอง ค่อย ๆ พูด ก็จะแก้ปัญหานี้ได้ จะช่วยได้ แล้วเรามีความบริสุทธิ์ใจ เราถ่ายทอดความบริสุทธิ์ใจไป และมีสิ่ง
ที่ดีคือใช้ปัญญา ก็จะแก้ปัญหานี้ได้ ที่ยุวพุทธิกสมาคมจะไปปฏิบัติ ที่เหมาะสมก็ต้องรู้ว่าไปปฏิบัติอย่างไร เครื่องมือที่
ปฏิบัติได้ก็คือที่สถานพินิจและกียาวชนที่เขามีก คล้าย ๆ ที่กักกัน แล้วก็ในที่นี่มีการติดเฮโรอีนไม่ใช่น้อย เจ้าหน้าที่ก็
ลำบาก ถ้าทางยุวพุทธิกสมาคมจะทำประโยชน์ก็สามารถที่จะไป ทั้งไปดูในทางกายทั่วไปและไปเลี้ยงดูในทางใจ ไป
เอาใจใส่เด็กเหล่านั้น ก็จะช่วยประหยัดกำลังของบ้านเมืองไปไม่ใช่น้อย เพราะว่าเด็กเหล่านั้นถ้าเราเอาใจใส่เขา ก็มี
หวังที่จะดีขึ้น อาจมีสันดานเป็นคนที่ไม่ดีก็ได้ แต่ว่าบางคนก็ไม่ใช่อันดานนัก แต่เคราะห์ร้าย จึงเป็นหน้าที่ของเรา
ด้วยกันที่จะไปดู เพื่อที่จะช่วยชีวิตบุคคลที่จะช่วยได้ ก็ในการนี้ในด้านเยาวชน ในด้านอาชญากรผู้ที่เป็นเยาวชน ใน
ด้านผู้ที่ติดยาเสพติดที่เป็นเยาวชนส่วนหนึ่งก็อยู่ที่สถานพินิจนั่นเอง ฉะนั้นถ้าอยากจะช่วยก็ควรที่จะไปติดต่อทาง
อธิบดีเอง นายประภาศน์ อวยชัย ทุกคนรู้จักกันทั้งนั้น ไปติดต่อดูว่าจะช่วยอย่างไรได้เป็นประจำ นอกจากนี้ก็มี
เรื่องทีในแหล่งเสื่อมโทรมที่เราจะเข้าไปช่วยได้ สำหรับข้อนี้ก็ติดต่อได้กับทางเจ้าหน้าที่ที่เขากำลังปฏิบัติอยู่นั้น เรา
จะสงเคราะห์ตามที่ทำประโยชน์ได้ ก็จะเป็นงานอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นความสำคัญของบ้านเมืองด้วย
และอยู่ในขอบเขตของงานที่สมาชิกยุวพุทธิกสมาคมตั้งใจที่จะทำ อันนี้สำหรับในกรุงเทพฯ สำหรับในต่างจังหวัด การ
ส่งเสริมที่จะไปเอาใจใส่เยาวชนผู้ที่ได้กระทำผิด และโดยเฉพาะผู้ที่เป็นเหยื่อของยาเสพติด ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้
บ้านเมืองมีความผาสุกได้ เพราะว่าเป็นเรื่องของการทำลายร่างกายจิตใจของประชาชนโดยยาเสพติด ซึ่งเป็นเรื่อง
ของธรรมชาติ ของความหลงอย่างหนึ่ง คือคนที่มกง่ายในชีวิตก็ใช้ยาเสพติด บางคนก็เคราะห์ร้าย ส่วนมากก็
เคราะห์ร้าย เพราะว่าถูกชักชวนไปเสพติดและอาจเป็นเรื่องของการบ่อนทำลายจากบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ในด้าน
การค้าหรือในด้านการสร้างอิทธิพลด้วย อาจเป็นถึงขนาดเป็นแผนการณในทางการเมืองก็ได้ จึงเป็นเรื่องที่ใหญ่
และสำคัญทั้งในกรุงทั้งในต่างจังหวัด มีความสำคัญที่จะให้ประชาชน ซึ่งแต่ละคนก็เป็นประชาชนผู้สนใจ ควรจะ
พยายามรักษาส่วนรวมของเราด้วยวิธีที่ประเสริฐที่สุด คือวิธีของพุทธศาสนา ซึ่งถ้าเรามาดูจริง ๆ ก็ไม่ใช่เป็น
ศาสนาที่ศรี เป็นเครื่องมือที่ดี เราต้องพูดอย่างตรงไปตรงมาว่า พุทธศาสนาไม่ใช่สิ่งที่จะมาแสดงโอ้อวดกันว่าเรารู้
ไม่รู้ แต่ว่าเป็นเครื่องมือที่ดี เป็นสิ่งที่จะทำให้เรามีชีวิตได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะโอ้อวดอะไร

ฉะนั้นก็ฝากความคิดตั้งนี้ให้กับท่านทั้งหลายและความคิดเจาะจงในด้านจะช่วยผู้ที่ประสบเคราะห์ร้ายจากความอ่อนแอของตน คือจากความขาดเมตตาของผู้อื่น กลายเป็นผู้ติดยาเสพติด ให้พยายามไปช่วยเหลือด้วยวิธีต่าง ๆ โดยการร่วมมือกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรงนี้โดยเฉพาะที่พูดถึงตำรวจเพราะว่าตำรวจเขาก็ปราบปรามพูดถึงทางสถานพินิจก็เพราะว่าเป็นผู้ที่จะต้องควบคุมและแก้ไข กล่าวถึงช่างสูงก็เพราะว่าวิธีการขั้นสูงได้ผล ฉะนั้นก็ถ้าสละเวลาและกำลังทั้งปัญญาและกายที่จะปฏิบัติในด้านนี้จะเหมาะสมที่สุด และจะเป็นการที่ท่านทั้งหลายจะช่วยบ้านเมืองจะช่วยอนาคตได้อย่างดีที่สุด ก็ขอฝากข้อคิดต่าง ๆ เหล่านี้ไว้.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการเนติบัณฑิต รุ่นที่ ๒๒^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ขอขอบใจที่นำเงินการกุศลจากงานที่ได้จัดเพื่อที่จะพบปะกันในระหว่างเนติบัณฑิต รุ่นที่ ๒๒ มามอบ ทำให้นักถึงว่าท่านทั้งหลายได้ผ่านการศึกษาและมาคุยกันเพื่อที่จะทำหน้าที่ในด้านกฎหมายโดยสมบูรณ์ ก็เป็นสิ่งที่น่าชื่นชม ทั้งได้แสดงปณิธานที่จะปฏิบัติงานอันสำคัญด้วยความตั้งใจและด้วยความรู้ในวิชาการที่ถูกต้องในกิจการ

งานในด้านกฎหมายเป็นงานที่สำคัญสำหรับบ้านเมือง เพราะว่าบ้านเมืองของเราจะต้องมีกฎเกณฑ์ มีระเบียบการที่แน่นอนแน่นอน เพื่อที่จะให้รักษาความยุติธรรมในหมู่ชนความยุติธรรมนี้บางทีก็หายาก เพราะว่าพวกเราอยู่ในจำพวกที่ย่อมต้องนึกถึงผลประโยชน์ ผลประโยชน์จะต้องอยู่ในขอบเขต มิฉะนั้นจะมีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน กฎหมายก็มีไว้สำหรับช่วยบรรเทาเท่านั้นเอง คือเมื่อความเบียดเบียนเกิดขึ้นแล้ว ก็แก้ไขเพื่อไม่ให้ความเบียดเบียนนั้นลุกลามไป ถ้าเราสามารถที่จะรักษาความเป็นระเบียบและความยุติธรรมได้ โลกเราก็จะอยู่เย็นเป็นสุข มีความสงบ เป็นรากฐานสำหรับให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ตามความประสงค์

การที่จะรักษาความเรียบร้อยนี้ก็เป็งานที่จะต้องใช้สมอง ใช้ปัญญาที่เฉียบแหลมที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อสร้างความดีนี้ไว้ ผู้ที่มีวิชาเหมือนกันก็ย่อมต้องร่วมมือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ก็ต้องพยายามที่จะร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อที่จะรักษาความดีตามอุดมคติเมื่อสักครู่นี้มีอุพพฤทธิสมาคมมา ก็เมื่อออกจากห้องนี้ไป ก็ได้ขอร้องให้ทำตามอุดมคติที่อุพพฤทธิสมาคมได้วางเอาไว้ และได้ขอร้องให้ร่วมมือกับทางฝ่ายอื่น ที่จะสร้างความเรียบร้อย เช่นได้บอกไว้ว่าขอให้ร่วมมือในการอบรมและช่วยเหลือผู้อื่นที่ประสบเคราะห์ร้ายในกิจการอื่น ๆ ในที่นี้ก็ขอร้องกับท่านทั้งหลายและผู้ที่มีความรู้ในด้านกฎหมาย ให้ร่วมมือกับผู้อื่นที่เขามีความรู้ในด้านนี้ และมีความตั้งใจในแนวอื่น ร่วมมือกันเพื่อให้จุดประสงค์ซึ่งทุกฝ่ายมีอยู่ด้วยกัน คือ ความมั่นคงและความผาสุกของส่วนรวม ขอให้ร่วมมืออย่างดี และสร้างความยุติธรรม สร้างความก้าวหน้า ความมั่นคง ด้วยการร่วมมือในด้านวิชาการ และทั้งร่วมมือในทางอุดมคติ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายประภาศน์ อวยชัย เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วยคณะกรรมการเนติบัณฑิต รุ่นที่ ๒๒ รวม ๒๐ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานเนติบัณฑิตสัมพันธ์ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ฉะนั้น ก็ขอให้ทุกคนสามารถที่จะปฏิบัติงานที่สำคัญของตน และขอให้ร่วมมือกับผู้อื่นในงานที่จะสร้างความเรียบร้อย สร้างความก้าวหน้าแก่บ้านเมืองต่อไป ขอทุกท่านจงประสบความสำเร็จในงานการในหน้าที่ ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตทุกประการ ขอให้ม่กำลั้งกายกำลั้งใจที่สมบูรณ์พร้อม และประสบความสำเร็จ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามทวิ ทีวี ช่อง ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจบริษัทโทรทัศน์ สีกามทวิ ช่อง ๓ ที่ได้จัดรายการเพื่อการกุศล และได้นำเงินมาเพื่อสมทบในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยในภาคใต้ จึงขออนุญาตว่า เดี่ยวนี้อุทกภัยไม่ได้เกิดทางภาคใต้ ไปเกิดทางภาคเหนือ ขออนุญาตใช้เงินนี้ในการบรรเทาความทุกข์ของผู้ที่ประสบอุทกภัยภาคเหนือด้วย เพราะว่าการที่จะช่วยประชาชนต้องช่วยโดยฉับพลัน และไม่ทราบว่าจะอุทกภัยหรือภัยธรรมชาติจะเกิดขึ้นที่ใด เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ต้องส่งความช่วยเหลือไปโดยเร็วที่สุด ฉะนั้นเมื่ออุทกภัยภาคใต้ผ่านไปแล้ว ได้ช่วยไปแล้วเรียบร้อย จึงขอใช้เงินนี้สำหรับเตรียม ถ้ามีเหตุการณ์ที่โหมขึ้นมาก็จะใช้เงินที่นั่น

การที่ท่านได้จัดรายการมาเสมอสำหรับช่วยเหลือประชาชน ร่วมมือกันในการช่วยสงเคราะห์ประชาชน เป็นการที่เห็นได้ว่าเป็นมงคลแก่ท่านทั้งหลายทุกคน และแก่ประชาชนคนไทย และเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นว่าคนไทยด้วยกันเรามีความเมตตาซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีที่จะช่วยผู้ที่ประสบความทุกข์ร้อน ทุกคนที่สามารถที่จะร่วมกันช่วยเหลือก็ร่วมกัน โดยเฉพาะออกรายการ สีกามทวิ นี้ ก็เป็นการแสดงประจักษ์ให้เห็นแก่โลกว่า ไทยนี้เราเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คนใดที่มีความทุกข์ร้อน ก็มีผู้ที่มีเมตตาจิตร่วมกันช่วย อันเป็นผลสำคัญที่สุดของหลักการ ก็ขอให้ทุกคนได้รับความขอบใจจากผู้ที่จะได้รับผลของเมตตาจิตของท่านทั้งหลาย

ฉะนั้นในวันนี้ที่มาพบ ก็ขอขอบใจ ทั้งในด้านที่ได้นำเงินมาสมทบเพื่อการกุศลทั้งได้นำน้ำใจที่ดีที่มีเมตตา มาและน้ำใจที่มีเมตตา นี้จะมีผลเพิ่มขึ้นไปอีก คือจะทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคง เพราะว่าทำให้ทุกคนมีความภูมิใจ มีความหวังดีแน่นแฟ้นได้ ขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยความสามารถเพื่อให้สำเร็จในกิจการที่กำลังทำอยู่ คือการแสดงและการออก สีกามทวิ ทั้งมีหน้าที่ที่จะช่วยกันสร้างบ้านเมืองให้มีความปึกแผ่น มีความก้าวหน้า ก็ขอให้ทุกท่านประสบความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จในการทำงานทุกเมื่อ มีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเจตนา สิริสิงห์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามทวิ ทีวี ช่อง ๓ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสถานี จำนวน ๒๓ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินและสิ่งของซึ่งได้รับบริจาคในรายการชุมทางฟ้าบันเทิง ซึ่งสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามทวิ จัดขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๕ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตร
แก่นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๓ ปี ๒๕๑๕ และนักเรียนนายร้อยหลักสูตรพิเศษ รุ่นที่ ๕
นักเรียนนายร้อยแพทย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษา

จาก

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ณ หอประชุมกิตติขจร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๓ ประจำปี ๒๕๑๕
กับนักเรียนนายร้อยหลักสูตรพิเศษรุ่นที่ ๕ รวมทั้งนายร้อยแพทย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการเล่าเรียน

ท่านทั้งหลาย เมื่อจบจากโรงเรียนและเข้าประจำการแล้ว ส่วนใหญ่จะต้องออกปฏิบัติการสนามโดยทันที
การปฏิบัติการในสนามนั้น จำต้องต่อสู้พาดฟันอย่างหนัก คือต่อสู้กับความเป็นอยู่อันยากแค้นในแดนทุรกันดาร
ต่อสู้กับภัยอันตรายสาหัสจากข้าศึกและโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งอาจทำให้บางคนเกิดความท้อถอยได้ แต่ละคนจึงควรจะทำ
ความเข้าใจในเรื่องงานให้กระจ่างว่า ในยามนี้ ชาติบ้านเมืองตกอยู่ในสภาวะที่ไม่ปกติ มีอันตรายคุกคามรอบด้าน
จำเป็นต้องใช้กำลังต่อสู้ป้องกันอย่างเข้มแข็ง และทหารเป็นบุคคลที่จะต้องปฏิบัติการนี้โดยตรง ไม่มีเหตุทำให้
หลีกเลี่ยงได้ จำเป็นที่ทุกคนจะต้องนึกถึงชาติบ้านเมือง นึกถึงความมั่นคงปลอดภัย และสวัสดิภาพความผาสุกของ
ประชาชนเป็นที่ตั้ง ต้องสำนึกตระหนักว่า การป้องกันประเทศเป็นหน้าที่แท้จริงของทหารที่จะต้องปฏิบัติทั้งสำนึก
ว่าประชาชนก็ได้ทอดทิ้งทหาร หากแต่เห็นใจทหาร พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสนับสนุนอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ยังมีข้อสำคัญควรสังวรระวังเป็นพิเศษอีกประการหนึ่งในการปฏิบัติราชการ โดยเฉพาะราชการ
สนาม คือฝ่ายตรงข้ามมักใช้วิธีการสร้างข่าว สร้างสถานการณ์ขึ้น เพื่อบ่อนทำลายเรา ทำให้ท้อถอยหมดกำลังใจ
และยุแหย่ ให้แตกแยกกัน ท่านจะต้องฝึกหัดตนเป็นคนหนักแน่น เข้มแข็ง มีไหวพริบ ไม่เชื่อง่าย ไม่โกรธง่าย มิฉะนั้น จะ
หลงกลอุบายของเขา ทำลายกันเอง ทำให้ชาติประเทศย่อยยับลงได้ง่าย ๆ ขอให้พยายามใช้ความคิดวิพากษ์การ
พร้อมทั้งความฉลาด ความรอบคอบ ความมีสติรู้ตัว ในการปฏิบัติงานทุกอย่าง ในท้องถิ่นทุกแห่ง การใช้ปัญญา
ความรอบคอบ และความหนักแน่นของท่าน จะช่วยให้ภารกิจทุกประการลุล่วงไปด้วยดี ประสบผลสำเร็จที่มุ่งหมาย
ไว้ทุก ๆ อย่าง

ขออำนาจพรให้นายทหารใหม่ทุกคนมีความสุข รอดพ้นจากอันตรายทั้งมวล ทั้งทางกายทางจิตใจ มีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยพลานามัย ปราศจากอันตรายภัยพิบัติประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่และในชีวิตทุก ๆ ประการ.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะบัณฑิตอาสาสมัคร ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การที่ท่านทั้งหลายจะออกไปปฏิบัติงานตามโครงการบัณฑิตอาสาสมัครนี้ ต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องก่อน จุดประสงค์ของการตั้งโครงการนี้ แล้วแต่ว่าจะเข้าใจอย่างไรก็จะมีผลตามนั้น เท่าที่เข้าใจโครงการนี้ก็มีจุดประสงค์สองอย่างใหญ่ ๆ จุดประสงค์แรกก็เพื่อให้การศึกษาให้ครบถ้วน ผู้ที่เรียนผ่านการศึกษาชั้นสูงแล้ว ได้รับปริญญาแล้วก็ออกไปทำงาน แล้วก็ต้องหาความรู้ในทางปฏิบัติ หมายถึงทางปฏิบัติที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่เกี่ยวแก่งานตามอาชีพที่ได้ไปสมัครงาน แต่ทำให้เข้าใจถึงจิตใจและจิตวิทยาของประชาชน และของทางราชการ ทั้งผู้ร่วมงานด้วย อีกจุดประสงค์ซึ่งไปพร้อมกันไปก็คือการพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชนบทของประเทศไทยซึ่งมีความจำเป็นอย่างยี่งั้น ทุกคนก็ทราบแล้วว่าต้องการความรู้ความสามารถไปช่วยประชาชนให้มีความอยู่ดีกินดี มีความมั่นคงทั้งในด้านวัตถุทั้งในด้านสังคมและจิตใจ ทั้งสองอย่างนี้เป็นที่จุดประสงค์สำคัญ และในที่สุดเมื่อรวมทั้งสองอย่างแล้ว ก็จะได้จุดประสงค์อันที่สาม คือมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ทั้งในทางทฤษฎีที่เรียนมาตามถนัด ใช้หลักวิชาเหล่านั้นมาเป็นประโยชน์ต่องานของบ้านเมือง ที่สุดถ้าทำพร้อมกันและทำได้จริง ๆ แล้วโดยปราศจากอคติต่าง ๆ ก็จะได้ถึงจุดประสงค์ที่สาม คือความมั่นคงของบ้านเมืองแน่นอน แต่ว่าจะต้องดูว่าแต่ละคนจะไปอยู่อาศัยที่จุดไหน

ที่ท่านอธิการบอกว่าขอโอวาทในการปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ จะบอกหรือจะแนะนำก็ยาก เพราะว่าโครงการได้ตั้งขึ้นมาแล้ว ถ้าทำตามโครงการดีโดยแท้จริง โดยไม่มีอคติ โดยที่ตั้งใจทำให้ถูกต้องตามจุดประสงค์ ก็จะสำเร็จแล้ว มีแต่จะมีข้อสังเกตเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือเรียกว่าเคล็ดในการทำงานเท่านั้นเอง เท่าที่ดูผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงทุกแห่ง จะเป็นวิทยาลัยการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สอนวิชาการ ผู้ที่ได้เรียนในมหาวิทยาลัยถึงได้ปริญญาเอกแล้ว ได้มีวิชาความรู้ที่ดี เพราะว่าการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาในประเทศไทยก็นับว่าอยู่ในขั้นที่ดีแล้ว แต่ที่น่าสังเกตก็คือเข้าใจว่ามีความรู้ทางทฤษฎีมาก และความรู้ทางทฤษฎีนี้เป็นความรู้ที่ได้มาจากตำรา ซึ่งแตกต่างจากการแปลวิชาการของต่างประเทศมาเป็นส่วนใหญ่ มีใช่เป็นวิชาการที่ได้จากประสบการณ์แท้ในประเทศไทย อาจจนกว่าทำไมวิชาการแท้ ๆ นี้ไม่ใช่เป็นของสากลรี ก็บอกได้ว่าเป็นของ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วยอาจารย์และบัณฑิตอาสาสมัคร รุ่นที่ ๕ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา และมหาวิทยาลัย รวม ๓๘ คน เฝ้าฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท ในโอกาสที่บัณฑิตอาสาสมัครจะเดินทางไปปฏิบัติงานสนามตามชนบทในปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖

สากล แต่ว่าสากลเขาก็บอกเหมือนกันว่าการปฏิบัติตามทฤษฎีจะต้องดูจิตใจ ดูประวัติความเป็นมาของสิ่งที่เป็นวัตถุประสงค์แห่งการศึกษาและแห่งการปฏิบัติที่ทุกคนจะออกไปปฏิบัติในชนบทตามถนัดก็นับว่าเป็นจุดประสงค์ที่ดี และเป็นการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง หมายความว่าจะไปปฏิบัติเพื่อค้นคว้าว่าทฤษฎีที่เรียนมาจะนำไปเป็นประโยชน์ได้อย่างไรแก่ท้องถิ่นที่เป็นวัตถุประสงค์แห่งการศึกษานี้เอง ฉะนั้นการออกไปปฏิบัตินี้ก็จะต้องมีจิตใจที่จะเพ่งเล็งในการศึกษาของตนเองที่จะดูว่าเราจะนำความรู้ไปใช้ได้อย่างไร แล้วก็เมื่อไปในท้องถิ่นแล้วเราจะต้องเปิดหูเปิดตาด้วยความระมัดระวัง มิใช่จะไปนึกว่าวิชาเรามีแล้ว จะไปให้แก่ท้องถิ่นได้เต็มที่ จะต้องศึกษาก่อนว่าเราจะไปให้ได้อย่างไร แล้วก็เรารู้ว่าทฤษฎีที่เราเรียนมามันมาจากการศึกษาอย่างไร และเราจะต้องไปศึกษาความเป็นจริง และดูว่าทำไมเขาปฏิบัติกันอย่างนั้น ๆ ทั้งดีทั้งเลว อาจมีจุดประสงค์อย่างหนึ่งในใจของแต่ละคนซึ่งไม่ใช่จุดประสงค์ของโครงการแต่ละคนคงนึกได้ว่า เราไปดูเขาปฏิบัติกันจริง ๆ ในท้องถิ่น พวกเราได้ข่าวว่าผู้ที่ปฏิบัติ เช่นข้าราชการที่ปกครองที่เป็นฝ่ายมหาดไทยก็ตาม ฝ่ายศึกษาก็ตาม ฝ่ายตำรวจก็ตาม เขาทำอย่างไร ได้ยินมาว่ามีการช่มชื้อประชาชน มีการทุจริต อันนี้เป็นจิตใจแห่งการศึกษาเหมือนกัน เราไปดูว่าทำไมเขาทำอย่างนั้น ไม่ใช่เราจะไปแก้ แต่ว่าไปดู แล้วก็อาจแก้ไขในตัวเองได้สำหรับต่อไปเพราะว่าต่อไปเราก็ต้องไปทำหน้าที่อย่างนั้นเหมือนกัน ถ้าเราสามารถที่จะแก้ด้วยตัวได้ก็ถือว่าได้ผล แม้จำนวนจะยังน้อยเพียง ๔๐ คน ต่อไป ๔๐ คนนี้มีแต่ความเข้มแข็ง ไปปฏิบัติตนให้ดี ต่างกับที่เราประมาทเขาก็จะสามารถที่จะทำให้การปกครองการปฏิบัติงานดีตามอุดมคติของเรา ก็หมายความว่าความบกพร่องของผู้อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อเราว่าอย่างไร ถ้าเราแก้ไขได้บ้างโดยการแนะนำอาจถูกติมาว่ามาก็ได้ ถูกว่าถูกทำร้ายก็ได้ แต่ว่าถ้าแก้ไขได้ในเวลาที่เราไปปฏิบัติก็ดี แต่บางทีแก้ไขยาก เพราะว่าสิ่งที่มันฝังลึกในใจของผู้ที่ปฏิบัติแล้ว แต่ว่าถ้าสามารถที่จะฟัง สามารถไปดูว่าการปฏิบัติเลวเป็นอย่างไรเป็นผลร้ายอย่างไร ทำให้เราคลื่นไส้อย่างไร เราก็ไม่ทำ และต่อไปเราก็เป็นคนเข้มแข็งทำในสิ่งที่ดีที่เรามองเห็น นี่เป็นด้านว่า เราไปเห็นสิ่งที่ไม่ดี เราแก้ไขได้บ้างด้วยความกล้าหาญ ด้วยความเข้มแข็งเท่าที่จะแก้ไขได้ แต่สำคัญที่สุดคือแก้ไขในตัว หรือป้องกันฉันทัดชินไว้ไม่ให้ตัวเราเป็น และสภาพหน้าเราก็ปฏิบัติโดยไม่เป็นเช่นนั้น ก็จะเป็นการช่วยตัวเองและช่วยบ้านเมือง อันนี้เป็นการเรียนจากสิ่งที่เราจะเห็นว่าบกพร่องหรือไม่ดี

ในการออกไปดู เราก็จะได้เห็นคนที่ดีไม่ใช่น้อย คนที่ดีเขาปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง แม้เงินเดือนจะน้อย บางทีก็น้อยกว่าที่จะได้เขี่ยเลี้ยงไปด้วยซ้ำ แต่ไปอยู่ในที่ทุรกันดาร ไปทำหน้าที่ที่กว้างขวางมาก ทั้งเป็นครู ทั้งเป็น

ผู้ปกครอง ทั้งเป็นผู้คุ้มครองประชาชน แล้วได้เงินเดือนเพียง ๖๐๐-๗๐๐ บาท อยู่ในที่ทุรกันดาร อาหารก็ไม่พอ บางทีอาจเกิดอันตรายจากสัตว์ร้ายหรือคนร้าย แต่เขาก็ทำด้วยความภาคภูมิใจ ด้วยความตั้งใจเพราะเขารักท้องถิ่นของเขา นี่จะเป็นทางที่จะทำให้เรารู้สึกว่ามีคนดีเหมือนกัน และเราก็เรียนรู้จากคนดีเหล่านี้ได้ มาใส่ในตัวเป็นตัวอย่างให้เข้มแข็ง แม้จะพวกนั้นไม่มีโอกาสสาสนาที่จะเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับปริญญา จึงไม่มีโอกาสที่จะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นไป อยู่แต่แค่นี้ เขายังทำดี เป็นคนที่มีจิตใจหรืออุดมคติสูง เราเองตัวอย่างมาประดับสติปัญญาของเรา ทำให้เราเข้มแข็ง ทำให้เราสามารถขึ้น อาจเรียนรู้จากวิธีการของเขา อันนี้ก็ประโยชน์จากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นที่เป็นเคล็ดอย่างหนึ่งที่จะทำให้เราสามารถได้ประโยชน์จากโครงการที่ออกไปปฏิบัติงานในท้องถิ่นทุรกันดารนี้

การไปนี้ แนนอน จะต้องเข้มแข็ง จะต้องเหน็ดเหนื่อย แต่โดยที่ได้อาสาสมัครมา และก็มีผู้ดูแลอาศัยผู้ที่เป็นอาจารย์ต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมืออุดหนุนตั้งโครงการนี้ขึ้นมา และได้ดูแลให้โครงการนี้ได้ไปโดยติดต่อกันหน่วยต่าง ๆ ที่จะให้ความสะดวกเพื่อจะให้เราสามารถเล่าเรียนหาความรู้ ก็เชื่อว่าทุกคนจะต้องพยายามที่จะให้เป็นผลสำเร็จที่ดี ฉะนั้นก็การออกไปปฏิบัตินี้ถ้าทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองอย่างยิ่ง และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในเวลาเดียวกัน เพราะเราได้พัฒนาได้ช่วยในงานทั้งการสอนทั้งการช่วยในด้านวิชาการต่าง ๆ แก่ประชาชน ก็เป็นการพัฒนาท้องถิ่นในตัว และในที่สุดเมื่อได้ปฏิบัติเสร็จแล้ว ได้มาศึกษาอาจมาทำเขียนรายงานเป็นเหมือนวิทยานิพนธ์ ทางโครงการเห็นสมควรก็ให้เป็นประกาศนียบัตรชั้นสูง ก็เป็นผลที่เราได้เท่ากับสร้างตัวขึ้นมาให้สามารถปฏิบัติงานอย่าง เป็นมนุษย์ที่มีความสามารถและมีความเข้มแข็ง

ผลดีที่จะได้จากโครงการนี้ก็อีกอย่างหนึ่ง เพราะว่าท่านทั้งหลายก็มาจากสถาบันต่าง ๆ หลายแห่ง การเข้าร่วมในโครงการเดียวกันและปฏิบัติงานที่มีอุดมคติอย่างเดียวกันก็เชื่อว่าจะกระชับความสามัคคีระหว่างทุกคนที่มีความรู้และอาชีพต่างกัน สำคัญที่สุดก็จะได้เห็นว่าการพัฒนาประเทศก็ตาม การพัฒนาตนเองก็ตาม จำเป็นที่จะใช้ความร่วมมือเพราะว่าคนที่มีความรู้ในด้านวิชาการอย่างหนึ่ง ไม่ใช่เป็นคนที่มีความรู้ทุกอย่าง ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ต้องแลกเปลี่ยนความรู้ให้ซึ่งกันและกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่ใช่อยู่คนเดียว ยิ่งอ้างขึ้นมาว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้สูงเพราะว่าได้ผ่านการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว ยิ่งมีความรับผิดชอบที่จะร่วมมือกัน ยิ่งอยากมีความคิดที่จะสร้างบ้านเมืองยังต้องห่วงบ้านเมืองด้วยเหมือนกัน ถ้าต่างคนต่างที่จะสร้างบ้านเมืองสำหรับตนเองก็ไม่สำเร็จแน่

ฉะนั้นโครงการนี้ก็เชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างจิตใจอย่างที่ว่า เราจะต้องร่วมมือกับผู้ที่มีความรู้ ผู้ที่ปฏิบัติงานทุกสาขา เพื่อที่จะให้บ้านเมืองเจริญได้ แล้วเมื่อบ้านเมืองเจริญเราก็ภูมิใจกัน พร้อมเพรียงกัน ภูมิใจกันได้ และเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน มีบ้านเมืองที่เจริญเป็นที่อยู่ที่อาศัยของเรา

อันนี้ก็เป็นการคิดที่ลอยผ่านมาในสมอง เมื่อลอยมาในสมองก็จับเอาไว้ แล้วก็พยายามที่จะพูดออกมาเป็นคำพูด ถ้าแต่ละคนสละเวลาสักนิดหน่อย คิดและพิจารณาเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ พิจารณาถึงประโยชน์ของโครงการนี้ในสิ่งที่ดีที่งาม และถ้ามีความคิดที่ลอยเข้ามาในสมองก็จดจำเอาไว้เขียน หรืออาจเขียนไว้ ไม่ใช่เป็นวิทยานิพนธ์ แต่ว่าเพื่อมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตกลงใจว่าเราทำอย่างนี้เพื่ออะไร มาคุยกัน มาสังสรรค์กัน เมื่อปฏิบัติแล้วก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าแต่ละคนก็เป็นคนที่มีสมองที่มีความรู้แลกเปลี่ยนกันได้ จะทำให้อนาถของบ้านเมืองดีขึ้น เพราะว่าคนที่มีความรู้คนที่มีความปัญญา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทางที่สุจริต ในทางที่บริสุทธิ์ใจ ในทางที่จะสร้างสรรค์ ฉะนั้นที่โครงการนี้เกิดขึ้นจึงเป็นการดี และถ้าปฏิบัติด้วยความบริสุทธิ์ใจผลจะดี อันนี้ก็เป็นการข้อสังเกตที่ขอฝากกับทุกคน เพื่อประกอบความคิด ถ้าไปปฏิบัติงานมีความท้อใจบ้าง ซึ่งเป็นของธรรมดา เพราะงานจะต้องใหญ่ ขอให้ฟันฝ่าความท้อใจนี้ไปแล้วก็ทำตามสมควรที่จะทำ เมื่อมีอะไรที่ทำไม่ได้ก็มาปรึกษาหารือกัน มาปรับทุกข์กับเพื่อนฝูงที่ไปปฏิบัติในโครงการนี้ มาปรับทุกข์กับอาจารย์ให้กรุณาช่วย อาจทำให้ความท้อถอยนี้หายไป และเป็นการสร้างอุดมคติขึ้นมาใหม่ เป็นการสร้างความคิดขึ้นมาเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จะทำให้โครงการนี้เป็นผลสำเร็จ

ก็มีข้อสังเกตเท่าที่คิดออกเวลานี้เท่านี้ มีแต่ว่าจะขอให้ทุกคนออกไปปฏิบัติงานด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อประโยชน์ของตน หมายถึงว่าได้มีความรู้เพิ่มเติม เพราะว่าได้ไปปฏิบัติและได้คิดด้วยการปฏิบัตินั้นด้วยความมั่นใจว่าเป็นประโยชน์แน่ แล้วก็ขอให้อย่าท้อถอย มีพลังจิตใจเข้มแข็งแล้วร่างกายก็จะเข้มแข็งไปด้วย ขอให้ออกไปด้วยความมั่นใจด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ และปฏิบัติงานเป็นผลดีต่อตนเองเป็นประเด็นแรก ถ้าเป็นผลดีแก่งานก็เป็นผลพลอยได้ขึ้นมา แล้วผลดีก็จะเกิดขึ้นในที่สุด คือ เราจะมีคนที่สามารถทั้งทฤษฎีทั้งปฏิบัติและมีความสามัคคี ถ้าแต่ละคนปรารถนาดีจริง ๆ ก็ขอให้คิดถึงจุดหมายสำคัญของโครงการ และพยายามทำให้โครงการนี้เป็นผลสำเร็จที่ดี ก็ขอให้ทุกคนได้สามารถปฏิบัติตนปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด ปราศจากโรคภัยอันตรายต่าง ๆ ให้สามารถทำงานตามที่มุ่งจุดประสงค์ทุกประการ ขอให้ประสบความสำเร็จในงานนี้ จะได้เป็นที่ชื่นใจของผู้ร่วมงานนี้ทุกคน ตลอดทั้งอาจารย์ทั้งตัวเองที่ตั้งใจที่จะปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จ ก็ขอประสบความสำเร็จ ความสำเร็จ ทุกประการ.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักกีฬาซึ่งจะเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๗
ที่สาธารณรัฐสิงคโปร์^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันพุธ ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๖

อันการกีฬาถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ทำให้มีความแข็งแรงทั้งจิตใจทั้งร่างกาย และสมานสามัคคีในระหว่างผู้ที่ได้
ปฏิบัติการกีฬา จุดประสงค์ของการกีฬาได้ขยายขึ้นมาในเวลาต่อมา เป็นการสมานสามัคคีและความเข้าใจระหว่าง
มนุษย์ที่อยู่ห่างไกลกัน อยู่ต่างประเทศกัน ฉะนั้นก็เกิดมีการนัดพบเล่นกีฬาระหว่างประเทศขึ้น การกีฬาจึงมีความ
สำคัญเพิ่มขึ้นมา เพราะว่าเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้มีสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ เมื่อเกิดเป็นจุดประสงค์เช่นนี้ ก็มี
ความสำคัญเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่งสำหรับแต่ละประเทศ ก็คือต้องมีความสามารถ เพราะว่าการเล่นกีฬาต้องมีการเอาชนะ
กันด้วย ประเทศใดที่มีนักกีฬาที่สามารถและเอาชนะได้ ก็เป็นประเทศที่ถือว่าแข็งแรง ทั้งผู้ที่มีชัยก็ทำให้ประเทศชาติ
มีชื่อเสียงที่ดี ฉะนั้นการกีฬา โดยเฉพาะในลักษณะที่ไปแข่งขันระหว่างประเทศเช่นนี้ จึงเกิดความสำคัญมากยิ่งขึ้น
นอกจากการเอาชนะในเชิงกีฬา ยังจะต้องไปเอาชนะในเชิงจิตใจ คือการไปก็จะต้องแสดงว่าตนมีความสามารถใน
ทางด้านกีฬานั้น ๆ แล้วก็ต้องแสดง..... ซึ่งเข้าใจว่าสำคัญยิ่งกว่า..... จะต้องแสดงน้ำใจเป็นนักกีฬา แสดง
ความเข้มแข็งในใจนอกจากความเข้มแข็งในกาย ทำให้ชื่อเสียงของประเทศชาติดี เป็นที่เกรงขามและเป็นที่น่า
นับถือของชาวต่างประเทศ การกีฬาเลยกลายเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชาติเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าการกีฬาไม่มีรู้
ไม่มีกำแพง การกีฬาต้องเป็นของชาติ และการไปปฏิบัติหน้าที่ในทางกีฬา คือไปแข่งขันในแขนงของแต่ละคน ก็
จะต้องพยายามที่จะปฏิบัติโดยดีที่สุดเพื่อให้ได้ชัยชนะจะต้องปฏิบัติตนทั้งในการแข่งขัน และนอกการแข่งขันให้เป็น
ที่น่านับถือ เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่น่าเคารพแก่ผู้ที่ได้พบ คือนักกีฬาของประเทศอื่น และประชาชนในประเทศที่เราไป
เยี่ยม ฉะนั้นหน้าที่ของท่านทั้งหลายผู้เป็นนักกีฬาและทั้งผู้ฝึกและผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ไป จึงหนัก สำคัญ
และหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องบังคับตนเองให้ได้ผลที่ดีที่สุด มิฉะนั้นจะทำให้คณะและทำให้บ้านเมืองเสียหายได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ จอมพลประภาส จารุเสถียร ประธาน
คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะนักกีฬาไทย จำนวน ๒๕๔ คน ซึ่งจะเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬา
แหลมทอง ครั้งที่ ๗ ที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ ๑-๘ กันยายน ๒๕๑๖ เฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา และรับพระราชทาน
พระบรมราโชวาท

การที่ไปในกีฬาแหลมทองเช่นนี้ ก็ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มกีฬาแหลมทองนี้ เราจะต้องส่งนักกีฬาไปร่วมในการกีฬาแหลมทอง ก็นับว่าเป็นเหตุผลที่หนักแน่น เพราะว่าเมื่อเราริเริ่มสิ่งนี้นับว่าดีก็ควรที่จะสนับสนุนสิ่งนี้ต่อไป ฉะนั้นก็ขอให้พรให้ท่านทั้งหลายที่เป็นนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่โดยดี มีกำลังทั้งกายและใจที่จะทำให้มีผลที่ดีสำหรับตนเองและสำหรับส่วนรวม ในส่วนรวมนี้ก็หมายถึงส่วนรวมของประเทศทั้งหลายที่ร่วมในงาน และสำหรับส่วนรวมคือประเทศของเรา ซึ่งจะต้องพยายามที่จะอุ้มชูอยู่เสมอว่ามีประชาชนและสันทนาการที่ดีที่ครบถ้วน หมายถึงเป็นคนเข้มแข็งในวิชาของกีฬานั้น และเข้มแข็งในความเป็นคน และโดยเฉพาะเป็นคนไทย

ขอให้ทุกคนเดินทางไปด้วยสวัสดิภาพ สามารถที่จะทำหน้าที่ของตนโดยดี ประสบความสำเร็จ ประสบความดีความงามทุกประการ เพื่อที่จะเป็นเกียรติแก่ตนและเป็นเกียรติต่อประเทศชาติ เป็นผลสำเร็จทุกอย่างตามที่ได้ตั้งปณิธานไว้.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะธรรมจาริก^(๒)

ณ ตึกรับรอง ทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส

วันพุธ ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

งานของคณะธรรมจาริกที่ได้ปฏิบัติมาแล้วเป็นเวลาสามปี ก็นับว่าได้ผลดี เพราะว่าได้สามารถเข้าไปถึงประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้เข้าใจในพระศาสนา และในการปฏิบัติตนเพื่อสอดคล้องกับการเป็นประชาชนพลเมืองอยู่ในประเทศไทย

ศาสนาอิสลามนี้มีความดีเป็นพื้นฐานสมควรที่จะสนับสนุน เพราะว่าศาสนาอิสลามสอนให้ทุกคนเป็นพลเมืองดี ทุกคนมีความเข้มแข็ง มีวินัย และมีความปรารถนาดีต่อกันนี้เป็นหลักสำคัญ และหลักนี้ ถ้าสนับสนุนให้เข้าใจอย่างดี ก็จะทำให้มีความคิด มีความเจริญ มีความก้าวหน้าและความมั่นคงกันทั่วทุกคน ถ้าเราสามารถที่จะเข้าถึงประชาชนได้ง่ายทุกคน ก็จะทำให้เรามีการปกครองที่สมบูรณ์ ทำให้ทุกคนได้รับผลการจัดงานของชาติได้อย่างดี สำหรับเรื่องของการเผยแพร่ศาสนาที่แท้จริงนี้ยิ่งมีความสำคัญมาก ก็เพราะว่าในปัจจุบันนี้สังคมของประเทศ รู้สึกว่าสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงขึ้นไป มีวิชาการทางวัตถุใหม่ ๆ ที่ทำให้เราสามารถพัฒนาชีวิตให้มีความสุข มีความสุขสบายใจมากขึ้น ถ้าสามารถที่จะชี้แจงว่าศาสนาไม่ได้ขัดกับความก้าวหน้าเลย ก็จะทำให้เราสามารถที่จะช่วยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การที่ธรรมจาริกได้ไปสั่งสอนศาสนาที่แท้ที่เหมาะสม พร้อมกับได้นำความเจริญทางวัตถุเช่นทางแพทย์ไปเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ที่อยู่ห่างไกลหรือที่ราชการไปไม่ถึง เป็นการกุศลอย่างยิ่ง เพราะว่า การเข้าใจผิดมีอยู่ว่า ผู้ที่นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัดต้องไปรับสิ่งที่มาใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งตรงข้ามกับความมุ่งหมาย และคำสั่งสอนของพระมหาคัมภีร์ พระมหาคัมภีร์มุ่งสั่งสอนให้ทุกคนพยายามขวนขวายสิ่งที่ดีที่งามเพื่อที่จะให้คนมีความมั่นคง และหมู่คณะมีความมั่นคง ที่พูดถึงหมู่คณะก็มีได้หมายถึงเฉพาะหมู่คณะในหมู่บ้านหรือในญาติพี่น้อง แต่ว่าหมู่คณะในชาติบ้านเมือง ซึ่งพระมหาคัมภีร์ก็ได้ทรงสั่งสอนไว้ว่า ผู้ที่อยู่ในบ้านเมืองใดก็ต้องช่วยกันรักษาบ้านเมืองนั้นให้สงบ ให้เจริญ ประเทศไทยของเรามีผู้ที่นับถือศาสนาต่าง ๆ หลายศาสนา ล้วนแต่อยากจะทำให้คน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรรุญ โลกะกะลิน ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นำนายทวี นภากร หัวหน้าคณะธรรมจาริกอิสลามและคณะ ประกอบด้วยธรรมจาริกจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี พร้อมทั้งข้าราชการฝ่ายกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๐ คน เฝ้าฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและแผนงานของโครงการธรรมจาริกอิสลาม.

อื่นมีความรู้ เป็นคนที่สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ มีความสงบสุข ฉะนั้นศาสนาอิสลามที่มีอยู่อย่างแน่นแฟ้นโดยเฉพาะในจังหวัดสี่จังหวัดที่กล่าวออกมา จึงเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ เพื่อให้ประเทศชาติของเราได้ก้าวหน้า รุดหน้าออกไป โดยใช้กำลังของประชาชนที่ปฏิบัติตนในทางที่ดีที่ชอบมาช่วยกัน ฉะนั้นประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีส่วนสำคัญในการสร้างบ้านเมืองให้เจริญและมั่นคง ปัจจัยในการสร้างความมั่นคงนี้ก็คือความเข้าใจดีใน ส่วนของพระศาสนาและบัญญัติต่าง ๆ ของพระศาสนาเป็นข้อหนึ่ง และการเข้าใจดีว่าทุกคน ทางราชการและทาง ประชาชน แม้จะไม่ได้ถือศาสนาอิสลาม ก็ต้องช่วยกัน เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่ทางกระทรวงมหาดไทยและกระทรวง ศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญและได้สนับสนุนคณะธรรมจาริกให้มาปฏิบัติการเป็นต่อเนื่องกันเช่นนี้ ก็ขอชมเชย ที่ทางราชการได้รับหลักการของคณะธรรมจาริกนี้ไว้ถือปฏิบัติ และคณะธรรมจาริกก็ได้ปฏิบัติงานที่ดี อย่างดี ข้อ บังคับอีกข้อหนึ่งก็คือความเข้าใจ เพราะว่าถ้าทางราชการเข้าใจถึงความมุ่งหมายของประชาชน ก็สามารถที่จะ บริการประชาชนได้ ถ้าประชาชนร่วมมือ ทางราชการก็ยิ่งร่วมมือ ฉะนั้น ขอให้คณะธรรมจาริกพยายามที่จะทำให้ ความเข้าใจอันดีนี้เกิดขึ้น และแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวอิสลามและประเทศชาติในอนาคต

ขอให้งานของธรรมจาริกมีผลดีทุกประการตามที่มุ่งหมายเอาไว้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทั้งในด้าน ศาสนา ทั้งในด้านการวางตัวในชีวิตประจำวัน เพื่อความรุ่งเรืองของตนและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ ซึ่ง จะทำให้ประเทศชาติอยู่เป็นสุขเป็นส่วนรวม สามารถที่จะสร้างบ้านเมืองที่น่าอยู่ และเป็นที่ยึดมั่นของเราทุกคนไม่ว่า ศาสนาใด ประเทศไทยของเราก็เป็นประเทศที่น่าอยู่มาเป็นเวลาช้านานแล้ว เพราะว่าต่างคนต่างสนับสนุนซึ่งกัน และกัน มีความคิดที่ดีอย่างไรก็ปฏิบัติได้ คนไทยไม่ว่าเป็นศาสนาใดก็นับถือศาสนาอื่น ๆ ว่าศาสนาอื่นเขามุ่งให้ทุก คนเป็นคนดี และไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ฉะนั้นถ้าเราสร้างบ้านเมืองให้ปลอดภัย ให้มั่นคง เราจะสามารถ ปฏิบัติศาสนกิจของแต่ละคนอย่างเสรีและอย่างเป็นผลดีเป็นที่พอใจของตนได้

ขอให้งานของคณะธรรมจาริกเป็นผลดีอย่างสมบูรณ์ทุกประการ ให้มีความเพียรปฏิบัติในการทำงานนั้นจนได้ รับผลสำเร็จ ได้มีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เกิดประโยชน์อันดี ขอจงมีความสุขความเจริญความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปประจำจังหวัดสงขลา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีมาก ที่มีโอกาสมาเยี่ยมจังหวัดสงขลา และได้มาพบปะกับท่านทั้งหลายอย่างใกล้ชิด อีกวาระหนึ่ง ขอขอบใจท่านทุกคน ที่พร้อมกันมาต้อนรับด้วยน้ำใจไมตรี

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดใหญ่ ที่สำคัญอย่างยิ่งจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ เป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้าน สืบมาแต่ครั้งโบราณจนถึงปัจจุบัน ชาวสงขลาควรระภาคภูมิใจ ควรจะได้ร่วมกันรักษาเกียรติและความสำคัญทั้งนี้ไว้ พร้อมทั้งทำนุบำรุงบ้านเมืองของท่านให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยความมั่นคง

ข้าพเจ้ามาเยี่ยมท่านคราวนี้ ได้นำพระพุทธรูปประจำจังหวัดมาให้แก่ท่านด้วย พระพุทธรูปประจำจังหวัดนี้ สร้างขึ้นสำหรับมอบให้เป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัด ที่บัวฐานด้านหน้าบรรจุพระพิมพ์ไว้องค์หนึ่ง เป็นพระที่ข้าพเจ้าทำขึ้นด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้มาจากสถานที่และวัตถุสำคัญของจังหวัดต่าง ๆ ทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร มีผงที่ได้จากจังหวัดสงขลา เช่นผงจากองค์พระธาตุวัดไชยมงคล ผงจากองค์พระธาตุวัดพระโคะ อำเภอสิงหนคร และผงรูปเปลวทองจากศาลหลักเมืองรวมอยู่ด้วย

ข้าพเจ้าถือว่าพระพุทธรูปประจำจังหวัดนี้ เป็นที่หมายของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศไทย และของคนไทยทั้งชาติ ทั้งเป็นเครื่องหมายแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งมีหลักการสำคัญประการหนึ่ง ที่สอนให้คนทุกคนแผ่เมตตา ความรัก ความเอื้ออารีแก่กัน เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าเพศวัยใด เชื้อชาติศาสนาใด อยู่ร่วมกันได้ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้บรรจุพระพิมพ์ที่ทำด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าวไว้เพื่อให้เป็นพระพุทธรูปสำคัญ และนำมามอบให้แก่ท่านทั้งหลายด้วยตัวเอง

ขอท่านทั้งหลายจงรับพระพุทธรูปประจำจังหวัดนี้ไว้ เพื่อเป็นศิริมงคลสำหรับจังหวัดและสำหรับตัว เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ในการที่จะสมัครสมานร่วมแรงร่วมใจกันประกอบความดี และขอให้ท่านได้ตั้งใจระลึกไว้เสมอ เป็นนิตย์ด้วยว่า ในการทำการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนจะต้องตั้งใจจริง อดทนและขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ เห็นอกเห็นใจและถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน มีเมตตา มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน ยึดมั่นในความสามัคคีและความสุจริต ทั้งในความคิด และการกระทำ ถือเอาความมั่นคงและประโยชน์ร่วมกันเป็นจุดหมายสูงสุด กิจที่ทำทุกอย่างจึงจะสำเร็จผลที่สมบูรณ์ และจะช่วยให้สามารถรวบรวมกันรักษาความเป็นปึกแผ่นจังหวัดสงขลาของท่านไว้ได้ พร้อมกับทำนุบำรุงให้เจริญรุดหน้าไปตามความปรารถนา

ขออนุภาพแห่งพระรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงในจังหวัดนี้ จงปกป้องคุ้มครองท่านทั้งหลายให้สวัสดิ
ปลอดภัยจากทุกข์และภัยทุกประการ บันดาลให้เกิดความผาสุกและความสามัคคีอันมั่นคง ให้ทุกคนประกอบกรณียกิจ
น้อยใหญ่ในหน้าที่สำเร็จลุล่วงได้ตั้งประสงค์ บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่จังหวัดสงขลาและแก่ประเทศไทย
ยิ่ง ๆ ขึ้น ตลอดสืบไป.

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดงานชุมนุมสามัญประจำปี

ของ

สมาคมนักเรียนไทยในรัฐเยอรมัน ในพระบรมราชูปถัมภ์

ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม ถึงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๖

ณ เมือง Zeven ในรัฐ Niedersachsen

วันจันทร์ ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ายินดีด้วยมากที่สมาคมนักเรียนไทยในรัฐเยอรมัน จัดงานชุมนุมสามัญประจำปีขึ้นอีกวาระหนึ่ง การประชุมเช่นนี้ควรจะได้ประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นโอกาสที่ได้มาพบปะวิสาสะกัน ได้เข้าใจในความคิดจิตใจกัน ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นทางช่วยให้สามารถร่วมมือกันประกอบกรณียกิจสำคัญ ๆ ของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพในวันข้างหน้า

การที่ท่านมาอยู่ในต่างประเทศ ย่อมมีโอกาสได้พบเห็นและศึกษาสังเกตสิ่งต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น ทำให้เกิดความรู้ความคิดใหม่ ๆ ขึ้นในตัวเอง ปัญหาและวิถีที่ได้มาใหม่นี้ ควรที่ทุกคนจะได้นำมาใช้ด้วยความพิจารณาอันถี่ถ้วน ให้ถูกต้องด้วยเหตุด้วยผล ด้วยกาลเทศะ ทั้งสอดคล้องกลมกลืนกับพื้นฐานความคิดจิตใจ และความเป็นอยู่ของคนไทย เพื่อที่จะธำรงและเชิดชูคุณลักษณะของไทยเราไว้ให้คงอยู่ในโลกตลอดไป และไม่พึงใช้ปัญหาและวิธีนั้นมาบั่นทอนลบล้างความดีความงามที่มีอยู่แล้วในชาติไทย ให้สิ้นความหมายสูญสลายไปในที่สุด

ขออวยพรให้การประชุมครั้งนี้ ดำเนินไปได้ผลสมความคาดหมาย และขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จ ความสวัสดิ์ ความสมประสงค์จงทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕

ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันจันทร์ ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ได้รับความสำเร็จการศึกษาทุกคน และขอขอบใจที่มหาวิทยาลัยให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่พระราชินี ในโอกาสนี้

ความสำเร็จของบัณฑิตรุ่นที่ ๒ นี้ นับเป็นผลสำเร็จอีกขั้นหนึ่งในความพยายามของเรา ที่จะขยายการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในภาคใต้ ซึ่งต่อไปจะเป็นผลดีถึงการพัฒนาประเทศในส่วนรวมอย่างใหญ่หลวง เพราะบัณฑิตจากสถานศึกษาแห่งนี้ จะได้เป็นกำลังส่วนสำคัญยิ่งในงานของชาติสาขาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและหนักแน่น บัณฑิตทั้งหลายจึงควรพยายามใช้วิชาความรู้ และความคิดความสามารถ ให้ได้ประโยชน์มากที่สุดในงานของตน ๆ

การทำงานนั้น กล่าวอย่างสั้นและตรงที่สุด คือการปฏิบัติภาระหน้าที่ที่มีอยู่ให้ลุล่วงและสำเร็จผลอันพึงประสงค์ มีหลักการสำคัญในทางปฏิบัติว่า เบื้องต้นให้พิจารณาทำความเข้าใจในงาน ด้วยเหตุผล ให้กระจ่างแจ่มแจ้งก่อน เช่นมีวัตถุประสงค์แท้จริงอย่างไร มีแบบแผนวิธีการที่จะทำอย่างไร แล้วมุ่งปฏิบัติไปตามจุดมุ่งหมายนั้นให้เที่ยงตรง เป็นกำลัง ต่อไป หากรู้สึกว่ามีข้อบกพร่องหรือปัญหาอันใดเข้า ก็ให้พิจารณาว่า เป็นปัญหาจริงหรือไม่ จะต้องแก้ไขปรับปรุงหรือไม่ และเมื่อปรับปรุงแล้วจะช่วยให้งานดีขึ้นได้แน่นอนหรือไม่ เมื่อแน่ว่าจะต้องแก้ไขจริงแล้วก็เร่งแก้ไขให้ลุล่วงไปโดยเร็ว เพื่องานจะได้ดำเนินต่อไปได้ไม่ติดขัด แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่าไม่ใช่ปัญหาแท้จริงแล้ว ก็ไม่จำเป็นเลยที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง เพราะมีตัวอย่างปรากฏอยู่บ่อย ๆ ว่า การที่มุ่งจะปรับปรุงพัฒนางานอยู่ตลอดเวลา นั้น ทำให้ไม่เป็นอันได้ลงมือปฏิบัติ กลับทำให้งานติดขัดและหยุดชะงัก เสียประโยชน์ที่ควรจะได้ไปเปล่า ๆ โดยใช่เหตุ จึงขอฝากให้บัณฑิตนำคำพูดนี้ไปคิดให้เห็น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของตน ของส่วนรวม ต่อไปในวันข้างหน้า

ขออนุโมทนาในเจตนาอันเป็นกุศลของผู้เอื้อเฟื้อเกื้อกูลกิจการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกฝ่ายทุกคน ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีพลังอันสมบูรณ์ทั้งในกายและในจิตใจ สามารถประกอบกิจการด้านต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม ทั้งให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญในชีวิต ตามที่ปรารถนาทั่วกัน.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในโอกาสเสด็จ ฯ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์^(๒)

วันจันทร์ ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๖

การมาในพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นี้ ทำให้มีโอกาสมาเยี่ยมและได้ทราบถึงกิจกรรมของมหาวิทยาลัยในรอบปี ก็เห็นว่ามีความก้าวหน้าทั้งในด้านการศึกษา ทั้งในด้านวัตถุประสงค์และความเป็นไป ที่สำคัญก็เห็นว่ามึนักศึกษาสำเร็จปริญญาไปจำนวนมากขึ้น เข้าใจว่าจะเป็นทางที่จะให้เห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยนี้มีประสิทธิภาพสูงและที่ได้ให้ออวาทเมื่อคืนนี้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ก็ขอให้ใช้ได้สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยและในโรงเรียนสาธิต ตลอดจนใช้ได้สำหรับคณะครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย รวมทั้งประชาชนทุกคนด้วย ที่จะใช้ประโยชน์จากคำพูดที่พูดออกไป

ถ้าจะขยายความอยู่ในคำพูดที่พูดออกไปนั้น ซึ่งพูดอย่างย่อ ๆ สั้น ๆ ว่า การปฏิบัติงานมีอยู่สองอย่าง มีการทำงานตามหน้าที่หรือตามงานที่มีอยู่แล้ว และมึงานอีกด้านหนึ่งคือการปรับปรุง และที่พูดเมื่อคืนนี้อย่างสุภาพ ก็ขอขยายความว่า การปรับปรุงเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือพัฒนาก้าวหน้านั้น ต้องพิจารณาให้รอบคอบ และถ้าใช้คำอย่างกันเองก็บอกว่า อย่าหาเรื่องร้องสิ่งของที่ดีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และลงท้ายทั้งหมด การทำตามหลักนี้อาจดูเหมือนไม่ค่อยก้าวหน้า ไม่พัฒนา แต่เรามีชีวิตอยู่ทุกวันนี้ก็เพื่อที่จะมีอยู่มีกิน และสิ่งใดที่ได้สร้างมาแล้วไม่จำเป็นเลยที่จะต้องรื้อ ตามทฤษฎีหรือตามความคิดใหม่ที่ดีมากคิดว่าใหม่เขาต้องพัฒนาเกิน อะไรที่ไม่พัฒนา อะไรที่ไม่ปรับปรุงที่ไม่รื้อแล้วก่อใหม่ใช้การไม่ได้ ไม่สมัยใหม่ แต่ขอให้อย่าคิดเช่นนั้น เราสร้างขึ้นมาเพื่อที่จะใช้ อย่างสร้างมหาวิทยาลัยขึ้นมาเพื่อที่จะใช้เป็นประโยชน์ ผู้ที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยก็ต้องตั้งใจที่จะเรียนเพื่อให้ได้จุดประสงค์ที่ได้สร้างมหาวิทยาลัยขึ้นมา อาจารย์ที่เข้ามาสอนในมหาวิทยาลัยก็ต้องพยายามที่จะประสาทความรู้ที่มีอยู่ในตัวให้แก่ผู้นั้น เพื่อที่จะให้ผู้นั้นสามารถที่จะทำงานต่อไปได้ ไม่ใช่เราเข้ามาในมหาวิทยาลัยในฐานะนักศึกษาสำหรับมารื้อมหาวิทยาลัยให้พังเคไปหมด หรือมาสอนในมหาวิทยาลัยเพื่อที่จะมาสอนว่ามหาวิทยาลัยนี้สร้างไม่ดี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จ ฯ ในพิธีทูลเกล้า ฯ ถวายปริญญาบัตรแด่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕

ต้องรื้อหมด อันนี้ก็เป็นการขยายความ และยังไม่จบ แต่ว่าถ้าพูดอีกก็อาจไปไกลมาก จะขอสรุปว่า การทำงานใด ๆ มีทั้งงานประจำ มีทั้งอุปสรรค มีทั้งปัญหา มีทั้งการปรับปรุง ขอให้ใช้สมองพิจารณา เรามีสมองอยู่ในกรรมสิทธิ์ของแต่ละคน และมีสิทธิ์ของเราที่จะใช้สมองในทางที่ดีเพื่อตนเอง เพื่อสร้างชีวิตให้ก้าวหน้า เพื่อหาความดีใส่ตัว เพื่อสร้างความดี และเพื่อเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีปัญญา มีความคิดที่รอบคอบ เพื่อสร้างสังคมที่น่าอยู่ ที่มั่นคงที่ปลอดภัย ฉะนั้นขอให้ท่านทั้งหลาย ทั้งนักเรียน ทั้งนักศึกษา ทั้งครูอาจารย์ จะได้ใช้สมองพิจารณาอย่างรอบคอบอย่างดี อย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะปฏิบัติอะไร และจงปฏิบัติด้วยความแน่วแน่ ด้วยความสุจริตแน่วแน่ ซื่อตรงต่อตนเอง และต่อประเทศชาติ จะได้ประสบความสำเร็จแน่นอน และดำเนินถึงความสำเร็จที่ต้องการ สำหรับนักศึกษาหรือนักเรียนก็คือความสำเร็จในการศึกษา ก็ขอให้สามารถที่จะเรียนเอาความรู้ใส่ตัวอย่างสมบูรณ์และสามารถที่จะสอบไล่ได้เพื่อให้เป็นผลสำเร็จขั้นหนึ่ง ได้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย และต่อไปมีความสำเร็จในชีวิต

ขอจงมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นความดีสำหรับตนเองและสำหรับส่วนรวมจนสำเร็จ.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ราชกรีฑาสโมสร

ในโอกาสที่มีอายุครบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๖

ขอแสดงความชื่นชมด้วยอย่างมาก ที่ราชกรีฑาสโมสรมีกิจการอันมั่นคงยืนยาวมาได้ครบ ๗๒ ปี ความมุ่งหมายของสโมสรในอันที่จะช่วยให้สมาชิกได้พบปะกันโดยอาศัยการกีฬาประเภทต่าง ๆ ทำให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้สมาคมกันในสถานที่และโอกาสอันเหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถที่จะร่วมมือกันในงานต่าง ๆ ทุกระดับ เป็นประโยชน์ถึงประเทศไทยเป็นส่วนรวมได้เป็นอันมากตลอดมา

ในโอกาสพิเศษนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอแสดงความปรารถนาดีต่อสโมสรนี้ ขอให้ประสบความสำเร็จในกิจการทั้งปวงทุกประการ ทั้งมีความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นสืบไป.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๖

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ทางราชกรีฑาสโมสรได้นำเงินเพื่อการกุศลมาให้ครั้งนี้ และเป็นโอกาสพิเศษที่เป็นวันครบฉลอง ๓๒ ปีของสโมสร ซึ่งได้ทำประโยชน์มาไม่ใช่น้อยในด้านสังคมแก่ประเทศไทย เพราะที่สามารถที่จะรวบรวมสมาชิกต่าง ๆ ซึ่งมาจากประเทศต่าง ๆ จึงนับว่าได้เป็นผู้ที่กระชับความเข้าใจมิตรระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีการที่คนต่างประเทศในประเทศไทยได้พบปะกัน ก็นับว่าเป็นประโยชน์ในทางความเข้าใจ แต่ถ้าพบปะกันในบรรยากาศของการกีฬาและความบันเทิง ก็อาจทำให้การพบปะนั้นเกิดผลดียิ่งกว่าการเจรจาใด ๆ ฉะนั้นสโมสรก็ได้ให้ประโยชน์ในด้านกีฬา ในด้านสังคม และในด้านความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ทำเป็นผลสำเร็จอย่างยิ่ง

ขอให้ราชกรีฑาสโมสรดำเนินกิจการต่อไปด้วยความเรียบร้อยเป็นผลดีตลอดไป และขอให้สมาชิกทั้งหลายจงได้รับความสบายใจสบายกาย เป็นกำลังใจในการประกอบการงานของแต่ละคนให้ดียิ่งสมตามความประสงค์ ของจงประสบความสำเร็จ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจเอก จำรัส มั่นทนุกานนท์ ประธานกรรมการราชกรีฑาสโมสร พร้อมด้วยคณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร จำนวน ๙ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินเนื่องในโอกาสครบรอบ ๓๒ ปี ของการก่อตั้งสโมสร เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และเงินรายได้จากการแข่งม้าซึ่งด้วยพระราชทานเนื่องในวันจักรี เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร

แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมงานแจกประกาศนียบัตรของเนติบัณฑิตยสภาอีกครั้งหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับเนติบัณฑิต ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาทุกคน

ท่านทั้งหลายส่วนใหญ่ จะได้เป็นผู้นำในด้านกฎหมาย และผู้ประสพความเป็นธรรมแก่ประชาชนต่อไป โดยอาชีพและหน้าที่ชอบที่จะถือว่างานของท่านเป็นงานสำคัญพิเศษ ซึ่งควรจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง อย่างละเอียดรอบคอบและเที่ยงตรงโดยสุดความสามารถ จะปล่อยให้ผิดพลาดบกพร่องไม่ได้เลยเป็นอันขาด

ข้าพเจ้าจึงใคร่ฝากข้อพิจารณาไว้ เพื่อประโยชน์ของการปฏิบัติงานของแต่ละคนว่า กฎหมายทั้งหมดซึ่ง ประกาศใช้บังคับแก่ประชาชนนั้น แม้จะมีบทบัญญัติอันเที่ยงธรรมและครอบคลุมไปถึงประชาชนทั่วประเทศอยู่ในตัว โดยหลักการ แล้วก็ตาม แต่คดีความที่เกิดขึ้นนั้นก็ยิ่งผิดแผกแปลกกันไปได้มาก ตามเหตุแวดล้อม สภาพการณ์ และพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมของแต่ละท้องถิ่น การใช้กฎหมายบังคับคดีต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณอัน ถูกต้องของนักกฎหมายควบคู่ไปด้วยทุกกรณี จึงจะสามารถรักษาความยุติธรรมไว้ มิให้สิ้นคลอนและขาดตก บกพร่องได้ นักกฎหมายทุกคนจะต้องตั้งใจใช้กฎหมายเพื่อผดุงความเป็นธรรม ความผาสุกสงบ ความมั่นคงของ มหาชนและประเทศชาติ ทั้งต้องเพ่งถึงการใช้วิจารณญาณอันถูกถ้วนให้มากที่สุด ควบคู่กับการใช้กฎหมายเสมอ ตลอดไปมิฉะนั้นอาจไม่บรรลุผลตามที่ทุกคนมุ่งหวัง

ขอขอบใจในน้ำใจไมตรีของทุกท่าน ในการที่ได้ต้อนรับข้าพเจ้าและพระราชินีและขออวยพรให้เนติบัณฑิต ใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานทุก ๆ ประการตามที่มุ่งประสงค์.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญาบัตรการศึกษา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา และผู้ที่ได้ฟังเป็นศิษย์เก่าในคราวนี้ ที่ทำงานฉลองปริญญา และแทนที่จะพุ่มเฟิย กลับได้รวบรวมเงินมาสำหรับช่วยเหลือทางด้านการศึกษาต่อไปนี้ นับว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องและน่าสรรเสริญ การศึกษานี้ก็เป็นสิ่งที่สำคัญ และมีหวังเมื่อเห็นการกระทำเช่นนี้ เพราะว่าการศึกษา เป็นสิ่งที่ยาก และเป็นสิ่งที่จะต้องมีความเพียร ความพยายาม และความรอบคอบ ทั้งต้องมีการขยันสติ ไม่พุ่มเฟิย ไม่พุงเฟือ งานของครูจึงเป็นงานที่น่าสนใจและสำคัญ จึงต้องมีกำลังใจ กำลังกายแข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้

ผลที่ได้จากงานการศึกษานี้ ก็เป็นผลที่จะเป็นความเป็นความตายของบ้านเมืองเพราะว่าต่อไปถ้าอนุชนรุ่นหลังมีความรู้พอ ก็จะสามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ สามารถที่จะอยู่ด้วยกันเป็นปึกแผ่น ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ทุกสิ่งทุกอย่างนี้จะต้องมาจากการสั่งสอน โดยเฉพาะการสั่งสอนในโรงเรียน ฉะนั้นการศึกษานี้จะต้องส่งเสริม แต่ผลนี้แม้จะเป็นผลที่ใหญ่โตมากก็มักมองไม่ใคร่เห็น แล้วก็ผลงานครูมักจะเป็นผลงานที่ไม่ได้รับการยกย่องพอ เพราะว่าเป็นผลงานย่อย ๆ ลูกศิษย์ทุกคนจะได้รับสิ่งที่ดีจากครู แต่สิ่งที่ดีจากครูนั้นเองก็มองไม่ใคร่เห็น ฉะนั้นผลที่จะประเมินจากงานของครูนั้นจะดูยากที่สุดทำให้งานของครูเป็นงานที่ทำให้ยิ่งยากขึ้น เพราะว่าผลงานนี้เราต้องใช้เวลานานพอควร แต่ถ้าครูแต่ละคนมีกำลังใจเข้มแข็งและจิตใจที่บริสุทธิ์ ที่งาม ก็เชื่อได้แน่ว่าผลนี้มีแน่ และจะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ต่อไป งานที่ทำนี้เป็นงานที่สำคัญ เรารู้ดีแล้ว ผลงานสำคัญเรารู้ดีแล้วแต่ไม่ค่อยเห็น จะต้องทำให้เหตุนี้สภาพนี้ไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ครูท้อใจ จะต้องทำให้ครูนึกถึงว่า งานที่ทำแม้ผลไม่ค่อยเห็นนั้นก็เป็นการดีอย่างสูงที่สุด เพราะเรารู้ผล ฉะนั้นก็ขอให้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ชักชวนเพื่อนฝูงที่เป็นครูด้วยกัน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในด้านนี้ ด้วยการให้กำลังใจ ส่งเสริมให้ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ทำด้วยความเข้มแข็ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชม ภูมิภาค นายกสภามคศษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา นำคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญาการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕ รวม ๒๐ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานฉลองปริญญาบัตรวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๕ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนภูมิพล ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่มีทุนที่วิทยาลัยการศึกษา ก็เป็นทุนที่จะส่งเสริมให้ผู้ที่ตั้งใจทำหน้าที่นี้มีกำลังใจ และสามารถหาความรู้เพิ่มเติมด้วย

ที่มาพูดถึงเรื่องความสำคัญของครูก็เพราะว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้มีเหตุการณ์อย่างหนึ่งที่อยู่เหนือสุด คือที่ฝาง มีโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งมีครูอยู่ ๖ คน แล้วมีนักเรียน ๑๒๓ คน เขาลำบาก เขาผิดเคื่อง เพราะได้รับเงินอุดหนุนน้อย ทั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์ ก็รับเงินอุดหนุนจากนักเรียนคนละ ๓๐ บาทต่อเทอมเท่านั้นเอง ถ้าได้แค่นั้นก็คงจะทำกิจการได้ต่อไป แต่โดยที่เจ้าของและครูไม่เป็นคนหน้าเลือด เป็นครูแท้ จึงไม่ค่อยได้รับเงิน ๓๐ บาทต่อเทอมของนักเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนเป็นคนจน ฉะนั้นก็ตั้งใจจะช่วยเหลือกิจการของเขาเพื่อที่จะให้สามารถดำรงโรงเรียนไว้ได้ ที่อยากจะช่วยก็เพราะว่าทราบว่านักเรียนในโรงเรียนนั้นซึ่งจนซึ่งลำบาก เป็นเด็กที่มีมรยาดี มีความรู้ดีพอควร ที่เล่าให้ท่านทั้งหลายฟังก็เพราะว่า แม้จะอยู่ที่ฝาง อยู่เหนือสุดของประเทศไทย และโรงเรียนอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกล ก็แสดงกิจการงานของตนได้ แสดงให้เห็นว่าคนที่มีความตั้งใจที่จะช่วยเด็ก ๆ ให้มีความรู้ นั้นอย่างไร ๆ ก็ทำได้ แม้จะต้องเดือดร้อนลำบากเขาก็ทำ และก็เมื่อเขาทำ แล้วแสดงให้เห็นผลงานในทางที่เด็กเป็นเด็กดี มีมรยาดี มีความรู้พอควรเช่นนี้ ก็ต้องเห็นว่ามีคนอย่างนั้นอยู่ ทั้งอดทนทั้งตั้งใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ต้องช่วย แล้วก็ต้องมีผู้ที่จะช่วยผู้ที่มีจิตใจเป็นครูเช่นนั้นแน่นอน ฉะนั้นก็ขอให้นึกถึงและให้ช่วยดูผู้ที่ร่วมอาชีพครูให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้อุดหนุนซึ่งกันและกัน

อย่างท่านทั้งหลายมีโชคดี ที่ได้ผ่านวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งเป็นสถาบันอันมีเกียรติสถาบันอันมีประสิทธิภาพ ขออย่านึกถึงเรื่องอื่น ขอให้นึกถึงจุดประสงค์ที่ท่านทั้งหลายได้เข้ามาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา และหาความรู้ใส่ตัวเพื่อการใด แล้วปฏิบัติให้ดีในด้านการศึกษา ในด้านส่งเสริมเพื่อครูด้วยกัน เพื่อจุดประสงค์อันสูงส่ง คืออนาคตของบ้านเมือง โดยอาศัยความรู้ที่เราให้แก่เด็ก ๆ ซึ่งเป็นอนุชนรุ่นหลัง ต่อไปเราตายแล้วผลก็ยังอยู่ ถ้าทำตามจุดประสงค์ที่แน่นอน ตามที่อ้าง ตามที่วางเป็นหน้าที่แก่ตัวเช่นนี้แล้ว ก็นับว่าเป็นผลสำเร็จ เป็นเกียรติที่แท้จริง ไม่ใช่เกียรติที่โก้ ๆ เกียรติที่ฉาบฉวย ฉะนั้นก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้ทำงานต่อไปด้วยอุดมคตินี้ไม่ละเลย ให้เป็นประโยชน์ เป็นผล ผลนี้จะเป็นเกียรติและเป็นสิ่งที่จะนำให้ตนมีความเจริญในความหมายแท้จริงของคำ คือมีจิตใจสูง และจะมีความสุขที่แท้จริง ไม่ใช่สุขที่ชั่วฉาบฉวย คือ ความพอใจที่ได้ทำหน้าที่ ความพอใจที่มีความนับถือในตนเองได้ มีผู้ที่เราได้ช่วยให้มีความรู้นับถือเรา อันนี้เป็นสิ่งสำคัญของครู คำว่าครูเดี๋ยวนี้ก็

อาจล้าสมัยไปหน่อย เพราะชอบใช้คำว่าอาจารย์ แต่ขอให้เป็นครู อย่าเป็นอาจารย์ เป็นครูดีกว่า เป็นครูนี้เป็นคนที่มีเกียรติ มีเกียรติในตัวจริง ๆ เพราะว่าเป็นคนที่ทำให้บ้านเมืองต่อเนื่องกันไปได้ ทำให้มนุษย์ต่อเนื่องกันไปได้ มีชีวิตอยู่ได้ที่เขาพูดถึงว่าให้นับถือครูบาอาจารย์ ก็เพราะพ่อแม่ให้ชีวิต ครูเป็นผู้ที่ให้ความรู้ ก็คือให้ชีวิตเหมือนกัน ขอให้ถือหลักเหล่านี้ อย่าไปถือหลักอย่างอื่น จึงจะเป็นความเจริญและมีความสุขจริง

ขอให้ท่านทั้งหลาย รวมทั้งครูทั้งหลายทั้งที่ได้สำเร็จจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาและทั้งที่ปฏิบัติหน้าที่มีกำลังใจจริง อย่าท้อใจ แล้วจะบรรลุจุดประสงค์ที่แต่ละคนมีอยู่ในชีวิต ขอจงมีกำลังกายกำลังใจเข้มแข็งจริง ๆ สำหรับปฏิบัติหน้าที่และจุดประสงค์ที่ได้วางไว้.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักศึกษาวิทยาลัยการค้า^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ได้นำเงินเพื่อการกุศลซึ่งนักศึกษาวิทยาลัยการค้าได้จัดงานกุศลขึ้นมา และขอถือโอกาสนี้แสดงความยินดีที่วิทยาลัยการค้าได้ปฏิบัติงานมาเป็นเวลาช้านานพอควรแล้ว แสดงให้เห็นว่ามีผล มีประโยชน์ทำให้สามารถฝึกและสั่งสอนให้นักศึกษามีความรู้ด้านการค้าเพิ่มขึ้น ทำให้ทุกคนได้รับการศึกษาดี และมีความรู้เพื่อที่จะประกอบอาชีพต่อไป นับว่าเป็นผลที่ดีของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้เป็นที่ฝึกผู้เข้าไปให้มีการศึกษาได้เพิ่มขึ้น ช่วยการศึกษาของชาติให้กว้างขวางขึ้น ฉะนั้นก็ขอแสดงความชื่นชมในที่นี้ด้วย

ขอให้ผู้ที่เป็นนักศึกษาทุกคนได้พยายามตั้งใจที่จะหาความรู้ เพราะความรู้เป็นสิ่งสำคัญ จะติดตัวไปสำหรับอนาคต ถ้าผู้ที่มีความรู้ในด้านวิชาการพยายามที่จะฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ในชีวิต ในสิ่งที่ดีที่งามที่ควรให้สามารถที่จะปฏิบัติตนวางตัวให้ดีในสังคมได้เพียงไรก็เป็นกำไรเพียงนั้น กำไรนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตและอนาคตมีความรุ่งเรืองได้ รวมทั้งจะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ เพราะว่าพลเมืองมีความรู้ พลเมืองสามารถที่จะเข้าหากันและกันได้เพื่อสร้างสังคมที่แข็งแรง สังคมที่มีระเบียบเรียบร้อยและมีความมั่นคง

ก็ขอให้นักศึกษาทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการศึกษา ทั้งขอให้วิทยาลัยการค้าสามารถที่จะให้ประสาทความรู้แก่ผู้ที่มาศึกษามีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูง ขอทุกคนจงประสบความสำเร็จ ความเจริญทุกเมื่อทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสมทบ สุวรรณสุทธิ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการค้า นำนักศึกษาวิทยาลัยการค้า จำนวน ๑๔ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดดนตรีเพื่อการกุศล เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานผลงานของมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่มีการปรับปรุงการศึกษาตามโครงการใหม่เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งความตั้งใจอันแน่วแน่ของผู้บริหาร ที่จะดำเนินการทุกอย่างให้บรรลุเป้าหมายและคุณภาพของการศึกษาอย่างแท้จริง

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้

ปรกติ ผู้ที่เรียนในมหาวิทยาลัยมีพลังทางสมองมาก ทำให้เกิดความกระตือรือร้นต้องการทราบ ต้องการแสดงความคิดเห็น ต้องการริเริ่มและกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่ตัวสนใจและพอใจทุกอย่าง พุดสั้น ๆ คือต้องการที่จะแผ่กำลังทางสมองของตนออกไปเต็มที่อยู่ ๆ ทาง แต่ขณะเดียวกัน ต่างคนก็ต้องเล่าเรียนวิชาการอีกมากมายให้สำเร็จตามหลักสูตร เพื่อให้มีรากฐานทางความรู้ที่หนักแน่น เพียงพอสำหรับจะใช้งานต่อไป ทั้งเพื่อให้ได้รับปริญญาบัตรด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องขมใจ ออกสั่น และเหนียวรั้งตนเองไว้ ไม่ให้หันเหไปในกิจกรรมอันพินทุ์หลักสุดจนเกินประมาณ และต้องพยายามรวมกำลังทางสมองที่จะกระจัดกระจายไปนั้น มาลงในกิจเฉพาะหน้าที่สำคัญที่สุด คือการเล่าเรียน ให้สำเร็จเป็นบัณฑิตก่อน ดังเช่นท่านทั้งหลายได้กระทำนั้น

ในบัดนี้ แต่ละคนก็สำเร็จปริญญาโดยสมบูรณ์ กำลังจะได้เริ่มต้นชีวิตการทำงานตามทางที่พึงพอใจและที่ได้เตรียมตัวไว้แล้ว ขอให้นำพลัง ที่อุทิศส่ำหอดอมควบคุมไว้นั้นออกมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เต็มภาคภูมิ ถ้าหากท่านได้ใช้กำลังความคิดที่มีอยู่ พร้อมทั้งพื้นฐานอันหนักแน่นในทางวิชาการ ตลอดจนความจัดเจนในการควบคุมตนเองตามที่ได้ฝึกฝนมาให้ส่ำมาพร้อมกันไป ก็เชื่อได้แน่นอนว่าจะสามารถก้าวไปถึงความสำเร็จที่สมบูรณ์ในภารกิจทั้งปวงทุกประการ

ขออำนวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ผู้มาร่วมชุมนุมในพิธีนี้ มีความสวัสดีทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันศุกร์ ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ในการที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จครั้งสำคัญวันนี้

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในที่ประชุมนี้ว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีพลังทางสมองมาก ย่อมต้องการที่จะคิดอ่านริเริ่มในเรื่องต่าง ๆ ที่สนใจอย่างเต็มที่ แต่เพราะมีภาระที่สำคัญ คือการเล่าเรียนผูกพันอยู่ แต่ละคนจึงต้องพยายามข่มใจอดกลั้นไว้ แล้วพยายามรวบรวมพลังนั้นเข้าไปในการศึกษา ให้สำเร็จและให้มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง ต่อเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว จึงนำพลังสมองของตน ๆ ออกไปใช้ในการปฏิบัติงาน พร้อมกับไปกับหลักวิชาและความรู้จักอดทน ที่ได้อบรมสั่งสมมา เพื่อให้สามารถก้าวไปถึงความสำเร็จที่สมบูรณ์ในการทำงาน

ความอดทนหรืออดกลั้นคือขันติ ซึ่งทุกคนรู้จักดีและมีอยู่ในตัวแล้ว ขันตินั้นเมื่อนำมาใช้ในเรื่องการปฏิบัติงาน มองดูเผิน ๆ มักพาให้เห็นว่าเป็นเครื่องถ่วงความก้าวหน้า เพราะทำให้เกิดการหยุดชะงัก เป็นเหตุให้งานไม่สำเร็จ หรือสำเร็จช้าลง แต่ถ้าพิจารณาลึกลงไปให้ถูกให้ถ้วนแล้ว จะไม่เป็นดังนั้นเลย ความรู้จักอดทนและอดกลั้นไม่ยอมตัวยอมใจให้วู่วามไปตามเหตุการณ์ ตามอคติ และตามอารมณ์ที่ชอบใจหรือไม่ชอบใจนั้นทำให้เกิดมีการยั้งคิดและธรรมดาคนเรา เมื่อยั้งคิดได้แล้ว ย่อมมีโอกาสที่จะพิจารณาเรื่องที่ทำคำที่พูด ทบทวนดูใหม่ได้อีกคำรบหนึ่ง การพิจารณาทบทวนเรื่องใด ๆ ใหม่นี้ ย่อมจะช่วยให้มองเห็นละเอียดชัดเจนขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจอันกระจ่างสว่างไสว ทั้งในแง่ที่จะคิด ทั้งในทางที่จะปฏิบัติ ปัญหาหรือความติดขัดก็ย่อมบรรเทาลง สามารถจะดำเนินงานทุกอย่างต่อไปได้โดยถูกต้อง ไม่ผิด ไม่พุง ไม่หลง และไม่เสียเวลา งานที่ทำก็จะบรรลุผลสมบูรณ์บริบูรณ์ บัณฑิตทั้งหลายจึงควรจะได้พยายามนำขันติธรรมที่ต่างคนต่างก็มีอยู่แล้วด้วยการที่ได้ฝึกฝนอบรมมาตลอดเวลานานปีนั้น มาใช้ให้เกิดประโยชน์อันแท้จริงแก่ตัวและแก่งานของชาติ ซึ่งแต่ละคนจะต้องรับภาระกระทำในเวลาต่อไป

ขออวยพรให้ทุก ๆ คน ประสบความสุขและความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าและรุ่งเรืองในหน้าที่การงานจงทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร

วันจันทร์ ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกรวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงาน ว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปอีกมาก สามารถขยายการศึกษาหลายสาขาขึ้นถึงขั้นประกาศนียบัตร ชั้นสูงและปริญญาโท นับว่าเป็นความเจริญที่น่าพึงพอใจทั่วกัน

ขอแสดงความชื่นชมด้วย กับท่านผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จทางการ ศึกษาครั้งนี้

บัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากรนี้ กล่าวโดยส่วนรวม เป็นผู้ที่เล่าเรียนฝึกหัดมาทางด้านการใช้ปัญญา ความคิดเป็นสำคัญ หมายความว่า จะได้เป็นหัวแรงของประเทศในทางสติปัญญา ในเวลาต่อไป ก็การใช้ความคิดนั้น กล่าวสั้นได้ว่ามีอยู่สองแบบ แบบหนึ่งคิดง่าย ๆ หมิ่น ๆ ตามที่ตัวนึกพอใจ อีกแบบหนึ่งคิดอย่างรอบคอบ ดูเรื่อง ไตก็ดูหลายแง่หลายมุมจนทั่ว คำนึงถึงเหตุและผลเป็นใหญ่ ว่าควรคิดควรทำหรือไม่ ทำแล้วจะสำเร็จและได้ผลที่พึง ประสงค์หรือไม่ จะเป็นแก่นสารที่ผู้อื่นจะรับเอาได้ด้วยหรือไม่ ความคิดอย่างแรกทำได้ไม่ยาก แต่มักพาตัวให้ พุ่งเฟื่องไปต่าง ๆ โดยไร้ประโยชน์ เพราะการที่คิดนั้น จะนำมาปฏิบัติให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดมิได้ เป็นอันล้มเหลว ผิดหวัง เสียแรงคิดเปล่า ๆ ทั้งยังทำลายอนาคตของตนด้วย ส่วนความคิดอย่างหลัง ทำได้ด้วยยาก เพราะต้องคิด ทบทวนซ้ำแล้วซ้ำเล่า ให้แน่นอนก่อนกระทำ แต่ผลที่ได้รับนั้น เป็นแก่นสารและเป็นประโยชน์ที่แน่นอนยั่งยืน ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้บัณฑิตทั้งหลาย ผู้ที่จะปฏิบัติงานของส่วนรวมทางด้านศิลปะก็ดี ด้านวิชาหนังสือก็ดี ด้าน การสั่งสอนก็ดี ได้พิจารณาให้ถ่องแท้ว่า ตัวท่านจะควรใช้ความคิดแบบไหนจึงจะควร

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองในชีวิต และอาชีพการงาน กับขอให้ทุกท่านที่มา ร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์ทั่วกัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่น
แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่สมาคมได้จัดงาน และได้นำเงินมาเพื่อการกุศลในครั้งนี้อีกครั้งหนึ่งและขอชมเชยที่สมาคมได้จัดงานนักกีฬาอดเยี่ยมประจำปีเพื่อที่จะเป็นการส่งเสริมการกีฬาและเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ได้แถลงมา

การกีฬามีประโยชน์หลายด้านและสมควรที่จะส่งเสริมในทางที่ถูกต้อง ในหลักการการกีฬาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญพื้นฐานเพื่อที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อความสามัคคี และเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ดีขึ้น มาเวลานี้การกีฬาก็นับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วย คือในทางสังคม ทำให้คนในประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์ในทางสุขภาพของร่างกายและของจิตใจ ทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมอย่างอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมือง และโดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศก็ได้เพิ่มความสำคัญกับมนุษย์อื่นซึ่งอยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้นกีฬาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคนและชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติกีฬาอย่างถูกต้อง หมายถึงว่าอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ก็จะได้ชื่อเสียงแก่ตนและแก่ประเทศชาติ ถ้าปฏิบัติกีฬาด้วยความเรียบร้อย ด้วยความสุภาพ ก็ทำให้มีชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคีในประเทศชาติ การที่สมาคมได้ส่งเสริมการกีฬาโดยมีการเลือกนักกีฬาอดเยี่ยมเพื่อเป็นกำลังใจแก่นักกีฬา ก็เป็นสิ่งที่ดีและสมควรที่จะปฏิบัติต่อไป ขอให้วางหลักเกณฑ์ให้ดีเพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์แก่การกีฬาโดยแท้ ถ้าทำงานเช่นนี้ต่อไป นับว่าได้ทำหน้าที่ตามที่ได้ตั้งจุดหมายเอาไว้ในการตั้งสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่น

ขอให้ทุกคนได้สามารถปฏิบัติตามจุดหมายนี้เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของตนเองและความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง ขอให้ทุกคนจงประสบความสำเร็จในกิจการทั้งปวงที่ดีที่งาม คิดอะไรให้สำเร็จและประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรุง รักชาติ นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคมดังกล่าว พร้อมด้วยนักกีฬาอดเยี่ยมและรองอดเยี่ยม จำนวน ๑๒ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดการวันประกาศผลนักกีฬาอดเยี่ยมประจำปี ณ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๖ ในโอกาสนี้ ได้พระราชทานรางวัลแก่นักกีฬาอดเยี่ยมและรองอดเยี่ยมด้วย.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันธรรมศาสตร์

ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจที่ชาวธรรมศาสตร์ที่อยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดงานสังสรรค์ และได้นำเงินมาเพื่อช่วยเหลือกิจการกุศล ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และเป็นกำลังใจสำหรับปฏิบัติงานต่อไป นอกจากนี้ที่ได้ทราบข่าวดีจากงานมา ก็คือการสังสรรค์ในครั้งนั้นได้ผลดี แม้จะเป็นการพบปะเวลาไม่นานนัก แต่ก็ได้ทำให้ระลึกถึงหน้าที่หรือจุดประสงค์ของแต่ละคนในด้านที่จะทะนุบำรุงทะนุถนอมความเป็นธรรม และเชิดชูความเป็นธรรมเพื่อประโยชน์ของประชาชน อันนี้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะให้ทุกคน จะอยู่ในหน้าที่ใดก็ตาม ได้ระลึกถึงความสำคัญของความเป็นธรรม และความเป็นธรรมนี้จะอุ้มชูได้โดยผู้ที่มีความรู้ในทางกฎหมาย ในทางวิชาการที่จะเกี่ยวข้องกับทางความเป็นธรรมหรือความยุติธรรมโดยตรง และเป็นหน้าที่ของทุกคนนอกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการยุติธรรมด้วย ถ้าแต่ละคนโดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้ในทางกฎหมายทำหน้าที่ที่ดี ก็เชื่อว่าจะช่วยให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข แต่ก็ต้องนึกถึงว่าผู้อื่นที่มีหน้าที่อื่น ๆ ก็ต้องปฏิบัติเพื่อความเป็นธรรมเช่นเดียวกัน ท่านทั้งหลายก็เป็นผู้ที่ได้เล่าเรียนมาดีในทางที่จะสามารถปกครอง หรือทำงานในด้านความเป็นธรรมนี้ ขอให้ช่วยกันคิด ทั้งให้ระลึกถึงด้วยว่า งานใด ๆ ถ้าทำด้วยความสุจริต ด้วยความเข้มแข็ง ตั้งใจที่แน่วแน่ ก็จะเป็นการผดุงความเป็นธรรม แล้วถ้าเราเห็นว่า ถ้าเราเรียนหรือปฏิบัติในงานที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมหรือในทางตุลาการในทางกฎหมายก็ตาม เราก็จะต้องปฏิบัติในงานนั้นโดยตรง ผู้อื่นไม่มีหน้าที่ดังนี้ ก็เป็นความคิดที่อาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง ความจริงถ้าแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยดีแล้ว จะเป็นหน้าที่ใดก็ตาม ก็ไม่จำเป็นที่จะปรึกษา ไม่จำเป็นที่จะจับกุม ไม่จำเป็นที่จะให้ความเป็นธรรมอย่างตามความหมายที่แท้ ฉะนั้นสำหรับท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะผู้ที่ได้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็ขอให้ช่วยกันปฏิบัติตามด้วยความเป็นธรรม ด้วยความซื่อสัตย์ ด้วยความเข้มแข็งเต็มฝีมือ จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ผดุงความเป็นธรรม ความยุติธรรม และความจริงโดยแท้ ถึงแม้ไม่ได้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวรวิทย์ รังสิโยทัย ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมด้วยคณะรวม ๑๔ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานวันธรรมศาสตร์ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ร่วมกับเงินที่เหลือจากปีที่แล้วมา เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

กฎหมายใดก็ตาม ก็ขอให้ช่วยกันปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี ด้วยความตั้งใจที่จะทำให้งานนั้นลุล่วงไปโดยดี เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วก็จะทำให้ทวีความปลาบปลื้มที่ท่านทั้งหลายได้มีเจตนาดีต่อบ้านเมือง และมีเจตนาที่จะพุงให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีความก้าวหน้า

ขอให้ท่านทั้งหลายได้ประสบความสำเร็จในกิจการที่ปฏิบัติ มีกำลังใจกำลังกายและประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองทั้งในหน้าที่ทั้งในส่วนตัว ขอทุกคนจงประสบความสำเร็จทุกประการ.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^(๒)

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๖

ในการมาในวันดนตรีจุฬา ฯ วันนี้ก็มาด้วยความมั่นใจอย่างยิ่ง และก็ขอสั่งให้ท่านทั้งหลายได้นั่งเพื่อให้เรียบร้อยก่อน

ที่มีความมั่นใจมากและกล้าที่จะสั่งท่านทั้งหลายให้นั่งก็มีเหตุผล ได้อาศัยสถิติและประกาศของเทศบาลนคร กรุงเทพฯ (เสียงฮา) สถิติคือสถิติน้ำฝนที่ลงมา เมื่อปีที่แล้วในเจ็ดวันก่อนวันดนตรี มีฝนลงมาเกิน ๒๐๐ มิลลิเมตร ในปีนี้สถิตินี้ได้ลดลงมาเหลือประมาณ ๑๐๐ มิลลิเมตร จึงเห็นว่าน้ำคงไม่ท่วม และท่านทั้งหลายจะนั่งได้ปลอดภัย (เสียงฮา) นอกจากนั้นทางเทศบาลกรุงเทพฯก็ได้แจ้งไว้ว่า ต่อไปนี้จะไม่มีน้ำท่วมถนนแล้ว ก็มาด้วยความสะดวก ฉะนั้นวันนี้จึงมีความมั่นใจ สบายใจ แน่ใจ สำหรับความมั่นใจนี้เข้าใจว่าท่านทั้งหลายคงไม่ได้มีความมั่นใจนัก เพราะได้ทราบว่าเป็นระยะนี้แล้ว ฉะนั้นไม่เดินชบวน (เสียงฮา) ก็เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งเหมือนกันที่ไม่ควรจะเดินชบวน แต่ว่าเหตุผลอื่น ๆ ก็อาจมี ไม่ทราบ

ที่นายกสโมสรได้แจ้งว่ามีกิจกรรมต่าง ๆ นอกมหาวิทยาลัย การเดินชบวนก็เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง (เสียงฮา) แต่ว่าก็ยังไม่ขอกล่าว เพราะว่ากิจกรรมที่ได้ทำในด้านสังคม ในด้านการศึกษาก็ได้กระทำมาตลอดปี และได้ทราบว่าผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ก็แสวงหาความรู้ประสบการณ์ เพื่อที่จะมาประกอบกับวิชาการที่กำลังเรียนอยู่ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เป็นประโยชน์ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ งานต่าง ๆ ก็เพื่อที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ได้กล่าวไว้คือความผาสุก ความร่มเย็นของประชาชนคนไทย ซึ่งแต่ละคนที่อยู่ในที่นี้ก็ล้วนเป็นประชาชนคนไทยเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าขึ้นชื่อว่าเข้ามาในหอประชุมนี้ก็กลายเป็นคนอื่น ไม่ใช่คนไทย ฉะนั้นการที่ได้ทำตัวได้ปฏิบัติงานมาตลอดปีก็ขอชมเชย มาถึงการทำงานหรือปฏิบัติการณ์นั้น ก็ได้บอกว่า ประสบอุปสรรคต่าง ๆ จนทำให้มีความท้อถอยบ้าง ก็เข้าใจ เพราะว่าเราจะทำอะไรมันก็มีสำเร็จบ้างไม่สำเร็จบ้าง ถ้าไม่สำเร็จก็มีสองทางที่จะเลือกได้คือ ท้อใจทางหนึ่ง และอีกทางหนึ่งก็คือค้นคว้าต่อ ปฏิบัติต่อไปจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย ด้วยวิชาการ ด้วยความอดทน ด้วยความกล้าหาญ และด้วยความรอบคอบ แต่ที่เข้าใจจากคำพูดของนายกสโมสรนั้น ก็เข้าใจว่าคงได้ทำเช่นนี้แล้ว ก็ได้คิดพิจารณาอยู่แล้ว เพราะว่าได้บอกว่าใช้สมอง ใช้สมองแล้ว

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงดนตรีและพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก็ควรจะได้พบวิธีการ และการทอดยอนั้นก็ไม่ใช่ทอดยอนเต็มที คือทอดยอบ้าง ฉะนั้นก็ที่บอกมาว่าทอดยอก็ไม่เป็นห่วงนัก แต่การแก้ไขการทอดยอนี่มันก็มีหลายวิธี วิธีที่ดีที่สุดก็วิธีที่ใช้อยู่แล้ว คือใช้สมองมาพิจารณาโดยรอบคอบว่าปัญหามีอะไรบ้าง ความต้องการของเรามีอะไรบ้าง เป้าหมายเรามีอะไรบ้าง อันนี้ก็อาจทำให้แต่ละคนรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลาเหมือนกัน ไม่ใช่เรื่องที่จะมาเสียเวลา เดียวนี้เวลามีค่า ต้องรีบทำ ถ้าไม่รีบทำเวลาจะผ่านไป แต่ด้วยเหตุนี้เองที่เราจะต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ เพราะว่าถ้าเราพิจารณาด้วยความรอบคอบ แทนที่จะล่าช้า จะกลับทำให้เร็วขึ้น เพราะทำแล้วแน่ ไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมตลอดเวลา ไม่ต้องถอย ไม่ต้องท้อ และไม่ทำให้คนอื่นต้องมาขัดขาเรา คือถ้าเราทำด้วยเหตุผล ถ้าเราทำด้วยความตั้งใจที่เหมาะสม ตรงเป้าหมายที่เห็นชัดแจ้งด้วยวิธีการที่ถูกต้องแล้ว คนที่จะขัดขาเราก็คงไม่กล้า คนที่ขัดขาเราก็อทอดยเอง ไม่อยากที่จะมาเจอของที่ถูกต้อง พุดง่าย ๆ ว่ามาเจอของแข็ง คือของแข็งนั้นนะไม่ใช่อื่น คือความรอบคอบ ความมีเหตุผล ความมีความสุจริตใจ แน่ใจ และความมีพลัง มีกำลังของตัวเองเพื่อทำสิ่งที่ดีคือเป้าหมายที่เหมาะสม ใครจะมาคัดค้านความแน่วแนในทางที่ดี ในทางที่เหมาะสมนี้ได้ ใครก็คัดค้านไม่ได้ จะมีกำลังทางกายเท่าใดก็ไม่สามารถที่จะมาทำให้พลังของความรอบคอบ พลังของเหตุผลได้ พลังของการเล็งเป้าหมายที่เหมาะสมที่สุดจิตนั้นไม่มีอะไรมาทำลายได้ ฉะนั้นก็เป็นวิธีการที่จะไม่ต้องทอดยอนแม้แต่ชนิด แล้วก็ปีหน้าอาจรายงานว่ามีเส้นทางที่จะทอดยอก็ไม่ทอดย เพราะถ้าเราพิจารณาดูแล้ว เราทำอะไรที่ดีที่เหมาะสม ไม่มีอุปสรรค ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาไม่ใช่คนแก่ ส่วนมากเป็นผู้ที่กำลังศึกษาเพื่อที่จะปฏิบัติการในชีวิตอนาคต ยังมีวิชาการน้อย จึงเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อเพิ่มพูนวิชาการ อาจยังมีประสบการณ์น้อย เพราะว่าอายุยังไม่มากนัก ที่บอกว่าอายุยังไม่มากนัก บางคนก็อาจนึกว่าอายุขนาดนี้ก็ควรจะเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็จริงผู้ใหญ่แล้ว แต่ว่าอายุในทางปฏิบัติการก็อาจน้อย จึงอาจทำให้เห็นว่าเราทำแล้วไม่ได้ผลเร็ว ๆ ก็จะทำทอดย แต่ว่าด้วยเหตุผลนี้เอง ต้องพิจารณาโดยรอบคอบว่า เรายังมีวิชาแค่นี้และมีอายุแค่นี้ เป็นการเสียเปรียบหรือเปล่า ความจริงไม่ใช่เสียเปรียบ เป็นการได้เปรียบ เพราะว่าถ้ามาพิจารณาแล้วด้วยความรอบคอบจริง ๆ ว่า เรามีเวลา เรามีเวลาที่จะปฏิบัติให้ได้ถึงเป้าหมายได้ เพราะเรายังมีชีวิตข้างหน้าอีกมาก สำคัญที่สุดก็คือ เวลานี้เรามีอุดมคติ เรามีเป้าหมายที่แจ่มแจ้ง มีความตั้งใจที่จะทำให้บ้านเมืองของเราซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของเราเป็นที่อุดมสมบูรณ์ เป็นที่ร่มเย็น เราต้องรักษาอุดมคตินี้ไว้ หมายความว่าจะต้องฝึกฝนจิตใจให้เข้มแข็งว่าเดี๋ยวนี้เรามีอุดมคติด้วยความสุจริตใจ อย่าให้อุดมคตินี้บินหายไป แล้วก็ถ้าไม่ระวังมันบินหายไป ฉะนั้นจะต้องตั้งจิตตั้งใจเดี๋ยวนี้ให้รักษาอุดมคตินี้ไว้สำหรับอนาคตถึงจะดีแน่แล้วก็ไม่ต้องให้ศิลาให้พระอะไรเลย ให้ทุกคนตั้งจิตให้เข้มแข็ง และหวังว่ารักษาอุดมคตินี้ต่อไปอีกในอนาคต เมื่อมีความรู้เพิ่มพูนขึ้นทุกวัน มีอายุมากขึ้นทุกวัน ให้รักษาอุดมคตินี้ได้ไว้ คือต้องให้ศิลาให้พรตัว

เองว่าให้รักษาอุดมคตินี้ไว้เป็นเวลาสักสามสิบสี่ปีข้างหน้า จุดหมายที่วางเอาไว้จะต้องบรรลุผลแน่นอนไม่มีปัญหา
ไม่มีการสงสัยใด ๆ เลย

ที่พูดมานี้ก็เป็นเกร็ดหรือเป็นวิธีการที่จะขจัดความท้อถอยด้วยการตั้งใจให้ดีและด้วยการใช้ความคิด
พิจารณาที่รอบคอบอย่างเต็มที่ ความจริงความท้อถอยนั้นก็มิกันได้ทุกคน ไม่ใช่เฉพาะท่านทั้งหลายผู้เป็นนักศึกษา
แต่ว่าคนทั่ว ๆ ไปที่อื่นที่กำลังปฏิบัติการอยู่ ทั้งในด้านพลเรือนทั้งในด้านทหาร ทั้งในด้านป้องกันประเทศ ทั้งใน
ด้านสร้างประเทศ ดูแลความเรียบร้อยนั้น มีคนที่ดี ๆ ที่เขาตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้เหมาะสมให้ถึงเป้าหมายอีกมาก
หมายความว่าท่านทั้งหลายมีเพื่อนร่วมชาติที่ร่วมอุดมคติไม่ใช่น้อย แต่อาจไม่ทราบก็ได้ ฉะนั้นก็เพื่อความอุ่มใจอีก
ชั้นหนึ่ง ขอให้ท่านทราบว่า ในเวลานั้นนอกจากผู้ที่ตั้งใจทำงาน ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานสำหรับประเทศชาติที่อยู่ในห้องนี้
ในหอประชุมนี้ หรือในมหาวิทยาลัยนี้ยังมีนอกมหาวิทยาลัยอีกที่กำลังปฏิบัติการอยู่ ขอให้ถือว่ามีคนอื่นที่จะ
สนับสนุนซึ่งกันและกันได้ และขอให้ระลึกถึงและพยายามที่จะสร้างสรรค์ความสามัคคีนี้ให้ดีขึ้น

นี่มาถึงกิจกรรมที่เมื่อกล่าวแล้วก็ต้องกล่าวต่อ เรื่องคำว่าเดินขบวน อันนี้ก็อาจดูฟุ่มเฟือยที่จะพูดอยู่เรื่อย
แต่ว่าที่จะต้องพูดก็ต้องอ้างนายกลสมุสธอีก เพราะบอกว่าคำพูดต่าง ๆ ที่พูดที่ถือว่าบินโหวานนี้ก็ไม่ได้ไปถูกอ้างอิงในที่
ต่าง ๆ ในเวลาต่าง ๆ เช่นที่อ้างอิงที่ได้ยินใครต่อใครเขาอ้างอิงอยู่ว่า เวลาเดินขบวนแล้วก็เป็นใครก็ตามเดิน
ขบวน เจ้าหน้าที่เขาก็ต้องไปบอกว่าให้รู้ว่าในหลวงบอกว่า ไม่ให้เดินขบวน ให้ใช้สมอง ไม่ให้ใช้เท้า นี่ก็ไปอ้างอิง
จริง ๆ แต่อ้างอิงอย่างนั้นมาก ๆ หน่อย เราก็สีกหรือไปเหมือนกัน เคยบอกคราวก่อนนี้ที่เดินกันอย่างดูเดือดัวให้
ใช้สมองดีกว่าใช้เท้า เพราะว่าร่องเท้าจะสึก ความสึกหรือที่ถูอ้างอิงนี้ ร่องเท้าไม่ได้สึก แต่ว่าอะไรไม่ทราบสึกหรือ
แต่ว่าสึกหรือไป ความสึกหรือนี้ก็มาเปิดใจให้ดูว่า ให้รู้ว่าถูกอ้างอิงว่าไม่ให้เดินขบวน เลยทำให้บางพวกเขาบอกว่า
น่าท้อใจ เวลาที่มีกิจกรรมอะไรก็ต้องถูกปรามอยู่เสมอ ห้ามปรามอยู่เสมอไม่ให้เดิน ไม่ดี แล้วก็อ้างเหตุผลอื่น
อ้างเหตุผลบอกว่ามีพระบรมราโชวาทให้ใช้สมอง ไม่ใช่เท้า ก็อาจน้อยใจก็ได้ เพราะว่ากำลังใช้สมองอยู่ แล้วก็ใช้เท้า
ด้วยเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตาม พยายามที่จะใช้สมองมากกว่าเท้า เพราะว่าถ้าเดิน ถึงเวลานั้นไม่ใช่หน้าฝน ไม่
แฉะสักนิด แต่ก็ทำให้ร่องเท้าเสียไป ว่าอย่างไรก็ตาม ก็ถูกอ้างอิง แล้วก็ถูกหาว่าปราม จึงต้องมาบอกให้ทราบ
ทำไมปราม ก็จริง ก็ปราม ไม่อยากที่จะให้เดินไปก็เพราะว่าเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวม และเห็นแก่เป้าหมาย
ของบ้านเมือง ก็เคยบอกแล้วว่า ถ้ามีโอกาสที่สำคัญหรือที่จำเป็นก็เดินเถิด ไม่เคยบอกว่าไม่ให้เดิน (เสียงฮา) มีเท้า
สำหรับเดิน แล้วก็ที่ท่านายเอาไว้ว่า ในอนาคตถ้าคนเรามีแต่เครื่องมือที่รุนแรง แทนที่จะมีรูปร่างเป็นคน ก็

กลายเป็นรูปกลม ๆ (เสียงฮา) แล้วจะมีคล้าย ๆ แขน แล้วมีนิ้วออกมากดปุ่ม ก็อาจเป็นอย่างนั้นก็ได้อะ แต่เมื่อเรามีร่างกายอย่างนี้ มีขาที่จะเดินก็เดิน เดินได้ในโอกาสอันสมควร ที่ปรามก็มีเหตุผลหลายอย่าง ที่บอกว่าอย่าฟุ่มเฟือย เพราะว่าซักจะเอื่อมกันถ้าเดินฟุ่มเฟือย พลังที่เราออกในการเดินนี้ก็จะมาสร้างพลังของนักศึกษา มันกลับหายไป คนเขาบอกว่าอะอะไรก็เดินมาสนุกสนาน แล้วก็การจรรยาบรรณเสียเศรษฐกิจ ทำให้การทำงานของบ้านเมืองหยุดซังก ทำให้ต้องเสียกำลังของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่จะทำให้ความสะดวกรู้แทนนักศึกษา แล้วก็ต้องดูแลต้องระดมเจ้าหน้าที่มา นักศึกษาก็นอนข้างหนึ่ง ตำรวจก็นอนอีกข้างหนึ่ง (เสียงฮา) มันก็เสียกำลังเปล่า ๆ อันนี้ถึงว่าเดือน จะว่าปรามก็ไม่ใช่ ที่แท้ก็เดือนว่าออกกำลังแล้วก็อย่าให้เสียเปล่า แล้วก็ที่ทำให้พลังเสียเปล่าไปคือพลังนักศึกษานี้เองก็เสียเปล่า เพราะว่าพลังนักศึกษานี้มาจากอะไร มาจากความนับถือของประชาชนที่มีต่อผู้ที่อยู่ในขั้นที่เป็นผู้ใช้สมอง ผู้ที่นำหน้าถือ แต่ว่าประชาชนเขาก็อาจเห็นว่าประหลาดอยู่ ใช้สมองที่จะมาสั่งประสาทเท้า แทนที่จะสั่งประสาทที่สมองเองเพื่อที่จะคิดค้นอะไรต่าง ๆ อันนี้ทำให้ประชาชนเขาอาจเสื่อมความนับถือ เมื่อเสื่อมความนับถือแล้วพลังก็หมดลงไป คือเขาเห็นกันว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำนี้อาจไม่ได้ทำรอบคอบนัก และเวลาเสร็จแล้วก็ต้องเก็บเศษกระดาษที่ทิ้งไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ มากมาย ก็ทำให้ดูแล้วไม่น่านับถือสัก แต่ที่ว่าถ้าทำอย่างค่อย ๆ คิดรอบคอบและโดยมีเหตุผล ก็จะไม่เสียกำลัง ทีนี้ที่เขาพูดถึงว่า ทำไมเดือนแก่นักศึกษา เข้าข้างรัฐบาล คือเข้าข้างเจ้าหน้าที่กิจการเดินขบวนโดยมากที่ผ่านมาก็มีสามฝ่าย มีฝ่ายผู้เดินขบวน มีฝ่ายที่ถูกเดินขบวน และมีฝ่ายที่จะต้องมีหน้าที่บริการทั้งฝ่ายเดินขบวนและถูกเดินขบวน ก็เดือนร้อนกันทั้งนั้น ฝ่ายเดินขบวนก็ทิวข้าว ทิวข้าวหรือไม้ก็ไม่ทราบ ก็ต้องหาอาหาร ฝ่ายถูกเดินขบวนก็ต้องการที่จะไม่ให้เดินขบวน ฝ่ายห้ามปรามก็รับคำสั่งทั้งสองฝ่าย ปวดหัว ฉะนั้นที่ได้ตักเตือนไว้บ้างว่าอย่าให้ฟุ่มเฟือยนัก ก็เพราะว่ามันเสียกำลังไปแยะ แล้วก็ไม่ใช่ว่าเดือนทางฝ่ายนักเดินเท่านั้นเอง ก็พูดทั้งนั้นแต่ที่ว่าฝ่ายที่เดินก็อาจมีจำนวนมากอยู่ ก็เลยเข้าใจว่าห้ามปรามเฉพาะฝ่ายเดิน แต่ว่าถ้าพูดตามจริงแล้วก็ได้ตักเตือนทุกฝ่าย ได้พยายามที่จะให้ระงับเหตุไม่ให้เกิดเรื่องที่ไม่พึงปรารถนาทุกครั้ง เพราะว่าบางทีแม้จะได้ตามจุดประสงค์แล้วก็ยังเดินต่อ แล้วก็ถ้าได้แล้วแล้วเดินต่อ ก็จะทำให้เสีย ทำให้ผลที่ได้แล้วจะไม่ได้ เพราะโมโหกันเมื่อโมโหกันก็อาจทำให้เกิดผลอีกอย่างหนึ่งคือปะทะกัน ไม่ทราบ อาจมีคนต้องการให้ปะทะกัน แต่ว่าสำหรับพวกเราทุกคน ทั้งผู้เดิน ผู้ถูกเดิน และผู้อยู่กลางรับคำสั่ง ก็ไม่อยากจะให้เกิดนองเลือด เพราะทุกคนมีมากหรือน้อยก็ตามย่อมมีอยู่ว่าไม่อยากจะให้บ้านเมืองเป็นจลาจล และเมื่อบ้านเมืองเป็นจลาจลมันก็ต้องเสียเมืองแน่ ต้องพังแน่ ฉะนั้นการที่ตักเตือนก็มีจุดประสงค์อยู่คือความมั่นคงร่มเย็นของบ้านเมืองนี่เอง แต่ว่าถ้าเห็นว่าการตักเตือนเป็นสิ่งที่น่าน้อยใจก็เขินน้อยใจเกิด ผู้พูดไม่น้อยใจ เพราะว่าถือเป็นที่ และทำเต็มที่ที่จะดูผลประโยชน์ตามที่ถูกเดินจะได้

นั่นเอง คือดูแลผลประโยชน์ของผู้เดิน อันนี้พูดกลับไปกลับมาตีมาก (เสียงฮา) แต่ก็คงเข้าใจว่ามันเป็นปัญหาที่ยุ่งยาก และถ้าคิดถึงและวางแผนที่รอบคอบแล้วจะไม่เกิดเรื่องขึ้น ในรอบปีที่ผ่านมากิจกรรมในด้านนี้นะมีมากและเกิดผลดี และเป็นตามลักษณะที่ว่าไว้หลายอย่าง หมายถึงว่าการแสดงปฏิกิริยาขึ้นมา ก็มีเหตุผล และเมื่อแสดงปฏิกิริยาขึ้นมาแล้วได้ผลสำเร็จ มันหยุดยาก แล้วก็เลยไป การที่แสดงปฏิกิริยาขึ้นมาแล้วรู้จักหยุด และได้ผลแล้วมันก็ดี แต่มันก็ไม่ค่อยครึกครื้น ไม่ค่อยดัง แต่อย่างไรก็น่าจะดีกว่า ก็ไม่ค่อยกล้าที่จะยกตัวอย่างประเด็นใด เพราะเดี๋ยวกลายเป็นอภิปรายไป แล้วนี่ก็ได้รับเชิญมา..... (เสียงฮา) ทางมหาวิทยาลัยเชิญมาให้อภิปราย อ้า ไม่ (เสียงฮา) ไม่ได้เชิญมาให้อภิปราย เชิญมาให้เล่นดนตรี (เสียงฮา) แล้วก็มาพูดจาอะไรก็ได้เรียกว่าอภิปราย แต่ว่าเดี๋ยวกลายเป็นอภิปราย ทั้งมีผู้ฟังจากข้างนอกด้วย (เสียงฮา.....ปรบมือ) แต่อย่างไรก็ตามถ้าจะยกตัวอย่างที่ผ่านมาในสิ่งที่ได้ผลแล้ว แล้วก็ยิ่งเลยเถิด ทำให้เกิดวุ่นวายขึ้นมาได้ ก็ตั้งแต่ปีที่แล้วที่เดินกันเป็นขบวนหนักเรื่องประกาศคณะปฏิวัติ ก็แสดงปฏิกิริยาที่ถูกต้องแล้ว ทุกคนเห็นด้วย และทางการก็ได้ลงท้ายก็เห็น และเห็นชัดเจนว่าก็ทำตามทำตามให้เห็นสมควร ทั้งนักวิชาการ ทั้งนักศึกษา ก็มีความคิดความเห็นที่ถูกต้อง ก็เป็นผล ทางการก็จะรับเรื่องอย่างเด็ดขาด อันนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ก็ฟังและปฏิบัติให้ถูกต้องในสิ่งที่อาจผิดพลาดไป แต่ว่าถ้ามาดูแล้วกิจการนั้นได้ผลแล้ว แต่กิจกรรมยังไม่เลิก ยังเลยไปถึงไม่ได้หลับไม่ได้นอน แล้วก็ทำให้วุ่นวายอยู่ไปพักหนึ่ง อันนี้ที่ทำให้แทนที่จะพลังนักศึกษาดีขึ้น กลับทำให้เป็นง่อยเลย ทำให้ไม่ค่อยดีต่อไปได้ นี่ก็ยกตัวอย่างขึ้นมา แล้วก็มาถึงตัวอย่างอันสุดท้ายนี้ คือที่ว่าอภิปรายก็ดี แล้วที่ระงับไม่อภิปรายกันเอง ก็อภิปรายพอสมควรแล้ว คือเดินพอสมควรก็ไม่ค่อยจะเดินเลย เพราะว่าที่คำสั่งมา อาจไม่เข้าใจกันก็ได้ หมายความว่าทางฝ่ายออกกำลังก็ไม่เข้าใจ คนที่รับคำสั่งที่จะจ่ายคำสั่งออกมา ก็อาจไม่เข้าใจ จนกระทั่งผู้รับคำสั่งที่จะให้ปฏิบัติก็เลยเข้าใจยาก และผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่ง หรือเป็นวัตถุแห่งคำสั่งก็เลยไม่เข้าใจเลย แต่ว่าในที่สุดก็เห็นได้ตามที่เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา ทุกฝ่ายก็ได้ทำหน้าที่ แล้วก็ไม่ได้จำเป็นที่จะเสียเวลาเรียนไปเดิน แล้วก็เข้าใจกันได้ เรื่องราวนี้ก็เห็นว่า ถ้าออกความเห็นต่าง ๆ ที่ดีที่เหมาะสมทุกคนก็น่าจะรับได้ แต่ว่าถ้าออกความเห็นที่ดีที่เหมาะสมแล้ว แล้วปฏิบัติให้มันเลยเถิด มันก็กลายเป็นทำให้ความเห็นที่ดีที่งานนั้นกลายเป็นมีมลทิน แล้วจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่ไม่น่าฟังไปเลย ฉะนั้นการปฏิบัติตนที่จะทำให้ไม่ต้องมีข้อถ้อยบ้าง หรือทำให้เห็นว่าความสำเร็จไม่มี ก็ต้องใช้ความรอบคอบยิ่งขึ้น แล้วก็ขออ้าว่า การใช้ความรอบคอบยิ่งขึ้นนั้น เราจะถึงเป้าหมายเร็ว เร็วกว่าถ้าไม่คิดรอบคอบ อันนี้ก็กลับมาถึงตอนแรกแล้ว ก็หมายความว่าเมื่อพูดตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วก็กลับมาที่เดิม ก็หมายความว่าครบรอบแล้ว ก็นับว่าวิ่งหนึ่งรอบหนึ่งรอบสนาม ก็เมตรไม่ทราบ แต่ว่าก็เหนื่อยเหมือนกัน (เสียงฮา)

ตามธรรมดาเวลาเป็นอย่างนี้ก็ต้องระลึกถึงว่าทำไมวันนี้ ก็เป็นวันพระราชสมภพทั้งรัชกาลที่ ๕ ทั้งรัชกาลที่ ๘ เราก็ต้องมาระลึกถึงท่าน แล้วก็นึกถึงว่ารัชกาลที่ ๕ ท่านทรงราชย์เป็นเวลานาน ท่านได้ทรงมีพระคุณอย่างยิ่ง ได้สร้างบ้านเมือง ได้ทำให้เมืองไทยมีรากฐานที่มั่นคง มีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และพวกเราทั้งหลายเป็นทายาทของท่าน สำหรับรัชกาลที่ ๘ ท่านมีอุดมคติสูง ท่านตั้งใจที่จะปกครองบ้านเมืองให้อยู่ในขอบเขตที่ถูกต้องตามหน้าที่ แต่ท่านก็ไม่ได้มีโอกาสที่จะปฏิบัติมากนัก เพราะต้องสวรรคตเสียก่อน แต่อย่างไรก็ตามพระมหากษัตริย์สองพระองค์นี้ ก็เป็นตัวอย่างเหมือนกันที่เราจะนึกถึง เรานึกถึงว่าต้องพยายามทำ รัชกาลที่ ๕ ท่านทำมาตลอดด้วยความเหน็ดเหนื่อยตลอดตั้งแต่พระชนม์น้อย จนกระทั่งสวรรคตเป็นเวลา ๔๒ ปี สำหรับรัชกาลที่ ๘ ท่านก็มีพลังตั้งใจที่จะทำดี แต่อาจแรง เลยทำให้สวรรคตไป ฉะนั้นก็ให้ระลึกถึงพระราชประวัติของทั้งสองพระองค์ และถือเป็นสิ่งที่จะทำให้เรามีกำลังใจปฏิบัติ และมีเหตุผลที่จะทำให้เรายึดอุดมคติไว้ตั้งแต่ต้นจนปลายของชีวิตของเรา

มาถึงส่วนสุดท้ายที่นายกลโมสร ฯ ได้กล่าวว่าปีนี้มีน้องใหม่มาเข้า ก็มาเข้าจริง ๆ (เสียงฮา) และในวันนี้ก็ต้องขอยืมตัว คือแทนที่จะเดินมาคอยอยู่ในนี้ ก็เดินเข้ามาพร้อมกัน แต่ว่าการขอยืมตัวนี้ก็ขอยืมตัวเป็นจำนวนคือตัวบุคคลจะแบ่งแยกก็ไม่ค่อยได้ แต่ว่าก็ต้องแบ่งแยกเป็นสามส่วน หนึ่งส่วนเป็นแบบที่เคยเป็นของพ่อของแม่ อีกส่วนหนึ่งก็เป็นของวงดนตรีสากลของ ส.จ.ม. แล้วก็อีกส่วนหนึ่งก็เป็นวงดนตรีไทย ก็เลยแบ่งเป็นสามส่วน (เสียงฮา) ฉะนั้นที่ขอยืม ก็ขอยืมเพียงส่วนหนึ่งในสามมาใช้การข้างบนนี้ (เสียงฮา) แล้วก็อีกไม่กี่วันข้างหน้าก็ต้องขอยืมตัวไปอีก คือจะส่งไปสวีเดน ส่งไปสวีเดนเป็นราชการ ไปในงานพระศพของพระเจ้ากุสตัฟที่ ๖ ออดอล์ฟ ซึ่งสวรรคตมาเมื่อไม่กี่วันมานี้ และที่ส่งไปเพราะเหตุว่า พระเจ้าแผ่นดินพระองค์นั้นมีพระคุณมาก ตั้งแต่พระราชบิดาคือพระเจ้ากุสตัฟที่ ๕ ก็มีการติดต่อกับเมืองไทย รัชกาลที่ ๕ ได้เคยไปเยี่ยมประเทศสวีเดน และพระเจ้ากุสตัฟที่ ๕ ก็ยังจำพระองค์ได้อยู่เสมอ จนกระทั่งกุสตัฟ ออดอล์ฟที่ ๖ ก็ได้ระลึกถึง ที่เราควรระลึกถึงท่านก็เพราะว่า ท่านถือว่าประเทศไทยเป็นมิตร และพระราชวงศ์ไทยเป็นเสมือนพี่น้องกันโดยแท้ สนับสนุนกันตั้งแต่ต้น เช่นตัวอย่างว่าเมื่อบรมราชาภิเษกกุสตัฟที่ ๕ เป็นพระเจ้าแผ่นดิน และกุสตัฟที่ ๖ ออดอล์ฟ เป็นผู้สำเร็จราชการ เพราะว่าพระเจ้ากุสตัฟที่ ๕ ทรงพระชรามาก ก็ได้ส่งตราสูงสุดมาให้เพื่อเป็นการแสดงความสัมพันธ์เป็นประเทศแรกเป็นปฐมฤกษ์ ฉะนั้นแสดงให้เห็นว่าความผูกพันและพระคุณท่านมีมาก จึงส่งลูกไปให้เป็นผู้แทนในงานนี้ เพื่อแสดงความกตัญญูต่อผู้ที่มีพระคุณ จึงต้องขอยืมตัวไปเป็นเวลาประมาณสี่ห้าวัน แล้วก็เมื่อกลับจากงานราชการเสร็จแล้วก็จะกลับมาเรียนตามเดิม (เสียงปรบมือ) ที่ต้องแจ้งให้ทราบก็เพราะว่าเดี๋ยวจะแปลกใจว่าทำไมหายต่อมไป

(เสียงฮา) ก็เลยต้องมาแจ๊ง แล้วก็แจ๊งก็เพราะว่า ตั้งแต่ปีที่แล้วก็มีความรู้สึกว่าจะมาเข้ามหาวิทยาลัยนี้ก็ฝากเนื้อฝากตัวกับรุ่นพี่ ๆ ไว้ ก็รู้สึกว่าจะได้รับการดูแลอย่างดีก็อุ่นใจ ฉะนั้นถ้าไปก็แจ๊งให้ทราบ

เวลานี้ก็หมดการวิจารณ์ คำกราบบังคมทูลของนายกลโมสร ฯ แล้ว (เสียงฮา) ถ้าเป็นการอภิปรายก็ต้องให้คนอื่นมาพูดต่อ แล้วคนที่พูดต่อในที่ประชุมนี้ก็มียุคนอนอยู่ ก็มีผู้ที่ตั้งขึ้นเป็นโฆษก ก็พูดได้ คนไหนที่พูดไม่ได้ก็ร้องเพลง แล้วคนไหนที่ถูกเรียกรายเงินก็อาจมาชี้แจงว่าไม่มีเงิน (เสียงฮา) บางคนก็ขอเพลง ก็ต้องจ่ายเงิน บางคนถูกขอเพลงก็ต้องจ่ายเงินเพราะร้องไม่เป็น (เสียงฮา) บางคนก็ร้องเพลง อยากร้องเพลงก็ต้องจ่ายเงิน (เสียงฮา) เมื่อมีเหตุการณ์แปลก ๆ ต่าง ๆ อย่างนี้ก็ต้องมีการชี้แจง แล้วก็อาจเป็นการพูดจาที่ขัดหูกัน กลายเป็นได้ว่าที่กันก็ได้ หรืออาจต้องชี้แจงนโยบาย หรือจะต้องมาถกเถียงปัญหาต่าง ๆ ในอภิปรายก็ได้ ฉะนั้นก็ตอนนี้ชักเหงาต้องดู... ไม่ทราบว่ามีผู้ที่เป็นโฆษกอยู่ที่ไหน ก็ขอเชิญ... ก็ได้ปรากฏตัวแล้ว ไม่ต้องบอกว่าเป็นใคร เพราะว่าในฐานะโฆษกก็ได้แสดงตนมาหลายเวลาแล้ว ในฐานะอื่นก็ไม่ทราบเป็นอะไร ก็ท่านทั้งหลายคงรู้จักดี เพราะว่ามีชื่อเสียงดี เป็นคนที่พูดตรงไปตรงมา เป็นคนที่เวลาไม่พูดก็ไม่พูดเลย เวลาพูดก็พูดออกมาแล้วก็บางทีก็ไม่หยุด (เสียงฮา) แต่ที่พูดก็ล้วนเป็นสาระเสมอ ไม่มีการพูดละเอะมึ แต่พูดเล่น (เสียงฮา) แล้วก็เวลาพูดเล่นก็ไม่ทราบว่าเล่นหรือจริงหน้าตาเฉย (เสียงฮา) อย่างไรก็ตาม ขอมอบให้มาพูดเรื่องราวต่าง ๆ ให้เพลิดเพลิน แล้วก็ขออำชับฝากไว้ว่า ถ้าพูดมากเกินไปก็ถือโอกาสตบมือสักหน่อย หรือฮาสักหน่อย (เสียงฮา) ทางวงดนตรีจะได้มีโอกาสแสดงดนตรีบ้าง (เสียงฮา) แล้วเมื่อพูดก็อาจมีคนอื่นมาพูด ก็เป็นหน้าที่ของโฆษกที่จะนำโฆษกอื่นมา หรือนำคนที่นักพูดมา ต่อมาก็มอบหน้าที่ให้โฆษกเป็นผู้ดำเนินอภิปรายในวาระต่อไปนี้.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร

แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

ณ มหาวิทยาลัยมหิดล

วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดลอีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจมากที่ได้ทราบรายงานกิจการทุก ๆ ด้านว่าได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นด้วยประการต่าง ๆ ทั้งมหาวิทยาลัยยังได้เร่งรัดปรับปรุงการปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งในงานปกติและงานสนาม

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อท่านทั้งหลายเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ เชื่อแน่ว่าทุกคนได้ทราบตระหนักแล้วว่า การเรียนวิชา แพทย์และวิชาที่เกี่ยวกับการแพทย์ทั้งหมดนั้น คือการเล่าเรียนวิชาเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นยิ่งกว่าของตน เพราะโดยฐานะหน้าที่ที่จะมีมา ท่านจะต้องใช้ความรู้ความชำนาญทั้งหมดที่มีอยู่ สงเคราะห์อนุเคราะห์ผู้อื่น มีผู้ป่วยเจ็บเป็นสำคัญ และจะต้องอุทิศตน อุทิศเวลา แม้กระทั่งความสุขส่วนตัว เพื่อปฏิบัติการเช่นนี้อยู่ตลอดชีวิตหมายความว่า ท่านทั้งหลายต้องมีอุดมคติ และมีจรรยาอันสูงและหนักแน่นในหน้าที่และวิชาชีพของตน จึงจะทำได้สำเร็จ ด้วยเหตุนี้ ทางราชการและเอกชน จึงได้ทุ่มเททุนรอนเป็นอันมากเพื่อการศึกษาด้านการแพทย์ ทั้งเพื่อสนับสนุนส่งเสริม ผู้ศึกษาวิชาการด้านนี้ให้มีโอกาสได้ศึกษา และได้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างเต็มที่

บัดนี้ ทุกคนก็ได้อุตสาหกรรมเล่าเรียนฝึกฝนตนจนสำเร็จ และถึงคราวที่จะปฏิบัติการงานตามที่ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้แล้ว ควรจักได้ทำความมั่นใจในหน้าที่ของตน ให้แน่นแฟ้นอีกครั้งหนึ่ง พยายามรักษาความสามารถและอุดมคติไว้ให้มั่นคง แล้วตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ จนเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความเข้มแข็งอดทน พร้อมทั้งความเมตตากรุณา เพื่อให้ภารกิจทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลที่บริสุทธิ์และบริบูรณ์ บังเกิดเป็นคุณเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน ตลอดจนประเทศชาติ ให้เป็นเกียรติ เป็นความเจริญแก่ตัวท่าน แก่วิชาการของท่านยั่งยืนสืบไป

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหิดล มีพลังอันสมบูรณ์ สามารถทำประโยชน์แก่อุทิศส่วนรวมได้เต็มภาคภูมิ และให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่นำเงินมาเพื่อสมทบในการสร้างโรงไฟฟ้าที่บ้านยาง ซึ่งเป็นโครงการทดลองและเป็นการปฏิบัติอย่างใหม่อย่างแหวกแนว ซึ่งทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้รับภาระไปสร้างโครงการครั้งนี้ด้วยตามจุดประสงค์ ที่ว่าแหวกแนวก็เพราะว่าเป็นการผลิตไฟฟ้าเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ แต่ใช้วิธีก่อตั้งโครงการเอกชนขึ้นมา แม้จะเป็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตสร้าง ก็เป็นฝ่ายผลิตแบบเอกชน ฉะนั้นที่มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเพื่อให้โครงการทดลองนี้เป็นไปตามจุดประสงค์ ก็เป็นส่วนที่ได้ช่วยและทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ เป็นการทดลองว่าถ้าฝ่ายเอกชนจะสร้างความเจริญ จะพัฒนาประเทศโดยไม่ต้องเป็นโครงการของทางราชการ จะสามารถทำได้หรือไม่ เข้าใจว่าทำได้ และเป็นการแบ่งเบาภาระของทางราชการ เป็นการแสดงว่าในประเทศไทย เราสามารถที่จะช่วยกันสร้างความเจริญแก่ประชาชน โดยที่ประชาชนเองเป็นคนทำ

ฉะนั้นก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ทั้งฝ่ายผลิตทั้งฝ่ายก่อสร้าง และทั้งฝ่ายสนับสนุนที่ได้ร่วมแรงกันเพื่อให้การทดลองในครั้งนี้บรรลุผลได้ ก็เชื่อว่าเป็นผลที่ดีสำหรับส่วนรวม ท่านทั้งหลายเป็นผู้ที่ได้รับ ความขอบใจทุกฝ่าย และถ้าเกิดผลสำเร็จมากน้อยแค่ไหนก็เป็นผลสำเร็จของท่าน ขอจงประสบความสำเร็จในกิจการของท่านเอง มีความเจริญรุ่งเรือง มีความผาสุก มีสิ่งใดที่ประสงค์จงสัมฤทธิ์ผล ขอให้มีความตั้งใจกำลังกาย ปฏิบัติงานทั่วทุกคน และมีความสุขความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเกษม จาติกวณิช ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย นำคณะเจ้าหน้าที่ของบริษัททอกริโคเคมิคัล จำกัด บริษัทมิตรชัย จำกัด บริษัทเดินเรือ เอ็น วาย เค จำกัด และบริษัทศรีกรุง จำกัด รวม ๒๒ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สำหรับพระราชทานเป็นทุนในการจัดสร้างตัวอาคารโรงจักรและระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังหมู่บ้านทุ่งหลุก ตำบลบ้านยาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในโอกาสนี้ นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ร่วมเข้าเฝ้าฯ ด้วย

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี^(๒)

ณ หอประชุมราชแพทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วันเสาร์ ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๖

ขออนุญาตให้นักศึกษาขึ้นไปข้างบน จะขึ้นเดี๋ยวนี้อะหรือขึ้นทีหลัง ถ้าขึ้นเดี๋ยวนี้อะก็ขึ้นได้ ถ้ายังไม่พร้อมก็ยังไม่ต้องขึ้น ถ้ายังไม่ขึ้นก็ถือว่าการต้อนรับเป็นพิธีการ เป็นทางการเสร็จสิ้นแล้ว ก็ขอให้ทุกคนได้นั่งเป็นกันเองเสียก่อนถึงจะพูดต่อ

เมื่อเรียบร้อยแล้วก็ขอให้ถือว่าการพูดนี้ก็โอวาทก็ได้ เรียกว่าการพูดก็ได้ เรียกอะไรก็ได้ทั้งนี้ เพราะถือว่าการมาครั้งนี้ไม่ได้มาแท้ ๆ คือมาตั้งแต่วันจันทร์แล้ว ตั้งแต่ห้าวันมาแล้ว ก็ได้มาสำรวจกิจการของมหาวิทยาลัยนี้ และคราวที่แล้วกับคราวนี้ก็มีความคล้ายคลึง คือได้มาอยู่ตรงนี้ และได้มีพิธีการ มีความแตกต่างกันอยู่ว่า ครั้งเมื่อวันจันทร์มาถึงก็ได้มาทำกิจวัตรเป็นส่วนตัวก่อน คือได้มาถวายความเคารพกับสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรซึ่งเป็นพ่อ ถือว่าได้ถวายความระลึกเป็นส่วนตัวในฐานะที่ท่านเป็นพ่อ ต่อจากนั้นก็ถวายสักการะในฐานะที่ท่านเป็นบิดาแห่งการแพทย์ในเมืองไทย จึงเป็นการแสดงคารวะเป็นทางการ และต่อจากนั้นได้มา ณ หอประชุมนี้ มีการแจกปริญญา และได้มีโอวาทให้แก่ผู้ที่ได้รับปริญญา ในคราวนี้เป็นวิธีการที่กลับตรงข้าม มาถึงก็มีการต้อนรับเป็นทางการ โดยอธิการบดีได้มีคำกราบบังคมทูล และต่อจากนั้นก็มีการพูด ซึ่งตอนต้นก็เป็นโอวาท และตอนท้ายก็เป็นการพูดเฉย ๆ หลังจากทีพูดแล้วก็มีการแจก ไม่ใช่ปริญญา แต่อาจมีการแจกหมอน (เสียงฮา) เพราะว่าการแสดงต่อไปเป็นการแสดงเป็นกันเองจนกระทั่งถึงรายการกล่อมนิทรา (เสียงฮา) ถ้าใครจะหลับนอนก็เป็นโอกาสที่ดี ขอเพลงที่ฟังเพราะ ๆ และกล่อมอารมณ์ให้เคลิบเคลิ้มก็ได้ไป ที่มาสองครั้งนี้แตกต่างกันเช่นนี้ ก็คิดว่าครั้งใดมีความสำคัญกว่ากันก็ไม่ทราบ แต่อย่างน้อยเมื่อวันจันทร์มาแล้วก็ถือว่าการสำรวจที่ทางสำหรับจะมาในวันนี้ ฉะนั้นการมาในวันนี้อาจถือว่าสำคัญกว่ามาในวันเมื่อวันจันทร์ก็ได้ แต่ว่าถ้าถือว่าการมาในวันจันทร์นั้นสำคัญกว่าวันนี้ก็เป็นได้เหมือนกัน เพราะว่าท่านทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ที่ศึกษาอยู่ เมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็ย่อมหวังจะได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปริญญา ปริญญาที่ได้รับนั้นอาจเป็นเครื่องหมายที่สำคัญว่าได้เล่าเรียนมีวิชาความรู้ประกอบตัวเองเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ในอนาคต แต่ว่าที่สำคัญ เมื่อมาในวันจันทร์นั้นก็ได้อ่านอีกอย่าง ได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยนี้ และเกี่ยวข้องกับกิจการของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลนี้ ซึ่งแล้วก็มีคามงงงวุ่นวายดูเหมือนกัน เพราะว่าประเด็นสำคัญในสิ่งที่ได้สืบราชการกลับมา (เสียงฮา) ก็คือ ข้อแรกบ่นกันว่านักศึกษามหาวิทยาลัยนี้ไม่ค่อยปฏิบัติภารกิจที่นอกหลักสูตร (เสียงฮา) และกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย หมายถึงว่าไม่ค่อยสนใจในเรื่องของสังคมหรือเรื่องของบ้านเมือง ข้อนี้ก็ไม่มีใครว่าเป็นความจริงแค่ไหน แต่ก็รับฟังไว้ และก็คิดว่าน่าจะแก้ไขได้เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้เรียนหนังสือ ซึ่งสมควรแล้วที่จะเรียนหนังสือ ฝึกฝนตนเองในอาชีพของตน และสามารถที่จะทราบได้ว่าการเรียนหนังสือแล้วจะไปทำอะไรต่อไป ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญเหมือนกันที่จะมีกิจกรรมนอกหลักสูตรนอกมหาวิทยาลัยบ้าง ข้อที่สองที่ขัดกับข้อหนึ่งก็คือ ตามรายงานนั้นก็หาว่านักศึกษาวุ่นวายในกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัยนี้เอง ทำให้ครั้นตรงเหมือนกัน เพราะว่าไม่ทราบว่าคุณบ่นข้างต้นสองรายการนี้อันไหนจะจริงอันไหนไม่จริง แต่ว่ามาพิจารณาดูแล้วคิดว่า แม้รายงานจะขัดกัน ก็มารอง จึงเป็นข่าวกรอง และพิจารณาแล้วว่ามีความจริงทั้งสองอย่าง ผู้ที่เป็นนักศึกษาก็ควรที่จะชวนชวยและพิจารณาในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งอาจไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาที่กำลังทำอยู่ ถ้าอยากที่จะให้ได้ผลรวมที่ได้ศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งถ้าตั้งใจที่จะใช้วิชาความรู้ที่ตนเรียนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถที่จะทราบว่าจะประโยชน์นี้เป็นอะไร ก็จะต้องทำทั้งสองอย่าง คือศึกษาวิชาและสนใจในกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องวุ่นวาย เมื่อวันจันทร์ที่มาที่นี้หลังจากแจกปริญญา ก็ได้พูดเพื่อที่จะให้ผู้ที่ศึกษามาแล้วและได้ปริญญาได้นึกถึงว่า ตนได้ศึกษามาด้วยวิธีใด และต้องใช้สมองอย่างไรมา และต่อไปจะต้องปฏิบัติอย่างไร ก็ได้พูดถึงว่าผู้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ก็ล้วนเป็นผู้ที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับวิชาการแพทย์และวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงข้างเคียงของวิชาแพทย์ ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับบ้านเมืองและประชาชน เพราะว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องของสุขภาพของประชาชนทั่วไป และผู้ที่เข้ามาศึกษาที่ทราบดีตั้งแต่ต้น ตั้งแต่สมัครเข้ามา และเริ่มเรียนตั้งแต่วาระแรกว่า การเรียนนี้มาเรียนสำหรับวิชาชีพที่ไม่ใช่ง่าย แล้วก็ไม่ใช่สนุกในตัวเองแท้ ๆ ต้องเหน็ดเหนื่อย ต้องเสียสละไม่ไขมาสำหรับกอบโกย แต่ว่ามาเรียน สำหรับปฏิบัติเพื่ออุดมคติคือการสร้างสุขภาพที่ดี สาธารณสุขที่เหมาะสมแก่ประชาชนในประเทศ ฉะนั้นเมื่อเข้ามาตั้งแต่ต้นก็ได้ทำ

ความเข้าใจแก่ตนเองแล้วว่า เราต้องพยายามที่จะรักษาความตั้งใจนี้ไว้ ตลอดตั้งแต่ต้นจนปลายการศึกษา และเมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็ต้องไปปฏิบัติให้ถูกต้อง อันนี้เองที่ทำให้นึกถึงว่า การชวนชวายเป็นความรู้หรือปฏิบัติการในทางกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย ก็สมควรที่จะมีบ้าง มีความจำเป็นบ้าง เพราะว่าจะต้องทราบว่าจะต้องทราบว่าจะข้างนอกมหาวิทยาลัยเขาทำอะไร แล้วก็โลกหรือประเทศที่เราจะปฏิบัติการณ์เป็นอย่างไร ความเป็นอยู่และความจำเป็นมีปัญหาอะไรบ้าง ฉะนั้นก็โดยที่นึกถึงฐานะของท่านทั้งหลาย ก็ต้องคิดพิจารณาตลอดเวลาด้วยความรอบคอบ มีอุดมคติแล้วก็ต้องคิดว่า จะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้อุดมคตินั้นยังคงอยู่ และสามารถที่จะปฏิบัติได้ทั้งปัญหานอกกายและในกายหรือในใจของตัว ปัญหานอกกายก็คือความเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไปของบ้านเมือง ในกายหรือในใจของตัวคือความเข้มแข็งความแน่วแน่ของตัวว่าจะรักษาอุดมคตินี้ได้หรือไม่ สิ่งทีพุดถึงกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย ที่บ่งกันตามที่ได้ทราบรายงานนั้นว่าไม่ได้ทำพอทางหนึ่ง แล้วก็ทำมากเกินไปอีกทางหนึ่ง ก็เข้าใจได้ เพราะว่าที่ทำไมพอกก็หมายความว่าอาจชวนชวายเป็นพอในสิ่งทีจะถูกประสงค์ทีจะคิดทีจะทำสำหรับอนาคตของตน หรืออุดมคติของตน ทีน้อยเกินไปนี้ก็ต้องเพิ่มขึ้นมา ทีมากเกินไปทีเชื่อว่าว่าชวายเป็นยากนั้น ก็อาจเป็นมาจากไม่เข้าใจเราปฏิบัติมากเกินไป แต่ว่าอาจปฏิบัติผิดจุด คือไปทำอะไรทีไม่ได้พิจารณามาว่าจะได้ผลหรือไม่ได้ผลและปฏิบัติไป ลงท้ายความตั้งใจอุดมคตินั้นก็เป็นหมัน เพราะว่าถูกเพ่งเล็งบ้าง เมื่อปฏิบัติอะไรแล้วก็ทำให้การปฏิบัตินั้นไปกระทบกระเทือนสิ่งอื่นบ้าง ซึ่งลงท้ายเราเองก็จะถูกขัดขวางก็ทำทีไม่พอ ทำให้ปฏิบัติการซึ่งไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ และขัดขาทกคะเมนฟาดด้วยตนเอง ฉะนั้นในทางปฏิบัติของนักศึกษาก็ต้องปฏิบัติตนให้พอเหมาะ คือคิดอะไรทีเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนในปัจจุบันและอนาคต แต่ด้วยความรอบคอบ เพื่อไม่ให้เป็นการขัดขาตัวเอง แต่เมื่อคราวนี้มาพุดถึงปัญหาอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็อดไม่ได้ทีจะพุดเรื่องเลยเกิดต่อไป ซึ่งอาจคอยฟังเหมือนกันว่าจะพุดอะไร แล้วก็อาจมีคนที่ต้องตาขวางเพราะว่าไม่เห็นด้วยหรือตกใจบ้างว่าทำไมพุด ผู้ทีจะไม่เห็นด้วยอาจอยู่ฝ่ายของผู้ทีเป็นนักศึกษาก็ได้ อาจเป็นฝ่ายทีเป็นอาจารย์ก็ได้ หรืออาจเป็นฝ่ายทีอยู่นอกรั้วมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่กีเมื่อมาวันนีการต้อนรับทางการเสร็จแล้ว ก็ขอพุดตามใจ และตามใจนี้ก็คือพุดออกมาจากใจ และแสดงว่าคิดในใจอย่างไร ผิดถูกอย่างไรให้ไปคิดเองต่อไป คือพุดถึงความชวายเป็น ก็ทุกคนกีทราบแล้วว่าชวายเป็นอย่างไร ชวายเป็นด้วยการแสดงความไม่พอใจ และชวายเป็นด้วยการใช้เท้าบ้างชวายเป็นด้วยการใช้ปากใส่ไมโครโฟนอย่างทีทำอยู่เดี๋ยวนี จนกระทั่งบางทีพุดไปพุดมาคนทีจะเรียนเขาก็ไม่ได้เรียนเพราะว่าทวนหู

แต่เราก็คงเข้าใจว่าพูดถึงเรื่องอะไร แล้วก็ขอพูดออกมาตรง ๆ ว่า ขอพูดถึงเรื่องนักศึกษาแพทย์ทหาร กิจการนี้ในหัวข้อนี้ได้ดูมาตลอดแล้วก็งง เพราะว่าไม่ทราบว่าเป็นหัวของผู้ที่ชักชวนให้พูด ชักชวนให้เกิดความวุ่นวายนั้นกลไกในสมองเป็นอย่างไร ก็ไม่ได้เป็นศิลาแพทย์ทางสมองจึงไม่สามารถที่จะแหะสมองมาดูของแต่ละคน แต่ว่าถ้าแหะสมองออกมาดูแต่ละคนก็คงเสียเวลามาก ก็ต้องดูทุกคนแล้วก็หัวแหะกันทุกคน แต่ว่าก็เดาเอา แล้วก็ขอพูดว่า เรื่องนักศึกษาทหารนี้มีปัญหาที่เมื่อฟังดูแล้วต้องดูประวัติของกิจการนี้ ทำไมเป็น ทำไมเกิดขึ้น มีเรื่องขึ้น เดิมทางทหารมีความจำเป็นที่จะรับสมัครแพทย์สำหรับโรงพยาบาลทหารและกิจการของทหาร เพราะว่าเวลารับสมัครแล้วไม่มีใครสมัคร และทำไมไม่มีใครสมัคร ก็เข้าใจว่าเพราะการเป็นแพทย์ทหารนั้นมันเหนื่อย การเป็นแพทย์นี้ก็เหนื่อยอยู่แล้ว ก็ต้องรักษาพยาบาลคนไข้ไม่เลือก มึนงานในเวลาราชการแล้วนอกเวลาราชการก็ต้องมีงานอีก นอกจากนั้นเป็นแพทย์ทหารก็ยังมีความจำเป็นต้องออกไปปฏิบัติงานสนาม ซึ่งอาจต้องฝ่าอันตราย คนเราที่จะต้องฝ่าอันตรายก็อาจกลัวได้ อาจเสียว่าอาจต้องเสียชีวิตหรือจะต้องเหน็ดเหนื่อยเมื่อไรก็ได้ นอกจากนี้เวลาเป็นแพทย์ทหารไปอยู่ที่ไหนก็ตามก็ต้องปฏิบัติงานของตน เครื่องมือเครื่องใช้ก็อาจไม่ครบถ้วน ก็เกิดความรู้สึกที่ท้อใจ เพราะว่าเรียนมาแล้วมีความรู้ดี ไม่สามารถที่จะเรียนต่อ ไม่สามารถที่จะค้นคว้า ไม่สามารถที่จะมีเครื่องมือที่ทันสมัยที่ใหญ่โต นอกจากนั้นก็ยังมีอื่น ๆ ก็คือเงินเดือนก็ไม่มาก ทั้งการไปดูงานเมืองนอกก็ไม่ค่อยมีนัก ฉะนั้นก็ไม่มีใครอยากสมัครเป็นแพทย์ทหาร แต่ก็มีความจำเป็นที่จะมีแพทย์ทหาร ทางราชการทหารจึงขอฝากเรียนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในด้านวิชานี้ ซึ่งก็ดูจะมีเหตุผลอยู่ เมื่อมีการแสดงความไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยในการนี้ก็ตาม ก็ขอรับการฝากเรียนในมหาวิทยาลัย ก็เป็นอันว่าการวุ่นวายก็ได้ผลดี คือได้ตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ ซึ่งจุดประสงค์อันนี้ก็ไม่ได้บอกว่าเป็นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง คิดเอาเอง ครั้นมาถึงเวลาที่บอกว่าไม่มาฝากแล้ว ทางราชการทหารจะตั้งโรงเรียนแพทย์เองคือโรงเรียนแพทย์สำหรับแพทย์ทหาร ก็เกิดโวยวายขึ้นมาใหม่ โวยวายว่าทำไมทหารต้องมีแพทย์ทหาร มีโรงเรียนแพทย์ทหารตั้งขึ้นมาใหม่ ก็ในการที่ทางทหารมาฝากเรียนก็มากินที่คนอื่น เมื่อกินที่คนอื่นเขาก็ต้องทำที่อื่น ไม่มาเบียดเบียน ทำไมเมื่อเขาตั้งโรงเรียนแพทย์ทหารขึ้นมาจะต้องโวยวาย อันนี้ก็ต้องมีเหตุผลในสมอง ไม่ขอฝากสมองให้ดู แต่ก็คงมีเหตุผล แต่สองอย่างนี้ก็ขัดกันอีกแล้ว ฉะนั้นก็ทำให้เข้าใจว่าผู้ที่โวยวายทั้งสองคราวทั้งสองกรณี หรือกรณีเดียวกันแต่สองปลายนั้น ควรจะแหะสมองตนดูว่าคิดถูกหรือไม่ถูก หรืออาจเป็นคนละคนก็ได้ หรือ

อาจไม่ได้ทันคิดว่าคำพูดสองอย่างนี้มันขัดกัน ฉะนั้นก็ถึงขอร้องท่านทั้งหลายว่า ถ้าจะคิดอะไรหรือจะปฏิบัติการใด ๆ ก็ขอให้คิดให้รอบคอบเสียก่อนว่าจะเอาอะไรแน่ ถ้าเอาอะไรแน่แล้วก็ปฏิบัติไปจะได้ผลดี ถ้าจะกลับมาพูดถึงแพทย์ทหารนี้ได้พูดถึงว่า แพทย์ทหารหรือแพทย์พลเรือนนั้น ถ้าถืออุดมคติอย่างที่ทุกคนก็คงต้องวางอุดมคติไว้ ก็ต้องถามว่าเราเข้ามาเรียนแพทย์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์การสาธารณสุขเพื่ออะไร ก็เพื่อทำงานแผ้ววิชาให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมชาติ เพื่อให้ทุกคนได้มีที่หวัง ได้มีสิทธิ์ที่จะได้รับการดูแลเป็นทางร่างกาย และแม้จะจิตใจทั่วถึงกัน แต่ว่าโดยมากที่เห็นเมื่อเรียนจบแล้วมีจุดประสงค์หรือมีเข็มสองทางเป็นใหญ่ คือทางหนึ่งก็ออกไปปฏิบัติงานรักษา และอีกทางออกไปปฏิบัติงานค้นคว้า ออกไปปฏิบัติงานรักษานั้นดูจะต่ำต้อยไปหน่อย ขอบที่จะไปปฏิบัติการค้นคว้าเพราะว่าสูงส่งค้นคว้านั้นต้องมีเพื่อให้ปฏิบัติการได้ดีขึ้นสมตามเจตจำนงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ แต่ว่าระหว่างที่ค้นคว่าสูงส่งนั้นประชาชนก็แย คือคนไข้ต้องคอย แล้วคนไข้ก็มีเยอะ จะลำบากใจอยู่ การค้นคว้า ค้นคว้าในประเทศไทยก็ไม่พอ ต้องไปค้นคว้าต่างประเทศ การค้นคว้าต่างประเทศนั้นดีเพราะเครื่องมือเขาดี เขาเป็นเจ้าของวิชา เราก็ไปเมืองนอกและก็ได้โอกาสที่จะเรียนได้ชั้นสูง ๆ นอกจากนั้นเวลาไปเรียนนอก รายได้ก็ดีกว่า ถ้าปฏิบัติในเมืองไทย ความเป็นอยู่ก็อาจฝืดเคืองกว่า แล้วก็นอกจากนั้นการเป็นอยู่ถ้าในกรุงเทพ ฯ ก็ยังค่อนข้างชั่ว แต่ไปต่างจังหวัดไปในที่ทุกคนดาร์ก็ค่อนข้างจะฝืดเคืองและเหน็ดเหนื่อยและอันตราย ฉะนั้นจึงต้องอาศัยแพทย์ทหาร ก็แพทย์ทหารนี้ เราก็นึกไปว่าเขาต้องการแย่งที่เราสำหรับเรียนแพทย์แล้วก็ไปปฏิบัติรักษานายพลเท่านั้นเอง ที่จริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น แพทย์ทหารก็มีไปรักษานายพลเหมือนกัน แต่ว่าแพทย์ทหารก็มีปฏิบัติในโรงพยาบาลทหารซึ่งมีอยู่ทุกกองทัพ และถ้าพูดถึงกองทัพ เราก็คงพูดถึงกองทัพตำรวจด้วย โรงพยาบาลตำรวจก็มีเหมือนกัน หมายถึงโรงพยาบาลของทั้งสามเหล่าทัพและโรงพยาบาลตำรวจ เขาก็ต้องการแพทย์ และถ้าท่านทั้งหลายจะได้ค้นคว้าเล็กน้อย ไปดูสถิติการรักษาในโรงพยาบาลเหล่านั้นจะเห็นได้ว่า คนไข้และคนที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลเหล่านั้นในกรุงเทพ ฯ จะเป็นประชาชนทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่ประชาชนที่เป็นทหาร คือประชาชนทั่ว ๆ ไปได้รับการรักษามากกว่าจำนวนทหารที่ได้รับการรักษา ฉะนั้นโรงพยาบาลตำรวจและทหารก็ได้บริการประชาชนมากกว่าดูเหมือนกัน นอกจากนี้แพทย์ทหารได้ออกไปอยู่ตามค่ายทหารต่าง ๆ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วประเทศ และถ้าได้ไปดูโรงพยาบาลทหารเหล่านั้นก็จะเห็นว่า มีพลเรือนเข้าไปรับการรักษาจำนวนกว่าครึ่ง หรือ

จะว่าประมาณสามส่วนสี่ กว่าสามส่วนสี่ของจำนวนคนไข้ ก็หมายความว่าผู้ที่ เป็นแพทย์ทหารได้สามารถใช้วิชาชีพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ต้องการความดูแลได้มากพอใช้ ซึ่งถ้าดูแล้วจำนวนที่ศึกษาจากแหล่งศึกษา นี้เฉพาะแหล่งศึกษาที่ร้อยกว่าคน ก็หมายความว่าเท่ากับได้ทำงานเต็มเวลา เกินเวลาประมาณ ๗๕ คนสำหรับแพทย์ ในด้านการแพทย์ที่ท่านทั้งหลายได้ตั้งอุดมคติไว้คือการรักษาประชาชนทั่วไป นอกจากในตามโรงพยาบาลทหารหรือตามค่ายทหารต่าง ๆ ยังมีหน่วยทหารที่ไปอยู่ในภูมิภาคซึ่งไม่ใช่ออกไปประทัดประหารอย่างที่เราเห็นว่าทหารออกไปต้องบ้ำเลือด จะต้องไปยิงให้แหลกลาญ วิธีที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคง เราต้องร่วมกันทั้งฝ่ายพลเรือนทั้งฝ่ายทหาร ที่จะไปพัฒนาให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข และงานส่วนใหญ่ของทหารก็คือจะป้องกันประเทศ โดยไปช่วยในด้านงานพัฒนา เมื่อออกไปตามค่ายย่อย ๆ ก็ไปช่วยประชาชนในด้านการศึกษา ในด้านการอาชีพ และด้านสุขภาพ ได้ไปเห็นมาเอง เวลาไปที่ไหนเห็นประชาชนเข้าหาทหารหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อที่จะให้ได้รับการรักษาพยาบาลจำนวนเป็นพัน ๆ การออกไปเช่นนั้นก็ได้เป็นผลทำให้สามารถบริการประชาชนอย่างแท้จริง อย่างทั่วถึงพอใช้ ฉะนั้นถ้าผู้ที่ออกไปปฏิบัติการเช่นนั้นมีความรู้ในด้านการแพทย์ยิ่งมากเท่าใดก็เป็นประโยชน์มากเท่านั้น ได้แพร่ความรู้วิชาการ ได้แพร่การแพทย์แผนปัจจุบันไปถึงประชาชนให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น และถ้าเป็นเช่นนั้นก็ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญมีความมั่นคงมากขึ้นเป็นลำดับ แต่การที่จะออกไปปฏิบัติเช่นนั้นในค่ายย่อย ๆ หรือออกไปปฏิบัติในภูมิภาคเข้าไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ก็ไม่ใช่ไปอย่างง่าย ๆ ต้องเดินไป ต้องเหน็ดเหนื่อย ต้องไปค้ำบางที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งอาจใช่เพียงแต่เหนื่อยอาจบาดเจ็บอันตรายได้จากอันตรายของผู้ที่ไม่เป็นมิตรมาวางกับระเบิดไว้ นอกจากนั้นในที่ทุรกันดารเหล่านั้น แพทย์ก็อาจเป็นคนไม่สบายเองก็ได้ อาจเจ็บไข้เองก็ได้ ฉะนั้นก็ไม่มีใครอยากที่จะไปปฏิบัติเช่นนั้น นอกจากคนที่เชื่อว่าดุเดือดหรือดูหมิ่นเห็นว่าเป็นคนบ้ำเลือด ก็มีคนที่ดูท่าทางบ้ำเลือด แต่ว่าบ้ำเลือดเพื่อที่จะไปรักษาพยาบาลประชาชน ทำหน้าที่ตามอุดมคติของแพทย์ไม่ใช่น้อย ถ้ามีโอกาสที่จะให้คนที่บ้ำเลือดนี้เขาได้มีความรู้สามารถที่จะไปปฏิบัติตามที่เขาต้องการ ก็จะทำให้ถึงจุดประสงค์ของการแพทย์แผนปัจจุบันตามปณิธานของเราทั้งหลาย และตามที่องค์พระบิดาแห่งการแพทย์ได้เคยคิดอยากให้เป็นไป คือให้ความรู้สมัยใหม่นี้ได้ถึงประชาชนแท้ ๆ ก็ต้องหาคนที่จะสามารถเข้าไปถึงประชาชน

มาพูดอย่างนี้อาจค่อนข้างจะขลุมน แล้วก็ทำให้คิดไม่ออกก็ได้ แต่ว่าขอให้พยายามไปพิจารณาดูในทำนองนี้ เพราะว่าถ้าคิดในทำนองนี้แล้ว เราก็จะแก้ไขปัญหาได้ตามที่ได้รายงานตั้งแต่ต้นว่าได้รับข่าวมาสองข้อ ที่ว่าพวกนักศึกษาของมหาวิทยาลัย หนึ่งไม่สนใจในสังคม สอง สนใจสังคมมากเกินไป ก็เป็นการแก้ปัญหา เพราะว่าถ้าคิดดี ๆ พิจารณารอบคอบ และตั้งปณิธานที่สูงส่ง อุดมคติที่แน่นแฟ้น ก็จะสามารถแก้ปัญหาสองข้อนั้นโดยดี โดยไม่มีการเสียหายแก่ผู้ใด กลับจะทำให้สามารถปฏิบัติตามที่ตนต้องการและมีความปลาบปลื้มเป็นเกียรติแก่ตนเอง ฉะนั้นการปฏิบัติของผู้ที่เป็นนักศึกษา นอกจากเรียนหนังสืออย่างขะมักเขม้นเพื่อให้ได้รับความรู้และรับปริญญา ก็สมควรที่จะพิจารณาในปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วยความรอบคอบ ให้ความคิดที่ตั้งเอาไว้ อุดมคติที่ตั้งเอาไว้ไม่เป็นหมัน อันนี้พูดจาไปเช่นนี้เพื่อที่จะให้ท่านทั้งหลายได้ไปคิดเอาเอง ไม่ใช่เพื่อที่จะบอกว่าพูดอย่างนี้เป็นคำสั่ง พูดนี้เท่ากับได้ทำตนเป็นศัลยแพทย์สมองแหวะสมองให้ท่านดูใหญ่ดูแล้วคิดว่าคิดอะไรไปอย่างนี้ ไม่ได้ปิดบัง และก็ถ้าทำให้เกิดความคิดขึ้นมาแล้วก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้คิดออก ก็จะดีใจมาก

วันนี้ลืมบอกตั้งแต่ต้นว่า ปีนี้ที่มาที่นี้ไม่เหมือนกับปีที่แล้ว ปีที่แล้วก็ไม่เหมือนปีก่อน ปีก่อนก็ไม่เหมือนปีโน้น ปีที่แล้วมีที่มา มีหมายเลขหนึ่ง หมายเลขสอง และหมายเลขห้า ปีที่แล้วหมายเลขหกไม่ได้มา แล้วก็ได้ว่าพูดว่าเพราะหมายเลขหกกำลังสอบ ปีนี้หมายเลขหนึ่งมา หมายเลขสองมา หมายเลขหกมา หมายเลขห้าไม่มา เป็นเพราะเหตุว่า หมายเลขหกก็เห็นว่าหมายเลขห้าไม่มา ก็ต้องมา มาแทน แล้วก็หมายเลขห้าไม่อยู่เพราะไปปฏิบัติราชการ ความจริงถ้าพูดถึงปฏิบัติราชการ ก็ในเวลาที่กำลังเพาะอยู่ เพาะอย่างดุเดือด คือพยายามเร่งความเร็วเพื่อที่จะให้มาถึงที่นี้ แต่เร่งเท่าใด ๆ ก็เร่งไม่ขึ้น ก็ตามเรื่องสามรถที่จะเพาะมาก็ต้องมีความเร็ว ความเร็วนี้จำกัดอยู่ที่เครื่องบิน เครื่องบินไม่เร็ว ก็เลยมาไม่ถึง ไม่ทัน แต่ว่าถ้าเร่งมากที่สุดแล้วก็ถึงเวลาตีสี่ สี่สิบห้า วันพรุ่งนี้ ก็เลยมาที่นี้ไม่ทัน ปีที่แล้วบอก ไม่ทราบว่าจะทำได้หรือเปล่า ก็บอกว่าหมายเลขหกไม่มา หมายเลขห้ามา และแต่งตัวแข่ง (เสียงฮา) ปีนี้หมายเลขห้าไม่มา หมายเลขหกมา จึงต้องแต่งตัวแข่งเหมือนกัน (เสียงฮา) ก็ต้องแต่งตัวอย่างนี้ เพราะไม่อย่างนั้นจะไม่ได้ทำหน้าที่แทนทั้งห้าทั้งหก แล้วก็วันนี้มีโฆษกก็ตามเดิม โฆษกยังแข็งแรง มารายงานตัวว่าแข็งแรงดี แล้วก็ยืนยังแข็งแรง (เสียงฮา) ต้องฟังเขียนโน้ตหน่อย (เสียงฮา) ไม่ต้องฟัง และได้เอาผู้ช่วยโฆษก

ซึ่งเวลานี้ก็คงถึงเวลาที่จะตั้งเป็นโฆษกเป็นทางการได้เรียบร้อยและยังมีโฆษกทดลองมาอีกหนึ่ง จะมาวางยาพวกเรา แต่เราเข้าใจว่าการวางยานั้น จะเป็นผู้วางยาหมายเลขหกก่อน คือวางยาว่าหมายเลขหกมาแล้วด้วยความสำเร็จเรียบร้อย มาแสดงให้เห็นว่าวางยาหมายเลขหกเขาทำกันอย่างไร โดยมากจะมาสัมภาษณ์ว่าความรู้สึกเวลาถูกวางยาแล้วเป็นอย่างไร อันนี้ก็เป็นรายการที่สำคัญ และถึงตอนแรกได้พูดถึงว่า เมื่อวันจันทร์มาแจกปริญญา วันนี้มาแจกหมอน ก็จะถูกวางยา ถ้าท่านทั้งหลายพร้อมที่จะถูกวางยา ก็จะเริ่มรายการแจกหมอนกลุ่มอารมณ์ ก็ต้องกลุ่มอารมณ์ก่อน แล้วก็เมื่ออารมณ์วังงแล้วก็จะแจกหมอนได้ ฉะนั้นก็ขอเชิญท่านโฆษกมาแสดง ไม่ทราบว่าจะแสดงอะไร ก็แสดงฝีมือ และก็พูดจาที่อ่อนโยน มาทำให้พวกเราที่ฟินดีฟินรุ่งหมด พวกที่ฟินไม่ดีก็รุ่งหมดเหมือนกัน (เสียงฮา) พวกที่ไม่มีฟินก็ใส่ฟิน แล้วก็ฟังคารมคุณหมอสักก็ฟังคารมโฆษกต่อ ๆ ไป ระหว่างนี้ก็ขออำลาไมโครโฟน (เสียงฮา) คู่นี้ เพื่อไปนั่งทางหลังนี้ แล้วก็ไปหลังตรงเก้าอี้นี้ (เสียงฮา) ถ้ามีอะไรที่น่าสนใจขอให้ปลุกจะได้มาฟังมาดูได้ แล้วก็เวลาเมื่อโฆษกพูดเสร็จแล้วก็ปลุกเสียที เพราะว่าระหว่างที่โฆษกพูดอาจหลับไป แล้วก็เมื่อปลุกแล้วจะได้ฟังว่าโฆษกว่าอย่างไร แล้วก็ปฏิบัติตามที่โฆษกขอร้องคือว่าอ่านเพลงอะไร จะให้มีเล่นเพลงอะไรอย่างไร วงดนตรีข้างหลังนี้ก็ปฏิบัติด้วยความเคร่งครัดตามเคย ก็ขอลาไมโครโฟนทั้งหลาย ทั้งอันนี้ด้วย (เสียงฮา) ไปนั่งทางโน้น (เสียงปรบมือ).

พระบรมราโชวาท

สำหรับพระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือ “วันเด็ก”

ในวัยเด็ก คนมีความว่องไวทางสมองสูง สามารถรับทราบและจดจำได้รวดเร็ว ถ้าพยายามเล่าเรียนวิชาความรู้ พยายามสังเกตพิจารณาสิ่งต่าง ๆ พยายามฝึกหัดตนให้มีเหตุผล มีระเบียบ มีความดี ก็จะติดเป็นนิสัย และสามารถนำออกมาใช้ได้โดยถูกต้อง ช่วยให้เกิดความสุข ความสำเร็จ และความรุ่งเรืองแก่ตนได้อย่างแน่นอนในวันข้างหน้า.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการคณะคริสเตียนชาวไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจคณะคริสเตียนที่ได้บริจาคข้าวสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย เพราะว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้มีอุทกภัยรุนแรงในจังหวัดภาคเหนือ และในภาคอื่น ๆ ที่มีความเดือดร้อนก็ได้ช่วยด้วยสิ่งอุปโภคบริโภคมาก ทั้งเรือไรฟ่อน้ำ และทั้งหน่วยราชการ ทั้งเอกชนได้ช่วยสมทบ ทำให้เห็นว่าในประเทศไทย เราทุกคนไม่ว่าศาสนาใด ก็มีจิตใจอันเดียวกัน คือเมตตาต่อผู้เคราะห์ร้าย การเมตตาหรือรู้สึกว่าเป็นห่วงผู้ที่ร่วมชาติที่ประสบความเดือดร้อนนี้ เป็นสิ่งที่จะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ และอยู่ในหลักของศาสนาทุกศาสนา ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายได้บริจาคข้าว เป็นการช่วยเหลือสังคมหลายทาง จึงเป็นบุญกุศลที่ทำ ข้าวนี้ก็ไปช่วยผู้ที่ยากไร้ เป็นไปตามจุดประสงค์หรือตามคำสั่งสอนของทางศาสนา และได้เป็นการกระชับไมตรีระหว่างประชาชนทุกชาติ ก็เป็นกฎที่อยู่ในคำสั่งสอนของทุกศาสนาเหมือนกัน

ขอให้มีความตั้งใจกำลังกายพร้อมสมบูรณ์ มีความเจริญรุ่งเรือง และมีความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ ที่ทำ ทั้งมีความสุขกายสบายใจตลอดไป.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายนิรุทธิ์ จันทัก่อน กรรมการคณะคริสเตียนชาวไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ รวม ๗ คน เฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายข้าวสาร จำนวน ๑๐๐ กระสอบ ซึ่งคริสต์ศาสนิกชนในประเทศไทย ได้มีจิตศรัทธาร่วมใจกันบริจาคเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยทางภาคเหนือตามพระราชอัธยาศัย

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้า ฯ
รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ
ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้พบกับคณะครูอาวุโส ทั้งได้มอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือของมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ไปด้วย ขอแสดงความนิยมและความชื่นชมด้วยอย่างมาก รายงานเรื่องทุน รวมทั้งการปฏิบัติต่าง ๆ ของมูลนิธิที่แถลงให้ทราบนั้นก็เป็นที่น่าพอใจ

งานของครูเป็นงานพิเศษ ผิดแปลกกว่างานอื่น ๆ กล่าวในแง่หนึ่งที่สำคัญ ก็คือว่า ครูจะหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ ความร่ำรวย หรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญจะเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูแท้ก็พึงใจและภูมิใจอยู่แล้ว ดูเหมือนจะภูมิใจยิ่งกว่าข้าวของเงินทองและยศศักดิ์เสียอีก ถึงแม้ผู้ใดใครก็ตาม เมื่อมองให้ลึกซึ้งแล้วก็ย่อมเห็นว่าเป็นความจริงอย่างนั้น เพราะความมั่งมีและความยิ่งใหญ่ ไม่อาจบันดาลหรือซื้อหาความผูกพันทางใจอันแท้จริงจากผู้ใดได้ แต่ความเป็นครูนั้น ผูกพันใจคนไว้ได้โดยอัตโนมัติ ไม่ต้องซื้อหาหรือใช้อำนาจราชศักดิ์ข่มขู่เอามาขึ้นชื่อว่าครูกับศิษย์แล้วที่จะสัมพันธ์กันนั้นยากนัก ผู้ที่ไม่รู้จัก ไม่เอื้อเฟื้อครู ดูเหมือนจะมีแต่คนที่กำลังล้มตัวล้มมา ในลายศอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เท่านั้น ฉะนั้น ครูจึงไม่มีเหตุอันใดที่จะต้องแสวงหาความพอใจในประโยชน์ทางวัตถุให้มากจนเกินจำเป็น เพราะหากหันมาหาประโยชน์ทางวัตถุเกินไปแล้ว ก็จะทำหน้าที่ครูหรือเป็นครูได้ไม่เต็มที่

ในทุกวันนี้ การปฏิบัติของครูบางหมู่ ทำให้รู้สึกกันทั่วไปว่า ครูไม่ค่อยห่วงประโยชน์ที่ควรจะห่วง หันไปห่วงยศ ห่วงตำแหน่ง ห่วงสิทธิ และที่ค่อนข้างจะร้ายอยู่ก็คือห่วงรายได้ ความห่วงสิ่งเหล่านี้ ถ้าปล่อยไว้ จะค่อย ๆ เข้ามาทำลายความเป็นครูที่ละเล็กละน้อย ซึ่งเชื่อว่า ที่สุดจะสามารถบั่นทอนทำลายความมีน้ำใจ ความเมตตา ความเสียสละทุกอย่างได้ ทำให้กลายเป็นคนขาดน้ำใจ ละโมบ เห็นแก่ตัว ลืมประโยชน์ของศิษย์ กล่าวสั้น ๆ คือจะไม่มีอะไรดีเหลือพอที่จะเคารพนับถือกันได้ เป็นที่น่าวิตกว่า ครูเหล่านั้นจะผูกพันใจใครไว้ได้อย่างไร จะทำงานของตัวให้บรรลุผลสำเร็จที่แท้จริงได้อย่างไร และจะมีอะไรเกิดขึ้นแก่การศึกษาของเรา

ท่านทั้งหลาย ถึงหากจะหันหน้าทีไปตามระเบียบ ข้าพเจ้าก็ยังคิดว่า มีกำลังโดยเฉพาะกำลังใจ พอเพียงที่จะปฏิบัติการเพื่อความเป็นครู และเพื่อเยาวชนต่อไปได้อีกมาก ขอท่านอย่าทอดทิ้งงานการศึกษา ขอให้ช่วยกันดำรงสถาบันอันทรงเกียรติของครูไว้อย่างน้อย เพียงแต่ทำตัวเป็นครูที่แท้ต่อไป ให้เป็นตัวอย่างแก่คนรุ่นหลัง ก็จะได้กุศลที่สูงอย่างยิ่งแล้ว

ขออวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จทุกประการ มีความสุขสงบทั้งกายใจทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการ

และสมาชิกสมาคมผู้ประกอบอาชีพขับรถยนต์สามล้อ^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าปลาบปลื้มมากที่ได้พบกับท่านทั้งหลาย และดีใจที่ได้เห็นท่านประกอบอาชีพด้วยดีและมีจิตใจที่เมตตา อุทิศส่วเวลามาพบกันในวันนี้ และนำข่าวสารมาด้วยตัวเอง สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ความปลาบปลื้มที่มียิ่งทวีคูณขึ้นมาเมื่อนึกถึงว่า การกระทำของท่านทั้งหลายเป็นการกระทำที่ดีที่ชอบ และเป็นสัญลักษณ์เป็นนิมิตดีของการเป็นอยู่ของเราทุกคน แสดงให้เห็นว่าท่านเข้าใจในความเป็นอยู่ของประเทศไทยโดยแท้ คือทุกคนจะต้องช่วยกัน หนุนนำกัน ผู้ที่สามารถที่จะประกอบอาชีพโดยดีก็เมตตาและช่วยเหลือในผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติ ในพื้นที่เมื่อเดือนที่แล้วทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ประสบความเดือดร้อนในเรื่องของอุทกภัย และมีผู้ที่ต้องลำบาก ขาดเครื่องอุปโภคบริโภคเป็นจำนวนมาก มีผู้ที่มีจิตใจเมตตาได้ช่วยกันส่งของไปบรรเทาความเดือดร้อนเขา ทำให้ผู้ที่ประสบภัยเหล่านั้นสามารถที่จะฟื้นคืนตัวขึ้นมาโดยเร็ว และในปัจจุบันนี้ก็ยังมีเหตุที่เรื่องของภัยธรรมชาติต่อไปอีกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและยังคงจะมีอีกต่อไป ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้ร่วมกันนำข่าวสารมาสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้น จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ประโยชน์นี้มีโดยตรงก็คือ ผู้ที่ประสบภัยก็สามารถที่จะมีสิ่งที่จะบริโภค แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดคือน้ำใจของท่าน แสดงให้เห็นว่าจะมีสถานการณ์อย่างไรก็ตามประเทศไทยจะรอดพ้นอันตรายใด ๆ ได้ด้วยน้ำใจนี้ เพราะประชาชนในประเทศเข้าใจลึกซึ้งถึงความสามัคคีและความคนไทยว่า เราจะต้องช่วยซึ่งกันและกันเสมอ เราจะต้องอุดหนุนซึ่งกันและกันเสมอ และความรู้ในข้อนี้ทำให้ประเทศไทยอยู่ได้ จะเป็นใครก็ตาม มีหน้าที่อะไรก็ตาม มีอาชีพอะไรก็ตาม ถ้านึกถึงผู้อื่นด้วย ก็เท่ากับได้ช่วยชาติให้มั่นคง และชาติมั่นคงแล้วทุกคนจะได้รับประโยชน์ ได้รับประโยชน์ทางวัตถุก็มี คือสามารถที่จะอยู่ในบ้านเมืองที่สงบพอสมควร มีความเจริญพอสมควร ทางใจเราก็มีความภูมิใจว่าเราสร้างชาติ แต่ละคนเป็นผู้สร้างชาติให้มั่นคงเรื่องนี้ ที่ท่านมาในวันนี้ ก็แสดงให้เห็นชัด ให้เห็นว่าเรามีหัวใจ เรามีความมั่นคงได้ ท่านทั้งหลายก็ได้สละทรัพย์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายประทีป เสียงหวาน นายสมาคมผู้ประกอบอาชีพขับรถยนต์สามล้อ นำคณะกรรมการและสมาชิกของสมาคมฯ จำนวน ๑๖๑ คน เฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายข่าวสาร จำนวน ๓๑๕ กระสอบ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยทางภาคเหนือ

เพื่อซื้อข้าวสาร และสละเวลาเพื่อมาพร้อมกันในวันนี้ ก็ได้แสดงความสามัคคีแสดงน้ำใจที่ตั้งงาม จึงบอกได้ว่าเกิดความปลาบปลื้ม เกิดความหวังและยินดีอย่างยิ่ง ขอขอบใจทุกคนที่ได้แสดงน้ำใจในโอกาสนี้ และที่ได้แสดงน้ำใจมาแล้วในโอกาสก่อน ๆ ที่ได้ช่วยกันรักษาความเป็นปึกแผ่นของคนไทยทั้งหมด ต้องขอบใจ เพราะถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ

ขอให้น้ำใจนี้ กุศลที่ได้ทำนี้ ได้บันดาลให้ทุกคนสามารถประกอบอาชีพอย่างราบรื่น และมีความสุขความสบาย มีความก้าวหน้ามั่นคง ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ไม่เจ็บไม่ไข้ ประสบผลดี ประสบความสำเร็จทุกประการ ก็ขอขอบใจ ณ ที่นี้อีกทีที่แสดงน้ำใจ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ
และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษา

การป้องกันประเทศในยามนี้ มีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวพันซับซ้อนกันมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความสามารถ และความรอบรู้อย่างสูง พร้อมทั้งความร่วมมือประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ของหน่วยราชการทุกหน่วย และสำคัญที่สุด ของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ซึ่งเป็นผู้วางนโยบายและวางแผนการปฏิบัติ ดังนั้น ทางราชการจึงจัดให้ท่านทั้งหลายได้เข้ารับการอบรมในสถาบันชั้นสูงของชาติ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถอันควรแก่งานที่จะปฏิบัติร่วมกันต่อไป

การอบรมนั้นเป็นเรื่องจำเป็นขั้นหนึ่ง แต่เรื่องที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือการปฏิบัติของแต่ละท่าน เพราะผลที่จะเกิดขึ้นแก่บ้านเมืองอยู่ตรงนั้น ในบัดนี้ท่านทั้งปวงต่างก็ทราบดีอยู่แล้ว ถึงกิจที่จะต้องปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการและลู่ทางที่จะปฏิบัติ หากท่านตั้งความปรารถนาอันมั่นคงที่จะทำงาน ลงมือปฏิบัติการทุกอย่างด้วยความมั่นใจ และเข้มแข็งมีสติควบคุมตัวอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งไม่ละทิ้งอุดมคติและหลักการเดิม ที่จะทำงานด้วยความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ เชื่อว่าท่านจะสามารถทำงานสำเร็จจุดประสงค์ได้ทุกประการ และจะสามารถนำพาชาติประเทศให้ก้าวถึงความมั่นคงปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าและความผาสุกร่มเย็นได้ดังปรารถนา

ขออำนวยพรให้ทุกฝ่าย ทุกเหล่า ทุกคน ได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่ มีความสุข ความเจริญ และความสวัสดิ์ตลอดทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานจากประเทศไทย
ซึ่งจะเดินทางไปทดสอบอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน ณ สหพันธ์มาเลเซีย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๖

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่เราสามารถส่งผู้ไปทดสอบการอ่านพระคัมภีร์ และได้ส่งไปหลายครั้งแล้วและได้ผลดี ได้รางวัลและชมเชยว่าได้อ่านถูกต้อง

การอ่านพระคัมภีร์อย่างถูกต้องและเหมาะสมนี้เป็นสิ่งที่สำคัญ หมายถึงว่าได้นำพระคัมภีร์มาอ่านและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จะทำให้การปฏิบัติทางศาสนาถูกต้อง ซึ่งถ้าปฏิบัติศาสนาอย่างถูกต้องและอย่างเคร่งครัดนั้น จะนำความเจริญรุ่งเรืองแก่ผู้ที่ปฏิบัติดีชอบเช่นนั้น ฉะนั้นการที่ไปนี้ก็นับว่าเป็นประโยชน์แก่ตนและประโยชน์แก่หมู่ชน ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เพราะว่าแสดงให้เห็นว่าคนในเมืองไทยมีความซนหมั่นเพียร มีความเคร่งครัด มีความดี เท่ากับได้แสดงว่าประเทศไทยประกอบด้วยประชาชนที่มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติดีชอบ ฉะนั้นทำให้เกิดความยินดีมากที่ทราบว่าจะไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งและที่ขอพรก็เข้าใจว่า การที่ได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติตนอย่างดีนี้ ก็เป็นพรอันประเสริฐแล้วจากพระเจ้า ก็ขอเพิ่มเติมเพียงแต่ว่า หวังว่าจะได้ผลเต็มเปี่ยมอย่างที่ตั้งใจและให้ประสบความสำเร็จ และทั้งคณะได้เดินทางไปโดยปลอดภัย มีความสำเร็จในกิจการที่ปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์แก่ตนและแก่หมู่คณะด้วย ขอให้ได้ไปโดยปลอดภัย ปฏิบัติงานโดยมีความสำเร็จและมีเกียรติกลับมาเป็นที่ปลื้มใจของพี่น้องและเพื่อนฝูง เป็นที่ภูมิใจของพี่น้องคนไทยด้วยกัน ก็ขอให้มีความสำเร็จ มีความเจริญทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายด่วน สุวรรณศาสน์ จุฬาราชมนตรี นำผู้แทนจากประเทศไทย รวม ๕ คน ซึ่งจะเดินทางไปทดสอบอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน ณ สหพันธ์มาเลเซีย เฝ้าฯ รับพระราชทานพร ในโอกาสนี้ได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยด้วย.

พระราชดำรัส

ณ หอพระสมุด สวณจิตรลดา

วันอาทิตย์ ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

วันนี้ เป็นวันมหาวิปโยค ที่น่าเศร้าสลดอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย ตลอดระยะเวลา ๖-๗ วัน ที่ผ่านมา ได้มีการเรียกร้องและการเจรจากัน จนกระทั่งนักศึกษาและรัฐบาลทำข้อตกลงกันได้ แต่แล้วมีการขว้างระเบิดขวดและยิงแกสน้ำตาขึ้น ทำให้เกิดการปะทะกัน และมีคนได้รับบาดเจ็บหลายคน ความรุนแรงได้ทวีขึ้นทั้งพระนคร ถึงขั้นจราจล และยังไม่สิ้นสุด มีคนไทยด้วยกันต้องเสียชีวิตนับร้อย

ขอให้ทุกฝ่ายทุกคนจงระงับเหตุแห่งความรุนแรงด้วยการตั้งสติยับยั้ง เพื่อให้ชาติบ้านเมืองคืนสู่สภาพปรกติเร็วที่สุด

อนึ่งเพื่อขจัดเหตุร้ายนั้น จอมพล ถนอม กิตติขจร ได้ขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อค่ำวันนี้ ข้าพเจ้าจึงแต่งตั้งให้ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

ขอให้ทุกคนทุกฝ่ายร่วมกันสนับสนุน เพื่อให้คณะรัฐบาลใหม่สามารถบริหารงานแผ่นดินได้โดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม และแก้ไขสถานการณ์ให้คืนสู่สภาพเรียบร้อยได้โดยเร็ว ย้ำความสงบสุขความเจริญรุ่งเรืองให้บังเกิดแก่ประเทศและประชาชนชาวไทยโดยทั่วกัน.

กระแสพระบรมราชาโชวาท^(๑)

ในโอกาสที่นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี
นำคณะรัฐมนตรีเฝ้า ฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันอังคาร ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าขอขอบใจนายกรัฐมนตรีที่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีทุกท่านที่ได้รับเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาลใหม่ ท่านได้มารับตำแหน่งในวาระที่วิกฤตอย่างยิ่ง และเป็นสถานการณ์ที่ฉุกเฉิน การที่ได้รับตำแหน่งในวาระนี้จึงเป็นสิ่งที่ลำบากที่จะปฏิบัติต่อไป เพราะว่างานต่าง ๆ จะต้องทำด้วยความกล้าหาญ ทำด้วยความรอบคอบ เพื่อให้สามารถนำพาประเทศชาติให้มีความมั่นคงและมีความเจริญต่อไป

ปัญหาของสถานการณ์ในปัจจุบันนี้มีแปลกประหลาดหลายอย่าง คือนอกจากงานตามปกติของประเทศชาติที่จะต้องปฏิบัติ เช่นสวัสดิภาพของประชาชน ความก้าวหน้าของประชาชนตามปกติแล้ว ยังมีสถานการณ์ที่แหวกแนว และถ้าพูดถึงสถานการณ์แบ่งก็ได้เป็นสองอย่าง แบ่งสถานการณ์เป็นทางวัตถุอย่างหนึ่ง กับสถานการณ์ทางจิตใจอีกอย่างหนึ่ง ทางวัตถุสำหรับในกรุงเทพฯ นอกจากสถานการณ์ทางวัตถุที่เป็นปกติคือสิ่งก่อสร้างขึ้นมา ซึ่งจะต้องพยายามสร้างให้ดีขึ้น ยังมีสิ่งที่ถูกทำลายซึ่งจะต้องซ่อมแซมในทางจิตใจก็เช่นเดียวกัน มีสิ่งที่จะต้องพัฒนาให้ประชาชนมีความคิดที่ดีมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความคิดในทางพัฒนา และอีกอย่างหนึ่งก็ต้องซ่อมแซมจิตใจที่สูญเสียไปด้วยเหตุการณ์ที่ได้ผ่านมาในสัปดาห์ที่แล้ว เหตุการณ์นี้ได้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างประหลาด เพราะว่าเป็นเรื่องของจิตใจที่จะอยากให้มีการปกครองที่ถูกต้อง เพื่อให้ทุกคนได้สามารถอยู่ในประเทศไทยด้วยความมีเกียรติ ด้วยความปลอดภัย และด้วยความภูมิใจ แต่สภาพในปัจจุบันนี้ก็พูดอีกอย่างได้เหมือนกันว่าเป็นอย่างไร ยิ่งค้านกัน คือการได้มาซึ่งสำหรับคนภายนอกทั่ว ๆ ไปเห็นว่าเป็นการได้มาซึ่งประชาธิปไตย โดยได้ต่อสู้ และได้เท่ากับได้ชัยชนะว่ารัฐบาลนี้จะให้ประชาธิปไตย และได้แถลงแล้วว่าก่อนอื่นว่าจะได้รัฐธรรมนูญภายใน ๖ เดือน แต่ในเวลาเดียวกันกลไกต่าง ๆ ของการปกครองก็ลุล่วงไปหมด เช่นการรักษาความสงบก็ตาม คือการรักษาความสะอาดทั้งทางจิตใจและทางวัตถุ แทนที่จะเป็นของทางราชการ ก็เป็นของเอกชน และรัฐบาลนี้ก็จะต้องมีหน้าที่พิเศษ คือจะต้องทำให้ภาระต่าง ๆ กลับคืนมาสู่ตน ภาระต่าง ๆ ของรัฐบาล ของทางราชการก็ต้องกลับมาเป็นของทางราชการ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะให้ได้บรรลุผลถึงจุดประสงค์ของการมีรัฐบาล ของการมีรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย คือเป็นผู้นำพาประเทศไปสู่ความเจริญหรือความดีและโดยมาตามแบบของ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

ประชาธิปไตย ก็คือมีการเลือกผู้แทนของแต่ละคนขึ้นมาเพื่อที่จะมาปกครองประเทศ มาเป็นสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรจึงได้เลือกหรือควบคุมผู้ที่จะมาเป็นคณะรัฐมนตรี ในปัจจุบันนี้คณะรัฐมนตรีตั้งขึ้นมาไม่ใช่โดยที่ประชาชนได้เลือกขึ้นมา แต่โดยตั้งขึ้นมาเฉย ๆ มาทำหน้าที่ ซึ่งควรจะทำได้.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๔๙๒

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คัดขึ้นสำหรับพระราชทานลงพิมพ์

ในหนังสือที่ระลึกแจกในงานถวายบังคมพระบรมฉายาลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสำนักเซ็นท์เจม กรุงลอนดอน

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๖

“เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ยังมีคนเป็นจำนวนมากที่เอาใจใส่เฝ้าดูการกระทำของท่านอยู่ต่อไป ใครทำดีก็ได้รับคำชมเชยและสรรเสริญ ใครทำไม่ดี เขาก็จะพากันติและพลอยติชมถึงสถานศึกษาของท่านด้วย ชื่อมหาวิทยาลัยของท่านคือ “จุฬาลงกรณ์” จะติดตัวท่านไปด้วยเสมอไม่ว่าจะประพุดดีหรือประพุดชั่ว ฉะนั้นทุก ๆ ครั้งที่ท่านจะกระทำการสิ่งใดลงไปจงคิดแล้วคิดอีก ทบทวนดูทั้งทางได้ทางเสียให้แน่ชัดเสียก่อน “จุฬาลงกรณ์” หากได้เป็นแต่เพียงชื่อของมหาวิทยาลัยนี้เท่านั้นไม่ ยังเป็นนามของผู้พระราชทานกำเนิดของสถานที่แห่งนี้ด้วย ฉะนั้น จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่ท่านจะต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนไปจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้”

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ถนน หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า อีกครั้งหนึ่ง และพอใจมากที่ได้ทราบว่าสถาบันได้รับความนิยมเชื่อถือและสนับสนุนอย่างกว้างขวาง จากวงการ ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การที่พยายามจัดการฝึกหัดอบรมนักศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์อันแน่วแน่ ให้ สอดคล้องกับความต้องการและสภาพการณ์ของประเทศอย่างเคร่งครัดนั้น เป็นการถูกต้องเหมาะสมยิ่ง

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ในการที่ได้รับเกียรติพร้อมกับความ สำเร็จ

เท่าที่ทราบจากรายงานของนายกสภาสถาบัน ควรจะแน่ใจได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ เป็นผู้ที่มีความ พร้อม มีความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและด้านการปฏิบัติตลอดจนมีจิตใจดี เหมาะสมที่จะเป็นหัวหน้างานที่ เข้มแข็งและสุจริต เพราะได้รับการฝึกหัดอบรมมาแล้วโดยสมบูรณ์ ทุกคนจึงควรสำนึกโดยตระหนักว่า เมื่อได้ เตรียมตัวพร้อมแล้วดังนี้ ก็เกิดมีความจำเป็นและความรับผิดชอบขึ้น ที่จะต้องปฏิบัติงานให้ได้ผลเต็มบริบูรณ์ เพื่อ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคง ให้แก่ตนเองและแก่ชาติบ้านเมือง ในทางปฏิบัติ เบื้องต้นจะต้องมี ความมั่นใจ มีความบริสุทธิ์ใจต่อหน้าที่แล้วจะต้องมีความเข้มแข็ง มีความพากเพียรอันสม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง ทั้ง ต้องมีความเป็นระเบียบในกระบวนการปฏิบัติงานโดยตลอด นอกจากนี้ ในฐานะที่จะเป็นครูบาอาจารย์หรือ หัวหน้างานในวันข้างหน้า จำเป็นจะต้องมีความสุจริตยุติธรรม ทำตัวให้เป็นตัวอย่างและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ไม่ยอมพ่ายแพ้แก่ความโลภ ความลึกลับ ความริษยาแตกร้ายกัน ต้องมุ่งมั่นในประโยชน์อันยั่งยืนไพศาล ของส่วนรวมเป็นเป้าหมาย จึงจะเชื่อได้ว่า จะประสบความสำเร็จและชื่อเสียงเกียรติคุณทุก ๆ ประการดั่งที่ ประารถนา

ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสุขความสวัสดิ มีความสำเร็จก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิตทั่วทุกคน.

พระราชดำรัส

ในการเสด็จพระราชดำเนินไปในงานครบ ๑๐ ปี
ของโรงเรียนราชประชาสถาลัยและทรงเปิดอาคารหลังแรก
ที่สร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน
ณ โรงเรียนราชประชาสถาลัย อำเภอพระประแดง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาเยี่ยมโรงเรียนราชประชาสถาลัยในโอกาสที่ก่อตั้งมาครบ ๑๐ ปี และได้มาทำพิธีเปิดอาคารใหม่ ซึ่งเป็นอาคารหลังแรกที่สร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน ในคราวเดียวกัน

รายงานของประธานกรรมการจัดโรงเรียนราชประชาสถาลัย ที่บรรยายถึงประวัติการณ์ของโรงเรียน ตั้งแต่เริ่มดำริจัดตั้งเป็นโรงเรียนเล็ก ๆ สำหรับบุตรผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อนแล้วค่อยขยายตัวเจริญขึ้นมาจนเป็นโรงเรียนที่มีหลักฐานมั่นคง ทั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์แห่งแรกที่สอนตามหลักสูตรโรงเรียนมัธยมแบบประสม นั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าพอใจนัก ผู้บริหาร ครู นักเรียนทุกคน พึงถือเป็นเกียรติประวัติอันควรภูมิใจ และจดจำไว้เป็นกำลังใจในการที่จะทำหน้าที่การงานของตน ๆ ให้ก้าวหน้าต่อไป

ความสำเร็จของโรงเรียนนี้ เกิดขึ้นจากความร่วมแรงร่วมใจและความเพียรพยายามของบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการจัดโรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกชั้นทุกคน ตลอดจนทางราชการพ่อค้าประชาชนทั่วไป แม้จะมีกำลังคน กำลังความช่วยเหลืออุปถัมภ์ และกำลังความเพียรอยู่พร้อมเช่นนี้ ก็ยังต้องกินเวลานานถึง ๑๐ ปี กว่าจะดำเนินงานก้าวหน้ามาตามจุดประสงค์ได้ ทุกคนจึงควรจะได้เข้าใจโดยตระหนักว่าการทำงานสำคัญ ๆ จำเป็นที่จะต้องอาศัยความตั้งใจจริง และความเพียรพยายามอย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อ ยิ่งเป็นงานอบรมสั่งสอนเด็ก ที่ต้องกระทำต่อเนื่องกันอย่างไม่ขาดสาย ยิ่งจำเป็นที่ท่านจะต้องรักษาความตั้งใจและความอุตสาหะพากเพียรไว้ให้มั่นคงที่สุด จึงจะสามารถก้าวไปถึงจุดมุ่งหมายโดยสมบูรณ์บริบูรณ์ได้

ข้าพเจ้าขอแสดงความนิยมยกย่องผู้มีส่วนร่วมมีใจ ร่วมความเมตตาและความเสียสละเพื่อกิจการโรงเรียนราชประชาสถาลัยทั่วทุกคน ทั้งผู้ที่ได้เริ่มงานมาตั้งแต่ต้นและผู้ที่มาภายหลัง ขอขอบใจทางราชการที่ได้อนุเคราะห์สนับสนุนด้วยดีตลอดมา และโดยเฉพาะที่จัดสรรงบประมาณสำหรับสร้างอาคารให้แก่โรงเรียนในครั้งนี้

ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดอาคารหลังใหม่ของโรงเรียน ณ บัดนี้ ขอให้เป็นที่อำนวยความรู้ ความเป็นคนดีแก่นักเรียนที่จะได้เข้าศึกษาจนทุกคน และขอให้ผู้ที่มาร่วมในพิธีนี้มีความสุขความสวัสดิ์ สำเร็จในสิ่ง ที่ถึงปรารถนาโดยทั่วกัน.

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์ ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ^(๒)

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันเสาร์ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสพบปะกับนักเรียนนักศึกษาทั้งหลาย ผู้เป็นผู้แทนของนักเรียนและนักศึกษาอีกมากหลาย และทราบดีว่าในระยะนี้มีความสะเทือนใจมาก โดยได้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ทำให้มีความรู้สึกเป็นพิเศษ เรื่องที่ได้ผ่านมานี้ย่อมเป็นสิ่งที่น่าสะเทือนใจมากจริง ๆ แต่ว่าถ้าเราทุกคนจะพิจารณาดูแล้วก็ต้องถือว่าเป็นบทเรียน และเป็นสิ่งที่จะเป็นรากฐานสำหรับอนาคตได้ ฉะนั้นเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจึงต้องรับการพิจารณาอย่างรอบคอบ ในเบื้องต้นก็ขอแสดงความชื่นชม แม้ว่าอยู่ในสถานการณ์ที่น่าหนักใจปานใด แต่ความร่วมมือของเหล่านักเรียนนักศึกษาก็ทำให้สามารถกลับคืนสู่สภาพปกติในไม่ช้าในเวลาอันสั้น ที่เห็นได้ชัดอย่างยิ่งก็เช่นการจราจร ซึ่งในเวลาที่ย่ำแย่ มีเหล่านักเสื่อได้มาช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งทำให้สถานการณ์เบาบางลงไปยังนอกจากนี้เวลามีเหตุอะไร ทุกคนก็ได้ช่วยกันเพื่อให้ระงับเหตุ อันนี้เป็นเหตุผลที่ทำให้บ้านเมืองของเราแม้จะมีความปั่นป่วนได้กลับคืนสู่สภาพปกติได้ และอย่างนี้อธิบดียังได้กล่าวว่านานาประเทศได้มีความยุ่งยาก แต่ประเทศไทยแม้จะมีความยุ่งยากก็ยังอยู่ได้ มั่นคงได้ อันนี้เป็นความลับ ฉะนั้นทุกคนจะเป็นนักเรียน จะเป็นนักศึกษา จะเป็นครูในสถาบันใดก็ตาม ตลอดจนประชาชนทั่วไปก็ต้องสำนึกถึงข้อนี้ซึ่งสำคัญ คือคนไทยทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด มีศาสนาใด มีอาชีพใด ย่อมต้องช่วยซึ่งกันและกัน ช่วยกันอุ้มชูชาติบ้านเมืองคือส่วนรวมให้อยู่ได้ ข้อนี้ได้พูดมาเสมอ และคงได้ยินจากหลายคนที่ให้คำแนะนำให้โอวาทว่าทุกคนต้องนึกถึงส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ที่ต้องเห็นแก่ส่วนรวมเป็นที่ตั้งนั้นก็เพราะเหตุว่า แต่ละคน แต่ละบุคคลต้องอาศัยส่วนรวมเป็นที่อยู่อาศัย ถ้าส่วนรวมอยู่เย็นเป็นสุขแต่ละบุคคลก็อยู่เย็นเป็นสุข ฉะนั้นทุกคนมีหน้าที่ที่จะสร้างให้ส่วนรวมมีความมั่นคงและความสงบ

เพื่อการนี้ก็ต้องพิจารณาต่อไปว่าจะทำอย่างไร แต่ละคนมีหน้าที่และได้รับคำบอกอยู่เสมอว่านักเรียนก็มีหน้าที่ที่จะเรียน อันนี้อาจน่ารำคาญบ้าง แต่ว่าเหตุผล คือแต่ละคนมีพลังของตัวเองสร้างขึ้นมา และรวมพลังก็เป็นพลังแรง พลังนี้มีหลายชนิด พลังกายและพลังใจ ทั้งพลังความรู้ ถ้าได้รวบรวมพลังกายได้แล้วก็เป็นสิ่งอย่างหนึ่งที่น่าชื่นชม เพื่อให้พลังกายนี้ได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้มากยิ่งขึ้น ต้องพยายามที่จะสร้างพลังวิชาความรู้และ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้ นายพงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรต อธิบดีกรมอาชีวศึกษา นำนักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์ ของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และสามัญศึกษา เฝ้าฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท.

พลังใจให้มีขึ้น พลังจิตใจนี้ถ้าพูดโดยส่วนรวมแล้วเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะรวมทั้งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทราบว่ามีสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร ทั้งทำให้สามารถที่จะคิดดีชอบเพื่อให้ตนได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวมได้ดี ยกตัวอย่างเวลาเรามีความโกรธแค้น เราก็มีกำลังกายมาก แต่ว่ากำลังกายนั้นอาจมีไม่ได้เต็มที่ คือไม่ได้รับการควบคุมจากวิชาความรู้หรือสิ่งที่ดีที่อยู่ในตัวได้ อาจปะปะไปบ้าง ฉะนั้นความโกรธนั้นก็ส่งผลทำให้เราไม่สามารถที่จะใช้กำลังกายโดยเต็มเปี่ยม เหตุผลก็คือเวลาเรามีความโกรธ จิตใจของเราไม่สว่าง มีสิ่งที่มาครอบอยู่ ทำให้มืดมนไม่เห็นทางเราจึงอาจปะปะ และมีชื่อเสียงความโกรธ ความเศร้าก็ทำให้มืดก็ได้ หรือแม้แต่ความดีใจก็ทำให้มืดก็ได้ ฉะนั้นทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะควบคุมจิตใจ ทั้งจิตใจทางโกรธ ทางเศร้า หรือทางดีใจเพื่อให้ทุกคนสามารถที่จะมีความสว่างในใจ

ในวันนี้เพื่อที่จะให้ขจัดความเศร้าหรือความโกรธหรือความดีใจเพื่อให้มีความสว่างจึงได้มีการสวดมนต์ของพระทั่วราชอาณาจักร เพื่อที่จะให้มีความสว่างไสวในใจของประชาชนทุกคน การสวดมนต์ครั้งนี้ก็เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ระลึกถึงสิ่งที่ดีที่งาม และทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถที่จะหาความสว่าง ที่สวดมนต์วันนี้ก็เป็นการสวดมนต์ทางพุทธศาสนา แต่ศาสนาอื่น ๆ ก็ได้มีการสวดมนต์เหมือนกัน ประชาชนในประเทศไทยก็มีศาสนาต่าง ๆ นานา แต่ละคนก็มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่จะยึดและมีความดีที่จะยึด ฉะนั้นควรที่จะพยายามที่จะยึดสิ่งที่ดีเพื่อความสว่างของตน

คราวนี้มาพูดถึงวิธีที่จะทำให้มีความสว่าง สามารถที่จะมองเห็นสิ่งที่ดีที่งาม และสามารถที่จะสร้างกำลังใจและกำลังวิชาให้แก่ตน คือแต่ละคนที่มาในวันนี้ก็เป็นผู้ที่กำลังศึกษาวิชาความรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบเป็นประโยชน์ในวันข้างหน้าเพื่อสร้างตน สร้างบ้านเมืองให้มีความเจริญ ให้สามารถที่จะใช้วิชาความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและแก่ส่วนตัว ถ้าแต่ละคนพากเพียรที่จะศึกษาในวิชาการ จะเป็นวิชาการใดก็ตามอย่างเคร่งครัดและอย่างขะมักเขม้น ก็จะแก้ปัญหาในการสร้างบ้านเมืองได้อย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าถ้าขาดวิชาความรู้ก็เท่ากับไม่สามารถที่จะใช้กำลังของตนเพื่อให้เป็นประโยชน์ได้เต็มที่ เมื่อมีโอกาสเรียน ก็จะช่วยให้สร้างเสริมตนเองให้มีความสามารถสูง ทำให้มีทางที่จะช่วยส่วนรวมมากขึ้น ตัวเองเท่ากับเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง เครื่องมือทุกชนิดถ้าเราไม่สามารถที่จะใช้ ก็ไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ เครื่องมือมีเครื่องมือที่ง่าย ๆ และมีเครื่องมือที่ค่อนข้างจะมีกลไกที่ยุ่งยากและสับสน กลไกที่ยุ่งยากสับสนนั้น ถ้าทุกคนจะใช้ก็ต้องพยายามเรียนรู้ แต่กลไกที่ง่าย ๆ หรือเครื่องมือที่ง่าย ๆ ก็ต้องเรียนรู้เหมือนกัน ให้ยกตัวอย่างที่ง่ายที่สุดคืออย่างไม้บรรทัดที่แต่ละคนต้องใช้ทุกวิชาเขาก็ใช้ไม้บรรทัดดีเส้น โดยเฉพาะวิชาอย่าง

ช่างก่อสร้างเขาก็ใช้ไม้บรรทัดสำหรับขีดเส้น ถ้าหากเราใช้ไม่เป็นก็ถือว่าเป็นไม้ แล้วก็เท่าที่ได้เห็น บางทีเคยเห็นเขาถือไม้บรรทัดไว้เป็นสำหรับตีหัวคน ไม้ใช้สำหรับมาใช้เพื่อที่จะวัดส่วนและขีดเส้น การใช้ไม้บรรทัดมาตีหัวคนนั้นก็มิประโยชน์เหมือนกัน แต่ว่าประโยชน์ของไม้บรรทัดก็จำกัดในข้อนั้น ใช้อื่น ๆ ก็ยังได้ แต่ถ้ามาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ของไม้บรรทัด ก็จะทำให้สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดี แล้วก็ก็เป็นประโยชน์มากขึ้นตามลำดับ ไม้บรรทัดนั้นส่วนมากก็มีขีดเอาไว้ว่ามีเซนติเมตร บางอันที่มีมากกว่า อาจมีเป็นมมจากหรือเป็นมมต่าง ๆ ถ้าเรามาใช้ประโยชน์จากไม้บรรทัดนี้ เราจะสามารถจะสร้างตึกรามที่ใหญ่โต เขียนแบบเขียนหรือสร้างถนนได้ เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมแก่ตนเองได้มาก ฉะนั้นการใช้เครื่องมือก็ย่อมต้องเรียนรู้วิชาให้ใช้เป็นประโยชน์ให้ใช้เต็มที่ แต่ละคนมีสมอง มีกาย ก็ต้องเรียนรู้ที่จะใช้ให้ถูกต้องเพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่ตน ประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงขอวิงวอนให้นักเรียน นักศึกษาทั้งหลายให้พยายามที่จะสร้างตนเองด้วยการขะมักเขม้นในการเรียน การเรียนนี้เขาอาจว่าได้ว่าที่บอกให้เรียนเกิดขึ้น อาจนึกว่าให้เรียนเพราะว่าไม่อยากให้มาก่อความวุ่นวาย ถ้ามาถามว่าเป็นเช่นนี้จริงหรือเปล่า ก็ขอตอบว่าจริงส่วนหนึ่ง เพราะว่าคนที่มีความรู้จะสามารถที่จะก่อความวุ่นวายในทางที่มีประโยชน์ถ้าเราก่อวุ่นวายทั้งที ก็ขอให้ก่อวุ่นวายที่เป็นประโยชน์ ในระยะเวลาที่ผ่านมาก็เป็นเวลาหลายปีอยู่ ก็เห็นว่ามีการแสดงความวุ่นวายที่เป็นประโยชน์บ้างไม่ประโยชน์บ้าง แต่ที่ไม่เป็นประโยชน์ก็มากอยู่ ไม้ไม่เป็นประโยชน์นี้แหละที่หนักใจถึงขอให้ทุกคนพิจารณาในการหาความรู้วิชาการและหาความรู้ในทางจิตใจ เพื่อที่จะให้ความวุ่นวายที่ไม่เป็นประโยชน์นั้นเป็นประโยชน์ขึ้นมา ความวุ่นวายที่จะไม่เป็นประโยชน์นั้นเป็นสิ่งที่มิใช่เสียหายหลายอย่าง เสียหายต่อตนเอง คือแต่ละคน แต่ละนักเรียน แต่ละนักศึกษา และเป็นชื่อเสียงแก่บ้านเมือง คือชื่อเสียงแก่แต่ละคน และแก่ชื่อเสียงของสถาบันของตน จะเป็นโรงเรียน จะเป็นมหาวิทยาลัย จะเป็นวิทยาลัยก็ตาม เสียหายเพราะว่าทำให้คนเขาเสื่อมความนับถือ ถ้าก่อความวุ่นวายที่ไร้ประโยชน์ ทำให้เสื่อมความนับถือ ก็ทำให้เสื่อมกำลังของตนเองด้วยซ้ำ เพราะว่าคนก็ระแวงคนก็ดูถูก ฉะนั้นที่ขอวิงวอนให้เรียนและไม่ให้ก่อวุ่นวายนั้นไม่ใช่เพราะผู้พูดวิงวอนเพื่อผู้พูด แต่ว่าวิงวอนเพื่อตัวของท่านเองทุกคน เพื่อให้มีชื่อเสียงที่ดี เมื่อมีชื่อเสียงที่ดีแล้ว กำลังของแต่ละคนจะเพิ่มขึ้นมาจะมีคนทั่วไปเขาเกรงใจเขานับถือความคิดที่ดี ซึ่งทุกคนก็เชื่อมั่นว่ามีความคิดที่ดี ที่จะสร้างงาน สร้างบ้านให้เจริญ ให้ไม่เหมือนนานาประเทศที่เขาล่มจม ไม่เหมือนนานาประเทศที่เขาประสบเหตุร้าย ให้เป็นเมืองไทยเป็นประเทศไทยที่คงอยู่ ที่มีเกียรติและมีความมั่นคง ก็ขอให้ทุกคนพยายามสร้างตนเพื่อที่จะสร้างบ้านได้ ข้อที่ได้กล่าวเหล่านี้ก็

ยินดีที่ทราบว่าแต่ละคนคิดอยู่เสมอคิดมาอยู่ตลอด และเชื่อว่าทุกคนก็พยายามคิดยิ่งขึ้นในทุกวันนี้ เพราะว่าเหตุการณ์ของบ้านเมืองคับขัน ถ้าทุกคนพยายามที่จะชะมักเขม่นในหน้าที่ของตน คือศึกษาวิชาความรู้ศึกษาใจของตัวเอง ศึกษาสิ่งที่ดีที่งาม และปรองดองกัน ใช้กำลังของตัวเองในทางที่สร้างสรรค์ในทางที่จะเป็นประโยชน์ หรือสร้างเกียรติของตน ซึ่งเท่ากับสร้างเกียรติของบ้านเมือง เราแน่ใจได้ว่าบ้านเมืองของเราจะอยู่ ทุกคนจะมีเสรีภาพ ทุกคนจะมีที่อยู่อย่างสบายอย่างก้าวหน้าได้แน่ ไม่ต้องให้ใครมากดหัวขี้ และประชาธิปไตยที่ทุกคนปรารถนาที่จะเกิดขึ้นโดยแท้

ในข้อสุดท้ายก็ขอพูดถึงว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่พูดนี้ คือการสร้างสรรค์ตนเอง การสร้างบ้านเมืองก็ตาม มิใช่สร้างในวันเดียว ต้องใช้เวลาต้องใช้ความเพียร ต้องใช้ความอดทนเสียสละ แต่สำคัญที่สุดคือความอดทนคือไม่ย่อท้อ ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ดีงามนั้นทำมันหน้าเขื่อ บางทีเหมือนว่าไม่ได้ผล ไม่ดัง คือดูมันครีทำดีนี้ แต่ขอรับรองว่าการทำให้ดีไม่ครีต้องมีความอดทน เวลาข้างหน้าจะเห็นผลแน่นอนในความอดทนของตนในความเพียรของตน ต้องถือว่าวันนี้เราทำยังไม่ได้ผล อย่าไปท้อบอกว่าวันนี้เราทำแล้วก็ไม่ได้ผล พรุ่งนี้เราจะต้องทำอีก วันนี้เราทำ พรุ่งนี้เราก็ทำ อาทิตย์หน้าเราก็ทำ เดือนหน้าเราก็ทำ ผลอาจได้ปีหน้า หรืออีกสองปีหรือสามปีข้างหน้า แต่ว่าถ้าสมมติว่าวันนี้เราทำแล้วบอกว่าไม่มีประโยชน์ เพราะว่าพรุ่งนี้ไม่ได้ผล เลิกเสีย พรุ่งนี้ไม่ได้ผลแน่ เป็นสิ่งที่แน่นอน แต่ว่าพรุ่งนี้เราจะอยู่หรือไม่อยู่ก็ไม่ทราบ ก็เชื่อว่าอยู่ แต่ว่าปีหน้าเราจะอยู่หรือไม่ถ้าเราหยุดทำสิ่งที่ดีฉะนั้น ความไม่ย่อท้อ ความเพียร ความเพียรนี้หมายความว่าไม่ใช่ความเพียรในการทำงานเท่านั้นเอง หมายถึงความเพียรที่จะข่มใจตัวเองด้วย ความกล้าหาญที่จะข่มใจตัวเองให้อดทน ไม่ใช่อดทนแล้วก็เหมือนว่าใครทำก็ทำไปเราทนเอาไว้ เท่ากับคนอื่นเขาเอาเปรียบเรา ไม่ใช่อดทนที่จะยังไม่เห็นผล อดทนที่จะทราบว่าเป็นสิ่งใดที่เราต้องใช้ใช้เวลา ถ้าเราอดทน หรือถ้าพูดตามธรรมดาว่า “เหนียว” ไว้ อดทนในความดี ทำให้ดี เหนียวไว้ในความดีแล้ว ภายภาคหน้าได้ผลแน่

เคยพูดมาหลายแห่งแล้วหลายเรื่อง อย่างเช่นความเลวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเมืองไทยความทุจริตคอร์รัปชันนั้น มี ถ้าแต่ละคนมีปณิธานที่จะไม่คอร์รัปชัน ที่จะไม่ทุจริต และสะสมพลังของตน สร้างตัวเองให้มีความรู้ ให้มีความแข็งแกร่ง และรักษาความรู้นั้น รักษาความแข็งแกร่ง ความมีปณิธานที่จะสร้างความสำเร็จสำหรับส่วนรวมและสำหรับส่วนตัว ถ้ารักษาเหนียวไว้ในความดีนี้ภายภาคหน้าความดีนั้นเกิดขึ้น เราก็ต้องรักษาความดีนั้นไปตลอดคนที่ยัง

มีอายุน้อยมีกำไรเพราะว่าสามารถที่จะถึงในภายหน้าในอนาคตได้ ถ้าเรารักษาความดีวันนี้อย่างจริงจัง ๆ คือรักษาความดีที่สุจริต บริสุทธิ์แท้ ๆ รักษาไว้ได้ สิบปีข้างหน้าท่านทั้งหลายเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญ งานที่สำคัญ ผู้ที่อยู่ในหน้าที่ในวงการสำคัญจะเป็นคนสุจริต จะเป็นที่ไม่คอร์รัปชั่น เป็นที่มีวิชาความรู้ก็สร้างบ้านเมืองได้ มีอิทธิพล ยิ่งยี่สิบปีข้างหน้าคนที่มีความบริสุทธิ์ใจที่รักษาไว้ ที่เหนียวไว้จะมีมากขึ้น แล้วคนเลวก็ต้องถอย เมืองไทยก็จะมีแต่คนที่บริสุทธิ์ใจ แต่ก็มีความหวัง จึงขอวิงวอนเป็นครั้งสุดท้ายว่า ต้องเรียน ต้องหาวิชาต้องสร้างตัวเอง มีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ และเหนียวไว้ในความดีบริสุทธิ์ จึงจะทำงานที่ทำ ปณิธานที่ตั้งไว้ในระยะนี้เป็นผล เกิดเป็นประโยชน์ ก็ขอพูดแค่นี้ ขอให้การที่ทุกคนได้มีความสามัคคี มีความตั้งใจที่ดี มีความเข้มแข็ง ช่วยซึ่งกันและกัน ช่วยส่วนรวมเช่นนี้ เป็นผลทำให้ประสบความสำเร็จที่แท้จริง ที่บริสุทธิ์ และขอให้ทุกคนมีกำลังใจ กำลังกาย ต่อเนื่องไปเวลานาน ประสบแต่ความที่ดี ความที่งาม ประสบความสำเร็จ ทั้งในการศึกษา ทั้งในกิจการเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของส่วนรวม และความเจริญรุ่งเรืองของแต่ละคน ขอจงมีความสุขความเจริญทุกประการ.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้ทูลเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดินและผู้ตั้งทุน

นิคมทบมูลนิธิต่อต้านโรคมะเร็ง^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ในการเข้ามาพบวันนี้ก็ขออนุโมทนาในจิตกุศลของผู้ที่บริจาคที่ดินและบริจาคทรัพย์สำหรับเป็นทุนแก่สมาคมต่อต้านโรคมะเร็ง ซึ่งทำให้สมาคมสามารถดำเนินการมาจนทุกวันนี้ ที่จะต้องอนุโมทนาอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญก็คือที่ได้ลงแรงทั้งกรรมการและผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ได้ลงแรงของตน ลงความคิดลงไปในการนี้ด้วยความสามารถมีประสิทธิภาพ ทำให้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ที่เคราะห์ร้ายเป็นโรคมะเร็งได้มาก และนอกจากนี้ก็ได้มีการค้นคว้าโรคมะเร็งนี้เพื่อที่จะให้สามารถควบคุม และได้มีการติดต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้โรคมะเร็งหรือมะเร็งนี้เป็นอันตรายต่อมนุษย์อย่างมากได้รับการควบคุมเท่าที่จะทำได้ ฉะนั้นทั้งหมด คือการที่มีผู้บริจาคทรัพย์และที่ดิน บริจาคกำลังกายกำลังใจเพื่อให้การปฏิบัติการในจุดประสงค์ของสมาคมไปได้ นี้ก็เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอย่างยิ่งแสดงให้เห็นว่าเราอยู่ในประเทศไทย สามารถที่จะตั้งกิจการอะไรอย่างหนึ่ง และบริหารกิจการเพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์

ที่สามารถปฏิบัติเช่นนี้ก็เพราะว่ามีพลังที่นำไปสู่จุดหมายเป้าหมาย พลังนี้ก็คือความรู้ ความรู้ว่าต้องการอะไร ผู้ที่ตั้งสมาคมและได้ปฏิบัติมาก็ได้อาศัยความรู้ว่ากำลังจะทำอะไร จะพยายามทำอะไร จุดหมายคืออะไร และได้อาศัยอีกอย่างหนึ่งคือความเพียร ได้เพียรพยายามต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ ด้วยวิชาการและด้วยความมีเหตุผล รู้ตัวว่าต้องทำอะไร และทุ่มเทกำลังของตนในการนี้ จึงจะเห็นได้ว่ากิจการของสมาคมดำเนินมาเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประชาชนผู้เคราะห์ร้าย เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่วิชาการในด้านต่อต้านมะเร็งทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอย่างยิ่งจริง ๆ และขอให้ถือว่ากิจการที่ได้ทำนี้ เป็นกิจการที่ยังไม่เสร็จสิ้น ยังต้องทำต่อไป ฉะนั้นต้องอาศัยกำลังเพิ่มเติมไปอีกทั้งกำลังกายกำลังจิตใจ ความรู้ และกำลังทรัพย์ ก็ขอให้ทุกคนที่ปฏิบัติอยู่จงมีจิตใจเข้มแข็งที่จะปฏิบัติต่อไป ทั้งที่จะไม่ย่อท้อต่อปัญหาต่าง ๆ ที่จะมีอยู่ข้างหน้า ที่น่าชื่นชมก็เพราะว่ากิจการด้านนี้ซึ่งเป็นด้านงานเฉพาะ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชาโรกาลให้ นายอำนาจ เสมอรสุด นายสมาคมต่อต้านโรคมะเร็ง นำผู้ทูลเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดิน และผู้ตั้งทุนนิคมทบมูลนิธิ “ต่อต้านโรคมะเร็ง” จำนวน ๕๙ คน เผ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดินจำนวน ๓ ไร่ เพื่อพระราชทานแก่สมาคมต่อต้านโรคมะเร็งแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และพระราชทานโล่ เข็ม และบัตรเกียรติคุณแก่ผู้ทูลเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดินและผู้ตั้งทุนนิคมทบมูลนิธิ “ต่อต้านโรคมะเร็ง” ด้วย

แม้จะเป็นงานเฉพาะก็เป็นตัวอย่างที่ดีว่า กิจการอื่น ๆ ก็สามารถปฏิบัติในด้านอื่น ๆ ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ด้วยการใช้วิชาการ ด้วยการใช้ความเพียรพยายามและอดทน แต่สำคัญที่สุดด้วยการใช้เหตุผลและความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ไม่เบี่ยงไปไปในทางอื่นนอกจากจุดประสงค์อันสำคัญที่สุด คือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และจัดให้มีระเบียบเพื่อให้ถูกเป้าหมาย

ขอขอบใจ ขออนุโมทนาผู้ที่สนับสนุนในกิจการนี้ด้วยปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งในทางทรัพย์ ในทางที่ ในทางกำลัง และที่ทำงานในกำลังวิชาการ ขอให้ทุกท่านประสบความสุขความเจริญ ความสำเร็จทุกประการ จะได้เป็นอานิสงส์ของการที่ได้ทำกุศลอย่างสูงสุด.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนธนาคารกรุงเทพ จำกัด

และคณะเจ้าหน้าที่ลูกเสือชาวบ้าน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ขอบใจที่ท่านได้บริจาคและนำสิ่งของมาเพื่อสนับสนุนในกิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเป็นไปตามที่ได้รายงานมา คือได้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างยิ่ง

กิจการลูกเสือชาวบ้าน ได้มีการริเริ่มอย่างขนาดเล็ก ๆ เพื่อที่จะให้ประชาชนในที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขตไกลชายแดนได้รู้จักกัน และสามารถร่วมกำลังมาพัฒนาตนเองด้วยความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และด้วยความรู้สึกที่ว่าตัวเป็นคนไทยด้วยกันต้องช่วยกัน คือจิตใจของประชาชนคนไทยทั่วไปนั้น ทุกภาคก็มีเหมือนกัน คือความรักกันสามัคคีกัน ยิ่งได้มีการลูกเสือชาวบ้านขยายขึ้นมา ก็ยิ่งทำให้ชาวบ้านในท้องที่ต่าง ๆ ได้รู้จักซึ่งกันและกันดีขึ้น และขยายขึ้นมาเป็นรู้จักเพื่อนร่วมชาติด้วย ทำให้ประชาชนในท้องที่ต่าง ๆ สามารถมีความภูมิใจเพิ่มขึ้น มีความรู้ในด้านชีวิตของตนเพิ่มขึ้นและสำนึกในความเป็นไทยยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ชาติบ้านเมืองจะมั่นคงมาก และมีความก้าวหน้าโดยเร็วกว่าที่เป็นอยู่ ฉะนั้นที่ท่านได้สนับสนุนด้วยการจัดผ้าพันคอและด้วยทรัพย์ จึงเป็นวิธีที่ทำให้บ้านเมืองของเรามีความมั่นคงมีความสงบได้ ที่น่าฉงนก็คือทำไมถึงผ้าพันคอเป็นสิ่งที่สำคัญ ก็เพราะว่ากิจการลูกเสือชาวบ้านนี้ได้ทำอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อ ทำอย่างกันเอง และทำอย่างมีเหตุผล จึงไม่สิ้นเปลือง มีผ้าพันคอนี้เป็นสัญลักษณ์และเป็นเครื่องหมายอย่างเดียว ไม่ต้องถือว่าเป็นเครื่องแบบ ไม่ต้องถือว่าเป็นเหล่าหรือพวกใคร อันนี้ก็เป็นที่เป็นหลักสำคัญของคนไทย คือไม่แบ่งเหล่า ไม่แบ่งพวก แต่เป็นคนไทยด้วยกันรักกันทุกคน ฉะนั้นกิจการนี้ ที่ได้เจริญขึ้นมาจนขนาดนี้ ก็ต้องอาศัยผู้ที่สนับสนุนที่เข้าใจและในกรณี โดยเฉพาะตำรวจตระเวนชายแดนร่วมกับการลูกเสือได้ทุ่มเทกำลังอย่างยิ่งก็ขอฝากขอบใจและชมเชยไปให้แก่ทุกคนที่ปฏิบัติด้วยความเข้าใจดีด้วยความเสียสละ ขอให้มีความตั้งใจปฏิบัติต่อไป ที่สนับสนุนรายงานที่ได้บอกว่าได้ผลดีก็เพราะว่าได้ไปเห็นเอง เห็นว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจตรีเจริญฤทธิ์ จรรย์โรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นำคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงเทพจำกัด และคณะเจ้าหน้าที่ลูกเสือชาวบ้าน กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน รวม ๑๒ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายผ้าผูกคอลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชุด โดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อพระราชทานแก่ลูกเสือชาวบ้าน

ความสามัคคี ความกระตือรือร้นมีมากขึ้นในประชาชน ความเข้าใจกันก็มีมากขึ้นจริง ๆ ก็ทำให้เห็นว่าเราจะต้องช่วยกันคิดช่วยกันปฏิบัติต่อไป ก็กิจการนี้เป็นลูกเสือชาวบ้าน แต่ว่าจะเป็นประโยชน์แก่ไม่ใช่หมู่บ้านเท่านั้นเอง จะเป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง และจะเป็นประโยชน์แก่ชาวกรุงเหมือนกัน คือทุกคนจะเป็นชาวบ้านชาวกรุงก็เป็นคนไทยทั้งนั้น กิจการเป็นประโยชน์แก่เราทุกคน เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองซึ่งเป็นส่วนรวม

ขอให้ผู้ที่เข้าใจในกิจการ สนับสนุนในกิจการ และปฏิบัติกิจการนี้มีความสำเร็จทุกประการ ขอให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญ ความดี ความสำเร็จทุกประการ ไม่ให้มีอุปสรรคใด ๆ ขอให้มีความกำลังใจ กำลังกายสมบูรณ์ตลอดไป.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารสมาคมการประมง
แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ขอขอบใจสมาคมการประมงทั้งหลายที่ได้บริจาคเพื่อการกุศล และขอแสดงความชื่นชมที่เห็นการประมงในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าจนกระทั่งเป็นรายได้สำคัญสำหรับประเทศ ซึ่งทุกคนจะต้องช่วยกันประกอบอาชีพของตนด้วยความตั้งใจและความรู้วิชาการเพื่อให้อาชีพของตนก้าวหน้าโดยดี เป็นรากฐานของความเจริญแห่งประเทศชาติ

เงินที่ได้ให้นี้ กล่าวว่าเป็นการกุศลตามอัธยาศัย ก็ไม่สามารถที่จะบอกว่าจะใช้ในทางไหนโดยเฉพาะ แต่ก็ขอรับรองว่าจะไปใช้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งคงจะเป็นประโยชน์ต่อชาวประมงทั้งหลายด้วยเช่นกัน เพราะว่าการใด ๆ จะเป็นการประมงหรือจะเป็นอาชีพอื่น ๆ ก็สัมพันธ์กัน ก็ต้องอาศัยความเจริญร่วมกันในประชาชนทั่วประเทศ การใช้นี้ก็จะไปใช้เพื่อที่จะให้มีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าของส่วนรวมแน่นอน จึงขอแจ้งว่ารับรองว่าเงินนี้ให้ใช้ในทางที่จะเป็นประโยชน์

ขออนุโมทนาที่ท่านทั้งหลายได้สละทั้งเงินทั้งเวลามาเพื่อที่จะสนับสนุนส่วนรวมอย่างดี ก็ขอให้การที่ท่านมีจิตใจกุศลได้บันดาลให้กิจการใด ๆ ที่ท่านทำโดยชอบธรรมได้ประสบความสำเร็จและความเจริญ ขอให้ทุกท่าน และฝากให้ผู้ที่อยู่ในสมาคมทุกคน ได้มีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์เพื่อที่จะประกอบกิจการงานอย่างเต็มเปี่ยมเต็มที่ และขอให้ประสบความสำเร็จความงามความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายไพโรจน์ ไชยพร ประธานกรรมการสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการบริหารสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย นายกและอุปนายกสมาคมประมงจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๒๖ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

กระแสพระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสเสด็จฯ งานราชวัลลภ ของกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์^(๒)

วันอาทิตย์ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

คำกล่าวปฏิญาณของทหารมหาดเล็กทั้งหลายในโอกาสนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะในสถานการณ์ปัจจุบันจะต้องการความเข้มแข็งความอดทน

ความเข้มแข็งความอดทนนี้จะต้องแสดงด้วยกาย วาจา และใจ ถ้าสามารถที่จะปฏิบัติตนเป็นทหารที่ดี คือผู้ที่มีความเข้มแข็งดังกล่าวนี้อาจจะเป็นทางที่จะรักษาเกียรติของกองทัพไทยไว้ได้ ทำให้มีความเข้มแข็ง และเกียรติ และความเข้มแข็งของกองทัพไทยนี้มีความสำคัญยิ่งสำหรับประเทศชาติ จะมีเหตุใดก็ตามรุกรานเรา เราต้องต่อสู้ด้วยความเข้มแข็งทั้งสามอย่าง ทั้งเข้มแข็งในกาย ในวาจา และใจ ฉะนั้นขอให้ทุกคนยึดมั่นในความดี ในความตั้งใจที่จะสร้างให้กองทัพไทยมีประสิทธิภาพสูงทุกด้าน เพื่อที่จะเป็นรั้วของบ้านเมือง เพื่อให้บ้านเมืองอยู่ยงได้ โดยที่กรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์เป็นหน่วยที่ทุกคนถือเป็นตัวอย่าง จึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นตัวอย่างแก่ทหารเหล่าอื่น ๆ และตลอดจนถึงประชาชนทั้งประเทศด้วย จึงขอให้ท่านทั้งหลายยึดอยู่ในความดียึดอยู่ในเกียรติ และมีความเข้มแข็งอย่างสุดที่จะมีความเข้มแข็งได้ จะเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง เป็นประโยชน์ต่อตนเองอย่างยิ่ง

ขอทุกคนที่มารับราชการในกรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ จงสามารถปฏิบัติตามที่ได้ตั้งใจไว้ ขอให้มีความกล้าหาญกายครบถ้วน เพื่อที่จะรักษาความดีและเป็นกำลังของบ้านเมืองต่อไป เพื่อให้ชาติไทยอยู่ยงมั่นคงตลอดกาล ขอจงประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทุกประการทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเป็นประธานในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ กองบังคับการกรมทหารราบ ที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

วันอังคาร ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกวาระหนึ่ง ทั้งมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่าการของวิทยาลัยดำเนินมาได้เป็นอันดี มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านวิชาการและด้านการบริหาร ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับผู้ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาทุกระดับและทุกคน

การให้การศึกษา คือการแนะนำและส่งเสริมบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ คิดอ่าน และการกระทำตามอัธยาศัยของแต่ละคน โดยจุดประสงค์ในที่สุด ให้บุคคลสามารถนำเอาความสามารถต่าง ๆ ที่มีในตัวออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่กุลตน แก่กุลผู้อื่นอย่างสอดคล้อง ไม่ขัดแย้งเบียดเบียนแก่งแย่งกัน เพื่อสามารถอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นประเทศได้ ดังนั้น ในแง่ของเจ้าหน้าที่จัดการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะมีบัณฑิต เช่นท่านทั้งหลายนี้เป็นผู้นำอยู่ จึงควรจะได้ทราบจุดหมายของการศึกษาโดยชัดแจ้ง ทั้งควรถือเป็นหน้าที่จำเป็นจะต้องปฏิบัติว่า ผู้ให้การศึกษาในระดับใด สาขาใดก็ตาม รวมทั้งผู้บริหารการศึกษาด้วย ต้องปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจกัน มีความสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและกว้างขวาง สนับสนุนส่งเสริมงานของแต่ละสาขา แต่ละระดับขึ้นมาเป็นขั้น เว้นจากความขัดแย้งและเบียดเบียนกันโดยเด็ดขาด ความเจริญทางการศึกษาของชาติที่ทุกคนต้องการ จึงจะมีประสิทธิผลขึ้นมาได้

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทางการศึกษาทุกคน สมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจ พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพรียง ให้สามารถจัดการศึกษาของชาติ ให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จได้อย่างบริสุทธิ์สมบูรณ์ ทั้งประสบความเจริญก้าวหน้าและความสุขในชีวิตครบทุกประการโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

วันพุธ ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นวาระที่สอง ในโอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมกันบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ประชุมบัณฑิตทางการศึกษาว่า การให้การศึกษานั้น กล่าวถึงผลที่พึงได้ในที่สุด คือการที่บุคคลผู้ได้รับการศึกษา สามารถนำคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัว ออกมาปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ช่วยตน ช่วยผู้อื่น เพื่ออยู่ร่วมกันได้ เป็นสังคมและเป็นประเทศชาติ ในการให้การศึกษานั้น เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาจะต้องเข้าใจซึ่งถึงเจตนาร่วมกัน และจะต้องปฏิบัติกรให้สอดคล้องกันทุก ๆ ฝ่าย

ข้าพเจ้าใคร่กล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า ตามนัยดังกล่าวข้างต้น ทุกคนย่อมเข้าใจได้ว่า การให้การศึกษานั้น แม้จะแบ่งเป็นหลายระดับ หลายสาขา หลายฝ่าย ก็อยู่ในแผนการใหญ่อันเดียวกัน ผู้เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ โดยเฉพาะชั้นหัวหน้างาน เช่นท่านทั้งหลายนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงโครงสร้างทั้งหมด พร้อมทั้งความมุ่งหมายของงานแต่ละชั้น แต่ละตอนด้วย จึงจะปฏิบัติการได้ไม่ติดขัด เช่น ผู้ปฏิบัติงานระดับประถมศึกษาต้องเข้าใจงานของระดับมัธยม จึงจะจัดเตรียมนักเรียนได้พร้อมและถูกต้องสำหรับระดับนั้น ทำนองเดียวกัน ผู้ที่ปฏิบัติงานในด้านมัธยม ก็ต้องทราบว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้มาอย่างไร จะอบรมสั่งสอนในชั้นนี้ได้อย่างไร นักเรียนจึงจะสามารถออกไปเป็นพลเมืองดี หรือเข้าเรียนระดับสูงขึ้นไป หรือเปลี่ยนทางเล่าเรียนไปทางสายอื่นได้อย่างพอเหมาะพอสม ฝ่ายเจ้าหน้าที่ด้านบริหารนั้น ก็ต้องเรียนรู้งานของฝ่ายสอน ให้ทราบว่าผู้สอนต้องการความสะดวก ต้องการความสนับสนุนในเรื่องใด จุดใด มิฉะนั้นแล้ว จะเกิดความติดขัดล่าช้า หรือเสียผลในการปฏิบัติงานขึ้น

บัณฑิตทั้งปวงจะต้องปฏิบัติงานตามสาขาที่ฝึกฝนมา ขอให้คำนึงถึงข้อที่กล่าวนี้ให้มาก และขอให้ถือเป็นความจำเป็นระดับแรก ที่จะต้องเรียนรู้งานและปฏิบัติงานการศึกษาได้โดยถูกต้องและครบถ้วน เพื่อการศึกษาของชาติของเรา จักได้ดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายได้โดยสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทางการศึกษาทุกคน สมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจ พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพรียง ให้สามารถจัดการศึกษาของชาติให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จได้อย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ทั้งประสบความสำเร็จก้าวหน้าและความสุขในชีวิตครบทุกประการโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก

วันพุธ ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก พร้อมกับมามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา อีกวาระหนึ่ง และมีความยินดีที่ได้ทราบรายงานการปฏิบัติงานของวิทยาลัยว่า ได้พยายามให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชนด้วยหลายอย่าง ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์มาก

ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้

ข้าพเจ้าได้กล่าวในที่ประชุมบัณฑิตทางการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า การให้การศึกษา นั่นคือการแนะนำส่งเสริมบุคคล ให้มีความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ การคิดอ่าน การกระทำตามอัธยาศัยของตน ๆ โดยมีจุดมุ่งหมาย ในที่สุดให้สามารถนำเอาคุณสมบัติทั้งปวงที่มีในตัว ออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่กุลตน แก่กุลผู้อื่นได้โดย สอดคล้อง ไม่ขัดแย้งเบียดเบียนกัน เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นประเทศได้ ท่านทั้งหลายผู้มีหน้าที่ให้การ ศึกษาแก่อนุชนโดยตรง ควรจะวางหลักปฏิบัติงานให้ถูกต้องว่า ทำอย่างไรจึงจะบรรลุผลที่มุ่งหมายไว้นั้นสำเร็จได้

ข้าพเจ้าขอให้ข้อคิดแก่ท่านทั้งหลายว่า การปฏิบัติงานต่าง ๆ นั้น เท่าที่สังเกตเห็นมา มีอยู่สองลักษณะ ลักษณะหนึ่ง คือทำโดยมิได้เข้าถึงจุดประสงค์ เช่นมุ่งแต่จะสอนนักเรียน เพียงให้สอบไล่ได้ แต่มิได้เห็นว่านักเรียน จะนำวิชาความรู้ไปใช้ได้อย่างไรหรือทำงานให้เสร็จไปตามเรื่อง โดยไม่เข้าใจว่าทำไปเพื่อประโยชน์อะไร อีกลักษณะ หนึ่งนั้นตรงกันข้าม ไม่ว่าจะสั่งสอนหรือทำสิ่งใด ก็ทราบถึงความมุ่งหมายอย่างแจ่มชัด เมื่อรับภาระสิ่งใดมากระทำ แล้วก็นำมาพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบ ไม่ตื่นตระหนกหรือวู่วาม แล้วพยายามปฏิบัติโดยเต็มความสามารถ ให้ สมเหตุสมผล คำหนึ่งถึงวัตถุประสงค์ ตลอดจนผลดีหรือผลร้ายที่จะเกิดตามมาภายหลังเป็นสำคัญ ลักษณะการทำงานสองประการนี้ พิจารณาแล้ว ทุกคนย่อมทราบได้ว่าควรเลือกเอาลักษณะใด เพราะฉะนั้น ในการที่จะได้รับ ตำแหน่งหน้าที่ต่อไป ขอให้พยายามฝึกฝนตนเองและอบรมสั่งสอนศิษย์ ให้ทราบถึงลักษณะการปฏิบัติงานที่ถูกที่แท้ ไว้เสมอตลอดเวลา จักได้สามารถทำตัวและทำการงานโดยมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม สมกับที่ได้รับการศึกษาชั้นสูงมาแล้ว

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทางการศึกษาทุกคน สมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจ พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพรียง ให้สามารถจัดการศึกษาของชาติ ให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จได้อย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ทั้ง ประสบความเจริญก้าวหน้าและความสุขในชีวิตครบทุกประการโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
และ
เปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๘
ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี
วันศุกร์ ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ ในโอกาสนี้ และมีความพอใจ ที่ได้ทราบตามรายงานของผู้บังคับการค่ายชุมนุมว่า ในการชุมนุมลูกเสือครั้งนี้ ลูกเสือจะได้รับประโยชน์ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมเป็นอย่างมาก

ในพิธีวันนี้ มีการมอบธงลูกเสือประจำจังหวัดด้วยสามธง ซึ่งข้าพเจ้าถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะธงที่มอบให้นั้นมีสีธงชาติ ซึ่งหมายความว่าชาติไทยของเรา ทั้งมีเครื่องหมายหน้าเสือ ซึ่งหมายถึงอุดมคติ เกียรติยศ และคุณธรรมความดีของลูกเสือ เมื่อมอบธงให้ จึงเท่ากับได้มอบหมายชาติ มอบหมายความเป็นลูกเสือ ไว้ให้ทุกคนรักษาไว้ ดังนั้นลูกเสือทุกคนจะต้องเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า ตัวเองมีความดี มีความสามารถ มีวินัย เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้ว ประชาชนจึงยอมรับนับถือ และไว้วางใจให้มีส่วนร่วมในการรักษาชาติ รักษาอิสรภาพเสรีภาพ ตลอดจนรักษาความปรกติเรียบร้อยและคุณธรรมในแผ่นดิน ขอให้ลูกเสือพยายามรักษาหน้าที่อันสำคัญนี้ ด้วยความจริงใจและมั่นใจ ทั้งด้วยปัญญาและความสามารถ เสมอเหมือนรักษาร่างกายและชีวิตของตน พร้อมทั้งพยายามทุกวิถีทาง ที่จะป้องกันกำจัดความคิดและปฏิบัติการทุกอย่าง อันเป็นปฏิปักษ์ต่อการธำรงชาติและธำรงความดีของเรา

อนึ่ง ในการชุมนุมลูกเสือนี้ ลูกเสือทั่วราชอาณาจักรได้มาอยู่ด้วยกัน มารับการอบรมและมาทำงานร่วมกัน นอกจากนั้นยังมีโอกาสได้ต้อนรับแขกจากต่างประเทศ ผู้ที่มีอุดมคติอย่างเดียวกับเรา และมาร่วมงานชุมนุมอยู่กับเราด้วย ทุกคนควรจะได้ถือโอกาสนี้ทำความรู้จักคุ้นเคย แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดระหว่างกันให้ทั่วถึง ทั้งผูกพันกันไว้ด้วยมิตรและด้วยความเข้าใจเห็นใจกัน เพราะการที่ได้มาอยู่ร่วมกันในลักษณะเช่นนี้ สามารถจะอำนวยผลให้ทุกคนสมัครสมานผูกพันจิตใจกันไว้ได้อย่างแน่นแฟ้นและยั่งยืน

ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๔ ณ บัดนี้ ขออวยพรให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยดีทุกอย่าง ทั้งสำเร็จประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขอให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ลูกเสือ พร้อมทั้งผู้มีอุปการคุณและผู้มีส่วนร่วมงานทุกฝ่ายทุกคน ประสบแต่ความสุขความสวัสดิ และความเจริญก้าวหน้าโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม

วันจันทร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม พร้อมกับมามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยในโอกาสเดียวกัน และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานกิจการของวิทยาลัย ว่าดำเนินมาได้ด้วยดี ทั้งมีเจตนาที่จะช่วยเหลือสังคมและชุมชนในภูมิภาคนี้ด้วย

ขอแสดงความชื่นชมกับบรรดาบัณฑิต ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้ทุกคน

ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตทางการศึกษาในที่อื่น ๆ ว่า จุดประสงค์ของการให้การศึกษา นั้น คือการแนะนำส่งเสริมให้บุคคลมีความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ การคิดอ่านการกระทำ และให้สามารถนำเอาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ที่มีอยู่ในตัว ออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่อุทิศตนแก่อุทิศผู้อื่น เพื่อให้อยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นประเทศได้ ผู้มีหน้าที่ในการศึกษาแก่นุชน จึงจำเป็นต้องระมัดระวังตั้งใจปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงจุดหมายทั้งนี้อยู่เสมอเป็นนิตย์

การที่จะอบรมสนับสนุนอนุชน ให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของการศึกษานั้นข้าพเจ้าเห็นว่าการฝึกฝน และปลูกฝังความรู้จักเหตุผล ความรู้จักผิดชอบชั่วดี เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยกว่าการใช้วิชาการ เพราะการรู้จักพิจารณาให้เห็นเหตุเห็นผล ให้รู้จักจำแนกสิ่งผิดชอบชั่วดีได้โดยกระจ่างแจ้ง ย่อมทำให้มองบุคคล มองสิ่งต่าง ๆ ได้ลึกลงไปจนเห็นความจริงในบุคคลและในสิ่งนั้น ๆ เมื่อได้มองเห็นความจริงแล้ว ก็จะสามารถใช้ความรู้และวิชาการ ปฏิบัติงานทุกอย่างได้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์แก่ตนแก่ผู้อื่นได้มากขึ้น บัณฑิตจึงควรจะต้องฝึกหัดตนให้รู้จักคิดพิจารณา ให้จัดเจนแคล่วคล่องพร้อมกับส่งเสริมฝึกฝนศิษย์ให้ได้ลักษณะนิสัยเช่นนี้ติดตัวต่อไปด้วย

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทางการศึกษาทุกคน สมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจ พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพรียง ให้สามารถจัดการศึกษาของชาติให้ดำเนินลุล่วงไปสู่ความสำเร็จได้อย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ทั้งประสบความเจริญก้าวหน้าและความสุขในชีวิตครบทุกประการโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในการเปิดการประชุมสมาคมพุทธศาสนา

ทั่วราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒๑

ณ วิทยาลัยครูเทพสตรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

วันเสาร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วย ที่บรรดาสมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักรจัดให้มีการประชุมใหญ่ ครั้งนี้ขึ้น ด้วยความประสงค์ที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการทำนุบำรุงพระศาสนาและศีลธรรม รวมทั้งการ เสริมสร้างจริยธรรมแก่เยาวชน

ความสำเร็จในงานที่ท่านทั้งหลายตั้งเป้าหมายไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าขึ้นอยู่กับการสร้าง ความเชื่อ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม ให้เกิดขึ้นในประชาชนและเยาวชน เป็นส่วนสำคัญ เพราะฉะนั้นท่าน ทั้งหลายควรจะได้พร้อมแรง พร้อมใจกันและสนับสนุนกัน ไนอันที่จะเผยแพร่ศาสนธรรมและคุณธรรมโดยยึดหลัก ของเหตุผล และด้วยวิธีการที่ละเอียดละไมพอเหมาะพอดีเป็นหลัก แนะนำส่งเสริมให้บุคคลใช้ปัญญาพิจารณาปัญหา และสิ่งดีสิ่งชั่วต่าง ๆ ให้รู้ให้เห็นตามทาง และวิธีที่ถูกต้องด้วยตัวเขาเอง เมื่อสามารถพิจารณาเรื่องทั้งปวงดังนี้แล้ว จะทำให้เขามั่นใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามคลองธรรมได้โดยสะดวกใจและจริงใจ อีกประการหนึ่ง การประพฤติปฏิบัติ เป็นคนรู้จักพิจารณา เป็นคนมีเหตุผลด้วยตนเอง ให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นนั้น ยังจะเป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่จะก่อให้เกิดศรัทธาในคุณความดี จึงใคร่จะขอให้สมาชิกสมาคมพุทธศาสนา ได้ลองนำความคิดเห็นของข้าพเจ้าไปพิจารณา ในการประชุมด้วย

ขออวยพรให้การประชุมใหญ่ ของสมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒๑ ดำเนินไปด้วยความ เรียบร้อย สำเร็จผลตามความประสงค์ทุกประการ และขอให้ทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมมีความสุขความสวัสดิ์โดย ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ครูใหญ่โรงเรียนและนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัล
ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕
และครูและนักเรียนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามภาคใต้
ณ ทอประชุมคุรุสภา

วันเสาร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีมาก ที่ได้พบกับคณะครูและนักเรียนจากจังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูล ซึ่งพร้อมกันมาประชุมและรับรางวัล ร่วมกันกับบรรดาโรงเรียนและนักเรียนผู้ได้รับรางวัล เล่าเรียนดี ประจำปีการศึกษาที่แล้ว

ขอชมเชยที่แต่ละโรงเรียนพยายามจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูง และที่นักเรียนแต่ละคนได้ พยายามเล่าเรียนจนได้ผลอันเลิศ

ความรู้ทางวิชาการและทางปฏิบัติที่สอนในโรงเรียน เป็นทั้งรากฐานและปัจจัยที่สำคัญยิ่งของคนทุกคน เพราะบุคคลได้อาศัยความรู้เป็นกำลัง ที่จะนำพาตัวให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ ความสุข และความเจริญทั้งปวง และ ความรู้ดังกล่าวนี้ไม่ขัดกับศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ตรงข้าม กลับสนับสนุนกัน กล่าวคือ ความรู้ช่วยให้เรียนรู้ศาสนา ได้โดยกว้างขวาง และศาสนาช่วยให้เรียนความรู้ได้โดยลึกซึ้งและชัดแจ้ง เพราะฉะนั้นทั้งวิชาและศาสนาจึงดำเนิน ควบคู่กัน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตด้วยกัน ผู้ใดมีทั้งหลักวิชาทั้งหลักศาสนา ย่อมดำเนินถึงความสำเร็จในชีวิตได้ไม่ พลาดพลั้ง เพราะสามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ได้โดยละเอียดรอบคอบทุกแง่ทุกมุมด้วยเหตุผล การพิจารณาสิ่งต่าง ๆ โดยนัยนี้ ทำให้ทราบและเห็นความจริงของสิ่งนั้น ๆ และปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ได้โดยถูกต้องพอเหมาะพอดี จะทำการ สิ่งใดก็ย่อมได้ผลที่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้น โรงเรียนก็ดี นักเรียนแต่ละคนก็ดี ควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติตนให้ได้ ครบถ้วน โดยทั้งหลักวิชาการและหลักเหตุผล เพื่อจักได้ประสบความสำเร็จที่พึงปรารถนาได้โดยแท้จริง

สำหรับครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ที่ได้เข้ามาประชุมสัมมนาในกรุงเทพมหานครนั้น ขอให้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรม และพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ให้ได้ผลและข้อยุติ ที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง พร้อมทั้งตั้งใจ ศึกษาสังเกตสิ่งที่ได้รับฟังและพบเห็นบรรดาที่เป็นคุณประโยชน์ แล้วนำไปคิดพิจารณา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และนำไปใช้ประกอบการปรับปรุงกิจการโรงเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ขอให้การประชุมสัมมนาของครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ประสบผลสัมความมุ่งหมาย ให้คณะครู นักเรียน พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคน มีความสุขทั้งด้วยกายและด้วยใจ มีพละนาภัยอันสมบูรณ์ สามารถกระทำหน้าที่ให้เกิดความมั่นคงและความก้าวหน้าแก่ตนเอง แก่ส่วนรวมได้สมตามความตั้งใจทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานในพิธีประดับยศ และพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหาร
และนายตำรวจชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันเสาร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ประกอบพิธีประดับยศแก่ท่านทั้งหลาย ผู้เป็นนายทหารชั้นผู้ใหญ่แห่งกองทัพไทย ขอแสดงความยินดีกับท่าน และเข้าใจว่าท่านทั้งหลายย่อมทราบดีว่า นายทหารที่มียศสูง ยิ่งมีความรับผิดชอบมาก และมีหน้าที่ที่อยู่ในสัญญาบัตรที่ท่านได้รับ ให้รักษาริษย และความดีตลอดไป

ในปัจจุบันนี้ ความร่วมมือ ความสามัคคีระหว่างเหล่าทัพจะต้องมีและเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ในระยะที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมทั้งภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ได้เห็นการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายทหารและพลเรือน ก็ได้เห็นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือความร่วมมือระหว่างเหล่าต่าง ๆ เพื่อให้สามารถที่จะรักษาความเป็นปึกแผ่นของแผ่นดิน ด้วยการใช้หลักวิชา ใช้ความเสียสละ ความเข้มแข็ง และความบริสุทธิ์ใจ จะต้องร่วมกันทั้ง ๓ กองทัพ รวมทั้งตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ตลอดจนประชาชน ที่จะรักษาความสงบความมั่นคงของประเทศ ที่ต้องใช้หลักวิชาเพราะเหตุว่าการรักษาและปกครองประเทศจะต้องใช้ความรู้ที่เหมาะสม ที่ถูกต้อง ผสมด้วยความเสียสละ ความตั้งใจความบริสุทธิ์ใจ ถ้าเราทั้งหลายสามารถที่จะมีความเข้มแข็งที่ปฏิบัติถูกต้องตามหลักวิชา ทั้งในด้านวิชาการทั้งในด้านจิตใจ เราย่อมแน่ใจได้ว่าประเทศไทยจะไม่ล่มสลายไป แต่ถ้าบกพร่องและไม่ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดอย่างบริสุทธิ์ใจแล้ว ก็เป็นที่น่ากังวลอย่างยิ่ง ท่านทั้งหลายเป็นผู้ใหญ่ในกองทัพได้รับยศซึ่งเป็นเกียรติ เป็นสิ่งที่น่าปลื้มใจ แต่ก็เมื่อเป็นเกียรติและสิ่งที่น่าภูมิใจ จำเป็นต้องนึกถึงว่าเป็นความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ผู้คนที่ทหารทั้งพลเรือนทั้งประชาชนทั่วไปจะเพ่งเล็งมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นขอท่านทั้งหลายจงปฏิบัติตนจงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ด้วยความตั้งใจจริง ด้วยความเข้มแข็งบริสุทธิ์ใจ จึงจะทำให้เกียรตินี้ยังคงอยู่ได้ และเป็นสิ่งที่จะภูมิใจได้ว่าช่วยกันอุ้มชูบ้านเมืองให้อยู่เย็นเป็นสุขและมั่นคงสืบชั่วกาลนาน

ขอให้ท่านทั้งหลายมีกำลังทั้งกายใจพร้อมสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองและเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพราะว่าจะเสริมสร้างชื่อเสียงและสร้างที่อยู่ของทุกคนที่จะอยู่ในประเทศที่เป็นไท ขอท่านจงประสบความสำเร็จความดีงามทุกประการที่จะพึงประสงค์.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพิธีประดับยศ และพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหารและนายตำรวจชั้นนายพล รวม ๑๑๐ ราย.

พระบรมราชโองการ

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์

ในพิธีตรวจพลสวนสนามเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ พระลาน พระราชวังดุสิต

วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีมาก ที่ได้มาอยู่ในท่ามกลางเหล่าทหารรักษาพระองค์อีกวาระหนึ่ง และมีความปิติชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความพร้อมเพรียงเป็นสง่าของทหารทั้งหลาย ในพิธีตรวจพลสวนสนามครั้งนี้ ขอขอบใจในโมตรจิตของทุก ๆ คนทั้งขอสองพรและโมตรีนั้นด้วยใจจริง

คำมั่นสัญญาที่ท่านทั้งปวงกล่าวปฏิญาณนั้น ข้าพเจ้าถือว่าเป็นการแสดงความรักภักดีต่อประเทศชาติ และความตั้งใจอันแน่วแน่ที่จะพิทักษ์รักษาบ้านเมืองของเราไว้ให้มีอิสรภาพและความมั่นคงอันเต็มเปี่ยมด้วย ดังนั้นสัตย์สัญญาของท่านจึงมีความหมายลึกซึ้งหนักแน่น ซึ่งถ้าได้ปฏิบัติโดยเคร่งครัดครบถ้วนแล้ว จะเท่ากับได้ทำหน้าที่ของทหารอย่างสมบูรณ์แท้จริง

ทหารได้ปฏิบัติหน้าที่ในหลายลักษณะ โดยเฉพาะในท้องที่ทุรกันดารนั้น ทหารได้ไปอยู่ร่วมกับราษฎร ได้ทำงานร่วมกับราษฎร เพื่อสนับสนุนส่งเสริมในการพัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาอาชีพและความเป็นอยู่ รวมทั้งช่วยเหลือทางด้านการศึกษาและรักษาพยาบาลด้วย ผลงานที่ท่านทำมา ก็เป็นที่น่าพอใจมาก ควรเป็นที่ประจักษ์ว่า แนวทางที่ทหารปฏิบัติตัวปฏิบัติงานมานั้นเป็นแนวทางที่ถูกต้อง สมควร และจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อได้ทำการได้ผลดีถึงเพียงนี้แล้ว ขอให้ทหารทุกคน ทุกตำแหน่ง ถือเป็นกรณีกิจสำคัญ ที่จะต้องพยายามปฏิบัติให้ต่อเนื่องกันตลอดไป ถึงหากจะมีความยากลำบาก มีการขัดขวาง มีอันตรายเป็นอุปสรรคอยู่อย่างมากมาย ก็ให้ต่อสู้ฟันฝ่า เอาชนะอุปสรรคทั้งนั้นให้ได้ ด้วยความกล้าหาญ ความอดทน และความมีสติอันหนักแน่น ยึดถือเอาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงปลอดภัย และความผาสุกความก้าวหน้าของชาติบ้านเมืองไทยเรา เป็นจุดหมายอันสูงสุด

ขออำนาจแห่งพระรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของชาวไทย ตลอดทั้งความจงรักภักดีในชาติบ้านเมือง จงบันดาลให้ทหารรักษาพระองค์ทุกคนมีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา มีความคิดความเห็นที่ถูกต้องตามคลองธรรม และมีความเข้มแข็งหนักแน่น สามารถที่จะประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ตามหน้าที่ให้สัมฤทธิ์ผลอันเลิศ เพื่อความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ และความสุภาพ ความสวัสดิ ความมีชัยของประชาชนทุกถ้วนหน้า.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะผู้แทนองค์การศาสนาและสมาคมต่าง ๆ ทางศาสนา
คณะนิสิตและนักศึกษา ในโอกาสที่เข้าเฝ้า ฯ ถวายพระพรชัยมงคล^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจท่านทั้งหลายผู้เป็นผู้แทนขององค์การ และกิจการที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและการศึกษาที่ได้มาให้พรในวันนี้

วันนี้ก็รู้สึกมีความปลาบปลื้มที่ได้เห็นท่านทั้งหลายมาพร้อมเพรียงกันในวันนี้ และได้มาให้พร โดยเฉพาะคำว่าเจริญนั้นก็เคยวิเศษมาแล้ว สำหรับผู้ที่มิวันเกิด ทุกคนก็มาให้พรให้เจริญ เมื่อคนที่มิวันเกิดมีอายุพอสมควรแล้วก็จะเจริญทางสูงก็ไม่ได้ แต่ว่าอาจเจริญทางกว้าง แต่ก็ไม่ปรารถนา จึงมีความเจริญอีกทางหนึ่ง คือทางเจริญธรรม เจริญธรรมนั้นหมายถึงเจริญในสิ่งที่ดีที่งาม และคำให้พรอันนี้ก็ขอรับเอาไว้ เพราะความต้องการมาก และโดยเฉพาะก็เจริญธรรม หมายความว่าอยากให้ท่านทั้งหลายเจริญธรรม หมายความว่าให้ทุกท่านมีจิตใจที่เป็นธรรม มีความยุติธรรมในใจ ถ้าคนเรามีความยุติธรรมในใจแล้ว สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพราะว่าความยุติธรรมนี้ก็คือมีความคิดที่มีเหตุผล คนเรามีหน้าที่ใด มีศาสนาใด ก็ตาม ถ้ามีเหตุผลแล้วสามารถที่จะปฏิบัติงาน ทำให้งานนั้นสำเร็จ และเป็นประโยชน์ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายมาให้พรโดยผ่านอธิบดีกรมการศาสนา ก็ขอรับพรเหล่านั้นอย่างเต็มใจ ขอให้พรเหล่านั้นสะท้อนไปถึงท่านทุกคน ให้มีความยุติธรรม ให้มีความเจริญในสิ่งที่ดีงามในสิ่งที่ปรารถนา ทำให้ส่วนรวมมีความปึกแผ่น มีความมั่นคง เคยบอกมาหลายครั้งแล้วว่า โดยเฉพาะเมืองไทยนี้ ถ้าใช้วิธี ขอไม่ใช่คำว่าลัทธิ ใช้วิธีเป็นอยู่อย่างที่เราเป็นอยู่มาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว คือความเป็นพี่น้องกัน ความเมตตาซึ่งกันและกัน จะอยู่ได้ ความเป็นพี่น้อง ความเมตตาซึ่งกันและกันนั้นไม่ใช่ความอ่อนแอตามที่บางคนคิดว่าความเมตตาซึ่งกันและกันนั้นเป็นความอ่อนแอ เห็นคนนั้นก็สังสาร เห็นคนนั้นก็สังสาร ไม่ใช่ความเมตตา นั่นคือเห็นอะไรที่ดีที่งามที่เป็นประโยชน์แก่ตน ฉะนั้นขอให้พิจารณาว่าทุกคนที่อยู่ในที่นี้ อยู่ในเมืองไทย อยู่ในประเทศที่อยู่มานานแล้ว ไม่ใช่เพิ่งอยู่มา ไม่ใช่เพิ่งตั้งมาเมื่อ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้คณะกรรมการและผู้แทนองค์การสมาคมต่าง ๆ ทางศาสนา และผู้แทนสถาบันทางการศึกษา ผู้แทนนักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้าเฝ้า ฯ ถวายพระพรชัยมงคล และทูลเกล้า ฯ ถวายสิ่งของเนื่องในวาระดิถีวันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯ

สองสามวัน หรือสองสามปี ตั้งมาเป็นร้อย ๆ ปี ฉะนั้น ต้องมีอะไรดีแน่ในความเป็นอยู่ของเมืองไทย ก็ขอให้ท่านทั้งหลาย ไม่ว่าจะวัยใด ไม่ว่าจะเพศใด ไม่ว่าจะศาสนาใด ไม่ว่าจะความคิดในลัทธิอย่างไร ให้คิดถึงความเป็นอยู่ของเมืองไทยนี้ อยู่มานานต้องมีดี ขอให้ท่านทั้งหลายได้อาศัยความยุติธรรม และความเจริญทางยุติธรรมนี้ จึงสามารถปฏิบัติงาน คิดสิ่งใดให้ดี และให้มีความสำเร็จในกิจการนั้น ๆ ให้ทั่วถึงกัน

วันนี้ก็พูดแค่นี้เพราะว่าไม่มีเสียง เมื่อก็เขาบอกว่าไม่ให้มีโรค โรคก็มีความเจริญเหมือนกัน ก็เราประชาธิปไตย ก็เราก็ต้องให้โรคเป็นบ้าง ฉะนั้นก็วันนี้พูดมากกว่านี้ก็จะป่วยการ เพราะว่าพูดมากก็เสียงคงหายไป ท่านก็คงไม่ได้ยิน คิดอะไรไม่ออกมาเป็นเสียงท่านก็ไม่รู้ แต่เข้าใจว่าที่พูดแค่นี้ จะเป็นที่เข้าใจแล้ว แล้วแม้จะไม่พูดต่อไป ก็คงเข้าใจว่าคิดอะไร ฉะนั้นขอยุติด้วยการคิดว่า ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่งาม มีกำลังใจ กำลังกายสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อให้รักษาความเป็นไทย ความเป็นประเทศไทยและความสุขของเราทุกคนร่วมกัน ขอจงมีความเจริญ.

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดสัมมนา
เรื่อง “การพัฒนาสังคมในด้านศีลธรรมและจิตใจ”
ซึ่งสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยจัดให้มีขึ้น
ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้าและพระราชินียินดีด้วยมาก ที่สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย จัดให้มีการประชุมสัมมนาว่าด้วยการพัฒนาสังคมในด้านศีลธรรมและจิตใจขึ้น สำหรับผู้แทนองค์การศาสนาและผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนประชาชนในด้านจิตใจและจรรยา

จิตใจและความประพฤติที่สะอาดและมีระเบียบ เป็นรากฐานสำคัญของชีวิต ทั้งจิตใจทั้งความประพฤติ ดั่งนั้นไซ้จะเกิดมีขึ้นเองได้ หากแต่จำเป็นต้องฝึกหัดอบรมและสนับสนุนส่งเสริมกันอย่างจริงจังสม่ำเสมอ นับตั้งแต่บุคคลเกิด ดังที่มนุษย์ไม่ว่าชาติใดภาษาใดได้เฝ้าพยายามกระทำสืบต่อกันมาทุกยุคทุกสมัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถรักษาตัวและมีความสุขความสำเร็จในการครองชีวิต ทั้งให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความผาสุกสงบ ดั่งนั้นถึงแม้เราจะอยู่ในท่ามกลางความเจริญรุดหน้าแห่งยุคปัจจุบันอย่างไร เราก็ทอดทิ้งการศึกษาทางด้านจิตใจและศีลธรรมจรรยาไปไม่ได้ ตรงข้าม เราควรเอาใจใส่สั่งสอนกันให้หนักแน่นทั่วถึงยิ่งขึ้น เพื่อให้มีความคิดความเข้าใจถูกต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์แวดล้อมทั้งหลายที่วิวัฒนาการไม่หยุดยั้ง

ในทางปฏิบัตินั้น อย่างน้อยที่สุดท่านทั้งหลายควรจะได้เน้นหนักในหลักการที่จะสร้างความคิดความเห็นอย่างถูกต้องให้เกิดขึ้น คือพยายามแนะนำส่งเสริมให้บุคคลรู้จักคิดพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล ให้เห็นแง่ดีแง่ร้ายของพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองในคุณในโทษของสิ่งต่าง ๆ แล้วประพฤติยึดถือหรืองดเว้นสิ่งนั้น ๆ นอกจากนั้น การสร้างความเป็นระเบียบทั้งในความคิดและการกระทำให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลก็เป็นสิ่งสำคัญมากอีกประการหนึ่ง เพราะเป็นปัจจัยอุปการะส่งเสริมความมีสติรอบคอบ และความชัดเจนถูกต้องในความคิดในการกระทำได้อย่างดี ส่วนในวิธีปฏิบัตินั้น ท่านทั้งหลายควรตั้งหลักที่ตนเองเป็นเบื้องต้น เมื่อทำได้ด้วยตนเองแล้ว จะแลเห็นได้โดยตลอดว่าควรจะแนะนำส่งเสริมผู้อื่นได้อย่างไร

ข้าพเจ้าขอฝากความคิดเห็นทั้งนี้ไว้ในที่ประชุมนี้เพื่อได้พิจารณา และขออวยพรให้การสัมมนาครั้งนี้ดำเนินลุล่วงไปด้วยดี สัมฤทธิ์ผลดังที่มุ่งหมายโดยเต็มเปี่ยม ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมงานกันมีความสุขสวัสดิ์ทั่วทุกคน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดประชุมสมัชชาแห่งชาติ
ณ ราชตฤณมัยสมาคมแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์
วันอังคาร ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาเปิดประชุมสมัชชาแห่งชาติในวาระนี้

วัตถุประสงค์แห่งการแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ และหน้าที่ของสมัชชาแห่งชาติ นั้น ท่านทั้งหลาย คงจะทราบดีโดยทั่วกัน เพราะได้แจ้งไว้แล้วในประกาศแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งนี้ สมาชิกสมัชชา จะต้องกระทำหน้าที่ของท่านโดยสุจริตยุติธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อันเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ อาชีพ วิชาการ ตลอดจนทรรศนะความคิดเห็นอันกว้างขวาง ในประเทศของเราอย่างแท้จริง เพื่อที่จะได้ทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ รวมทั้งพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร อันจักได้ประกาศใช้เป็นหลักในการปกครองบ้านเมืองต่อไป

ข้าพเจ้ามั่นใจว่าท่านทุกคนที่มาประชุม ณ ที่นี้ มีเจตนาดีต่อบ้านเมือง และมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ อันเป็นที่รักของเราทั้งปวง และด้วยความมั่นใจนี้ ข้าพเจ้าขอมอบหมายให้ท่านร่วมกันเลือกผู้ที่สมควรจะได้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสมัชชาแห่งชาติ ณ บัดนี้ ขอให้การประชุมและการเลือกตั้งดำเนินไปโดยเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ที่ปรารถนาทุกประการ ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาชุมนุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานว่ามหาวิทยาลัยได้พยายามที่จะดำเนินงาน และขยายกิจการให้เจริญก้าวหน้าอยู่ตลอดมา โครงการแสดงผลงานในรอบสิบปีที่ผ่านมา มีความสำคัญเหมาะสมที่จะทำมาก

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ได้รับความสำเร็จ และได้รับเกียรติในการศึกษาในครั้งนี้ทุกคน

ผู้ที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประสบการณ์เป็นพิเศษอยู่อย่างหนึ่ง คือ ได้ศึกษาวิวัฒนาการของมหาวิทยาลัยพร้อมกันไปกับวิชาตามหลักสูตร เพราะมีโอกาสได้มาอยู่ในมหาวิทยาลัยนี้ตั้งแต่ระยะต้น ๆ ทำให้แต่ละคนได้เห็นสภาพของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ยังมีสิ่งก่อสร้างอยู่บางตา มีคณะวิชาต่าง ๆ อยู่เพียงไม่กี่คณะ จนมีเพิ่มขึ้นมาเป็นอันมาก ในขณะนี้ วิวัฒนาการของมหาวิทยาลัยที่มีต่อเนื่องกันมาเป็นลำดับนั้น ถ้าจะได้พิจารณาถึงเหตุให้ดีขึ้นแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นกลไกที่ละเอียดเกี่ยวโยงกันมาก คือต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยหลักวิชา ด้วยความคิดอ่านที่ถูกต้อง และสุขุมรอบคอบอยู่ตลอดเวลา ทั้งต้องแก้ไขอุปสรรคขัดขวางที่เกิดขึ้นมากมาย เพื่อให้งานทุกด้านดำเนินไปสู่จุดหมายที่พึงประสงค์

วิวัฒนาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ท่านได้ทราบได้เห็นแล้วนี้ เป็นบทเรียนและตัวอย่างที่ดีเลิศ สำหรับนำมาเทียบเคียงกับทางดำเนินของชีวิต กล่าวคือ ในการสร้างฐานะของบุคคลก็ดี ในการทำการงานและการสร้างสังคมและบ้านเมืองก็ดี ย่อมมีลักษณะและแนวทางไม่แตกต่างห่างไกลกับการสร้างมหาวิทยาลัยนัก เพราะฉะนั้น ควรจะได้ทราบตระหนักว่า การสร้างอนาคตของตนและของส่วนรวม เป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะต้องอาศัยแผนการอันละเอียดรอบคอบ และต้องกระทำอย่างหนักแน่นอยู่ตลอดเวลา มิฉะนั้นจะพาตัวพาประเทศชาติไปไม่รอด ทุกคนควรจะได้เตรียมการเตรียมใจไว้ให้เข้มแข็งเสมอ และพร้อมที่จะนำเอาสติปัญญา หลักวิชา ความร่วมมือ พร้อมทั้งความอดทน เข้มแข็ง มาใช้สร้างตัว สร้างบ้านเมือง และต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคทุกประการให้ลุกลงไปจนบรรลุความสำเร็จและความเจริญในชีวิตทุก ๆ ประการ ตามที่มุ่งหมายไว้

ขออวยพรให้บัณฑิตที่รับปริญญาวันนี้ จงมีความสำเร็จ ความสุขความเจริญ และความสมประสงค์สิ่งพึงปรารถนาทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดประชุมสหภาพนิสิตนักศึกษาแห่งชาติ
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต

วันศุกร์ ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอันมาก ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสหภาพนิสิตนักศึกษาแห่งชาติในโอกาสนี้

สหภาพนิสิตนักศึกษาแห่งชาติชุดนี้ ถึงแม้ว่าโดยนิตินัยจะเป็นสภาแต่งตั้ง แต่ก็ได้แต่งตั้งมาจากบุคคลที่สมัครเข้า
แห่งชาติได้คัดเลือกแล้ว เป็นผู้ที่เหมาะสมควรจะเป็นสมาชิกได้ ข้าพเจ้ามีความพอใจมากที่ได้เห็นว่า ผลแห่งการคัด
เลือกนั้น ได้ทำให้สหภาพสมาชิกที่มาจากคนหลายกลุ่มหลายอาชีพ ซึ่งตามปกติอยู่ห่างไกลกัน แต่ได้มาร่วมประชุมกัน
ในสหภาพนิสิตนักศึกษาชุดนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน แล้วร่วมกันตัดสินใจในทางที่จะเป็น
ประโยชน์ต่อบ้านเมืองที่รักของเราต่อไป ตามเจตนารมณ์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ข้าพเจ้ามีความหวัง
ว่าท่านทั้งหลายจะได้ร่วมกันรักษาเจตนารมณ์นี้ไว้ ให้เป็นรากฐานแห่งการปกครอง ซึ่งประชาชนของข้าพเจ้าจะได้
เข้ามามีส่วนมีเสียงโดยสมบูรณ์ในเวลาข้างหน้า

ภารกิจที่ท่านทั้งหลายจะต้องรับต่อไปนั้น นับว่าเป็นภารกิจอันหนัก เพราะนอกจากจะต้องพิจารณาร่าง
กฎหมายสำคัญต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะได้เสนอขึ้นมา ในยามที่ประเทศต้องตกอยู่ในภาวะแห่งความผันผวนในทาง
เศรษฐกิจและในทางการเมือง นี้แล้ว ท่านทั้งหลายยังจะต้องเป็นผู้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร อันจักเป็น
หลักในการปกครองประเทศ ด้วยความเป็นธรรม ด้วยสันติสุข และด้วยความก้าวหน้าต่อไป

ข้าพเจ้ามั่นใจว่า เมื่อได้ตระหนักในภารกิจอันหนักของท่านนี้แล้ว ท่านก็คงจะได้ปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมดด้วยความ
ความสุจริตเที่ยงธรรม และด้วยความรอบคอบสุขุม ให้กิจการงานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลอันสมบูรณ์ เพื่อความมั่นคง
ของบ้านเมืองและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งปวง

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสหภาพนิสิตนักศึกษาแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานตาม
หน้าที่ของสภาต่อไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงบันดาลให้กิจการทุกอย่าง
ดำเนินไปโดยเรียบร้อย ปราศจากอุปสรรคใด ๆ จนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขอให้ท่านทั้งหลาย
ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ตลอดไป.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะศูนย์กลางนักเรียนอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันศุกร์ ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๖

ขอขอบใจและแสดงความยินดีอย่างยิ่งกับทุกคนที่ได้มาในวันนี้ และนำเงินกับสิ่งของเพื่อการกุศลมา ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สำคัญที่ได้ทำตามปณิธานที่ได้ตั้งเอาไว้ ที่จะทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ การทำประโยชน์แก่ประเทศชาติและทำความดีนี้เป็นสิ่งที่ไม่ใช่ง่าย เพราะว่าจะต้องมีความระมัดระวังอยู่อย่างมาก และต้องใช้ความคิดที่สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี และจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์เพื่อนร่วมชาติอย่างสมบูรณ์อย่างนี้ ก็นับว่าเป็นกิจกรรมที่นับเป็นมงคล และเป็นสิ่งที่น่าปลื้มอย่างยิ่ง ที่ว่าการทำดีนี้เป็นสิ่งที่ยากก็เพราะว่าการทำดีนี้ต้องมีแผน ต้องคิดมาก ถ้าเราเริ่มคิดอะไรสักอย่างมักจะไขว่ไขว่ไปได้ง่าย เมื่อไขว่ไขว่ไปแล้ว ก็จะไปในทางที่เรียกว่าไม่ตีง่ายที่สุด ฉะนั้นการที่สิ่งใดสำเร็จและเป็นที่น่ายกย่องในทางความดี จึงนับว่าเป็นสิ่งที่น่าปลื้มและน่ายินดีอย่างยิ่ง เช่นถ้าเราพูดถึงว่าเราจะรักษาเกียรติ ถ้ารักษาเกียรติก็เป็นสิ่งที่ดี แต่บางทีเกิดรักษาเกียรติ เช่นเกียรติของโรงเรียน แล้วเราจะต้องไปปะทะกับอีกโรงเรียนหนึ่ง การรักษาเกียรติเช่นนี้ก็อาจเป็นสิ่งที่ดี แต่ผลที่ออกมาเป็นสิ่งที่ทำลาย ทำให้เกิดแตกสามัคคี ทำให้เสียทรัพย์ ทำให้เสียต่อร่างกาย การรักษาเกียรตินั้นจึงต้องพยายามที่จะทำอย่างที่จะสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ยาก และเมื่อทำได้แล้วก็น่าปลื้มใจ

ในส่วนที่คิดที่จะช่วยผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติในภาคใต้นี้เป็นความคิดที่ถูกต้อง และวิธีการที่ทำโดยที่ได้ไปบอกบุญ และไปหาผู้ที่บริจาค ทั้งพร้อมใจกันนำมาในวันนี้ เพื่อให้ได้ไปถึงผู้ที่ประสบภัยนั้น ก็นับว่าเป็นกิจกรรมที่สำเร็จอย่างดี และที่ได้รับเช่นนี้ทำให้ปลื้มใจ เพราะว่าแสดงให้เห็นว่าท่านทั้งหลายเข้าใจความคิดว่าบ้านเมืองเราอยู่ได้ด้วยควมสามัคคี ผู้ใดที่เดือดร้อนย่อมต้องมีผู้ที่เห็นใจ และการเห็นใจเช่นนี้จะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ การบริจาคให้แก่ผู้ที่เคราะห์ร้ายนั้นเป็นสิ่งที่เรียกว่าทำบุญ และการทำบุญนั้นเพื่ออะไร คือทำบุญเพื่อให้จิตใจเราสบาย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทโอกาส ให้นายจำลอง คมสวาท ประธานศูนย์กลางนักเรียนอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการศูนย์ฯ และคณะนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมในการรับบริจาคทรัพย์และสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยทางภาคใต้ จำนวน ๑๐๕ คน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน และน้อมเกล้าฯ ถวายเสื้อผ้าใช้แล้ว ๑๔ กระสอบ ข้าวสาร ๑ กระสอบ และเครื่องกระป๋อง ๑๔๐ กระป๋อง ซึ่งได้รับบริจาคจากประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยทางภาคใต้ ในโอกาสเดียวกันนี้เจ้าหน้าที่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเงินและสิ่งของดังกล่าวเพื่อนำไปดำเนินการตามพระราชประสงค์.

นอกจากนี้จะเป็นทางที่จะได้บุญ ได้บุญนั้นคือได้ความสบายความสุข ความสุขเรามีอยู่แล้วตั้งตอนแรกที่บริจาค เพราะรู้สึกสบายใจที่ได้บุญต่อไปก็คือถ้าหากว่าเราตกทุกข์ได้ยากเมื่อใดก็มีคนเห็นใจ จะมีคนมาช่วยเหลือเราได้แน่นอนในอนาคต ฉะนั้นการทำบุญย่อมจะได้ผลมาในวันหนึ่งแน่นอน และการทำบุญแบบนี้เป็นเจตนาของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ซึ่งจะทำให้ความคิดนี้แพร่ออกไปสู่คนทั่วทั้งประเทศ คือคนไหนที่พอมีฐานะที่จะมีความสุขพอสมควร ก็คิดถึงคนที่เคราะห์ร้าย ช่วยกันส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่นที่ราชประชานุเคราะห์ได้ปฏิบัติมา วิธีที่ปฏิบัติก็คือ เวลาเมื่อเกิดภัยที่ใด มีภัยธรรมชาติที่ใด เราได้ทราบข่าวมาก็ออกไปช่วยโดยทันที โดยใช้ทุนที่มีอยู่ และทุนนี้ก็มาจากผู้ที่เข้าใจในจุดประสงค์ของกิจการนี้ เราก็มองไปที่คนที่เคราะห์ร้ายในเวลาปรกติผู้ที่เคราะห์ร้ายนั้นเขาก็คิดเหมือนกันว่า มีผู้อื่นเคราะห์ร้าย เขาก็ได้บริจาค จึงมีทุนสำรองเอาไว้สำหรับช่วย นอกจากนี้ เวลาปรกติไม่มีภัยธรรมชาติก็มีการเตรียมการอยู่เสมอ ได้มีการส่งสิ่งของ ทั้งอาหารและสิ่งจำเป็นแก่ชีวิตไปให้แก่หน่วยตำรวจและทหารตามท้องที่ต่าง ๆ เมื่อมีภัยเมื่อใดก็สามารถที่จะไปช่วยได้ทันที ได้ทำมาเช่นนี้มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว โดยเฉพาะเช่นปีนี้และโดยเฉพาะภาคใต้ ซึ่งเกิดอุทกภัยและวอดภัยขึ้นมาหลายครั้งหลายคราในจังหวัดต่าง ๆ ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงสุราษฎร์ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา จนถึงทางปัตตานี นราธิวาส ยะลา เมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็ได้มีการช่วยเหลือถ้าดู ๆ แล้วที่ได้ส่งของและได้ใช้ไปในระยะปีนี้ ก็นับเป็นมูลค่าทั้งหมดประมาณ ๑ ล้าน ๖ แสนบาท ในจำนวนนี้ก็เงินที่ได้มีผู้บริจาคมาให้แก่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ และบริจาคโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ เวลาเกิดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารก็ได้ออกไปส่งเคราะห์ไปช่วยเหลือโดยใช้กำลังของตำรวจและทหารออกไปร่วมกับบ้านเมือง ทั้งมีเจ้าหน้าที่ราชประชานุเคราะห์และสภากาชาดไทยได้ไปช่วยด้วย นอกจากนี้ก็มีแพทย์ที่อาสาสมัครไปช่วยเหลือประชาชน ดังนี้ทำให้ประชาชนได้รับความอุ่นใจและบรรเทาความเดือดร้อนได้โดยเร็ว ทำให้เกิดความรู้สึกว่าไม่ถูกทอดทิ้ง ฉะนั้นการทำนุทั้งหลายได้นำทั้งเงินทั้งสิ่งของมา ก็เท่ากับได้รวมกุศลนี้ ได้ร่วมกันสร้างจิตใจความสามัคคีและแผ่เมตตาช่วยซึ่งกันและกัน เช่นนี้จะทำให้บ้านเมืองของเราอยู่ได้และอยู่ได้ดีอีกด้วย ฉะนั้นก็ขอขอบใจคุณนักรเรียนอาสาชิวะที่ได้ทำกิจกรรมเช่นนี้ และได้มีปณิธานอันแน่วแน่ที่จะปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ ทั้งได้ตั้งปณิธานที่จะทำให้ตนมีกำลังแข็งแรงทั้งในวิชาความรู้ทั้งในร่างกาย

ในโอกาสนี้ ซึ่งเป็นโอกาสใกล้วันปีใหม่ ก็เป็นโอกาสที่ดีที่จะขออวยพรให้นักเรียนทุกคน ได้รับความสำเร็จในปณิธานในจุดประสงค์ของชีวิต คือได้มีความสำเร็จในการเล่าเรียน ทั้งสามารถที่จะปฏิบัติสิ่งที่เป็นมงคล สิ่งที่จะ

ทำให้ชีวิตรุ่งเรืองต่อไป ในการนี้ ก็จะขอมอบเงินทุนสำหรับคุณยี่ที่จะเป็นทุนเพื่อกิจการที่ได้ทำมา เช่นการดูแล สอดส่องความเรียบร้อยของหมู่ชนของนักเรียนทั้งในกรุงเทพ ฯ ทั้งในต่างจังหวัด ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะทำให้กระชับความสัมพันธ์ไมตรี และทำให้มีความสามัคคีเกิดขึ้น ซึ่งสามัคคีนี้ก็ขอย้ำว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นพลัง สำคัญสำหรับให้บ้านเมืองอยู่ ก็จะขอมอบเงินส่วนนี้เพื่อกิจการ เพื่อที่จะให้ทุกคนมีทางที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้ตั้งเอา ไว้แก่ตน และต่อจากนี้ก็จะขอมอบเงินและสิ่งของที่ท่านทั้งหลายได้บริจาคแก่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เพื่อให้ สามารถไปปฏิบัติได้ตามความประสงค์ของทุก ๆ คน ขอทุกคนจงรับความสุขและความดีโดยพลังของการกุศลที่ได้ทำ ของงประสบความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๑๗

ณ พลับพลาที่องสนามหลวง

วันจันทร์ ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๖

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ข้าพเจ้ามีความยินดีมาก ที่ได้มาอยู่ในท่ามกลางท่านทั้งปวง ที่มาบำเพ็ญกุศลขึ้นปีใหม่ร่วมกัน ขอขอบใจท่านทุกคน ที่สนใจไมตรีต่อข้าพเจ้าและพระราชินี ตลอดจนลูก ๆ ทั้งคอยร่วมมือสนับสนุนเป็นกำลังใจให้แก่เรา อย่างดียิ่งในกิจการงานทุกอย่าง

ในปีที่ล่วงไปแล้ว มีความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่ยิ่งเกิดขึ้นในวิถีการเมือง ซึ่งทำให้เราเกิดความหวัง และเกิดความกระตือรือร้นที่จะแก้ไข ปฏิบัติตนปฏิบัติงานให้ดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่ออนาคตของเรา แต่ขณะเดียวกัน ก็มีวิกฤตการณ์หลายอย่างเกิดตามมา ทำให้กระทบกระเทือนอย่างมาก ถึงฐานะทางเศรษฐกิจ การคลัง การเมือง ตลอดจนสวัสดิภาพ และความมั่นคงของชีวิต ทำให้หวั่นวิตกกันอยู่ทั่วไปในเวลานี้ ท่านทั้งหลายควรจะทำความเข้าใจให้ต้องแท้ว่า วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ มิใช่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศไทยแห่งเดียว หากเกิดขึ้นทั่วไปในโลกทุกแห่งหน เป็นธรรมดาที่เราจะต้องกระทบกระเทือนด้วย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กิจเฉพาะหน้าของเราทั้งหลายทุกคนที่จะต้องทำ ก็คือต้องรับสถานการณ์อันวิกฤตนี้ด้วยใจอันมั่นคง ไม่หวั่นไหว และด้วยความรู้เท่าถึงการณ์ พร้อมกับร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติแก้ไขผ่อนหนักให้เป็นเบา ด้วยความสงบ และพร้อมเพรียง ไม่ก่อความวุ่นวายให้สถานการณ์ยิ่งร้ายลงไปอีก ทุกฝ่ายจำเป็นต้องเข้าใจในกันและกัน เห็นใจกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนรวมร่วมกัน อุ้มชูกันไว้ เหมือนดั่งที่เคยอุ้มชูกันมาแต่กาลก่อน เมื่อรวมกันดังนี้ ก็จะเกิดพลังยิ่งใหญ่ ที่จะสามารถขจัดอุปสรรคขัดข้องทั้งปวงให้หมดสิ้นไปได้ในที่สุด

ขออานุภาพแห่งพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงปกปักรักษาท่านทั้งปวงให้ปราศจากภยันตราย และเหตุชั่วร้ายทุกสิ่ง ให้มีกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา และกำลังสามัคคีอันแน่นแฟ้น สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ในหน้าที่ของตน ๆ ให้บรรลุผล บรรลุความสำเร็จตามที่มุ่งหมาย เพื่อดำรงอิสรภาพ พร้อมทั้งความเจริญร่มเย็นเป็นปรกติสุขของบ้านเมืองให้สถาวรอยู่ตลอดไป

ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุข สิริสวัสดิ์ และสิ่งพึงปรารถนาตลอดปีใหม่นี้โดยทั่วกัน.

บรรณานุกรม

สำนักราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๔ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๕. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๖.

สำนักราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๕ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๖. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๗.

สำนักราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๖ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๗. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๘.

คณะกรรมการโครงการผลิตชุดหนังสือ
ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พุทธศักราช ๒๕๕๓ — ๒๕๕๘

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

ประธานคณะที่ปรึกษา

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

ประธานกรรมการ

นายวิสิฐ ตันตีสุนทร

กรรมการ

นางสาวสมลักษณ์ วงศ์งามขำ

นางสาววันเพ็ญ เข็นตระกูล

นางสาวศรีนิตย์ บุญทอง

นางสาวสาวิตรี แสนสว่าง

นางสาวพรพิมล วรดิถ

กรรมการและเลขานุการ

นางอมฤตา สุวรรณจินดา

คณะผู้จัดทำ

- นายวิสิฐ ตันตีสุนทร : เลขธิการคณะกรรมการ กบช.
นายสิงหะ นิกรพันธุ์ : รองเลขธิการคณะกรรมการ กบช.
นางสาววริยา ว่องปรีชา : ผู้ช่วยเลขธิการ สายนโยบายลงทุน
นางสาวนัชชา พรตปกรณ : ผู้ช่วยเลขธิการ สายสมาชิก
นางวชิรา ณ ระนอง : ผู้ช่วยเลขธิการ สายบริหาร

นางอมฤตา สุวรรณจินดา

นายจิรวัดน์ ชนะเสริชัย

ดร.กিরณ ลิมปพยอม

นางสาวอรภัทร รังษีวงศ์

นางวชิรา สุวรรณศร

นางสาวปิยะดา พรหมรักษา

นางสาวชนนพพันธุ์ ไตรย์พีชน์

นายอรรณพ วิบูลยานนท์

นางสาวสุพิชยา เกตุผาสุข

นางสาวกัญญา ศิริวรাত্র

นางสาวจิรพร ก้อนสารिया

นางสาววรรณนิษฐา อธิษฐ์ดิษฐ์

นางสาวชุติภา ยังสุข

นางสาวยุวพร นนท์ภาสโสภณ

นายนันทพล สุวรรณาศรัย

นายวราห์ อภินันท์สวัสดิ์

นางดวงใจ ลีตระกูลศิลป์

นางสาวพรรณสุดา สุขวิสิฐ

นางนัศรีนีย์ มีสุวรรณ

นางสาวอรรวรรณ อินทรผาด

นางสุชาดา อัชฌาเจริญสถิต

นางสาวอโนมา ปัทมานนท์

นางสาวสทิรพร อมรเจริญสวัสดิ์

นางสาวเอมิกา สุดสายบัว

นายมานพ เชียงคะ

นางสาวโสภิตา ทนชัย

นางสาวจิตติมา ทวาเรศ

นางสาวนิตยาภรณ์ บัวนาค

นางสาวพุทธชาติ แก้วทิพย์

นางสาวไพรัตน์ ตระการจันทร์

นางสาวสุวรรณ จุลมีวงษ์

นางสาวกมลภัทร ศักดิ์แก้ว

นางสาวพิมพ์ชนก คำดี

นางสาวธนิดา อ่อนท้วม

นายเฉลิมเกียรติ วัลันต์

นางสาวทิพาพรรณ ศรีสมยา

ขอขอบคุณ	สำนักราชเลขาธิการ
ชุดหนังสือ	“ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๕๙๓ - ๒๕๕๘”
จัดทำโดย	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เลขที่ ๙๙๐ ถนนพระราม ๔ บางรัก สีลม กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๓๖-๑๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๓๖-๐๖๐๓-๔ www.gpf.or.th
ออกแบบโดย	บริษัท เกรย์ แมทเทอร์ จำกัด
จัดพิมพ์โดย	บริษัท เกรย์ แมทเทอร์ จำกัด ๒๑/๖๑-๖๒ ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระรามเก้า บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๒๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๐๓-๑๒๔๐-๗ โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๔๒๑๑
พิมพ์เมื่อ	พุทธศักราช ๒๕๕๐
จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN	๙๗๘-๙๗๔-๗๒๔๗-๒๖-๘

